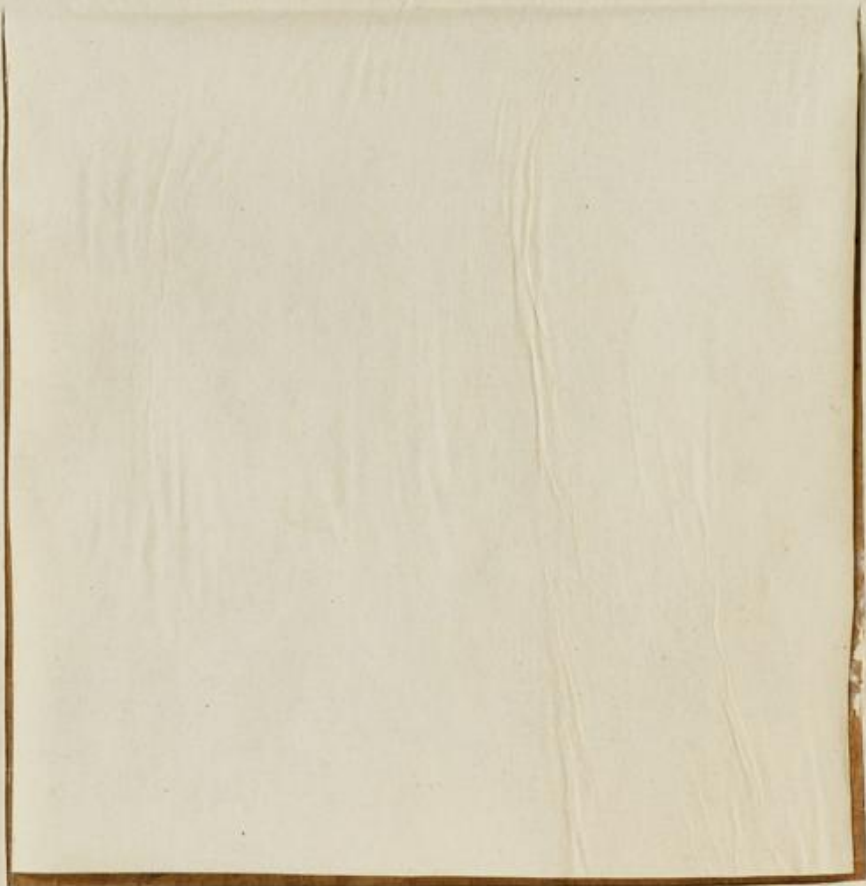

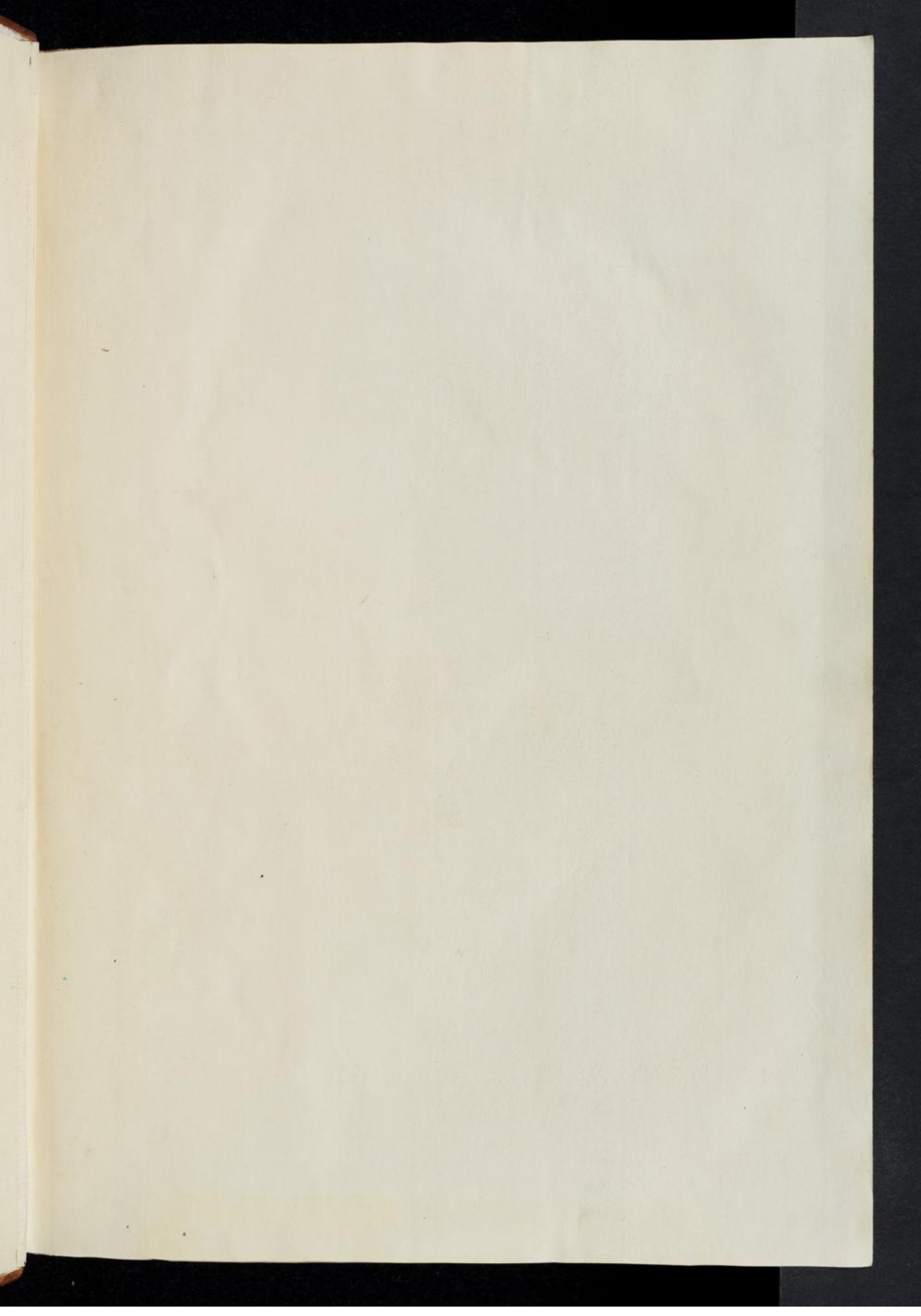
Wolff...
et seq. A. 10.

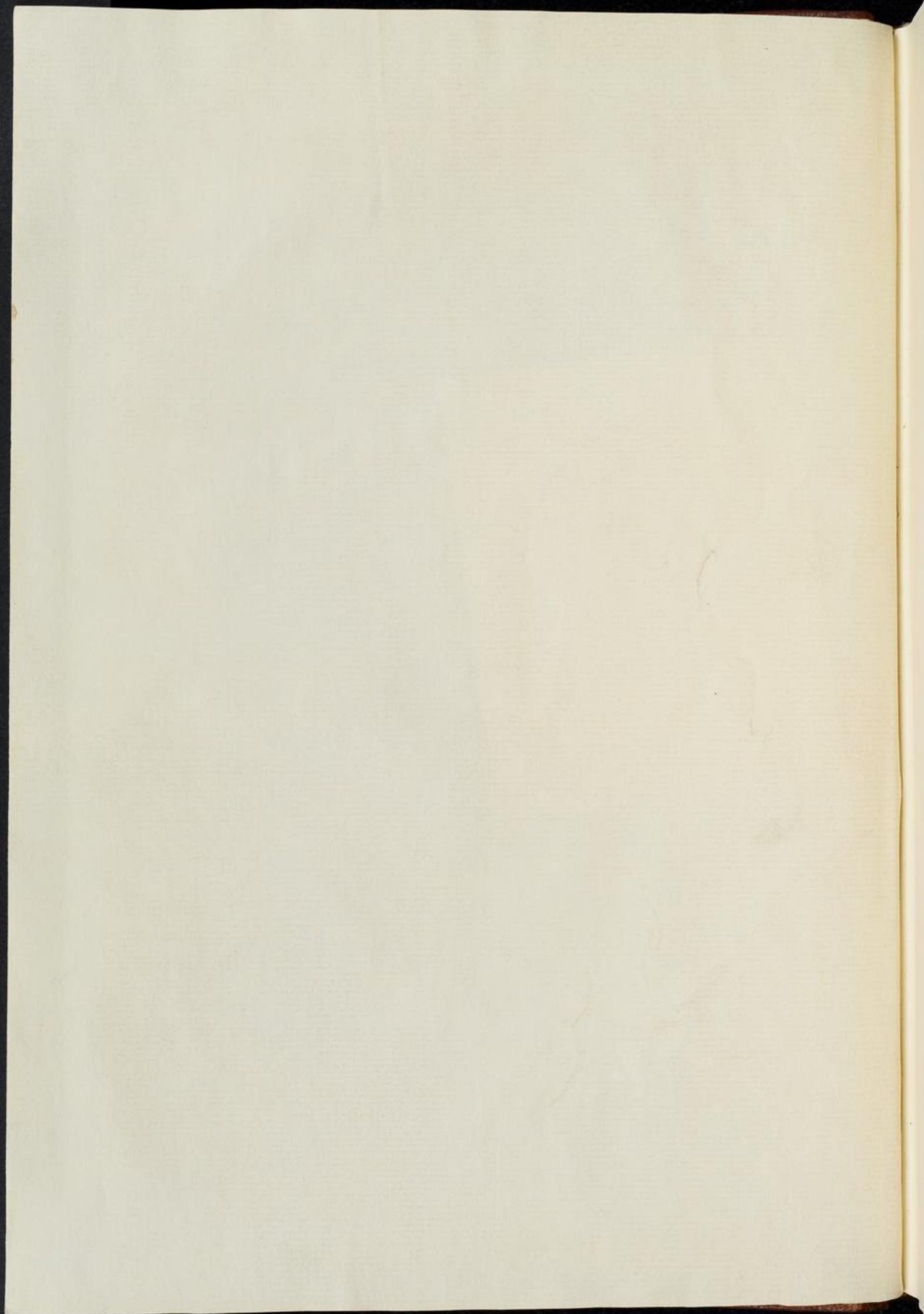
...

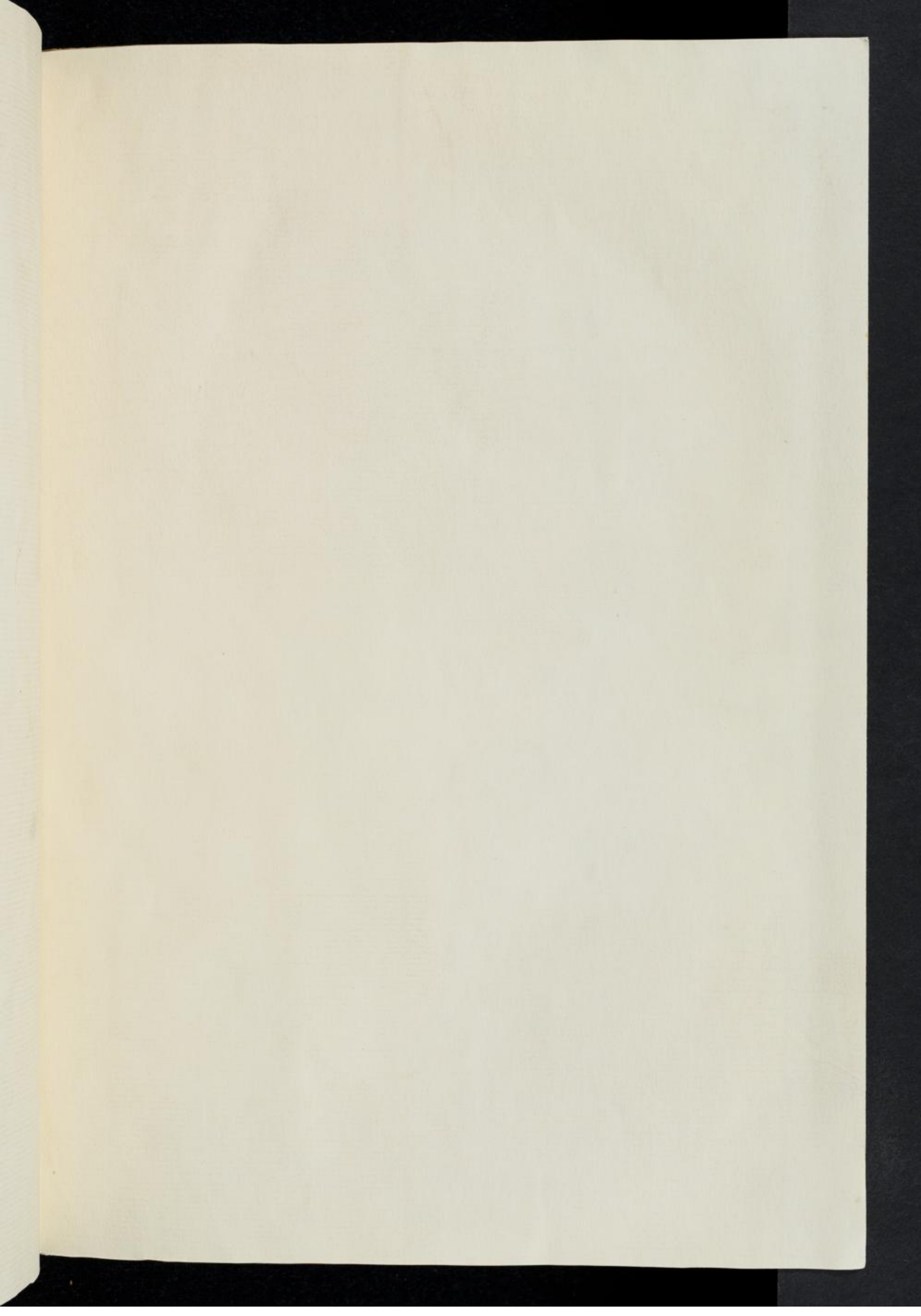

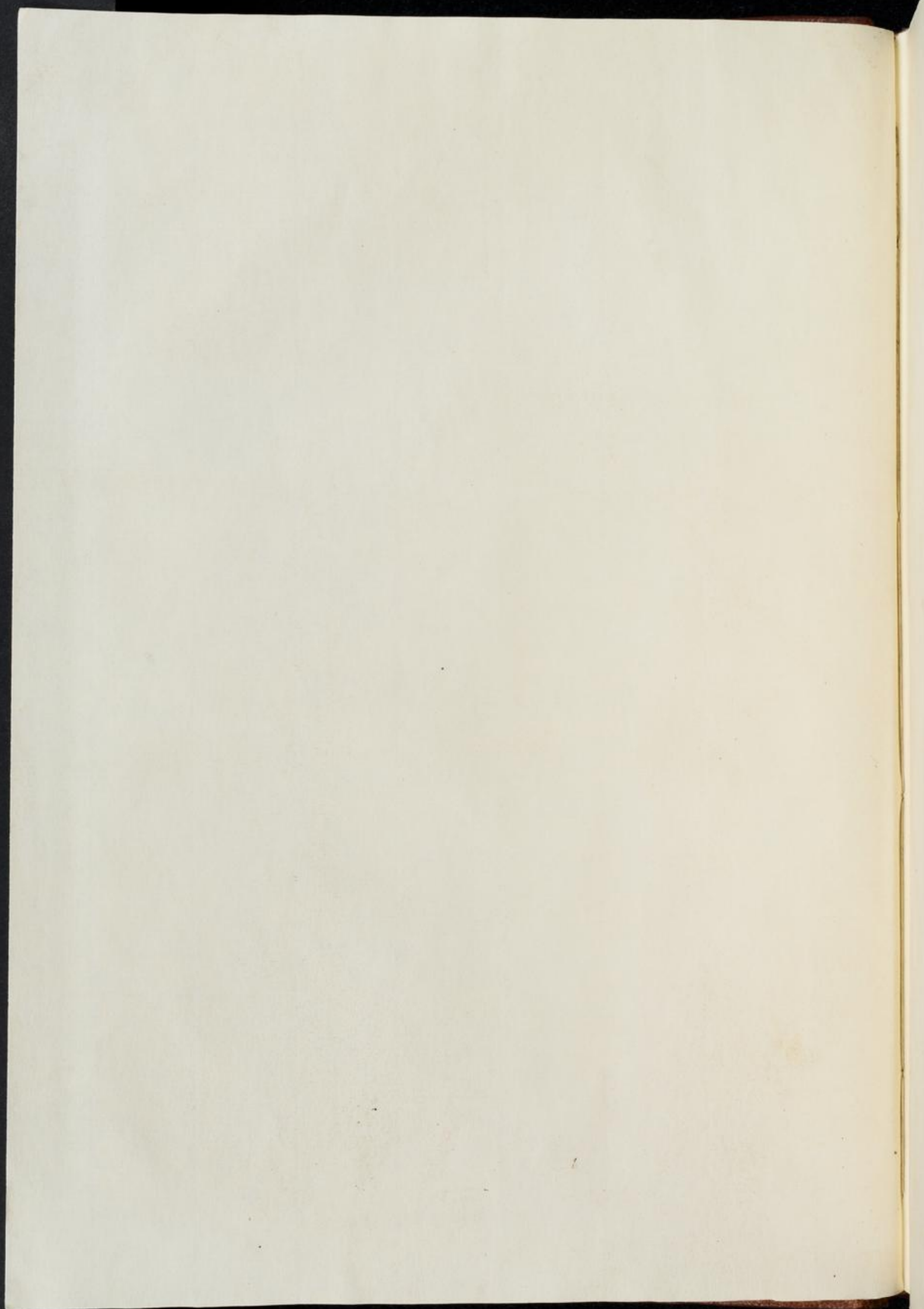
Restauriert okt. 1962, Petersen

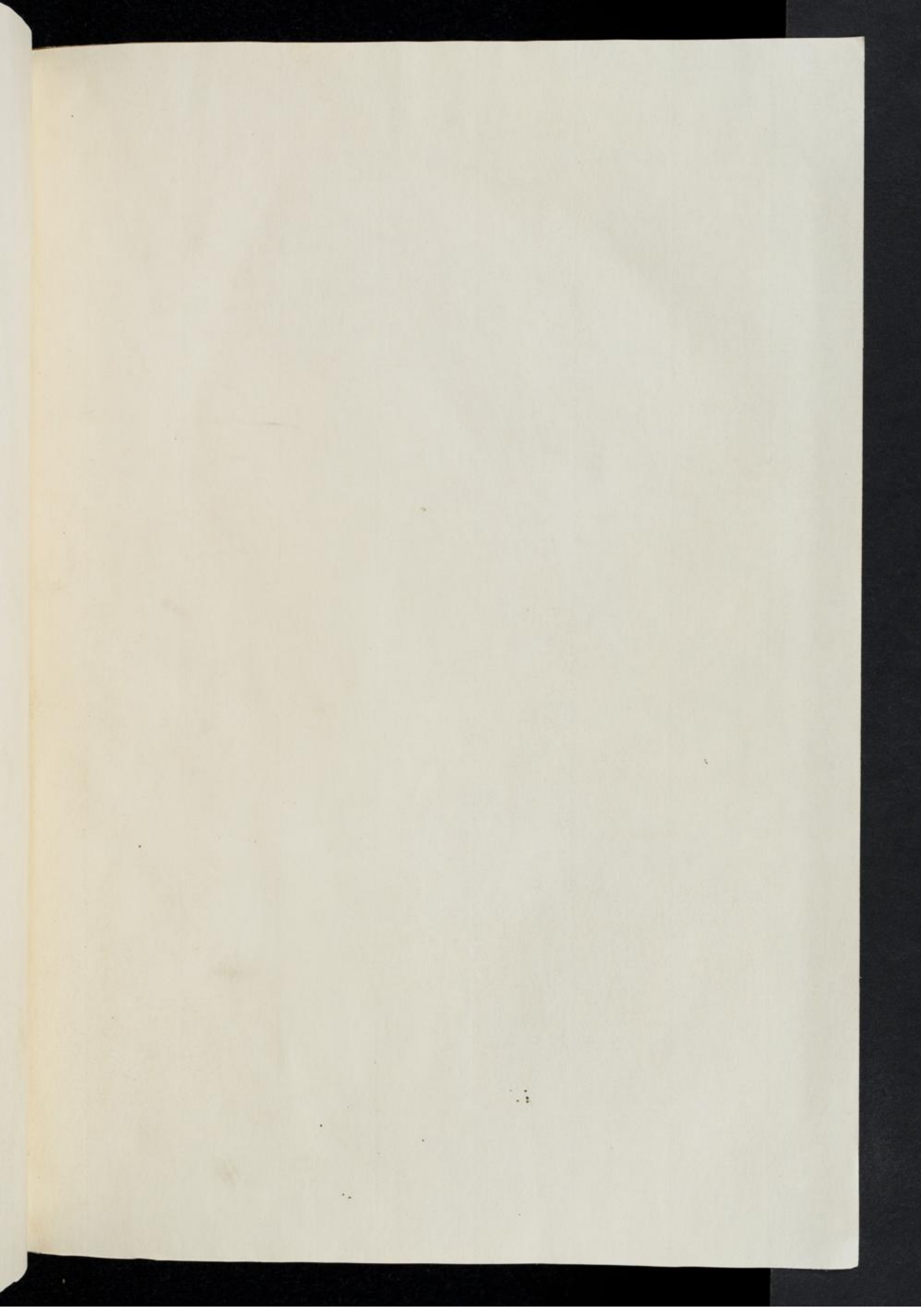

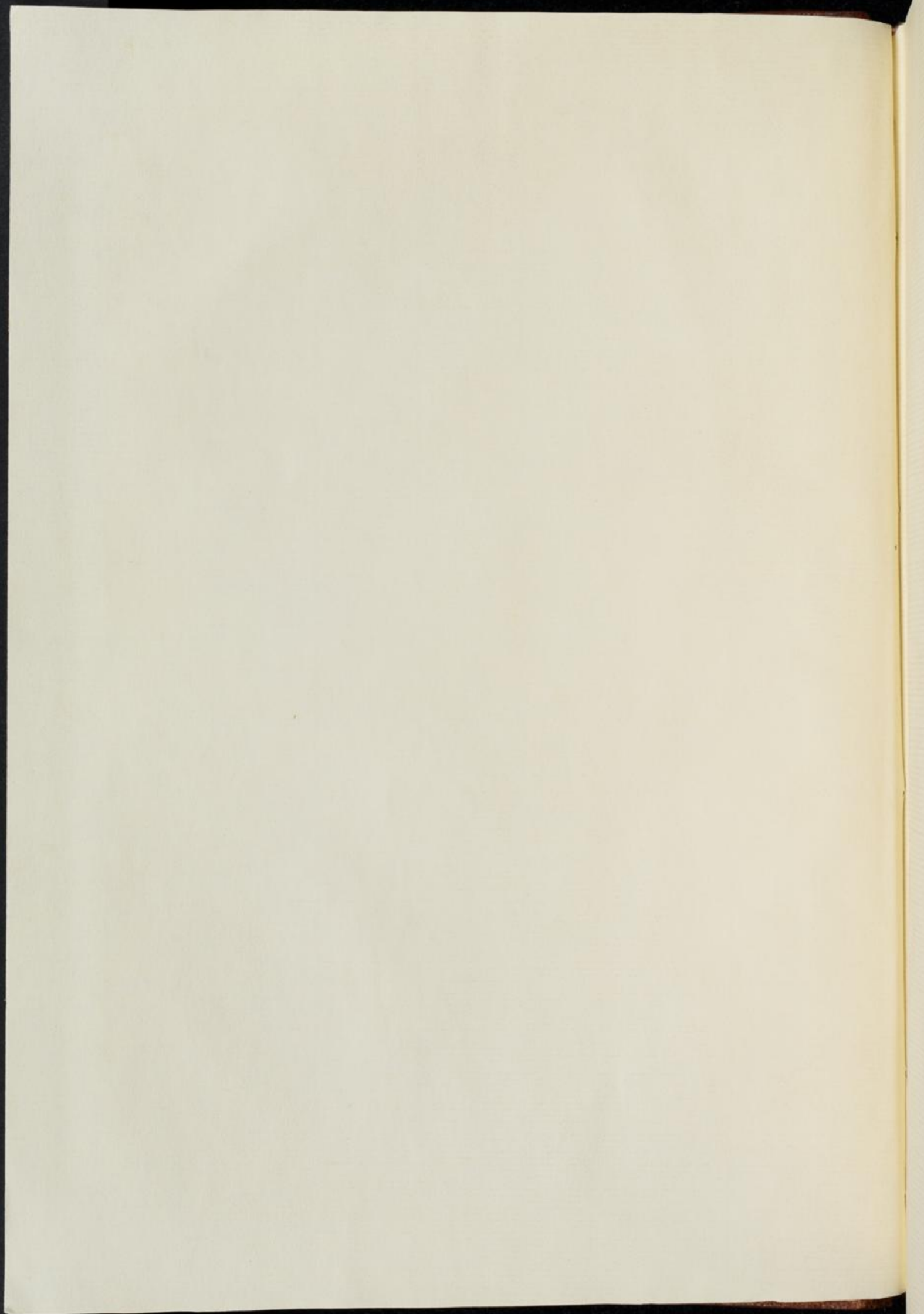

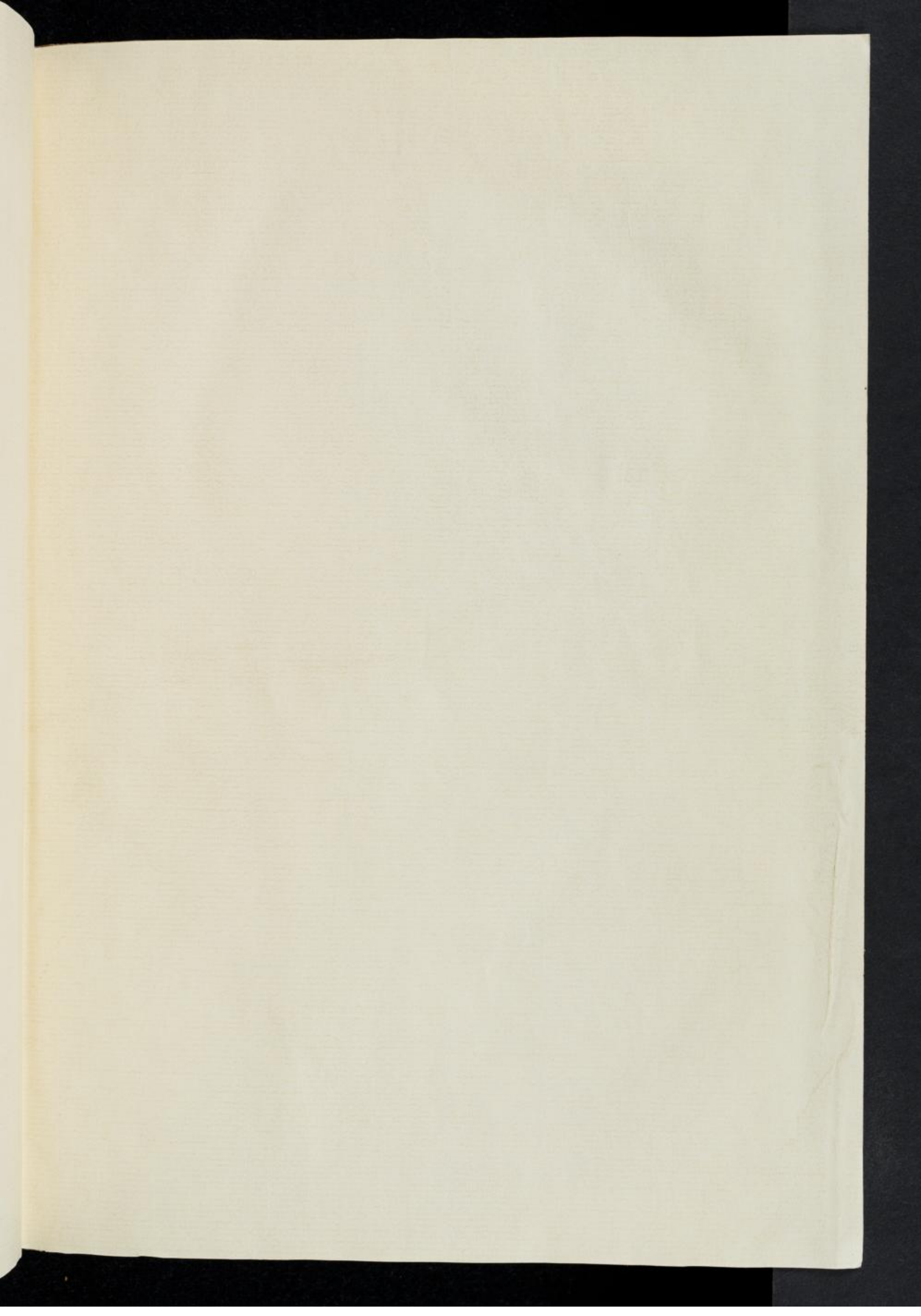

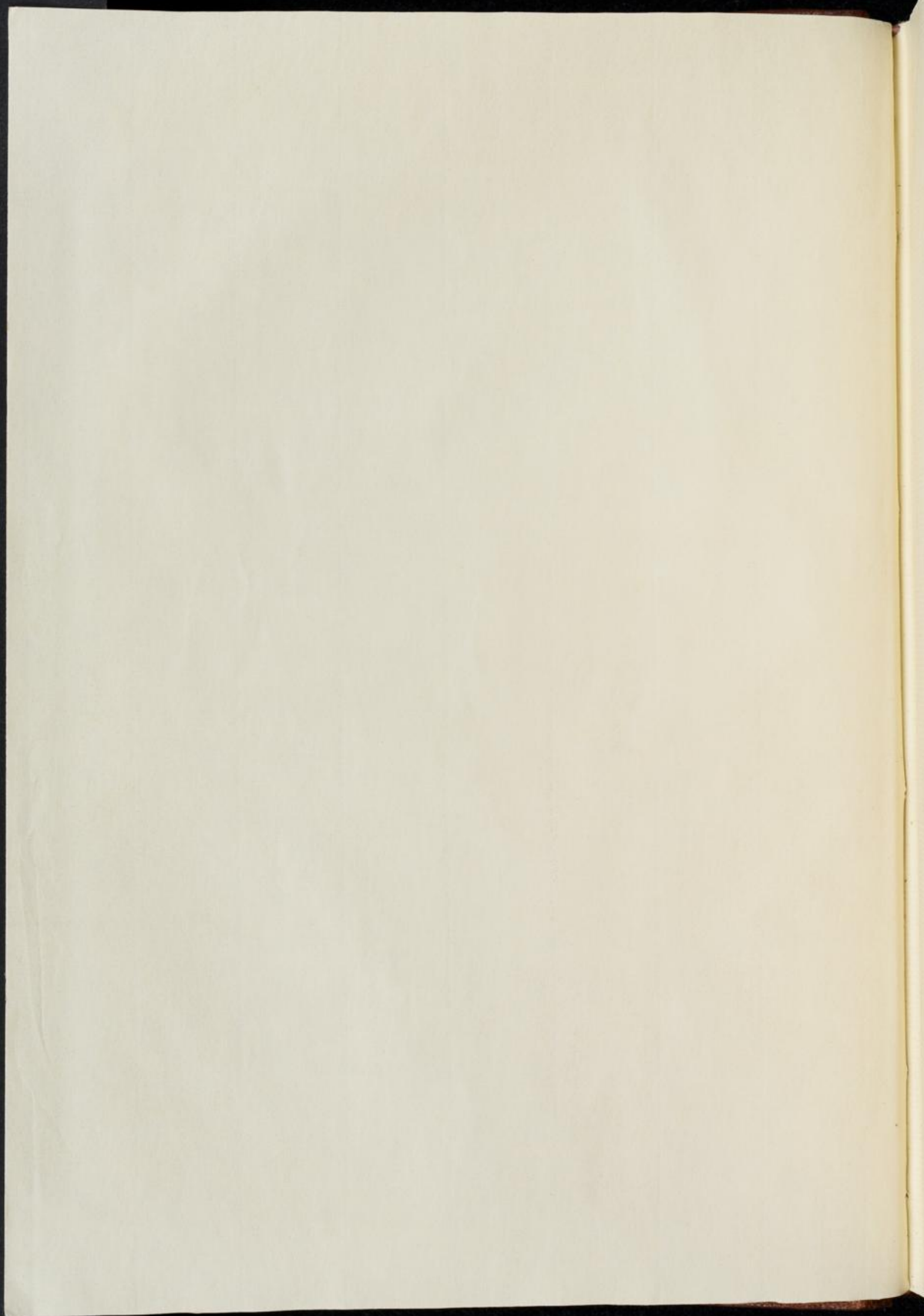

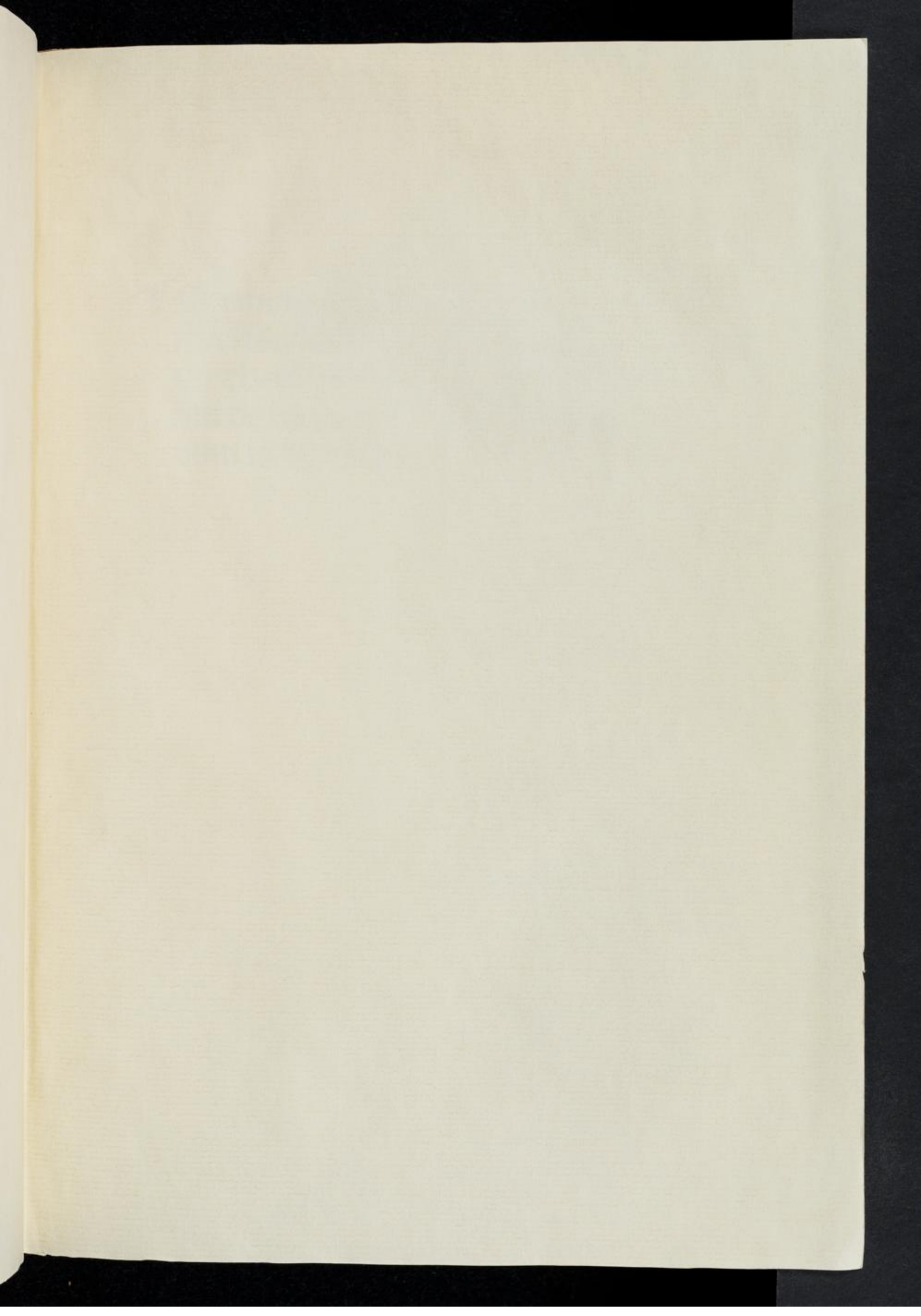

Instit. in Pr. Th. I. 773^b
(JHK.)

de ins ✓

Sermones sancti Vincentii
fratris ordinis predicatorum
sacre theologie professoris exi-
mii de sanctis per totum an-
num in hoc libro continetur

Diuini verbi pre

conis et predicatoris. Ac sacrarum litte-
rarum interpretis et professoris subtilis-
simi. Sancti Vincentij cofessoris de va-
lencia ordinis diui predicatorum. Ser-
mones vberissimi de sanctis. Per totius
anni circulum. Inapiunt feliciter.

De sancto Andrea Sermo.

Dives est in omnes

qui inuocant eum. habetur verbum istud
originaliter ad Ro. x. et Recitatum est
statim in epistola presentis sollemnitate
Sicut festus et sollemnitas hodierna tota
est beati Andree apostoli. etiam et sermo
noster et habebimus bonas doctrinas et
multas pro nostra bona instructioe et ani-
marum saluacoe. Saluetur virgo maria
etc. Istud verbum scribitur in epistola ho-
dierna de beato Andrea et dicit quod beatus
Andreas est diues in omnes qui inuocant
eum. et inuis in corde vocant eum. Pro
meliori declaracoe huius verbi et introdu-
ctione materie. volo hic declarare vnam
antiquam questionem. que fuit inter philosophos
maxime stoicos et theologos. scilicet que sunt il-
la per que homo vere potest dici diues. hu-
ic questioni fuit responsus tripliciter. In
tres opiniones. Prima fuit antiquo-
rum philosophorum dicentium quod diuicie artificio-
les faciunt hominem diuitem. que sunt mo-
neta de auro vel de argento que arte huius

na sunt inuente et facte. quia a principio mun-
di non erat moneta. sed gentes permutabant
vnum pro alio et vivebant sicut bladum pro
vino vel oleo et e converso. lanam pro carne
agrum pro domo. et sic vivebant grosso
modo. Isti modo patriarcha Jacob emit
agrum a filiis emor. C. agnis Beati. xxxij
Sed post ex arte ingenio et subtilitate homi-
num inuenta fuit moneta auri vel argen-
ti. Ideo dicuntur artificiales. Dixerunt
ergo illi philosophi quod habere multas pecunias
est esse diuitem. Ratio quia cum illis homo
habet omnia habundanter. Pecunie obe-
diunt omnia. Eccl. x. Sed ista opinio est
falsa ut probabo etiam per regulam philo-
sophi. ab extrinseco non fit vera et absoluta
denominatio. Verbi gratia de famelico ha-
bente coram se mensam opulentam et ple-
nam escis nisi comedat non dicitur facia-
tus quia ab extrinseco est. Ad modo diuici-
e artificiales vbi consistunt. In taxa vel
bursa. Ideo non faciunt quia non intrant
intus in corde vbi est fames. sed si possent
comedi vel potari liquefacte tunc facia-
rent. sed sic epule non faciunt mesam nec esu-
rientem nisi comedant. Sic diuicie faci-
ant taxam vel bursum quam implent et
faciunt diuitem non hominem quia ab extri-
seco. Sic ergo non dico pransus de pradio
alterius. nec albus de albedine alterius.
nec magnus de magnitudine. nec pulcherr-
de pulchritudine alterius etc. Ecce ratio
clara. et concordat scriptura dicens de qua-
dam homine habere pecunias et quasi diues
cum nihil habeat seipsum intra se. puer. n. pa-
tet quod prima opinio non est vera. scilicet quod ex mo-
neta artificiali non dicitur homo vere di-
ues. Licet tamen multi etiam hodie sunt istius
opinionis. Alij autem volentes corrigere
primam opinionem dixerunt quod diuicie na-
turales faciunt hominem vere diuitem.
Diuicie naturales dicuntur. quia non arte
humana inuenta sunt. sed naturaliter sunt
ut bladum vinum oleum possessiones et

alio

2140

huiusmodi dicit qd iste diuicie faciunt ho-
nem diuitem sed ista opinio etiam est falsa
non solum p theologiam s etiam p regulam
pblicam dicens q nulla res naturalis simul
in eodem inducat effectus contrarios: qz nlla
res simul calefacit et frige facit: nulla res
simul inducat sanitatem et infirmitatem vel
leticiam et tristitiam. **Ad** diuicie naturales
causa sunt indigencie q non sunt causa diuicie
qz effectus sunt contrarij. Si enim habe-
tis agrum oportet habere animalia ad ara-
dum et stabulum p animalibus et paleas
et annonam. Item iugum vomerem
aratum semen falcem messorum horrea
molendinum furnum etc. Ecce quot indig-
gentias trahunt secum diuicie naturales.
Item si habetis vineam. oportet etiam
habere instrumenta vasa cellaria torcula
famulos etc. Ecce quot indigencie.
non habet vineam est liber. Item si habet
gregem habeatis terras vbi pascatur. pa-
stozes. tonsores. lauetur lana cardet etc.
Si ergo nulla res naturalis est simul causa
contrarioz. et diuicie naturales etc. ergo
res naturales non faciunt diuitem. Et con-
cordat scriptura dicens. Est quasi pauper
cum in multis sit diuicijs sp naturalibus
prouer. xij. **Contra** istas opiniones.
nota quatuor rationes. **Prima** est ista. Nul-
lus dicitur diuitem dominus ideo qz tractat
multas pecunias de quibus ipse non est
dominus vt famulus feneratoris qz fenerator
est dominus pecuniarum. Ita diuites de diu-
icijs artificialibus siue naturalibus non sunt
domini nec debent diuites nominari s famuli.
et administratores qz xps est dominus cui
habet reddere computum. Sic nos existimet
homo vt ministros xpi et dispensatores. i. ad
corinth. iij. **Stulticia** esset famulos fenerator-
um diuites. **Secunda** ratio est. Nunquam
baptizatus qui portat costale de parlis et pre-
ciosissimis iocalibus debet vocari diuitem
homo qz omnia sunt xpi. Cui dicit ecclesia
admirabile commercium. i. mercatura da-

re sanguinem etc. **Et** vobis qui habetis
diuitias artificiales vel naturales commi-
sit costale portandi vsqz ad portam pala-
tium scz vsqz ad mortem dans vobis pro
salario portus. i. sensus scz victum et ve-
strum et vos portatis onus. **Ideo** dicitur
te abraham. **Erat** autem abraham
diues valde. Gen. hic. **Dicunt** hebrei.
Erat autem abraham grauis valde qui
enim portat costale auri et argenti bastas
us est et plus habundat. maius onus por-
tat vel rex vel papa etc. **Tercia** ratio. Nil
debet dici diuitem de illo. in quo nihil
habet. licet homo videatur habere. **Diui-**
cie cuius sunt: non tue sed mundi. **Paret**
per exemplum de cane sequente duos ho-
mines simul. sed in viuo altero dimisso.
sequitur dominum suum et tunc cognos-
citur cuius est canis. **Ita** modo homo et
mundus simul vadunt in societate et ca-
nis scz diuicie sequuntur et ignoratur cui-
us est siue sint diuicie. sed in recessu qua-
do homo per mortem recedit a mundo di-
uicie sequuntur mundum et in ipso rema-
nent ergo ex diuicijs alterius. nullus debet
dici diuitem. **Quarta** ratio est huiusmodi
dicit diuitem eo qz somniat habere magis
diuitias. quia somniat qd est papa vel rex.
sed quando excitatur inuenit se nudum in
lecto. ita de isto mundo quia presens vi-
ta non est nisi somnium. papa enim som-
niat qd est papa et qd dat beneficia. sed qui
excitabitur per mortem et anima aperit o-
culos inuenit se solum etc. **Idem** de rege
etiam somniat etc. **Sed** quando excitabi-
tur non inuenit coronam ergo ex somnio nul-
lus nisi inter stultos debet dici diuitem. **Lu-**
cretias. Dormierunt somnum suum et ni-
hil inueniunt omnes viri diuiciarum in
manibus suis. non vocat eos diuites sed
viri diuiciarum. **Tercia** opinio vel p-
prie scia certa et videt qd virtutes opa
meritoria et scia vita faciunt hominem diuitem
scz humilitas castitas etc. **Non** qz intrant

supra

103 q

diuitem

2^a r

1^a dicit

3^a

4^a

3^a opinio

intus humilitas enim non est in archa seu bursa sed intus in anima consistit. nec multiplicat indigentiam ymo diminuit. Idem de virtute castitatis et liberalitatis. et sic de alijs patet quod solum virtutes faciunt hominem vivere diuitem in hoc mundo et eadem in alio. quia quando homo moritur portat istum thesaurum. Et ista est vera opinio et determinatio questionis. **Ite** greg^o improbat primis duabus opinionibus concludendo dicit Ergo fratres si vere diuites esse cupitis. vras diuitias amate. sole vere diuitie que nos virtutibus diuites efficiunt que mentem faciunt et secum omnia portant. ut in eternum diues fiat. **Cum** ergo beatus Andreas fuerit virtuosus et cum virtute morali et theologicali **Ide**o de eo dicit thema. Diues est in omnes qui inuocant eum. De suis virtutibus dicam vobis aliquas de quibus poterimus recipere edificationem bonarum pro vira nostra et dicam sex virtutes quas inueni in euangelijs et in legenda sua.

- P**rima est sancta diligentia
- S**ecunda est prompta obedientia
- T**ercia firma confidentia.
- Q**uarta sapientia fructuosa
- Q**uinta penitentia rigorosa.
- S**exta patientia virtuosa

Existis beatus Andreas singulariter dicitur diues. Ideo dicit thema. diues est in omnibus qui inuocant etc. **P**rimo quod beatus Andreas fuit diues per vnam singularem virtutem que dicitur sancta diligentia que est quando homo curat non solum de factis temporalibus sed plus de spiritualibus. quia taliter debent fieri negocia temporalia ne deserantur spiritualia. Ita fecit beatus Andreas. Dicitur quomodo erat pauper piscator ipse et frater suus beatus Petrus habentes uxores et filios et piscabant in mari galilee. Tunc temporibus beatus Johannes exiit de deserto ubi steterat. xv. annis in magna peniten-

cia et austeritate vestitus de pilis camelorum qui ex reuelatione spiritus sancti predicabatur dicens quod messias erat natus dicens. **M**edius vestrum stetit que vos nescitis etc. **H**oc audiens beatus Andreas fecit se discipulum beati iohannis. ut patet iohannis. i. et secundum consilium iohannis ordinabat vitam suam. Facebat enim tres partes de nocte et tres de die. **I**n prima parte orabat sex noctibus dicens Exita potentiam tuam et veni ut saluos facias nos. teus virtutum conuertere nos et ostende faciem tuam et salui erimus. ps. lxxix. **S**ecundam partem noctis expectabat in necessitate nature dormiendo.

Terciam in labore piscando ut provide-ret domui. Et nullus debet deserere uxorem nec filios ut seruiat deo. **I**n prima autem hora diei ibat ad sermonem beati iohannis et cum magna deuotione audiebat et post ibat ad prandium. tunc de curabat de domo. Ita erat diligens quod per temporalibus non dimittebat spiritualia. nec e conuerso sicut faciunt multi. **M**aledictus est qui totam curam ponit in rebus temporalibus hec oportuit facere et non omittere. **M**arth. xxiij. Ex ista diligentia christus fecit sibi gratiam. quod fuit primus discipulus eius. **U**nde cum semel esset cum iohanne dicens. o pater et quando ostenderis nobis messiam et iohannes. in breui ostendam vobis. Cum enim semel beatus iohannes predicaret christus solus quia adhuc non habebat discipulos transiit ipse christus spiritus sanctus reuelabat iohanni quod ille erat messias. Tunc iohannes incepit clamare alta voce. Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi. Et digito ostendebat christus dissimulabat fingens se non audire. Cogitate quomodo totus populus surrexit volens eum videre. Et quando iudei viderunt eum pauperem qui sperabant et eadem nunc expectant messiam venturum in magno faustu etc.

Aliqui dixerunt holimus hunc regnare
sup nos. De omni illa multitudine nō ni
si duo scz Andreas. alius nescit de cer
ro s opmatur q sit Jobes euāgelista se
cun sunt xp̄s. recepto cōgerio a Jobāne
baptista dicere q volebāt sequi messiā.
Et placuit Jobāni dicere. Ine oportet mi
nui illū autēz crescere. Job. iij. z uerunt
post xp̄m. z conuersus xp̄s ad eos dixit.
Quid queritis. Respondit beatus An
dreas. Rabi ubi habitas. Et xp̄s ueni et
uide. Ecce q̄tra diligencia. z fuit verifica
tium xrbū xp̄i dicens post Omnis q̄ pe
tit accipit zc. Math. viij. Ite pius. Ex
quo beatus Andreas inuenit xp̄m nō fu
it contentus s̄ quesuit fratē suuz petrū.
Cui dixit inuenimus messiaz qui dicitur
xp̄s z duxit eum ad xp̄m. Nota q̄ p̄
mo fuit discipulus xp̄i Andreas q̄ petri.
Moraliter hic habetis exēpluz. Nō im
plicare se in negocijs mundi. nec in diuis
ijs. qz false sunt. solū laborare p̄ necessi
tate domus z curare de spiritalibz q̄ren
do xp̄m orando. audiendo missas. sermo
nes zc. z non contentari de sua salute. s̄
trahere alios ad xp̄m. Vir si sit deuotus.
dulciter trahat uxorem deuoraz siue ad
deuocōez z cōuerso. z sic de alijs. De
mandauit unicuiqz de primo suo. Eccl.
xvij. Secunda uirtus zc̄ prompta o
bediēcia que in hoc consistit q̄n statz p̄
ceptum impletur. Istā habuit beatus An
dreas qz enim habebat prouidere domui
et uxori redibat ad domum z ad officū
piscacōis. Et cum semel ipse z petrus pi
scarent xp̄s transiens per littus maris da
mauit eis dicens. Venite post me faciā
uos fieri piscatores hominum. Math.
iij. Ecce prompta obediēcia. Dicit hic
Gregori. Nulla xro facere adhuc mi
racula uiderant. nihil ab eo de p̄mio eter
ne retribucōis audierant. z tamē ad unū
domini p̄ceptuz hoc quod possidere ui
debantur obliti sunt. Q̄ diceret tu parū

dimiserunt. Dicit gregori. Satis dimis
tit qui nihil sibi retinuit. potius pensandū
est animus q̄ sensus. tñ illuminacōz mē
tis habuerūt in uerb xp̄i dicentis. Venite
post me zc. qd̄ intellexerūt q̄ essent ma
gni predicatorēs qz p̄dicare idēz ē q̄ pis
care. Sermo ē rethē q̄ corda trahentis. Adiācū
hūc. Et q̄n aliq̄s dñs cōuertitur dimi
tendo pompā uanitatē zc. z uult humi
liari potest dicere p̄dicator q̄ cepit unū
delphinum. Idē de honorabili dñā zc.
unū salmonē de ista materia dilata sicut
tibi placuerit. Moraliter habem⁹ hic ex
emplū obediēdi p̄ceptis dei ne simus re
belles ei zc. Tercia dñus zc. est firma
cōfidenca qz plus q̄ aliq̄ apli confidebat
de xp̄o qd̄ in hoc ostenditur q̄n enim xp̄s
fuit in deserto cum magna multitudine po
puli qui securus erat xp̄m nec b̄ret quid
manducaret xp̄s dixit philippo. Unde e
memus panes ut māducent hij. Jo. vi.
R̄nt philippus. ducētoz x̄nanoruz pa
nes non sufficiūt eis ut unusquisqz mo
dicum accipiat. Modicum confidebat
adhuc de xp̄o. Bende dixit aplis. Vos
quid dicitis R̄nderunt. Et quis poterit
saturari panibz. Omnes erant desperati ni
si beatus Andreas. qui dixit. Est puer
unus hic qui habet quinqz panes zc. q̄si
dicere uellet s̄m Cris. vos dñe potest
multiplicare. Iste habuit firmaz confidē
ciam. Ita fecit xp̄s ut dixit beatus An
dreas. Moraliter instrumur hic scz in
omnibus necessitatibus z periculis nos
stris confidere in domino z nunq̄ defici
et nobis prouisio. Ecce instrumentum
xp̄i. Nolite solliciti esse dicētes. quid zc
Math. viij. Benedictus uir qui confi
dit i domino et erit dñs fiducia eius. Je
re. vij. Quarta dñus zc. que inuenit
est sapiā fructuosa que est q̄n ex sapiētia
non solū seipsum s̄ alios dirigit z guber
nat. Sic fecit beatus Andreas p̄ suaz sa
piēciā. Dicatur quō post xp̄i ascensionē

2^a b̄tq

De illis dicitur obli...

49

et spūs sancti missione apli inceperūt pre-
dicare z discurrere p mundū. beatus An-
dreas incepit p̄io predicare in iherlīm z
conuertebat multos. Deinde p̄ totaz iu-
deam. galileā. z samariā. Deinde iuit in
greciā. in ciuitatē acayē iuxta preceptum
xp̄i. Eritis mihi testes in iherlīm z in om-
ni india z samaria z vsqz ad vltimū ter-
re. Actū. 1. Qñ ibi magni pb̄ij audiebāt
secreta fidei ab eo predicari admirabant
querendo rōem. Sed beatus Andreas
facebat pbacōes insolubiles. Ad p̄c-
ticam qñ predicabat q̄ vnus deus erat
quē pb̄ij vocabant p̄imā causam. p̄mū
motorē zc. Sed ille deus est tres p̄so-
ne pater filius z spūs sanctus. pb̄ij contra
eum arguendo. d. Essencie et quiddita-
tes multiplicantur s̄m multiplicacōem.
Sed beatus Andreas ad probacōez ve-
ritatis suscitabat mortuū. d. Sic hoc qd
ego predico est verū. ita aia corpus et
vita sint vni in isto. Et statim mortuus
suscitabatur viuus. Ecce pbacō. Idem
qñ predicabat de xp̄i in carnacōe z passi-
one. ne aliquis sibi non credens z mōte-
diens suspendat in furca inferni. Idē de
sacramēto altaris. Et sic gentes conuer-
tebantur ad xp̄m. Ecce quō sua sapiētia
erat fructuosa Si dicat quō vnus homo
poterat p̄uere tot infideles. qz mō cū
sint tot predicantes nullum conuertit.
Rñō p̄pter tria que habebat singulariter
p̄io qz sua sapia erat euāgelicalis qz il-
la tangit corda z conuertit gentes s̄ n̄za
est poeticalis que solum t̄agit aures. Jo
xp̄s. Eūtes in mūdūz vniuersum p̄dicare
euāgelium non dicit ouidiū nec virgiliū
et c. Marci. xix. Scōo habebat sapiētiā
virtualē quia sicut predicabat ore ita ser-
uabat ope. Non sicut illi qui predicant
humilitatē z sunt superbi z sic te alijs p̄-
dicant enī vitam v̄tuosam z ipsi seruant
vitam viciōsā. Sed apls dicit. hō audō
aliqd loqui que p̄ me non efficit. ad Ro.

xv. Tercō sapiētiā miraculosam facien-
do miracula. S̄z mō miracula nostra p̄-
imū scandalisaret. Non solū nullus cō-
uertitur ymo xp̄iani perdūt fidem ex ma-
la vita n̄za. Cui? vita despicit restat vt
eius p̄dicacō p̄remnetur. **De greg?**
Quinta virtus zc. p̄nā rigorosa in suo
corpore. Aicet enī esset plenus spūs sancto et
non posset peccare mortaliter. vt dicunt
sancti doctores. Q̄ ex q̄ apli receperunt
spūs sanctus fuerunt ita in gracia p̄firma-
ti qz nō poterāt mortaliter peccare. tamē
affligebat se rigoroze non soluz p̄pter se
sed in exemplū alioz. Dicatur miraculū
de sene luxurioso conuerso. vocato Nico-
lao. p̄io q̄ ieiunauit tribus diebus nihil
comedēs. Ostenditur hic difficultas ad
conuertendūz illos q̄ sunt assueti ad pec-
candū qz consuetudo quasi in naturā cō-
uertitur. Ideo Iere. xij. Si potest ethy-
ops mutare pelle zc. Moraliter instrui-
mur qz non est desperādūz de n̄ia dei q̄
tunicūz homo sit peccator. si faceret p̄-
tenciā vt iste senex. v̄n̄ apls. Mori-
ficate membra vestra zc. **Ad Col. iij.**
Sexta v̄tus est paciā virtuosa. qz post
q̄ conuertit grecos. Imperator romanus
nero dedit magnā persecucōez xp̄ianis
Adiit v̄nū commissariūz spuz in partibz
grecie in acaya qui vocabat egeas z vi-
dens populūz ad xp̄m p̄uersum sciens qz
beatus Andreas conuertat ip̄m cepit
eum z volēs eum terrere dixit. Es tu An-
dreas qui contra ordinaōez imperatoris
ausus es predicare nouā sectaz z falsaz
Rñt andreas. Non est falsa ymo est ve-
ra. Egeas dixit. Reuocā d̄s in cruce inter-
ficiāz te vt magister tuus. Rñt andreas.
Si crucis patibulum expaneserē. cruci
gloriam non predicarem. Et egeas. Et
sic respondes. fecit eum cum fustibus ver-
berari. Et beatus Andreas in quolibet le-
tu dicebat. B̄esus. Et confortabat. Et
sagiones perdebant vim et renouabant

Quinta v̄ta

velut

6

precepto egee intantum q̄ viginti homi-
nes fuerunt lassati et fessi. Finaliter ege-
as dedit sententiam vt crucifigeretur. et
beatus Andreas grater acceptauit.
Cumq̄ duceretur ad crucem ⁊ videret
eam a longe adorauit flexis genibus di-
cens. Salue crux que in corpore christi
dedicata es. et ex membris eius tamq̄ ex
margaritis ornata suscipe me discipulus
eius qui pependit in te. **C**ruce inenarra-
bilis. **C**ruce ineximabilis. **C**ruce que
per totum mundum fulges: non me dis-
mittas sc̄ errantem sicut ouem non ha-
bentem pastorem. **D**aberis hic exemplū
honorandi crucem quando per vias inue-
nitur ⁊c. Et quando fuit iuxta crucē ⁊
nudauit se vt christus. et crucifixerunt
eum per transfuersum vt plus penalizare-
tur. Sed interim ipse predicabat christi-
anis confortans ⁊ eos animans ⁊ sic vix-
it duobus diebus. **E**ccl̄ia dicit. **S**i
duo viuens pendeat in cruce pro christi-
ti nomine beatus Andreas. ⁊ docebat
populum. Et totus populus commot⁹
voluit occidere commissarium. sed beatus
Andreas prohibuit. **D**ic q̄ quando ve-
luit mori apparuit sibi christus ad ipsius
descendens cum multitudine angelorum
in tanta claritate q̄ populus nō poterat
respicere. **C**ui dixit christus h̄m q̄ rāgit
Augustinus. **E**is venire mecum. vel
vis vindictam de isto ⁊c. **R**ñt. domine
vos nolulistis vindictā de vestris inimic⁹
quō ḡ reciperem ego. Et tradidit animā
Et visibiliter ascendit in celum. **I**n paciā
vestra possidebit animas vestras.

V De sancto Nicolao.

In dieb⁹ suis
placuit deo. **E**ccl̄. xliij. **S**ic
vt tota solennitas ⁊ officiu
est beati Nicolai. ita erit ⁊ sermo. maxime

q̄ in eius sanctissima vita iuenimus m̄-
ta bona exempla virtutum pro informa-
tione vite nostre. Sed primo salutetur
virgo Maria ⁊c. **I**n diebus suis salēz
q̄n beatus Nicolaus vivebat in hoc mū-
do talis fuit e⁹ vita q̄ placuit deo. **N**o-
ta q̄ dies in scriptura capiuntur duplicat.
sc̄z pro diebus naturalibus siue artifica-
libus seu vsualibus de puncto ad puncto
⁊ sunt. xxiij. horarum. **D**e istis auto-
ritas. **I**n diebus illis non erat rex in isra-
hel sed vnusquisq̄ quod rectum sibi vi-
debatur hoc facebat. **J**udicij. xvij. **S**ecū-
do modo capiuntur quia in scriptura vir-
tutes dicuntur dies virtuales. **N**ā virtu-
tes habent claritatem fidei. gracie ⁊ boni
exempli. **I**deo virtutes dicuntur dies
virtuales. **A**uctas de helyseo virtuoso.
In diebus suis salicet virtutibus non p-
timuit principem ⁊c. **E**ccl̄. xlviij. **I**sto
modo maxime ^{amplio} repetio dies in themate.
Etiam si volumus loqui de vsualibus di-
ebus in illis etiam placuit deo et cetera.

Quesiu amore vestri in scriptura.
iuxta hoc quomodo possemus placere
deo. Et inueni q̄ in seroperebus virtu-
osis quilibet in vita sua potest si vult la-
borare et se exercere in predictis operi-
bus fideliter deo omnipotenti placere. et
sunt iste que sequuntur.

- P**rima intencio celestialis.
- S**ecūda afflictio pñialis
- T**ercia deuotio spiritalis.
- Q**uarta miseratio fraternalis.
- Q**uinta humilitas cordialis.
- S**exta duratio virtualis.

Ex h̄is quelibet creatura potest placere
deo in vita sua. Et quia beatus Nicolai-
us habuit perfecte istas sex virtutes. **I**n
deo de eo dicit thema. **I**n dieb⁹ suis pla-
cuit deo. **P**ro primo q̄ homo potest
placere deo p̄ intencōz celestiale q̄n p̄so-
na ī opib⁹ q̄ facit ⁊ dicit h̄z totā intenci-
onem celestialez sc̄z vt deus honoret. ⁊

laudet et non habet intentionem terrenam et
 hoc fundat. **Q**uoniam deus creavit hominem
 diversum quantum ad principium et finem quia prin-
 cipium essendi hominis est de terra. quia deus a
 principio de terra formavit corpus ad eum
 formato creavit et infudit animam et infun-
 dendo creavit. **I**dem etiam de nobis cor-
 pus nostrum format in utero matris et ibidem
 creatur anima et infunditur. Ergo principium est ter-
 ra finis vero est. postquam homo vixerit bene
 et virtuose in hoc modo finaliter quod homo habeat
 gratiam celestem et eternaliter homo regnet in
 celis homo in anima tantum sed etiam in corpore quod con-
 vivit animam ad bona opera exercenda. **S**ed
 primo habuit meritum cogitando ordinando.
Idem primo habet gloriam licet ergo principium ho-
 minis quantum ad corpus et animam sit diversus
 in hoc modo. **F**inis tamen eius est regnare in celo.
Non est ira de aliis animalibus quia principium
 et finis est in terra. **I**dem respiciunt terram. **S**ed
 deus fecit hominem rectum ut respiciat celum.
Pater diversitas inter principium et finem.
Idem dicitur anime beatorum. **N**ostra conversatio in
 celis est. **S**ed dicitur eis. **E**t quod etiam de
 corporibus. **R**esponderunt. **E**xpectamus salu-
 torem dominum nostrum Iesum qui reformabit
 corpus humilitatis nostre ad **P**hilip. tertio.
Quoniam ergo persona omnia opera sua ordinat ra-
 tione ut ad celum possit pervenire tanquam ad fi-
 nem. talis persona concordat et conformatur
 suam intentionem cum deo et multum placet
 deo. **S**ic multum placet principi quoniam populus
 concordat cum eo in aliqua bona ordinatione
 et gratis acceptatur a populo. **D**e hoc
Auctoritas. **M**iserere anime tue pla-
 ceas deo et contineatur congrega cor tu-
 um in sanctitate eius. **E**ccl. cap. 10. **N**on
 timere aie tue. **H**ihil dicit de corpore
 quia si comitella filia regis esset extra pa-
 lacium patris inter feras nuda et indiges
 magna misericordia esset illi subvenire. **I**ta anima
 nostra filia est regis Iesu christi in qua nihil
 facit pater carnalis et nobilis et pulchra
 inter quod si posses eam videre. **E**t est

extra palacium paradisi in isto loco iumen-
 torum. **I**deo dicit **M**iserere anime tue scilicet
 elevando in altum ut dicitur **D**avid. **A**d te
 domine levavi animam meam scilicet places deo
 per bonam intentionem celestem et contineatur
 anime id est simul tene cor tuum ne disper-
 getur in negociis mundanis. **S**i vero
 sit iam dispersum in mundanis dicitur et
 congrega cor tuum in sanctitate ut si vis
 orare vel dare elemosinam et huiusmodi
 di intentione est celestis. **P**icatur quomodo
 modo beatus **N**icolaus mirabiliter habuit
 istam virtutem quia in omnibus ope-
 ribus suis habuit intentionem ad deum
 et non ad mundum. nec vanam gloriam.
Et hoc in principio sue vite fuit enim ostensum
 dicitur de nobilitate parentum et genere et moribus.
Et quomodo beatus **N**icolaus die natiuitatis dum obste-
 ritrix voluit eum lavare vidit ipsum stantem
 in pelui que admirans vocavit patrem
 etc. **I**n quo iam ostendebatur intentio re-
 tra quam habiturus erat. **E**rexit se ac si ha-
 beret usum rationis et regeretur deo
 quia fecit ipsum creaturam rationalem ad
 ymaginem suam. quia non fuit suffoca-
 tus in matris utero. **M**oraliter
 habemus hic exemplum dirigendi in om-
 nibus intentionem ad deum. **C**erbi gra-
 tia quando vis dare elemosinam ordina-
 tionem ad deum dicendo infra te de
 vos domine facias elemosinam mihi.
 quando venias ad portam paradisi. **I**tem
 quare oras et laudas deum: quia solum
 istud officium erit in celo. **I**deo isto mo-
 do ordinando intentionem omnia ma-
 la penalia essent meritoria ut labor ru-
 sticorum malum pene est. **S**ed esset
 meritorium ex bona intentione et celesti
Sicut enim ille qui servat penitentiam
 confessoris meretur. **I**ta de penitentia
 data a deo confessor qui dicit. **I**n su-
 dore vultus tui vesceris pane tuo **G**e-
 nesis. **I**tem de malis fortuitis per patientiam

Sermo
 sanctissima
 rempla
 nostre.
 na et.
 Nicolaus
 vira q
 scriptura
 us natu
 talibus
 m. borarum.
 bus illis
 quod rec
 debar. **J**
 unruqua
 dice virt
 arem fidei.
 r virtutes
 ctas de
 salicet
 n. **E**
 repetio
 s loqui
 m plac
 noze n
 odo p
 in sero
 ra sua
 cere in
 omni
 virtut.
 o celest
 o prial
 virtutal
 o fraternal
 as cordial
 virtutal.
 carura
 quia be
 istas sc
 ma. **I**
 primo
 meos ce
 et dicit
 5 scy

dmie 7

De factio Nicolao

hō p̄ placē deo p̄ afflicto p̄ male

Bermo

vt Job meritoria essent diligentibus
 deum omnia cooperantur in bonum ad
 Roma. octavo etiam mala scz penalia
 Que surū sūt q̄rite tē ad Col. j. qz ter
 rena trāsitoria sunt. Dico scdo qm̄ in hoc
 mūdo hō affligit corp⁹ ieiunādo v̄l al̄s
 ex p̄ctis q̄ hō fecit z ut p̄seruet a sciendis
 in futurū. istud multū placet deo. Mā si
 enī rex ī suo regno haberet aliqd̄ castruz
 rebelle z inobediēs. Et aliqs miles ita
 valēs q̄ vi armoz ipm̄ subijceret regis
 ad obiam z volūtate multū s̄ placeret
 regi. Ita ī p̄posito. Castrū inobediēs z
 rebelle regi xp̄o ē corp⁹ n̄m sp̄ faciens
 et inclinās ad oppositū. enī p̄cipit hu
 militatē z corp⁹ inclinat ad supbiā pom
 pā z vanitatē. tē p̄cipit n̄iaz z liberali
 tatē z corp⁹ inclinat ad furta rapinas v
 suras tē. tē p̄cipit castitatē corp⁹ incli
 nat ad luxuriā corrupciōez tē. tē p̄cipit
 caritatē z corp⁹ inclinat ad inuidiā irā
 et malignitatē. tē p̄cipit abstīnētiā cor
 p⁹ inclinat ad gulā z voracitatē frāgen
 do ieiunia. tē p̄cipit diligētiā pacē cor
 pus inclinat ad vindictā. tē p̄cipit dili
 gētiā corp⁹ inclinat ad negligētiā. Castz
 est rebelle. Jō apls dic̄. Infelix ego hō
 q̄s me tē ad Ro. vij. Jō multū placet
 deo qm̄ aliqs subicit deo castrū corp̄is
 vt obediat. Et s̄ fit p̄ p̄niam z afflictio
 nē qz sic domat equ⁹ indomit⁹ amouē
 do anonā. Ista ē rō q̄re p̄niam placet deo
 Dicūt ignorātes z qd̄ bonū hz de⁹ de
 meo ieiunio vel vigilia. sic de alijs de⁹
 nullū bonū hz de s̄s honozē ut rex ho
 norat qm̄ sua pondera v̄xillū ē pulcrū.
 Jō ē hic honoz deo z nobis v̄tilitas qz
 ex s̄ euadim⁹ penas infernales Et purga
 torij. Jō apls. Obsecro vos fr̄es p̄ mi
 sericordiā dei vt tē ad Ro. xij. Dicat
 quō b. N. hūit istā v̄turez intm̄ q̄ silē nō
 legit de alio sc̄o. qz adhuc puer lactans
 Jā bis in ebdomada ieiunabat. qz feria
 q̄rita ī q̄ xp̄s fuit vendit⁹ z sexta ī q̄ fuit

2m

ita q̄ corpa p̄ v̄tūz s̄
flui abī z potz

pass⁹ sel hora. ix sumebat vbera. Ad pra
 eticā qm̄ enī mī sua nobilis z pulcra cor
 pore s̄ nobilior z pulcior ī aīā ip̄a vo
 luit lactare filiū ut virgo xp̄m. qz sic ordi
 nauit qd̄ venter m̄ris eēt camera plis.
 Ita ordiāuit q̄ p̄ct⁹ z vbera eēt ceta
 rū siue v̄nariū ei⁹. Mō enī dedit vt oñ
 dant amatozibz. Dicat quō feria q̄rita z
 sexta mī volebat sibi dare ad comedēdū.
 Et puer volebat apire os z irez inuita
 bat enī z volebat. mī timebat q̄ vbera
 sua essent exsiccata. s̄ in hora. ix. ip̄e apie
 bat os z sumebat vbera tē. S̄ q̄s do
 cuit ieiunare ī illis diebz z comedere ho
 ra. ix. sp̄s sc̄is q̄ habitabat ī eo. S̄ q̄re
 magis comedim⁹ in hora. ix. q̄ in alijs ho
 ris diei. qz tali hora xp̄us exiit dolores
 passionis p̄ mortē z tali hora cū xp̄o ho
 mo dz exire dolozē famis. Jō b. N. sp̄s
 sc̄o edoct⁹ ita facebat. Jō de eo cantat
 eccl̄a. Beat⁹ N. adduc puul⁹ m̄sto ieiū
 nio macerabat corp⁹. Cogitate qm̄ fuit
 magn⁹ q̄lē p̄niam fecit qz si iam puer tē
 Ideo dicit thoma in diebus suis placuit
 deo. Moraliter qd̄ dicent in iudicio illi
 qui non solum bis in ebdomada ieiunāt
 imo nec vigiliās. nec q̄tuoz tempora nec
 q̄dragesimā cum tot sūt fortes z corpu
 lenti z recipiunt confessores. Dicūt ho
 mines q̄ indigent fortitudinē ad laborā
 dū vel in armis tē debet dicere bon⁹
 confessor caueatis a luxuria que aufert
 fortitudinē z non ieiunū qd̄ dat vitam
 longiorē. P̄niam nolunt ieiunare sed ob
 seruando inimicos in nemozibz ieiunāt
 dyabolo. Item p̄ deo non portant alia
 um sed p̄ dyabolo lorica tē. Idem de
 mulieribus Jam non inueniunt penitētie
 nec ieiunū quia non possem dormire. s̄
 vt curent de febre corp̄is. Ieiunāt suā
 do dietā medica. s̄ ut curent de luxuria q̄
 ē febris aīe nihil facerēt. Idē de. alicio.
 qz sū delicata q̄lē excusatoz dabit deo
 in iudicō qm̄ dabit illā p̄niam terribilē dā

De factō Nicolao

¶ hō p̄t placē deo p̄ deuorōz sp̄uale

natōis. dico vobis q̄ nisi p̄nias egeritis
oēs rē **Luc. xij.** Dico tercō rē q̄ in duo
bus cōsistit. sic enī eē hōis p̄sistit ī duobz
scz ī corpe rē aīa. qz caro sine aīa nō ē hō
ira deuotio cōsistit ī ardore sp̄is vt lete
fiāt. q̄ sūt rei ut ozōnes venire ad ecclīaz
et hōi. **Sz aliud requir̄ vt. s. fiat cū reu-**
uerētia corpalī s̄ cū genuflexiōe vl gestu
corpis hūili. Si alter istoz deficit nō ē
deuotio rē istis auctas dauid. Cor meū
Ecce ardoz sp̄is rē caro mea. Ecce ge-
st⁹ corpis exultauerūt ī teū viuū. Ista
est deuotio q̄ placet deo sic culibet dōo
placet hūicū letū rē reuerētiale suoz pa-
tri filioz. viro vxoris. m̄gro discipuloz.
Ira eē placet deo q̄ cū leticia rē reuerē-
tia serui⁹ sibi Auctas. Per grām ser-
uiam⁹ placētes deo cū rē ad hebre. xij.
Dicat quō b. M. hūit istā vturē rē qlit
q̄ hūit discretōez ordinauit suā vitā rē
deuorōez surgēs qlibet nocte ī media no-
cte dicēdo matutias ut denci rē postea o-
rabat cū lacīs p̄missō signo crucis rē in
auroza ibat audire missā rē cū silēcio au-
diebat cōfitebat cōicabat qlibz dñica. Et
te deuotio. Et q̄ alij filij nobiliū rē diuitū
soctj sui ibāt ad vanitates ip̄e ibat ad ec-
clesiā. Jō ecclīa dic̄ de eo. Ecclīe scē fre-
quētās limina sacra p̄ctori cōdebat mā-
data. ḡ ī diebz suis rē. Moralit̄ istā re-
uorōem hūit b. M. p̄ncipalit̄ a deo tā q̄z
a cā agere s̄ instrumentalit̄ a pentibz qui
cū magna cura rē diligētia nutriebāt eū
ne iuraret ne diceret mēdaciū. ne faceret
furta. ne cōtenderet cū aliq̄ Magna cul-
pa ē parētū malicia filioz. sic tormosi-
ras arborz ī vindario ē culpa ortolani.
Ira ī vindario xp̄i. s. ī ecclīa ortolani est
vos de m̄rimonio. Jō q̄ filij sūt parui
nutriēdi sūt ut sciāt se signare. ozare. sero
et mane aīq̄ m̄ det panē d. Scias fili
mi q̄ ē q̄dā regina rē. silt ī sero rē incuriē-
do t̄iozē de dyabolis q̄ vadūt te nocte.
Ira nutriūt puen. s̄ mō oñdūt eis viāz

Berino.

inferni. **Jdē de puellis. iō dic̄ scriptura.**
Ne iocāderis ī filijs ip̄ijs. i. in deuotiois.
si mltiplicent̄ nec oblecteris sup ip̄os
si nō. rē Ecclē. xvi. O miseris pentes q̄ d
vsuris. furtis rē rapinis congregatis p̄ fi-
lijs ip̄ijs. Dico q̄rto. q̄n hō ē ira miseris
corz q̄ libent̄ cōicat alijs bōa sibi a deo
cōmissa mltā placz deo tal̄ rō. Nā si ali-
q̄s v̄m hz mltos filios ille q̄ magis as-
silabit pl⁹ sibi placz rē diligit eū. Omē
aīal diligit sibi sile Ecclē. xij. Mō videā
m⁹ q̄ sūt cōditōnes p̄ris n̄ri xp̄i. dauid q̄
cognoscebat eū dicet nobis Misericors
et misator dñs paties rē. p̄ istā vtutes
ergo possum⁹ ei assilari. iō dic̄ Estote mi-
sericordes sic rē Luc. vi. Et possum⁹ sibi
placere. Auctas. Facite misericordiā rē
iudiciū rē Prouer. xxi. Nota facere
m̄iam. M̄ia fit q̄n hō subueit paupibz
de elinis de bono iusto. Iudiciū fit q̄n v-
sure furta rapine rē restituit̄ tūc fit iudi-
ciū vl iusticia. qz de illis nō d̄z fieri elina
s̄ restitutio. Aliq̄ faciūt m̄ias s̄ nō cū iudi-
cio rē iusticia vt diuites vsurarij q̄ dant
elinas cōstruūt capellas. hospitalia. m̄iaz
faciūt. s̄ sine iusticia qz deberēt restituere
qz sic facit duo mala. p̄mū recipe p̄ vsu-
ras l furta seu rapinas. sc̄do dādo qz faz
at se ip̄otēre ad restituēdū illis q̄b̄ tenet
Nota magl placet deo q̄ victie s̄ d̄r p̄
illos p̄fessores q̄ nesciūt dare aliā p̄niaz
nisi de missis. meli⁹ eēt ut restitueret̄ c⁹
sūt qz melior ē q̄ victie. Irē q̄n audiūt
aliq̄s q̄ cognouerūt cōsanguineos mariti
vel vxoris q̄ dñt separi qz nec papa for-
te possz separare picūt faciatis dicere tot
missas ut veniāt ad man⁹ suas. Aliq̄ pec-
cata sūt q̄ requirūt missas ut p̄ homicidjs
Alia q̄ requirūt aliā p̄niaz rē Jō dicit
xp̄s. Euntes. qd ē m̄iaz volo rē Mar.
ix. Dicat quō b. M. fuit misericors. Re-
māsit enī h̄eres diuitiaz. pentum suoz.
Cogitate quō loquebat̄ sibi vxoz. sed
ipse plus volens deo seruire orabat

ē t̄ioz dei ī ecclē

4m

21 magl placz deo q̄ victime

Sup̄p̄tal
p̄p̄m̄

disate

teū vt sibi oñderet modum quomodo
 posset distribuere hereditatē ad dei hono-
 rē ⁊ saluationē aīe sue sine vana glōria.
Dicat quō in illa ciuitate erat vn⁹ mi-
 les sed ex vanitatis effectus fuit paup
 intrū q̄ non poterat maritare tres filias
 quas habebat magnas nec sibi nec eis
 poterat puidere dicit p̄ filiabo filie ha-
 beatis lucrū si potestis habere. **R**espon-
 derunt filie bene placet nobis philando
 etc. **N**on dixit pater qz illud modicum
 lucrū esset sed qz vos estis pulcre ⁊ que-
 libet tenet suā camerā qm̄ milites ⁊ scuti-
 feri visitabant vos faciatis bene soluere.
Cogitate q̄ flendo ista dicebat filie ve-
 ro q̄ erāt bone ⁊ honeste dixerūt flentes
O pater ⁊ ē istud cōsiliū boni patris ⁊
 noluerūt cōsentire qz ī his q̄ sūt cōtra deū
 filij nō debēt obedire patrib⁹ s̄ potius
 deo. **Q**uā ista fuerunt brō. **N** dixit o
 mine modo possum distribuere heredi-
 tatem meā ad v̄ri beneplacitū. **D**icatur
 quō emit pannā ⁊ posuit pecunie quan-
 titatē forte. cc. florenoz ⁊ vna nocte p-
 iecit in camera militis p̄ trapā **C**ogitate
 gaudiū militis in crastinū. **E**t de primo
 maritauit p̄mogenitā. **I**dē de secundo
 maritauit secūda terciū pomū duplica-
 uit vt de illo posset maritare tercia ⁊ ipse
 viueret. **E**t pater obseruās secur⁹ ē bea-
 tū **M**. q̄ fecit iurare ne in vita sua reuel-
 laret hoc. **E**cce quāta mīa. **S**i ergo ex mi-
 sericordia alijs placet deo qd̄ dicimus
 de brō **M**. **I**n diebus suis ⁊c. **A**morali-
 ter habetis hic exēplū exercitādi vos ī ope-
 rib⁹ nūe qz oīa bona mūdi aurū ⁊ argen-
 tū ⁊ alia p̄ ignē cōfragratōnis ī breuiso-
 lū remanebit mīa facta qz illud qd̄ dabi-
 tis hic inuenietis ī celo. **I**dē iuxta cōsiliū
 apli d. **C**aritas fraternitatis maneat in
 vobis ⁊c ad **H**ebre. vlti. **D**ico quinto
 etc qm̄ hō p̄ nulla re nec diuitiaz nec ho-
 noroz officioz dignitatis vel sanctitatis
 hō inflat̄ ad supbiā imo sp̄ hz se humi-

liter. **C**ogitās qd̄ sū ego nisi vas putri-
 dum corrupens grās mibi a deo dadas.
 qz si alius haberet tot grās plura bōa fa-
 ceret q̄ ego talis multū placet deo. **R**ō
 q̄libet volētī q̄escere placet sibi camera
 q̄eta nō ventosa vel fumosa. **C**amera in
 q̄te⁹ vult q̄escere ē cōscia cuiuslibet. **I**dē
 placet sibi q̄ nō sit ventosa ⁊ fumosa p̄
 supbiā pompā ⁊c. **A**uctas. **N**eq̄ sup-
 bi placuerūt tibi ab imico sed humiliū ⁊
 mansuetoz semp̄ tibi placuit de p̄ cario
Judith. ix. **D**icat quō beatus **M**. fuit sp̄
 humilis. imo q̄to augmentabat̄ ī fama
 et sanctitate tāto pl⁹ erat hūilior. **H**ost
 q̄ enī fecit illā mīaz de pomis aureis gē-
 tesq̄ sciebant paup̄tatē militis q̄rentes
 vnde habuerat ⁊c fama diuulgabatur.
Idē brō **M**. vt vitaret vanā glōriā re-
 cessit ⁊ iuit ad ciuitatē de mires ⁊ condu-
 xit vnā domūcūlā ⁊ viuebat ibi in peni-
 tentia humiliter surgens qualibet nocte
 ad matutinas ⁊ ibat ad sedem ⁊ ibi se-
 crete in aliqua capella dicebat officiū su-
 um deuote. **S**ed deus exaltrat humiles.
Dicat de morte archiepi illi⁹ ciuitatis ⁊
 de congregatione epoz ⁊ canonicoz p̄
 electione ⁊ de reuelatione facta vni san-
 cto episcopo. q̄ ille q̄ hora matutinaz in-
 traret p̄ talē portā. vocatus **M** esset epi-
 scopus. **N**ota q̄ violent⁹ accepit ep̄atū
 ⁊ q̄ hūilit̄ se habuit in eo iuxta illud qm̄
 to magnus es humilia te in oībz. **E**cclē.
 iij. **I**deo deus exaltrauit illū in miraculis
 magnis cū adhuc viueret vt p̄tz de pe-
 grinis trib⁹ interfectis a carnifice. **I**te de
 tritico tempore famis. **I**te de captis ⁊c
 ad libitum. **V**ic vt in legenda inuenies.
Amorali-ter ergo humiliemus nos iuxta
 illud. omnes enim inuicem humilitatem
 insinuare quia domin⁹ superbis resistit.
 humilib⁹ autem dat gratiam suā p̄ma
Petri quinto. **D**ico ergo ⁊c. **C**onti-
 nuare opera penitentialia vel orationes
 quia forte non posset homo adimplere.

dicta

p̄hibetur
obvener

7m
p̄ hō p̄t placē deo p̄
quiditate cordiale

sexto

De conceptōe beate Marie virginis

sed augmentando ardorem et deuotionē spiritus. quia hoc multum placet deo. Ratio inter alias bonas condiciones conditiones amice necessarias est firmitas: aliter si sit variabilis nō placet. Enoch q̄ interpretatur dedicatus placuit deo et translatus est in paradysum. Ecclē. xliij. Dicatur quomodo beatus Nicolaus p̄ seuerauerit in bona vita et placuit deo itē q̄ in fine christus in die obitus receptis sacramentis ecclesie tradidit animas in manibus angelorum sibi a deo missorum et translatus est in paradysum. Cantus angelorum fuerunt audiri. Dicatur de oleo qd emanauit de eius tumba. Nos taliter continueate in bona vita et in bonis operibus vsq̄ ad mortem que est porta paradisi. Ideo christus. Qui p̄ seuerauerit vsq̄ in finem hic saluus erit.

De conceptione virginis Marie

Nondum erāt abyssus ego iam concepta erā. Pro uerbio. viij. et in epistola hodierna. Solemnitas et festum hodiernū est de conceptione virginis Marie. Ita erit et sermo. Materia est satis speculariua sed ut uirgo nobis impetret gratiam presentemus sibi salutationem angelicam. Verbum p̄positum in persona virginis dicit. Nondum erant abyssus etc. Pro huius uerbi breui declaratione. et matene introductione. Sciendum q̄ tota latitudo siue uniuersitas creaturarum dicitur abyssus scdm̄ etby moloyā ab a q̄ est sine et byssus pfunditas immensurabilis. Sicut si homo respiciet profundissimū puteū illa profunditas dicitur abyssus. Ita profunditas que est a celo empirreo vsq̄ ad terram dicitur abyssus quia immensurabilis est.

Ex ista ratione uniuersitas creaturarum dicitur abyssus et concordat Auctoritas. In principio creauit deus celum et terram. terra autē erat inanis et uacua. et tenebre erant super faciē abyssi. Genes. p̄mo. Omnes doctores sancti concorditer dicunt q̄ celum sumit ibi pro celo empirreo. Terra autē p̄ uniuersitate creaturarū corporaliū. Si ergo volumus comparare omnes creaturas que corporales et spūales. uisibiles et inuisibiles ad altitudinem dicunt et possunt dici abyssus. In isto sensu loquitur thēma in persona virginis d. Nondum erant abyssus scz nec celum nec terra nec angeli nec aliqua creatura et ego iam cōcepta eram. Et iste intellectus thēmaticus quē uolo modo pertractare. sed per questionē uolo intrare materiā. Quomodo uirgo erat concepta uel ubi si nondum erant pater et mater. Et declaratio huius questionis erit p̄secutio sermonis. Pro cuius declaratio ne sciendum q̄ inuenio quinque conceptiones virginis Marie gloriose.

Prima est conceptio diuinalis.
Secunda cōceptio angelicalis.
Tercia conceptio humanalis.
Quarta cōceptio scripturalis.
Quinta conceptio maternalis.
Ecce hic quinque mirabiles conceptiones virginis Marie. et licet de qualibet posset intelligi thēma aliquo modo. tamen p̄prie loquitur de prima conceptione d. Nondum erant abyssus etc. Bico p̄mo q̄ prima conceptio est diuinalis. Ista fundatur sub ratione et auctoritate ut melius intelligatur. Ratione sic. p̄positū cordis dicitur conceptio scz quando aliqua persona p̄ponit in corde suo mente. seu uoluntate. facere aliquid. illud firmū p̄positū dicit cōceptio. Et iā uulgariter dicit de aliquo facto nobili fiendo. Ita cōcepti facere in mēte mea. Et ubi grā q̄ homo cognoscat p̄cā que fecit malam

De conceptōe beate Marie virginis

vitam quā tenuit et piculū damnationis quod imminet et pponit emendare vitā suam et vult conteri et confiteri de peccatis et facere penitentiam. Illud ppositū dicit conceptio et iam dicit cōiter. Ego concepi mutare vitam meā. **Auctas.** A facie tua dñe concepimus et quasi prurimus et c. **Isa. xv.** Nota a facie tua dñe concepimus et quasi prurimus et c. **Facies** dei est p̄dicatio euāgelica que grauidat animas. **Ratio** quod sicut in facie cognoscit homo ita in p̄dicatione vos qui nescitis scripturas. cognoscatis deum. Ideo dicit scriptura. **Faciē tuā** id est p̄dicationē dñe requirā. **Ibi** enī grauidant aīe quia multi veniūt ad p̄dicationē magni peccatores supbi compoſi et in p̄dicatione atterente pponit audita humilitate viuere de cetero. talis p̄gnans est. **Idem** de auaricia luxuria et c. **Nota** prurire est habere dolores prius anteq̄ scz opus exētiat. q̄a exequo boni ppositi prius ē. **Multi** enī concipiūt a facie dñi scz in p̄dicatione. sed in partu ibi est dolor. ut patet de usurario quī pponit satisfaccere. sed in partu. s. quī vult satisfaccere ibi est dolor. **Idē** de illo qui pponit dimittere malā societate. **Idem** de illo qui pponit remittere iniurias. **Patet** ergo ex ista auctoritate quod firmū ppositū dicit conceptio. **Ad** ppositū dico. quod deus anteq̄ aliquid crearet in sua voluntate firma et incommutabili pposuit creare unā puellā virginem sanctissimā quā esset mater filij sui. camera spiritus sancti porta paradisi. regina celi. **Auctoritas.** Dominus possedit me ab initio viarū suarū anteq̄ quod faceret a principio ab eterno ordinata sum. **Et** ex antiquis **Prover. viij.** Nota dñs possedit me scz in voluntate sua immutabili in initio viarū suarū id est creaturarū et ex antiquis supple rationibus. **Nota** .x. rōnes antiquas quare deus pposuit ipsam creare. **Prima** ē sciebat enī deus eternaliter. quod quedā mulier

erat futura scz ena que esset iniciū et causa oīs mali. quod ipsa primo peccauit. **A** muliere iniciū factū est peccati et p illā oēs morimur **Eclē. xv.** **Ex** ista rōne ppositū fuit deus creare unā mulierē scz virginē mariā que esset causa totius boni et iniciū deus sine muliere potuisset redimere et saluare hominem et c. **Secūda** ratio est quia sciebat quod mulier que esset causa mali existens virgo peccaret. **Ideo** ordinavit aliā ut posset carnē assumere. **Tercia** quia mulier causa mali fuit responsata. **Deus** fuit sacerdos qui ipos responsavit dicens. **Rescete et multiplicamini.** **Ideo** de muliere virgine et responsata voluit nasci. **Quarta** quia mulier que esset causa mali esset p angelū malū incitata visitata scz p luciferū et serpentem. **Ideo** pposuit quod mulier que esset causa boni p angelū esset saluata. **Quinta** quia p̄ma esset temptata et decepta siue seducta. **Cur** p̄cepit vob deus pposuit deus quod scda nō esset tēptata s̄ informata quā dicit angelus Spiritus sanctus supuenit et in te et c. **Sexta** quod p̄ma esset inclinata ad cōsenciendū dyabolo. **Ideo** voluit quod secūda esset inclinata ad consentiendū angelo et c. **Ecce** aualla dñi fiat mihi et c. **Septima** quia p̄ma fuit saturata fructu quod comedat et in utero misit. **Iō** voluit virgo cōcipe fructū et c. **De** quo dicit benedictus fructus ventris tui. **Octava** quod p euā fructus venit ad nos qui fuit causa vite. **Nonā** quia p p̄mā i miseris et doloribus tota natura debuit prostrari et p mariā virginē reparari. **Decia** sciebat deus quod p p̄mā porta paradisi esset clausa sed p virginē impregnata dilata tam porta paradisi esset aperta. **Iō** ecclesia canit paradisi porta p euā cuncta clausa est. et p mariā virginē iterū patefacta ē. **Ecce** quare dicit dñs possedit me et c. **Fiat** ergo conclusio. **Si** ergo firmū ppositū et voluntas deliberata ad aliq̄d

mortis
p m̄
ad nos
q̄ fuit ca

De cōceptione btē

Marie virginis

fiendum dicit cōceptio **E**t deus ab eter-
no et voluntate immutabili, posuit face-
re istam gloriosissimā virginē. **E**cce qua-
re dicit tixma Non dum erāt abyssi ego
iam concepta eram scz in mente diuina.
Dico scda zc. **I**sta nō fuit ante mun-
di creatōm s̄ fuit in principio creatōnis
mundi. **D**icunt theologi q̄ quando de^o cre-
auit celum empirreum vbi sūt modo ani-
me beate simul creauit in eo nouem ordi-
nes angelorum primus ordo infer^o est
angelorum. **S**ecundus archangelorum.
Tercius principatum. **Q**uartus potes-
tatum. **Q**uintus virtutum. **S**extus do-
minationū. **S**eptimus thronorum. **O**cta-
uus cherubinzorum. **N**onus seraphinzorum.
Si dicatur. **E**t quomodo scitur quis de-
scendit. **D**icatur q̄ xps et beatus paulus
qui hoc reuelauit dyonysio discipulo suo
qui de hoc fecit vnum librum vocatum de
celesti **F**erarchia et licet tunc essent ange-
li tamen non dum beati. **E**t dicit grego-
rius q̄ melior creatura et in dignitate al-
ti or qm̄ deus creauit tunc erat lucifer de su-
premo ordine scilicet seraphinzorum, qui
respicens vidit omnes creaturas sub se et
solum deum supra se voluit deo parifica-
ri et istud peccatum manifestauit omnibus
angelis d. **Q**uid videtur vobis. et multi
vt serui adulatoros volentes domino cō-
placere consenserunt sibi falsi filiarū di-
cento certe bonum esset q̄ haberetis illū
hōnozem p̄formitatem et p̄ificacōz. **B**oni
autem angeli et michael gabriel raphael
non consenserunt ymo contradixerunt. **V**i-
dens deus q̄ in sua domo mouebatur ta-
lis arriota de superbia dixit. **N**ō habitabit
in medio domus mee qui facit superbiam.
Cogitate hic quale et quātum peccatum
est superbia quod de angelis sanctis fecit
demonos dampnatos et habitatozibus
celi habitatores inferni. **S**i illi ex supbia
sunt expulsi de celo. quomodo cū super-
bia nos poterim intrare celū. **S**i sciretur
quomodo est graue peccatū teneretis con-

silium thobie dicētis. **S**uperbiā nunc in
tuo sensu aut tuo verbo dominari permit-
tas. **I**n ipsa enī incipiū sumpsit omnis perdi-
cio. **T**hobie. iij. **M**odo cogitare rōnabili-
ter qualē tristitiā debuerūt habere sancti
angeli hō dico q̄ haberent dolozē s̄ tristi-
ciam. **S**icut haberetis vos si ista ciuitas
domin^o custodiat eā et popularetur q̄ re-
manerent dicerēt **H**eu zc. **I**ta cogitare
de angelis quādo in quolibet ordine vide-
runt tot cathedras vacuas potest cogita-
re q̄ supplicabāt deo dicēdo **D**omine ista
ciuitas vstra sic remanebit et populata.
Tunc deus reuelauit sanctis angelis q̄
eorz ordo repararet non de angelis s̄ de
hominibus penitentibus et obedientibus et cre-
dentibus. **E**t de p̄mo de istis supradictis
repararet archangeli de p̄sonis deuorū
et sp̄ialibus p̄ncipatus de p̄sonis mise-
ricordiosis potestates de p̄sonis paciē-
tibus. **V**irtutes de p̄sonis pacificas. do-
minaciones de bonis p̄sidentibus. thro-
ni de p̄sonis paupertate euuangelicaz
alias apostolicā seruantibus. cherubim de p̄-
sonis sapientibus diuinā scientiam. **S**era-
phini de p̄sonis que sunt de summa ca-
ritate dicens omnibus q̄ ipse crearet et for-
maret vna virginē ex cuius fructu tota ci-
uitas ista populabitur. **C**ogitate quomodo
sancti angeli conceperunt illā virginem ut
mentibus eoz p̄ quā eoz ruina repara-
retur et inceperunt tripudiare et facere ma-
gnū festū zc. **E**t fuit questio quā de-
fecit **J**ob **I**nterrogabo te responde mi-
hi. vbi eras quādo ponebā fundamenta
terre. vbi eras quando laudabant me si-
mul astra matutina et iubilaret omnes fi-
lij dei. **I**ndica mihi si habes intelligenciā
quis posuit mensuraz eius si nosti vel quis
retendit sup eam lineam super que bases
illius. **J**ob. xxxviij. **N**ota fundamēta ter-
re viuendum sunt reuelaciones diuine.
Stelle matutine sunt angeli vt exponit
glosa gregorij **J**ubil^o vt dicit **B**erū. est les-

f de peccatis

Angeli

De cōceptione btē

Marie virginis

ricia cordis tā mag̃ q̃ nō potest abscondi

Ecce virgo maria quō fuit p̃cepta in mē-
tibus angelorum. **I**deo dicit ipsa **E**go ex
ore altissimi p̃dij quando eam reuelauit
sanctis angelis primogenita ante omnes
creaturas non in tempore s̃ in sanctitate
et dignitate. **E**go feci in celis vt ornetur
lumen sc̃z diem reuelacōnis indeficiens.

Eccl. xiiij. de illa dicit. Non dum erant

scilicet creaturarum inferiorū distinctōes

Ego iam concepta eram scilicet in men-

tibus angelorum. **D**ico tertio r̃c. q̃ fuit

humana. **I**sta fuit post creationē aē

et eue et post peccata vitantes et p̃sideran-

tes eorum contempnacōnes et totius ge-

neris humani perdicōnem. **C**ogitare q̃n-

tus erat eorum dolor et tristitia de si meo

defectu et culpa omnes persone huius ai-

uitatis magne et parue deberent iugulari

et ego cum eis quanta esset mea tristitia.

Quando ergo adam cogitabat quot mā-

la quot infirmitates quot dolores in cor-

poribus et quot dampnacōnes animarū

sequerentur ex eius culpa qz al̃s nichil ho-

rum fuisset. **N**eq̃ mirum si tristabatur et

lamentabatur. **H**oc innuit scriptura sec̃e-

te cum dicit. **E**t vocauit adā nomen vr-

ozis sue eua eo q̃ mater esset cunctozū

viuentium. **F**ecitq̃ dominus deus **A**et

vrozi eius tunicas pelliceas et induit eos

et ait. **E**cce adā **G**eñ. iij. **A**ñteq̃ peccau-

erat vocauit eam virgo sed postq̃ vocauit

eam. **E**uam id est de p̃p̃ter miseriam et ca-

lamitatem. **I**deo dicit **X**ristus omnes di-

cunt **E** vel a quotquot nascuntur ab eua.

I. de p̃p̃ter miseriam et dolorem in quem i-

trant. **B**um autem adam et eua essent in

illa tristitia deus reuelauit eis q̃ ab eis p̃-

cederet vna ṽgo sc̃rissā q̃ afferret maius

bonū q̃ ipsi perdidissent qz eua abstulit

nobis paradisu terrestrem. **E**t virgo ma-

ria nobis attulit paradisu celestem. **A**lla

sc̃z **E**ua attulit mortem corporis. **V**irgo

Maria nobis donauit vitam animarum.

Alla etiam fecit perdere reuocionem.

Ista fecit inuenire dei fruicionem. **E**ua

clausit ianuā paradisi q̃m virgo aperuit.

Cogitate **A**dā et eua quō p̃ceperūt vir-

ginem maria ipsam desiderando. **D**e

us eis hoc reuelauit expresse dicunt doc-

tores sancti. **S**ed adhuc auctoritas de

maledicens dyabolo dixit inimicitias po-

nam inter te et mulierē et semen tuū et se-

men illius ipsa conteret caput tuū. **B**e-

nesis. iij. **C**aput dyaboli erat dominacio

tyrannica huius mundi q̃m sibi usurpauit

rat q̃m sibi abstulit virgo maria per filiū

suū benedictus de hoc **S**igbertus dixit

deus ad serpentē eternus aduerterē inimi-

cias ponā r̃c. **S**i querat que nam mu-

lier operata est huiusmodi victoriam q̃

nimirū illud antiqui serpentis caput ve-

nenatū virtutis pede contriuit. **D**e ista cō-

ceptione dicit sc̃ptura in persona ṽginis.

Ego in altissimis habitauit et thronus me-

is in columpna nubis **G**yrū celi circūui

sola et p̃fundū abyssi penetraui et in flucti-

bus maris ambulavi et in omni terra ste-

ti. **E**t in omni populo et in omni gente p̃-

matū habui. et omnū excellencū et hu-

milū corda vtute calcaui **E**ccl. xiiij. **A**l-

ti fuerunt **A**dā et **E**ua. quia caput hu-

mane generacionis. **A**ltiores quātū ad

locū paradisi terrestris altissimi quātū

ad custodiā originalē et sanctitatē quibz

virgo maria fuit columna nubis ardorē

dolorū refrigerant. **D**e ista conceptione

dr̃ thema. **M**ondū erant abyssi sc̃z mortē

et dāpnacionis quia adhuc nullus fuerat

mortuus. **E**t ego iam concepta eram sc̃z

in mente hūana. **Q**uarta cōceptio vir-

ginis est sc̃pturalis sc̃ā enī sc̃ptura marie

verteris testamēti tota grauida continēs

in se celestia misteria vt mulier continet

in vtero filium. **S**ic secretū misterii dici-

potest conceptus. **B**eda dicit de scriptu-

ra sacra. **S**anctā venerandāq̃ presentis

festi memoriā paucis quidem verbis eu-

uangelista complendit sed non pauca ce-

lestis misterij virtute grauidam reliquit.

3^m

1ra

Cum igitur virgo Maria in omnibus libet
 sacre scripture et in omnibus canonicis sym-
 mo etiam in singulis versibus directe vel
 indirecte sit mystice contenta. patet eius
 conceptio scripturalis. declaratur legitur
 in historia Moyse. duz pasceret oues in
 monte sinay. vidit rubum ardere etc. **Ex**
odi.ij. **I**sta scriptura grauida est de vir-
 gine Maria. Mons sinai altus est vita
 virginis Marie rubus incombustus est
 persona virginis. ignis non comburens ru-
 bum flores nec folia est filius dei incarna-
 tus sine corrupcōe. **E**t sic posset declara-
 ri conceptio multis alijs historijs sed suf-
 ficat modo de ista conceptione dicit vir-
 go. **E**go quasi terebintus scz arbor exte-
 dens ramos. **E**xtendi ramos meos et ra-
 mi mei honoris et gracie. **E**cci. xxiij. **V**ir-
 go Maria concepta in scriptura sancta.
 extendit ramos scz libros. **R**amunculi
 sunt capitula. **R**ami mei dicit ipsa hono-
 ris et gracie apud gentes quia fuit ppheta
 quia magnus honor est in honore **J**o-
 hannis dicitur qd in illa liba fuit ppheta
Mal. ij. **E**cce ego mitto angelus me-
 um etc. **Q**ualis igitur honor et gracia est vir-
 ginis que in omnibus libris et capitulis fi-
 guratur. **I**deo dicit. **N**ondum erat abis-
 si scz et doctrinarum euangelicarum noui
 testamenti. **E**go iam concepta eram scz
 in scriptura veteris testamenti. **Q**uin-
 ta conceptio est maternalis quando bea-
 ta Anna in utero suo sancto ipsam conce-
 pit et de ista fit hodie solennitas de nullo
 sancto fit festum conceptionis nisi xpi et
 virginis de virgine autem fit triplix rōe
Prima qz fuit impetrata digne.
Secunda qz fuit sanctificata alre
Tercia qz fuit conseruata firme
De primo dicatur quomodo pater e-
 ius Joachym et Anna sancta et iusti. ij.
 annis fuerunt sine prole. sed oracionib.
 vigilijs. et elemosinis impetrauerunt istā
 benedictam filiam contra cursum nature

quia de matre sterili. **R**acio est igitur ut deus
 fiat festus. **C**ognouit belchana annā vx-
 ozem suam et concepit annam et peperit
 .j. **R**e. i. belchana id est possessio dei signi-
 ficat Joachim qui fuit possessus a deo.
Secunda fuit quia fuit sanctificata al-
 te. **N**ota hic sex gradus sanctificatiōis. tres
 ante natiuitatem et tres post natiuitatem
Primus gradus sanctificatiōis post nati-
 uitatem et infimior est per contritionem
 finalem quando enim aliquis toto tem-
 pore vite sue vixit in peccatis sed aliquo-
 tiens in puncto mortis dat deus sibi con-
 tritionem et sic anima sanctificatur. **I**sto
 modo sanctificatus fuit latro. et aliqui qd
 mortui fuerunt pro fide. **D**e isto gradu
 auctoritas. **C**ongrega eos quasi gregez
 ad victimam et sanctifica eos in die occasi-
 onis. **J**ere. xij. **S**ecundus gradus est
 illozum scz qui de bona hora conuertunt
 tur ad deum dimittunt peccata conterunt
 tur confitentur seruant penitencias. **I**ste
 est melior quia deserunt mundum et pec-
 cata anteq̄ m̄dus et pctā deserāt eos. et sa-
 ctificantur. **I**sto modo fuit sanctificatus
 paulus maria magdaiena liberati a pecca-
 to. serui autem facti deo habetis fructum
 vestrum et in sanctificatione. ad **R**o. vi.
Tercus gradus est in baptismo. vbi
 sanctificatur non soluz puer sed etiam ut
 fideles adulri quando non fecte accedunt.
 peccatores aliquando fuistis. sed abluti
 estis et sanctificati in nomine domini n̄ri
 Iesu xpi. .j. ad **C**oz. vi. **Q**uartus ē
 in utero matris vt **J**eremias anteq̄ exi-
 res de vulua sanctificauit te. **S**anctifica-
 tus est in utero qz dicit anteq̄ exires de
 utero. **Q**uintus gradus est maior et nō
 legitur nisi de beato **J**ohāne baptista. qd
 p tres menses ante eius natiuitatem fuit
 sanctificatus. **S**piritu sancto replebitur
 adhuc ex utero matris sue. **L**uc. i. **D**icit
Cris. qd in salutatione virginis et elyza-
 beth qm̄ exultauit **J**ohānes in utero t̄nc

fuit sanctificatus. **S**extus gradus et super omnes alios sanctificatio virginis marie quod non quando debuit nasci nec in ultimo die nec ebdomada vel mense sed in eodem die et hora formato corpore et anima creata quod tunc fuit rationalis et capax sanctificationis fuit sanctificata. **A**uctas per priam fluminis impetus letificat civitates dei sanctificavit tabernaculum suum altissimus. **N**ota fluminis impetus fuit sanctificatio virginis Marie quia sanctificatio aliorum sanctorum non dicitur fluvius sed una gutta grace. **B**ern. **C**eteris partibus datur gracia spiritualis Marie autem totam se infudit plenitudo gratiarum. **I**mpetus scilicet sanctificationis quod eadem hora non expectavit diem ebdomadam. et letificavit civitates dei scilicet sanctos angelos. **R**acio quia si gaudium est angelis ut dicitur super uno peccatore penitentiam agere. **N**on mirum si fecerunt festum de illa que nunquam peccavit nec corde nec ore minus opere. **S**anctificavit tabernaculum suum altissimus scilicet virginem Mariam que fuit tabernaculum dei. **L**egit Exodi. vlti. quod moyses ex precepto dei fecit tabernaculum. **Q**uia enim corpus filii dei fuit organatum et lineatum et anima coniuncta corpori per creationem tunc altissimus sanctificavit tabernaculum suum. **S**ic qualiter. **S**icut constructa ecclesia et non ante intrat episcopus ad consecrandum. **I**ta de virgine Maria postquam corpus fuit organatum et anima infusa venit episcopus scilicet spiritus sanctus qui eam sanctificavit. **A**uctoritas. postquam cuncta perfecta sunt operuit nubes tabernaculum et implevit illud gloria domini. **E**xo. vlti. **T**ercia ratio quod fuit servata firmiter. **I**oel et ieremias fuerunt sanctificati. **S**ed beata virgo fuit ita firma quod nec ore nec corde peccavit aliquo modo. **I**deo David dicit deus in medio eius non commovebitur. **M**overe et cadere differunt. cadit homo et p-

Iohannes

stratur per mortale peccatum. et commoveatur per veniale. **N**on nunquam fuit sanctus qui ceciderit per mortale l' fuerit mortuus per veniale in virgo Maria de christo non est dubium id dicit. deus in medio eius non commovebitur. non solum non prostrabitur. **I**deo **B**er. **E**go puto quod copiosior sanctificationis benedictio quam alijs sanctis ab utero sanctificatis in ea descendit que non solum ipsius ortus sanctificaret sed et vitam eius ab omni peccato deinceps immunem conservaret. quod alteri nemini in natis quidem mulierum creditur esse donatum. dignum est quod de eius conceptione maternali dicit virgo in thymate. **N**ondum erat abissi scilicet evangelistarum predicatorum apostolorum et ecclesie determinationum. **E**go iam concepta eram.

De sancta Lucia

Proposui pro luce habere eam. **H**abetur verbum istud originaliter in libro Sap. vij. **S**icut tota sollemnitas est beate lucie ita et sermo etc. **P**ro declaratione huius verbi secundum sensum quem volo pertractare et introductione materie. **I**nnovo quod deus servat regulam in sua providentia quod cuilibet sancte persone iuxta proprietates et virtutes quas habitura est ordinat ei nomen imponi. **R**atio quod tot sunt virtutes in vita unius sancti quod homo non posset recordari. **I**deo pro nostra recordatione vult ut in nomine sumarie videtur enim deus tenere modum istorum magistrorum facientium libros ubi in uno verbo designatur tota materia libri. hoc patet primo in prophetia in libro quod tractat de conditionibus. de potentibus et proprietatibus anime qui dicit de anima. **I**tem de libro quod dicit de celo et mundo. **I**tem de alio libro qui tractat de creaturis inferioribus quod dicitur de generatione omnium rerum dicit **B**er

Item exodus. i. itinerarius. quia loquitur de via filioꝝ israel. In exitu de egipto. Item leuiticus grece. i. offerroꝝium latine. qui loquitur de sacrificijs p peccatis l pro beneficijs vel de sacrificijs p victoꝝia patet Idem facit librum in titulo sũmarie comprehendit totum librum. siue totam materiam libri. Ita facit xp̄us vita enim hominis est quasi vnus liber tot habes sexternos quot habet homo años tot capitula quot menses vel septiãnas Carte sunt dies et noctes. Carta alba e dies et nigra nox in qua carta nat̄ es alba vel nigra i illa incipit liber vite salu tue. De isto libro vite humane dixit deus pater filio. Summe tibi libꝝz grandẽ et scribe in eo stilo hominis Isa. viij. vita hominis est maior liber q̄ biblia vel tẽtũm quot anni. quot menses. quot ebdomade. quot dies. quot hore. scribitur enim stilo. i. libero arbitrio hominis. Quã aliqua persona debet tenere sanctam vitam et virtuosam in baptismo deus disponit et ordinar per reuelationẽ vel alis q̄ videntur nomine sũmarie eius vitam continentem. Auctoritas. Sterilis et absq̄ liberis sed concipies et paries filiuꝝ ipse incipiet liberare israel. Et sequitur peperit filium. Et sequitur vocauit nomen eius sampson. i. robustus. In eius nomine annuitur tota eius fortitudo. Et de ioseph dicitur. Eccl. xlvi. fuit magnus sũm nomen suum. Item de precone suo dicitur prenunciãns. Elizabeth vxor tua pariet filium et vocabitur nomen eius Iohannes. Erũ enim magnus coraz dño. Luce p̄rio. Per oppositum qñ aliquis habz nomen significans bonũ interpreta tũe vel als et vita est mala multũ displicet dō. Auctoritas. Scio opa tua supple mala qz nomen habes q̄ viuas et mortuus es. Apoc. iij. dicit glo. q̄ vocabatur mellifus. i. dulcor et ip̄e erat amarus p malam vitam. Ideo iohãnes reprehẽdit

debat eum. patet q̄ regula diuine pꝛouidentie. Cum q̄ beata Lucia in tota vita sua habuerit pꝛietates dũtes et conditiones lucis congrue vocata fuit Lucia. que dicitur a luce. Quatuor moĩs nomina tenominantur ad significanduz vel pꝛiam significandez vt hoc nomen Paulus pacem. vel p diuinationem vt Lucia a luce. vel p etymologiam. vt lucia q̄si lucina. vel p interpretationem vt Lucia quasi lucas via. Ideo de beata lucia quia sumit lucas pꝛietates dicit thoma. Et loquitur xp̄s. disposui p luce habere illam. ac si responderet questioni querenti. quare fuit hoc nomine vocata. Respondit p posui pro luce et. Nota quatuor conditiones lucis quas habuit brã lucia. scz

- ¶ Pulchritudinez sine deformitate
- ¶ Amplitudinem sine tenacitate.
- ¶ Rectitudinem sine obliquitate
- ¶ Longitudinem sine retarditate.

Dico primo et. hoc patet in radio solis qui non sordidatur nec inquinatur licet tangat multa immunda et corrupta. ymo purificat desiccando et. Istam conditionem lucas habuit beata Lucia i hac vita quia nunq̄ sordidata fuit p aliquã immundiciã nec corporalem nec spiritualem licet staret inter multas personas immundas et infideles ymo purificauit eos. Bicitur cum esset. xv. annoz pulchra in corpore sed pulchrior in anima. et esset responsata quia antiquitus simul stabant virginitas et responsatio non tam modo maxime inter nos. Ideo sũt multe que grauide veniunt iam ad nullã tunc temporis mater sua infirmabatur de immunda scz infirmitate scz fluxu sanguinis quam passa est p. xvij. annos. et qñ vidit q̄ medicinis naturalibus nõ potuit curari. Cogitare q̄ voluit recurrere ad diuinos et conuatoꝝes. Sed beata Lucia eam retraxit dicens sibi hystoriam de muliere eandez infirmitatem habente

que ad tactum simbrie xpi fuit curata. ut patet. **M**arh. ix. induces eaz ut ad xpm recurreret. et mater inquit. **F**ilia ubi e mo do xps iam est in celo quod g. rē. **M**ater faciamus qd in nobis est et xps faciet qd in se est. vadamus ad ecclesiam et tange ris simbriam sui altaris. **E**t iucit ad ec clesiam beate **A**gathe in qua beata **L**ucia orauit et rapta vidit celum apertū et san ctos angelos et beatā **A**gatham sibi di centem. **S**oror mea lucia virgo deo de uora quid a me petis qd ipsa poterit pre stare prino mari tue. **N**ā fides tua ma tri subueniet. et ecce sanata est. **E**cce **L**ucia ut lux non sustinens maculā infideli tatis ostēdo ad diuinos qz recurrere ad diuinos p quavis causa est macula tur pissima anime. **N**e declinetis ad magos nec ab ariolis aliquid suscitēmini ut pol luamini aie p eos. **L**eu. xix. **I**tez non ha buit maculam carnalitatē. **N**am curata matre humiliter petijt ab ea ut de cetero non nominaret sibi sponsuz narrans ma tri reuelacōem quā viderat et quō **A**ga tha ppter virginitatem tantuz placuerat deo. **R**ūt mater qz matrimonij bonum est et a deo institutum in paradiso terre stri. **E**t xps primum miraculum fecit in nupcijs. **I**deo filia dimittatis illud pro positum qz forte rempraco est. **R**espon dit **L**ucia. **M**ater matrimonium bonuz est sed melior est virginitas. ideo dimit tendo bonum pro meliori bonuz est. **V**ir go **M**aria et **I**hesus semper fuerunt vir gines. **E**t mater o filia vult mibi aufer re gaudiuz quod spero de nupcijs xstl etē. **R**ūt beata **L**ucia. **M**ater multoci ens gaudiū nupciarum vrtitur in luctum ad sp ideo rē. **E**t fecit aliaz rationē mater ut haberet filium heredem de omi bus bonis redditibus rē. **R**ūt beata lu cia. **M**ater habere filium incertum est. quia multi sunt in matrimonio qui nō ha bent. **S**ed hoc est certum quia ex fine ma

trimonij mulier p dit meliorem rē saurū quem habet scz virginitatem. **E**cce quō fuit pura a macula carnalitatē qz non p didit virginitatem quia licet matrimoni um fiat sine peccato tamen in eo per ditur virginitas. **I**deo possumus dice re de ea nihil inquinatuz in illam incurrit candor est enim lucis eteine et speculum sine macula. **S**ap. vij. **E**st h questio cum beata **L**ucia esset sponsata rē. an sit licitum dimittere sponsuz vel econuerso **R**espondeo tres gradus in matrimonio **P**rimus est incartatio. **S**ecundus de sponsatio. **T**ercus matrimonij consuma tio. licet alia sunt verba iurl. quia fm ius incartatio seu sponsales a spondeo spon tes id est promitto. **S**ecundus gradus est quando per verba de presenti sponsan tur in facie ecclesie vel alias. istud lz apd nos dicatur sponsare tamen iam est verz matrimonij. **T**ercus gradus est copu la carnis. **M**odo videamus si est licitū dimittere sponsuz vel econuerso rē. **E**t videtur qd sic quia beata **L**ucia ipsum di misit. **D**ico de primo gradu non dnt retrocedere. **N**am ille qui retrocedit pec cat mortaliter et est perurus. **S**ed dimi ssus potest contrahere. **D**ico de secundo gradu qd nō possunt diuidi aliquo modo quia iam est verum matrimonium nisi p ingressum religionis. **S**i non habuerit copulam carnalem et tunc facta professi one aliter poterit contrahere. **Q**uot snt in mundo qui secrete faciunt matrimoni um rē. et post contrahunt cuz alijs. **I**o pueller et mulieres caueāt a clandestinis **S**ed dicant. **S**i vultis me in vxores lo quamini cum patre vel parentibus rē. de hoc matrimonio **A**uctoritas hys qui in matrimonio iuncti sunt. precipio non ego sed deus vxorem a viro non discede re et vir vxorem non dimittat. **1. ad Corinth. vij. De tercio gradu dico. qd non possunt separari nisi p mortem. licet de**

licencia prelati possint separari et intrare religionem sed alter in seculo manens non potest consilium Jam non sunt duo sed una caro quos deus coniungit homo non separat. **Matth. xix.** Beata autem Lucia erat in primo gradu et poterat separari a sponso propter impedimentum quod dicitur dispar cultus quia eius sponsus erat infidelis.

Dico secundo et cetera. quia instanti illuminat medium et dat lucem sine sui diminutione ut patet de candela accensa. **Istam conditionem habuit beata Lucia per opera misericordie et pietatis dando elemosinas. Ad practicam postquam enim obrinuit a matre quod sibi non nominaret sponsus alia die humiliter petijt a matre dicens. Illud quod mihi daturum eras eunti ad hominem mortalem. ad corruptionem. da mihi cuncti ad dominum Ihesum christum integritatis mee custodire. Filia christi non indiget aliquo. quia domini est terra et plenitudo eius et cetera. Et lucia non indiget aliquo sua persona sed in membris. scilicet pauperibus. id est quod vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Et mater tege primo oculos meos et postea facias de omnibus facultatibus quicquid vis. **Bicat** quo modo antiquitus erat consuetudinis quod heres primogenitus claudebat oculos ex singulari officio. **Autoritas de primogenito Jacob** qui fuit ruben sed ex relicto perdidit primogenituram et data fuit **Josep** dixit deus iacob. **Josep** quos ponet manus suas super oculos tuos. **gen. xlvi.** **In** signum quod esset heres. **Itē de thobia.** **Re**versus est autem ad soceros suos invenit quod eos incolumes in senectute sua et curam eorum gessit et ipse clausit oculos eorum et omnem hereditatem domus israel ra gael ipse precepit **thob. xiiij.** **Ex** ista consuetudine dixit mater. **Tege** primum oculos meos et cetera. quod dicitur vulgariter puerbius. **Me**mo debet se exuere quousque vult ire ad lectum dormiendum. **Rūit** beata Lucia non est magnū dare deo quod preferri non potest**

vivens sed de christo quod possides quia illud est meritum. **Ab**renta autem a matre incepit distribuere et vendere iocalia et dare in elemosinis et cetera. **Dū** enim iocalia vendebantur sponsus cognovit et venit ad nupticem quare illa vendebantur. **M**atrix autem christiana et deuora **R**espondit sapienter dicens quod vna magna vendebatur et ipsa intelligebat de gloria celesti. quam sponsa volebat emere. ut sibi et cunctis bene esset. **I**pse autem ut carnalis intellexit de gloria sed de baronia aliqua iuit eam ad videndum ut sciret territorium et cetera. **D**icatur quod se reputavit terisum quoniam intellexit. **E**cce quod habuit secundam lucis proprietatem dans et distribuens et cetera. **R**ecte tenuit consilium evangelice perfectioris **S**i vis esse perfectus vade et vende omnia que habes et da pauperibus et veni sequere me. **Matth. xix.** **M**oraliter vos ex necessitate non tenemini quicquid habetis dare nec dimittere. dimittere enim divitiarum est in triplici gradu.

Primo totaliter derelinquendo. **S**ecundo misericorditer distribuendo **T**ercio liberaliter restituendo. **P**rimus gradus competit religiosis qui ex voto se obligarunt ad consilia evangelica servanda nihil habere proprium. **b**enedictus est ille qui potest dicere cum petro. **E**cce nos reliquimus omnia et cetera. **Mat. xix.** **N**ota cum dicit omnia quia qui totum dicit nihil excludit omnia scilicet divitias honores dignitates. familiaritates. omnia habita et habenda. **Q**uantum ad secundum gradum distribuendo hoc convenit omnibus maxime autem clericis non est necessarium eis dimittere beneficia nisi simoniace sint habita nec redditus. sed non debent congregare quia qui habet fontem in domo non oportet facere cisternam. **B** querit quid clericus de facultatibus ecclesie tibi retinueris preter simplicem victum et vestitum furtum facis sacrilegium committis

371
 tis. ¶ Quantum ad tertium gradum conuenit usurarijs raptoribus. larronibus. et omnibus qui sciunt se aliquid habere. de malo iusto tenentur restituere illis a quibus receperunt si est certum de incertis autem secundum consilium boni confessoris restituere usuras. furta secreta. rapinas seruitoribus solidatam elemosinas mortuis iuxta eorum voluntates. reddere omnibus debita. Memini quicquam debeat. Ad ro. xij. ¶ Dico tertio. Nam recte mittit et dirigit radios suos. ut patet in radijs solaribus et candelis. Istam proprietatem habuit beata Lucia que in omnibus suis operibus habuit suam intentionem saliciter rectam nec amore odio. nec fauore seu timore aliquando deuiavit. ¶ Ad practicam quod omnia postquam distribuit conduxit quandam domunculam uiuens proprijs manibus ut beghina. venit sponsus ad nutricem di. ubi erat illa barona. Et illa declarauit sibi totum. Ille autem uidens se confusum et delusum accusauit eam imponens ei titulum christi- nitaris. et contra legem angustorum uiuentem. ¶ Pascasius autem perfectus uocauit eam querens ab ea ubi esset patrimonium. que respondit se constituisse in loco tuto. Et iudex. tu patrimonium tuum cum corruptoribus expadisti. que respondit corruptiones corporis nec anime nunquam cognoui. Et pascasius. sacrificia dijs alias de. Respondit beata Lucia. Ego per xv. annos non cessavi sacrificare deo quid habeo modo quia nihil super est me ipsam offero. faciat de hostia sua quicquid uoluerit. Et iudex ista uerba potes dicere christiano mihi autem qui principum secreta custodio ita frustra prosequeris. et Lucia. tu principum leges attendis ego dei leges attendo. tu illos times ego deum timeo. Tu illi placere desideras ego deo. Et iudex. cessabunt uerba cum puertum fuerit ad uerbera. Et Lucia. Ancilla

ipsi sum qui dixit spiritus sanctus loquitur in uobis. Et ideo non cessabunt. Et iudex in te est spiritus sanctus. Ruit et nolu- it dicere quod sic uitando uanam gloriam sed dixit. Apostolis dixit quod caste uiu- tes templum sunt dei et spiritus sanctus ha- bitat in eis. Et iudex. ego te duci faciam ad lupanar ut a te recedat spiritus sanctus. Ruit si me inuitam violare feceris casti- tas tibi duplicabitur ad honorem. Di- catur historia quod non potuit moueri. ¶ Nota quod uirginibus datur una corona uirginitatis quam custodiunt et uirginitatem non solum in corpore non faciendo actum sed in membris omnibus in ore non loquen- do. De illa materia. In oculis. auribus manibus etc. sed si eis fiat uolentia ipsis non consentientibus datur alia corona. Ideo dixit. Castitas tibi duplicabitur ad coronam. Ecce quod habuit rectitudi- nem intentionis sine obliquitate. Reas facere semitas eius etc. Isa. iij. et Luc. iij. Moraliter contra mulieres meretrices que sunt in hospitijs etc. digni sunt morte etc. non solum qui faciunt ea sed etiam qui consentiunt facientibus. Ad ro. i. glo. Aug. Consentire dicuntur qui debent. et possunt corrigere et non faciunt. ¶ Di- co quarto. quia lux subito emittit radi- cos. uerbi gratia de sole qui quando oritur in primo mittit radices ad occidentem. Idem de cereo illuminato. Istam condi- tionem siue proprietatem habuit beata Lu- cia quod in instanti per martirium anima sua intrauit in celum empirreum. Ad practi- cam etc. Dicatur quomodo fecit precom- misionem. ut quicumque uellet peccare cum tali domicella uenirent ad lupanar. etc. Quod milui uenerunt ad cadaver. et cum uellent eam ducere ad lupanar non potuerunt ipsam mouere etc. Dicatur de oleo feruenti super eam etc. Ecce quomo- do habuit conditiones siue proprietates lucis. Ita etiam lucis effectus in illis qui

habent ad eam deuotionem illuminando mentem oculos anime et corporis. Et calefaciendo voluntatem et deuotionem erga christum.

De sancto Thoma aplo.

Thomas vnus ex duodecim qui dicitur dicitur. Job. x. et reatuz est in euangelio hodierno.

Sicut tota solennitas hodierna est beati Thome apli ita etiam et sermo. Sed saluatur prius uirgo Maria etc. Verbum thymatis est responso questionum quam possent facere ignorantibus dicendo quod festum est hodie. Et iste sanctus quod vocabatur et qualis dignitatis fuit. Runt thyma. vnus ex duodecim etc. Et quasi descriptio continens nomen et condiciones sancti Thome. Que sunt amore vestri virtutes apli huius tuz in historia euangelij qm in legenda et inueni de eo sex magnas virtutes. Tres enim colliguntur ex textu euangelij Job. alie tres de eius legenda que subtiliter et ingeniose possunt notari in thymate iuxta singula vba. Prima est alta caritas qz thomas

Secunda vera humilitas qz vnus Tercia clara fidelitas. qz ex. xij. Quarta castissima gosa. qz qui. Quinta mia copiosa. qz dicitur Sexta pacia virtuosa. qz didi. Ecce hic tota nostra materia comprehens totam vitam sancti Thome etc. Dico prio etc. alta caritas que est amor et deuotio ad deum sup omnia. de qua dicit vobis. xij. gradus et videbitis in quo gradu caritatis fuit beatus Thomas. Primus gradus est qm habet tantam caritatem ad deum qz totum intellectus dat deo ad cogitandum et contemplandum. Jam scitis quod res valde dilecta sepe cogitat. et non facilliter obliuiscitur. vt patet de si

lio etc. Secundus gradus altior qm non solum intellectus sed voluntas desiderat honore dei. et esse cum eo qz res amara est multum desiderata. Tertius qm homo recondatur de beneficijs creaturis redemptoris iustificationis etc. voluit enim suspendi ne aliquis sibi obediens. Quartus in ore loquendo non vanitates nec mendacia. Sed loqui de deo orando non iurando. legendo vel predicando qz libenter homo de re valde dilecta loquit. Quintus in oculis ad plorandum ex xpi passione et xpi compassione et ex peccatoruz remissione. Sextus in auribus audiendo missas cum deuotione. qz libenter audit homo noua de re dilecta. Septimus in manibus elemosinarum largitione amore sui. Octauus in tibijs et pedibus peregrinando. amore sui. Nonus in toto corpore in ieiunijs vigilijs alicuius disciplinis cauendo a delicis luxurie. Decimus dare diuitias et bona temporalia amore sui et viuere in paupertate aplica. Undecimus renunciare honoribus dignitatibus huius mundi. Duodecimus et sup omnes. qm amore sui homo dat vitam corporalem qm homo est ita pbi locupletus de deo qz amore sui homo sustineret mortem anteqm aliquid faceret contra eum. Si enim homines mundani p vna muliere vana sustinent etc. quanto magis p deo etc. Hic est maior et altior gradus caritatis. Maiorem caritatem nemo habet vt animam suam ponat quis p amicis suis. Job. xv. Nullus est tuz bonus amicus sicut xpus. Ista dicitur alta caritas. In isto gradu fuit beatus thomas Diceret aliquis etiam et alij apli. Dico qz non ita excellenter in casu qm dicaz vobis legitur Job. viij. Quia cum xpus predicasset iudeis de sua eternitate et diuinitate iudei voluerunt lapidare xpm tamqz blasphemum sed quia nondum venerat hora sue passionis nec tali morte erat morturus dicit Jobanes qz abscondit se scz

12 gradus caritatis

De sancto Thoma apostolo Sermo.

fecit se invisibile et iit ad aliam provinciam
scilicet galilee. sed cum tempus passionis appi-
quaret dixit apostolis. **Et** amos iterum in iude-
am **Joh. v.** Cogitate quoniam apostoli qui erant
adhuc timidi audierunt et dixerunt christo
Rabi nunc querebant te iudei lapidare.
et iterum vadis illuc. **Thomas** autem super
alios dixit. **Et** amos et nos et moriamur
cum illo quasi dicat nunquid gloriosius nos
possumus mori. **In** isto casu omnes apo-
stoli timuerunt preter beatum Thomam. **Ec-**
ce quod erat in altiori caritate. **Iste** gra-
dus caritatis ostendit in hoc quod dicit Tho-
mas quod **lex** et **ay** et interpretatur **abyssus**. quod
est profunditas obscura et immensurabi-
lis et fuit in eo completa prophetia **David** di-
xit. **Abyssus** abyssum inuocat di. **Et** amos et
nos et. **Mors** enim abyssum erat ante
christi passionem quod per eas omnes descende-
bant in abyssum inferni in voce cathara-
ctarum. **Mora** catharactara secundum primam
significationem domini sunt apture acure ca-
dens in lapidibus de illo flumio egypti et quoniam
a qua exibat faciebat sonum et isto modo sonus
dicebatur catharactara. **trans**suprue au-
tem nubes dicitur catharactara. cathara-
cte celi apertae sunt. et facta est pluuia super
terram. **Ben.** vij figuratiue autem apostoli dicitur
catharactere ex habundancia aquarum
scilicet doctrinarum euangelicarum cum magnis
vobis predicando quas doctrinas de-
us misit in hoc mundo sterili per apostolos
ad fructificandum. **Vox** autem catharacta-
rum. id est apostolorum fuit tremulosa quoniam di-
xerunt christo. **Rabi** nunc iudei et. **Sz** a-
byssus. id est **Thomas**. abyssum. id est **mors** in
uocat. id est super voces catharactarum. id est apo-
stolorum. **Et** amos et nos et. **Moralit**
Sic multi sunt similes apostolis et non bea-
to thome quod multi sunt qui non audent ire
cum christo per bonam vitam qui timet lapi-
dari cum apostolis lapides duri sunt verba
terrisoria et truffe que fiunt a malis ad in-
fernum euntibus cum iudeis. **Multi** res

ligiosi sunt et clerici qui non audent sequi
christum ne dicatur eis hypocrita et. **Sed** sic
Thomas non timeamus dicendo. **Sim.** *Et am*
et nos scilicet per bonam vitam et per penitentiam
moriamur cum ipso vultis cognoscere de-
biliter illos qui isto timore non sequun-
tur christum. **Dicatur** similitudo de puero per
uulo qui nutritur a matre qui videns cas-
tellum in via latrantem non audet trans-
sire cum tamen non posset sibi nocere. **Mul-**
ti sunt hodie in ista stulticia. quia patet
noster **Iesus** christus. et mater nostra
ecclesia sancta nutrit nos ut portemus
localia bone vite usque ad portam para-
disi que est mors. **Et** multi non audent
transire ex latratu canulorum id est ma-
larum personarum timore. **Be** quibus di-
xit **David**. **Sagitte** paruulorum facte
sunt plage eorum et cetera. **Mora** de
sagittis et balistis paruulorum. **Sagitte**
sunt quasi palee que non interficiunt mus-
cam. **Males** sunt lingue obloquentium
infirmirate id est debilitate contra eos sci-
licet bonos. **Ideo** transierunt solum quod
intentio sit bona et dicere cum apostolo
Magnificabitur christus in corpore meo
sive per vitam sive per mortem. **Ad**
philippenses primo. **Dico** secundo de
eius vera humilitate. **Uideam** vera hu-
militas unde procedit. **Sacendum** quod sic
supbia venit in corde cogitando proprias ex-
cellencias. **Ira** humilitas venit in corde
cogitando proprios defectus. **Uerbi** gra-
tia **Quando** homo cogitat suum genus
magnum et nobile et cetera. cor eius mo-
uetur ad superbiam et cetera. sed si cogi-
tetis defectus dicentes. **O** miser ego sum
generosus secundum corpus. sed secundum animam
ex peccatis meis sum turpis et deformis.
Idem de pulchritudine et dispositione
corporis. de qua multi habent superbi-
am et vanam gloriam. **Sed** cogita quo-
modo anima est turpis et maculata **Idem**

de caritate
Thomas

milo

moral

Et am

de

N.
Petrus
o curandi
ga vara

27

modi
se
talem
sandi.

an

De sancto Thoma apostolo Sermo

vel clericis ex ignorantia et nolunt petere imo verecundant sermones predicare alteri sed vadunt ad concordancias **Beatus** veniant vel non habebit sermonem. **Item** est ieiunia frangunt et festa ex ignorantia quia non fuerunt in missa in dominica etc. **Item** dicit scriptura talibus. **Ve** qui sapientes estis in oculis vestris sed non dei nec gentium. **Et** coram vobis metipsis prudentes. **Item** quinto. **Item** deponatur talis creatura damnata tenentes consilium moysi dicentis. **Interroga** patrem tuum et dicit tibi maiores tuos et annuntiabit etc. **Deuterio**. xxxij. **Item** dico tercio clara fidelitas. scilicet fidelitas enim non est obscura quoniam in corde credit quod dicit ore. **Sicut** david dicit. **Credidi** scilicet in corde propter quod et loquimur. ij. ad **Corinthios**. iij. **Ista** habuit beatus thomas super alios apostolos in isto casu postquam enim christus surrexit a mortuis apertis apostolis sed non erat ibi beatus thomas. **Apostoli** autem gaudentes visum dominum habuerunt enim fidem resurrectionis in corde sed non legit aliquid dixisse eos ore. **Apostoli** autem dixerunt thome quomodo viderant dominum qui dixit eis huiusmodi videro in manibus eius fixuram clavorum et mittam digitum meum in locum clavorum non credam **Johannem**. xx. **Deinde** post dies octo iterum apertis eis ihesus et thomas erat cum eis **Quibus** salutatis dixit thome infer digitum tuum etc. **Qui** credidit in corde et locutus est ore clamando d. dominus meus et deus meus **Dicit** **Augustinus** et **Bregorius**. quod christus voluit ut palpando pharet ut sequentes confiterentur. **Non** legit quod aliquis apostolorum ita confiteretur fidem divinitatis christi d. deus meus et humanitatis et dominus meus. **Item** dicitur ex duobus **Regum**. **Item** christus enim volens ostendere claritatem fidei apostolorum dixit. **Monne**. xij. **Horae** sunt diei **Johannem**. xi. **Dies** clara est christus. xij. **Horae** dare hominibus diei sunt. xij. **Apostoli** **Inter** quos est beatus thomas in hoc quod ore confessus est fides et fuit clarior hoc per **Lucam** qui computando apostolos dixit **Symon** petrus et andreas

frater eius **Jacobus** et **iohannes** **Philip** pus et **bartholomeus** et **thomas**. **In** sexto loco ponit thomas **Lucam**. vi. **Matthaei**. x. ponit in alio. **Modo** clarum est quod quoniam dies habet duodecim horas hora sexta diei est quando dixit. **Si** quis ambulat in die non offendit. quia lucem huius mundi videt. **Et** de uno scilicet **Thoma**. **Ad** orationem ter hic in hoc mundo oportet habere claritatem fidelitatem in corde credendo et in ore loquendo et fidem confitendo dicendo. **Credo** in deum mane et sero. cum presentatione. **Sicut** mulus faciens regi huiusmodi magium talis virtute fidei ad bonum finem venit. **Auctoritas**. **Corde** creditur ad iusticiam. ore autem confessio fit ad salutem ad **Roma**. **de** **Tres** virtutes sunt de legenda siue de historia **Item** dico quarto etc. **Castimonia** gratiosa fuit enim castissimus inter quos loquendo verbis in voluntatem castitatis in cordibus audientium. quia verba recipiuntur saporem superbie. **Si** humilis humilitatis et sic dicit alijs. **Dicit** quomodo post penthecosta apostoli dividerunt sibi mundum ad predicandum. **Dicitur** historia quomodo beatus thomas iit ad **Indiam** et dum iret fuit in quadam civitate et audiuit presentationem d. quod omnes qui essent in civitate essent in convivio de nuptijs filie regis sub pena indignationis. **Item** dixit beatus **Thomas** nos possumus etiam esse ibi et fuit in nuptijs et sicut erat male indutus cogitate quod fuit de ultimis. **Item** scitis in nuptijs quod dissolutiones et excessus fiunt. **Item** videns beatus thomas per quandam fenestram respiciens celum contemplantabat siue contemplando flebat quod videns unum qui serviebat de aqua percussit alapa d. **Iste** proditor confundit regem omnes letantur et gaudent et ipse plozat. **Subi**to beatus **Thomas** ut tangit **Augustinus**. habuit revelationem de punitione percussentis ad quem dixit beatus **Thomas**

3^m

146

morul

4

+

De facto Thoma ap̄ostolo Bermo

non ad vindictā sed dixit vt diuina virtus manifestaret coram oībus añq̄ surgamus manus tua p̄ os canis porrabitur bic. Et ira factū est vel fuit rē. Ex isto miraculo rex voluit ut benediceret sponsum et sponsam q̄ adhuc erant virgines. Et benedixit eis d. Dñe ihu x̄pe amator castitatis et puritatis da benedictionem tuā sup istos rē. Subito enī corda eorū fuerūt ira alterata int̄m q̄ fecerūt votū virginitat. Ecce virtus sue castimoniae qd̄ fecit et baptizauit eos et fuerunt sancti et multi fuerunt ibi cōuersi. Ecce castimonia gratiosa de ip̄o transiens ad alios. **Jo dr̄ qui.** Qui enī scribit tibi lris **Ira** castitas cōseruat cum tibi sc̄z i corde nō desiderando illud rē. nec ore loquendo nec corpe faciendo De isto qui auctoritas. Qui diligit cordis mundiciā p̄pter gr̄am labiorū habebit amicum regē **Proverbio. xij.** Moraliter audistis illi sponsi virgines venerūt ad matrimoniu. Videatis mō quō veniūt qz nisi p̄quisierint oīa lupanaria **David** corrupti sūt et abhominabiles facti sunt nō est qui faciat bonū supple castitatis non est vsq̄ ad vnū supple de adultis **Domitelle** credūt q̄ veniūt virgines vtrā nō menciatur. **Jo** pdunt gr̄am dei in m̄imo n̄s **Jo x̄ps.** Sint lumbi v̄ri p̄nc̄ti et lucerne ardentē. i. bona opa in manib̄ v̄ris **Luc. xij.** Dico. v. rē sc̄z misericordia copiosa ope et verbo p̄dicādo ut facerēt elemosinas qz tales nūq̄ sūt egētes **dicat** quō qn̄ fuit invidia rex volebat fabricare palaciū rē. tunc thomas habuit occasionē et dixit regi q̄ ip̄e erat magister rē dicēs q̄ faceret fundamenta q̄ non possent dirui nec parietes et q̄ palaciū esset inerpugnabile et nō mēdebas qz loq̄bas sp̄ualit̄ fundamenta sunt articuli fidei fundamentū aliud nemo p̄t ponere p̄ter id qd̄ positū ē p̄ma ad **Corinth. iij.** **Parietes** sūt virtutes fenestre

sunt cōtemplationes rectū ē caritas **Et** aut̄ erat torus carnalis et nō intelligebat. Et quia erat recessurus a regno tradidit magnas pecunias br̄o thome et dedit sibi vt sc̄ntifero ut custodiret pecunias rē **Thomas** at̄ infra se dixit **Oportet** primo me cōuertere istuz rē et ita fecit. Deins de obrenra l̄ra a rege q̄ in toto regno et ciuitate fieret illud qd̄ thomas. Tunc b. thomas incepit p̄dicare x̄pm et edificare ecclesias de illis pecunijs int̄m q̄ acquisiuit x̄po magnā multitudinē gentium. Cū autē rex rediret obuiantib̄ sibi suis de regno quesiuir de palacio rē. **Rūdes** runt de quo palatio **inbil** ē rē. **Rex** vero reputauit se receptū. **Jo** cepit et incarcerationauit br̄m **Thomā.** **Dicat** de resurrectione regis fr̄is rē. Ecce de sua miā copiosa. **Jo dr̄. i.** famose noīat. quia persone misericordes famose noīant **Fluctu** tas dixit x̄ps de **Magdalena** que fuit misericors. **In** toto mūdo dicit. i. non habitur q̄ hoc fecit in memoriā ei **Mad** ralic credo q̄ nullū v̄m est qz in celo vel let habere palaciū et non citatis edificare sed edificatis hic palacia domos camere que destruentur in breui. **Edificate** ergo in celo vnam cellam fundatur enī elemosinis. Si magnas elemosinas facitis magnam domum habebitis. **Sinau** tem remittit eos ad hospitale miserorum ad infernū. **Ideo** auisctis vos vt habeatis domū vbi semper habetis stare **dicūt** viatores q̄ vna mala nox leuiter transit sed semper stare rē **Quisa** **Ideo** ap̄lus **Samus** q̄ si terrestris domus v̄stra rē **Dico** sexto rē paciētia virtuosa, quā do pro christo homo est paratus sustinere pacienter iniurias verbosas vel eniaz in operibus. **Sed** mori pro christo. **Jo** christus in paciētia v̄stra possidebitis animas v̄stras **Luce** vicesimo primo. **Dicatur** eius martirium qd̄ fuit in vltima **Indiarum** vbi adorabant solem

nō solū

tanq̄ deum quia non videbāt pulciorē
 creaturā. **Beatus** autē **Thomas** incepit pre-
 dicare contra istū errorem de hoc vide i ser-
 mone symonis et iude. **Dicit** quō discal-
 ciatus volebāt q̄ iret sup lamina ferrea
 ignita et signans se signo crucis fons cru-
 pit et ea extinxit. **Secūdo** fuit positus
 in furno ferreo ignito in quo stetit p̄ diē
 orando ac si esset in prato. **De** dixit q̄
 dam incantator te? suus cōseruat eum s̄
 faciam? q̄ faciat aliqd̄ cōtra dñm seu de-
 um suū et dimittet eū. **Tūc** duxerūt euz
 ad templū solis vt adoraret p̄ vinū tūc
 non fuisset p̄ctm̄ si vi adoraret. qz p̄ctā-
 tū iō p̄ctm̄ qz voluntariū. **Et** dixit **Ego**
 adoro nō solem sed deū nō creaturā sed
 creatorē. **Et** p̄cepit demoni vt egredere-
 retur de ydolo et cōmūneret et ira factū
 est qd̄ vidētes pontifices templi et sacer-
 dotes cū lanceis interfecerūt eū et. **Idē**
 dicit vidim? .i. teo dubius vel geminus
 idē duplicat? **Angeli** enī sunt simpli-
 ces. **Nos** autē sum? gemini qz habemus
 sp̄m̄ vt angeli et carnē ut animalia. **Sp̄s**
 quidē p̄mptus est. scz ad paciendū. caro
 autē infirma vel dubius. qz caro dubitat
 mori. **Ad** orah̄ si t̄m̄ decōstitit paradus
 apl̄is amicis dei qd̄ faciemus nos. quo
 p̄cio emam? **Sim?** penitentes vt ad su-
 am pueniam? societate **Amen.**

In vigilia natiuitatis xpi Sermo.

Expectabo de-
 um saluatoreū meū **Michee**
 vii. **Hodie** d̄go maria expe-
 ctabat natiuitatē filij dei. qz licet virgo
 semp̄ expectaret in deū et in nullo alio.
 sed singulariter mō in ptu expectabat vi-
 dere q̄tuor de filio suo scz.

- Primo** natiuitas gaudiosa.
- Secundo** maiestas virtuosa
- Tercio** dignitas copiosa

Quarto potestas glorioza.

Et qui subtiliter velle p̄dicare esset ni-
 mis longus. **Ista** q̄tuor notant in thema-
 te. In quo sunt q̄tuor conditiones. **Prī-**
mū in p̄ma. **Secūdū** in secūda et. **Di-**
co p̄mo et scz in natiuitatē gaudiosā et
 magis modo q̄ in alio ipe. **Rō.** qz inue-
 nimus q̄ virgo maria cōcepit filium dei
 xv. marcij eadē scz die qua adā fuit for-
 mar? de terra et igne et p̄re deo d̄go d̄r p̄
 sēna q̄ nūq̄ sensit corruptōem nec in cor-
 de cōsiderādo nec in ore loquēdo nec in
 corpe opando actū illū. **Talis** erat tūc
 m̄r ade. i. terra qz añ adā fuit formatus
 adhuc i terra nullū p̄ctm̄ fuerat cōmissū
 tali die voluit xps i vtero m̄ris formari
 ope sp̄s sancti p̄m? hō de terra. **Ecce**
 materia terrea. **secūd?** hō de celo celesti
 p̄ma **Corin.** xv. **Mora** adā d̄r hic p̄mus
 hō v̄x ē. s̄ q̄ xps fuerat secūd? quō est
 v̄x cū tot fuerit h̄ies i m̄do. **Rō** deo
 q̄ adā fuit p̄m? xps vero secūd?. qz am-
 bo fuerūt p̄ncipiū vni? generatōnis. **scz**
Adā fuit p̄ncipiū de generatōe carnali
Christus vero de genere sp̄iali. **Ideo**
 dicebat xpus xpianis oēs vos fr̄es estis
 et p̄rem nolite vocare vobis sup terras
 vni? est enī pater vester qui in celis est
Matth. xxij. **Itē** secūd? hō de celo cele-
 stis. **Ex** ista auctoritate aliqui heretici di-
 xerunt. q̄ xps habuit corpe? celeste q̄ fal-
 sum ē. **scz** d̄go d̄r celū. **Celū** celi d̄no
 ad habitādū. **Et** nūqd̄ vter? virginalis
 fuit habitatio dei imo **Ambro.** **Q** ven-
 ter capacioz celo qz quē celi cape nō po-
 terā tuo gremio cōtulisti. **Si** ḡ volum?
 cōputare menses a. xv. die marcij erunt
 nouē menses lunares scz. xxx. diez. com-
 pleti. **Sciēs** at̄ d̄go h̄z rōnē ansū q̄ mu-
 lieres portāt. ix. mensibz. **plea** ip̄a cū io-
 seph cōputabat mēses et. **Idē** d̄go ma-
 ria hodie expectabat illā gaudiosā natiui-
 tatē videre. et sic mulieres q̄ sūt iuxta par-
 tū parant sibi necia. **Ita** virgo **Maria**

In vigilia natiuitatis xpi **B**ermo

et expectabat cum magno gaudio et poterat dicere. **E**xpectans expectavi dominum et intendit mihi ps. xxxix. **N**ota expectans scilicet deum spiritum. **E**xpectavi in domino et intendit mihi id est accensum desiderium accendit intente formalis est. quoniam ignitum plus ignitur. **S**ic desiderium incensum virginis plene incendebatur hodie. christus autem recepit sex dies de decimo mense et fuit completa prophetia de hoc dicit. **I**n ventre matris figuratus sum caro. x. mensium tempore **S**ap. viij. **M**oraliter quicquid christus fecit in sua benedicta conceptione non sine magna ratione fecit. voluit enim in utero. ix. menses stare adinuendum fructum scilicet reparationis. ix. ordinum angelorum qui sunt in celo de quibus mali angeli ceciderunt ex peccato etc. **I**tem recepit sex vel septem dies de decimo mense. **I**nnuens ex sua incarnatione sex vel septem statum scorum in celo scilicet patriarcharum. apostolorum. martirum. confessorum et doctorum et virginum. **I**tem quod in hoc mundo meremur. x. preceptis et septem operibus misericordie. quod sepellere mortuos parum est de preceptis dicit christus. **S**i vis ad vitam ingredi serua mandata **M**at. xx. **D**e operibus autem dicit christus in iudicio. **V**enite benedicti patris mei etc. **M**at. xxv. **A**ltra alia opera allegabit tibi non dicit si fuisti sciens. potens. diues generosus. sed etc. **D**ico secundo etc. scilicet maiestas virtuosa **E**xpectabat enim filium dei et suum sine homine patre. **I**stud desiderium fundat sic. **N**am inuenit in scriptura quod ex quo deus pater promissit filium suum mittere pro mundi redemptione sancti patres ardent ipsum desiderabant. **P**rimo abraham cum specialiter fuit promissus de quo dixit christus **A**bramam pater vestrum exultauit ut videret diem meum vidit et gauisus est. **Q**uantomagis si ipsum vidisset in propria persona. **S**ecundo moyses qui. xl. diebus fuit cum eo locutus in monte synai et non videbat eum sed in conspectu tuo inueni gratias ante oculos ostende mihi gratiam tuam etc. **E**xod. xxxij. **E**t non vidit eum. **T**ercio da-

uid qui de hoc fecit unum psalmum. dicens quemadmodum desiderat cervinus ad fontes aquarum etc. ps. xli. **Q**uarto salomon di. deo. **Q**uis mihi te frater meum suggerentem vbera matris etc. **C**ant. viij. **Q**uinto **I**sa. as d. vnam dirumpes celos et descenderes **I**sa. lxiiij. **S**exto thobias d. **B**eatifero si fuerint relique seminis mei ad videndum claritatem iherusalem. **S**eptimo omnes alij sancti sicut **A**mbrosius clamando dicebat. **Q**uoniam veniet quoniam nasceretur. quoniam apparebit putas hic me inueniet illa natiuitas. **O** si oculi mei videant per quem oculi cordis reuelabuntur **O** si oculi mei videbunt in scripturis tuis ad ostendendum istas septem desiderationes cantamus septem. **O** antequam natiuitatem fiat ergo ratio si illi sancti patres ita ardentem eum videre desiderabant in hoc mundo **Q**uid dicemus de virgine **M**aria que enim habebat in utero desiderabat videre istam faciem que dat gloriam angelis et beatis. **O**s euangelizans nouam legem **A**drianus qui celum et terram creauerunt neque mirum si desiderabat videre illam maiestatem et poterat dicere. **E**xpectabo dominum qui abscondit faciem suam a domo iacob et perstrulabor eum **I**sa. viij. **N**ota abscondit faciem etc. scilicet antiquis personis ipsum desiderantibus videre quem mortui sunt ante etc. **M**oraliter hic. **S**i virgo maria et ioseph et sancti patres ita ardentem desiderabant videre in hoc mundo primum passibilem et mortalem cum quanto desiderio nos debemus ipsum desiderare ut eum possimus videre in gloria magnam impassibilem et immortalem. **S**i ardentem essemus statim vellemus cum eo sed malum signum est quia coacti eximus de hoc mundo ut capti de carcere ad audiendum sententiam quando sentit se culpabilem. **I**nnocentius tamen libenter venit ad iudicium coram iudice. **I**deo dauid. **D**omine deus virtutum conuertere nos et ostende faciem tuam et saluauerimus psalmus. lxxx. **N**ota conuertere nos. scilicet ad bonam vitam. quod aliter melius esset anime

In vigilia natiuitatis xpi Verbo

in iudicio videre. **L** milia demones q̄ sa-
ciem xp̄i irati. **I**o dicit conuerte nos sc̄z
coopando taliter q̄ q̄ est sup̄bus pom-
posus r̄c̄ cōuertat̄ r̄ fiat humilis r̄ sic d̄
alijs r̄ tūc lete r̄ cū gaudio videbit faci-
em xp̄i in iudicio. **I**ste versus dñe deus
et̄c̄ ter replicat̄ in p̄mo ps̄. qz tres sunt
status eccie. s. religiosoz. clericoz. r̄ laico-
rū quia oēs debent conuersionē ad bo-
nū desiderare. **D**ico tercio r̄c̄. **D**igni-
tas copiosa fundat̄ sic p̄ rōnē thxologi-
cā qñ p̄sonis sanctis datur aliq̄ gr̄a non
contentat̄ de gr̄e inchoatione in ip̄is sed
ad p̄fectionē auclāt paulatim augmen-
tando qz nemo repente fit sūm. **I**o di-
sponit se p̄parare vt in eis gr̄a p̄ficiatur
Auctas. **N**on q̄ iam accepim̄ aut iam
p̄fecti sim̄ sequor̄ aut si quōd cōprehē-
das ad **P**hilip. iij. **I**deo ad **H**ebre. vi.
Intermittens inchoationis xp̄i sermonē
ad p̄fectionē ei⁹ feramur istā regulā ser-
uauit virgo **M**aria in qua deus incepit
maiorē gratiā q̄ vnq̄ fecerit alicui qd̄
sc̄z esset mater dei nō regio seu impato-
ris. qz alijs mulieribz hoc etiā concessus
est. **S**ed d̄i sine virginitatis detrimēto
Non ex virili semine sed mystico spiras-
mine **V**erbū dei factū caro fructūq̄ v̄-
tris floruit etiā virgo autē nō contenta
de gr̄e inchoatione nec de eius continua-
tione ip̄m nouē mensibz in utero portā-
do sed affectabat videre p̄fectionē. **I**o
dauid in p̄sona virginis dicebat. **E**xpe-
crabā eū q̄ saluū me fecit a pusillanimita-
te sp̄s sc̄z in cōcipiēdo in qua alie mu-
lieres h̄nt sp̄m̄ pusillanimitē ex timore et
miseria. **S**ed virgo maria habuit spiritū
magnanimit̄ reuelatū plus q̄ fuerit vn-
q̄ aliq̄ mulier r̄ tempestate sc̄z redio por-
tandi a qua fuit salua. **M**ozalē nūqd̄
reputatis ad magnanimitatē r̄ dignita-
tem virginis **M**arie q̄ sit mater ita etiā
et vos oēs potestis esse si vultis r̄ ange-
lo nunciante filiū dei r̄ portabit r̄ virgi-

nes pietis. **D**ecarat̄ angelus nunciās r̄
gabriel ē p̄dicatoz **A**uctas. **L**abia sacer-
dotis qz p̄dicatoz d̄z eē sacerdos custos
diūt sciam r̄ legē requirent de ore eius
qz angel⁹ dñi exercitūū est **M**alach. ij.
Et mittit̄ a reo. **E**t quōd p̄dicabunt nisi
mittant̄ ad **R**oma. v. **S**alutat nos pri-
mo dicendo. **A**ue maria. **D**e inde veit̄
plamentū p̄dicationis. **E**t qñ vos con-
sentitis p̄ponendo corrigere r̄ emendare
vitam r̄ ordinare in melius tūc aīa ves-
tra est grauida. **E**t virgo qz sine corru-
ptōne cōcipit. **A**uctoritas a facie dñi cō-
cepim⁹ r̄ quasi p̄turim⁹ **I**sa. xvi. **E**t
portat̄ iste partus q̄rtum durat bonum
p̄positum quando aut̄ executat̄ opere tūc
parit istū partum debet expectare quilibet
nostrū. **P**aret ergo qm̄ quilibet pos-
test dici mater dei. **I**sto modo non per-
equipant̄ **A**uctoritas. **D**icatur breui-
ter historia. **C**um xp̄us p̄dicasset virgo
maria cum aliquibz cōsanguineis suis ve-
nit ad domū vbi xp̄s p̄dicabat r̄ p̄ gen-
tū multitudine nō potuit intrare. **E**t vn-
n⁹ volēs xp̄m p̄turbare dixit. **E**cce m̄
tua r̄ fr̄es tui foris stāt q̄rētes te. **Q**ui
r̄ndens dixit m̄ mea r̄ fr̄es mei h̄i sūt
q̄ x̄bū dei audiūt r̄ faciunt **L**uc. viij. r̄
Mat. xvij. **D**ixi q̄rto r̄c̄ sc̄z potestas
gliosa fūdat̄ sic oīa miracula q̄ in hoc mū-
do sūt sūt a p̄tate dei r̄ in gl̄iam suā qz
null⁹ sc̄is p̄pria auctate p̄t̄ facere miracu-
la nisi instrumētalis r̄ ad dei gl̄iaz p̄t̄ fu-
turā resurrectionē lazari miraculosā dis-
xit xp̄s. **I**nfirmas h̄c nō ē ad mortē. s.
r̄ q̄ terminū ad quē h̄ b̄i p̄ quē qz p̄ il-
lā erat ventur⁹ h̄ p̄ gl̄iam dei p̄ eū **J**oh̄
xi. **I**n partu virginis enī multa miracula
delebāt cōtingere i gl̄iam dei dicat̄ pri-
mū de claritate noctis. sc̄dm̄ de apparitō-
ne angeloz ad pastores. tercio de can-
tu ip̄oz de gloria in excelsis deo. quartū
de adoratiōe dei r̄ azimi. **I**o **I**sa. **P**ar-
uul⁹ nat⁹ ē nobis r̄ fili⁹ dat⁹ ē nobis r̄c̄

De sancto Stephano sermo

Nota de miraculis ppter miracula natiuitatis. Hoc ergo scies vgo Maria vehementer expectabat singula videre et poterat dicere. Veniat q mittēd est et ipse erit expectatio gentium. **Beñ. xlix.** Moralit' ista qnq; mirabilia debem' nos expectare q vntura sūt i ptu corpis qñ p mortē parit bonū spm qz als nisi sit bonus fili' nō fiūt ista mirabilia. **Primo** enī in partu bonoz qñ aīa exit de corpore p mortē nox pñtis vite q nox dī respectu diei gñe clare scit et aīa. **Biāt** nox pces' sit dies at appinquit ad **Ro. xiiij.** **Secūdo** qñ angeli mittunt ad eā. **Ania** enī bona qñ egredit de corpore nō inuenit se solam sed associatā angelis bonis mala at malis angelis associat. **Tercio** angeli cantrando ducūt eā ad glīam ut sponsa ducitur ad ecciam factum ē ut moreret mendicus vt portaret ab angelis i sinū abrahe **Luc. xvi.** **Quarto** qz bestie scz infernales i aere exītes faciūt reuerentiā i trāsitu fugiētes. **Quinto** de leticia et gaudio qd fit in plateis vel ordinibz angeloz qz gaudiū ē in celis angelis dei sup vno pctōre pñiam agēte **Luc. xv.** **Mul**tomagis ē eis gaudiū de scō pñiam complente videt ergo vobis. **Si** ille part' debet ardent' desiderare queadmodū domicella expectat et desiderat gliaz nuptiarū q nihil ē respectu illi' gñe et honoris. **Idē** dī de his oibz dīc hęc supple miracula recordatus sū et effudi in me aīam meam **Eccē** p' qm trāsibo i locū tabernaculi admirabilis vsq; ad domū dei p's xli

Sermonē scōz vigilie natiuitatē xpī qre in parte hyemali de tpe

De sancto Stephano

Disputantes cum Stephano nō poterāt resistere sapie' spūi q loq̄ba

tur **Actu. vi.** Int' oēs alias pmissiōes magnas et mirabiles q̄s xp̄s fecit aplis et discipulis singularis fuit illa. **Ego** dabo vobis os et sapiam cui nō poterunt resistere et cōtradicere oēs xp̄i. **Luc. xxi.** **Nota** ego dabo vobis eloq̄ntiā ad loq̄ndū p̄dicāduz et disputāduz et dabo vobis sapiam. scz p infusione. **Rō** hui' pmissiōis fuit. qz volebat eos mittere p mundum ad p̄dicāduz. **Idē** fuit nectia ista pmissiō **Maxie** si vultis cogitare defect' aploz xpī et discipuloz qz erant rudes piscatores et sine eloq̄ntia. **Iā** scitis q p malā locutōez hō p̄dit ius suū deficiēbāt at in scia intellectuali. qz nūq; studuerāt loycā phiam. thxologā et et habebāt disputare etiā p̄ncipia phie cū magis phis. **Eccē** idē qre eis pmissit d. **Ego** dabo vobis os. i. eloq̄ntiā i ore corā regibz p̄ncipibz et phis ne rōnibz vris et argumētis possint resistere et argumēta sophistica phoz intelligere. **Ista** pmissiō i oibz aplis et discipulis fuit cōpleta. **Sz** singularit' ondit thēmā fuisse cōpletū in b. Stephano cū dī **Disputātes** cū stephano et p̄z thxma. h̄m x̄ba thxmat' notavi in beato Stephano duo singularia scz. **Primo** ex pte iudeoz bellū multū rigorosuz ibi disputātes cū Stephano. **Secūdo** ex pte xpī victoria miraculosa ibi et nō poterāt resistere sapie' et spūi qui loq̄bat. **Dico** p̄mo qd h̄m x̄ba thxmat' onditur in b̄o Stephano belluz multū rigorosum. quia de fide catholica de materia tam altā et subtili et tot argumētis contravniū respondentem. **Sic** p̄lium esset rigorosum et piculosum alicui militi plures contra eum preliantes diuersis generibz armor' loricatoris rigorosus et piculosus est p̄liū vbi de fide catholica cum inimicis fidei disputatur et vnus solus contra multos cum tot argumentis rōnibz et ductionibz et p̄suasiōnibz que sunt lancee gladij et c. **Ita** fuit

adufazij

De factō Stephāno sermo

de bello sancti stephani quia ipse solus inuenit se in campo et uenerunt ad eum magistri et arabes et rabini de quibus synagogis siue studiis generalibus disputantes contra eum dicit textus. Surrexerunt autem quidam de synagoga que appellabatur libertinorum et syrenencium et alexandrinorum et eorum a ciliicia et asia disputantes cum stephano. **Actuum. vi.** Synagoga autem idem est quod congregatio doctorum rabinorum etc. Questio est hic certum est quod tunc temporis quando iste synagoga surrexerunt contra beatum stephanum quod apostoli et discipuli erant in iherosolymis. Quare ergo surrexerunt contra stephanum et non contra petrum uel iohannem uel iacobum etc. Respondet potestis cogitare quod aliquid singularitatis gratie et virtutis erat in predicatione beati stephani in conuertendo gentes plusquam in alijs hoc dicit textus. Stephanus plenus gratia et fortitudine faciebat prodigia magna in populo. **Actuum. vi.** Nota plenus gratia scilicet illis de qua dauid. Diffusa est gratia in labijs tuis propterea benedixit te deus psalmus. **xlviij.** **¶** Secundo erat plenus fortitudine legitur autem. **vi.** et **vij. ca.** quod in primitiua ecclesia multi homines et mulieres conuertebantur et uolebant stare in societate apostolorum inter quos in mulieres erat discensio propter quod apostoli proposuerunt eis in rectorem unum hominem sanctum celsum et forte iste fuit beatus stephanus. Ita fuit fortis quod nulla occasione peccauit et rexit eos laudabiliter. Ecce fortitudo quod unus homo satis habet facere quod gubernat uxorem et filias. et beatus stephanus regebat totum de quo regimine apostoli excusauerunt se ratione predicationis et cum toto hoc beatus stephanus non dimittebat predicationem. **¶** Item faciebat prodigia. i. procul a digito que nullo posse creature possunt fieri ut suscitare mortuos illuminare cecos et sic de alijs que per naturam non possent fieri. **¶** Item faciebat signa sicut sunt illa que possunt fieri per naturam sed non illo modo. uerbi gratia de febre curat homo naturaliter sed non conuertebantur propter quod

quibus synagoga in deorum surrexerunt contra beatum stephanum. Ecce bellum rigorosum quia disputantes cum stephano. **¶** Dico secundo quod in uerbis thymothei notatur in beato stephano ex parte ihesu christi victoria mirabilis cum deus non poterat resistere sapienti et spiritui qui loquebatur. Ita erat armatus beatus stephanus quod sagitte argumentorum nec gladius rationum nec baliste persuasionum. nec lancee reductionum ipsum poruerunt uulnerare. ubi gratia. Surrexit contra eum synagoga libertinorum. **¶** Primo contra beati stephani predicatio de materia aduentus christi dicitur quod iam messias in lege promissus uenerat dicens quod cecus erat que hoc non uidebat clare. maxime cum patriarcha iacob deus dedit signum d. Non auferet sceptrum de iuda. nec dux de femore eius donec uenerit qui mittendus est et ipse erit expectatio gentium. **Gen. xlix.** **¶** Modo dicebat ipse iam uidetis quod sceptrum perditum est quod herodes alienigena regnat. Ideo non oportet messiam expectare licet multi deceptores ueniant post eum dicendo se messiam esse. **¶** Item de ebdomadibus annorum septem. **Daniel. viij.** que sunt. cccc. anni et iam sunt completi. **¶** Contra hoc synagoga libertinorum uolens confundere beati stephanum coram tota multitudine surrexit d. Et nunquid dicit **Isa. Egre diei** uirga de radice yesse etc. Nonne ista debet esse manus messie. **¶** Respondit beatus stephanus imo et flos de radice eius ascendet scilicet messias filius eius imo. **¶** At nunc quod ibi ponit signa de messie aduentu dicitur. habitabit lupus cum agno et pardus cum edo ambulabit uirulus et leo et ouis siluozabuntur et puer puulus minabit eos. **Isa. xi.** **¶** Cum ergo ista signa non sint completa quia lupus non habitat cum agno imo deuorat nec pardus cum edo. ergo stephane reuoca quod dixisti. **¶** Ecce victoria. **¶** Respondit beatus stephanus dulcis. Si gnium prophete uerum et iam completum est. nec intelligendum est quod loquatur de illis

De facto Stephano sermo

bestijs qz ille naturaliter possent domari sed ppha loquitur figuratiue de hominibz p bestias figuratis. Sicut locutus fuit Jacob dicens. Catulus leonis iuda ysa char asinus fortis. Neptalim ceru? emi sius benyamin lupus rapax. Genes. xlix. Lex g? nostra mosayca vocat bestias hm pprietates z conditiones quas habitura erant bestiales. Non eni intelligebat Jacob q? iuda esset leo nisi hm pprietates. quia sicut leo dñatur bestijs. ita iuda z de dauid ex illa tribu debebat dñari. Ideo ysaias dans illa signa de omnibus loqba tur. lupus enim rapax fuit Math? vt dicit Beda ppter vsuras zc. Agnus pur? et simplex fuit Jobes euangelista sim ul habitant pardus diuersoz color? fuit nicodemus phariseus. Edus petrus apostolus qui simul habitant. vitulus eni de quo fiebat principale sacrificiū signat corpus xpi. ouis simplex aīam xpi. leo potētissimus significat diuinitatē. Et puer puulus. s. xps nouit nat? minabit eos. et caro aīa z diuinitas tria hęc simul erant i xpo. Et q? ysa. loqueret de hominibz patet. idem sequitur in textu. Non occidēt in vniuerso monte sancto meo qz repleta est terra sciencia domini sicut aque maris aperientis. ysa. xli. Clarum est q? loq tur de bestijs quo increpabant templum scz de hominibus bestiales condicōes habentibus. Et non poterant resistere zc. Ecce victoria miraculosa de tam rigoro so bello. Secūdo surrexit contra euz synagoga syrenentiū predicantes de materia diuinitatis xpi z huānitatis. qz sicut deus qñ voluit dare legem iudeis assūp sit formā ignis vt ptz Exo. i. z. ij. et vocabatur ignis dñs deus tuus. Ignis consumens est dixit moyses populo. Deut. iij. Sic qñ voluit dare legem nouā euāgelicam legem gracie assūpsit formam humanā que ē nobilior z melior forma ignis vel humanitatis clarum est q? huā

nitatis. Iō nunq̄ dimittet istam formā Ecā dimisit formam ignis qz est irrōnabilis. Itēz nisi esset deus non posset saluare aliquē nec eam scipsum. quia sicut lucerna sine lumine nō potest illuminare. nec eā humanitas sine diuinitate. Tūc illi cōtra vos predicatis errozes. Et nūquit legisti psalteriū z nunqt in ps. viij. Exultate in. viij. versu dñ. Audi popule meus z contestabor. i. prestare isral. Si audieris me nō erit in te deus recens neqz adorabis deum alienū. Cum g? ille noster Ihesus sit deus recens qz de mīe vbi habuit inicum. natus igit zc. Rñt Stephanus xps Ihesus non est deus recens sed eternus. s. est homo recens. Sic de filio regis xxx. annoz qñ fit nouiter miles eēt nouus miles sed non essz nouus filius regis. Ita dñs Ihesus xps est et nus filius dei hm diuinitatē. Sed in aula vteri virginalis factus est nouus miles recipēs habituz humanitatis vt posset bellare Et sic licet fuerit homo recens non tamen fuit deus recens nec alienus. hoc patz cū in eodē ps sequitur. Ego sū dñs deus tuus qui eduxi te de terra egip ti dilata os tuum z implebo illud. deus eniz in hebrayco ore stricte noīatur scz et et eam in latino deus sed dilata os tuū et illud in hebreo dicendo. Adaz. i. homo in latio dicēdo hō vult dicere qz ero de? et homo. z victi recesserunt. pls autem gaudebat. qz non poterāt resistere sapie et spiritui zc. Tercō cum semel pzedi caret de trinitate dicens q? licet sit vnus deus solus tñ ille tres pfone pater generans. filius genitus. z spūs sanctus spiratus. Exēplificando in sole vno in quo ē pater generans scz suba. z qui generat. pater potest dici. z filius genitus. s. radius. z spiritus spiratus scz calor. Ita deus de sua suba generat radium quem filium dicimus quē misit in hoc mundo z nō recedit ab eo sicut nec radius a sole z cas

De facto Step^hano sermo

ritas spirata a patre et filio spūs dicitur. Dicebat beatus Stephanus non intelligens quod tres persone sint ut tres reges et gygantes. quia non sic sumuntur persone sed sicut dixi. **I**o dauid ps. xviii. In sole posuit tabernaculum suum. i. similitudine sua. Surrexit contra eum synagoga alexandrinorum dicens. Et nunquam dicitur. Audi israel dominus deus tuus deus est unus. **D**eu. iiii. et vos ponitis tres deos reuocate et. **R**unt beatus Stephanus verum est quod deus non est nisi unus in sua essentia. Ille deus unus est tres persone et hoc non est per moysen in auctore allegata per vos immo moyses in dicta auctore ponit tres personas secrete quia ponit ibi tria vocabula volens nominare deum dicit. Audi israel deus eius est nomen potentie. Ecce persona patris cui attribuitur potentia. **S**ecundum dicit deus quod est nomen sapientie. Ecce persona filii cui appropriatur sapientia. **T**ertium dicit tuus quod est nomen clementie et bonitatis quod spiritui sancto attribuitur. Et nunquam in principio biblie habetur. In principio creauit eum in plurali ubi accipitur pluralitas personarum et non poterant resistere sapientie et spiritui qui loquebatur. **Q**uarto cum semel predicaret de sacramento altaris dei. quod ante verba illa est panis sed dictis verbis a christo ordinati a sacerdote statim substantia panis conuertitur in corpus christi et continetur infra illam cortinam albam adoratur. **Q**uemadmodum rex quando audit missam est infra cortinas et milites licet non videant regem inclinantur contra cortinas. **R**atio quare deus instituit istud sacrificium. fuit. quia sicut dyabolus per fructum introduxit totum malum in mundo et damnationem. ita deus sapientior dyabolo voluit per fructum afferre omne bonum mundo et saluationem de quo dicitur virgini **M**arie benedictus fructus ventris tui. **I**o dixit christus. hic est panis qui de celo descendit. qui manducat hunc panem viuere in eternum. **J**ob. vi.

Populus autem hoc clare videns et intelligens conuertebatur. tunc surrexit contra eum synagoga alicianorum cum furia dei. **E**os predicatis stulticias quia panis non est adorandus. nunquam dixit deus. **D**ominum deum tuum adorabis. et illi soli seruies. **D**eutro. vi. **I**deo reuocate quod dixistis quia panis non debet adorari. **R**espondit beatus Stephanus dicens. **V**erum est. quod adoratione latrice solus deus adorandus est. **I**deo deus adoratur in hostia consecrata quemadmodum adorabatur a moysen et aaron et ab alijs in archa. **N**on enim adorabant lignum nec aurum. vel figuram quia fuissent ydolatre. sed adorabant deum. qui tunc in figura archae voluit adorari. **R**atio. quia sicut deus dat vitam gratie hic et glorie in futurum. **I**deo sicut tunc non reputabatur inconueniens adorare deum nec non debet reputari inconueniens adorando deum in hostia illi autem confusi recedebant quia non poterant resistere sapientie. **Q**ui tunc cum semel predicabat quod lex moysi cessabat et erat dimittenda quantum ad iudicialia et ceremonialia non autem quantum ad moralia scilicet precepta. quia licet esset bona pro illo tempore non tamen pro isto quia est bonum et melius quemadmodum in formatione hominis. **B**en. ii. formauit deus et. bonum fuit corpus formatum sed melius anima inspirata. optimum autem fuit quam homo fuit perfectus in corpore anima et vita. **I**ta lex moysi de limbo terre quia tota est terrena in promissionibus nihil celeste promittit bona erat ut corpus sed melior est anima quia est spiritualis. **I**ta melior est lex euangelica tota spiritualis et perfecta. que non promittit temporalia immo dicit quod respicitur et promittit celestia gloriam et beatitudinem bonus est puer sed melior est vir magnus fortis et discretus. **S**ed deus qui fecit puerum facit ipsum magni etiam et

Bermo

De sancto Jobane

euangelista Bermo

Ita de lege veteri puerorum et noua viro-
rum etc. Surrexerunt de synagoga asya-
norum. d. contra. Et nunquid dicit David
Fidelia omnia mandata eius confirma-
ta in seculum seculi facta in veritate et eq-
tate ps. xvij. Respondit beatus stepha-
nus ymmo ista auctoritas testatur quod lex
moysi debebat durare in seculum seculi.
Primum seculum fuit ex quo fuerunt in
terra promissionis post exitum de egipto
et durauit vsque ad transmigracionem. Se-
cundum seculum fuit a transmigracione.
vsque ad christum messiam de hoc dauid. Re-
demptionem misit dominus populo suo
mandauit in eternum testamentum suum.
Et non poterant eum superare. Tunc ve-
nerunt ad manus et accusauerunt eum co-
ram iudicibus etiam obstinatis et habue-
runt tres falsos testes accusantes eum de
blasphemia in deum. in moysen et in legem.
Beatus Stephanus excusans se facta est
facies eius ut angeli et illi stridebant ten-
tibus in eum. videns beatus Stephanus
quod eius excusacio nec predicatio proficie-
bat incepit eos redarguere etc. Narra bre-
uiter eius martirium.

De sancto Jobane euangelista.

Erat vir mag-
nus apud dominum suum et
honoratus. iij. Re. v. Pro
declaracione huius verbi et introductio-
ne materie predicande recordor de quadam
hystoria que habetur i. i. de qua res-
cipiam fundamentum mei sermonis. Ille
magnus rex et imperator Alsuerus fecit se-
mel questione quadam subtili consiliario
suo querens ab eo consilium vi. Quid de-
beret fieri viro que rex honorare desiderat
cogitans modicum ille post respondit ho-
mo quem rex honorare vult. debet indui
vestibus regis et imponi super equum qui

de sella regi est et accipe regis dyadema
super caput suum. Et primus de regis pri-
cipibus teneat equum eius et per plateas
ciuitatis vadens clamet et dicat. Sic ho-
norabitur quemcumque voluerit rex honora-
re. I. i. vi. Omnia ista debent fieri. s.
ista quibus homini quem rex vult honora-
re. I. i. vi. Ihesus rex potentissimus omnia
ista quibus magnifice compleuerit in bea-
to Iohanne euangelista. Ideo de eo pro-
posui vobis thema vi. Erat vir magnus et
honoratus apud dominum suum. Ex his. v.
parat thema. Modo videamus de quo
liber vnus modicum. Quantu ad primum
dicit homo quem rex vult honorare debet in-
dui vestibus regis. Dico quod beatus Iohannes
fuit indutus vestibus regalibus de eodem
panno cum christo. Et ecce quod humanitas
qua christus indutus est in vtero virginis di-
citur vestis. Non quia sicut vestis cooperit
corpus ne caro videatur. ita dicit scriptu-
ra qui cum in forma dei esset semetipsum
exmanuit formam serui accipiens in simi-
tudinem hominum factus. et habitu inue-
tus ut homo. Ad phil. ij. Dico quod de eo-
dem panno scilicet de eadem carne indutus
fuit beatus Iohannes. vnde cogitate ac-
si de eadem peca panni preciosi scilicet scarla-
ta indueretur rex et miles. Rex de vno ca-
pite et miles de alio. Ita fuit de rege christo
et milite Iohane peca preciosi panni ha-
buit beata Anna que ut peca panni habu-
it duo capita id est duas filias. prima tan-
quam caput principale fuit virgo Maria. vl-
tima maria salome. De primo capite. s.
virgine Maria fuit indutus christus. de vl-
timo capite fuit indutus beatus Iohannes
euangelista. Ecce quomodo habuit pri-
mum honorem quia fuit frater Ihesu christi
per singularem filiationem virginis Ma-
rie. Quando enim christus rex in die venis
sancta fuit in prelio equitans super equum
crucis dixit virgini matri sue de Iohanne.
Mulier ecce filius tuus non solum nepos

huan dmit

sed filius spiritualis. Et iō dixit. Ecce mater tua non solum cognata siue auuncula Et ex illa hora recepit eam in suam scz matrem. Adodo ista singularitas de nullo alio legitur. Ideo acti de eodez capite pāno esset indurus virgo Maria vocabat eum filium. Idem iohannes vocabat eā matrem. quōd iohannes considerans istum honorez letus cantabat canōez dicens. Gaudēs gaudebo in domūo z exultabit anima mea in deo meo quia induit me vestimentis salutis z indumēto iusticie arcundabit me. ysa. lxi. **N**ota in auctoritate quatuor clausulas reddēdo singula singulis. prima gaudens scz de consanguinitate xpi quia de eadem peccati panni indurus. **S**ecunda gaudebo eadē quia filius virginis marie. **T**ercia z exultabit. i. extra saltabit aīa mea in deo meo quia induit me vestimētis salutis. i. Iesu qui hebraice salus interpretatur. vestimentis scz consanguinitatis z germanitatis. **I**esu fuit indurus quatuor z indumēto iusticie. **M**antellus est bona vita vel penitencia cooperiens malas vestes inferiores scz supbie. auaricie. z luxurie. inuidie. gule. ire. accidie. **I**nduite vos mantello penitencie z nullum peccatum apparebit in confusione vestri. **I**deo **D**avid. **B**eati quoz remisse sunt iniquitates et quozū recta sunt peccata. **E**cce quare dicitur indumento iusticie. i. penitencie. **A**rcū dedit me. vel aliter. **S**i vis indumento iusticie. i. bone vite z iusticie arcundedit me scz ante versus deum p obedientiam ad diuina pcepta plus facere. fm dei voluntatem qz fm sensualitatem. **R**etro p beniuolentiam ad omnes raz xpianos qz infideles. tam amicos qz inimicos. **A** dextris prosperitatis p temperantiaz nō superbire nec excessum facere. **A** sinistris scz aduersitatis p patientiam. **E**t licet nō portetis vestimenta consanguinitatis vt **J**ohannes cum portabitis mantellū bo

ne vite de quo pl⁹ gaudebat **J**ohānes qz licet esset de xpi parente la nisi habuisset bonam vitam non habuisset paradu sū iō ap̄ls. **R**enouamī spū mētis vestre et induimini nouum hominē scz sanctaz vitam zc. ad phil. iij. **S**i aliquis sit vici copertus ante p inobedienciā. retro p inimitiā. **A** dextris p intemperantiam. a sinistris p impatientiam induat se mantello bone vite zc. **Q**uamtu ad secundum gradum honoris dicit vir quez rex voluerit honozare debet ipm sup equū de sella regis. **I**stum honozem fecit xps **J**ohā. **E**quirauit enim equū cūsti de sella freno. calcibus eius. **S**i dicatur. xps non equitauit equū sed asinum pro natiuitate. pro quo sciendū q in scripura sancta **C**orpus nostrum spiritui cōpartum dicitur equus. **R**acō qz sicut miles regit equū. ita corpus nostrum regitur a spiritu equitante eundo ante p bona opera vel refrenando p temperantiam a dextris vel a sinistris zc. **N**ota q ad gubernandum equū requiritur duo. **P**rimo frenum. **S**ecundo calcaria. freno retinetur si est indomitus. calcibus percutitur si est piger. **M**ulti enim tam religiosi qz clerici qz etiam seculares equitant equum sine freno. **I**deo proiciuntur i luto luxurie z corrupciōis compāes z cōmāes zc. totus mundus est corruptus. **M**ulti dicunt. **E**go vellem viuere caste. si deus faceret imbi gratiam. sed non possum zc. **R**acō quia equitatis sine freno. **E**cce stulticie. acti miles velz equitare equum indomitum sine freno si cadit. culpa est sui. **I**deo quia nullus equus ē tam infremis qz corpus hominis. **I**deo dicit apostolus. **E**quis frena in ora mittimus ad consentiendum nobis. z omne corpus arcumferimus. **J**aco. iij. **C**alcaria autem sunt amor de saluatione de pede dextro z timor de saluatione de pede sinistro. **S**i equus tuus sit piger ad ieiunā

14^a
tū dedit me

Ne dicitur
70.

De factō Iohāne euāgelista Verbo

dum vigilandū orandū vel veniendi ad
ecclesiā pcuratur cū calcari de pede dex-
tro dicendo. Corpus labora mō. qz re-
surges impassibile clarū subtile leue. rē.
Si autē sic vult se mouere pcuratur cū
alio de pede sinistro scz timore damnatō-
nis dicendo si modo non vis ieiunare in
inferno nunq̄ comedes. Idez de vigilia
alicio rē. Qui hic non vult facere p̄nāz
faciet in inferno r sine fructu. Ideo dicit
scriptura de istis calcantibz. Qui timetis
deum. Ecce vnū calcat diligere illum. ec-
ce secundū **Ecc̄. ij.** Et aliqui male equi-
tant vt luxuriosi qz spūs non equitat su-
per carnem regendo vt miles equū sed e-
conuerso qz caro dominatur de quibz di-
cit apls. Qui s̄m carnem sūt que carnis
sunt sapiūt. ad **Ro. vij.** Aliqui autē e-
quitant ad os sine sella vt sunt illi de ma-
trimonio qui tangunt carnem licet nō ca-
dant seruando modum circa mutuā fide-
litatem. Virgines enim equitant cū sella
equū que nunq̄ tangunt carnem nec cor-
de desiderando nec ore loquendo nec ope-
re faciendo de quibus apls. In carne ā-
bulamus non s̄m carnem militamus ut
ad **Cor. x.** xp̄us autē rex r dñs noster
equitauit equūz carnis sue siue corporis
sui cum sella virginitatis. qz nunq̄ sc̄uit
experimentaliter illam delectationēz quā
luxuriosus querit. Ideo apls talis de ce-
bat vt esset nobis pontifex sanctus. inno-
cens impollutus segregatus a peccatoribz
bus r excelsior celis factus. Ad **heb. vij.**
Quinq̄ excellentias de xp̄o dicit contra
quinq̄ modos peccandi p luxurias. Pri-
mus modus est cogitando desiderando.
et delectando sed qz xp̄us non cogitauit
nec talia vmq̄ desiderauit. qz sanctitas
principaliter consistit in corde. Secū-
dus modus est loquendo de materia vel can-
tando rē. Corruptūt enim bonos mo-
res colloquia p̄ua. ad **Cor. xv.** Tales
non sunt innocentes. **Iero. i.** non longe

est a facto qui delectatur in verbo. Et qz
xp̄s nunq̄ de tali materia loquebatur ni-
si reprehendendo. ideo dicitur innocens.
Tercius modus est mollietas de illis q̄
p se polluantur timentes confundi si cuz
alijs rē. ideo dicitur impollutus. Quar-
tus qui peccant cum mulieribus faciendo
opus xp̄s vero nunq̄. ideo dicitur segre-
gatus a peccatoribz. Quintus modus ē
contra naturāz q̄ non potest sequi gene-
ratio rē. xp̄s dicit altior celis factus scz
in puritate in equo eq̄tauit beatus **Ioh.**
Sc̄uit enim regere corpus suūz cum freno
abstinentie r calcantibz rē. qz nunq̄ cecidit
sella virginitatis. Ecce equus de sella
regis. Ideo de ipso p̄t intelligi qd ip̄s
met dicit. Ecce equus albus scz corpus
beati **Ioh.** r q̄ sedebat sup eū vocabat
fidel' r verax. **Apo. xij.** Fidelitas respi-
cit cor qz nunq̄ corde desiderauit inhone-
stare. r verax qz ope non fecit actum car-
nalem. Si dicatur hoc non fuit singulare
in Iohāne qz multi alij f̄uerūt virgines.
Dico q̄ multi sunt in paradiso virgines
et in hoc mundo sed non credo q̄ tali mō
sicut Iohānes qz non credo q̄ aliquis i
tali puncto seruasset virginitatez sicut fe-
cit beatus Iohānes. Cum enim fuisset
xxx vij. annorum desponsauit vxorem. de
inde fecit conuiuiz nuptiarum in quo fu-
it xp̄s r mater eius virgo **Maria** vt di-
cit **Iero.** vbi xp̄us mutauit aquam in vi-
nū r facto conuiuio in sero forte iam spō-
sa erat in camera r forte in lecto. Et spō-
sū siquid tunc cogitatis. vos sc̄itis qui tran-
siuistis a capite vsq̄ ad pedes sunt carna-
les. Tunc xp̄s vocauit eum veni mecum
volo q̄ sis religiosus qz vt dicit sanctus
Thomas in sc̄da sede. apostoli faciebant
tria vora castitatis. paupertatis. r obediē.
Et sc̄ati **Iohes** recepto congentio a spō-
sa secutus est xp̄m ipsa potuit ducere ali-
um virum. Et ex hoc ec̄a determinat q̄
desponsati p̄nt separari p̄ ingressum religi-
L ij

De sancto Johanne euangelista sermo

onis. **E**cce in quali puncto expectauit dominus eum vocare non autem desponsationem nec ante conuuium sed quoniam iam lupus uolebat deuorare ouem. **I**ohannes dicit **I**ero. in prologo super euangelium Iohannis. hic est iohannes euangelista unus. id est singularis ex discipulis dei qui uirgo a deo electus est quem de nuptijs uolentem uocauit deus. **M**oza liter Iohannes piscator. xxvij. annorum et uirgo uenit ad matrimonium modo si esset unus talis non inueniret uxorem statim dicerent non dabo illi. **I**tem quod statim obediuit christo dimittendo sponsam. christus enim precepit uobis dimittere uxores nec sponsum sed quod caueatis ab iniurijs et contumelijs de uxore uestra alba uel bruna iuuenis uel antiqua sana uel infirma quod illud est onus matrimonij quod uero non sunt de matrimonio abstineant ueniant caste secundum consilium thobie dicentis. **A**ttende tibi fili ab omni fornicatione et prece uxores tuas nunquam patieris crimine scire **I**oh. iij. **Q**uantum ad tertium gradum honoris dicit uir quem rex honorare uult debet accipere regis diadema super caput suum. **C**orona qua christus fuit coronatus in quantum homo in die coronacionis sue fuit sapientia perfecta omnium rerum. **R**atio quia sicut corona portatur in capite. ita et sapientia. **I**deo dicitur uulgari de sapiente bonum testamentum habet. **C**orona autem christi habuit quatuor flores ad similitudinem corone regis circunquaque ante per scientiam trinitatis quaz habuit in conceptione non solum in quantum deus sed in quantum homo uidit trinitatem ita clare sicut modo in celo uidit enim patrem et filium spirantes spiritum sanctum. **R**etro habuit scientiam et cognitionem omnium creaturarum et omnium rerum factarum et fiendarum quos homines fuerunt ante et post eum. et quos animalia de die iudicij et de omnibus cordium cogitationibus. **A**d dextris habuit cognitionem et scientiam de gloria paradisi quod in instanti precepto ap-

uit sibi librum predestinacionis et cognouit quod essent saluandi et causam saluacionis. a sinistris autem habuit scientiam et cognitionem penarum inferni et omnium damnandorum in libro presencie uides clare et causas damnacionis. **D**e ista enim corona christi fuit coronatus in puncto sue conceptionis quoniam uirgo consentiens dixit. **E**cce ancilla domini fiat mihi secundum uerbum tuum. **I**n ultimo uerbo corpus christi fuit formatum et anima infusa statim habuit scientiam omnium predictorum. **D**e ista corona euectorias. **E**gredimini filie syon et uideite regem in diademate quo coronauit eum manus sua in die desponsacionis illius et in die leticie cordis eius **Canti. iij.** **N**ota filie syon. id est contemplacionis anime. **E**t uideite regem salomonem. id est christum. **R**egula est facta in uerborum que etiam doctorum nostrorum quod in libro canticorum ubi dicitur salomon uel dilectus uel sponsus intelligitur deus. **I**n dyademate quo coronauit eum mater sua quia ex parte matris sibi debebatur de iure regnum **B**avid. et non ex parte patris quia non habuit hominem patrem. **I**n die desponsacionis illius id est assumptionis humanitatis et unitatem suppositi. quia sicut uir et uxor non sunt omnino duo. sed una caro. **I**taque iam non sunt duo. sed una caro. **Q**uod deus coniunxit homo non separet. **M**arxi de ad honore. **I**ta humanitas et diuinitas in christo non sunt nisi una persona diuina. **E**t in die leticie cordis eius ex scientia quaz habuit subito. **D**e ista corona sapientie fuit etiam coronatus **I**ohannes euangelista super omnes alios in nocte passionis christi. **Q**uod dicitur quomodo beatus **I**ohannes quia alias non fecisset redinuit caput quod si uellet coronari super pectus christi in cena et tunc habuit scientiam. quia tunc fuit sibi imposita corona regis quatuor habens flores ante per cognitionem. **I**tem **I**deo beatus **I**ohannes fecit euangelium.

De sancto Iohanne euangelista sermo.

Retro per cognitiones glorie et saluando
cum. Ideo fecit primam epistolam
canonicam. **A** sinistris per cognitionem damnatorum.
Ideo fecit secundam et tertiam epistolam cano-
nicam. **I**de possimus de eo dicere. Coro-
na aurea super caput eius expressa signo san-
ctitatis. **E**ccl. xl v. **M**ora expressa signo
sanctitatis. quod sicut intus in anima habebat
coronam sapientie. Ita etiam expressabat
extra per signum sanctitatis et bone vite. **U**t
tamen hodie portant coronam sapientie sed
non expressam signo sanctitatis sed vanita-
tis. habent magnam scientiam sed malam scientiam.
Sicut enim multi habentes coronam sapi-
entie in capite quatuor flores lily ornata
tam in circuitu. **A**n te per scientiam quam habent
de deo legendo disputando de attributis
reuelationibus et nominibus diuinis sed non
expressatur signo sanctitatis quod nullum sa-
pientem sentiunt deuotionis. **R**etro per sci-
entiam creaturarum disputando de imperfectionibus
constellationibus corporum celestium de ge-
neratione et corruptione etc. sed non expressatur
signo sanctitatis despiciendo creaturas
corruptibiles immo aliqui maculan-
tur ibi. **A** textis per scientiam de gloria cele-
sti de illis qui saluantur et per que opera de-
spiciendo predicando disputando dispo-
nendo de ordibus angelorum de gradibus
glorie disputando sed non expressatur sig-
no sanctitatis quod non paramus nos per bonam
viam ut ad illam perueniamus. nec
illam ardentem desideramus. **A** sinistris
per scientiam certam. quam habemus
de inferno. de penis damnatorum dispu-
tando etc. **S**ed non expressatur signo san-
ctitatis cauendo a peccatis ne illuc descen-
damus. **Q**uantum ad quartum gra-
dum honoris dicit. **U**ir quem rex hono-
rari vult primus de regis principibus re-
neat equum eius. **I**stam honorem fecit
christus beato Iohanni. maior princeps ci-
uitatis christi inter angelos qui veniunt ad nos
est Michael. **E**cce michael vnus singu-

laris de principibus primis. **D**an. x. **I**ste
princeps et mandato christi destravit equum
id est corpus beati Iohannis instantum quod
pingit cadendo per mortem in aliquo tor-
mento cum tamen alij apostoli mortui sunt
in tormentis. **I**ohannes autem in tormen-
to olei feruentis in quo fuit missus a dei-
ciano imperatore propter christum. cum tamen esset
iam senex. **I**tem nec exilio in insula deser-
ta decapitatus fuit mortuus fame etc. nec
venenum sibi datum ab aristodemone prin-
cipe ydolorum sibi nocuit. **R**atio quia maior
princeps ciuitatis christi destrabat equum suum
et fuit completa prolixia in eodictis. **S**er-
uus meus es tu cum transieris per aquas
sed quoniam ducebatur in exilium in paruos te
cum ero et flumina non operient te. et cum
ambulaueris in igne sed in tormento olei
non comburetis. **I**sa. xliij. **Q**uantum
ad quintum gradum dicit et per plateas ci-
uitatis incedes sed equitando cum corona
in capite et principe equi destrante cla-
met princeps di. **S**ic honorabitur que-
cumque rex voluerit honorare. **I**stam hono-
rem fecit deus beato Iohanni. **C**iuitas est
paradisus de qua **D**avid. **G**loriosa dic-
ta sunt de te ciuitas dei. platee late sunt or-
dines angelorum. **E**t platee ciuitatis au-
rum mundum tanquam vitrum plucidum.
Apo. xxi. **M**odo videamus quod prin-
ceps magnus sed Michael clamauit per
plateas huius ciuitatis. **D**icitur enim
beatus Iohannes fuisse. **L**annorum se-
nex christus sibi apparuit inuitans eum ad glo-
riam etc. **D**icitur quomodo beatus Jo-
hannes ante diem sui obitus fecit fieri fo-
ueam quadratam in ecclesia. et picit terram
extra ecclesiam. **E**t vocato populo predicauit
magnos sermones de pace dicens. **F**ilioli
diligite inuicem. **C**umque nihil aliud diceret
Cogita quod populus debuit dicere. o per-
et oblitus estis tam pulchros sermones.
etc. **R**atio quia erat recessurus. **I**deo di-
cebat ista vltima verba ut recordarentur

quia si diligitis vos adiuicem non habebitis inter vos rixas. discordias. nec malas voluntates nec inuidiam de honore. diuicijs officijs etc. Facto sermone intrauit foueam populo respiciente. Cogitate fletus de recessu tanti patris dicens. inuitatus ad conuiuium xxmo. Et subito xps cum aplis et sanctis angelis descendit cum tanta claritate qd plus non poterat respicere. et beatus Johannes sine dolore tradidit animam in manibus xpi. Nonnullus tam extraneus fuit a dolore mortis qm a corruptioe carnis inuenitur alienus. post recessum claritatis populus iuit ad foueam et non inuenerunt nisi manna ibi qd staturiebat. **D**ixerunt aliqui ipse est deus. **E**cce angelus eius qd facit h falsus est. sed illud bullire de manna signum est. qd sic sua doctrina euangelica statuerunt p mundum. **A**lij dixerunt qd est in paradiso terrestri. ut predicet contra antixpm. ut sint tres testes contra eum. vnus de lege nature ut enoch. alius de lege scripture ut helyas. alius de lege gracie et erit tertius ut Johannes h hoc est falsum qm ipsemet dicit in Apoc qd erunt solum duo testes scz Helyas et Enoch pdicantes p antixpm qd vbi est tene doctrina et opinione sancti Thome doctoris ordinis fratrum pdicatorum qd in postilla sup Johannem dicit qd postq fuit mortuus in fouea ibidem resurrexit et in corpore et anima iuit in celum siue in paradiso. **E**t qm intrauit paradisum transiens p plateas. i. ordines angelorum equitans qz scz in corpore et anima transibat Michael princeps clamabat dicens. Sic honorabitur que rex honorare voluerit. Et sic cum tali honore ascendit vsq ad ordinem seraphim ad pedes dni nostri Iesu xpi et reginis Marie vbi habet cathedram. **N**on potest dicere Jobes qm procedebat ad portam ciuitatis in platea sup supiori parabat mihi cathedram. **J**ob. xix. **E**cce quare dicitur. **E**cce vir magnus etc.

De Innocentibus Sermo.

Peros percu
sserunt gladio et euasi ego solus. **J**ob. i. **H**odie est tertium iunctum natiuitati domini nostri Iesu xpi. **R**atio huius societatis est ista. xps venit in hunc mundum ut aperiret tres portas paradisi. **P**rima est de penitentia p quam possent intrare peccatores. **I**deo dixit xps. **N**on veni vocare iustos sed peccatores ad penitentiam. **L**uc. v. **E**t qz beatus Stephanus fuit magne penitentie non solum in ieiunijs vigilijs etc. sed etiam voluntarie patienter sustinendo martirium. **E**t sic inuit p portam penitentie. ideo iungitur natiuitati xpi. **S**ecunda porta est de obedientia et quia beatus Johannes fuit obediens non solum ad precepta sed ad consilia euangelica. **I**deo fuit singulariter dilectus a domino. **I**deo iungitur natiuitati xpi in secundo loco. **T**ercia porta est innocentie et istam aperuit pueris innocentibus. **I**deo in tertio loco iunguntur natiuitati xpi. **F**estum hodiernum de quo modo volo predicare erit de innocentibus. **S**ed prius saluetur virgo Maria etc. **P**ro declaracione huius verbi et introductione materie sciendum qd inter principium sacratissime vite dni nostri Iesu xpi quaz tenuit in hoc mundo. xxxij. annis et finem inuenio magnam pram et diuersitatem qsi contrarietates. **N**am in fine voluit mori solus sine societate alicuius sancte persone licet inter latrones voluerit mori non tamen cum societate sanctarum personarum. sed solus voluit portare onus. **R**atio quia si aliquid persona sancta et innocens cum eo fuisset mortua. dixissent aliquid infideles qd sua passio non fuisset sufficiens ymo fuit necesse qd talis sanctus cum eo fuisset mortuus. **N**on ad expellendum istum errorem solus voluit mori cum latronibus de quibus nulla fuisset

De Innocentibus

Bermo

hmoī suspicio seu error. Ideo in nocte
passionis quādo debuit capi a iudeis ob
tulit se eis dicens. Quē queritis etc. Et
p̄cipiens eis. Si ergo me queritis sinite
hos abire **Joh. ix.** solus voluit pati o/
stendens q̄ sua passio fuit p̄cū sufficiētia
et superhabundans et fuit completa p̄/
p̄xia **Isa. liij.** **Corcular** calcavi solus et
de gentibz non est vir meū. **Corcular**
fuit sacra crux ubi calcatus fuit racemū hu/
manitatis et vinū sanguinis effusum cū
verberibz corona spinarū clavis etc. Et de
gentibz non est vir mecum scz a virtute
scūs et iust? **Mō ē vir meū** s̄ solum vo/
luit pati. **Eccē finē vite xp̄i.** sed p̄ncipiū
vite sue gloriose fuit diuersum qz ip̄o na/
to oēs innocentes illius patrie de attinē/
tia de bethleem mortui sunt et ip̄e solus
euasit. **Rō qz lz fuisset?** redempti per
mortem illā. Si voluisset tñ adhuc indi/
gebam? instructione euāgelice doctrine
ab ore eius. **Itē qz dixissent infideles q̄**
inuoluntarie fuisset mortuus. **Jō noluit**
mori puer sed in meliori etate voluit vo/
luntarie mori de hoc moyses p̄phans et
simul fuit figura xp̄i et p̄ceptū iudeis di/
xit. **Mō coques edum in lacte matris sue**
Ero. xiiij. Iudei ut rudes exponit ad lit/
terā etc. ac si deus fecisset se eoz coquina/
rum. sed est verbum p̄phetie et dirigitur
herodi regi. **Non coques scz per anticipa/
tionem mortis.** **Edum** id est christum ī
lacte matris sue scz puerū paruulum la/
ctantem. **Istud verbum** ter replicatur a
moysē scz **Ero. xiiij. et xxiiij.** **Et Beatro.**
xiiij. **Et ter** voluit herodes occidere pue/
rum iherosolimū sed deus impediuit. **Primo**
in eius natiuitate qñ auditis miraculis d̄
claritate noctis de pastoribus. de aialibz
de angelis in aere cantantibus cogitauit
ip̄m occidere sed non fuit ausus timens
insultum quia erat nouus. **Secundo**
in aduentu regum orientis querentium
et dicentium vbi est qui natus est rex iu

deoz tunc etiam proposuit eum occide/
re sed nō potuit. quia filij sui insurrexerūt
contra eū et in illis occupatus etc. **Ter**
cio quando fuit quadragesimo die pres/
entatus templo in iherusalem vbi erat
herodes et sanctus **Symeon** et **Anna** p̄/
phetissa omnibus p̄phabant q̄ ille erat
rex messyas. **Cogitate** q̄ ista v̄ba vene/
runt ad aures herodis et tunc herodes vo/
luit eum occidere. **Sed** angelus in som/
nis apparuit **Joseph** dicens. **Accipe pu**
erum et matrem eius et fuge in egiptum.
tunc alij pueri fuerunt occisi et christus e/
uasit per fugam. **Ideo** dicit thema percuss/
erunt gladio et euasi ego solus. **Istud**
thema tangit duas materias. **Primo**
de morte innocentum preciosa cum di/
cit **Pueros percussit gladio**. **Sec**
cunda de fuga christi virtuosa cum dicit
Et euasi ego solus. **Solum** predica/
bo de prima materia scz de morte inno/
centū. de qua inueni tres rōnes siue cau/
sas. **Prima** ex parte xp̄i. **Secūda** ex par/
te herodis. **Tercia** ex parte iudeoz. **Si**
enī mors istoz pueroz causa seu ratio su/
mitur. **Ex parte christi** venit p̄ obediē/
tiam copiosam. **Ex parte herodis** venit
per maliciam neuosam. **Ex parte iudeo**
rum venit p̄ duriciā maliciosam. **Dico**
primo q̄ etc. fundatur sic in tota vita sua
voluit deo patri obedire in q̄ntum homo
seruando omnia p̄cepta legis veteris vs/
qz ad mortē. **Rō ad contemplandū eā**
quia sicut fuit incūm noue legis ita fuit
complementum veteris. **Ideo** voluit ser/
uare vtrūqz quia sicut sol est incūm diei
et finis noctis practice. **Ira** christus fuit
terminus siue finis vt dicunt omnes
doctores **Auctoritas christi.** **Ego** sum
alpha et o primus et nouissimus id ē p̄n/
cipium et finis **Apocal. vltimo.** **Nota** si
ent enī in nostro alphabeto prima litte/
ra est a et vltima est z in alphabeto iu/
deoz. **Prima** littera est aleph. **vltima**

tau. Ita in greco alphabeto prima lra
 est alpha et vltia o. **I**o dicit. Ego sum
 alpha id est principiu noue legis. et o id
 est finis veteris legis. **I**do mortuo xpo
 mortua est lex moysayca. Et resurgendo
 resurrexit lex noua. **A**uctoritas. Nolite
 putare qm veni soluere aut ppxtas non
 veni soluere sed adimplere. Amen quip
 pe dico vobis donec transeat celu et ter
 ra. **N**ota vnu aut vnus non preteribit a
 lege donec oia fiant **M**arb. v. **N**ota ce
 lum. **C**elu continens secreta celestia est
 aia xpi. terra corp⁹. **C**elu et terra transie
 runt in morte xpi qm aia cum diuinitate
 trāsuit ad lymbu et corpus ad sepulcru
 tunc lex moysi trāsuit qm xps seruaui.
 nec aliqd pceptu dimisit. **I**no inter alia p
 cepta erat vnu de primicijs offerendis
Eterbi gratia. qui habebat agru tpe mel
 sis colligebant pmas spicas albas et po
 nebant in canistro et offerebant ea deo i
 templo. **I**dem de primis racemis matu
 ris et de alijs fructib⁹ esse pceptu. **C**um
 intraueris terram qm dñs deus tuus da
 turus est tibi possidendā et obtinueris eā
 atq; habitaueris in illa. **T**olles de can
 cris frugibus et ponas in cartallo perges
 q; ad locu que dñs deus tuus elegerit.
 vt ibi inuocet nomen eius **Deutro. xvi**
Hoc simul fuit pceptu et figura de xpo. **I**n
 q; tum est pceptum est verbum dei ad po
 pulu israel. **I**n q; tum est figura est verbum
 dei patris ad filiu d. **C**uq; intraueris ter
 ram qm intrauit in die incarnationis et
 obtinueris eam atq; habitaueris scz na
 scendo. **T**olles de cunctis frugibus tuis.
 fructus quos xps expectabat erant mar
 tires et doctores. confessores. virgines
 penitentes. continentes. et innocentes q
 fuerunt innumerabiles. **I**ntm q; **J**obā
 nes qui vidit dixit. **V**idi turbā magnaz
 qm dinumerare nemo poterat **A**poca.
 vii. **P**rimicie aut istoz fructu fuerunt
 sancti **I**nnocentes q; xpus obtulit deo

patri de fructib⁹ sui agri scz hui⁹ mundi
Ecce pma rō sine causa mortis innocen
 tum ex pre xpi scz obedientia copiosa ser
 uando pceptum patris et complendo p
 phtia. **S**ed nō cum dicit. **E**t pones
 in cartello .i. ponistro siue tone. **E**t nun
 quid tm valeret aliud vas. **N**ō ppter fi
 gurā. **C**artallus eni figurabat lymbu in
 fermi stōz patru ibi **I**nnocētes fuerunt
 positi. **x**xij. ānis et post passionē xpi i die
 ascensionis obtulit in templo padri pri
 micias deo patri. **I**deo dicit pgeiq; ad lo
 cum et de hoc auctoritas noui testamen
 ti. **H**ij empti sunt ex oib⁹ scz sanctis fut
 turis pnuice deo et agno et in ore ipoz
 non est inuentu mendacium sine macula
 eni sunt ante thronu dei **A**poca. iij.
Nota qm dicit in ore eoz nō est inuen
 tum mendaciu. **Q**ue comendatio ē ista
 cu ipi nunq; fuerint locuti. **N**ō dicere mē
 daciu in adultis loquentib⁹ est virt⁹. **S**z
 in pueris nondum loquentib⁹ que virt⁹
 est. **R**ūdeo q; in hoc mundo nō fuerunt
 sed in cartallo .i. in lymbo. **C**ogitate hic
 qm illi sancti patres viderūt simul venire
 ret pueros et. **E**t interrogabāt eos vnde
 veniebāt et. **P**ueri inceperūt loqui et
 dixerūt eis causā mortis eoz q; propter
 xpm xx. messyam natū. **C**ogitate quale
 gaudium fuit sanctis patrib⁹. **C**ogitate
 moyses q; ppxtauerat de istis pnuicijs po
 nendis in cartallo quō fuit gauisus quā
 do vidit suā pphetiā completā. **E**t quia
 pueri dixerūt purā vritatē. **I**deo dicit
 in ore eoz nō ē inuentu mendaciu. **I**tes
 dicit sine macula. **S**unt eni scz mō i pa
 radiso an thronu dei. **N**ota q; pueri qm
 nascunt de lege cōi nascunt cu duab⁹ ma
 culis. scz cu macula culpe q; a thologis
 de peccatū originale et cu macula pene. s.
 ignorātia q; ē pena pei originalis. **B**icit
 tur qd ē peccatū originale ac si ista villa fe
 cisset ymaginē de auro vel argento et po
 natur in templo et dum portatur cadit in

De innocentibus.

Luto et. Anima hominis est propriissima ymago dei pulchra tantum quod si posset videri et deus ut bonus argentarius fecit eam ut ponatur in templo paradisi sed cadit in luto generationis humane in utero matris ubi creatur et infunditur ubi recipit maculam sine culpa sua et nisi lauaretur per baptismum non intrat templum paradisi. sed quia non est culpa sui **I**deo non habebit penam. **E**cce quid est peccatum originale. **I**deo dicit scriptura quid est homo ut immaculatus sit scilicet sine peccato originali et iustus appareat natus de muliere **J**ob quinquagesimo. **S**ecunda macula est pena scilicet ignorantia quod pueri quando nascuntur nullam habent scientiam. **A**nimalia autem et aves quando nascuntur iam habent suam scientiam et industriam ut pullus statim natus sit eligere grana milii siue panis inter plas si apponantur. **I**tem agnus vel capriolus nouiter natus statim inuenit uerbera et puer nihil. **I**tem in damore cognoscit matrem et puer nihil. **I**tem pullus si videt miluum et agnus lupum statim cognoscunt quod sunt inimici sui puer nihil. **I**deo philosophus coactus est dicere quod anima in principio sue creationis est tanquam tabula rasa in qua nihil est scriptum ab istis duabus maculis. **P**ueri isti innocentes per martirium fuerunt mundati licet eis displicerent sicut mundantur ab eadem. **P**ueri in baptismo licet displiceant eis. sed in fide parentum purificantur plus purificat baptismus sanguinis quam aqua. quia non solum purificat animam non tamen ut fiat festum. purificabantur enim in fide parentum scilicet christi. **I**n cuius nomine occidebantur et matris ecclesie. **H**ic sunt qui venerunt ex magna tribulatione et lauerunt stolas suas et realbauerunt in sanguine agni **A**postolus septimo. quia virtute passionis christi purificati sunt. **I**tem mundantur a culpa innocentie.

Sermo

tie. quia statim animabus seipatis per martirium infusa et data fuit eis tanta scientia de patria et theologia plusquam habuerit aliis magister seu doctor unquam in hac vita licet non statim habuerunt gloriam habuerunt tamen scientiam. **D**icitur similitudo de taceo febrida sub cappa abscondita non clarescit. **I**ta de diabolo sub carne absconditis sed a carne exutis seu seipatis habent tantam scientiam et **B**regio. quid est quod non videant qui videntem omnia vident. **E**cce quare dicit. sine macula enim sunt scilicet culpe et ignorantie. **S**ecunda ratio seu causa mortis sanctorum innocentium ex parte herodis fuit malicia vermosa. quam enim audiuit christum natum fuisse et miracula et reges orientis timuit ne populus insularet contra eum et cogitauit eum occidere et quod ipsum nesciebat determinate occidit innocentes. **E**cce malicia vermosa fit datur sicut per prophetiam moralem et theologiam diuinalem. **R**egula est. quod idem actus respectu diuersarum causarum est virtuosus et viciosus bonus et malus. **S**icut cum iuencule pauperi elemosina mittit a domino pioque malum seruum et lubricum qui occasione illius elemosine peccat cum ea. **I**lla elemosina habet duas contrarias causas bona et virtuosa ex parte domini mala et viciosa ex parte serui. **I**dem in proposito iuencula gratiosa erat gens iudaea et paupercula de bonis et sanctis personis. **E**t dominus ihesus de mensa glorie voluit mittere elemosinam sibi unum manipulum denariorum scilicet multitudinem sanctorum innocentium quam misit per seruum lubricum scilicet herodem. **I**ntentio christi fuit bona ut habundaret in seipis et. **I**ntentio autem herodis ministerii mala quod ut corrumpet eam et tyrannice occideret. **I**o dicit euangelium hodie. mittens herodes occidit pueros qui erant in bethleem et in vicibus eius ab ymataru et ista **M**at. iii. **D**icitur practica secundum quod rationabiliter potest cogitari quod fuit herodes vocauit gentes annorum quas

tenebat quia non dum reputabat se securum dicens eis. **F**am audistis de isto puero nato et murmurat quod est rex israel timeo quod una die populus insurgat contra me et contra vos etc. malus rex et mali ministri. **D**ixerunt ergo moriatur ille puer. dixit herodes non possum scire ubi est bene tamen scio quod in bethleem est natus. id est ibi est vel in locis vicinis. **I**deo cogitavit ut omnes pueri illius patrie interficerentur et ministri bonum est. **S**ed quomodo fiet ne populus se auferat ne abscondant pueros filios. **D**ixit herodes non oportet quod hoc sit secretum et ordinavit taliter quod eodem die et hora interficerentur. **C**ogitate quod sub aliquo colore. **E**t dixit herodes. **N**on inuenio alium modum nisi quod sicut Octavianus imperator mandavit describi omnes magnos ut solverent unum denarium de argento. **S**ic rex herodes volebat scire quantum pueros haberet nolens quod aliquid solverent ne absconderent forte. imo quod daret eis strenas et sicut fuit ordinatum. **I**ta fuit preconcertatum in terra bethleem quod tali die et tali hora omnes pueri fuissent congregati in platea et ita fuit. **E**t homines armorum posuerunt se in angulis platearum ne aliquis pater mater cum filiis possent fugere vel si vellet se defendere quod interficerentur et quod liber mater leuata portabat vel mittebat per nutricem suam filium sperans strenas habere etiam forte clenodia. **V**icatur de crudeli strage et occasione innocentium dicebant aliqui que non est filius sed filia volens filium alie abscondebant ne etiam perderent. **D**einde perquirebant domos si inuenirent per tectas et interficiebant pueros tot innocentes occiderunt quod innumerabiles quasi fuerunt. **P**arentes vero videntes tot gentes armorum non poterant resistere. **A**liqui volentes defendere filios mortui. **E**cce ista effusio sanguinis sanctorum innocentium quomodo fuit rationabiliter de hoc prophetauerat **Jeremias d.** **V**ox in rama audita est. id est ex

celso audita ploratus et ululatus multus. **R**achel plorans filios suos et noluit consolari quia non sunt **Jeremias xxxiii.** **E**t allegatur **Matth. ij.** **C**ogitate tot lamentationes et fletus erant in locis illius preteriret aliquis. **Q**uere dicit Rachel plorans etc. quia non fuerunt filii Rachel sed Ise qui fuit mater tribus iude. **D**uas rationes unam scilicet. **A**liam allegoricalem. **R**alis est quia Rachel fuit sepulta iuxta bethleem et quod erat sancta reputatur mater tribus iude et patrona ut beata eulalia tuchie. **I**do dicit Rachel plorans etc. **A**llegorice Rachel id est visus principium et signat secundam christi uxorem. **P**rima fuit synagoga sed ut purissima christum abnegavit per bentozinam. **S**ecunda est sancta mater ecclesia Ise lippa signat synagogam Rachel pulchra ecclesia Rachel. id est ecclesia plorans filios suos. **I**deo hodie dimittitur cantus leticie. scilicet **G**loria in excelsis. **E**t deum laudamus. **A**llergia et noluit consolari. quia non sunt nec in hoc mundo. nec in gloria. quia triginta tribus annis steterunt in limbo. **I**deo cessant cantus leticie. ideo **Jeremias** quasi consolando dicebat **Q**uiescat vox tua a ploratu etc. usque terminos suos. **L**imbo dicitur locus inimici. **I**deo quia ipse procurauit illum locum. **M**oraliter habetis exemplum in dicta auctoritate qui filii sunt flendi in morte et qui non **R**achel id est ecclesia plorat filios. quia non sunt sed in gloria. **I**ta quando moriuntur filii qui non intrant in celum sicut pueri non baptizati qui ex culpa parentum moriuntur aliquotiens ex culpa patris qui male tractat uxorem gravidam vel ipsius matris granide. que tripudiando vel equitando vel peccatum abscondendo fuit abortiuum. illi sunt flendi et in iudicio petent iustitiam deo etc. **I**tem flendi sunt filie adulte et filie male vite ribaldi. trufatores etc. quia illi non intrant in celum sed ad furcam inferni. **S**ed in morte filiorum innocentium post bas

primum maius festum deberet fieri quam
 in nuptiis. Dicitur de domino qui in
 morte primogeniti gaudens restitutus de
 scarlara id est. **I**dem apud. **I**dem vobis
 ignorare de dormientibus ut non contriste-
 mini sicut et prima ad **Thessal.** **iiij.** **T**er-
 tia ratio est ex parte iudeorum scilicet parentum puero
 tum fuit duricia malignosa fundat sic ista
 ratio deus hanc istud in sua prudentia. quia non
 quod dimittat peccatum impunitum quia vel puni-
 tur in hoc mundo vel in alio mundo vel in
 vtroque. **S**icut enim non dimittit aliquid bonum
 non irremuneratum quia hic vel in alio mun-
 do vel vtroque remunerat. **E**t dicunt
 doctores quod in punitionibus penitentia correspon-
 det culpe **Aug.** de penitentia tua peccatum tuum
 accusa **Ter**tius gratia. **S**i toles caput cogi-
 ta quod pro caput peccasti supbiendo vel va-
 ne ornando crines et quia pro quod quod peccat
 pro hec et torquet **Sap.** **iiij.** **I**dem si pro oculo
 los videndo vana torquet ex odio vel in-
 vidia vel pro nares et. **D**e penitentia tua vel de
 pena tua peccatum tuum accusa. **S**i in facie cogi-
 ta quod ex picturis dicat te illa nobili mu-
 liere quod effecta fuit leprosa. **I**tem de alia quod
 habuit cancerum in vberibus quod ostendebat
 et mortua est pro quod hanc culpam de dat penam
Dicitur exemplum de rege **Ad**bezech su-
 pbissimo quod sibi subiacebat reges multos
 quia tunc quilibet civitas habebat regem sic
 modo episcopus et sandebat eis manus et pe-
 des et sine manibus et pedibus faciebat eos
 comedere sub mensa cum auro proiciendo
 ossa et quod se putiebant propter ossa ipse vi-
 debat. **E**cce quod est crudelitas. **C**um autem se-
 mel intrasset plium contra populum israhel percussus
 fuit et perdidit manus et pedes. **E**t dis-
 citur pro cassozibus interficiatis me. **A**udite
 modicum et dixit. **S**eptuaginta reges am-
 putatis manuum ac pedum summatibus colli-
 gebant sub mensa aboz reliquas sicut fe-
 cista reddidit mihi dominus iudicum primo per
 quod quod peccat et pro regula. **A**d propositum
 videamus patres et matres innocentium

in quo peccaverunt contra deum. **N**onne
 in hoc quod noluerunt hospicio recipere virgi-
 nem gravidam nec **I**oseph sponsum nec
 etiam post natiuitatem. **E**t his tot mira-
 culis noluerunt ipsum recipere contra fili-
 um dei et matrem et **I**oseph ne **H**erodi re-
 gi displicerent. **I**deo deus prouocauit
 contra eos **H**erodem et quia per que quod
 peccat et. **E**t fuit completa prolixia **D**e
 see nono. **I**psi intraverunt ad **B**eelphe-
 gor id est ad **H**erodem. deuoerantem et
 abalienati sunt scilicet a rege suo in confusio-
 ne quod si enutrierunt filios absque liberis eos
 faciam in hominibus. **S**i dicatur domi-
 no quando erit **B.** respondet. et eis cum re-
 cessero ab eis scilicet fugiens in egiptum
Moraliter habetis hic doctrinam et
 instructionem ne complaceatis creature
 contra deum. quia alias deus prouoca-
 bit contra te dominum. **I**deo pauca diu du-
 rant in amore dominorum. quia contra de-
 um et. **I**dem de muliere complacente
 viro contra deum. deus prouocabit istum
 contra eam **D**avid. quoniam deus dissi-
 pavit ossa eorum qui hominibus compla-
 cent confusi sunt. quoniam deus spreuit
 eos psalmo **liij.** **N**ota duas penas quas
 deus dat talibus qui hominibus placent
 contra deum. **P**rima deus dissipabit
 ossa eorum scilicet diuitias. honores et
 officia que sustinent te. **S**ecunda con-
 fusio scilicet in morte. quia nihil obtinet
 a deo. **T**ercia quia in iudicio particu-
 lari vel generali tales respiciuntur a deo
 et a sanctis et. **S**ed est hic questio dice-
 ret aliquis subtilis et que iusticia dei fuit
 ex peccatis parentum punire filios. **E**t
 nunquid dicit scriptura. filius non porta-
 bit iniquitatem patris. nec pater non por-
 tabit iniquitatem filij **E**zechielis. **xviij.**
Respondeo quod patres fuerunt puniti et
 non filij. **P**rimo propter crepicoordi-
 um de morte filiorum. **S**ecundo. quia
 multi patres volentes filios defendere

De sancto Thoma

mortui sunt vel fuerūt ⁊ damnati ex eo
rum peīs. filij autē nō fuerūt puniti. De
clarat p̄ similitudinē de male induto cui
rex motus compassione facit dilacerare
illā malā tunicā q̄ portat vt post induat
eū de serico vl̄ de auro licet displiceat sibi
et tristēt qm̄ tunica dilacerat tñ qm̄ videt
se optie indutū gaudet dicit hoc punitio
Ira ē de carne nō ē nisi vn̄ factus s̄ p̄
induti sunt scarlata glie. Iō nō filij dicun
tur puniri s̄ p̄res. Iō aplius oportet cor
ruptibile hoc induere incorruptōnem ⁊
mortale hoc induere immortalitatē p̄
ma ad *Cozin. xv.* vel de rege q̄ facit des
truire domū ruinosa rustico ⁊ post dat
sibi castrū nō de hoc punitio s̄ remunerat
rio. Idē de corpibz scōz innocentū do
mus erāt ruinosē q̄bz destructis p̄ mar
tirū dedit castrū paradisi in xpi ascensione
Ideo poterant dicere sancti innocentes
Scim̄ qm̄ si terrestris domus n̄ra hic
habitationes dissoluat q̄ edificationez
ex deo habemus domū non manufactā i
celis. ij. ad *Cozin. quinto.*

De sancto Thoma cātuariensi

Ubi ego sum il
lic ⁊ minister me⁹ erit *Joh.
xij.* De tribz sanctis vocatis
hoc noīe thoma fit festū in ecclia dei. Et p̄
mo de brō ap̄lo thoma an̄ natiuitatem
dñi. De scdo thoma q̄ dr̄ de cōruberā qz
fuit archieps ciuitatis de cōruberā in an
glia fit festū hodie q̄ ē quita dies post na
tiuitatē dñi. De tercio q̄ dr̄ b. thomas d
aquino ordinis n̄ri fratū p̄dicatoz fit
festū in p̄ncipio marcij. Ideo nō intelli
gans q̄ isti tres sint vnus ⁊ idē thomas.
Et de isto de q̄ facim⁹ hodie festū di
cit xps i thomate *Ubi ego sum illic ⁊ mi
nister meus erit.* Pro cui⁹ declaratiō
ne sciendū q̄ doctrina est cōis in san
cta thologia q̄ xps adhuc i vtero virg

cātuariēsi Sermo

nis ep̄is etiā in instāti sue cōceptōis ha
buit tātā grām ⁊ b̄ndictionē ⁊ tantam
glām ⁊ fruitionē q̄ntā hz hodie in celo
Nota cogitetis q̄ brā ruitas redent
grām. sapiētiā. sanctitatē ⁊ benedictionē
xpo sicut nobis datur gradatim ⁊ pau
latim dicit *Peda.* q̄ nemo repente fit sū
m⁹ s̄ gradatim ascendendo cōtinuando
bonā vitā ⁊ virtuosam. S̄z dñs ih̄sus
xps repente fact⁹ fuit sūm⁹. qz scā ruit
tas in instāti sue cōceptōis redit sibi
sūmū gradū sanctitatis ⁊ glorie hoc p̄t
exēplo declarari. Et fundat p̄ regulam
ph̄e dicit ph̄us i libro de causis. q̄ om̄e
agens p̄fectū necessario hz virtutes p̄
prioz effectū p̄ductiuas *Uerbi gratia*
Ignis ē agēs p̄fectū in multis effecti
bus. qz calefacit. illuminat. decoquit. liq̄
facit metalla manerat ligna. Iō necessa
rio o3 q̄ habeat virtutes istoz effectuz
p̄ductiuas scz calorē. claritatē. actiuita
tē ⁊c. Etiam p̄t declarari regula in istis
mūdānis. Si rex cōstituit vnū vicarium
vel gubernatōz. Ille gubernatōz dicit
agens. qz hz cōseruare cōitatē in iusticia
et i pace. Cōseruare ⁊ custodire ⁊ defē
dere ab inimicis ad istos effect⁹ p̄duci
dos o3 eū h̄re virtutes taliū effectū p̄
ductiuas scz potentia seu prātē regiaz. s.
iudicādi corrigendi p̄corrigendi p̄comzā
di ⁊ sic de silibz. Idē in p̄posito scā tholo
gia dicit q̄ xps in instāti sue cōceptōis
fuit cōstitut⁹ ⁊ fact⁹ p̄ncipiū ⁊ cā illū
nionis m̄di iustificatiōis pctōz. sacrifici
tionis aīaz. redēptōis ⁊ gloriatiōis
Ipe enī hēbat illūiare mūdū de virtute
fidei ⁊ secretis ⁊ glia paradisi. De pena i
ferni ⁊ purgatorij. de limbo p̄ctoꝝ ⁊
sanctoꝝ patrum. Quid credendum. qd
fiendum. quid sperandum. Item alius ef
fectus ad eū p̄tinens tanq̄ p̄ncipiū cāe
iustificādo pctōzes remittēdo pctā. Ipe
sanctificādi aīas grātiā sanctitates vitā
spūalem ⁊ finaliter gloriāz eternā *Au*

De sancto Thoma cātuariēsi Bermo

toritas **T**os estis in xp̄o ih̄u qui factus est nobis sapientia a deo et iusticia et sanctificatio et redemptio p̄ma ad **Cozin.** quinto. **N**ota cū dicitur. **Qui factus est zc.** Inqm̄ deus nō est factus sed factor. filius a patre solo est non creatus nec factus sed genitus. **S**ed loquitur de incarnatione in qua factus est nobis p̄ncipiū effectiui sapientie q̄rtum ad fidem et iusticie q̄rtum ad iustificationem peccatorum. et sic de alijs. **E**x quo ergo in instanti conceptionis factus ē nobis p̄ncipiū et causa taliū effectuum. q̄ necessariū erat ut haberet virtutes p̄ductiuas taliū effectuum. scz sapientiā. potentiā et gloriā zc. gloriā autē habuit in aīa stratiū in instanti sue conceptionis et merebat etiam habere in corpore sed dispensatiue fuit retenta in aīa qz adhuc habebat facere opus n̄re redemptionis in corpore. **I**sa. lxxij. **D**icitur filie syon ecce saluator tuus venit ecce merces eius cū eo et opus illius corā eo. **N**ota dicitur scz vos p̄dicatores dicitur filie syon .i. ecclesie vel aīe deuote et contemplatiue. **E**cce saluator tuus venit ecce merces tua cū eo. **D**eclarat p̄ contrarietatem de operibus mundanis quia si conuatis opantes vel laborātes. **P**rimo opus est cū laboratoribus facere p̄cū siue merces vel salariū et ponere cū eis vel corā eis et nō vsqz ad sero soluiūtur. **N**on sic in xp̄o opante opus nostre redemptionis. qz opus ei⁹ scz gloria cū eo erat. ab instanti conceptionis sed op⁹ illi⁹ scz passionis ex quo ope debuit seq̄ effectus nostre saluationis corā illo fuit in puncto conceptionis. qz tūc de⁹ pater aperuit sibi librū p̄destinationis d. **F**ilii **E**cce q̄t sc̄i sūt in lyngo et q̄t aīe in purgatorio. et nūqz poterūt celū intrare nisi p̄ v̄ram passionem et mortē dolorosam vultis eā sustinere. **R**ndit placet nubirec te opus illi⁹ corā eo. **I**te ondit sibi pueros innocētes q̄ sola xp̄i passiōe virtute

saluant sine p̄rijs meritis. **I**te de penitētibz qz nulla p̄nia fuisset sufficiens ad gloriā nisi ex xp̄i passione. **I**te de martiribus fili vultis vos ieiunare capi ligari vapulari spinis coronari zc vt oēs vobis credentes et obediētes habeāt gloriā. **R**ndit placet op⁹ ei⁹ corā eo s̄ merces scz gloria padisi quā daturus est bonis iā erat cū eo. **E**cce q̄re dicit. **D**icitur filie syon. **E**cce saluator tuus venit. et incepit viam in die sue conceptionis. p̄z q̄ vera doctrina theologorum qz xp̄s i instanti sue conceptionis habuit rāta sciam. grām. virtutē. sanctitatē et gloriā q̄rā h̄z mō in celo. **I**deo dicit in thematē. **U**bi ego sum illic et minister me⁹ erit. **N**ō loquitur de ielm̄ vbi tūc erat corpaliē in mensa cū esset i cena dñi qz modica p̄missio esset illa. **N**ō dicit vbi ego ero qz iā habebat gloriā. **I**de dicit vbi ego sum illic et minister me⁹ erit p̄z thēma. **N**ota itē vbi ego sum illic qz non erit mecū in cathedra qz null⁹ ē sibi eq̄lis in glia. **S**ic illic scz i ordine zc erit et minister meus b. tho. **N**ota ad hoc quibz declarationes morales s̄m qz b. thomas xp̄o sedule ministravit in hoc mundo tota anima et corpore.

Primo fideliter p̄ obediētiā.
Secundo humiliter p̄ p̄niam
Tercio vtiliter p̄ misericordiam.
Quarto prudenter p̄ diligentiam.
Quinto stabiliter p̄ patientiam.
Dico p̄mo zc oī tpe etiā puer. **P**uer fidelis xp̄o nihil facēs qd̄ cognosceret eē cōtra p̄ceptū dei. **D**icat quōd p̄f suā sanctitatē vite et honestatē cōuersationis et sciam erat multū famosus in anglia p̄f qd̄ mortuo archiep̄o de cōtubera factus fuit archiep̄us et ē dignitas pinguisima valer. lxx. milia francos annuatim. **C**ogitate q̄t cōpetitores habebat talis dignitas sed sup̄ oēs sanct⁹ thomas fuit electus et p̄nata sibi electione renunciauit cum instrumento publico. **E**lectores vero re

De sancto Thoma cātuariēsi Sermo

currerunt ad papā et papa confirmavit eū qui renouavit et papa coegit eum p suam exōicationis et tunc flens acceptavit ne reo displiceret. Et post modicum tps videns tm̄ onus de iōe reddendi de aiabus et venit ad papā Alexandrum supplicans sibi ut acceptaret renūciatōne et tm̄ fecit q̄ papa acceptavit et ad sui petitionē dedit sibi habitū br̄i Benedicti et cū staret in quēdā monasterio et nullus inueniret sufficiens p archiepo. **Item** coactus p papā habuit reassumere onus et p̄t dicere. Sic nos existimet homo vt ministros xpi non mundi nō dyaboli. Sequit̄ hic iam querit̄ inter dispensatores vt fidelis q̄s inueniat p̄ma ad **Cor. n. iij.** vt scz intrēt p portā et coacte qz alii infideles sūt. Sicut ille q̄ vsurpat sibi dominū regū sine satū regis facēs se gubernatores infidelis est ipse et eum manu tenentes. Idem de illo qui merget se ad dignitatē et plationē et curam aiaz. dicit sanctus thomas q̄ q̄tūcūqz sit dignus sanctus et iustus homo si poterit beneficiū cum cura est symoniacus. **Rō** quia p̄sumit se dignū et ecce temeritas et presumptio et efficit̄ indignus vel reputat se indignū ideo non debet petere. **Ideo** concludit sanctus thomas q̄ nullo mō b̄ficiū cū cura p̄t peti. beneficiū aut̄ sine cura p̄t homo petere. Si aliter non habet vnde viuat hō p̄t in scōa scōe q. c. Sed modo q̄libet ingent̄ se vlt̄ p̄cibus vel donis et et tm̄ oēs intrāt sic **Ideo** dicunt̄ infideles qz sine voluntate dñi. **Legit̄** de impatoribz romanis **Iulij cesaris** q̄ fecerūt legē ne aliq̄s sine licentia impatoris reciperet nomen regis nec auderet vllō mō et istā legē allegauerūt iudei contra xpm̄ pylato d. Si hunc dimittis nō es amicus cesaris. **Om̄nis** qui se regem facit cōtradicit cesari **Jo han. xix.** **Istā** legē fecit xpus impator celi et terre ne aliq̄s p̄curet sibi nomē p̄n

apis. **Platus** enī d̄r p̄nceps ecclesie dicit enī lex. **Nec** quisq̄ sumat honorem sup̄ ple plationis sed q̄ vocat̄ a deo tanq̄ **Aron** et ad **Hebre. v.** **Contra** oppositū facientes dicit xps ip̄i regnauerūt et non ex me p̄ncipes extiterūt et nō cognoui et **Qz ee. viij.** **Ecce** infidelitas. **Idō** ip̄s p̄uidens ip̄s qd̄ mō tenemus dixit petro q̄s puras ē fidelis scz dispensator et prudens quē cōstituit dñs sup̄ familiā suā et **Luc. xij.** **Mora** mensura tritici est doctrina euangelica et sanctitas vite poterat v̄dere beatus **Petrus** **Iste** est thomas. **Ideo** xps i themate dicit vbi ego sum et **Dico** secūdo et humiliter p penitentia. **Iam** nunq̄ esset platus faciebat magnā p̄niam sed maiorē fecit post q̄ fuit platus d. infra se. **Modo** habeo magnas occasiones peccandi ex habūdātia diuitiaz. **Idō** modo ē mihi magis necessaria p̄nia. **Indutus** est aspero alicio et femoralia alicia vsqz ad polices dormiebat sup̄ terram. ieiunabat et sic macerabat corpus suū magis indiget platus p̄nia q̄ alij qz non habet maiorē p̄ se. **Religiosus** et simplex clericus timent̄ plarum et. **De** tali ministro dicit xps ambulans in via immaculata hic mihi ministrabit scz ad placitū meū **ps. cx.** **Penitentia** enī d̄r via immaculata quia sic ille qui ambulat p̄ viā p̄nie d̄r immaculatus. **secus** de gulosis ambulantibz p̄ viā humidā cadunt in luto luxurie. **Querit** beatus th. in quolibetis. **An** religiosus factus ep̄us teneat̄ seruare ceremonias sue religionis determinatio sua est. qz ceremonie incōperibiles sue dignitati possunt dimitti ut silentiū dicat̄ de silentio religiosoz ad istud non tenet̄ ep̄us. quia habet v̄dere et. factus ep̄us tenet̄ portare habitū sue religionis sed p̄ter dignitatem p̄t portare cappam longiorē sed de ceremonijs que sunt compassibiles dignitati tenet̄ ad eas. imo etiā decorant

dignitatem non comedere carnes nō vti
lineis ad carnem. Idē de ieiunijs ordīs
et c. et de alijs multum decorant et ornāt
et p̄ficiūt dignitatē q̄ licet ceremonie nō
obligent ad mortale m̄ p̄feruāt a mor
tali. De ista via dicit dauid. Beati imā
culari in via qui ābulāt in lege dñi. Qua
liter seruiciū et misterium beati Thome i
pnia placuit deo. Picatur miraculū de il
lo clerico sui ep̄atus qui nesciebat nisi mi
ssam beate Marie quaz dicebat sp̄ ecia
in die natalis resurrectionis rē. Quē sanc
tus thomas priuauit missa ex sua ignorā
tia qui flens p̄e tristitia semel virgo ap
paruit sibi dicens q̄ diceret archiepo q̄
restitueret sibi missam rē. Et ille. dñā nō
credet mihi. et virgo dicas q̄ amore illi
us que fuit alicuius q̄ in nocte deposuit et
inueniet in eo adhuc vnū filium de serico
et dabit tibi licentiā celebrandi rē. et ar
chieps de iure sp̄ciali ex diuina dispensa
tōe cōcessit sibi licentiā. nullus sacerdos
faciat de hoc sequentiā. Ecce quō serui
cium beati Thome placebat deo. **V**ixit
tercō rē. vtiliter p̄ misericordiā. i. anime
sue et pauper. recreationem. Nam de red
ditibus pauper. exp̄ndebat qz solum ne
cessitatem recipiebat non dabat histrio
nibus nec amicis sed pauperibus xp̄i. Sci
ebat iam q̄ vidue indigentes erant in ci
uitate quot pupilli et pauperes. Itē quot
puelle ad maritandū. q̄ captiui ad redi
mendū. In hīs exp̄ndebat redditus
nolebat aliud recipere de ordinibus nec de
sigillo iā habebat suos notarios sū certo
salario mandans eis q̄ nihil reciprent.
Item quolibet die vltra elemosinas da
bat ad comedendū p̄ pauperibus xp̄i. In
xp̄i memoriaz et ap̄oz quibz ip̄met ser
uiebat i aliqua camera secreta poterat vi
dere pauperibus. Quis maior est an qui
ministrat an qui recumbit. Nonne qui re
cumbit. Luc. xij. vmo qui ministrat. No
ta quid vult dicere episcopum esse maī

missorem illius hominis diuitis domini
nostri Iesu xp̄i qui licet voluit viuere
vt paup̄ cum diues erat s̄m v̄ritatez qz
domini est terra et plenitudo rē. Et in
suo vltimo testamēto p̄ mortem p̄firma
to de bonis suis ecclesiasticis dimisit p̄ela
tos manusmissores et distributores. Sic
nos p̄ter p̄elatos existimz homo vt mi
nistros xp̄i et dispensatores rē. Non cō
plendo voluntatē testamētōrū. Nunq̄
dicerentur vere p̄ditores rē. Ihs ma
nusmissoribus dicit petrus. pascite eum
qui in vobis est gregem dei p̄udentes.
non coacte s̄ spontanee s̄m deus non tur
pis lucra gracia s̄ voluntarie. Neq̄ vt do
mināres in dens. s̄ forma sancti gregis
ex aīo vt cum apparuerit princeps pasto
rū p̄cipatis inmarcessibilem glorie cor
ronam. j. p̄. v. **M**ora q̄ sicut beatus tho
mas dabat bona rēp̄ozalia pro deo. ita
deus dabat sibi gratiam in miraculis fa
ciendis. Bicitur miraculum de amula
fugiente de cauis sciēte loqui sancte tho
ma adiuua me quam cū in suis veller ca
pere clamauit. sancte Thoma adiuua me
et subito motuus fuit nisus et aus ad ga
biam reuerfa q̄romagis in p̄sonis deuo
tis rē. claret miraculis. diues est in om̄s
qui inuocant eum vel illum. ad Roā. x.
Vdicatur quarto rē. prudenter p̄ dili
gentiam seruendo visitando ep̄atus cor
rigēdo peccata notoria concubinas vsu
rarios putanas rē dando s̄nias excoīca
tionis. Sicut fecit ap̄tus. j. ad Cor. v.
Si quis frater. i. xp̄ianus nominatur in
ter vos fornicator. auarus. aut ydolis
seruiens. aut maledictus. aut ebrius. aut
rapax cum h̄mōi nunc abum sumere au
ferre malum ex vobis ipsis. p̄ animabz
habebat p̄dicatores et magistros et doc
tores vt p̄dicarent eis tenens consiliū
beati petri. vos autem curā omnium sub
inferentes ministrante in fide x̄straz vic
torem in p̄tute autem conscientiaz rē.

scda. p. i. **D**e precantijs autem recipiendis iam habebat suū thesaurarium. de corporibus vero non multum curabat. **D**icatur miraculū de muliere pulchra et vana cui dicebatur cui nihil deficiebat sibi nisi oculus et cum arte medicine non posset assequi qui recurrit ad sanctum Thomam ut saltem suis oracōibus obtineret visum sanū. **D**icatur quōd perdidit visum quousque cognouit suam fatuitatem et promisit de cetero deponere ornamenta et tunc oracōibus sancti Thomae recuperavit visum. **D**icatur contra mulieres que ornant se et faciunt sibi oculos nigros cum colorib. et deus faciet eos lippos. **I**dem de equis de castello. **D**icatur quito etc. stabiliter per paciaz ad sustinendū martirium pro xpo. **D**icatur quōd rex ex anglia usurpauerat sibi aliquas ecclesie libertates. Sicut verbi gratia quod nullus sacerdos exiret suum regnum sine sui licentia etc. de alijs multis. **E**t per decem sores beati Thomae timore non audebāt resistere. **B**eatus autem thomas nolens talia sustinere tanta commocōe regis et suorum fuit contra eum quod vii. annis fuit in francia exul a sua ecclesia. papa et rex francorum. **I**lle sanctus lodouicus prouidebant sibi et amicis etiam exulatis et permittebatur sibi regressus si vellet sustinere si cur sui predecessores et noluit. finaliter papa minatus est regi anglie qui sustinuit quod beatus Thomas rediret ad suam ecclesiam cui apparuit xps et nunciās quod ad suam ecclesiam rediret et per martiriū celos intraret. **R**egressus ergo ad suam ecclesiam susceptus est tam a clero quā a populo toto. **Q**um autem post paucos dies iterū mota esset questio inter regem et archiepiscopum. **R**ex existens in mensa dixit coram suis. **O** bene est miserabilis rex anglie quod non habet aliquem qui defendat eum de vno capellano siue de vno sacerdote. **Q**uesti debent attendere magni domini qui loquuntur quia licet rex ille ut postmodum iura-

nerit non haberet intentiones quod archiepiscopus occideretur. tamen audientibus sua verba quatuor mali homines capitanei latronum cupientes regi placere. statim iuerunt contra sanctum Thomam quem in sede inuenerunt et primo verbis iniurijs inuasunt. **D**einde cum armis ipso dicente virgini Marie et beato dyonysio et sanctis patronis huius ecclesie commendo causam ecclesie. **E**t percussus in capite dixit. **I**n manus tuas dñe etc. et secundus et tertius percusserunt in eodem vulnere. et quartus ammouit medietatem capitis et sic per martirium receptus est in celum. **E**xista constancia ad recipiendum iectus quando canonici in sepultura volebant facere officium de mortuis magna multitudo angelorum fuit in sede qui inceperunt officium martiris cantantes. **L**etabitur iustus etc. dixerunt totum iuramentum. tunc canonicis depositis vestimentis requiem continuauerunt. **E**cce quod eodem die fuit canonisatus a papa Sixto in celo mittens canonisacōem per angelos. ut facerent officium martiris. **D**einde fuit canonisatus a papa Alexandro. **I**deo potest dici de eo. **Q**ui mihi ministrat me se quatur. **E**t ubi ego sum illic et minister meus erit. **I**ohannis. xij.

De sancto Siluestro.

Gracia dei cum eo erat. **L**uc. ij. **P**ro thomae declaracōe et materie introductōe sciendū quod est questio in theologia. **A**n in hac vita possit fieri certitudinaliter de aliqua persona quod habeat gratiam. **D**esilio et veteri minacōe huius questiois consistit in duabus questionibus. **P**rima quod aliquam personam habere gratiam dei ex gracie effectibus sicut coniecturaliter. **I**te questiones declarant ex similitudine

te arboze quō enim p̄t sciri q̄ eius radix sit viua vel mortua homo non p̄t scire sciencialiter p̄ causam p̄p̄iam que est radix qz radix sub terra est abscondita s̄ potest sciri coniecturaliter. **Q**ñ enī arbor emit tit flores folia fructus ex istis effectibus coniecturat q̄ radix est viua. Idem in p̄posito homines vel mulieres sūt vt arbores in xp̄i viridario scz ecclesie plantati i die baptisimi. **V**ideo homines xlud arbores ambulantes. **M**at̄. viij. **N**ota ambulātes p̄ tres effectus quasi dietas in floribz folioz z fructuū productione. **S**ignū est q̄ radix viuit scz gracia dei. que est vita anime. **S**icut aut̄ anima rōnalis est a solo deo infusa. ideo p̄p̄iaz causaz non potest sciri de se vel de alio si habet gratiam dei qz deus qui est p̄p̄ia z totalis causa non potest hic a nobis videri nec eius gracia eciā nec ipsa anima. **I**deo scientialiter non p̄t sciri s̄ p̄ effectus potest coniecturari qñ homo facit flores bonoz verboz dulciter loquendo nō iurando nec mentiendo. non diffamando neminem verbo iniuriando bonas doctrinas dando signū est q̄ radix viuit. **I**do de folijs honeste querelacōis. **I**dē de fructibus opoz misericordie vl̄ penitencie facere fructus dignos penitencie. **L**uce. iij. **E**t hīs effectibus cōiecturatur q̄ radix viuit s̄ scientialiter nō potest sciri nisi specialiter deus reuelaret quēadmodū paulo reuelauit. d. sufficit tibi gracia mea. ij. ad **C**oz. xij. **A**lter non potest sciri sciencialiter. **A**uct̄as. **S**unt iusti atqz sapientes z opa eorum in manu dei sp̄ sciencia hē z tñ nefat homo vtz amore an odio dignus sit sed omnia in futurum conferantur incerta. **E**ccl̄. ix. licet bene p̄ effectus possit coniecturari vt paulus qui añ q̄ deus sibi reuelasset q̄ habebat gratiā suam. **G**racia dei sum id quod sum. j. ad **C**oz. v. **E**t quō satis. **A**p̄l̄s respondit q̄ gracia dei in me vacua non fuit. qz p̄p̄

xp̄m labores sibi erant dulces z laborabat diligenter. **E**cce effectus grace. **I**do dicit habundantius omnibz alijs laboraui non ego solus s̄ gracia dei mecum. j. ad **C**oz. xv. **C**onsiderando q̄ diligenter effectus virtuosos quasi quedā manifesta signa diuine grace in beato siluestro. possumus dicere gracia dei erat in illo p̄tlyma. **M**odo iuxta suam vitā z legendā inuenio. v. efficiālia signa diuine grace in eo scz. **L**arga miā in prosperis. **F**irma patientia in aduersis. **D**igna presidentia in maiestate. **C**lara sapientia in sanctitate. **A**lta eminentia in potestate. **I**ta q̄ iam in vita sua poterat dici gracia dei erat in illo. **D**ico primo q̄ beatus Siluester habuit in vita sua largaz misericordiaz in prosperis que fuit effectus diuine grace in eo existente. **N**ota de magno patrimonio suo in roma cum esset filius nobilium z nutritus fuit in virtutibz. **E**t sicut erat pulcher in anima. ita z i corpore qz videbatur quasi angelus dei. et mortuo patre remansit heres. **E**t vidēs se in tanta prosperitate diuiciaruz noluit ducere vxorem s̄ voluit fructum misericordie. primo de suo patrimonio fecit hospitalale p̄ xp̄ianis qui male recipiebantur in roma p̄pter infideles z ministrabat eis de bonis suis eciā seruendo eis in propria p̄sona. **E**cce primus effectus diuine grace seruando verbum sacre scripture. **C**aritas fraternitatis maneat in vobz et hospitalitatem nolite obliuisci zc. ad heb. vlti. **Q**ui enim seruat hospitalitatem. anteq̄ moriatur recipit xp̄m i domo sua in forma paupis. **I**tem nunq̄ paciet ipse indigentiam. **A**uct̄as dicit scriptura de p̄sona misericordiosa. manū suam aperuit inopi z palmas suas extendit ad paupes. **E**t quid consequetur ex hoc respondit. **N**on timebit domui sue a frigiditate niuis. omnes enim domestici eius

vestiti sunt duplicibz. puerb. vlti. **M**ota manum suam aperuit inopi. Non dicit ranā vel bursam. Inuit hic modum faciendi elemosinam quā enim in die dominica vaditis ad ecclesiā ad petendū elemosinam xpo vt det vobis gratiā remissionē peccatorū vel bona temporalia etc. quilibet debet reape in manū elemosinā quāz vult dare duos vel tres denarios vel plures ne in apcōne burse ppter aspicientes habeatis occasiones vane glorie. **S**ecundo dicit et palmas suas extēdit ad paupes recipiendo paupes ad hospiciū cum gaudio et caritate. et sequit. Nō timebit domui sue a frigoribz niuis scz tribulacōis infirmitatum vel mortalitatum vel siccitatum vel demonū vel inimicorū qz deus virtute misericordie dat dulcē salsam adiutorij vel paciē. omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. hoc dicit qz tuz ad hoc qz quilibet pater tenetur dare filijs suis seruitoribus et domesticis duplicem provisionem corporalem scz et spiritualem. Corporalis scz abum potum vestitum. Spiritualis de doctrina vt sciunt dicere Pater noster. Ave Maria Credo. Confiteri audire missam. sermones communicare ad minus in pascha alias. **E**cce quid dicit scriptura. Si qis suorum et maxime domesticorum curam nō habet fides negavit et est infidelis exterior pzia ad **Thy. xv.** Infidelis iure nature prouidet suis etc. **V**ico secundo etc. firma paciēcia in aduersis quia alias modicum valeret misericordia in prosperis quia sicut salsa prosperitatis est misericordia. ita salsa aduersitatis est paciēcia.

4 **P**icatur de psecutione xpianorū magna in rossia quia adhuc impator erat infidelis intantum vt nullus xpianus auderet emere vel vendere aliquid. **T**unc temporis quidam sanctus xpianus thymothex nomine venit romam predicans xpm et doctrinam euāgelicāz. et cum nullus xpianus

auderet ipsum recipere hospicio nec etiam episcopi beatus Siluester recepit eum hospicio. hac de causa thymothex et siluester fuerunt capti et thymothex fuit sentenciatus. **T**arquinius autem prefectus vocauit siluestrum redarguens eū quia contra edictum impatoris reciperet xpianos i domo sua. **S**iluester respondit qz ymmo de voluntate impatoris recipere sed equiuocabat de impatore. quia vnus dicebat de xpo. **A**lius de infideli. **L**um ergo prefectus minatus fuisset siluestro qz in crastinum sentenciaret eum. **B**eatus siluester habita a christo prius reuelatione dixit. **N**on poteris quia ista nocte a dyabolo suffocaberis. et ad infernum ibis. **E**t suffocatus fuit media nocte propter spinam piscis in gutture transfuersam. **M**ortuo prefecto in crastinū populus extraxit beatum Siluestrum de carcere. et sic euasit pro tunc. **D**einde autem propter verbum dei passus est exilium ab impatore i quadam montanea deserta solum comedens herbas et cetera. **S**ed in omnibus habuit paciēciam. qz gracia dei erat in eo. **M**oraliter instrumur hic. **S**i aliquis vestrum habet aliquam aduersitatem infirmitatis. vel paupertatis. vel psecutionis recipiatis salsam paciēcie. quia omnē abum dulcorat. **A**uctoritas. **Q**uoniam gaudium existimate fratres mei cum temptacionibus varijs id est tribulacionibus incidetis. scientes qz probatio fidei vestre paciēciam operatur. **P**aciēcia autem opus perfectum habet vt sitis perfecti et integri in nullo deficientes. **S**i quis autem vestrum indiget sapiēcia postulet a deo qui dat omnibus affluenter. **I**aco. pzo

Mota hic casum de incarcerationis qui tenentur soluere regi in crastinum. **N**ulle florenos nec habent obuluz vnde redde re possent. sed **R**ex pius compaciens eis. immitit duas massas auri. et tunc vni

De sctō Siluestro

frangit caput qui iratus proiecit massam
extra Alren brachiū fregit. Sed vidēs
aurum gausus est qz hatebat vnde sol-
ueret. Ita te nobis omīs obligamur deo
etē Rex autē pius dñs Ihesus mittit au-
rum tribulacōis qz omne malum pene ē
a deo vt possimus soluere et si paciēf re-
cipimus dimittit nobis deburum omnia
hominū in tribulacōe dimittit **Iob. ij.**
Ideo non indignare se contra deū mur-
murando nec contra pāmū se vindican-
do cogitando qz ex illo thesauro poteris
soluere deburum peccatoris. Ecce quare
dicit omne gaudium existimate etc. **Di-**
co tercō digna presidentia in maiestate.
qz fuit papa subito p cōem inspiracōem
omnes tam clerici qz layci clamauerunt.
Siluestrum volumus in papā. qz tunc
temporis non soluz cardinales eligebāt
hoc presentiens beatus **Siluester** voluit
fugere s̄ retentus fuit et contra suam vo-
luntatem intronatus. sed videns diu-
nam voluntatez acceptauit. Non creda-
tis qz ex tanta dignitate mutasset vitā. s.
misericordiā penitentiā ymo fact⁹ papa
habebar noia viduarū. pauperū. orpha-
norū. et hospitaliū ciuitatis rome. et oī-
bus pvidebat **Ex** ista digna presidentia
deus fecit sibi istam grām qz cū ceteri p-
decessores fuissent in odium et iram imp-
atoris beatus **Siluester** habuit grāciā
imperatorū intm qz conuertit eum ad fidē
Dicitur quō constantinus ante suaz con-
uersionem fuit crudelis psecutor xpiano-
rum ppter quod deus psecutus est eū de
infirmirate lepre in tercia specie. **Medi-**
ci autem fecerunt sibi multas medicinas
sed incurabilis erat naturaliter. **Bica-**
tur quō fuit curatus miraculose qz noles-
bat se lauare in sanguine puerorū sicut me-
dici ordinauerāt. d. qz malebat mori vel
vivere cum illo dolore qz cum tanta cru-
delitate curari. tunc illa nocte apparuerūt
sibi petrus et paulus dicentes sibi qz vo-

Bermo

caret **Siluestri** qz ille ostenderet sibi fō-
rem in quo si vellet lauari qz curaretur. qz
statim misit pro eo. **Beatus** silvester cre-
dens venire ad martirūz totus timidus
venit corā eo **Qui** impator assurgēs ga-
uisus est beatus silvester ad quē impator
dixit. **Scias** i hac nocte mihi duo dy ap-
paruisse dicentes qz tu scas fontem in qz si
lauero curatus ero. hoc intelligens **Sil-**
vester respondit et dixit **Illos** non eē de-
os sed aplos Ihesu xpi. **Qui** dixit se sci-
re predictum fontē. s̄ ante qz in eo lauare-
tur requirebantur tres dispositōes. **Pr-**
ima in anima scz p fidem Ihesu quas sibi
predicauit et dedit sibi **Credo** in deum qz
corde didicit. **Secunda** dispositō in cor-
pore scz ieiunare et fecit ipsum ieiunare p
ebdomadam. **Tercia** dispositō in opere.
vt scz liberaret omnes xpianos quos re-
nebat in carceribus et totuz factū est. **Et**
cum baptizaretur descendit sup eum ma-
gna claritas in qua dixit se xpm vidisse et
ex hoc dedit imperiū ecclesie. **Questio**
si beatus **Siluester** fecit vel male recipiē-
do imperiū. dicunt aliqui qz male fecit.
Ideo vt dicitur fuit audita vox dicens.
hodie effusum est xnum in ecclesia di-
Alij dicūt qz benefecit. **Pro** declaracōe
huius questiois ponatur casus de diuine
qui in morte dimisit magnas diuicias di-
struendas iuxta manumissorū districtō-
nem. quo mortuo mali homines occupa-
runt sibi illas diuicias et possessiones ne
in manumissores venirent. **Sed** quidā
acutus et subtilis sciuit facere et taliter or-
dinare qz illa bona venirent in man⁹ ma-
numissorū vt distribuerētur. **Modo** qz
diceret qz iste doctor non fecerit bonum
opus ymmo fecit. **Idez** xps magnus di-
ues in morte fecit manumissores bono-
rum suorum. platos episcopos etc. clau-
sula testamenti habet. **xxv.** Homo quid
peregre pficiens vocauit seruos suos et
tradidit illis bona sua etc. **Ad** lram xps

loquit de se qui suis prelati dimisit bona sua vni quicq. i. habundāciaz magnā. Alij enim duo ad sufficienciā. Alij vni et profectus est statim. Sed mūdāci homines. i. impatores romani et tyranni occupant sibi bona diuitis. Sed beatus siluester vt doctoz subtilis sciuit ita bene allegare in iudicō diuino q̄ habuit sententiā vt illa bona venirent ad manus manū missoz et dispensatoz. Sic nos existimz homo vt ministros xp̄i et dispensatores. priā ad tby. iij. ḡ benefecit beatus Siluester. Si tu dicas vrum est s̄ prelati oīa expendunt in vanitatibz et c̄. Non est culpa beati Siluestri. Naz credenduz erat q̄ illa bona melius distribuētur p̄ ipsos prelatos q̄ et c̄. Ideo nulla culpa ē doctozis. Sed si vrum sit de illa voce. hodie effusum est venenum et c̄. fuit vbi p̄plexicum p̄ isto tempore q̄ non tenent prelati occupādo sibi illa bona. S̄ xp̄s est testator et iudex qui dicit iudicium durissimū in hīs qui presunt fiet. exigno ei conceditur mīa. potentes enim potenter tormēta patienter. Sap. vi. Dico q̄ et c̄ clara sapientia in sanctitate nō solū ad consolanduz xp̄ianos s̄ ad conuertendū infideles. Bicatur hic quō Helena mater impatoz constantini effecta fuerat iudea malens adorare deum celi q̄ ydola que filius suus adorabat cum eēt infidelis et morabatur in iudea. Et q̄n̄ audiuit q̄ filius suus effectus fuerat xp̄ianus. credidit mori pro dolore et scripsit talem literam in effectū. Fili et domine mi placuit mihi q̄n̄ audiui q̄ dimisisti ydola sed doleo q̄ estis xp̄ianus et adoratis hominem crucifixum et inducebat euz vt se faceret iudeuz. Cui respondens dixit q̄ veniret romam et duceret secum omnes iudeos magz arans rabiōs. Et ip̄e ex alia parte haberet doctozes xp̄ianos et fieret disputacō vt videretur veritas et multū placuit matri credens q̄ iudei vincerent

et c̄. venit romam. Et constituto die disputacōis habere iudices non p̄ciales s̄ ut differentes ne scz essent xp̄iani nec iudei et q̄ essent homines iusti nec dōnis amore odio seu fauore dicerent oppositum et facti fuerunt iudices duo magni p̄b̄i homines insuspecti. quorum vnus dicebat Craton qui nihil terrenum habere volebat. Alter zenophon. qui consul existēs nunq̄ munus ab aliquo suscepit. et placuit vtriq̄ parti. Helena autem obrulit p̄ parte iudeoz centum iudeos aptissimos. Impator autem obrulit pro parte xp̄ianoz solum beatum Siluestrū. Dixērunt iudices minus esset. Ideo de centū iudeis illis fuerunt electi. xij. qui disputauerunt cum beato Siluestro cum tali pacto et condicōe q̄ pars victa adhereret alteri in fide et credulitate. et inceperunt disputacionem. Prima condicō fuit de trinitate personarum. dicatur disputacō cum auctoritatibus prout habetur in sermone beati Stephani. dicatur in fine q̄ modo iudices imposuerunt silentium iudeis vt victis. Secunda questio vtrum xp̄us esset deus et homo. Tercia de passione. Quarta de sacramēto altaris. Quinta de cessatione legis et sic ad libituz s̄m̄ questiones iudeozum. et sic victi fuerunt. i. iudei remansit. xij. et vltimus qui dicebatur zambri qui erat magnus rabinus. qui dixit Impatori domine non in verbis sed in operibus. Dicatur quomodo voluit et requisivit vt adduceret vni thaurum indomitum et c̄. ita factum est et ait iudeus vt intelligatis q̄ lex nostra est sancta beata et vera et nulla alia est bona. Ego dicā vnum vrbū ad aurem thauri et si morietur credatis legem nostraz siue fidem vram esse et ita fuit et omnes iudei clamauerunt victoria et c̄. Et beatus Siluester de stulticia illius incepit subridere dicens iudeo. Iudee nunq̄ deus dicit. Ego occidā et viuere faciam. p̄cūā

De scō Stephano i octava e⁹ Bermo

et ego sanabo et non est qui te manū mea
 et. Item dominus mortificat et vivifi-
 cat reducat etc. Deutro. xxxij. Si in noie
 domini thaurum occidisti. in nomine dñi
 ipsam vivifica. bene dixit dixerit indices
 Rñt non s̄ silvester suscipiet eum quod si
 faciat ego et iudei omnes qui hic sumus.
 erimus xpiani et ita fuit compromissum.
 Tunc beatus Silvester de loco in quo e-
 rat clamavit dicens. In nomine domini
 nostri Ihesu thaurē surge et ferocitatem
 deponē. Et subito thaur⁹ surrexit ambu-
 lans vt ovis. Tunc helena iudices et iudi-
 cia Maria et infideles de roma baptisati
 sunt. Ergo gracia dei erat in illo. **Mo-**
 taliter hic nota. fides xpiana quomō fuit
 probata et p̄ quot furnellos purificata.
 purior est auro liquefacto non oportet
 dubitare in aliquo s̄ vt florenum floren-
 tie ponatur in bursa conscientie dicendo.
 Credo in deum. **Mo-**dicum nunc sc̄z in
 hac vita sed oportet contristari quia mul-
 ti habent multas temptaciones de fide.
 sed si eis displicet non peccant in varijs
 temptacionibus vt probacō fidei vstre
 multo preciosior sit auro quod p̄ ignem
 probatur. j. pe. x. **Dico** quinto etc. alta
 emmencia in potestate sc̄z faciendi mira-
 cula vt dixi de boue. sed modo dicam ali-
 ud de dracone post conuersionem impa-
 toris et predictorum iudeorum quidam
 draco posuit se in quadam profunda fo-
 uea infra ciuitatem rome qui ex suo anhe-
 litu corrupto et infecto moriebantur co-
 tidie in ciuitate vltra. cc. personas in-
 tantum q̄ ciuitas depopulabatur prop-
 ter quod pontifices ydolorum vnerunt
 ad Imperatorem indirecte imminentes
 q̄ ex quo factus est xpianus. illa plaga
 eis accidit. quasi dicendo q̄ melius esset
 si adhuc esset gentilis. **Ecce** qualis tem-
 ptacio. de tali casu respondit Imperator
Ego prouidebo et vocauit beatum Sil-
 uestrum dicens q̄ in hoc prouideret. qui

posuit se in oracione in qua apparuit sibi
 beatus Petrus apostolus dicens q̄ sine
 timore descenderet ad eum in fouea in q̄
 erant centum octuaginta gradus qui des-
 cendit cum cruce in vna manu. et corda
 forte de filo in alia et ligauit draconem.
 de hac propheta Johannis. **Et** vidi an-
 gelum descendentem de celo. habentem
 clauem abyssi et cathēnā magnam in mā-
 nu sua et apprehendit draconem serpen-
 tem antiquum qui est dyabolus et satha-
 nas et cetera Apocalipsis secundo. Om-
 nes sancti doctores et glose ordinarie ex-
 ponunt sathanas pro lucifero qui Mil-
 le annis debuit ligari et post tempore an-
 tichristi debet solui ad temprandum. sed
 ligatus fuit tempore Siluestri quando
 salicet Imperator fuit conuersus. **Et** di-
 co q̄ isti Mille anni per quos debuit li-
 gari inceptum computare a beato Sil-
 uestro qui in figura ipsum ligauit. et iam
 illi mille anni sunt completi. Solus enim
 mundus stat in quadam parua proroga-
 tione. sequitur in octa etc.

De sancto Stephano in octa. ei⁹

Ecce video ce-
 los apertos **Actuum** septio
Volens inclinare corda v-
 stra ad amandum celestia et respiciendū
 terrena. volo in hoc sermōe declarare vo-
 bis aliquas celi condiciones. **Sed** prius
 salutetur virgo Maria etc. **Pro** breui
 declaratione et materie introductione sci-
 endum q̄ inter homines et iumenta deus
 posuit istam differentiam. **Q** iumenta
 sunt terrestria et nihil habent celeste. sed
 nos homines principalem partem forma-
 lem salicet animam habemus celestem.
Est enim anima racionalis substantia spi-
 ritualis et sup̄celestis propter habitacio-
 nem quia licet corpus corrumpatur sicut

corpora iumentorum anima tamen in celum tanquam propriam habitationem ascendit nisi onus peccatorum impediat. **I**do apostolus scimus non dicit opinamur quoniam si terrenis etc. ad **Cor. v.** Iumenta vero quia nihil habent in celo sed in terra respiciunt. **I**deo de eis dicit scriptura. Omnia de terra et in terram pariter reuertuntur. **E**ccliaestes tercio. Paret differentia inter homines et iumenta. **I**deo de nostra habitatione loquens thema dicit. **E**cce video celos apertos etc. **I**deo **S**i volumus possumus intrare ut filij ad domum patris. pater thema. **M**odo celi habent tres diuersas dispositiones seu habuerunt. **P**rima fuerunt duri impenetrabilis. **S**ecunda fuerunt molles delectabile. **T**ercia fuerunt aperti vniuersalis. **E**cce video celos apertos etc. **Q**uantum ad primum etc. fuerunt duri impenetrabiliter. **I**sta condicio celorum fuit a transgressione primorum parentum et durauit. **E**t de tercia singulariter loquitur thema usque ad christum in tantum quod anime hominum que sunt spiritus subtilissimi plusquam aer et lux que transit per fenestram vitream et etiam plus quam vox subtiliores sunt anime. **R**atio quia nulla creatura potest impedire earum egressum vel ingressum. ut patet de spissitudine terre quam transeunt descendendo ad infernum vel purgatorium. cum tota ista subtilitate nulla virtute poterant intrare celum. **E**cce quomodo erant duri impenetrabiliter. de **B** Job plangendo dicebat. **T**u fabricatus es celos qui solidissimi quasi in aere fundati sunt. **J**ob tricesimo septimo. **R**atio huius dispositionis fuit. quia omnes creature tam terrestres quam celestes fuerunt create per deum ad seruiendum homini quia deus pro se non indigebat. **I**deo deus quando voluit facere hominem. dixit. **F**aciamus hominem ad ymaginem et similitudinem nostram. et presertim piscibus maris

et volatilibus celi et bestijs terre vniuerse que creature scilicet corporali. **G**enesis. primo. **I**deo propter peccatum hominis non solum inferiora sed etiam celestia deteriorata sunt. quia sicut quando aliquis magnus nobilis seu baro facit aliquid magnum delictum seu prodicionem contra regem rex destruit sibi terram. **I**ta fecit deus quando ille magnus et nobilis baro **A**dam peccauit deus vastauit terram et voluit omnia annihilare ut prius sed destruxit minuendo virtutes ad fructificationem. **S**ecundo aquam aerem quia non est ita purus. postea ignem et celum. **N**on sciencia est indeterminate theologorum in quarto sententiarum quod de omnibus rebus abstulit deus septem partes virtutis et proprietatum et qualitarum scilicet de claritate solis lune et stellarum septem partes amouit. **I**do celum quod ante transgressionem et peccatum erat apertum hominibus non solum animabus sed etiam corporibus propter peccatum indurati sunt non solum corporibus humanis sed etiam animabus. non solum peccatoribus sed etiam sanctissimis. de istis **A**uctoritas. si non obedieris mihi addam correctiones vestras septuplum propter peccata vestra et conteram superbia vestre duricie daboque vobis celum desuper sicut ferreum et terram eneam. **L**uce decimo sexto. **N**ota addam correctiones etc. usque peccata vestra. **O**mnia peccata mortalia que possunt fieri reducuntur ad ista septem. **R**atio quia in septem possunt gentes peccare. **P**rimo in honoribus. officijs. dignitatibus. possunt peccare inordinate contra deum appetendo et sibi curando. **E**cce hic peccatum superbie. **A**lia autem bona sunt bona temporalia ut diuicie bladum vinum oleum et huiusmodi. **S**i inordinate et contra dei preceptum lucruntur. ecce hoc peccatum auaricie. **T**ercia bona sunt bona delectationis carnalis et quoniam inordinate capiuntur sequitur luxuria. **Q**uartum est auaricia. **P**rimo

In octava sancti

Stephani Bermo

Istud bonū nō habent iumenta. qz vnū non curat de alio. Et qñ hoīes de amiciā non bene se gubernant. sequit̄ inuidia. **Q**uintū bonū est abus p̄ necessitate vite sed qñ inordinare sumit̄ sequit̄ peccatum gule. **S**extū bonū est inimicorū q̄a ex eis fabricant̄ corone paradisi. Nam si beati **L**aurētiū **V**incētiū nō habuissent inimicos non fuissent vt̄ martires coronari. **I**tem si castitas non habuisset inimicā luxuriā virgines nō habuissent aureolam. **S**eptimū bonū est temp̄ p̄cio sum bonū est int̄m q̄ si vn̄ damnatus posset dicere habere tm̄ t̄p̄s q̄stū dura ret vnū **A**ue maria. ita vt̄ cesset viator posset saluari. Et qñ male expendit̄. Ecce peccatū accidit. Et bis septē bonis si inordinare sumāt sūt septē peccata inordinata. Ecce quare dicit addā correctōnes v̄ras r̄c̄ p̄pter pctā n̄ra sc̄z infirmitates mortalitates. carit̄as. sicut̄itates. guerras r̄ malignitates. **S**ecūdo dicit **E**t cōterā supbiā r̄c̄. Et non facit mentiones de alijs pct̄is. **R**ūdeo qz nunq̄ fiat peccatū mortale qñ habuerit iniciū in superbia. **I**llud pct̄m̄ includit oīa alia peccata verbi gr̄a. qz aliquis est auarus faciens vsuras furra r̄c̄. quia non vult humiliari ad seruandū mandatum dei. **N**ō fenerabis fr̄at̄. r̄c̄. **I**dem de luxuria. **N**ā enī deus dedit hōi regulā certā sc̄z in actuz matrimonij seruando modū r̄c̄. **A**lq̄ at̄ vt̄ non curent de illo actu sed nolūt supbia legi dei. **E**cce supbia istud peccatuz includit r̄c̄. **I**dem de gula iam dedit regulam in cibis sumere necessitatem pro vita corp̄is sustentāda sed gulosi nolūt seruare. **E**cce superbia. **E**t licet non dicant ore nolo seruare tamen opere ostendunt oppositum. **I**dem de inimiciis de p̄cepit ne recipiant vindictā nec in ore nec in corde habeāt eis malā voluntatē et nihil seruant. **E**cce supbia. **E**t iam dedit legē ne perdam̄ t̄p̄s sed in operibus

sp̄rialibz sum̄ diligētes r̄ nihil facim̄. **E**cce supbia p̄z q̄ om̄e pct̄m̄ h̄z radicē r̄ iniciū in supbia. **E**cce q̄re dicit **E**t cōterā supbiā r̄c̄ tercio. **E**t dabo vobis celū desup sicut̄ ferrū dicit scriptura q̄ o r̄ationes hūiles r̄ deuote facte p̄ vos sūt sagitte penetrātes celū r̄ ascēdūt vsq̄ ad xp̄m̄ aduocādo p̄ nobis ut̄ p̄curator vel aduocat̄ corā iudice. **O**ratio humiliātis se nubes penetrabit r̄ donec appropinquet nō cōsolabit̄. r̄ dñs nō elongabit̄. **E**ccl̄e. xxxv. **S**z qñ sum̄ in pct̄is celū ē ferrū r̄ nō p̄nt penetrare celum. **Q**uarto r̄ dabo terrā queā ne sc̄z fructificet r̄ incassum cōsumet̄ labor v̄r. **E**ccl̄e. de p̄ma celoz dispositōe. **Q**uantū ad sc̄dam celoz dispositōnē transactis. v. milia annis. in q̄bz celi fuerūt subdita. p̄ma dispositōe celi mutauerūt cōditiones et fuerūt molles r̄ dulces relectabiliter et durauit ista dispositio a xp̄i incarnatōe vsq̄ ad ascensionē. **R**ō huī dulcedinis et mollificatōis ē qz q̄diu posset ferrum ad ignē applicari r̄ i igne stare q̄ liq̄fieret ita ex quo ille ignis infinitus diuini amoris ardentissimi r̄ dulcissimi de q̄ **A**p̄s **D**e⁹ n̄r ignis cōsumēs ē ad **H**ebre. xij. p̄trāsiuit celos veniendo ad nos. **N**ā ipi celi molliissimi r̄ mellisui facti sūt. **I**ō cātar eccl̄ia i natiuitate dñi hodie de celo p̄tra v̄tra descēdit hodie p̄ totū mūdū mellisui facti sūt celi. **N**ota nō dicit mellei s̄ mellisui. i. stillātes guttas dulcedis in cordibz contemplatiuoz s̄ terreni hoīes et carnales non guttāt. **R**atō huī dispositōis ē p̄ cōtrariū ad p̄mā. **N**ā p̄ aduētū filij dei multū meliorata ē hūana conditio r̄ deteriorata oīz rex triplicitate oīa p̄portionaliter fuerūt deteriorata als nō fuisset p̄portio. **M**odo aut̄ hō ē melioratus. quia ex quo rex durit̄ in sponsam filiam rustici omnes de illo genere meliorantur. **I**ta de christo rege ducente sorozem nostrā naturam humanam i spon

4 3

In octaua sancti stephani. **B**ermo

sam omnes nos sumus meliorati eē cre-
ature sed maxime celum de hoc dicit da-
uid in ps. **E**xurgat deus cum egrederis
in conspectu populi tui cū ptransieris in
deserto terra mota est etenim celi distilla-
uerūt a facie dei synai a facie dei israel rē
vsq; paupi de? ps. lxxij. **N**ō secreta cū dē
deus cū egredereris in conspectu populi
tui. **E**cce hic tangit misteriu incarnationis
filij dei. **R**atio quia questio est theo-
logie et beati Bernardi in epla ad hugo-
nē de sancto victore q; in die incarnatio-
nis omnes angeli viderunt ipm incarna-
tum. **I**deo dicit in conspectu populi tui
scz angeli. **D**icat quō sunt nouē ordines
angeloz. **O**rdo alciōz est seraphin. secū-
dus chtrubin et sic de alijs descendendo.
Cogitate quō egrediebatur nō intelligatis
per motum localem sed p contemplatio-
nem eoz et visionē quō in quolibet ordi-
ne dicebat sibi. **O** dñe assume natu-
ram humanā et nūqd hoīes sunt nobilio-
res nobis rē. et sic omnes angeli sciuerūt
in celo. **I**n terra aut solū sciuit vgo ma-
ria que eū cōcepit qd ptransires in deser-
to hic tangit natiuitatem xpī. **I**ste mun-
dus dicebatur locus desertus. **R**ō qd
licet tunc mundus esset bene populat⁹ et
hoībz associatus tñ sicut psona associata
nisi habeat deū dē deserta sed si habet de-
um per gratiam licet sit in deserto non est
sola. **E**t quia tunc mundus ex peccatis
non habebat deum. **I**deo dicit. **E**t cū
ptransires scz per virginem que fuit via
per quā venit in desertum hui⁹ mundi.
terra mota est scz ex edicto impatoris vt
quilibet phteretur in suā ciuitatem. **C**e-
li distillauerunt a facie dei synai ignitus.
Ecce causa a facie dei israel. **E**cce effe-
ctus quia vt mundus videret deū p fidē
Ecce secūda celoz dispositio. **Q**uantū
ad terciā rē. **S**unt apti vniuersaliter.
Ideo dicit thema. **E**cce video rē. **I**sta
dispositio incepit in xpī ascensione et du-

rabit vsq; ad diē iudicij in introitu xpī et
sanctoz pte fuerūt apte **C**riso. loquēs
de conditionibz celoz dicit. **E**rāt prius
obstacula quedā qbz obstentibz aie de-
functoz introire nō poterāt celos. **S**ed
nota qlit xpō ascendente obstacula amo-
ta sūt p m q tangit dauid ps. xxij. **A**tol-
lite portas pncipes vras et eleuamini
portē eternas et introibit rex glorie. et
vate fuerūt due rñsiones. s. q; erāt duo
obstacula. **P**rimū ē i regione aeris rē
vbi ē maior multitudo demonū transitū
obseruāciū et qñ angeli dixerūt eis. **A**t-
tollite rē. rñderūt qd ē iste rex glorie rē
Et sancti angeli dñs fortis et potens i p-
lio rē qui scz vicit vrm pncipē et fuger-
rūt. **E**t sic amotū est primū obstaculum
sanctis psonis. **S**ecūdū obstaculum
erat scōz angeloz celū custodiētū qbz
dictū fuit. **A**ttollite portas rē. **R**ñdes-
runt qd ē iste rex glorie nō ignorant sed
admiratiue quia tantam gloriam darā-
nimabus et sic aperti sunt celi **I**deo bea-
tus stephanus q post christi ascensione
passus est vidit celos apertos iō non du-
bitauit mori q; diu enī viuim⁹ celi sūt no-
bis aperti et post mortē non aperiunt nisi
iam in vita fuerint aperti. **C**um intrave-
rit paterfamilias et clauserit ostium in-
cipient foris stare et pulsare ostium di-
centes domine domine rē **L**uce. xij. **N**o-
ta clauserit ostium scz peccatoribus. **E**t
go festinemus non expectemus mortem
Nec iuuenis expectet senectutem. quia
etiam yrcus vel agnus moritur sicut et o-
uis nec sanus expectet infirmitatem. **N**e
accidat nobis sicut legitur de duobz via-
toribus simul ad suam villam ambulā-
tibus. **D**icatur pabola que villa habebat
cōsuetudinē portalia claudēdi i sero quo-
rū vnus remāsit in prato amenissimo rē
villa nostra ad quā omnes sum⁹ ambu-
lantes est paradysus. qz non habem⁹ hic
manentem ciuitatē. **E**t i nocte. s. culpe

In octava sancti

Johannis Verbo

clauditur. Ideo oportet venire te die scz
 cu claritate gre. Sz mudi remanet in
 prato luxurie. Avari in fonte motis aua
 riae. superbi in arboze vanitatis. in vesti
 tu ornatu zc. Sed prudens transit cum
 labore pnie vt p tpe veniat ad partu zc
 Ideo apls festinem? ergo ingredi in illa
 requie ad Hebre. quarto.

In octava sancti Johannis.

Ille que diligebat

Hille que diligebat ihs Joh.
 vlti. Sicut i festo bti Joha
 nis pdicauit de amore que xpus habebat
 ad beatu iohane sup oes alios. Modo
 volo pdicare p que opa possumus nos
 diligi a xpo. Sed pmo saluret vgo ma
 ria zc. Verbu thmatis pprie dicit de be
 ato Johane euangelista. Diceret aliqs
 nunqd xpus diligebat oes alios aplos
 imo qrit ergo bic zc licet eni xps dilige
 ret oes alios magno amore. singulare z
 tn amore z familiaritate habebat ad be
 atu iohane. sicut parentes naturaliter di
 ligunt oes filios sed singulari diligunt eis
 magis similioze gratiozore z pulciorze
 Ita xps diligebat oes s singulariter Jo
 hanne sibi silem in puritate virginitatis.
 Beda diligebat ihs iohane no exceptis
 ceteris singulariter solū sed p ceteris qs
 diligebat familiarius vnu que specialis
 p rogatiua castitatis ampliori dilectione
 fecerat dignū. Ecce que te bto Joha
 ne pprie dicit thma. Et dicit Beda ro
 ne dilectionis scz puritate vite. Modo
 videam? sicut sunt alie rones seu virtu
 tes ex quibz te? diligit nos. Ego amo
 re vestri quesui z inueni septē virtutes.
 Prima est cōtemplatio de sapientia.
 Secūda dilectio de beniuolentia.
 Tercia obseruatio de obedientia.
 Quarta simplicitas de conscientia

Quinta puritas de cōtinentia.
Sexta largitas de misericordia
Septima vnitas de concordia.
 Et p oibz insimul pt qs diligi a deo z
 te tali poterim? dicere bic e discipul? il
 le que zc. Dico pmo q cōtemplatio sa
 pietie e rō que hō diligit a deo qn enim
 creatura dat se cōtēplationi diuine legē
 do. studendo smones audiēdo deuote o
 rando z p ista visibilia tēū intuendo ex
 mūdi gubernatōe z pūsiōe diuinā pū
 dentia cōsiderādo gliam paradisi z penas
 inferni meditando talis creatura multū
 diligit a deo. Auctas fūdamēta ei? i mō
 tū sāctis diligit dñs portas syon super
 oia tabernacula iacob ps. lxxxix. Nota se
 ceta fūdamēta ei? scz cōtēplati. In mō
 tū scis scz articulis fidei talis eni dz fū
 dari cōtēplatio ne sit cōtra aliquē articu
 lū fidei. qz edificū sine fūdamēto tū ca
 det diligit dñs portas syon. i. cōtēplatio
 nes porte dicit? sen? p qs hō cōtēplat
 Si eni hō cōtēplat legēdo sacra scriptu
 rā tūc oculi sūt porte. Si audiendo ser
 mones aures sūt porte. Si orādo os zc
 sup oia tabernacula iacob pīardx nō edi
 ficabāt domos s habebāt tendas mobi
 les seu barranas z signant scias phoz
 mobiles z trāsitorias in fine mundi. A
 strologia qz nō erit mor? celi. Itēz nec
 influentie nec generatio nec corruptio.
 tunc non erit necessaria medicina qz nul
 lus erit infirmus. nec regule grāmatico
 rum seu logicoz erunt tunc necessarie.
 Ideo dicuntur ille scientie tabernacula
 Jacob. qā mobilia vult ergo dicere qd
 magis diligit reus cōtemplationes eti
 am vnus vtile de his. que fidei sunt qz
 cōtemplationes philosophoz. de astris
 etē. Neminem diligit deus nisi cum qui
 cum sapientia inhabitat scz cōtēplato
 nis Sap septimo. Secūda e dilectō de
 beniuolētia. Inuenit eni duplex amor si
 ue dilectio. i. d pcupia z d beniuolētia. z

In octaua sancti Iohannis Sermo

Ex secunda homo diligit a xpo. Amor enim beniuolentie est rone bonitatis rei dilecte quia tota rone beniuolentia amoris est in re dilecta. quia scz e bona utilis de uora sancta. Amor aut concupiscentie e qn vnus amat p alud vt seruus amat do minnu rone soliditatis vel amor pedago gi rone filij vos eni diligitis matre z fili u. Sed alia rone diligitis filiu qz caro uestra zc. Ideo ille amor dr beniuolent ne. Et alia rone diligitis magistrum qz p pter filiu. Ideo ille homo dicit concupiscē tie. Idem de amore filij vel filie z nutritis. Ita aliqui amant deū amore concu piscentie z non placent deo. Aliqui autem amant eum amore beniuolentie z istos diligit deus. vrbz gratia. Si tu diligit deū z det tibi diuitias rpaes honores z dignitates. ergo plus diligit creaturā qz creatorē. qz si diligitis matrem ppter filiu plus diligitis filiu. quia ppter vnū qdēz tale z illud magis sed si diligitis deū ppter suā infinitam bonitatem de mentia. misericordiā. Ita qz tota rone dilectionis sit in eo talis amor est bonus z e amor beniuolentie. Ita qz de amore concupiscentie non faciatis rone antecedentem dicendo diliga deū ut det tibi diuitias zc. bonā famā vel gloriā eternam. Sed faciatis de ea effectum cōueniēte. Isto mō dicendo si bonū debet diligi de us est sūme bonū. utilis pulcher vl misericors. Ideo volo diligere vos dñe. z vos dñe dilectoribz vris date bona rēporalia. honores bonā famā z gloriā spero dñe qz etiā dabitis mibi. Isto mō non ponit amor creaturaz. p rone s pro dispositione talis amor est beniuolentie et tales diligit deus. Auctoritas. Ego diligētes me diligo. Et sequent effectus consequentis meū sunt diuitie z glorie. Prouerbiozum octauo. opes supple sunt diuitie honores quia dant occasionē supbie. Ioh xpus Qui diligit me diliget

a patre meo dñe z qualis effectus sequitur vel sequetur. Rndit ego diligam eū et manifestabo ei meūm. Ioh. xiiij. hic p gratiā z in futuro p gloriā. Tercia est conseruatio obediētie ad dei mandata qn homo habet ista refrenat se q ante homo permitteret se mori qz facere contra dei mandatum talis diligit a christo. Rō cuiuslibet dño est amabilis persona villa ciuitatis seu terra sibi obediens. In obediētia aut odit z conatur destruere. Idem de deo. Si quis sermonē meum seruabit. Ecce obia. Pater meus diliget eum z ad eum uenimus scz ego et pater z spiritus sanctus. Biat quomō aia est creata ad ymaginem trinitatis ha sicut est vnus deus in essentia z tres persone. ita z aia vna z tres potentie. Cū ergo dicit z mansionem apud eum facies mus. In memoria eni psona patris manet p recordatōem opis creatoris. In intelligentia psona filij uolūtas aut e carmera spūs sancti z ad uoluntatē pñet desiderare dei bonitatē q spūs scō attri buit. Ecce qle signū amoris ac si rex amore uellet uenire ad domū rustici z quiesceret ibi. Ioh dic b. Iohes. Qui manet in caritate in deo manet z de? i eo. Ioh qnto. De ista obia ad pcepta dei dicit xps. Si pcepta mea seruaueritis manebitis i dilectōe mea sic ego pcepta pñs mei seruari z maneo i ei? dilectōe. z loqit in qntū hō qz seruauit pcepta pñs. Ioh. v. Quarta e simplicitas de cōscia qn hō i oibz suis factis dictis z opibz hz cor ad deū z intentionē rectā nō habeat cordis duplicitatē vel triplicitatē placeat vl displiceat cui uoluerit solum qd placeat deo aliter qn hō dicit tenebo bonā vitā etē vt gētes laudēt me vl honorent vel vt hoim familiaritacē. Cor est multiplex legi i. in. libro bible qerāt tres species sacrificioz. pñū erat hostia pacifici tū scōm erat sacrificiū p pctō. terciū sa

Et opes nō sūt diuitie z honores sūt occasio supbie sūt diuitie z honores qd pōt dī diligit

habundanter hilarem datorē diligit deus potens est autē deus omnē gratiā habundare in nobis. **D**ispersit dedit pauperibus iusticia eius manet in seculū seculi seculūda **Corin. ix.** **I**te dauid. **E**xultate diligite misericordiā et iudiciū ps. xxxij.

Septima est veritas et concordia. **Q**uā enim in domo vir et vxor concordant. vxor enim obedit viro sicut deū et vir nō despicit eā sed concorditer viuūt. **I**dē in ciuitate quā maiores non odiunt nec despicunt minores nec diuites pauperes tales diliguntur a deo. **R**ō huius est quilibet diligit plus domū propriam quā alienā domū dei et locus est. ubi ē pax et cōcordia factus est in pace locus eius pro oppositum ubi sunt diuisiones et guerre ē dyabolus et locus temonū. **B**icā miraculū quō legitur in vita beati **Francisci** de ciuitate fixi diuisa et cū semel in duobus partibus essent diuisi volentes se interficere beatus **Franciscus** habuit per revelationē quod temones faciebant illā cōmotionē totā eleuatis oculis vidit infinitos demones supra ciuitatē quā mouebant corda gentiū et quos expellit beatus **Franciscus** et statim secuta est inter eos pax. **F**actus ē in pace locus eius. **I**ō a plus pacē habere et deus pacis eius et dilectionis erit nobiscū. ij. ad cor. vlt.

In octaua Innocentium.

Accipe puerū et matrē eius et fuge **Mat. ij.** **P**ro declaratiōe huius verbi et introduciōe materie recordor de vno notabili verbo beati **Gregorij** d. quod ad informandū homines in virtutibus plus proficiunt exempla scilicet opera visa quā verbum. **M**ā maior impressio fit in hominibus oculis videndo quā auribus audiendo verbi gratia de homicidio plus cōmouet et turbatur il-

le qui videt quā ille qui audiuit. **I**dē de alijs. **I**deo dicit quod melius est exemplū de visu quā de auditu. **E**xemplificetur etiā de magistro vicioso qui docet discipulū ore bonis moribus plus puer informabit exemplo eius male vite quā verbis sue doctrine. **I**deo dicit **Gregorius** **O**īa in nobis vicioz mala mortifica vt fidē tuā quā lingua nra loquitur etiā moribus vitā fateat. **I**ō xps et mgr̄ veniens ad informandū nos de virtutibus nō solū verbo voluit nos informare sed etiā ope. **S**icut pictor volēs docere discipulū nō solum docet sed exemplū in ymagine ne et ope ostendit. **I**ō **Actu. pmo.** **C**epit ih̄s facere et docere. **A**dpositū inf alias virtutes nobis nōcīa ē dicitur prudentie in piculis vitandis quā piculis fluminū. piculis latronū et. ij. ad **Corin. ix.** et ubi esset magna necessitas scilicet pro honore dei vel vtilitate primi hō vitādo picula dicitur fugere iuxta dictū xpi. **C**ū autē persequerentur vos in ciuitate ista fugite in aliam. **Mat. x.** **E**t primo ostendit ope fugiēdo **Herodis** piculum vidēs nō esse necitatē nec vtilitatem mori puer fugit sicut dicit dōm̄ th̄matis. **A**cceperunt puerū et matrē eius et fuge. **I**n die vntis scā nō fugit. imo venit obuiā eis diquē queris et. **I**oh. xvij. quod tunc mors sua erat vtilitatis sicut suā et p̄ris ordinatiōne per th̄ma. **E**x quibus scitis rōnē fuge oportet de ea tria puncta declarare.

Primū quōd fuit reuelata diuinitus. **S**ecūdo quōd fuit practicata humiliter. **T**ercio quōd fuit reuocata temporaliter. **Q**uantum ad primū et quia christus non debuit sic mutari de regno ad regnū vt deus reuelauit de hoc dicit euangeliz breuiter. **A**ngelus domini apparuit in somnis **Ioseph** vsq ad perdendum eum. **N**ota hic duas questionēs. **P**rima quare ista reuelatio fuit facta in somnis et tam magno negocio. quia multa sompnia sunt que creduntur diuine

4

In octava innocē tum Bermo

revelationes et sunt illusiones. **R**espon-
dit quod revelatio divina requirit dispositionē
in persona cui debet fieri scilicet tranquillitate
cordis et quiete mentis et segregatione
negociorum secularium et palium quia tales sol-
licitudines sunt ut nubes claritatem solis
divini radij impediunt hoc ostendit in vi-
sionibus. **P**rimus tractat de pace. **S**ecundus
de illis tribus socijs quorum unus
elegit viam solitariam. **A**lius elegit se vivere
infirmis in hospitali. **T**ercius tractat de pa-
ce. **P**rimus habebat magnas revela-
tiones alij duo non ymo erant multum oc-
cupati in bonis tamen negocijs. **E**t isti duo si-
mul ierunt ad visitandum. **T**ercium solita-
rium quod dixit eis quod erat consolatus etc.
alij respondendo dixerunt quod nullam habuerunt
revelationem tunc ille accepit peluim ple-
nam aqua et commovit aquam etc. dixit tale e-
rat huius in negocijs occupatum sed sepa-
tum a negocijs etc. est sicut aqua quieta et
tunc apparet in eo ymago divine revela-
tionis patet ergo quod divina revelatio req-
rit cor quietum. **I**deo dicebat de pso-
nis in negocijs occupatis dicit vacare. scilicet
a negocijs et curis superfluis. **E**t videte
quoniam suavis est dominus in pso. **D**eus meus re-
fugium etc. **M**odo ad propositum licet **J**oseph
esset homo iustus sanctus et bonus tamen
non habebat vigilando cor quietum time-
bat enim vigilando herodem ne christum occide-
ret et totus alteratus. **S**ed cum dormiret
habebat cor quiescendo tunc habuit divi-
nam revelationem. **E**cce angelus domini ap-
paruit in somnis etc. **E**cce quare in som-
nis fuit facta per somnum in visione nocturna
irruit sopor super homines et dormiunt in
lectulo. **T**unc aperit aures viros et erudi-
ens eos instruit disciplina ut auertat ho-
minem christianum superbia et liberet eum a su-
perbia scilicet herodis. **C**ruens vitam il-
lius ut non transeat in gladium **J**ob xxxij.
Si dicatur dum est dubium quomodo
possit se regere homo et determinare ut
sit somnum aut revelatio etc. **D**icatur quod

quando est revelatio dei cum tanta certitudine
venit in claritate ac si oculis pro-
prijs videretur. **I**deo dicit apostolus de
quadam revelatione quam habuit. **S**cio
credidi et certus sum. ij. ad **T**imo. pri-
mo. **I**tem dicit beatus **A**ugustinus in li-
bro confes. de matre sua que habebat mul-
tas revelationes **M**ater mea nescio quo
sopore quod verbis exprimere non poterat
dicebat se scire distinguere inter deum re-
velantem et animam somniantem. alia re-
velatio prophetarum non fuisset certa et ve-
ra. quia in somnis etc. **E**cce quid dicit
deus. **S**i quis fuerit inter vos propheta
domini in visione apparendo eis vel per som-
num loquor ad illum **N**umeri. xij.

Secunda questio est quare ista revela-
tio de fuga christi ad infideles non fuit
facta virgini marie que erat sanctior **J**oseph
que erat ita quieta vigilans sicut
dormiens et sibi vigilanti apparuit gabri-
el quando salutavit eam etc. **R**esponso
quod licet virgo **M**aria incompatibiliter es-
set magis sancta quam **J**oseph. tamen ad
ostendendum quod regimen domus ad vi-
rum pertinet et non ad mulierem. **E**t quia
mutatio domus et huiusmodi ad aliud re-
gimen pertinebat ad **J**oseph **I**deo etc.
Ideo fuit lex imperatoris **A**ssueti confir-
mata in textu **B**iblie di. **C**uncte uxores
tam maiorum quam minorum differant maritis
suis **H**ester primo. **H**ic mulieres habent
exemplum cogitando quod virgo **M**aria
erat nobilis quod de genere david pulchra
et sancta et deo voluit ut esset subiecta spon-
so suo. **E**t vos dicitis certe nihil fiet in
domo nisi illud quod ego volo galina car-
bit in domo id sunt tot divisiones inter vi-
ros et uxores quod contra ius divinum et huma-
num est quod mulier dicitur de hoc sunt in
causa uxule alique dicentes sponse. **E**cce
filia modo est hora dum sponsus dili-
git vos recipiatis dominum cantet galli-
na semper eis domina **O** malum et iniquum

cōsiliū quia sustinet talia q̄dū durat pa
 nis nupriaz durat ille hō fatu? S3 po
 stea hō cognoscit se ⁊ dicit. O ista stul
 ta vult dñari. Et ecce tumultus in do
 mo Ideo bona vxoz debet honozare vi
 rum suū ⁊ habere eum ut donumū. **E**
 ce quid dicit ap̄lus. **M**ulieres viris sus
 tis subdite sint sicut dño. quia caput mu
 licis est vir sicut xp̄us est caput ecclesie
 ad eph. v. **Q**uāti ad secūdiū quō ista
 fuga fuit practicata humanitus dic̄ eūā
 gelū. **Q**ui consurgens accepit puerū ⁊
 matrē eius nocte. **A**d practicā. **C**ogitat
 te quō **J**oseph facta sibi reuelatione et
 excitatus cum quanta sollicitudine ⁊ cre
 do q̄ flens iuit ad camerā virginis ⁊ ce
 do q̄ ip̄a iam surrexerat **J**uxta illud da
 uid. **M**edia nocte surgebam ad confiten
 dum ⁊ ⁊ quale retabulū habebat corā
 se quia filiū rei quē genibus flexis contē
 plabat corā se dormientē s3 humanita
 tem oīa regentē s3 diuinitatē sed cū es
 set in sua contemplatione ⁊ dulcedine io
 seph cū magna reuerentia terigir ad por
 tam camere ⁊ et dixit virgini **C**ito cito
 fugiamus. quia **H**erodes vult occidere fi
 liū v̄m. **C**ogitate q̄tra mutatio debuit
 esse in corde virginis **M**arie **S**ubito re
 ferentē sibi **J**osep reuelatōnē media no
 cte q̄tra sollicitudo ad fugiendum statim
Joseph astrauit azinā ⁊ virgo flens ⁊
 ozans dicendo. fili vos q̄ laborastis da
 uid ⁊ tres pueros de camino nunc adiu
 uate me matrē v̄strā. **E**t ioseph equita
 uit virgo cum puero ⁊ recesserunt de do
 mo. **C**ogitate quid fuit te periculo mor
 tis maxime de rege cū q̄to timore ⁊ pa
 uore ibant. **E**t si virgo sentiebat aliquos
 discurrentes p̄ ciuitatem cum exibat sta
 tim videbat sibi q̄ esset **H**erodes. cum
 aīr fuerunt extra ciuitatem virgo **M**a
 ria quesuit a ioseph si dixerat sibi angel⁹
 quo irent. r̄ndit q̄ sic in egiptū virgo ma
 ria tunc valde timuit singulariter p̄pter

tria. sed in singulis data est sibi consola
 tio a teo. **P**rio timuit considerando cru
 delitatem egiptioꝝ ad pueros **H**ebreoꝝ
 rum inem̄ qd̄ **E**xodi p̄mo patz q̄ occide
 bant om̄es pueros iudeoꝝ. hoc sciēs vir
 go cogitare quō dicebat. **B**ñe vos qui
 moysen liberaastis ab illo periculo libera
 te matrē cum filio. **S**ed arbor inclinans
 do se ad virginem in via ⁊ fons de radi
 ce scaturiens significauit sibi egiptios ob
 secuturos ex corde hoc intelligens virgo
 maria fuit consolata ⁊ tunc fuit comple
 ta. **P**phetia dauid in persona virginis di
 p̄lus quē non cognoui seruiuit mihi p̄s
 xvij. **M**oraliter arbor ostendit nobis
 quō debem⁹ salutare virginem inclinan
 do quia regina reuerenter corde cogitan
 do quō est in cathedra glorie ad dextera
 filij pro nobis aduocando ⁊ sic scaturiet
 fons lacrimaz ⁊ ⁊ **S**ecundo timebat
 considerando eoz carnalitatē. erāt enī
 valde luxuriosi ⁊ habebant vxozes tur
 pes ⁊ erāt valde pulcre. **I**deo custodes
 portaz habebant mandatū a rege vt si a
 liqua pulcra mulier veniret duceret eam
 ad regem. **D**icit hystoria de sara vxo
 re abrahe **Gen. xij.** hoc totū sciens vir
 go **M**aria cogitate si habebat rōnem ti
 moris cū nunq̄ fuerit pulchroz. sed di
 cebat vos dñe qui liberaastis sarā ⁊ **B**i
 catur quando custodes viduerunt eam
 admirantes te tanta pulcritudine eoz
 corda mutabant in deuotionem exhiben
 do sibi magnā reuerentiā **J**eronim⁹ di
 cit. **A**spectus virginis fugabat affectus
 libidinis sed p̄pter regis mandatū inue
 runt excusare se regi quō vna pulcra mu
 lier venerat ⁊ ⁊. **C**ogitate q̄ rex misit p̄
 ea sed mutatis cordibus ⁊ ⁊. **C**ogito ego
 q̄ rex met voluit videre eam qm̄ honora
 uit offerens se sibi p̄cipiens ne aliquis si
 bi displiceret in aliquo te hoc p̄phetia i p̄
 sona virginis. **E**go quasi vitis fructifica
 ui suauitatē odoris ⁊ flores mei fructus

honoris et honestatis. **Eccl. xliii.** Nota h
 virtutē floris vinee qz dicunt naturales q
 tractat de proprietatibz rerū q virant serpe
 tes et bestias venenosas. Serpentes et ani
 malia venenata sunt persone luxuriose in
 qbus dgo maria fugauit mor^o carnaliū
 p tunc. **Ido dr.** Ego quasi viris fructifi
 cauit. **Mozaliū** cogitādo luxuriā et pec
 cata notozia in oī loco s singularit vbi ē
 inuocatio dginis marie. **Ido dr.** Transi
 te ad me oēs q cōcupiscit me. **Tercia** rti
 mor dginis fuit cōsiderādo egiptioz in
 fidelitatē qz erant pessimi ydolatre. **No**
 ta hic s m magistz historiā quō ad va
 tianū **Jeremie** eos de ydolaria repre
 hendens fecerunt ymaginē puellē puez
 gestantis quā secrete adorabāt. **Et in**
 grediēte dno egyptū oīa ydola terruef
 et fuit cōpleta pphetia ysaiē onus egypti
Ecce dñs ascendet sup nubē leuē et in
 grediet egyptū et mouebunt simula chza
 egypti a facie ei⁹ **Ysaic. xix.** Nubes est ca
 ro seu xpi humanitas. Que est vita nra
 vapor ad modicū parens et deinceps ex
 terminabit. **Iacobi. iij.** Dñs enī ascen
 dit super nubē quia ipē regebat humanita
 tem leuē quia sine onere patī. **Cū** autē
 dgo intrasset per pma ciuitatez egypti q
 dr elipoleos. **Inuenit** gētes plozantes.
 qz simulachza ceciderāt et cōfracta fuerūt
 et interrogabāt dginē vñ veniret q rēdit q
 de terra pmissiois dicebāt ei **Sicil** vos q
 dgo reperit qz tale signū fuerat eis da
 tū a **Jeremia.** **Q**z qū illa dgo pareret
 simulachza corruerēt. **Credo** q dgo vo
 luit videre illā ymaginē puellē et dices
 q nō adorarent eā s deū in ymagine re
 p̄sentatū. **Et** q̄lis cōsolacio fuit ista vir
 gini marie et poterat dicere s m multitu
 dinē dolor meoz in corde meo conso
 laciones tue lenificauerūt animā meā **S**
 si cognouissent eā. **Mozaliū** hic p rusti
 cis ne credāt se adorare ymagines s xps
 dñm deū tuū adorabis et illi soli seruias
Mathei. iij. **Quantū** ad terciū q̄modo

ista fuga fuit reuocata finalit siue tēpora
 liter dr euangeliū. **Et** erat ibi vsqz ad
 obitū herodis scz per septem ānos scdm
 magistz historiā defuncto autē herode
Ecce angelus dñi apparuit et vsqz in fi
 nem. **Nota** hic duas q̄stiones cū virgo
 fuisset q̄si exul in egipto per septē annos
 de q̄ viuebat quia ioseph erat iā senex et
 nō poterat laborare. **Respondeo** q dgo
 maria de manibz cōsue filauit texuit pui
 tebat sibi filioz et ioseph. **Dicit** q̄modo p
 filiū mittebat capucia vel camisias ad do
 mū cuius erant. **Angeli** puidissent sibi.
Sed noluit ad hoc p̄rie est iste textus.
Considerauit semitas domus sue salitē
 paupertatū humilitatē et panē ociosa non
 comedit. **puerbioz** vltimo. **Mozali**
 ter mulieres habēt hic exemplū et doctri
 nam qz multe cōsueciunt pctō ex pauper
 tate nunq̄d haberi manus et. **Ido** apo
 stolus. **Rogam** autē vos fratres vt ha
 bundetis magl et operā detis vt quieti si
 tis et vt vestz negociū agatis vt operemi
 ni manibus vestris sic p̄cipimus vobis et
 nullius aliq̄d desideret. **p̄ma** ad **Thessa**
locens. iij. **Nota** q̄ regula est iuristaz q̄
 vbiunqz papa dr p̄cipimus obligat sub
 pena peccati mortalis nō autē se dr man
 damus. **Secunda** questio est quare
 xps voluit stare septem annis in egipto
 nec plus nec minus qz quicq̄d faciebat
 xps erat mysteriū. **R̄nsio** q̄ tripliā.

- Prima** anagogica
- Secunda** allegorica
- Tercia** tropologica

Propter quā rōnē filius dei virgo et io
 seph fuerūt in egipto septē annis corpo
 raliter s quantū ad animas erant in ter
 ra p̄missionis. **Et** post septē annos an
 gelus apparuit **Ioseph** redierūt ad ter
 ram p̄missionis. **In** quo inuit q̄ post
 septē etates ibimus ad terram p̄missio
 nis scz gloriā in qua nunc sunt solum ani
 me sanctorū. **Sed** post septē id est septē
 etates simul cōparantiū animabz de hoc

Quec. ii. Sicut mane transit. pertransit rex israel. quia puer israel et dilexi eum et ex egipto vocavi filium meum. Elocaverunt eos. sic abierunt a facie eorum etc. **S**ecunda allegorica egiptus septem tenebras signat quod sicut christus septem annis fuit in egipto et post angelus apparuit et reuersus est in terram promissionis. Sic peccatores septem annis. id est septem peccatis sunt in egipto id est in tenebris peccatorum. Superbia est vna tenebra. quia non vident periculum in quo sunt et sic de alijs. **A**uaroitas. Nesciunt neque intellexerunt etc. ps. xviii. Et loquitur de peccatoribus qui reuertuntur ad terram israel. id est lucis quando venit angelus id est conspiratio cordis de peccatis. **T**ercia est tropologica conclusio est sanctorum doctorum quod pro quolibet peccato mortali homo obligatur deo in septem annis de penitentia in hoc mundo vel restat in purgatorio. **R**atio quia in quolibet peccato mortali fit contra septem dona spiritus sancti. Sed quantitas penitentiae est arbitraria. **I**deo christus voluit stare septem annis in egipto. id est angustia ostendens quod septem annis conuenit stare in angustia penitentiae et post homo est liber a penis. **C**um compleri fuerint septem anni dimittit unusquisque fratrem suum hebreum id est penitentem. **I**heremie. xlii. Transit peccator de culpa ad gratiam per penitentiam.

De sancto Antonio confessore. Sermo

Certamen forte

cedit illi ut viueret. **S**apie. x. Tota sollemnitas et officium presentis diei est illius beati et amici dei Antonij confessoris. Ita etiam erit et sermo noster etc. **S**alutem virgo maria etc.

Pro declaratione huius verbi et breui introductione materie. **S**ciendum quod est scriptura litteralis et etiam hoc declarat experientia sensualis quod presentis vita non est nisi campus prelij et quantum ad corpus et quantum ad animam. **P**rimo quantum ad corpus.

quod homo statim natus a die natiuitatis usque ad finem est in prelio. quia quatuor qualitates infra corpus continue bellant scilicet calor cum frigiditate et siccitas cum humiditate quousque interficiunt homines semper bellant corrumendo alterando minuendo et contradiendo adinuicem ac si teneret in utero quatuor serpentes inter se bellantes mordentes etc. **I**ta potestis cogitare de quatuor quantitatibus infra corpus humanum. **I**tem ad extrema corpus est in prelio miseriarum sudorum frigorum periculorum infirmitatum paupertatum tristitiarum etc. **I**tem cum primis adinuicem vel lingua vel manu seu opere intantum quod dauid de isto prelio corporis facit vnum psalmum dicens. **M**iserere mei deus quoniam conculcauit me homo. **H**oc quantum ad prelium cum primis tota die impugnans tribulauit me. **C**onculcauerunt me inimici mei scilicet quatuor qualitates elementorum. **T**ota die quando multi bellantes aduersum me quantum ad miserias. **S**ecundo quantum ad animam quod est prelium periculosius quia anima melior est corpore. **I**stud prelium potestis intelligere per tale similitudinem ac si in isto campo esset vna domicella nobilis et delicata et impugnaretur a tribus militibus armatis quorum vnus venit ante cum ense euaginato. **A**lius a dextris cum balista et sagitta etc. **A**lius a sinistris cum lancea et ipsa stat innixa ad parietem bene talis domicella esset in magno prelio et periculo gratia dei esset quod euaderet quia nullum haberet defensorem nisi parietem vbi sustinetur. **I**ta est de anima cuiuslibet nostrorum que est domicella nobilis quia nullum habet patrem nisi deum qui eam creauit ad ymaginem suam et stat innixa ad parietem etc. ad parietem scilicet fidem christianam quia sicut paries sustinet et impedit visum. **I**ta fides christiana est appodiatum christiani. **I**tem fides est de hijs que homo non videt. **I**deo apostolus diffinit fides dicitur. **E**st enim fides substantia sperandarum rerum. **E**cce fundamentum. **A**rgu-

mentū nō apparendū scz de hīs q̄ nō vi-
dentur ad hēbreos. **XI.** Ad istū parietem
armatur anima xp̄iana quia alias iā cap-
ta esset mortua et destructa et impugnat
a tribus militibz ante venit mundus en-
se euaginato scz cū negocijs curis super-
fluis iniusticijs etc. a dextris autē caro cuz
sagittis malaz inclinacionū sentimentū
moriū luxurie etc. A sinistris autē dy-
abolus cū lancea tēptacionū diuersaz re-
rum. De istis militibz dicit petrus aposto-
lus. **Militant aduersus animā p̄ma pe-
tri. ij.** Et p̄pter b̄ dicit iob. **Militia est scz
quātū ad animā.** quia ubi nos habem⁹
militia alia translatio autentica tēptacio
est que respicit animā vita hominis sup
terrā. **Job. vij.** Et sicut mercenarij dies
eius. **Qui si fideliter laborat meret sala-
rium alias penā.** Ita de nobis si fideliter
militam⁹ non frangendo dei p̄cepta ha-
beamus coronā. Si autē vt conardus
homo sit victus captiuat in inferno. Er-
go bene est vix q̄ tota vita nostra est p̄-
lium quantū ad corp⁹ et quantū ad ani-
mā. In isto p̄lio deus dedit graciā bea-
to **Anthonio** vt vinceret. Ita thema dicit.
Certamē forte etc. deus supple dedit illi
scz beato **Anthonio** vt vinceret. **¶ Ad
p̄ctiā quō beatus Anthoni⁹ habuit p̄liū
et quō habuit victoriā dicit enī**
**¶ Primo mundū qui venit ab ante
cum gladio euaginato.**
**¶ Secūdo carnē que venit a dextris
cum balista extensa.**
**¶ Tertio dyabolū q̄ venit a sinistris
cum lancea vibrante.**
**¶ Ideo dicit thema. Certamen forte dedit
illi etc.** Pico p̄mo q̄ beatus anthonius ha-
buit p̄liū cū mundo quia veniebat co-
ram eo cū ense euaginato. **Dicatur q̄mo-
do puer fuit nutrit⁹ a parentibz vt time-
ret deum ne iuraret ne diceret mendacia-
erat totus vrecund⁹ et didicit litteras.**
**¶ Ibat cū parentibz semp̄ audire missas ser-
mones p̄ indulgencijs et sic de alijs. ¶**

rentes eius obierūt et ipse erat quasi. **xx.**
annoz et remansit heres multaz possessi-
onum et reddituū et cuiusdā magni oliua-
rij. **Tunc mund⁹ incepit pugnare contra
eū dicens ymaginacioni modos mundi.**
**Anthoni tu es modo dñs domus et di-
uicias etc. et potens ducere vxorē et eris
de maioribus ciuitatis et in regimine etc.**
**¶ Et si vis mutuare decē pro duodecā po-
teris valde ditari vel mutues sup posses-
siones et interī recipere fructus vel emere
pro parata pecunia etc. vel vendere plus
rōne expectacionis etc.** Ecce tēptaciones
mundi. **Sed cū beatus Anthoni⁹ fuisset
assuetus audire missā et sermones qz ta-
les raro sūt q̄ faciunt malū finem. dñ se-
mel audiret missā audiuit consiliū euuā-
gelij. Si vis esse perfect⁹ vade et vende
omnia q̄ habes et da pauperibz et habebis
thzaurum in celo et veni et sequere me.**
¶ Matxi. xix. **¶ Dixit beatus Anthonius
habeo modo scutiū cū isto potero me co-
operire ab ictibus mūdi etc.** **Dicatur q̄mo-
do statim post missam dedit bona sua ad
vendendū territoribz quibus vendit pe-
cuniam distribuit in p̄ijs causis et p̄sonis
pauperibus. hoc facto sequitur est xp̄m in
vita sp̄iali dimittens mundū iuit ad de-
sertum et sic euasit a p̄mo ictu mundi scz
p̄cuciendo super eū. Sed iter mundus
inuasit eū quia aliquociēs quādo homo
nō potest p̄cutere inimicū ad caput du-
cit gladiū p̄transuersū etc. Ita voluit fa-
cere mūdos beato **Anthonio** quādo enī
fuit i deserto et in sua paupertate seruiret
deo **Ecce q̄ mūdos p̄transuersū et a lare-
re percussit dices ymaginacioni. Adodo
anthoni tu es in deserto nunquid fuisset
bonū reseruare tibi aliq̄d de quo fecisses
vnā cellam altare oratorij lectulū ta-
bulam et huiusmodi. Cūqz sic cogitādo
incederet p̄r desertū inuenit vnā plattā
argenteā pulchzā. Cogitate quō statim
sensualitas dixit **Anthoni** de hoc poteris
facere cellā etc. et nō audebat enī tangere****

Sz admirans infra se dicebat z q̄modo
 est hoc cū hic non sit via zc. **E**cce q̄mo-
 do pcussit a latere. **S**ed tunc est reme-
 diū scz retrahere pedē. **E**t ita fecit beatus
 Anthoni⁹ dicendo. **I**hesus retrahit se z
 scirella disparuit vt fumus z potuit dice-
 re beatus Anthoni⁹. **E**longam fugiens z
 mansi in solitudine. ps. lxxij. **I**stud est bo-
 num remediū ne homo vincat zc. **S**ed
 iterz mundus voluit sibi dare vnū ictum
Intra cor dicēs ymaginacōni. **S**ed iter-
 rum cū semel staret in cena in deserto an-
 thoni tu es hic modo z cui pficies te? **F**er-
 ar te hominē qui est animal sociale p̄ na-
 turam z tu facis te animal contra illud
 daut. **H**omo cū in honore esset nō in-
 tellexit comparatus est iumentis insipien-
 tibus z similis fact⁹ est illis. **S**i fuisses
 in ciuitate potuisses multis pficere trac-
 tando paces dando cōsilia corrigere pec-
 cata z huiusmodi vel ad min⁹ si fecisses
 vnū monasteriū. **H**ic p̄ te z alijs q̄ vel-
 lent fugere occasiones mundiū sic cogi-
 taret exiit caua z inuenit massam siue
 pomū auri statim sensualitas stulta locu-
 ra est. **O** anthoni de isto auro posses ad-
 huc cōstruere hic monasteriū. **E**cce ictū
 ad cor vt perderet amorē paupertatē q̄
 in corde consistit. **S**ed beatus anthoni⁹ in-
 duit se de vna pansera scz vna auctoriza-
 re seprure dicēs **B**eat⁹ homo q̄ inuenit
 est sine macula z q̄ post aurū non abiit.
Eccl. xxi. **F**orte dixit ipse hoc posset esse
 rēpraco z dixit signādo se ihesus. z auz-
 euanuit vt fum⁹. **E**cce quō beatus An-
 thoni⁹ vicit p̄mū militrē scz mundū con-
 tra eū bellantē. **I**deo thema dr. **C**erta-
 men forte dedit illi zc. **M**oralit̄ iste mū-
 dus triplici ictu bellans multos interfe-
 cit quia nesciunt se defendere nec ab ictu
 se munire. **P**rimo ad caput superius
 vulnerat laycos eos inclinans ad vsuras
 furta rapinas calūpnias z huiusmodi di-
 carur contra hoc iuxta zc. **O** modernis
 temporibus z quot interficiunt̄ isto vul-

nere. **S**ecundo per trāsuersum mūd⁹
 vulnerat religiosos q̄ per paupertatē eu-
 uangelicā vel apostolicā euaserūt ab ictu
 superiori scz ad caput s̄ per trāsuerfuz ne-
 meritoze possint ad paradisiū ambulare
 per pprietatē congregādo bona diuidias
 zc. **T**ercio de teca cū qua vulnerat z in-
 terficiat p̄latos z curatos quia sp̄ialia sa-
 cramenta q̄ habent ministrare p̄pter bono-
 rem dei animaz saluacionē modo iā non
 sic nisi rōne pecunie omnia sac̄menta ven-
 dunt aliquo modo. **A**lij etiā ne habeant
 soluere laudes ipositiones z huiusmodi
 iura faciunt falsa iuramēta tales occidun-
 tur per teca figendo p̄pter hoc xp̄us auis-
 sando nos dicebat. **C**auete ab omni aua-
 ricia. **N**ota ab omni scz hīs tribus mo-
 dis contra auariciā laycorz pprietatē re-
 ligiosoz z symoniā clericoz quia non in-
 habundancia cuiusq̄ vita eius est ex hīs
 que possidet **L**uce. xij. **D**ico secundo. 24
Caro enī bellat cū sagittis acutis siue in-
 toxicatis scz inclinādo in carando z mor-
 uarios luxurie ministrando z nisi homo
 sciat se defendere interficiūt. **S**ed in isto
 p̄elio beatus Anthoni⁹ sciuit se mirabilē
 defendere. **C**um enī esset in deserto z vi-
 cisset p̄mū militrē scilicet mundū vt audi-
 uistis. **S**ecundus miles scz corpus car-
 nale incepit ipsum ipugnare quia erat in-
 floze iuuetutis z scdm quod plixē ponit
 athanasi⁹ qui suā legendā p̄posuit. **C**aro
 diuersimode ipsum ipugnauit modo vi-
 gilando dando motus cogitaciones zc.
Modo dormiēdo in somnis qd̄ erat cū
 mulieribz zc. z qualis sagitta est ista per-
 sone sp̄iali quia personis carnalibz non
 displicent talia somnia siue motus. **O**
 dixit beatus Anthoni⁹. **E**go indigeo me-
 dicina q̄ enī vult curari a vulnere sagitte
 oportet expellere sagittā. **P**ende appo-
 nere tyriachā contra venenū quod rema-
 net intus ita fecit beatus Anthoni⁹ pri-
 mo expellebat sagittas scz rēpraciones
 statim murando ymaginacionē cogitādo

passionē xpi vel penas inferni et similia.
Scdo contra venenū herbe sagitte rea
 piebat tyriacā abstinentie a spūs sancto cō
 fecram. **P**rmo abstinēbat in cibo nihil
 aliud comedebat nisi panē cum sale post
 solis occasum et bibeat aquam semel in
 die tantū comedebat et aliquociēs trāsī
 bat duos vel tres dies q̄ nō comedebat
 aliquid. **T**er abstinēbat a somno dormi
 endo super terrā. **T**er portabat asperū ci
 licium desup mantellū et opere manū
 suarū vivebat operabatur cisternas vel cis
 tulas paruas et huiusmodi et cū ista tyria
 ca conservabat se contra venenū luxurie
 quod nunq̄ sibi nocuit quia nunq̄ con
 sensum inclinacioni p̄buit tenens consi
 lium apostoli fugite fornicacionē. **O**mne
 enī peccatū quodcunq̄ fecerit hō. extra
 corpus est. **Q**ui autē fornicatur in cor
 pus suū peccat. **A**n nescitis quoniam mē
 bra vestra templū sunt spūs sancti q̄ in vo
 bis est quē habetis a deo. et non estis ve
 stri. **E**mpti enī estis p̄cio magno. glori
 ficate et portate deū in corpore v̄ro. **E**cce
 p̄mū remedium sc̄z expellere venenū sc̄z
 p̄mos mor̄ p̄ma ad **C**roz. vi. **A**dorti
 ficatate mēbra vestra. **E**cce sc̄dm reme
 diū de tyriaca abstinentie q̄ sūt sup terrā
 fornicacionē. imundiciā. libidinē. concu
 piscenciā malā. et avariciā que est simu
 lachroz servitus. p̄pter que venit ira dei
 super filios incredulitatē in quibus ambu
 lastis cū viueret in illis. **N**unc autē re
 ponite et vos oīa. irā indignacionē mali
 ciam blasphemā turpē sermones de ore
 eoz. **A**d **C**olocens. iij. **S**ed iterum
 nō dixit caro quia forci⁹ sagittabitur ba
 lista te pennulis ornata. **D**icat q̄modo
 dyabolus in specie pulcherrime mulieris
 et p̄ma facie non cognovit demone fuisse
 de quo **A**nthoni⁹ admirans ait cū spiritu
 et qualis estis vos hic. **R**espondit audita
 fama vestre sanctitatē. vellem seruire deo

et volo cōsiliū a vobis q̄modo et in quo
 loco possem facere penitentiā et huiusmo
 di seruire deo. **S**tati caro dixit **A**nthoni
Ecce ista mulier iuuenis est pulchra so
 la et nullus sciret nō perderes famā. **I**deo
 ad eam videns beatus **A**nthoni⁹ q̄ caro
 calefaciebat. **D**ixit ipse. vnus ignis ex
 peller alium specta modicū eleuatis sim
 bris a tergo posuit se in igne dicens mu
 lieri. **S**i vis habere meū placitū venias
 hic. et disparuit dyabolus et deus fe
 cit gratiā beato anthonio q̄ in igne sedēs
 non fuit cōbustus s̄ fugauit tēpraciones
 tam forte et poterat dicere cū dauid p̄
 basti cor meum et visitasti nocte igne me
 examinasti et non est inuenta in me iniqui
 tas. ps. xvi. **S**ic vidit secundū militem.
Ideo dixit. **C**ertamen forte dedit. **A**d
 doraliter habem⁹ hic exemplū castita
 tis seruande nos religiosi qui habemus
 votū expressū et clerici annexū fugere oc
 casiones vitare mulierū familiaritates et
 locuciones et dicere sumus amici vitare
 oportunitates dicebat beatus **I**eronim⁹
 ad rusticū monachū feminā q̄ bene cō
 uersantē didiceris mente dilige non cor
 porali p̄sencia. **E**t ille quid de matre mea
Respondit beatus **I**eronim⁹. **M**atrē
 tuā ita videas ne per illā alias videre co
 gatis habet enī famulas habet pedicas et
 quanto melior eaz condicio tanto facili
 or ruina. **I**n isto p̄elio q̄ plures interfi
 ciuntur. quia nesciunt expellere sagittas
 tēpracionis nec recipere medicinā absti
 nencie. **D**icatur hic etiā de impedimētis
 matrimonij. **S**i materia hoc requirat
Dico tercio. **D**icat cū semel beatus **A**n
 thonius staret in sua contēplacione in he
 remo. **D**emonēs q̄ tenuerūt consilia vt
 idē expelleret a cella ne ipsi perderet illā
 habitacionē in specie hominū vnerūt ad
 eum dicentes **E**t quid **A**nthoni⁹ et tu vis
 nos expellere de nostra habitacione. **E**t
 nunquid ciuitates et ville sunt habitacio

nes hominū z deserta demonioꝝ. Ideo
 recedas yadas a dicitur alia expelle
 mus te. Respondit sc̄s Anthoni⁹. Do
 minus mihi adiutor nō timebo quid fa
 ctat mihi homo hoc ideo dixit eo quia ipsi
 erant in specie hoīs z quia noluit recede
 re fuit grauit̄ a demonib⁹ percussus intrin
 s̄ q̄ quidā sanct⁹ homo q̄ ueniebat visitare
 eū. Tunc uenit z inuenit ipsum mortuū
 vt credebat credens ipsū a latronib⁹ oc
 cisum planxit eū z reportauit ipsū ad cel
 lam suam. Tunc vt moris est uigilaret
 uenote iuxta corp⁹ beati Anthoni⁹ An
 thoni⁹ d̄tute dei fortificat⁹ aperuit ocu
 los z miratus ubi esset cogitauit q̄ nego
 cium sicuti euenerat. Et dū uigiles. doz
 mirent Anthoni⁹ surrexit z secrete re
 cessit z reuersus est in cellam suam ad he
 remū. O z qualis miles fuit anthoni⁹
 Cogitate quādo nō inuenerunt eū uigi
 les quantū debuerūt admirari. Quādo
 autē beatus Anthoni⁹ fuit i spelunca sua
 strati incepit exat̄are demones dicēs Hic
 sum ego z huiusmodi. Statim uenerunt
 demones in speciebz diuersaz bestiarum
 sc̄z unicornis leonis uersus lupi serpentis
 z crudelit̄ inuas̄erunt eū. Tunc iā ess̄
 vulnerat⁹ ad mortē dicebat vt poterat.
 Ihesus ihesus ih̄s z subito spelunca mag
 na claritate lustrata resplenduit z demo
 nes fugierūt Tunc beatus Anthoni⁹ uidit
 dominū ih̄sum xp̄m cui dixit. O bone
 ih̄su ubi eras z quare a p̄ncipio nō affu
 isti mihi vt sanares vulnera mea? Respon
 dit ih̄sus Anthoni⁹ hic erā s̄ expectabā
 uidere certamē tuū z quia tam fortiter
 dimicasti zc̄. Et curatus fuit subito nec
 demones decetero ausi fuerūt ad eū ac
 cedere. ergo certamen forte dedit illi vt
 uinceret. Sed hic per q̄stionē intrabim⁹
 ad moralitatē. z querit̄ quare deus uol
 uit q̄ beatus Anthoni⁹ haberet tam ma
 gnum p̄liū cū demonib⁹ eadē uisibilē s̄
 bi apparentib⁹ quia inuisibilē eciā multi

impugnant̄ ab eis. s̄ sic uisibilē non legi
 tur nisi de beato Anthoni⁹. R̄s̄io quia
 p̄mus heremita in nouo testamēto noto
 rius post xp̄m fuit beatus anthoni⁹. In ve
 teri autē testamēto legunt̄ aliqui tenu
 isse vitā heremiticā sicut helyas z Jobā
 nes baptista. In nouo autē testamento
 xp̄s fuit p̄mus. Deinde beatus paulus sed
 erat secret⁹ z incognit⁹. Sed beato An
 thonio fuit reuelatus. Ideo uidentes de
 mones q̄ beatus Anthoni⁹ ostēdebat mul
 tis eū sequentibus in futurū viā paradisi
 quantū in eis fuit uoluerunt ipsum occi
 dere s̄ deus nō permisit quia cōmunē in
 p̄lijs ille qui portat uexillū magis impug
 natur vt ceteri sequētes uentent z succū
 bant. Et quia Anthoni⁹ fuit p̄mus z p̄n
 ceptus huius uite deus sibi p̄misit q̄ ipsum
 faceret in toto orbe notari. Moralit̄ illi
 q̄ incipiūt bonā portat vitā uexillū salua
 tionis dando bonū exemplū alijs. Sic
 etiā illi qui incipiunt malā vitā uel uani
 tatem in indumentis uel ornamentis por
 tant uexillū dāpnationis dicunt mulie
 res bene cognoscim⁹ z uanitates z super
 fluitates quas facim⁹. quia faciūt nos z
 uiros nostros dāpnare sed q̄ incipiet di
 mittere quia si vna inciperet etiā omnes
 dimitterem⁹ hoc uult dicere quis porta
 bit uexillū uel que lucrabit coronā. quia
 licet oēs martires habeāt coronā glorie
 singularius tamē beatus stephan⁹ q̄ fuit
 p̄mus. Itē licet oēs penitentes saluent̄
 z habeant coronā specialius t̄n̄ beata ma
 ria magdalena Ideo dauid⁹ Omnis qui
 p̄cuet Jebuscū. i. dyabolū in p̄mis erit
 p̄nceps z dux. p̄mo palo. n. Ita d̄t xp̄s
 omnis qui habet uictoriam de dyabolo
 erit p̄nceps z rex in paradiso sed p̄nci
 paliter incipientes bonam uitam z eam
 continuantes. uirtus enī boni operis per
 seuerancia est vt dicit Gregorius z quia
 beatus Anthoni⁹ incepit continuauit z
 perfecit bonam uitā uirtuosam z sanctā.

Ideo quando fuit. xciij. annorum receptis
facimētis et vale a discipulis ac si deberet
ire ultra mare eos osculādo lera facie vi
dit angelos sanctos ad se veniētes remi
sit animā suā sanctā et statim coronata fuit
gloria. Et sicut in hoc mūdo nominatur
ex singulari sanctitate Ita etiā in celo no
minatur ex magna dignitate. et potest di
a bonū certamē terrarū quantū ad p̄mū
militē. Cursum cōsumam quantū ad se
cundū. Fidem seruavi quantū ad tertiū
In celo reposita est mihi corona iusticie.
scz gloria eterna. Deus nobis concedat
istas victorias Amen

De sancto Sebastiano. Sermo.

Dixit me qua
si signū ad sagittā. habetur ver
bum istud originaliter in libro

Trenorū vel lamentacionū. iij. ca. Licet
hoc festū sit duorū beatorū martirū. Ta
men de beato fabiano non habem⁹ in sua
historia nisi qd fuit papa scīs et bonus. et
postmodū fuit martir. s̄ in vita sancti Se
bastiani legim⁹ multas virtutes de quib⁹
poterim⁹ recipere. ad gubernandū vitam
nostrā Sed p̄us saluet virgo maria etc.

Pro breui declaracione rheumatis sci
endū qd doctrina est generalis cōmunis
et vera in scā rheologia qd deus nō solum
est ratio causa p̄ncipiū et actor bonorum
oīm imo etiā est ratio causa p̄ncipiū et
actor oīm malorū nō tamē culpe nisi p̄
missiue quia mala culpe a libero arbitrio
hoīs p̄cedunt qd deus non impedit quia
hanc libertatē deus nō aufert viatorū sed
mala pene nō solū a deo permittunt imo
ab ipso insignunt sicut dolores infirmita
tes et similia Rō est quia omnia mala pe
nalia licet carni sint dolorosa et aliquoci
ens vrecundosa sunt tamē anime medi
cinalia et p̄ficuosa quēadmodū medic⁹
quādo āputat vulnera dat purgacionē
vel cauteria. talia licz sint dolorosa tamē
sunt medicinalia quia dan⁹ p̄ sanitatē cō

sequenda. Idem est de malis penalibus.
Sunt enī multi q̄ in sanitate vel p̄spen
tate nō curant de deo viuunt in peccatū to
tam animā habent vulneratā et grauit in
firmā. Dicit deus vt bon⁹ medicus iste
vel isti indigent medicina curatiua et influ
git dolores infirmitates miseras pauper
tates et tunc illi cōuertunt ad deū confitē
tur satisfaciunt remittunt et huiusmodi.

Ideo dauid dicit. Multiplicate sunt infir
mitates eorū postea accelerauerūt cōuer
ti ad deum. ps. xv. vel sunt aliquociēs vt
medicina p̄seruatiua. quia licet homo nō
sit in peccato deus tamē qui oīa videt scit
omnia quōdo homo habet aliquā magnā
graciam p̄prietatē vel virtutē superbiret
vel alias caderet in peccatū. Deus autē
vt bonus medicus dat medicinā p̄serua
tiuam scz aduersitatē aliquam vel huius
modi. vt patet in paulo q̄ de se dicit Ne
magnitudo reuelacionū extollat me da
tus est mihi stimulus carnis mee angel⁹
sathane q̄ me colaphizet. Propter qd
ter dominū rogavi vt discederet a me: et
dixit mihi. Sufficit tibi grā mea. Nam
virtus infirmitate p̄ficat. Libent⁹ igit gloria
borū in infirmitatib⁹ meis i ptumelijs etc.

Ad Corint. xij. vel vt medicina nutriti
ua vt scz augmentet in virtutib⁹ quando
deus imittit mala penalialia alicui nō p̄ pec
catis ad puniēdū s̄ ad meritar et virtutes
augmentandū. vt patet in Job qui post
omnia mala illa fuit sanctior. Cui nō de
dit illā medicinā vt ipsum curaret qz nō
habebat peccata s̄ vt p̄seruarent et nutri
rent. Auctoritas Ego dñs et non est al
ter deus formās lucē et creans tenebras
faciens pacē et creans malū ego domin⁹
faciens omnia. hxc ysaias. xl v. Nota for
mans lucē scz intellectū in claritate scien
tie per scientiā acquisitam vel infusam vel
p̄pter ingenij subtilitatē ad cognoscendū
deū et diligendū. Et creans tenebras. s.
ignorancie et rudiratis quia est malū pe
ne et medicina p̄seruatiua quia multi sūt
E .iij.

De sancto

qui si haberent scientiā superbirent **I**deo
vt sint humiles ideo nō datur eis sciētia
Ite faciens pacē vt sibi seruiat ⁊ creans
malū scz guerras vt gentes corrigantur.
quia ciues ⁊ milites tēpore pacis quan-
to nihil habent facere dant guerrā mulie-
ribus eas impetendo quādo autē sunt in
guerra nō curant confitent ⁊ timent deū.

Ite alia auctoritas. Bona ⁊ mala vita ⁊
mors ⁊ paupertas ⁊ honestas a deo sunt
Eccl. xij. **I**te alia auctas. Si est maluz
scz pene in ciuitate qd̄ deus nō fecerit q̄si
dicat nō **A**mos. iij. **E**rgo cōclusio ē ve-
ra q̄ omnia mala penalia sunt a deo **I**do
beatus sebastian⁹ sciens illā doctrinā siue
malū pene scz sagittaz attribuit deo di-
cens posuit me supple deus ⁊ c. quia impe-
rator ⁊ alij sagittantes solū fuerunt mi-
nistri patet t̄xima. **I**n eius autē vita no-
tari tres excellēcias seu p̄fectiones

Primo vita virtuosa ibi posuit me
Secdo doctrina graciosa ibi q̄si signū
Tercio passio dolorosa ibi qz ad sagittā
Quantū ad p̄mū notat scz vita virtuo-
sa que notatur posuit me supple deus **I**n
satis q̄mā ille qui facit pulchz viridariū
perquirat arbores bonas ⁊ fructiferas ⁊
plantat in suo viridario istū modum te-
nuit xp̄us qui fecit vnū viridariū scz san-
ctam ecclesiā xp̄ianā vbi vult habere p̄-
sonas virtutibz fructificātes. **I**deo te ne-
more hui⁹ mundi elegit beati⁹ Sebastia-
num vt arbore fructiferā ⁊ plantauit in
viridario suo. **I**do d̄t posuit me ⁊ ad hoc
est auctoritas **E**go elegi vos ⁊ posui vos
vt eatis ⁊ fructū afferatis ⁊ fruct⁹ vster
maneat **J**ohānis. xv. **M**ora vt eatis va-
dunt enī arbores p̄ tres dietas scz pdu-
cendo flores folia ⁊ fruct⁹. **I**ta quilibet
bonus xp̄ian⁹ debet facere istas tres diet-
tas ⁊ c. quia nō ponit in viridario ecclesie
vt sit ociosus **I**do d̄t vt fructū. **D**icant
hic fruct⁹ beati⁹ Sebastiani te quo d̄t t̄xi-
ma q̄ erat vir totius prudēcie ⁊ vniuersa-
sa morz honestate p̄clarus ⁊ necesse erat

Sebastiano sermo

vt quē deus p̄fuderat gracia ab omnibz
amaret. **S**i ergo dico vobis aliquas vir-
tutes suas non possum c̄rare cū in omni
morū honestate fuerit p̄clarus. virtutes
enī sue erant in triplici gradu quia alique
d̄tutes ordināt hominē erga deū alique
erga seipsū alique erga p̄ximū **I**stas vir-
tutes debent habere diuites ⁊ milites q̄
nō habent p̄p̄ris manibz laborare. **P**ri-
ma d̄tus ordinans hominē erga deū est
deuocio q̄ babuerat sanct⁹ iste **S**ebasti-
anus. hoc sic potest videri quia fuerat pri-
mo ciuis narbonē. **D**einde mediolanū post
modū rome fuit officialis **I**mperatoris
⁊ cotidie regraciabat deo quia dederat
sibi vitā opulentā ⁊ quia p̄p̄ris manibus
nō oportebat eum laborare ⁊ ergo illud
tēpus quod expendisset in tēporaliū acq̄-
sitione expendebat in deuota oratione.
Surgēs ante aurozā ad orōnē ⁊ facta
die ibat ad missā quā audiebat deuote ⁊
cū silencio. post missā autē ibat ad nego-
cia vel consilia ip̄ratoris ⁊ c. **D**efero ite-
rū orabat ⁊ examinabat vitā illius diei si
in aliq̄ defecerat confitebat ⁊ cōmunicā-
bat in omni die d̄nico ⁊ ista debet esse vi-
ta diuitū ⁊ militū erga deū h̄ hodie diui-
res paruz curant de deo si sunt paupes
laborant p̄ vitā ⁊ bene. **S**i autē sunt di-
uites nunq̄ est finis in acquirendo pecu-
nias. **E**nī de hoc d̄t sc̄ptura qui argentuz
thesaurizant ⁊ aux in q̄ confidunt l̄xies ⁊
nō est finis acq̄sitionis eoz. **Baruth. iij.**
Secda d̄tus ordinās hominē erga seip-
sum est abstinentia a sup̄fluis h̄c habuit
sanct⁹ iste qz fuit bene ordinat⁹ erga seip-
sum. **P**rimo in cibo nō faciebat excessū
quia seruabat ieiunia ecclesie. **I**te in ve-
stitū satis honorabilē s̄m suum statū q̄
nō faciebat sup̄fluitates vel vanitates in
manias vel scissuris quia milites debent
portare vestem non nimis longā nec ni-
mis breuē h̄ medio modo se habentē ⁊
honorabilē. **I**te in seruifetū iuxta suū gra-
dum ⁊ dabat eis salarium nō sustinebat

De sancto

Sebastiano sermo

quod essent lufozes vlt ruffiani sicut multi fa-
cunt modo nec erat expediens quod ipsi iura-
rent alias ipse puniebat eos melius est ha-
bere paucos et bonos quam multos et ma-
los. **Ad** placebat sibi audire ruffas de
mulieribus etc. et sic custodiebat seipsum se-
cundum dei preceptum. quod scriptura dicit cu-
stodie liber homini. **C**ustodi te metipsum et animam
tuam sollicite **Deutro. iij.** **T**ercia virtus
ordinans habet erga proximum est prudentia et
hanc habuit sanctus iste. quod bene ordinatus
fuit erga proximum. quod omnino amabilem
se exhibebat ex sua sapientia et bono regi-
mine. **D**icit hystoria quod imperatoribus dyo-
cletiano et maximiano valde carus fuit et
a tota eorum curia valde venerabatur. **E**rat
enim in consilio providus non sustinebat quod ali-
cui fieri iniuria et ex misericordia quam summe ha-
bebat defendebat causas viduarum et pupil-
lorum ut suas et pacificabat discordan-
tes. et istud est officium militum sed modo
diuites seu milites recipiunt iuenculas
et viduas ut sint eorum putane. id est meretrices.
Item dicendum est de monialibus.
quod omnes faciunt meretrices **De redditibus**
suis etiam expectabat certum quid pro victu
et certum quid pro vestitu et certum quid
pro animalibus et certum quid pro ani-
ma in elemosinis. **I**ta debent facere mili-
tes. sed hodie milites nullam regulam ser-
uant debent enim iam ordinare sua fac-
ta hoc modo cogitando. **E**go habeo mille
vel duo milia florenorum in redditibus
tot expendam pro seruitio corporis et tempus
pro anima et restringere se debent de va-
nitatibus et tunc non facerent illas rapinas
vel exactiones a subditis et possent facere
elemosinas. **I**tem dicit scriptura. **D**eus
mandauit unicuique de proximo suo. **Ecc.**
vij. **I**ta faciebat beatus sebastianus id est
si etiam non fuisset martyr fuisset excellen-
tissimus confessor. **I**tem possumus dice-
re de eo quasi vas auri solidum propter carita-
tem ornatum omni lapide precioso **Ecc.**
l. scz. virtutibus multis **¶** **Q**uantum ad se

cundum notat doctrina gratiosa ibi qua-
si signum et hoc sequitur ad primum. quod si
primo homo vellet habere doctrinam. se-
cundo vitam etc. esset ordo preposterus
verba enim sunt signa vite hominis et eius
condicionis. **I**tem dicit quasi signum ver-
bi gratia qui loquitur de honoribus vani-
tatis et pompis in hoc cognoscitur con-
dicio illius creature quod signum est superbie
Si autem loquitur de negotiis ferijs etc. sig-
num est auaricie. **S**i autem de mulieribus
et inmundis etc. **S**ignum est luxurie. **S**i
loquitur malum de proximis etc. **S**ignum
est inuidie. id est signa eorum que sunt in anima
passionum et ceptionum in libro primo
periermentias. item alibi qualis vnus quisque
est talia loquitur et operatur. **I**tem patet
in theologia. **D**ixit ille magnus theologus
Ihesus christus dominus noster. **E**x habundantia
cordis os loquitur. **B**onus homo de bono
thesauro cordis profert bona et malus homo
de malo thesauro profert mala. **Matth. xij**
Item **teutro. vij.** **E**rit hęc verba que ego pre-
cipio tibi in corde tuo et ligabis ea quasi sig-
num in manu tua. **I**tem dicit quasi sig-
num in quo ostenditur doctrina gratiosa beati
sebastiani non intelligatis quod predicaret in ca-
thedra sed dabat bonas doctrinas sic tene-
tur facere quilibet bonus christianus precau-
titer instruendo vel corrigendo. **D**icit quod
in illo tempore ab imperatoribus fuit facta maxi-
ma persecutio christianorum et christianis intem-
peranter sebastianus cum mantello occultabat se esse
christianum non timore. sed ut posset christianos in
carceribus visitare et ad instantias animare ne
deficerent in fide et deus firmabat doctri-
nam suam miraculis. **D**icitur hic miracu-
lum de illo magno domino isidoro infirmo
qui audiens famam et miracula beati se-
bastiani vocauit eum dicens et rogans eum
quod ipsum curaret sic curauit talem et talem
Respondit quod non erat medicus nec facie-
bat miracula sed nisi hominem deuocum. **S**i
ergo habes deuotionem ad christum precor

De sancto

ydola a domo tua xps dabit tibi sanitatē
qui statim proiecit omnia ydola et in xps
credidit et curatus fuit. **E**cce testimoniū
quod deus dedit doctrine sue. **M**oraliter
nota hic quod ille qui vult habere sanitatem
ille in domo sua vel persona non debet sus-
tinere ydola s. sortilegia vel putanas vel
ludum taxillozum ubi negatur deus quod ē
maius peccatum in cristiano quā ydolatria
in infideli. quia de illis saliciz vt te bestijs
modicum curat te? s. de cristiano siue cri-
stianis pro quibus tot se cit reputat sibi q̄-
uem factam ex hijs iniuriam. **I**do foras
proiecit huiusmodi ydola vt possit dicere
nō est ydolum in iacob nec videtur simu-
lacrum in israhel. **D**euteronomij. xiiij. **D**i-
catur cum semel beatus sebastianus iret p̄
romam et videret duos honorabiles viros
rome **M**arcellianum et **M**ardonium fr̄es
carnales et cristianos in tormētis positos
vt videlicet abnegarent fidem vel morerentur
ad quos venerunt uxores nobiles et
filij flentes et parentes et amici vt anios
eorum emollicent. **C**um iam incepissent
desicere ita vt fidem vellent negare. **T**unc
o dixit beatus sebastianus modo oportet
vt meipsum manifestē et in mediū se obi-
ciens dixit **O** fortissimi milites **O** diui-
ni prelij bellatores per nimiam virtutem
peruenistis ad palmam et nunc per misē-
ra blandimenta coronas deponitis semi-
piternas. **D**icat hic quomodo conforta-
uit eos et ex hoc non solum ipsi. s. uxores
eorum filij parentes et amici omnes fue-
runt martires effecti. **I**deo te eo possumus
dicere perfectio tua a viro sancto tuo quē
probasti in temptacione. **D**eutro. xxxij.
Sed hodie alia doctrina predicatur et p̄-
ticulariter docetur de sortilegijs et vani-
tatis et c. **Q**uantum ad tertium nota-
tur passio dolorosa quia ad sagittam non
dicitur bombardam que statim occidit s.
sagitta que maiorem dolorem infligit. qz
posuit est quasi pro signo inter alias mar-
tirum mores et ita fuit magis dolorosa.

Sebastiano sermo

Ido iob volens ostendere suos dolores
dixit verba mea dolore sunt plena. qz sagit-
te domini in me sunt et c. **J**ob. vi. ad prac-
ticam dicatur eius martirium postquam cō-
fortauit illos dictum fuit imperatori **Q**-
erat cristianus effectus qui imperator fu-
ribundus vocauit **B**eatum sebastianum
d. **D**icitur de te quod cristianus es qui **R**e-
spondit ita est et volo esse. **C**ui imperator
ait **O** proditor decepisti me. **R**espondit
beatus sebastianus dicatis quod ego fuerim
fidelis **I**esu cristo et vobis pro quo ora-
ui semper. s. ex peccatis vestris estis indig-
nus ne cristus audiat oraciones meas tūc
cogitauit imperator quomodo posset ma-
iorem penam sibi infligere precepit ipsius
assagitari promittens sibi remissione. **S**i
vellent cristum abnegare. **D**icatur prae-
ca te assagittacōe in quolibet icu dicebat
Iesus et dicit hystoria quod fecit eum
quasi ericium impleri sagittis ita vt mor-
tuus ab omnibus reputaretur de hoc au-
tem deuoti cristiani volentes eum sepeli-
re ipsum viuum inuenerunt et secrete por-
tauerunt eum ad quandam domum dica-
tur de magno eius dolore extrahendo sa-
gittas a mulieribus et ponebant vnguentū
in vulneribus **I**n nomine ihesu cristi et cu-
ratus fuit. **M**odo cogitate quanto dice-
batur sibi a cristianis quod fugeret. **R**espo-
dit et qualis miles essem si fugerem. **E**t
nunquid cristus obuiam venit crucifixori-
bus d. **Q**uem queritis ergo bene poterat
dicere quoniam sagitte tue. quia p̄ cristo
cas recepit in hie sunt michi et confirmasti
super me manum tuam ps. xxxvii. **P**ente
cum **D**iocletianus et maximianus irent
adorare ydola fuit eis obuias. **Q**ui admi-
rantes de eo dixit eis. **D**e? suscitauit me
vt reprehendam vram maliciā. **T**ūc p̄cep-
to impatoris fustigatus in ypodromio. i.
stabulo coronā martirij suscepit vel acce-
pit. vñ de eo agreue dicitur illud. **B**eatus
vir qui suffert temptacionē quoniam cum
p̄bat? fuerit accipiet coronā vite **J**aco. i

Moraliter si volumus coronam glorie
obtinere oportet hic nos sagittari et fusti-
gari. Nam incipientes deuore viuere sa-
gittantur et fustigantur. vñ apostolus omnes
qui pie voluit viuere in xpo psecutiones pa-
tienter dicatur de quolibet statu. Grati enim
sagittantur irrisiōibus et detractōibus malorum
et multi timent istas sagittas in tñ qd nō
audent incipere s̄ nō sunt timentes. qz tebi-
les sunt. vñ dicit dauid. Sagitte par-
uulorum facte sunt plage eorum. Dicatur de
ballistis puerorum sagittantibus muscas etc.
ps. lxxij. **S**cdo fustigamur p̄mo a dya-
bolo p̄ varias temptaciones secus de illis
qui viuunt i solacijs. vñ Greg. eos temp-
tare negligit quos quierit iure possidere se
sentit scdo a carne p̄ infirmitates et dolo-
res s̄ p̄ multas tribulaciones oportet nos
intrare in regnum celorum. Actuum. xiiij.

De sancta agneta Sermo.

Quod laudabo te

deū saluatozem meū. **Ecll. vlt.**
Festū beate agnetis positiū est int̄ duos
martires s̄ bñm sebastianū et bñm vincen-
tiū qz optime puenit vna rosa alba p̄ vir-
ginalē puritatē int̄ duas rubeas p̄ marti-
rij acerbitatē et ip̄a erit p̄mo et hēbit
multas bonas doctrinas p̄ vite gubernati-
one. Sed p̄mo saluet̄ d̄go maria thēma
ppositū in p̄sona beate agnetis xpo loquē-
tis de beneficijs receptis sibi regnantis di-
cit. **Collaudabo te deū etc. p̄ cuius** rēda-
racōe et materie introductōe sciendū qd
in sacra scriptura iueniunt̄ due spēs laudē
vt dicit sc̄tus **Lbo. in sc̄da sc̄de. q. xcj. ar.**
p̄mo sc̄z laus mentalis et laus vocalis.
Laus enim mentalis est quando persona
actualiter siue mentaliter cogitat gratias
et beneficia a deo recepta cum corde. af-
fectōe cogitando. **Q**uot gr̄as fecit mi-
hi deus. **P**rimo qz me creauit creatu-
ram rationales ad ymaginem et similitu-
dinem suam cum potuisset me fecisse la-

pitē vel lignū vel aīal brutum. Ergo **Q**
dñe et tñ teneor vobis. **I**tem qz te xpi-
anus et inter xpianos fecit me nasci. qz s̄i
infidelibus et inter infideles fuisset nat̄ etiā
fuissem dāpnatus et fuisset infidelis vt
ip̄i. **I**tem qz me redēxit. Voluit enim suspē-
di in ligno crucis ne aliquis sibi credēs et
obediens suspendat̄ in ligno inferni. **I**te
quia ad sanctum bap̄tismū me perduxit.
Quot sunt filij xpianorum qui moriuntur
sine bap̄tismo. **I**tem de peccatis que feci
non me statim punit ymo dulciter ad pe-
nitentiā expectat. **I**stam gratiam domi-
ne angelis peccantibus nō concessistis et
sic de alijs beneficijs. **T**alibus cogitacōni-
bus mentis absqz vocali expressione deū
laudamus. **E**t iste sunt laudes mentales
que multum placent deo. **I**sto modo sc̄i
angeli et beati qui sunt in celo laudant deū
mentaliter. **D**e ista laude dauid dicens.
Laudate dominum de celis laudate eum
in excelsis. **S**cda laus est vocalis quā
de predicta beneficia a deo accepta nō so-
lum contemplantur mente s̄ p̄feruntur
ore dicendo. **Q** domine quot gratias mi-
hi fecistis. **P**rimo in creatione etc. **I**sto
dupliciter modo tenemur deum laudare. **M**u-
tio quia essēcia humana in duobus con-
sistit sc̄z in anima et corpore. quia non est
homo disiunctim siue diuisim s̄ totum cō-
iunctum facit hominem sc̄z anima et cor-
pus. **I**deo tenemur ad duplicem laudem
sc̄z salicet mentalem que est principalis et pla-
cet deo. **E**t ad vocalem p̄ima correspon-
det anime secunda corpori. p̄ima non est
perfecta sine secunda nec secunda sine p̄ia.
Quia corpus sine anima non est homo.
Ideo apostolus offeramus hostiam lau-
dis semper deo id est fructum labiorum con-
fitemur nomini eius ad **Hebr eos vlt.**
Propter plurima q̄ dona a diuina mise-
ricordia recepta dicit beata agnes. **Col-**
laudabo id est semper mente vel corde vt
ore laudabo sc̄z in qualibet specie laudis.
Le deū saluatozem meum patet thēma.

Mora septem dona magna que deo dedit
beate agnēte scz primum est

- Sancta caritas
- Gera fidelitas
- Digna honestas
- Alta et perfecta puritas
- Clara sanctitas
- Plena firmitas
- Alta felicitas

Ex istis gratiis et beneficiis a deo receptis
dicit beata agnēs in thymotheo xpo regi et
deo saluatoꝝ suo. Collaudabo te dei saluatoꝝ
mei. Dico primo qd beata agnēs
recepit a xpo scām caritate. Caritas eñ
est amor dei sui ipsius et primi ordinatā.
Amor enim dei debet esse in corde xpiani
sicut oleum in lampade natās sup aquā
omnia mundana despiciens ppter deum.
Istam caritatem habuit beata agnēs. Cū
eñ esset puella in ciuitate rome valde no
bilis et generosa recepit tm̄ amorē et de
uocōnez ad xpm qd sicut crescebat corpo
raliter Ita etiam crescebat virtualiter in
anima i dei amore. Ista est optima pro
portio. Vnde cum esset duodecim annoꝝ
erat deuotissima in aīa et pulchra in cor
pore. Ratio est quia sicut lucerna cristalli
tā de se est pulchra pulchrior tm̄ est quan
do candela ardens in ea ponit. Ita est de
persona que est pulchra corpore s̄ qñ in
fra tenet candelam diuine gr̄e pulchrior
efficitur. Cum autē fm̄ psuetudinem an
tiquam romanōꝝ puelle nobiles addisce
rent artes liberales in certa scola iuuenes
romani semel voluerūt videre puellas a
scolis redeuntes posuerūt se iuxta portas
scole. Inter quos erat filius prefeci. qui
prefec⁹ erat quasi rex et scōs post impa
toꝝem attendētes pulchritudinem puel
larū lupi eñ libenter vadunt ad cadauera.
Inter alias autē puellas beata agnēs fuit
iudicata pulchrior. Et in tm̄ filius prefeci
adamauit eaz qd qñ rabid⁹ effectus est
pre amoris magnitudine. Et ut inclinaret
eam ad consentiendum vt esset vxor sua

obtulit agnēti iocalia que p̄muniter pla
cent mulieribus. Sicut piscatoꝝ volens
capere pisces ponit escā in hamo qm̄ scit
piscabo placabilem. Beata autē agnēs vi
dens suas stultas saluacōnes noluit ioca
lia recipere sed ad terram proiecit iocalia
et pedibus calcavit dicens. Discede a me
pabulum mortis quia iam ab alio amato
re preuenta sum quez cum amauero cas
ta sum cum accipero virgo sum cum ten
gero munda sum. Sic eo despecto recessit.
Cogitare quid dixerunt alie puelle et do
micelle. Quid erit te ista superbioza et nū
quid possit habere meliorem virum etc.
Ecce quomodo habuit sanctam caritatē
ad cristum despiciens ppter amorem xpi
omnia mundana et poterat dicere regnū
mundi et omnem ornatum seculi p̄temp
ppter amorem domini mei ihesu cristi que
vidi quem amavi in quem credidi que di
lexi vt cantat in ecclesia. Moraliter h̄ ba
bent doctrinam omnes mulieres cuiusli
bet status. Si volunt esse caste et bone qd
non recipiant dona a viris quia dona que
recipiunt vendunt eas. Sicut enim pisces
capiuntur hamo sic mulieres dono. Mu
lier pauper vt vidua vel moniales seu
puella potest recipere elemosinam a viro.
Aliud enim est recipere elemosinam ali
ud iocale vel munus. Et hanc differentiaz
potes cognoscere ex parte dantis ex par
te dari et ex modo dandi. Neq̄ mirum si
mulieres capiuntur et obligantur donis.
Quia magni domini et sapientes iudices
et aduocati qui volunt esse casti iniusticia
caueāt ne munera recipiant quia et leges
subuertunt et excecāt oculos iudicium et
capiuntur. Ideo dicit lex diuina. Nō acci
pies personam nec munera. quia munera
excecant oculos sapientum et mutant ver
ba iustoz. Iuste qd iustum est p̄sequeris
vt viuas et possideas terram. quā dñs de
us tuus dederit tibi. Non plantabis lucū
et om̄em arborē iuxta altare dñi dei tui
Nec facies tibi aras etc. Deuteronomio. xvj.

Ideo antiquitus quando aliqd magnum negocium volebant antiqui pmittere ali cui perquirebant iudices qui non receperent dona s modo non inuenirentur huiusmodi. **D**ico secundo q secundum donum fuit vera fidelitas. quia valde fuit fidelis suo sponso domino ihesu cristo. quia nec donis seu promissis aut minis voluit ipsum dimittere cui per vorum castitatis se dederat vt pater in eius legenda vbi dicit sic. **P**ostq aurem filius pfecti vidit se ab ea ira respectum lecto prosternitur te febre amoris sue rabie. **E**t per alta suspiria amor a medicis aperitur dicentes. **P**atri filius vester nullum defectum corporalem patitur. s patitur febrem amoris. **E**t ideo vos qui estis pater eius secrete querat causam istius. **C**um autem pater ipsum interrogasset causam huius aperuit filius cor suum patri sibi referens qd liter agnes filia talis nobilis ipm desperit. **E**t nisi ipsam haberet vxorem q moreretur. **R**espondit pater fili non dubites habere bonam spem quoniam ipsa erit vxor tua vel scubina. **E**t statim pfectus misit p ea. **E**t beata agnes cum parentibus et amicis venit coram pfecto qui pmo affabiliter dixit quomodo dy fecerant sibi magnam gratiam qd esset futura vxor filij sui qui tm poterat ducere filiam regis in vxorem. et similia verba. **C**ui respondit beata agnes. **J**am ab alio amatore puenta sum. **I**psi enim sum desponsata cui angeli seruiunt cuius pulchritudine sol et luna mirantur. **E**t sic pfectus agnouit ipsam esse xpianam et voluit eam terzozibus inclinare. qz tunc erat maxima persecutio xpianoz siue ptra xpianos. **D**icens filia oportet vnum ex duobus fieri. vel q sis vxor filij mei. vel tormentis interire. s ipsa terrentem sicut blandientem terret dicens. **N**uncq se ducere hominem mortalem in virum. **E**cce hic vera fidelitas ad suum sponsum. te quo dicebat annulo suo subarzauit me domi-

nus meus ihesus cristus et tanq sponsam decorauit me corona. posuit signum in faciem meam et nullum preter eum amato rem admittam. **N**ota annulo suo annulus est fides xpiana figure circularis quia voluitur in duodecim articulis. lapis preciosus est meritum fidei. **S**ignum in facie est caract qz recepit i baptismo. **M**oraliter hic habent exemplum mulieres maritate seu moniales que receperunt xpm in sponsum. **E**x quo enim se dederunt vni non recipiant aliu alias essent infideles non seruato pmissum. **B**eata autem agnes licet se crete cristum in sponsum recepit per votum castitatis non tamen fuit excommunicata propter sententiam de claustrinis. **D**icitur hic contra hoc quia multe claustrine desponsantur et post timore parentum non audent reuelare contrahunt cum alijs et nichil faciunt vel si reuelatur contradicunt et male. **S**ed optima punicio esset qd pater no daret sibi dotem ex quo sine scriptu sui desponsauerit sibi viz. **D**e hys die scriptura. **H**is autem qui i matrimonio precipio non ego sed dominus vxorem a viro non discedere. **Q**uod si discesserit manere innupta aut viro suo reconciliari et vit vxorez non dimittat ad. **C**orinthios septimo. **D**ico tercio qd tercium donum est digna honestas quia deus voluit eam honestissime pseruare. **A**d practicam dicitur ex legenda videns ergo pfectus qd nec amore nec timore voluerit sponsari cum filio suo qui moriebatur amore sui opposuit sibi et dedit sententiam ptra eam scz vt duceretur ad lupanar pmissio. **P**one qd omis iuuenes qui vellent cum tali domicella habere placenciam ibi conuenirent quousq moreretur. **Q**ualis iudex iste fuit hoc fecit vt eius filius ad nimis videret ea nudam etc. **I**ta sententia fuit sibi durior qd sententia mortis. **T**unc ipsa eleuatis oculis in celum ad suum sponsum ihesum cristum flens orauit dicens. **D**

dñe non placeat vobis et non sustineatis
 tantam pfusionem q̄ isti infideles videat
 me nudā et ne corpus meū polluat tamē
 q̄ vos domine nudus fuistis in cruce pa
 rata sum sustinere sicut vobis placuerit.
Dicatur quomodo cum tenudaretur tūc
 visibiliter angeli submisērūt eius capillos
 in tanta densitate q̄ ita perfecte fuit coop
 ta ac si esset veste induta. Ita q̄ nichil vi
 debat de eius corpore. Et sicut debuerāt
 conuerti viso hoc miraculo ita dixerunt q̄
 erat incantacō et arte magica hoc factum
 fuisse. Et tūc p̄cepit prefectus vt ad lu
 panar duceret. **D**ucebatur autē ad lupa
 nar vt ouis ad macellū et introduxerūt
 eam in domum cuiusdam meretricis et ibi
 inuenit angelum circūdantem eam tanto
 lumine vt nullus eā p̄e splendore vide
 ret induens ei vestem candidissimā q̄m
 sponsus sibi misit q̄m induit gratias agēs
 deo et poterat dicere gaudens gaudebo in
 domino et exultabit aīa meā deo meo. q̄
 induit me vestimentis. **Ysaie. lxxij. Mora**
de vestimentis sc̄z capilloz densitate. sc̄do
veste candida. Ecce dignitas honesta.
Idō dic̄ collaudabo et c. Moraliter du
 pli vestem honestatis induere nos debet
 exēplo beate agnetis sc̄z capilloz densita
 te. **Capilli em̄ sunt volatiles et signāt co**
gitaōnes volatiles et diuersas q̄s indue
re debet per honestatem nichil inhonestū
cogitare in corde. sc̄do in corpore induamur
veste candida honeste conuersationis ca
uere ab opere inuidie carnalis. Iste ves
tes sunt nobis necessarie. alias q̄m anima
sine istis apparet coram xp̄o et sc̄is est ita
abominabilis q̄ statim mittitur ad infer
num. Iteō dicit iohannes. Beatus qui
custodit vestimenta sua ne nudus ambu
let et videant turpitudinem eius. Apoca
ly. Dicit quarto q̄ quartum donū est al
ta et perfecta puritas. Triplex est grad⁹ pu
ritatis sc̄z iugalis vidualis et virginalis.
Ante dicit beda bona est castitas iuga

lis. **M**elior est continentia vidualis. **S**p
 rima perfectio virginalis magnam gratiā
 fecit creature deus quā p̄seruat in purita
 te virginitatis cum sit virgo debili⁹. **V**i
 ritum em̄ nō frangitur nisi tangatur. **V**irgi
 nitas autem solo visu concupiscentie le
 ditur non tamen p̄ditur nisi per opus q̄s
 voluntarie delectacōez illā venereā fue
 rit expert⁹ vt dicit doc. sc̄s in sc̄da sc̄de. q.
 elisar. primo ad quartum. **B**eata autem
 agnes fuit a deo in pura virginitate conf
 uata. **E**ntē cum esset in dicta domo me
 retricis et multi iuuenes essent ibi p̄grega
 ti et aliqui intrassent ad eam vidētes tan
 tum lumē timebant et egrediebantur. **I**n
 terim venit prefecti filius cum sodalibus
 suis videns alios ingressus est audacter
 et videns tūc lumen circa agnē et irruens
 in eam in ipso lumine prius q̄ eam mā
 rangeret cecidit in faciem suam et suffoca
 rus a dyabolo expirauit. **V**idens autem
 vnus q̄ moram faceret credens ipsum cū
 ea delectari ingressus est ad iuuenem et in
 nem eum mortuum et exclamauit dicēs
Pissimi romani succurrite meretrix ista
 magicis artibus prefecti filium interfecit.
Prefectus autem audiens venit illuc et
 videns filium vnigenitum suum mortu
 um dixit beate agneti. **C**rudelissima femi
 narum in filio meo voluisti tuam magi
 cam artem demonstrare. **R**espondit bea
 ta agnes. **I**lle cui⁹ voluntatez volebat
 perficere in eum potestatem accepit. **P**a
 ret ergo alta puritas beate agnetis ex dic
 tis. **Q**uia nec cogitaōne nec opere virgi
 nitatem amisit. **I**teō apostolus dicit vir
 gibus **R**espondi em̄ vos vni viro vir
 ginē castam exhibere cristo. ij. ad **Corin.**
ij. Mora cum dicitur virginem castam.
multe persone sunt caste sine virginitate.
vt illi qui fuerunt de matrimonio vel ali
as s̄ post viuunt caste. **Alie autem sunt**
virgines sine castitate q̄z nū q̄s fecerūt ac
tū s̄ sustinet tact⁹ amplex⁹ et oscula talis

virgitas modici valet. Et talibus ieremias fecit planctum de virginibus syon stolite id est in verecunde impudentes. Et ipsa super ple virgitas oppressa amaritudine. **Tr**es nox primo. Virginitas enim non solum consistit in ab actu sed oportet cauere ab actu et cogitationibus malis. ymo etiam virgines omnes sensus corporales debent habere castos ut scilicet nolunt videre virginitates nec audire nec loqui de materia carnali. quia alias est virginitas ferens. **B**ico quinto quod quantum donum est clara sanctitatis aliqui habent sanctitatem sed non claram mundo ymo est obscura et abscondita. quia abscondunt eam timore vane glorie et bene faciunt iuxta christi consilium. **A**tendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus ut videamini ab eis etc. **M**atthi. v. si alia est sanctitas aliquorum quam teus publicat et clarificat etiam miraculorum testimonio ad laudem dei. et dicit christus istis. **S**ic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona et glorificent patrem vestrum qui in celis est. **M**atthi. v. **T**alem sanctitatem claram habuit beata agnes unde cum perfectus genibus flexis et flendo supplicaret sibi dicendo. **I**n hoc apparebit quod non magica arte ista fecisti. **S**i deprecata fueris angelum tuum et restituras michi filium. **R**espondit beata agnes quia tempus est ut virginitas domini mei ihesu christi manifestetur. **E**gredimini foras. **O**rantem ergo beata agneta apparuit ei angelus domini et eleuauit eam flentem et iuuenem suscitauit. **C**ogitare qualiter perijt vitam beate agnetae qui egressus foras cepit clamare. **U**nus est deus in celo in terra et in mari qui est deus christianorum. **Q**ui dixerunt sibi aliqui quid dicis. **R**espondebat. **E**go scio quid dico. **C**ogitate quomodo dixit multa de alio mundo de inferno in quo fuerat de purgatorio de paradiso. quia dampnati usque ad diem iudicij possunt beatos vivere in gloria. **E**tiam multi ex hoc fuerunt conuersi. **D**icatur contra

illos qui dicunt quod nullus venit de alio mundo ymmo multi venerunt. **N**on quid venit christus et lazarus et quomplures alij et iste filius perfecti. **I**deo christus qui credit in me opera que ego facio et ipse faciet et maiora horum faciet. **J**ohannis. xiiij. **T**unc fuit completa ista promissio in beata agneta. **Q**uentur in glosa augustini que sunt ista maiora quam mortuos suscitare. cecos illuminare. leprosos curare. **E**t dicit ipse quod maius est de impio iustum facere quam celum et terram creare. **E**t hoc etiam dicit de prima sede. q. cxiij. ar. ix. in corpe. **I**n hoc miraculo nota duas resurrectiones magnas vna corporis. quia diuina virtute anima que erat in inferno fuit reunita corpori orationibus beate agnetis. **S**ecunda fuit resurrectio anime quia de infidelitate et mala vita ad fidem christi et bonam vitam fuit conuersus. hoc est maius quam suscitare corpus. **S**ed aliqui plus admirantur de miraculis corporalibus quam de spiritualibus que sunt maiora. **D**icunt aliqui. **Q**ui modo fierent ista miracula dico quod maiora sunt. **M**agnum miraculum esset suscitare aliquem qui iam mensum vel per annum fuit mortuus maius miraculum est suscitare. xxx. in anima mortuos ex peccatis qui fuerunt mortui quinque vel decem annis. **I**tem magnum miraculum est cecum illuminare maius est illuminare infideles cecos in fide. **I**tem magnum miraculum est leprosos curare. sed maius est luxuriosum et corruptum corrigere et emendare. **I**tem magnum miraculum est contractum curare. quia modo vadit ad missam et ambulat per bona opera. **I**tem de mutis quia modo loquuntur confitentes peccata sua. **I**tem orando deuote. **I**tem de surdis. sed modo audiunt sermones. **E**cce quare dicit et maiora horum faciet. **I**tem magnum miraculum esset si homo mortuus membratim diuisus suscitaretur. sed maius miraculum est quando corpus mysticum scilicet domus villa vel ciuitas vel regnum quod est diuisum

vnitur et viuificatur in vno scz spū scđō in
bona pace et p̄cordia hōies aut̄ carnales
solū attendūt ad miracula carnalia quibz
d. dauid. venite et videte opera dñi q̄ p̄
sunt p̄digia super terrā auferēs bella vsqz
ad finē t̄re. Nota p̄digiu est miraculum
qd̄ fit sup̄ naturā q̄ intellc̄is non pōt vix
cape nec intelligere. Dixi sexto q̄ sextum
donū est plena firmitas scz in miris
cū esset teneris et delicata. xiiij. annoz di
so miraculo p̄fectus de filij sui suscitati
one voluit eā liberare s̄ temploz pontifi
ces timentes perdere lucrum. Si p̄pls ad
cristum p̄ueneret p̄mouerūt et p̄turbaue
rūt totū p̄lm̄ p̄fectus em̄ hoc videns ob
stupuit. S̄ ne videret p̄tra tēploz pon
tifices aliqd̄ dicere. vicariū derelinquens
recessit cū filio tristis. qz eam liberare nō
potuit. Tunc vicari⁹ aspasius igne copio
so accensū iussit eam iactari in medio q̄ cū
fuisse factū flāma induas partes diuisa ē
ip̄az in nullo p̄tingebat incendiū s̄ minis
tros exurebat. Tunc beata agnes orōz fe
cit d. Omnipotens adorante colente tre
mente p̄r dñi mei ihu xpi q̄p̄ filiū tuum
euasi minas impioz et spurcias dyabo
li impolluto calle transiui et inter flāmas
in t̄repidam ad te puenire. Bone ihesu per
mittis vidētes hoc gentiles multi p̄uerte
bant. Alij aut̄ p̄radicebāt aspasius autē
p̄pli sedicōm non ferens gladium in eius
gurgure immergi fecit. Et sic migravit ad
xp̄m p̄aret ergo eius plena firmitas vnde
scriptura dicit Fortitudo et decore indumē
tum ei⁹ et ridebit in die nouissimo. puer.
vl. Moraliter habemus hic exemplū in
beata agnete perseverādi in bona vira in
cepta non resistere timore verboz tetra
hentium nec temptacōnibus dyaboli nec
occasionibus mundi. Ideo dicit apls. Itaqz
ffes mei dilecti stabiles state et immobiles
habūdātes in om̄i ope dñi sp̄s scientes q̄
labor vester nō est inanis in domino. j. ad
Cor. xv. Bico septimo. Altra felicitas li
cet em̄ sit doctina firma q̄ martires sunt

in felicitate paradisi singulariter tam̄ fuit
ostensū de beata agnete Fuit em̄ eius cor
pus sepultum honorabiliter et cū iuxta il
lius p̄m̄e p̄suetudines parentes ei⁹ flen
tes vigilarent ad eius sepulchz viderūt
exerātū virginum p̄tereuntem cum in
genti lumie que om̄is erant indure cicla
dibz auro textis et palme in manibz eaz i
signū victorie Inter q̄s viderunt beataz
agnetam et ad dextram eius agnum nūe
candidioz que stans dixit eis videte ne
nie quasi mortuam lugeatis s̄ p̄gaudete.
qz cum hīs omnibz lucidissimas sedes ac
cepi et p̄transiui. Ex isto miraculo fit fes
tum agneris scđō. Moraliter dicatur hic
p̄tra illos qui indiscrete flent illos de qui
bz sunt certi qd̄ sunt in paradiso sic sunt pu
ei innocentes. Ideo nō sūt flendi nisi p̄az
satisfaciendo nature. Sicut si rex duceret
secum filium vestrū vt ipsi faceret mag
num dominum et de hoc ploraretis. Idez
in p̄posito rē. Ideo dicit apls. holumus
vos ignorare de dormientibus vt nō p̄tus
temnu sicut et ceteri qui spem nō habent. j
ad Thesala. iij. flendi sūt em̄ mortui qui
dampnantur rē.

De beato vincentio.

Beatus vir qui
in sapientia morabitur habet
verbum istud originaliter Eccl. xiiij. per
totū mundum inter xp̄ianos fit hodie fel
rum beati vincentij de quo erit sermo no
ster sed p̄mo salutē virgo maria rē. Be
atus vir scz hic p̄ grām et infuturo p̄ glo
riam qui in sapientia morabitur. Ideo de
declaracone hui⁹ et introductione materie
sciendum q̄ questio fuit inter antiq̄s phi
losophos ymo etiā inter thologos q̄ dif
ferētia est inter sapiā et scientiam qz sanc
ta scriptura loquens de sapiā dicit q̄ sal
uat creaturam scz occasionaliter et etiam
dicit qz scā inflat. j. ad Corint. viij. Ideo
aut̄ dimittendo opiones p̄hoz et tholo
goz in textu bible ostendit quid est v̄ra

sapientia di. **S**apientia doctrine s'm nomen eius ē et nō in mult. est manifesta quibz autē agnita est pmanet vsqz ad p'spectū dei. **Ecc.** vi. **M**ora s'm nomē eius ē. qz sapia s'm noīs etymologia idē est q' sapida scia. **S**cia enī dī cognitionē veritatē deo et creatur. **S**apientia autē plus dī scz cognitionē de deo et creaturis cū sapore deuocōis verbi grā **I**n theologia multi sūt q' habent sciam theologie in intellectu ad disputandū arguendū respondendū legendū pdicandū s' in corde nō sentiūt sapore spūalis deuocōis et dulcedinis tales habēt sciam s' non sapientiam. **T**u enī scis legēdo pdicando studendo disputādo q' est vnus deus in essentia et trin' in p'sonis. **E**t fili' dei fuit incarnat' natus et vsqz mortu' passus. **I**n istis sentis tu sapore amoris et deuocōis si dicas q' sic tunc habes sapientia. **S**i dicat q' nō tunc habes sciam solū **I**dē si volum' loq' de iure canonico vel civili qn' vos dñe doctor legist' vel disputatis qn' cogitat' diuinā puidenciā q' isto mō deus regit mundū scz q' boies sapientes regūt alios vel vt habeāt meritū iusticie p eos ad ministrandū per ordinacōes et malos puniōes si in hīs sentiūt sapore sapiam habet' sin alias sciam tm̄ et debet' dici sciens et nō sapiens. **I**dē de magnis phis et medicis scientibz cursū celi et stellarū et cōstellacōes vrutes herbarū lapidū et stellarū. **I**n tali scia si sentiūt i corde deuocōne dicēdo. **B**enedict' deus et qliter disposuit et ordinauit vt ista inferiora regant a superioribz eozporibus et. tunc habet' sapiam alias sciam **E**cce q're dī. **S**apientia doctrine scdm nomen eius est. **S**z lex cū sequit' et nō in mult. est manifesta qz licet multi habeāt sciaz pauci tm̄ habēt sapiam habēt enī magnā scientiā et malā cōsciā. **I**dē apls loquēs de illis magnis phis dī. **Q**ui cognouissent deū nō sicut deū gloriuauerūt aut grās egerunt s' euauerūt in cogitacionibz suis di

centes enī se esse sapientes stulti facti sūt **A**d **R**oma. j. quibz autē cognita est pmanet vsqz ad cōspectū dei. **I**dē dī thē. **B**eat' vir scz beatitudine vite et post beatitudine patrie q' in sapia morabit'. **A**p'propando autē thema ad beatū vincentiū inuenio q' in mūdo habuit quinqz sapientias et nō sunt plures scilicet
Prima sapientia phisica
Secunda sapientia theologica
Tercia sapientia apostolica
Quarta sapientia angelica
Quinta sapientia heryca
Istis qnqz sapientijs deus in h' mundo dorauit vincentiū. **I**dē de eo appropate dī thema beat' vir. i. dīctuosus q' in sapientia et. **D**ico pmo q' beat' vincentius habuit scientiā phicā. **S**apientia enim antiquoz viroz phoz in hoc erat scz vt haberēt cognitionē veritatē de pma causa et alijs. **E**t abstinebāt se ab omnibz delectacionibz maxime luxurie q' eberat et obscurat intellectū vitabāt enī negocia vt haberēt intellectū recollectiū quia virtus vnica fortior est seipsa dispersa et cauebant a pctis. **I**dē salomō magn' phisosoph' de se dī. **C**ogitauit in corde meo abstrahere a vino carnē meā vt animam meā transferrē ad sapiam. **E**cclēstias 11. **C**lū enī signat illa tria. pmo luxuriā qz eberat. **I**dē apls. **N**olite inebriari vino in q' est luxuria. **S**ecdo negocia temporalia qz dat fumositates. **T**ercio delectaciones q' impediūt pfectū sapie quia vniū letificat cor hōis. **I**stā sapiāz habuit beat' vincenti' **D**icat cū esset **A**ragonēsis de ciuitate ostēsi de nobili genere et in domo patris esset occasio peccatoz negotiū delectacionū et beat' vincenti' vellet habere sapiam dimissa domo patris iuit vsus augustā vbi tunc erat studium generale de philosophia vbi tm̄ pfectit q' infra breue tempus omnes alios pcessit. **T**enebat istū modū q' sūme vitabāt peccata. **D**icat h' ad correctionē stu

uentium ne expendant inuani pecunias pa-
 rentium etc. Ita peccata vitabat beatus vincentius
 qui virginem se conseruauit sciens illud
 In maluola animam non introibit sapien-
 tia ne habitabit in corpore subito pecca-
 ris Sapientia. i. Nota in maluola animam p-
 inuidiam vindictam etc. non introibit sapientia li-
 cet intret scientia. Ideo beatus vincentius conser-
 uabat se ieiunando orando et habebat in-
 tellectum clarum et tenebat portam apertam. Item
 vitabat negotia mundana que spergunt cor-
 uis nec potest comprehendere. Ideo oportet
 quod sit vacuus a negotiis. Ideo dicitur sapiens.
 Sapientiam scribe in tempore vacuitatis et que mi-
 noratur actu sapientiam percipiet quia sapientia re-
 plebitur. **Eccl. xxxviii.** Tercio vitabat
 omnes delectationes carnis imo macera-
 bat corpus ut ad sapientiam eleuaret intelle-
 ctum sciens illud omnis sapientia a domino deo est
 et cum illo fuit spiritus et est ante eum. **Eccl. i.**
 Non solum occupabat se in libris temporalibus
 philosophorum sed etiam in libro spiritualis amoris et de-
 uotionis dei quod sicut aqua de alto fonte de-
 scendit in ortum. Ita sapientia descendit ab illo
 fonte de quo **Eccl. i.** fons sapientie verbum dei
 in excelsis. Ideo si vultis quod descendat ad or-
 tum cordis vestri siue intellectus ponatur cana-
 le orationis et deuotionis. Iuxta consilium beati
 Jacobi apostoli. Qui indiget sapientia postulet a
 deo que datur omnibus affluentibus et improperat nemi-
 ni **Jacobi. i.** Ita faciebat beatus vincentius
 ideo habuit magnam scientiam publicam. Ideo in
 laudem dei et honorem beati vincentii cantat ec-
 clesia. Sanctus vincentius a puericia studiis
 literarum traditus superna sibi prouidetur clemen-
 tia gemina scientia efficacissime claruit. Nota
 gemina scientia philosophi ponunt duplicem scientiam
 speculatiuam scilicet et practica quam dicunt
 praxim quam scientia speculatiua descendit in cor-
 de per deuotionem et saporem et in vita per
 sanctam conuersationem sed modo solum curat
 de scientia speculatiua ut appareat. Nota ef-
 ficacissime claruit in superlatiuo quod tres
 sunt gradus philosophie scilicet ut dicitur **Iheronimus**
 ad paulinum ca. vi. Rationalis naturalis et

moralis. Rationalis autem ostendit modum
 rationandi disputandi etc. ut gramatica lo-
 gica rethorica. Et in isto gradu claruit bea-
 tus vincentius. Naturalis est cognoscere
 motus celorum et stellarum naturas elemento-
 rum et similia et in ista efficaciter claruit bea-
 tus vincentius. Moralis autem docet quomodo
 est viuendum secundum quatuor virtutes morales.
 erga seipsum et erga proximum suum tam in prosperitate
 quam in aduersitate. Et in ista beatus
 vincentius excellentissime claruit. Ideo dicitur
 thoma beatus vir in virtute scilicet meritoria que
 in sapientia etc. Moraliter modo est totum oppo-
 situm. Nam multi curant de philosophia rationali dis-
 putando arguendo legendum etc. Alii au-
 tem de naturali scientes motus et naturas
 mutationes generationes corruptiones et al-
 teraciones rerum. Et astrologiam. Sed de
 tercio gradu philosophie et principali nullus curat
 modo ordinare vitam suam. Multi sunt qui
 habent intellectum plenum questionibus et sol-
 phismatibus et voluntate infectam et plenam
 corruptionibus et vitam plenam dissolutionibus
 melius esset habere ignorantiam quod ignoran-
 tia que non est affectata excusat aliquid.
 Ideo dicit dominus ihesus christus Ille seruus qui cog-
 nouit voluntatem domini sui et non facit secundum
 voluntatem eius plagis vapulabit multis
 qui autem non cognouerit et fecit digna
 plagis vapulabit paucis. Luce duodeci-
 mo. ergo melius esset nescire quam scire et ma-
 lam vitam tenere. Ideo dicit de beato vin-
 centio Efficacissime claruit. **Quid** se-
 cundo quod habuit etc. scilicet sapientiam thologicam
 que maior est quam philosophica que in hoc consistit quod
 ex quo enim creatura tenet bonam vitam quam ha-
 bet et cum hoc ostendit alijs veritatem crea-
 toris et creaturarum non solum verbo docen-
 do sed etiam exemplo opere adimplendo.
 Ita quod non solum dicat vadatis ad para-
 disum sed veniatis sequimini opera mea. quod
 sicut bonus pictor non solum instruit pue-
 rum ore loquendo sed manibus operando
 et liniando etc. Ita est de bono thologo
 Ideo de eo dicit. Ipse tanquam umbrae mit-

ret eloquia sapiencie sue palam faciet disci-
plinam doctrine sue **Eccl. xxxix.** Nota ipse
scilicet predicator theologus tanquam ymbres
quod predicatio tanquam aqua diuinam doctri-
nam refrigerat ardozem superbie in super-
bis auaricie in auaris luxurie in luxurios
et sic de alijs. Et sic pluuia fecit fructifica-
re in bonis operibus et meritis. Nota ipse
palam faciet etc. Ne dicat iste frater dicit
et loquitur multa bona de humilitate si ipse
est superbus. Pulchros sermones facit de
misericordia et liberalitate si ipse est auarus.
Multum commendat castitatem si ipse est
luxuriosus et sic de alijs. Istam sapientiam
habuit beatus vincentius excellenter. Ex
quo enim habuit primam sapientiam scilicet
publicam dedit se ad studium biblicam et
postquam in ea fuit bene instructus incepit
predicare non solum verbo sed opere. Postquam
enim sua fama diuulgata erat quod esset deuotior
sanctior apertior alijs. Episcopus ce-
sar augustanus valerius nomine volens pro-
uocare omnes suos de predicacionis pasto-
ra vocauit beatum vincentium et ordina-
uit eum usque ad dyaconum. Et quod episco-
pus erat senex ideo permisit sibi officium pre-
dicacionis per totam dyoclesiam. Nam predicare
officium est episcopale ut patet in primis episco-
pis scilicet apostolis ut dixit petrus de se et de
alijs. Nos vero orationem quantum ad missam
que est principalis oratio et misterio xre-
bi instantes erimus. Actum. vi. Deo quoniam
episcopus consecratur in eius dorso ponit euangeliarium
apertum et dicit sibi pace predica-
uerit tui ut dicit decretal. Cum ex iniuste
ro hoc officium fuit principale filij dei in
hoc mundo. Eamus in vicos et ciuitates
ut etiam ibi predicet ad hoc enim venit. **Mat.**
decimo. Tunc beatus vincentius cogita-
uit imitari maiorem predicatorum scilicet christum
qui cepit facere et docere. Incepit feruen-
ter predicare non solum verbo sed exemplo et
opere primo enim fundauit suam vitam in
magna humilitate inquam quod nec genere nec
scientia nec dignitate superbiebat. Ideo po-

terat predicare contra superbiam. Itaque de
spiciebat per teo omnia temporalia bona. Ideo
predicabat contra auariciam vsuram rapi-
nam furta etc. Item quia consuevit se in
virginitate poterat predicare contra lux-
uriam reprehendendo homines mulieres
dericos et religiosos quod habebat faciem fer-
ream siue carnem deferro etc. Item quia
erat fundatus in caritate predicabat contra
rancorosas malas voluntates quia erat ab-
stinens audacter poterat predicare contra
gulosos ebriosos et ieiuniorum fractores et
quia erat patiens predicabat contra iracun-
dos. Item quod erat diligens nunquam erat
ociosus sed laborabat in operibus spirituali-
bus. Ideo poterat reprehendere ociosos
qui perdunt tempus eis a deo processum ad
penitentiam prelati predicabat ut ma-
gis curarent de animabus quam de redditibus.
Clericis quod haberent deuotionem religiosam
obedientiam dominis villarum et communi-
tatum rectoribus ut facerent iusticiam et vi-
tarent peccata notoria. Subditis fidelita-
tem diuitibus misericordiam pauperibus et
tribulatis patientiam. Ecce quomodo ha-
buit sapientiam theologiam. Ideo de eo
cantat ecclesia. Sanctitate quoque in signis
dyaconiarum suscepta de archidyacona-
tum suscepit et vices pontificis diligenter
exequabatur quomodo tamen gloriosum of-
ficium predicacionis debet exequi cum di-
ligentia siue diligenter. Et quod peccatum est
illoz qui solum ore curant exequi officium
predicacionis et non opere. vultis intelli-
gere quod peccatum est ac si aliquis iret ad pa-
pam vel regem per aliqua dignitate seu be-
neficio obtinendo et rex vel papa de hoc fe-
cit ei litteram vel bullam optime scriptam.
tamen ille non curat de sigillo nichil obti-
nebit quando vellet intrare possessionem
dignitatis quod non adhibet ei fides. Ita est
de predicatoribus quibus deus permittit mag-
nam dignitatem et beneficium in celis quod fecerit si-
ope bona et docuerit alios ore ut faciat si
magnus vocabitur in regno celorum. **Mat. v.**

Si ergo nos de isto beneficio volumus habere litteram seu bullam. i. sermonem optime ordinatum colore rhetorico adornatum cum magnis auctoritatibus et originalibus realibus et vocalibus. Sed si ibi non est sigillum bone vite non datur fides verbis non penetrant corda gentium ut conuertuntur et corrigantur. Ideo necessarium est sigillum quod dat auctoritatem doctrine. Ideo ex sigilli defectu multi amittunt beneficium a christo promissum dicente christo. Qui scilicet ille qui habet predicare soluerit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines minimus vocabitur in regno celorum. **Matth. v. Minimus.** i. nullus quoniam nunquam intrabit in ea. Ideo dicebat apostolus vniuersalis predicator. Non audeo aliquid loqui scilicet in predicatione eorum que per me non effecit christus in obedientiam gentium in verbo et factis in virtute signorum et prodigiis in virtute spiritus sancti. **Ad rom. xv.** Dico tertio quod tertia sapientia est sapientia apostolica que in hoc consistit scilicet predicare verbo et opere et cum hoc propter honorem dei et saluationem animarum laborando per mundum discurrere de villa in villam etc. exemplo christi et precepto. **Euntes in mundum vniuersum.** **Matth. vltimo.** Quodammodo mercatores per terram et maritimum per mare laborant cum magnis periculis pro modico lucro. Ita apostoli et predicatorum apostolicum laborant per mundum ut christum lucrifaciant. Quod lucrum portabunt in iudicio paulus et petrus et alij. Ideo predicatoribus apostolicis dicit apostolus. **Timete** itaque fratres quomodo caute ambuletis non quasi insipientes sed quasi sapientes redimetes tempus quoniam dies mali sunt. **Ad eph. seos. v.** Ista sapientiam habuit beatus vincentius quia non solum in ciuitate cesar auguste laborabat predicando sed per villas et castra cum magnis periculis propter infideles tunc enim temporis fuit maxima persecutio christianorum. Imperantibus dyocletiano et maximiano qui miserunt vix gubernatorem qui tormentis cruciabat et occidebat christianos qui volebant fidem christi abnegare.

Crudelis dominus sed crudelior minister. Et fuit sibi dictum quomodo beatus vincentius fuit captus ex precepto daciani qui captus et cruciatus pedestris misit ipsum apud valenciam. Ubi sunt dicte multe quas iuit onerat cathenis et ferreo quale fuit istud tormentum et hoc fuit primum. Sed cogitans onus christi quod christus portauit quando ducebatur ad crucifigendum patienter portauit. Attendens ad verbum christi dicentis. Si quis vult post me venire abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me. **Matth. vi.** Secundum tormentum fuit quia dacianus noluit quod statim presentaretur sibi ut magis timeret et mansuesceret et precepit ut poneretur in carcere sine cibo et potu tribus diebus et cum corpore esset ibi detentus anima ibat per plateas paradisi contemplando et cum ista confortatione transiuit. Cogitare quomodo onerat ferreo dormiebat in terra et erat sine cibo et poterat dicere recte cum apostolo. **Mostra conuersatio in celis est quantum ad animam et ulterius dicit.** Unde etiam saluator est expectamus dominum nostrum ihesum christum qui reformabit corpus humilitatis nostre conformatum corpori claritatis sine fine operatione etc. **Ad phil. iij.** Tertium tormentum fuit quando illa die fuit daciano presentatus et videns ipsum pulchrum Iuuenem et rubicundum et in nullo alteratum credens quod custodes ei ministrassent cibaria voluit eos occidere dixit beatus vincentius non occidas eos. quia bene tenuerunt tuum crudele preceptum. Tunc dixit sibi dacianus quod abnegaret fidem christi alias omnia tormenta expendere in eum. Respondit beatus vincentius. Sat o nequam esse apud christianos veritatis cultum abnegare. **Tormenta tua non timeo quia per ipsa reducam ad coronam et per mortem ad vitam.** Insurge ergo et toto malignitatis spiritu rebachare videbis me tei virtute plus posse dum torquetur quam possis ipse qui torquetur. Quis christi miles intrepidus et statim tenudat eum.

Quartū tormentū fuit qz statim pos-
 situs in eculeo s̄ cogitās penā xp̄i in cru-
 ce pendentē patient̄ sustinuit illd̄ tormē-
 tū. **C**ui dixit dacia⁹. **O** miser misere-
 re tui zc. beat⁹ autē vincenti⁹ alacri vul-
 tu r̄ndit hoc est qd̄ semp̄ optauit hoc ē qd̄
 modis omnib⁹ exquisiuit. **Q**uintū tor-
 mentū fuit qn̄ cū falcastris ferreis eius
 caro crudelit̄ lacerabat̄ ipso autē dicere
 nō sunt cōdigne passionē hui⁹ t̄pis su-
 stinuit patient̄. **S**extū tormētū fuit
 de lamib⁹ ferreis ignitis ad eius latera
 applicat̄ ipso dicere. p̄basti cor meū z vi-
 siraſti nocte. s̄. tribulacōis. **I**gne me exa-
 minasti z nō est iuenta i me iniquitas etiā
 sustinuit. **S**eptimū tormētū qn̄ depo-
 situs de eculeo posuit̄ fuit in craticula vt
 beatus lauren⁹. **D**e hoc cantat ecclesia
Assumpt⁹ ex eculeo leuita **V**incentius
 atqz ad patibulū rapt⁹ moras carnificū
 arguendo ad penā alacrit̄ p̄perabat. **D**i-
 carur cū fuit in craticula ferrea volu ebāt
 eū p̄cipientes sal in igne xp̄i miles p̄ciōs⁹
 leuita vincenti⁹ vt tribunal sponte rogū
 .i. focū ascendit intrepid⁹ cui⁹ salis crepi-
 tantis p̄ corp⁹ inuicē sp̄sim ibant atqz
 p̄uine v̄rnabant. **O**ctauū tormētū
 fuit qz amor⁹ de craticula posuit̄ fuit i car-
 cere renebroso pedib⁹ constrictis ligno z
 tunc sternunt̄ fraginēra testaz vt q̄cunqz
 se v̄rteret vulnera ipsa iueniāt p̄uat̄ oī
 cōsorcio hūano vt si nō mozeret darent̄
 sibi alia noua tormēta. **S**z assunt angeli
 lux refulget in carcere laxant̄ ligna a pe-
 dib⁹ testaz aspiras v̄rte in floz mol-
 licem dant̄ laudes z angelice vocis sua-
 uitas p̄cul diffundit̄. **E**uigilātes custo-
 des z hec vidētes cū mult̄ alijs cernenti-
 bus ad dñm cōuertunt̄. **E**cce p̄ncipalia
 tormēta q̄ beat⁹ vincenti⁹ sustinuit i dei
 honore z in aīaz saluacionē. **E**cce h̄ sa-
 piencia aplica z poterat dicere cū aposto-
 lo oīa sustineo p̄pter electos vt z ipsi salu-
 rem cōsequūt̄ q̄ est in xp̄o ih̄su i gloria ce-
 lesti. sc̄da ad tibi. ij. **I**git̄ beatus vir qui in

sapia zc. **A**doralit̄ melius forz possum⁹
 nos habere te paradiso. **C**ontēplate hic
 quō care vendidit xp̄s suis amic̄. **I**deo
 faciam⁹ p̄niam z laborem⁹ in bonis ope-
 rib⁹. de illis qui nolunt laborare d̄t da-
 uido in labore hoīm non sunt z cū hoīb⁹
 non flagellabunt̄ glosa s̄ cū demonib⁹ in
 inferno. **D**ico q̄to zc. **S**apia angeli
 ca q̄ in hoc consistit. s̄. in omnib⁹ angeloz
 operib⁹ ipsi p̄ferunt z p̄ponūt honore dei
 z gloriā super oīa. **H**oc declarat̄ sic. **I**n
 p̄ncipio enī mundi anteqz deus creasset
 hoīm deus creauit angelos **I**n q̄s luci-
 fer erat maior z sanctior vt d̄t gregori⁹
Qui voluit deo parificari z reuelauit hoc
 alijs angelis z multi cōsenserūt dicendo
 qd̄ esset bonū velud adularozes cupiētes
 dñis cōplacere. **B**oni autē angeli vt mi-
 chael gabriel z raphael nō consenserunt
 imo cōtradixerūt p̄ferentes z p̄ponētes
 honore dei z eius gloriā. **E**cce sapia ange-
 lozum. **I**do cōfirmati sunt in grā per sa-
 pienciā sanati sunt q̄cunqz pla cuerūt t̄i-
 bi dñe a p̄ncipio. **S**apie. ix. **N**ota per sa-
 pientiā sanati sunt ab infirmitate sc̄z crea-
 turaz q̄ est peccabilitas qz oēs creature
 erant peccabiles s̄ sanati fuerunt tunc sc̄i
 angeli qz cōfirmati fuerunt tūc in gracia
 z in gloria quā tunc habuerūt. **I**sta est
 sapia angeloz. **I**stā sapiam̄ habuit sc̄is
 vincenti⁹ quia in nullo tormentoz mor-
 tuus fuit vt dacia⁹ confunderet̄ **E**t d̄t
 haberet gloriā z honore **Q**uādo enī da-
 cianus a uidiuit miraculū de h̄is q̄ in car-
 cere visa sunt z audita de cōuersione mul-
 torum dixit victi sum⁹ z infamens dixit
Reponat̄ inquit in lecto mollicie vt p̄
 renouet̄ iterū ad tormēta z habuit me-
 dicos z fingens seipsum dimisisse permi-
 sit vt xp̄iani curarent de eo vt cito fortifi-
 catus duriora tormēta sibi daret. **Q**z
 cū fieret p̄ijs credentiū manib⁹ xp̄o spi-
 ritum reddidit vt deus haberet gloriā z
 honore quia nullus potest aliq̄nt̄ int̄ferri
 cere nisi deus velit permittere. **E**t pote-
 f .ij.

De conuersione sancti pauli. sermo

rat dicere cū apostolo magnificabit xps in corpore meo siue per vitā siue per mortem. **A**dhibi autē viuere xpus est et mori lucrū. **A**d philippēses pmo. Nota mihi autē viuere xps est. quia supnaturaliter et miraculose vixit in tā asperis tormētis et mortē inter xpianos receptis ecclesiasticis sacīmentis lucz. **A**d oratē istā sapienciā debem⁹ nos habere in omnib⁹ dictis et factis nostris pferam⁹ dei honorem et gloriā non mentiēdo nec pmiū capiēdo nec iurando nec renegando. nec blasphemādo. **I**n omnib⁹ honorificetur deus per ihsūm xpm dominū nostrū cui est gloriā et imperiū in secula seculorum amen pma p̄terti quarto. **D**ico quinto q̄ habuit etc. Sapiencia h̄roica id est diuina. **I**sta est alijs maior que in hoc consistit q̄ deus obtinet de creatura finē quem ipse intendit infallibilit̄. quia nulla causa potest impedire quin eueniat q̄ ipse ordinauit de creatura imo contra regulas logicales. **D**icit enī logicus q̄ ex puris negatiuis nō sequit̄ conclusio affirmatiua. **S**ed deus ex negatiuis cōcludit affirmatiuā vt sibi placet. **P**hilosoph⁹ autē dē ex contrarijs non pducit contrarium imo deus ex cōtrarijs pducit effectum contrariū vt patet in ioseph de quo ordinauit q̄ esset domin⁹ frat̄ suozū q̄ intelligētes fratres sui ipsuz vendiderūt vt esset captiuus et nō domin⁹ eoz et ex illius venditione secutus fuit q̄ ioseph fuit domin⁹ eoz. **E**cce q̄modo ex cōtrarijs deus cōcludit snū ppositū ad hoc auctoritas Sapienciā supple diuinā nō vincit malicia supple creaturaz. **A**tringit a fine vsq̄ ad finē fortiter et disponit omnia suauit̄. **S**apie. vij. et. viij. **I**stā sapiētiā habuit beatus vincenti⁹ dei voluntate quia eā sez cōmunicauit. **I**deo dicit vincenti⁹ quasi vincēs dacianū quia dacianus ordinauit q̄ moreret in tormētis. **E**t quando audiuit q̄ mortuus fuerat in lecto dixit victi sumus. **S**ed ex quo

in vita non potuit ipsū vincere. **I**n morte cogitauit habere victoriā de corpore. **E**cce malicia. **E**t mandauit eius corpus pici in campū a feris et aibus cōsumendum. **S**ed affuit coruus q̄ aues cū feris abigebat et credit̄ fuisse angelus quod reuelatum fuit daciano qui fecit corp⁹ pici in mari cū mola funibus collo ligata ex quo in terra nō poterat eū vincere ad finem in mari vinceret eū sed non erat ira quia sapiencia diuina aliter ordinauit et dū submersores redirent ad denunciandum q̄modo picassent corpus in mari. **D**eitate corpus relatū est ad litus qd̄ dam et facta reuelacione super hoc cuidā viro fideli et cuidā vidue concurrentib⁹ illuc fidelibus repertū corpus sepultum est ab eis in quadā parua basilica ibi. **P**o cessante vero rabie psecucionis deuoco fidelis honorabilis eū extra muros ciuitatis valencie sepeliuit. **I**deo cantamus **V**incentē munduz adorem⁹ dominū in quo pressurā mundi martir vicit vincētius **E**rgo beatus vir qui in sapiencia sez diuina morabitur.

De conuersione sancti Pauli apostoli Sermo.

Uis electionis ē mihi iste. **H**abetur verbū istud in actibus apostolorū capitulo. ix. **H**odie fit festū in ecclesia de conuersione sancti pauli de nullo sancto fit festū conuersionis nisi de beato paulo apostolo. **N**on solum ratione sui quia fuit miraculosa sed etiā ratione nostri quia fuit peccatoribus p̄ficuosa quia in sua cōuersione ostendit q̄modo peccator debet ad xpm conuerti. **S**ed pmo saluaretur virgo maria etc. **P**ro breui declaracione et materie introductione sciendū q̄ p̄ncipale fundamentum et p̄ncipiū saluacionis hominū est electio dei eterna ante q̄ deus crearet celum et terrā nec aliqd. **I**am in secreto cōsistorio tunitatis facta fuit electio de sal

De conuersione sancti pauli. sermo

uandis tali modo. Tot domini Imperatores reges duces comites etc. erunt in mundo. De istis dixit pater filius et spiritus sanctus tot saluabuntur amore iusticie qua facient in subditorum correctioe. Item tot prelati pape cardinales patriarche archiepiscopi et episcopi etc. erunt in mundo. De istis tot saluabuntur virtute caritatis et diligencie suar. Item tot religiosi erunt de quibus tot saluabuntur virtute obediencie sui ordinis seruando. Item tot clerici virtute deuotionis. Item tot diuites virtute misericordie. Tot pauperes virtute patientie. Item tot mulieres virtute honestatis et continentie. Ita quod ista electio est primu fundamentu et principale et principiu saluacionis hominu ac mulierum. **Auctoritas** Elegit nos in ipso ante mundi constitutione ut essemus sancti et imaculati in conspectu eius in caritate qui predestinavit nos in adoptione filiorum per ihesum christum dominum nostrum. **Ad ephe** os primo. **Et ista electio dicitur predestinatio.** Et quia beatus paulus fuit a deo eternaliter electus ut esset de maioribus sanctis paradisi. De eo dicitur christus in themare. **Clas electionis.** i. electi passioe est michi iste scilicet paulus. Sed quia diuina electio facta in eternitate habet executionem in tempore. **Dica** vobis practicam executionis electionis beati pauli. put in epistola hodierna continetur. **Dica** hystoria prout dicit Lucas in epistola hodierna. **Actu.** ix. quomodo persequebat christianos ut lupus oues. **In** tantu quod multi christiani fugerunt de iherusalē. **I**deo dixit ipse Ego sequar eos. **Dica** tur quomodo furis inuectus ibat damascu etc. **S**aulē saule quid me persequeris. **N**ota non dicitur cur persequearis meos seruitores quia rātus est amor christi ad suos seruitores quod illorum persecutione reputabat sua. **S**icut enim bonu quod fit suis seruitoribus amore sui recipit in personam sua. **I**ta et malu. **I**deo dicitur in iudicio vniuersali. **E**surium et non redistis

mibi manducare etc. vsqz michi fecistis. **Matth.** xv. **H**ic patet quomodo homo debet cauere ne displiceat seruitoribus tuis. quia ipse recipit in persona sua que admodum dum rex recipit in se quando offendit milites vel eius officialis. **E**t propter hoc tamen timet ne offenda regis officialis. **I**deo dixit christus saule. **S**ic enim vocabatur ante eius conuersione. **S**aulē quid me persequeris. **E**cce amor christi ad nos. **E**t paulus timens ac stupens dixit. **Q**uis es domine. **R**espondit ihesus. **E**go sum ihesus nazarenus que tu persequeris. **D**urū est tibi contra stimulu calcitrare. **N**ota quod paulus ante conuersione sua habebat quatuor falsas credencias seu opiniones et errores contra dominu nostru ihesum christu. **P**rima quod non credebat ipsu esse deu solum homine. **S**ecunda quod non fuit saluator mundi solum deceptor. **T**ercia quod non surrexit a mortuis. **Q**uarta quod non erat iudex bonorum et malorum. **S**ed christus in responsione quando dixit. **E**go sum ihesus nazarenus etc. fugauit omnes errores. **E**t primo quando dixit. **E**go sum quod est nome diuinitatis quia deus proprie habet esse. **N**ostre autē esse est nobis a deo datu. **I**deo non debet dici esse. **S**icut nullus debet dici diues de pecunijs mutuo receptis. **T**otu enim nostre esse mutuatū est nobis a deo. **I**deo proprie loquēdo nullus debet esse nisi solus deus. **I**deo legitur. **E**xodi. iij. quod quando deus voluit mittere moysen ut liberaret populu israhel de egipto dixit sibi moyses. **S**i dixerint michi quod est nome dei. quod dica eis. **R**espondit dominus ad moysen. **E**go sum que sum sic dices filijs israhel que est misit me ad vos. **E**xodi. iij. **E**cce quare respondit paulo. **E**go sum. **E**t dicit Augustinus in libro de videndo deum. **Q**uod christus ostendit tunc paulo diuinā essentia ut ibi determinat Augustinus. **C**ontra secundū errorem dixit ihesus quod idē est quod saluator ostendēs sibi clare quod nullus potest intra re paradisu nec saluari nisi

De conuersione sancti pauli. sermo

si sibi credendo vel obediendo. **C**ontra
tertium dixit nazarenus. i. floridus quia eius
corpus in resurrectione sua gloriosa flo-
ruit quatuor floribus. **P**rima impassibili-
tatis. **S**ecunda leuitatis. **T**ercia subtili-
tatis. **Q**uarta claritatis. **I**do dixit naza-
renus. **C**ontra quartum errorem dixit dux
est tibi contra stimulum calcitrare. **S**timu-
lus est iniqua dura quam dabit ut iudex vni-
uersalis bonorum et malorum quando dicet
malis. **D**iscedite a me maledicti in ignem
eternum etc. **M**art. xxv. **L**unc paulus tre-
mens ac stupens dixit. **D**omine quid me vis
facere scilicet ut possim saluus fieri. **M**odo
enim video clare errores in quibus eram. **E**t
ait dominus ad eum. **S**urge et ingredere ci-
uitatem et dicetur tibi quid te oporteat fa-
cere. **S**urrexit autem de terra apertisque
oculis nihil videbat. **L**anta fuit claritas
que eum circumfulsit quod perdidit visum ac si
homo diu respiceret solem amitteret visum
Ad manum autem illum trahentes viri qui co-
mittabant cum illo qui stabant stupefacti in-
troduxerunt damascum et erat tribus diebus
non videns et non manducauit neque bibit.
Dicunt doctores quod in his tribus diebus
didicit et vidit in scola paradisi quicquid
postmodum predicauit. **I**nterim christus apparuit
cuiusdam discipulo suo in damasco existenti
qui dicebatur Ananias et dixit ei Anania
et ille. **E**cce ego domine et ait **S**urge et vas
de in vicium qui vocatur rectus et quere in do-
mo et vide saulum nomine tarstensem. **E**t re-
mouit ananias dicens. **D**omine audiui a mul-
tis quoniam persequitur nomen vestrum etc. **I**do
domine non mittat me ad illum lupum etc. **L**unc
dixit dominus ad eum. **G**rade quoniam vas elec-
tionis est tibi iste ut portet nomen meum
etc. quia sicut in vase auri vel argenti pre-
sentantur fructus dominus. **I**ta iste portabit no-
men meum etc. persequatur historia epistole
concludendo thema. **C**las electionis est mihi
iste. **E**cce electio eterna. **¶** **Q**uoniam
ad secundum dico quod in conuersione beati pauli
ostendit modus conuersionis peccatoris ad

deum. **I**do etiam facit festum de ista conuersione
pauli solium. **E**t sunt septem modi quibus
peccator conuertitur ad deum ut paulus scilicet
qui sequuntur scilicet.

- I**lluminatio diuinalis
- H**umiliatio personalis
- R**eprehensio fraternalis
- O**stensio iudicialis
- I**nstructio doctrinalis
- E**xemplificatio virtualis
- A**ffliccio penitentialis

Primus modus illuminatio diuinalis quoniam pec-
cator conuertitur ad deum ut paulus a deo subi-
to illuminatur quod peccator quod diu existit in peccatis
est cecus. cecus enim non videt periculum in quo est
Sicut enim ille qui transit per vicium et modo ca-
dit in luto modo in lapides modo in xpres
cecus iudicat quod vere ille est cecus. **I**ta de
peccatore transeunte per vicium huius mundi vite
modo enim cadit in luto fetenti luxurie modo
in spinas pungenti auaricie. **M**odo in
lapides iracundie et malicie. **I**do scriptu-
ra sancta tales iudicat cecos **A**mbulabunt ut
ceci quod dominus peccauerit **S**oph. primo **I**do
necesse est lux diuina illustras mentem peccatorum.
Isto lumine illuminatur peccator quoniam dicit. **O**
miser quod animus fui in luto luxurie vel in spi-
nis auaricie et sic de alijs. **O** miser quod erit
de me siue de anima mea quoniam diuinum lumē
radiat eius conscientiam cognoscit peccata quia lux
naturalis intellectus non sufficit nec etiam lux
scientie acquirere. **S**ed lux diuina est necessaria. **O**ndit
in questione sancti pauli vbi dicit. **E**t cum iter
faceret subito circumfulsit eum lux de celo. **N**on
lux de celo **A**ctu. ix. **N**on de intellectu na-
turali seu ingenio humani. **I**ste modus conuer-
sionis est multum dulcis quoniam deus subito illu-
minat peccatorem in domo camera lecto vel in
via existente ut cognoscat peccata sua dicens.
O miser quod erit de me etc. **I**stud lumē
petebat dauid dicens orando. **I**llumina
oculos meos ne vnquam obdormiam in mor-
te etc. **¶** **S**ecundus modus est humiliatio
personalis vel reiectio quando enim per-
sone pompose inflatae que non curant nisi

uide

2m

de mundanis deiciuntur vel humiliantur et hoc sic contingit quia **Q** dicit deus isti alio remedio indigent et facit eos perdere bona temporalia amore dominorum In quibus confitebantur. Et tunc uertuntur ad deum quia alii non curaret de eo. **I**teo dicit **I**mples facies eorum ignominia et querent nomen tuum domine. **B**enedicta est aduersitas seu tribulatio pauperum vel aduersitatis infirmitatis seu persecutionis dominorum que conuertit peccatores ad deum. **I**ste modus ostendit in paulo qui ibat furis infectus dicitur quod toto peccatore virus efflabat et cecidit in terram ex persecutore factus est vas electionis dicens domine quid me vis facere. **E**cce quod ex aduersitate fuit conuersus. **T**ertius est reprehensio fraternalis. **S**unt enim aliqui qui nec primo nec secundo modo uertuntur quia deus non exequit in eis die prima sed quando aliquis ut amicus frater socius vel uicinus dulciter corrigit amicum socium vel filium. **H**oc dicit de uobis **I**te gentes loquuntur de uobis ista. **I**te amore dei corrigatis et. **I**te modo multi uertuntur ad christum. **I**teo dicit christus **S**i autem peccauerit in te frater tuus uade et corripe eum in secreto et ipse solus si te audierit lucratus es fratri tuo. **M**at. xvij. **I**ste modus ostenditur in paulo quando christus corrigendo eum dixit ei saule saule quid me persequeris dicitur est tibi. **Q**uartus est ostensio iudicialis quando deus per se inuisibiliter vel per os alicuius sancti et deuoti hominis ostendit sibi rigorem iusticie tali modo. **V**ideam? tu si vis perseuerare in ista mala uita quid dices in iudicio quod respondebis christo dicenti. **Q**uid fecisti pro me ostendens vulnera et dicens. **E**cce quod ego feci pro te cognosce ista vulnera. **V**ideam? tu quod fecisti pro me quod dices tu qui modo stas et uiuis in peccatis et nichil bonifacis quod euades inferni penas. **T**ales ostensiones iudiciales faciunt uertere multos confitentem et faciunt penitentiam ut possint aliquid ostendere in iudicio. **I**teo dauid. **C**ognosce tur dominus iudicia faciens in operibus manuum

suarum. **P**retextus est peccator. **C**onuertantur peccatores in infernum sed per cogitationem ps. ix. **I**ste modus ostendit in paulo cui christus ostendit se in forma iudiciali quod admodum dicit stare in die iudicii quando dicit si bi dicitur est contra stimulum calcitrare. **E**t stratum paulus dicit domine quod me vis facere.

Quintus est instructio doctrinalis ut in predicatione ad quam multi ueniunt peccatores et in magnis peccatis uolunt et redeunt uertuntur ad deum quia in predicatione quando predicatores predicant bonas doctrinas peccatores cognoscunt suam uitam malam. **E**t dicunt o miser sum sed in malo statu sum ego. **E**t isto modo uertuntur plures quam alijs supradictis modis. **I**teo dicebat apostolus non erubescit euuangelium quia deus enim dei est in salutem omnium credentium ad **R**o. i. **M**ota non erubescit euuangelium sic illi qui magis curant de poetis quam de euuangelij doctrina poetarum neminem saluat. **I**teo predicatores euuangelice doctrine singularem coronam habent in paradiso. **I**ste modus uersionis ostensus fuit in paulo cui dixit christus. **S**urge et ingredere ciuitatem etc. **S**i uoluisset dicere paulus domine ostendatis mihi vos quid habeo facere. **C**ur me ad alium remittitis dixit christus uade quia in te deo instructorem christianis ut quod tu iuisti ira ipsi faciant et instructionem habeant. **M**ota illa ciuitas ad quam ciuitas remisit paulum dicens. **S**urge et ingredere ciuitatem etc. **D**icebatur damas que interpretatur sanguinosa significat ecclesiam ubi sanguis christi conficitur et sumitur quando ergo dicit ingredere ciuitatem id est ecclesiam ad audiendam missam et sermonem ibi enim dicitur tibi quid te oportet facere. **I**ste est principalis modus conuersionis peccatoris. **S**extus modus est exempli virtualis quando enim uident quod aliquis tenet bonam uitam et sanctam etiam si non loquatur predicando exemplo tamen illius multi conuertuntur. **D**icitur hic de conuersione cuiusdam principis

latronū in quadam via ad tēpedandum
 existens. Quidā em̄ sanctus abbas vo-
 lens ip̄m ad xp̄m conuētere iuit ad eū ⁊
 statim captus est vt eū tēnudaret ⁊c. ab-
 bas vero interrogauit eum de quo uiue-
 ret in tali heremo. **D**ixit abbas in mag-
 no labore ⁊ piculo uiuitis. **S**i uultis me
 cū uenire ad monasteriū. **E**go p̄uidebo
 uobis opulentiā. Ille timens de capcōne nō
 audebat ire s̄ abbas ip̄m assecurauit ⁊ se-
 cur⁹ est eū ⁊ tēdit illi optimā camerā ⁊
 vnū monachū reuorissimū in seruitores
 vt seruiret sibi dans ei ⁊ ministrās quid
 quid uellet gallinas p̄dices capones. **E**t
 postq̄ ip̄e erat prauis frater ille huius
 corā eo comedebat panē ⁊ aq̄. **I**te q̄ ip̄e
 iacebat in lecto s̄ orabat genib⁹ flexis cū
 lacrimis ⁊c. **P**ost multos dies ille ca-
 pitane⁹ dixit fr̄i ⁊ quales uirā tenuistis
 uos in mundo qz tantā penitentiā facitis
Respondit fr̄ qz fuit ualde peccator. **E**t
 ille ⁊ dicatis mihi ⁊ i quib⁹ pctis ⁊ dixit
 frater in multis dñe. **E**t dicatis michi si
 placet uobis ego dicam. **R**isi excessiue ⁊
 truffauit ⁊ sic de alijs uenialib⁹. **E**t capita-
 neus. **M**iser ⁊ quid erit de me qui tot
 hoies tēpedat⁹ sū ⁊ occidi qz uos de tā
 paruis peccatis facitis tantā p̄niam tēce-
 tero uolo uiuere ut uos nō pctis michi
 lectū nec gallinas. **E**t sic fuit exēplo illi⁹
 uersus **I**do die gregori⁹ plus mouent
 exēpla q̄ uerba exēpla scz bone uite forte
 si centū annis aliq̄s predicasset illi nō cō-
 uertisset eū ⁊ in exemplo bone uite uer-
 sus est. **L**egitur qz tpe beati petri apostoli
 q̄ ip̄e predicabat in **R**oma aliq̄e bone
 mulieres iam ad xp̄m uerse habebāt vi-
 ros p̄uersos uertere. **E**t eis ostendens
 istū modum dixit **M**ulieres subdite sint
 uiris ut si qui nō credūt d̄bo per muliez
 conuersionem sine d̄bo lucrifiat. j. p̄. iij.
Iste modus ostensus fuit in paulo quan-
 do ad man⁹ illum trahendo introduxerūt
 in ciuitatem **M**anus signant opera quia
 manib⁹ operamur. **I**deo dicit ad manus

illum trahentes in quo innuit q̄ exemplo
 oper. trahunt peccatores ad teum. **S**ep-
 tim⁹ modus est afflictio p̄nialis dicendo
Dñe licet sim malus ⁊ peccator. **S**pero
 tñ qz ex ista p̄nā extrahetis me de peccato
 ⁊ uertetis ad bonā uitam. **I**do licet ho-
 mo senciāt se in peccatis nō debet peniten-
 tiam dimittere qz dispositiua est ad uer-
 sionē ⁊ finaliter ad saluacōez penitentiaz
 agite. **A**ppropinquabit em̄ regnū celoꝝ.
Matxi. iij. **I**ste modus oñditur in con-
 uersione beati pauli qui trib⁹ dieb⁹ n̄ mā-
 ducauit neqz bibit q̄lis afflictio peniten-
 tialis. **S**ignum fuit qz ex penitentia deus
 duat pctōrem ad conuersionem ⁊ salua-
 tiones. **E**cce quare ecclia facit festum de
 cōuersione beati pauli apostoli qz fuit mi-
 raculosa s̄ etiam peccatorib⁹ fuit p̄uio-
 sa. **A**men

De purificacōe uirginis Marie sermo

Dies purgatio
 nis marie **L**uce. ij. **I**stud pre-
 sens festū vnū est de maiori-
 bus tot⁹ anni. **R**ō qz tres sunt sanctor⁹ ḡ-
 dus de quibus facimus festum.
Primus de p̄sona eminenti. i. alta
Scōs maior scz de p̄sona sc̄a excellenti.
Terc⁹ mltō maior d̄ p̄sona sc̄a t̄isc̄ēdēti
Dico p̄mo qz de p̄mo ḡdu fuit quilib⁹
 apostoloꝝ pet⁹ paulus ⁊c. **J**ohs bap-
 tista martires confessoꝝ ⁊c. **I**deo eoz
 festa sūt magna. **D**e sc̄o ḡdu est uir-
 go maria que nō solū est sc̄a s̄ bz excellē-
 tiā sup̄ om̄s sanctos. **I**deo eius festa sūt
 maiora. **I**n tercio gradu est solus xp̄s
 qui trāscendit om̄ez altitudinem creatura-
 rū. **I**deo eius festa ut natiuitatis. ephie.
 p̄sentacōnis. resurrectionis ⁊c. **S**unt
 multo plus maiora. **I**stos tres gradus
 sanctor⁹ inuenio in festo hodierno. qz ho-
 die fit festum.

De symeone sancto eminenter
De uirgine sancta sup̄ om̄s excellenter
De **C**rīsto sanctissimo transcendēter.

Qui hodie fuit in tēplo pñtatus a virgine maria sic mō mulieres post partum veniunt ad eccliaz cū ple. Ideo istud festum habet tria nomina inqñtum est symeonis dē dies obuiacōnis symeonis. Inquātū est Ihu xpi dicitur dies presentacōnis. Inqñtum vero est vginis marie intitula tur dies purgacōnis marie. Et qz spēa li? hodie fit festum de vGINE MARIA Ideo singulariter dicitur thema **Dies purgacōnis** zc. Ideo primo loquitur de vGINE. Secōdo de xpo. Tercio de sancto symeone. Quātum ad primū z inqñtū presens festum tāgit virginem dicit dies purgacōis marie. Qñ autē auditis istud nomē purgacōis non intelligatis qz virgo maria indigeret purgacōne. qz nunq̄ peccauit aliquo mō nec corde male cogitādo nec ore vane loquendo nec corpe male operādo ymo fuit purior sole intm̄ qz spūs sanctus de ea phibocaptus de sua puritate fecit vnā cātilenam dicens. Quas pulchra es amica mea q̄ pulchra es rota z macula nō est in te Cantico. iij. Nota qm̄ est dicitio admirānis z dicitur ter pulchra qz pulchra qz pulchra fuit in aīa quia nunq̄ habuit malam nec vanam cogitacōnem. Secus de nobis Secōdo pulchra i ore. quia nūq̄ vane seu ociose vel indiscreta locuta fuit. Nos vero nō habemus os pulchz. Tercio pulchra in toto corpore qz sine omni defectu z negligentia temperata in cibo z potu diligens in huico dei. Secus de nobis quare ergo dicitur thema dies purgacōis marie. Istam questionē declarat beatus lucas in euāgelio hodierno d. **Dies purgacōis marie** statim dixit h̄m legem moysi z nō dixit h̄m personā suam. qz nō indiguit. **Nota** videamus q̄ lex est moysi qm̄ dedit mulieribz pientibz masculos. Dicit em̄ lex mulier que suscepto semine pepit masculū immūda erit. xl. diebz nec ingredit in sanctuariū donec impleant dies purgationis sue **Leuiti. xij.** Hoc q̄ preceptū nō tāgebat vginē mariā qz nō pe-

perit suscepto seie. vñ querit sctus **Lho.** iij. p. q. xxxvij. ar. iij. an puenienter m̄r dei purgāda ad tēplum dei accesserit z m̄r det qz sic qz sic plenitudo grē a xpo veniat in m̄r ez ita decuit vt mater huilitati filij cōformaret. huilibz em̄ de? dat grām vt dē **Jacobi. iij.** Et ideo sicut xps licet legi nō esset obnoxius voluit tñ circūcisionem z alia legis onera subire ad demonstrandū huilitatis z obediētie exēplū z vt approbaret legē z vt calūpnie occasiōz iudeis tolleretur p̄ easdē rōes voluit m̄r ez suam implere legē obfūātiā q̄bz tñ non erat obnoxia licet em̄ brā vgo nullā h̄ret imūdi dicitā voluit tñ purificacōis obfūātiā implere nō p̄ indigētiā s̄ p̄ legis preceptū. Et ideo signat euāgeliz **Luc. ij.** Dicit qz impleti sūt dies purgacōis marie h̄m legem moysi. Ip̄a em̄ h̄m se purgacōne non indigebat. Nam **leuit. xij.** dē m̄r si suscepto seie pepit masculū immūda erit vbi moyses videt fuisse locutū ad excipiēdā matrem dei ab imūdicia q̄ nō pepit suscepto semine z ideo patet qz nō obligabat ad implecōez illi? precepti s̄ volūtarie purgacōis obfūātiā impleuit. Sed est h̄ questio. Quare te? ordinauit istā legē. Nūquid est peccatum generare filios in statu matrimoniali. **Respondet** qz non s̄ multe rationes assignantur a sanctis doctoribus sed vnā solam ego volo declarare. **Ratio illi? legis est.** qz omnia p̄cepta legis reducunt z includuntur in decēz preceptis decalogi que franguntur quadrupliciter scz operacōne obmissione locutione z cogitatione. Et q̄tuor tēcies faciat numerū quadragenariū. **Mulieres autē** in concipiēdo porrando pariendo z nutriendo. **Istis** quatuor modis peccāt contra dei precepta. Ideo faciūt dies purgacōis. **Primo** peccant in operacōne in concipiēdo. Nam deus ordinauit actum generacōis ad p̄seruacōez humane nature. Et multociens non mouent ad eam nisi sic equus z mulus canis vel porcus h̄m

Dies purgacōis
 marie. **Luc. ij.** Istud p̄
 sententia vñ est de ma
 ri. **Mo** qz tres sunt sancti
 vbius factus festum.
 de p̄sona em̄m̄. **Luce**
 iij. p. q. xxxvij. ar. iij. an puenienter m̄r dei
 purgāda ad tēplum dei accesserit z m̄r det
 qz sic qz sic plenitudo grē a xpo veniat in
 m̄r ez ita decuit vt mater huilitati filij cō
 formaret. huilibz em̄ de? dat grām vt dē
Jacobi. iij. Et ideo sicut xps licet legi nō
 esset obnoxius voluit tñ circūcisionem z
 alia legis onera subire ad demonstrandū
 huilitatis z obediētie exēplū z vt appro
 baret legē z vt calūpnie occasiōz iudeis
 tolleretur p̄ easdē rōes voluit m̄r ez suam
 implere legē obfūātiā q̄bz tñ non erat ob
 noxia licet em̄ brā vgo nullā h̄ret imūdi
 dicitā voluit tñ purificacōis obfūātiā im
 plere nō p̄ indigētiā s̄ p̄ legis precep
 tū. Et ideo signat euāgeliz **Luc. ij.** Dicit
 qz impleti sūt dies purgacōis marie h̄m le
 gem moysi. Ip̄a em̄ h̄m se purgacōne non
 indigebat. Nam **leuit. xij.** dē m̄r si suscep
 to seie pepit masculū immūda erit vbi mo
 yses videt fuisse locutū ad excipiēdā ma
 trem dei ab imūdicia q̄ nō pepit suscepto se
 mine z ideo patet qz nō obligabat ad im
 plecōez illi? precepti s̄ volūtarie purga
 cōis obfūātiā impleuit. Sed est h̄ ques
 tio. Quare te? ordinauit istā legē. Nū
 quid est peccatum generare filios in statu
 matrimoniali. **Respondet** qz non s̄ mul
 te rationes assignantur a sanctis doctori
 bus sed vnā solam ego volo declarare
Ratio illi? legis est. qz omnia p̄cepta le
 gis reducunt z includuntur in decēz pre
 ceptis decalogi que franguntur quadru
 pliciter scz operacōne obmissione locutio
 ne z cogitatione. Et q̄tuor tēcies faciat
 numerū quadragenariū. **Mulieres autē**
 in concipiēdo porrando pariendo z nu
 triendo. **Istis** quatuor modis peccāt con
 tra dei precepta. Ideo faciūt dies purga
 cōis. **Primo** peccant in operacōne in cō
 cipiēdo. Nam deus ordinauit actum ge
 neracōis ad p̄seruacōez humane nature
 Et multociens non mouent ad eam nisi
 sic equus z mulus canis vel porcus h̄m

2°
 carnis sensualitatem cum tñ rebērent habere intentionem p̄dicatoris qui p̄dicat vt p̄uerrat gentes ad eū vt paradisus impleat filijs dei. Ita genitores debent h̄re intencōez generādi filios p̄ paradiso virgo autē maria nō peccauit opatione qz nō ab hōie s̄ a spū sc̄o cōcepit qui formauit illud corpus dñi n̄i ihesu xpi vt format granum infra auellanas vel amigdalum. **I**do ecclia cātat. Nō ex virili semine sed mystico spiramie verbum dei factū est caro fructusqz v̄tris floruit. **S**c̄do peccant mulieres obmissione portādo qz si p̄mo facebant penitentiā sc̄z ieiunia orōes peccinacōes et huiusmodi qñ sūt ḡurte totū obmittit et licz sint satis fastidiose tñ ipse se faciūt plus fastidiosas et magis delicatas se fingūt s̄ virgo maria in hoc non peccauit aliqd obmittēdo qz dicit **Bernardus**. **Q**uod erat gūida sine grauiamie ymo p̄gnat? p̄bat eam. Sicut de nube que nō pōt eleuari s̄ qñ radius solis tangit eā eleuat et est magis leuis. Ita radi? solis eremi in v̄tero v̄ginis existētis. **I**deo nō dimittebat aliqd de suis deuocōibz ymo ampli? facebat q̄z admodū sacerdos qñ p̄rat custodia eukaristie ē deuotior. Ita virgo que custodia erat tñ corpus xpi. **T**ercio mulieres peccāt locucōne p̄tūēdo qñ em̄ sentiūt dolores p̄tus dicūt multa verba vana et indiscreta. Cum tñ rebērent recurrere ad xp̄z dicendo. **I**hesus. **E**t ad v̄ginem mariā q̄ sine dolore pepit et ad sc̄os dei. Ipse tñ alique maledicūt eūā alie viros alia dicit. **O** si modo euadā nunq̄ accedo ad v̄z. **S**z virgo i hoc nō peccauit. qz sine dolore et miseria peperit. Sic radius solis trāsīt p̄ fenestrā vitreā sine ruptura ymo pulchriorē reddit eam iteo **Ysa.** Germinans germinauit et exultauit letabunda et laudās glā libani data ē ei decore carmeli et zaron **Ysa. xxxv**. **Q**uarto mulieres peccāt cogitacōne nutriendo. **C**ogitāt em̄ mō habeo h̄redem mōto sū dñia cū tñ in magno timore di-

cerēt. **Q** dñe dedistis michi istū filiū qd scio. mō quid erit de isto filio meo si erit malus homo taliter vt me interficiat vel qd faciat aliqd malū vt sit suspēsus et finaliter dāpnatus. **S**z virgo in hoc nō peccauit. **S**ciebat em̄ scripturas. **I**do qñ in p̄tu ip̄a vidit mirabilia que facta fuerunt **C**ogitabat suam passiōē. **I**do dicit beatus lucas. **M**aria autē p̄seruabat oīa verba hec p̄ferens in corde suo **Luce. ij.** **Q**ñ vidit p̄uez ihesum natū et nudum cogitauit in corde suo dicens. **Q**ue sic fili? me? erit nudus in cruce. **D**einde p̄nis eum i voluit cogitās q̄ sic eius corp? inuolueret sindone in eius sepultura. **D**einde posuit eum in presepio in medio duoz ammalū cogitans q̄ sic suspēderet in medio duozū latronū patet ergo q̄ v̄go maria nullo modo peccauit. nec sapiendo opatione. nec portādo obmissione. nec pariendo locucōne. nec nutriendo cogitacōne tñ voluit humiliari ad seruādum legē moy si ac si esset immūda et peccatrix vt ceterae mulieres. **R**ecte dicit **Bernardus** q̄ fuit similis filio suo **Q**ui voluit circumcissorem recipere ad qm̄ nō tenebatur qz dabatur in signū peccati vt sandunt aures latroni in signum furri. **I**ta virgo voluit p̄tuare istaz legem ad quā nō tenebatur. **D**icatur p̄actice hic et p̄babiliter quomodo fuit ab ea lex ista seruata. quia in xl die a natiuitate filij sui vt est dies hodie na venit ad templum domini in quo seorsum stabant mulieres generose et diuites **E**t seorsum simplices et pauperes et seorsum virgines. et iste mos hodie a iudeis seruatur. **V**irgo autē maria in ingressu templi respexit cogitans quibz se associaret qz licet eēt generosa et nobilis de genere dauid tamen erat pauper et simplicitet iudicia. quia totum patrimonium dedit amore dei et totum aurum qd sibi obtulerunt reges orientis et volebat viuere manibz p̄p̄ijs. **I**deo si iungeret se mulieribz diuilibz potuissent sibi dicere vadatis ad locū

De purificacōe bte marie virginis sermo

vestrum. **B**enedictus deus. proz vnus
pauperis carpentarij vult se nobis socia-
ri. **S**i cum virginibus licet fuisset vir-
go dixissent sibi. **E**t vos qui habetis vir-
z filium venitis nobiscum. **E**t vnde hoc.
zē. **I**do posuit se cū simplici bō z pauperi
bō mulieribz. **E**t fuit optera quedaz pph-
ria qm̄ p̄dixit sp̄s̄ sanctus p os salomo-
nis dicens. **S**ic liliū inter spinas sic ami-
ca mea sp̄. est inter filias. **C**anti. ij. **H**abe-
mus hic exēplū huilitatis z tñ mō quili-
bet se igit qz qliber vult esse in capite in
p̄uinijs zē. **E**t ideo dgo maria regina pa-
radisi posuit se retro. **I**deo dixit maria qz
respexit huilitatē ancille sue zē. **N**on dic-
cantatē nec virginatē. **E**cce em̄ ex hoc
beatā me dicent om̄s generacōnes. **H**ec
fuit p̄ma huilitas qm̄ hodie feat i imple-
cōne legis. **I**te nota aliam magnam hu-
militatē in v̄gine maria. qz dicit euuāge-
liū hodiernū vt facerent h̄m̄ cōsuetudines
legis p eo. **C**onsuetudo em̄ legis erat vt
p̄aret **L**euit. xij. qz qñ post prum in. xl. die
mulier veniebat ad templū flexis genibz
corā sacerdote dicebat. **E**cce oblacōnez
offeratis pro me sacrificiū vt deus remit-
tat michi peccata que cōmisi concipiendo
portādo pariendo z nutriendo. **S**acerdos
autem recepta oblatione z facto sacrifi-
cio dabat mulieri benedictionem z rece-
debat mulier. **I**stam consuetudinem vo-
luit virgo maria hodierna die seruare ve-
niens in tēplo dicens sacerdoti nō symeo-
ni. quia non legitur ipsum fuisse sacerdo-
tem sed hominem sanctum. **H**odie est. xl.
dies qz peperit istum filium. z octaua die
fuit circumcūsus z vocatus fuit **I**hesus z
redit sibi oblacōm par turturum aut du-
os pullos columbarum dicēs vt ozaret
p eo. **M**axima humilitas sanctissima
dicebat peccatori ozate p me. **E**t sacer-
dos nō cognoscebat eam melius cognos-
cebat eam **Y**sa. **E**cce virgo concipiet z
pariet filium z vocabit nomen eius emā-
nuel. **Y**saie. vij. **L**unc fuit optera p̄bria

salomonis. **D**icentis in persona virginis.
Nigra sum sed formosa filie iherusalem.
Nolite me considerare quia fusca sum qz
decolorauit me sol. **C**ārico. j. **V**irgo erat
nigra oculis ignaris eam non cognosce-
ntibz sed erat formosa angelis dei. **N**olite
me considerare sp̄. respiciendo quia deco-
lorauit me sol. quia ardoz diuini amoris
sic humiliari facebat sp̄. incedendo. **I**deo
potest dicere nobis illud **M**arthi. xj. **D**is-
cite a me. qz mitis sum z humilis corde.
z inuenietis requiem animabus vestris.
Iugū em̄ meū suauē est z on⁹ meū leue
Quantum ad secūdum punctum tūc
hoc festum tangit dominum nostrz. **I**hesus
cristū. **I**nritulatur em̄ dies presentacōis
Ihesu cristū non intelligatis qz crist⁹ indi-
geret presentacōne. **Q**z nunq̄ fuit elon-
gatus a deo patre nec vnq̄m fuit absens
ym̄o sicut sol mittit ad nos suū radiū. **E**t
tamen semper est cum sole. **I**ra de cristo
Nos autē peccatis elongamur a deo. **I**do
indigemus presentacōne. **C**hristus autem
semper fuit p̄sens patri etiam in v̄tero
virginis existens de die z etiam de nocte
Ideo dicebat pater ad eum. **T**u fili sem-
per mecum es. **L**uce. xv. **L**icet miserim te
in mundū ad illuminandum in fide euuā-
gelica calefaciendum in amore dei z fruc-
tificandum in bonis operibus. **I**deo ho-
dierna cristī presentatio non fuit necessi-
tatis sed humilitatis sicut virginis m̄ris
Purgatio voluit em̄ crist⁹ seruare leges
presentacōis. **U**t dicit sanctus thomas.
in. parte questione. xxxvij. ar. iij. **Q**d. vbi
sic dicit qz xp̄s voluit sub lege fieri vt eos
qui sub lege erāt redimeret z vt iustifica-
cio legis in suis membris spiritualiter im-
pleretur. **E**t in solucōne ad tercium dicit
qz propter hoc ipsum etiā voluit legales
hostias pro se offerri qui erat v̄tra hostia.
vt figura v̄ritati coniungeretur z per v̄-
ritatem figura approbarez z illud dicitur
est. **C**ontra illos qui teum legis negant

a xpo fuisse in euāgelio p̄dicatū. Non
eni purandū est vt origenes d̄t q̄ filium
suū bonū de sub lege nasci fecerit quā ip
se nō dederat h̄c ille ibidē. **U**n̄ vt ex cor
pore istius articuli terciū ex solucōibz
argūm̄toz colligit. **T**ūc xps voluit in tē
plo hodie p̄sentari p̄pter q̄tuor. **P**rimo
p̄pter legē ipletionē et h̄c rāgit doctor ibi
de in corpore articuli vbi d̄t sic de ple na
ra duplex p̄ceptū i lege tradit. **C**h̄nū q̄ de
gñale q̄ ad oēs vt scz cōpletis diebz pur
gacōis m̄ris offerret sacrificiū p̄ filio si
ue p̄ filia vt h̄c **L**euitica. xij. et h̄c quidē sa
cificiū erat et ad expiacōnē pcti in q̄ p̄
les erat cōcepta et nata et etiā ad cōsecrō
nē quandā ipsi q̄ p̄mo p̄sentabat in tē
plo et idō aliqd̄ offerēbat in holocaustū
et aliqd̄ p̄ pctō. **A**liud autē p̄ceptū erat
speciale i lege de p̄mogenitū rā in hoibus
q̄ in iumentis. **S**ibi enī deputauerat oē
p̄mogenitū filioz isrl̄ p̄ eo q̄ ad libera
ōnē populi isrl̄ p̄cussērat p̄mogenitū egip
ti ab hoīe vsq̄ ad pctō p̄mogenitū filioz
isrl̄ reseruāt. **E**t h̄c mā datū ponit **E**xodi
xij. **I**n q̄ etiā p̄figurabat xps q̄ ē p̄mo
genitū in mult̄ s̄ribus vt d̄t ad **R**o. viij.
Quia igit xps ex muliere nat⁹ erat q̄si p̄
mogenitū idō voluit fieri sub lege et in tē
plo offerri et p̄ntari. **E**t h̄c duo circa xpm
lucas on̄dit obseruata p̄mo quidē idō q̄
p̄tinz ad p̄mogenitos cū d̄t. **T**ulerūt illū
in iherlm̄ vt susterēt eū d̄no sicut sc̄ptū est
in lege d̄ni qz oē masculinū ad aperiens
vuluā sc̄n̄ d̄no vocabit. **S**c̄do illud q̄
p̄rinet cōit ad oēs cū d̄t vt daret hostiā
sc̄dm̄ q̄ dictū erat in lege d̄ni. par turtu
rū aut duos pullos colūbar. **S**c̄do vo
luit xps in tēplo offerri p̄pter tēpli sc̄fica
ōnē et h̄c tangit ibidē doctor i solucōne
ad p̄mū vbi d̄t sic. **S**ic d̄t gregori⁹ m̄se
nus illud legis p̄ceptū sc̄fica mibi oē p̄
mogenitū quod aperit vuluā in filijs isrl̄
Exo. xij. **I**n solo deo icarnato singularit̄
et ab alijs d̄n̄s ipleri videt̄ x̄p̄e nāq̄ so
lus ineffabilis cōcept⁹ ac incōp̄hensibilis

editus v̄ginalē vterz aperuit nō antea cō
nubio referatū cōseruās etiā p̄ partū in
uiolabilis signaculū castitatis. **E**nī cū d̄t
adaperiens vuluā designat q̄ nihil antea
intrauerat vel exiuerat. **P**er h̄c etiā q̄ d̄t
masculinū significat qz nihil de feminei
tate culpe portauit. **S**ingularit̄ etiā sc̄is
d̄t q̄ terrene cōragia corruptele imacula
ti part⁹ nouitate nō sensit idō nō indige
bat sc̄ficari i tēplo h̄c p̄cō tēplū debebat
sc̄ficari per ipsū q̄ erat et est sc̄is sc̄oz v̄s
aggei. ij. **A**dbuc vnū modicū et ego mo
uebo celū et terrā marez aridā et c. **M**ag
erat gloria dom⁹ istī nouissime plus q̄
p̄me. **E**t malach. iij. ca. d̄t. **S**tati veniet
ad tēplū suū d̄n̄ator quē vos q̄ritis et c.
Tercio voluit xps in tēplo offerri p̄pter
nostrā instructionē vt doctor ibidē tan
git ad sc̄dm̄ qz sic dei filius nō p̄pter seip
sum fact⁹ est hō et circūcisus i carne h̄c vt
nos p̄ grām faceret deos et vt sp̄rialiter
circūdam̄ sic p̄pter nos s̄stitit d̄no vt vis
cam⁹ deo p̄ntare nos ipsos et h̄c post circū
cisōnē ei⁹ factū est vt on̄dat neminē nisi
circūcisū vicijs dignū esse diuinis sp̄sctibz
Quarto voluit i tēplo offerri p̄pter misti
cā significacōnē vt ibidē doctor rāgit ad
q̄rtū. **N**ā leuitici. xij. p̄cipit vt illi q̄ pos
sent offerret agnū siml̄ et turturē siue co
lūbā p̄ filio aut filia q̄ vero nō sufficerēt
ad offerendū agnū offerret duos turtu
res aut duos pullos colūbe. **X**ps q̄ cū
diues esset p̄pter nos egen⁹ fact⁹ ē vt illi⁹
inopia diuites essem⁹. vt d̄t. ij. ad cor.
vij. p̄ se paup̄erē hostiā offerri voluit sic
et in ipsa natiuitate p̄ntis iuoluit redinat̄
in p̄sep̄io h̄bilomin⁹ t̄n̄ h̄mōi aues figu
re cōgruūt. **T**urtur enī qz est aīal et auis
loquax p̄dicacōnē cōfessionē fidei impo
rat. **Q**z vero est aīal castū s̄ḡt castitatē
Qz vero ē aīal solitariū h̄t cōreplacōez
Colūba dō ē aīal simplex et māsuētū et
h̄t māsuētudinē et simplicitatē. **E**st autē
animal gregale vnde significat vitā acti
uam et hui⁹ hostia significat p̄fectionem

De purificacōe btē

marie virgīs sermo

xp̄i z membror eius vtrūq̄ aut̄ p̄pter cō
suetudinē gemendi presentes sanctoz
lucrus designat. **S**z turtur que est solita
ria significat orationum lacrimas **C**olū
ba vero que est gregalis significat publi
cas orōnes ecclesie vtrūq̄ aut̄z aīal du
plicatum offeret̄ vt sanctitas non solum
sit in aīa s̄ etiā in corpe lxx scriis th̄o. **I**bi
tem z p̄pter lxx q̄tuor xp̄s voluit in tem
plo presentari. **U**nde etiam ex dictis p̄
tano l̄ialis quare xp̄us sibi reseruauerat
om̄e p̄mogenitum. **S**z ratio moralis est
ista. **S**ic em̄ inter vir̄ z vxorē fit matris
monium ad p̄les generandas. **I**ta inter
sp̄m̄ z carnē est quasi matrimonialis con
iunctio ad generandū p̄les sc̄z actus vir
tuosos z op̄a meritoria qz caro sine sp̄i
tu nichil valet. **N**am sp̄us mouet carnē
ad opera virtutum z meritorū exercēda
que p̄les dicunt̄ vite dicit̄ dō. **F**ilij tui
sicut nouelle oliuaz in circuitu mense tue
De istis filijs sc̄z actibus virtuosis deus
vult p̄mogenitū sibi offerri s̄ quis ē ille
p̄mogenitus. **R**egla est p̄bie q̄ illud qd̄
est vltimū in executōne est p̄mū in inten
tione erga deum vtrūq̄ gr̄a. **S**i queratur
quare hodie venistis ad missaz q̄ fuit v̄ra
p̄ma intentio si dicatis p̄pter honorem dei
z virginis z ex ordinacōne ecclesie tūc bñ
statis in sc̄cia qz p̄mogenitū offertis deo
qz intentio v̄ra bona est qz p̄pter deū ve
nistis. **S**i vero dicit̄ veni ad ecclesiaz vt
viteā tūc mulieres zc̄. **T**ūc p̄mogenitū
offertis dyabolo z nō deo. qz v̄ra inten
tio mala est. **I**tē de elemosina si datis eā
intencōne vane gl̄ie vel huiusmodi p̄mo
genitus datur dyabolo. **S**i autē dat̄ vt
deus vobis faciat elemosinā de gratia q̄
ab eo petitis qñ anima v̄ra veniet ad por
tam paradisi pulsans z petens elemosinaz
q̄ deus vobis faciat elemosinā tūc offe
retur p̄mogenitus deo. **I**deo in quolibet
op̄ere virtuoso queratis inter vos cui da
tur z offert̄ p̄mogenit̄ ne meritū perda
tur ex mala intencōne qz nichil valet op̄

virtuosū mala intencōne factū z multa
z magna opera virtuosa pdunt̄ ex mala
intencōne facta. qz p̄mogenitus nō offe
ret̄ deo. **E**cce q̄re deus precepit sibi offer
ri p̄mogenita. **I**deo dicit̄ ap̄lus. **S**iue er
go manducatis siue bibatis omnia ī gl̄az
de facite. **i. ad Corin. x.** **I**deo dñs noster
ih̄sus xp̄s vt p̄mogenitus z vnigenitus
virginis marie voluit in templo presen
tari deo p̄ri z in manibz sacerdot̄ offerri.
Et. v. siclis quasi. v. regalibz argenti rete
mi iuxta legem que habet̄. **Numeri. xviii.**
vbi dicit̄. **Q**uicqd̄ p̄imum erumpetis a
valua cuncte carnis q̄ offerunt̄ domino
siue ex hominibz siue de pecoribz fuerit tui
iuris erit ita dumtaxat vt p̄ hominis p̄i
mogenito p̄cum accipias z facias redi
mi q̄nq̄ siclis q̄ viginti obulos h̄z z sic
nisi redimeretur erat sacerdotis z serue
bat in templo. **D**icit̄ practica presentaci
onis virgo em̄ maria obtulit filium suum
xp̄m ī manibz sacerdotis z ille obtulit eū
domino. **Q**z fatuus sacerdos si cogno
uisset eum ip̄z adorasset. **D**e inde voluit
eum retinere sacerdos videns virginem
matrem paup̄em z ait virgo non retine
atis eum. **E**cce. v. siclos habeo hos pau
larim cōgregauerat z recepit ab ore suo
pp̄rio forte minus p̄metens vt filij suoz
redimeret z aperuit bursam non de auro
vel serico z soluit quinq̄ siclos s̄m legis
consuetudinē. **Q**uestio est hic quare
xp̄s voluit redimi quinq̄ siclis cum esset
mundi redēptor z hac de causa fuerit mis
sus a deo p̄re. **N**ota duas ad h̄ r̄siones
vnā allegoricā aliā moralē. **A**llegorica
ē ista voluit em̄. v. siclis retei que admo
dū ip̄e redēptor erat mūdū. v. p̄ncipali
bz plagis in q̄bz cōsistit tota n̄ra redēptio
sc̄z arcūalione fuga in egiptū flagellacio
ne coronacōe z crucifione. **I**deo dō. ap̄d
dñm mia zc̄. **S**c̄da rō est moralis dās
nob̄ exēplū vt qñ hō ē r̄ditus dyabolo
ex peccato. qz peccare moraliter est seip̄m
v̄tere dyabolo v̄bi gr̄a q̄ facit p̄p̄ā vani

tatē ⁊ precio superbie vendit se dyabolo
Auarus recipiens vsuram ⁊ precū quo
 vendit dyabolo ⁊ etiā p furtum rapinas
 ⁊ sic de alijs spēbō auaritie luxuriosus illa
 delectacōe dat suā animā dyabolo. **I**te
 de alijs pctis **I**te oporteret redemi. v. si
 dis. **S**i volum⁹ saluari scz opib⁹ pñie
Primū est pñitio cum pposito nō redēti.
 di ad peccata. **S**cōm oris pfessio. **T**ercio
 corporis afflictio. **Q**uartū tebitoz resti
 tutio. **Q**uintū iniuriar remissio ⁊ vcrifi
 cat illud sacre scripte vbum. **E**st q̄ mul
 ta redimat modico precio ⁊ restituens ea
 vsqz i sepruplum **E**ccl. xi. **Q**uantum ad
 tercū hoc festum inq̄ntum tangit sanctus
 symeonem dz dies obuiacōnis symeonis
 dicatur practica. **N**am tunc xp̄s qñ vgo
 pepit filiū suū oēs in dei apti ⁊ in lege eru
 diui pcerto hēbant q̄ messias erat nat⁹
 qz vtebāt tēpus in p̄p̄t̄is assignatū cō
 pletū s̄ non cognoscebant eū ⁊ p̄pter hoc
 dixit **J**ohes bap. **M**edi⁹ v̄m stetit q̄z
 vos nescitis **J**o. j. **I**do multi orabāt vt
 ostenderet se eis singulariter sc̄tis symeō
 senex ⁊ iust⁹. **E**t n̄sum accepit symeon a
 sp̄u sancto nō visuz se mortē nisi videret
 xp̄m dñi. **E**t sciēs illā p̄ph̄t̄ā statim ve
 niat ad rēplū sanctū suū dñator q̄z vos
 q̄ritis ⁊ angel⁹ testamenti q̄z vos vult.
Malach. iij. **P**ropter s̄ quolibet die ve
 niebat ad templū ⁊ qñ vtebat aliq̄ mu
 lierē portantē pleni ip̄e p̄tebat est ne fi
 li⁹ vel filia ⁊ sp̄s sanctus nichil sibi dice
 bat vsqz in hodiernā diē in q̄ sibi dixit ho
 die obuiab in rēplo messie regi ip̄ meqz vi
 debis. **I**do p̄ sompniū bono mane sur
 rent ⁊ iuit ad rēplū mūdās ip̄z ⁊ ornās
 qz qñ rex dz intrare domū tebz tom⁹ or
 nati. **I**do cātar ecclia **A**dozna thalamū
 tuū syon ⁊ suscipe regē xp̄m ⁊ cū magna
 deuocōe expectabat viderē eū **H**ecus de sa
 cerdote q̄ expectabat eū vt acciper pot⁹
 oblacōs ⁊ habebat turturē ⁊ colūbam
 om̄s em̄ q̄ sua sūt querūt nō q̄ ihu xp̄i ad
Phil. ij. **M**ā tres pdicōnes p̄sonaz sunt

3m p̄u

q̄ nō attediant de quibusdaz negotts p̄
 mo scz te ludo puer. scdo mulieres de do
 rificacōe. **T**ercio sacerdotes de offerrozio
 s̄ de illis que sunt ihesu xp̄i statim attedi
 antur. **C**um autem virgo cum ioseph in
 trauit reimplum spiritus sanctus dixit sy
 meoni symeon ista est mater eius et fili⁹
 eius est rex ⁊ messias in lege p̄missus sta
 tim senex flens p̄re gaudio adorauit eum
 ⁊ ipsum recipiens in vlnas suas incepit
 cantare vnam cantilenam pulchraz qua
 ruoz vcrsuum. **N**unc dimittis seruum tu
 um domine secundum vcrbum tuum in
 pace ⁊c. **E**cce diē obuiacionis symeōis.
Iteo hodie cantat ecclesia. **C**umqz indu
 cerent puerum ihesum parentes eius acce
 pit eū symeon in vlnas suas ⁊ dixit. **N**ūc
 dimittis seruum tuum domine s̄m vcrbū
 tuū in pace. **Q**ueritur quare sanctus sy
 meon accepit eū in vlnis suis. qz hoc non
 fuerat sibi a spiritu sancto p̄missum. s̄ p̄
 missum fuit sibi q̄ nō moreretur nisi p̄r
 videret xp̄m dñm. **U**nde ergo tanta p̄re
 sumptio q̄ ip̄z accipit. **R**espondeo q̄ ad
 saluacionem nostram non sufficit viderē
 xp̄m per fitez s̄ ipsum recipere oportet in
 manib⁹ per bona opera. **I**teo **M**ar. vltio
Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit salu⁹
 erit. **D**iceret aliquis ego habeo istos ocu
 los anime scz dextrum ⁊ extendo casti di
 uinitatem ⁊ sinistram xp̄i humanitatem.
Sic videt cristus a nobis in via quid er
 go oportet me aliqd̄ facere. **D**ico q̄ sicut
 symeon q̄ accipitur xp̄us in manibus per
 bona opera **Q**uid p̄terit fratres mei **S**i
 fitem quis dicat se habere opera autē nō
 habeat. **N**unquid poterit fides saluare eū
 fides sine operibus mortua est **J**acobi. ij
In signum huius hodie portamus cante
 las accensas in manu que significant tria
 que sunt in cristo. **C**era mollis signat car
 nem xp̄i qm̄ habuit passibilem que lique
 facta fuit i passione ligmen album signat
 animam **C**risti purissimam lumen xro
 signat casti diuinitatem inmensam **N**on

De sanct

etiam laici videt
 xp̄m per fidem led
 p̄ra q̄m recipere
 ostendit ⁊ p̄rate
 ad **L**uc. vi. **T**un
 a nobis quādo em
 ara. **I**teo gracia

De beato

Ori ad
 Tab

bonis. xij. **S**icut
 na est beat **B**lat
 scz gloriofissimū
 me qm̄ in eius bo
 rures ⁊ exempla.

recipere bonam inf
 ver nostre regim
 tu vgo **M**aria ⁊
 respōdo ad questio
 aliquem ignoscant
 rns **B**latius et eius
 sp̄nder r̄xma. **H**er
 neta ⁊c. **V**erba s̄
 vndicācia virtutes
 n̄ om̄qz v̄ta r̄xma

Prima virtus est b
 la qua granum et non p
Secunda est sublimi
 tatem et non oedē.

Tercia est adueritas
 cadentis p̄gnat.

Quarta est ueritate
 in terra scz p̄ ueritate

Quinta est hūilitas
 nota. quā mortuū.

Quantum ad p̄
 ritus magna. ⁊ eccl
 h̄at humilitas rit
 om̄s virtutibus ali
 cū in burā humil

enim sufficit videre lumen in altari . nec xpm per fidem . sed manibus per bona opera ip sum recipere . Ideo ap[osto]lus . Glorificare et portare deum in corde . prima ad Cor. vi . Tunc enim portatur xpus a nobis quando eius amore viramus peccata . Deo gratias .

De beato Blasio Sermo .

Oranu[m] frumē
tri cadens in terra mortuum .
Verbum istud habetur Jo[han]nis . xij . Sicut tota solemnitas hodie
na est beati Blasij episcopi et martiris .
sez gloriosissimi . Ita erit et sermo . maxi
me quia in eius bo[n]a vita sunt multe vir
tutes et exempla . de quibus poterimus
recipere bonam instructionem pro bono
vite nostre regimine . Sed prius saluete
tur virgo Maria etc . Istud thema est
responsio ad questionem querentem per
aliquem ignorantem quis fuit iste sanc
tus Blasius . et cuius condicionis . Res
pondet thema . Granum frumēti cadēs
in terra etc . Verba sunt figurativa se cre
te indicanda virtutes et excellencias iux
ta quinque verba thematis .

- P**rima virtus est humilitas virtuos
sa . quia granum et non palea
 - S**ecunda est sublimitas graciosa . qz
frumenti et non ordei .
 - T**ercia est aduersitas rigorosa . quia
cadens sez dignitate .
 - Q**uarta est acerbitas dolorosa . quia
in terra sez p[er] tormenta .
 - Q**uinta est felicitas preciosa vel glo
riosa . quia mortuum .
- Quantum ad primum dico . q[ui] vna
virtus magna . et excellēcia vna beati bla
sij fuit humilitas virtuos[a] . licet enim eēt
plenus virtutibus alijs tamen eas cōser
uabat in bursa humilitatis . Alias enim p[er]

terentur . Gregorius . Qui virtutes sine
humilitate congregat quasi ventu[m] in pul
uerē portat . Nota h[ab]et duplicē humilitatē
Prima est virtuos[a] .
Secunda est viciosa .
Virtuos[a] est q[ui] homo ex vna parte cogi
tat dei immensitatem et potenciam infini
tam . Ex alia propriam sui paruitatem et
defect[us] et sic cor humiliatur . Et talis hu
militas que est respectu dei est virtuos[a] .
et multuz placet deo quia isto modo cre
atura nihil se reputat nec presumit de se .
Istam laudat beatus Jacobus dicens .
Humiliamini in conspectu dei . non dicit
hominum etc . Jaco . iij .
Secunda hu
militas est viciosa . q[ui] quis in conspectu
hominu[m] humiliatur et t[ame]n intus habet cor
inflatum vt venter mulieris grauide . et
corā hominibus faciunt vt ypo[cr]ite . De
illis dicit scriptura sancta . Est q[ui] nequit
se humiliat et interiora eius plena sūt do
lo . Eccl . xix . Humilitas autē beati blasij
fuit virtuosa . qz humiliabatur in consp[ec]tu
domini . ascendebat enim sua opera vt vi
taret vanā gloriā . Pernoctabat eniz
orando et contemplando et secrete tene
bat lectum penitencie et portabat alicuius
et extraibat honeste indutus . Jeiuabat
et quantum poterat ex humilitate absco
debat suam sanctitatē . sed deus exaltauit
eum . Au[th]oritas . Humiliamini in consp[ec]tu
dei etc . quia deus vult causas manifes
stare ad gloriā dei . et bonū exemplum
hominu[m] . Nota sup[er] illo verbo Non po
test ciuitas abscondi supra montes posi
ta . dicit glosa Augusti . i . persona super in
gentem vitā . Secus te ypo[cr]itis qui ap
petunt videri et laudari . Et sicte faciant
multa opera et tales vt fumus transeūt
toraliter et non habent fundamentum in
deo . quia dicit scriptura . Baudium ypo
cite ad instar puncti . Job . x . Humilitas
virtuos[a] beati Blasij notatur cum dicit
granu[m] . Nam palea signat superbos .
Rō

abscondere

quia plures sunt eorum quam humilitas. Secundo etiam quia palea est vana et leuis. et semper eminet granum christi paruum et superbiatur. Sic humilis etc. Juxta hoc dicit scriptura. quod futurum est scilicet persona sancta seminans scilicet in hoc mundo sed nudum granum scilicet a vanitatibus. **E**cce humilitas prima **1 Cor. xv.** Deus autem quanta magis beatus Blasius abscondebatur suam sanctitatem tantum magis publicabat in miraculis que faciebat. Dicatur quod erat de civitate capadoce etc. Et dicatur miraculum de puero curato filio vidue in cuius gutture spina piscis transuersa ipsum suffocauerat vel suffocabat etc. Christus christi concessit sanitatem pro illo et pro omnibus qui de malo guttore ipsum invocarent. Et hodie benedicitur in honore beati Blasii panis vinum et huiusmodi. **V**erificatur illud in beato Blasio **Lu. xviii.** Omnis qui se humiliat exaltabitur. **M**ora qui se humiliat scilicet de humilitate christi exaltabitur. **D**ico secundo quod secunda virtus est sublimitas gratiofa. scilicet in dignitate. quia fuit episcopus civitatis subastenii. **I**tem dicitur frumenti quod scilicet inter alia grana est melius. **I**deo prelati qui in populo sunt maiores et nobiliores significantur per frumentum. **Sach. ix.** Quid bonum eius. scilicet populi christiani et quid pulchrum eius scilicet frumentum electorum. id est prelatum. **E**t quod beatus Blasius fuit episcopus. **I**deo dicitur frumentum. **D**icatur quomodo fuit electus non solum a canonicis sed etiam ab omnibus laycis sebastis orantibus etc. **E**t subito deus inspiravit in cordibus. scilicet talium omnium ut pererent Blasium in episcopum alta voce. ipso autem contradicente omnino fuit electus. et fletus assumpsit. **R**atio quare ipse flebat. quod in iudicio episcopi habent reddere rationes non solum de suis propriis animabus sed de omnibus sibi commissis. **I**deo dicit scriptura. **I**udicium durissimum in his

qui presunt fiet. **E**xiguus enim concedit misericordiam. potentes enim potenter tormenta patientur. **Sap. vi.** **M**ora iudicium durissimum. **T**ria enim iudicia sunt prelati. **P**rimum est quod intravit dignitates. **S**i per portam quam scilicet sine scitu eligit. vel papa prouidet sine sui vel suorum requisitione. **S**i christi aliter intrat fur est et latro. nec potest saluari nisi renuerit. **U**n scriptura de hoc dicit. **A**men amen dico vobis qui non intrat per ostium in ouile ouium sed ascendit aliunde vel per latera vel per preces armatas. et per dona etc. ille fur est et latro. **Job. x.** **O**durum iudicium fiet ei. **S**ecundum erit durius iudicium quod ei fiet scilicet quod vixit postquam intravit et quod redditus expedit. quia tres partes debet facere de eis. vnam pro se. secundam pro sua familia. tertiam pro pauperibus. **T**ertium erit scilicet iudicium durissimum quod fiet ei quando reddet computum de animabus danatis ex sua negligentia. **N**am cui liber tali dicit **Ezech. xxxiiij.** **S**peculatore te tedi domui israel. **A**udies ergo ex me sermonem annunciam ex me ei. **S**i me dicere ad impium. morte morieris non fuerit locutus ut se custodiat impius a via sua ipse impius in sua iniquitate morietur. sanguinem autem eius de manu tua requiram. **S**i autem annunciare te ad impium. ut a vis suis uertat et non fuerit uertius ipse morietur tu autem aia tuam liberasti. **I**am videtis quod et qualiter curat de animabus quod parum. **E**cce quare dicit. **I**udicium durissimum etc. **I**sta considerantes amici sancti eius maximo timore accipiebant onus episcopatus. et dicebant quisque agnoscebat dei voluntates et tunc confidendo de auxilio domino accipiebant. **D**icatur quod beatus Blasius factus episcopus non mutauit statum suum ut faciunt multi mali. **S**tatim enim faciunt uarias in familia minus magis in equis et pompis dicendo honores mirant mores scilicet in malis et in bonis non est verus. **E**t quod beatus Blasius non dimisit suum statum et nec

teus abstulit sibi gram miraculoꝝ ymo
 augmētauit eā qz non soluz curabat hoī
 nes s̄ ecia aialia ferocissima q̄ eciaz sibi
 obediebāt. **P**icatur miraculū de muliere
 paup̄cula hūre vnicuz porcellū qui a lu
 po fuit captus q̄ cum maria festinacōe re
 currit ad beatis **B**lasium vt precepit lu
 po vt restitueret sibi porcuꝝ quē emerat
 et̄. **Q**uod et fecit. **S**tati enīz viuū p̄stitit
 sibi lupus. **N**ō cogitate hic duo diligē
 ter. **P**rimo virtutē beati **B**lasij. **S**cōdo
 dūciā nostraz. **V**irtus ei beati **B**lasij
 qz mouit cor lupi scroassimū ad restituē
 duꝝ carnes quas t̄m ipse diligit obediē
 to beato blasio qz erat amicus dei z deo
 obediens. sic eadē fuit in primo statu q̄ q̄
 diu adam fuit deo obediens aialia obedi
 erūt ei. **S**cōdo p̄siderate dūciā nostraz
 lupus enī rapax ad p̄ceptuz beati **B**lasij
 restituit furtū. **E**t tu fur latro non ex pre
 cepto blasij s̄ dei. nō vis restituere furtū
 seu vsurā peiores sumus q̄ bestie. **Q**uā
 vsurarij sunt q̄ mutuant. x. floze. z ponit
 in instrumēto q̄ sunt. xij. vel emunt miō
 ri precio pato. xl vendūt in plus p̄pter
 p̄ceciū speratū. xl sup possessiones acco
 modāt pecuniā interim recipiūt fructus
 xl recipiūt a costrate zc. vel retinent sibi
 solidarā seruoz. xl bona ecclie vt decās
 xl primicias xl bona defunctorū nō po
 ssunt saluari nisi restituāt. **N**on ei dimit
 titur peccā nisi restituat ablatū. **R**egula
 est iuristarū z ecia thologoz. z est **A**u
 gusti. originaliter h̄ dicere potest. **S**i ipos
 vsurarios. **D**ico terco q̄ tercia v̄tus
 est aduersitas rigorosa cum dicit. cadēs
 et̄. s̄z de dignitate ep̄ali. **C**ū enim fui
 sset diu in suo ep̄atu venit aduersitas cō
 tra xp̄ianos xl q̄ abnegaret fidē xp̄i vel
 q̄ mozerētur. p̄pter qd̄ beatus **B**lasius
 fuit depositus z exul a suo ep̄atu a p̄fe
 cto z iuit in desertū vbi in q̄dam mōre z
 in quadā spelūca vixit in maria p̄nā. **E**c
 ce quō potest dici cadēs. **E**t poterat d̄re

cum dauid. **I**mpulsus euerfus suꝝ vt ca
 derē. z d̄na suscepit me s̄z de deserto. **E**t
 qz in tanta aduersitate noluit deū desere
 re nec deus ip̄m deseruit. **N**ā cum esset i
 deserto nec haberet ad comedendū confi
 dens in deo dixit. **O**culi oīm in te sperāt
 d̄ne zc. dices suas horas deuote ac si fu
 sset in ciuitate. **E**t hora p̄ad̄ij exibat spe
 lūcā. z vi. h̄stō. q̄ volucres veniebāt
 ad euz portantes ei cibum de illo qd̄ ip̄e
 aues coēdebāt portabāt ei sibi hora p̄a
 dij s̄z hora nona veniebāt q̄nquaginta l
 centū columbi cū granis tritici. **I**te stoz
 nellus euz oliuo in rostro. **I**te corui por
 tabāt sibi ficus nouas. **I**te falcones vi
 ebant cū p̄diabz. **E**t beatus **B**lasius di
 cebat v̄rluz et omnes aues erāt in arcu
 itu. **N**ota q̄ nullus ep̄s nec rex habet tot
 seruitozes z comedebat illud qd̄ sibi pla
 cebat non carnes z post v̄uidebat eis ci
 buz p̄cipiens eis q̄ non ligaret̄ di. quō
 est confidendū de deo qui ei bene seruiūt
 deo non oportet eos timere q̄ eis defici
 at. **N**ō dicat q̄ religiosus **O** miser v̄nde
 habebō aliā cappaz q̄n ista erat rupta zc
Seruiaris deo diligenter qz nihil vob̄
 deficiet. **M**unq̄t dicit ip̄e deus **I**hs xp̄s
 s̄z primū q̄rite regnum dei z hec oīa adi
 cientur vob̄ **M**at̄h. vi. **I**dem de clerico
 et laycis. **S**ed inō talis est vita multoꝝ
 rū q̄ mirum ē quō inueniūt aquā in font
 ibus qz non sunt digni. **S**ed de illis q̄
 seruiūt deo dicit xp̄us. **N**olite solliciti es
 se dicentes. quid māducabimus aut qd̄
 bibemus aut quo operiemur. **S**at ei pa
 ter v̄ster qz hijs omnibus indigetis. **m**
at̄h. vi. **I**tem non solum aues sed eciam
 animalia vt leones v̄rsi lupi. **S**i aliquā
 do infirmabantur q̄ habebāt aliquid in
 gutture zc. xl spinam veniebant ad eis
 ostendentes ei vulnera qui curabat ea i
 nomine **I**esu cum signo crucis facto su
 p̄ plagaz dicens. **D**e cetero caueatis n̄
 li noceatis quia ex malicia v̄stra z ex cul

de sancta Agatha.

Bermo

Nota eius martirium. Cū enim fuisset in stragno angelus dñi dixit ei. O gloriose egredere et suscipe coronā. Ipso autē egresso apparuit lux magna ante faciem eius et dixit presidi. ut cognoscas qz reputo tibi ad gloriam mori p xpo. ecce me huc presento et qz multi conuertebantur ex eius miraculis ideo dedit preses eum sūas decapitacōis. Cum autem beatus Blasius oraret dixit ei dominus. Omne peccōez tuam adimplebo pmutens iurare omnes inuocātes eum et hoc dicto capite cesus est. Nota hic sancti et amici cum quanta penitencia habuerunt paradysum et nos credimus illuz habere sine penitencia sed mētra est iniquitas sibi tē. Id oportet nos facere penitentiā scz in corde p contricōez. in ore p confessionem. et in corpore p aliquā afflictōem. Id ait xps. Penitentiā agite tē.

De sancta Agatha uirgine et mar.

Similis est homini patrifamilias. Habetur verbū istud Math. xij. Si aut tota solemnitas et officū hodiernum est beate Agathe uirginis preciosissime et martiris. Ita erit et sermo. Sed primo saluref uirgo Maria tē. Istud verbū sūm q ego uolo illud ptractare de presēti habet talem intellectū. Qz beata Agatha est similis hōi patrifamilias. Queritur q quis est iste paterfamilias. Dico q nllus alius nisi xps. Unde ipse ait patrem scz vsem nocte vocare uobis sup terrā vnus est enim pater uester scz vniuersalis qui in celis est. Math. xij. Dicit q thema nostrū. Qz beata Agatha est filia hōi patrifamilias. i. gētis xpiane qz genitū singularis est sūm declinacōz grecā. Sciendū autē qz in sacra scriptura inueniuntur clare tres similitudines inter deum et

hominē. Et sic videbimus de qua loquitur thema. **P**rima est p essentialē vel substancialē creationem. **S**ecūda est p humanalē incarnationē. **T**ercia p virtualē ymitationem. **P**er primā homo factus est ad ymaginem et similitudinem dei. Quā enim deus creauit animam imprimi in ea suaz ymaginem. Sicut tu quā imprimis sigillum cere imprimis simul et ymaginem sigilli. yclud etiam mulieres sigillando panem in furno. Ita deus quā creat animam. in ea imprimi suam ymaginem. Cogita qz deus sit vt sigillum vnus essencie vel substantie et trium personarum. Ita anima est vnus essencie et trium potenciarum. **P**rima est memoria que est de preteritis. **S**ecunda est intelligencia scz de presentibus et **T**ercia est voluntas de futuris. Nulla alia creatura huius mundi habet istam similitudinem cum deo nisi hominon sol licet sit tam pulchra creatura nec luna tē. Et sicut deus est vnus in toto mundo et ipsum regit et gubernat. Ita anima est vna in toto corpore et tota in toto corpore. Et tota in qualibet parte. vt vult pbs in scdo de anima. Et ex ista similitudine dixit deus quādo uoluit creare hominem. Faciamus hominē ad ymaginem et similitudinem nostram. Gen. 1. Verbum est dei patris ad filium et spiritum sanctū qui possunt creare hominem et non ad angelos vt false dicūt iudei. **I**sta est prima similitudo inter deum et hominem. Sed ista similitudo sola non sufficit ad saluandem. quia omnes homines habēt istam similitudinem cum deo et tū non omnes saluātur. Ideo pānabile est tantam similitudinem diuine ymaginis indigne seruare. Magnū emz peccatū esset picere ymaginē crucifixi in luto vel igne. maius pctm est illoz qz picunt aīaz quaz fecit non faber lignarius vel argerarius s deus ad ymaginē suaz.

Et tu auare picis eam in luto auaricie.
Et tu luxuriose in igne luxurie. **I**o pser-
 uanda est honestissime vt reliq̄e ligni cru-
 cis vel virgis **M**arie qz precōsior ē aīa
 q̄ quecūq̄ reliq̄e. **S**ecūda similitudo
 inter dēū & hōiem est p̄ humanalē in car-
 nationē qm̄ deus factus ē ad ymaginē et
 silitudinez hōis assumens p̄fectā huma-
 nitatē in vnitarez p̄sone. Sicut enim in
 crea cōe homo factus fuit ad ymaginem
 dei. **I**ra deus factus est ad ymaginem et
 silitudinē hōim hoc dicit scriptura. Qui
 cum in forma dei esset non rapinam arbi-
 tratus est esse se equalē deo s̄ semēp̄m
 exinaniuit formā serui accipiens in silitu-
 dinem hōim factus & habitu inuētus vt
 homo **A**d philipp. ij. **N**ec ista etiā silitu-
 do sufficit ad saluacōez ymo p̄nter agra-
 uatur damnatio hōis indigne tractantis
 naturā quaz deus assumpsit. **D**eus enī
 exaltravit humanitatē in glōria sup̄ ange-
 los & tu vituperas eā viuendo vt por-
 luxuriose. **T**ercia similitudo ē p̄ virtua-
 lem ymiracōem. **P** hoc enim homo refici-
 tur ad ymaginez & silitudinē dei sicut ad
 exemplar oīm virtutū. **V**erbi gracia. Sic
 fuit misericors & liberalis cōtra auariā
Noli esse auarus rē. p̄ vsuram rē. **S**i-
 cut x̄pus fuit castus & purus rē. abstin-
 uens caritatus & plenus amore. **I**ra &
 tu rē. **I**sta similitudo sufficit ad saluaci-
 onem presuppositis primis **E**t ista ē me-
 lior & dat complementū alijs qz sine ista
 alie similitudines nō saluarent. **I**deo di-
 cit scriptura. **E**stote ymiratores. i. simi-
 les dei sicut filij carissimi. & ambulare in
 dilectione sicut ip̄e dilexit vos. **A**d phil-
 lippen. v. **I**uxta istam similitudinē ter-
 tiam dicit thema de beata Agatha **S**imi-
 lis est homini non solum p̄ primam & se-
 cundā vt alij sed p̄ virtualem ymiratio-
 nem. **M**odo videamus silitudines vir-
 tuales maiores Agathe ad x̄pm. et de
 quibus possumus recipere bonam instru-

ctiones pro regimine vite nostre. **E**t no-
 tauit sex in eius vita fuit eius filius x̄po
Primo in virtuosa cōuersacōe
Secō in fructuosa predicacōe.
Tercō in luminosa disputacōe.
Quarto in sua passione.
Quinto in sua resurrectione.
Sexto in sua tumulacōe.
Quantum ad primum dico. q̄ beata
 Agatha rē. quia recte vt x̄pus fuit con-
 uersatus in hoc mundo. ita voluit etiam
 beata Agatha cōuersari. quia sicut pictoz
 vel mulieres que operātur de serico iuxta
 exemplar repingunt ymaginem. **I**ra bea-
 ta Agatha ad ymaginem sex vite x̄pi re-
 pingebat suam vitam virtutibus & ope-
 ribus bonis. **P**rimo enim respiciebat fa-
 ciem x̄pi principium vite humane. quia
 euz esset alius in suo palacō paradisi cū
 patre & spiritu sancto cum suis baroni-
 bus. i. angelis voluit descendere & clau-
 di in parua cella vteri virginalis. **I**n q̄
 beata Agatha notauit infinitam x̄pi hūi-
 litatem. **E**t voluit ei in hoc assimilari qz
 cum esset nobilior genere. pulchrior cor-
 pore & famosior in bonitate ciuitatis ca-
 rthanensis. **E**t mortuis parētibz remā-
 sit heres illius magni palacij patris sui q̄
 exemplo x̄pi dimisit palacium patris. et
 ornamenta & vasa aurea argentea & re-
 strinxit se in quadam parua domo vt sim-
 plex p̄sona. **E**cce quomodo fuit similis
 x̄po in humilitate. **I**tem sicut x̄ps in sua
 conuersatione fuit purissimus & castus.
 quia nunq̄ gustauit de illa delectacōe ve-
 nereā. **I**ra beata Agatha in hoc fuit sibi
 similis. **E**cce quō ad x̄pi exempluz repi-
 gebat vitam suā. **V**irabat familiaritates
 hominum quia alas virginitas nō potest
 bene conseruari. **D**icatur pro correctōe
 beginnerum vt virent familiaritates rē.
Sicut etiam x̄ps in hoc mūdo voluit te-
 nere asperā vitam qz vltra .xl. quā fecit
 tota vita x̄pi fuit. .xl. **D**icit mḡ historia

2^a p̄ti^o

3^a

q̄ maḡ amicit
 doli vobis seruar
 Ira beata Agatha
 m̄tari uocabat d
 gūas cum abstin
 tna m̄i gulosa ser
 si ad extra ostend
 facit multas cor
 ones. **I**tem x̄ps n
 paup̄. cum tamen
 rem quia conu
 nis potrauit eand
 et mare sua cum
 Agatha voluit
 na & dabat par
 re rē & virebat
 in sine rem qz m
 re rē. **I**tem mode
 tibat sibi filio & n
 est qui sic diuidit r
 modo operando &
 lagna laborando p
 vlla rē. **I**ra beata
 in operibus suis sp
 in media nocte ad
 ebdomoda confite
 nis & qualiter die
 bar cum maxima re
 de sua similes homin
 dicit si non possum
 vt h̄t beata Agath
 h̄t de m̄tate certam
 h̄t cogitando qz vide
Item p̄t̄ laborem se
 re u t̄m̄na quicūq̄
 re m̄p̄d̄m̄ n̄t̄m̄ gan
 au d̄t̄m̄ m̄t̄m̄ n̄p̄
Et h̄t̄ autem m̄p̄p̄
 r̄nd̄m̄ l̄d̄m̄m̄
 sed ad baluz̄m̄
 modi non eundo a
 dum fructus vel a
 melius esset fode
 gum peccati. **D**

De sancta Agatha

Bermo

quod nunquam comedit carnes nisi de agno paschali volens seruare legem hunc cenabat. **I**ta beata Agatha in hoc voluit sibi assimilari ieiunabat dimisit carnes quia virginas cum abstinentia conseruatur. persona enim gulosa semper erit luxuriosa. **E**t si ad extra ostendatur casta secrete tamen faciet multas corruptiones nisi sit abstinentis. **I**tem Christus in hoc mundo voluit esse pauper. cum tamen esset dominus omnium rerum quia domini est terra etc. xxxiiij annis portauit eandem vestem quas sibi fecit mater sua cum esset puer. **I**ta beata Agatha voluit indui pauperrime ut begina et dabat patrimoniis pauperibus amore dei et vivebat propter manus filauit. insuit tenuit. quod nullus potest continue orare etc. **I**sto modo virgo Maria prouidebat sibi filio et ioseph. **O** benedictus est qui sic diuidit tempus: modo orando modo operando etc. **I**tem Christus fuit diligens laborando predicando de villa in villam etc. **I**ta beata Agatha fuit diligens in operibus suis spiritualibus. Surgebat in media nocte ad orandum etc. qualiter ebdomoda confitebatur etiam cum lacrimis et qualiter die dominica communicabat cum maxima deuotione. **E**cce quomodo fuit similis homini patrifamilii. **M**oraliter si non possumus ita esse siles Christo ut fuit beata Agatha. ad minus quolibet die teneatis certam orationem mane et sero cogitando quod videris Christum presentem. **I**tem post laborem sex dierum ebdomade in dominica quiescatis ab omni opere temporali non tangatis preter dominum si audiat missam completam cum silentio. **A**liud autem tempus sit tuum ad delectandum ludendum non ad taxillos etc. sed ad balistas. non pro pecunia et huiusmodi non eundo ad lupanar vel ad furandum fructus vel aliud quia si sic faceret melius esset fodere etc. quod non esset magnum peccatum. **D**icit enim deus. **N**emine

to ut diem sabbati sanctifices etc. **E**xo. xxiij. **S**abbatum quietis est dominica in qua Christus quieuit ab opere nostre redemptionis. **S**anctificatur enim audiendo missam sermones etc. **I**tem in quolibet anno communicare in pascha si istam regulam velle saluare iretis ad paradysum absque purgatorio. **O**mnia honeste. i. deuore et sine ordinem fiant in vobis. i. ad **Cor.** xiiij. **D**ico secundo quod beata Agatha fuit similis Christo in fructuosa predicatione. **M**odo videamus Christus quomodo in hoc mundo predicauit. **D**einde videbimus quomodo beata Agatha predicauit solum in vna domo scilicet iudeorum. **N**on sum missus nisi ad oues que perierunt domus israel. **M**atth. xv. **E**t nunquit Christus venit pro redemptione omnium etc. quare ergo dicit. **N**on sum missus etc. sed ad predicandum personaliter. **E**t predicabat contra septem peccata seu vicia in quibus ille populus stabat. non predicabat phiam nec poetas nec de astrologia. licet sciret omnia sed ad correctionem vici orum. **I**n hoc sibi similis fuit beata Agatha que predicauit in vna domo contra septem peccata seu contra septem vicia. **C**um enim beata Agatha viueret simpliciter. ut dixi venit commensarius **I**mpatoris **Q**uintianus nomine contra Christianos. ut abnegarent Christum vel interficerentur. et fuit sibi dictum de vita et sanctitate beate Agathe que erat nobilior et pulchrior et diuor alius et quomodo erat Christiana. **I**deo quod faceret eam abnegare et posset eam ducere in uxorem. **E**t quia erat superbus illud atreptabat. ut sonaret in auribus vulgi quod tantus esset quod posset nobiles subiugare. **E**t quia erat libidinosus ad aspectum virginis pulcherrime sua concupiscentiam commouebat. **E**t ut auarus ad suas diuicias siue ad eius facultates suspirabat. **E**t ut ydolatra Christi nomen audire non poterat. **E**t volens beatam Agatham peruer

Christus predicauit

tere. tradidit eā cuidam meretrici nomine
Affrodosie pulchra corpe h meretrix.
 que habebat nouē filias corpe pulchras
 sed etiam meretrices vt eius ammiū imi-
 mutarent. **M**ater venalis docet vt filia
 sit talis. quehbet enī illarū tenebat came-
 ram suam ornata in eadem domo vt pec-
 cando acquirerent magnas pecunias. et
 dabāt se delicijs et placis. et multis mu-
 lieribus auferabant viros. non curabāt
 de deo et coram beata Agatha faciebant
 dissoluōes tactus et oscula vt eam accē-
 derent in inhonestas locuōes vt possent
 eam inclinare ad commissarij voluntatē.
 vt consentiret vt esset eius vxor et esset
 magna domina etc. aliquādo cura minis.
Beata Agatha respondebat **V**erba ve-
 stra nō sunt nisi ventus. promissioes vt
 pluuia. minē vero quasi vnde. **E**go autē
 frenata in petra fortissima scz xpo non ti-
 meo aliquē. **F**ilie vero affrodosie cogitā-
 res eam vanitatibus inclinare ornabant
 se vestimentis aureis et sericis dicentes.
Agathe **Q**uia posses ipsa ornari si vel-
 let. **I**psa autē reprehendēs eas dicebat.
Miserere et tantum cōstabit ille ornari
 in alia vita et stebat. **I**tem comedebant
 capones p dicit etc. quia ignis luxurie li-
 gnis abozum cōseruatur. **A**gatha dice-
 bat eis qd in inferno essent semp esurien-
 tes. et ipsa comedebat panem et aquas.
Ecce quomodo fuit similis pñfamilias
 in predicacōne. **Q**uia sicut xps predica-
 uit in domo illius meretricis scz iudayce
 quia meretrix est vxor que dimisso viro
 recedit cum alio. **I**ta iudea etc. **S**ic bea-
 ta agatha in domo illius meretricis **A**ff-
 rodosie **I**gitur etc. **S**imilis ē homini pa-
 tufamilias. **M**ozahret illa meretrix aff-
 rodosia cum filiabus suis corripiebant
 totam illā ciuitatez. **Q**uādo enim mere-
 trices sustinētur p vicos ciuitatis corrip-
 unt totā ciuitatez. **I**deo ciues debēt ad
 patrem facere lupanar ante portas etc.

finita

Dicatur g̃ cōtra illuz errozē qd simplex
 fornicacō non sit peccatuz mortale sic vi-
 cendo ego suz liber et ipsa simulter et pla-
 cet sibi et mihi cui g̃ facio iniurias. **I**sta
 racione deapūtur et damnantur multe
 anime. **R**espondeat ad hoc p similitudi-
 nē de rege habente plures filias et tu pe-
 cas cum aliqua filia sua et sibi placet et ti-
 bi etc. et dicit cui facio iniuriam. **M**undē
 domino tuo facis prodicionē. **I**ta xpus
 rex tuus est pater omniuz mulierū iure
 creaōis et redemptōis. **E**t quia eas ge-
 nuit in regeneracōne baptismali. vel eadē
 si peccas cū captiua nunqt dño suo facis
 iniuriā. **O**mnes mulieres sūt captiue xpi
 suo sanguine empre sūt. **E**t heretis ē dice-
 re qd simplex fornicacō non ē peccū mor-
 tale. **I**ō dicit scriptura. **A**blominacō fac-
 ta est in israhel. i. xpianitate et in **I**herosol-
 a clericis qz filiā dei habuerūt alieni scz
 qui nō erant eius viri. **M**al. ij. **S**i ho-
 rex dat tibi filiā suā in vxorem recipias
 eā et habeas placitū euz ipsa. **A**lter nō
 vult reus qd fiat. **I**ō numeri. v. **L**ocut
 est dñs ad moysen dicens. **P**recipe filijs
 israhel vt eiciāt de castris omēz leprosi
 et qui semine fluit scz psonas publice et
 notorie luxuriosas. **D**ico tercō qd fuit
 filis xpo in sua disputacōe. xps disputa-
 uit solenniter cū dyabolo postq̃ ieiuna-
 uit. xl. diabolus voluit ipm inclinare ad
 peccatū gule pmo. scdo vane glorie. ter-
 cio auaricie. **S**z xpus habuit victorias.
Ita beata Agatha disputauit cū dyabo-
 lo scz quinciano commissario in cuius ore
 dyabolus loq̃batur. **N**ā videns affro-
 dosia qd nihil faciebat abiit ad quincianuz
 di. ei. **F**acili⁹ pñt saxa emolliri q̃ ab in-
 rencōe xpiana mens istius puelle reuoca-
 ri. **T**ūc quincianus fecit eā ad se adduc-
 tū incepit disputacō. qñ aures quincian⁹
 qd vt carnal⁹ expectabat vide. **M**oznatā
 qz ita fuerat sibi laudata qñ vidit eā i hī
 tu respecto cū respectu dix. **Q**uādo dicitis

ce **R**idit agtha. **I**n-
 lio et capitulo gene-
 mea reba **Q**uincianus
 rual opozu meo
 qz anillo xpi sim su-
Iō me oñdo seru-
 can⁹ dicit dicitis rib-
 lora et captiuam suē
Sima ingenuas
 hūe xpi cōpdat et
 mox de pma q̃ hō
 plare minar⁹ ē ei
 bus aut diuersas p-
 sacris arehōis ad
 bat **I**ouis. **E**t mu-
 ven⁹ **A**gatha mīde
 rea ipa ven⁹. et tu ra-
 uis. **T**ūc quincianus
 alapas cedi v. **I**nu-
 ce **A**gatha ai cogitā-
 celus sustinuit pacem
 eos. re vici pendente
 commissariū suū instrui
 reuoluiti vt illos dicit
 nec re nec vxore tuā
 eni credis qd sint boni
Si vero mali dūmīte
 et vltia et iustie eā
 cea iugra reū vt poss-
 la nūmīte carbane ce-
 pilla euadere damnatio-
 ea dūpato hū non cō-
 ris. **S**uppon cum de fe-
 coram. et au. **Q**uid tra-
 rem tuū **A**gtha respō-
 dicitur de **E**t **Q**uincianus
 respōdit hūa eua mo-
 gam **A**gatha respōdit
 mīris audire dicit
 iam. **S**i ignem vīta-
 ueli extinguunt. **A**g-
 xpo dicit. **M**elias
 non repponitur in q-
 cūm est a palca ne

es **R**ndit agatha. Ingenua sum et nobilis et expectabilis genere ut ois parrela mea testat Quincianus. Quod ergo in habitu tali respectu incedis? Rndit agatha. qz analla xpi sum suo sanguine empra. Ideo me ondo seruilē psonā. Et quincianus dixit dicias tibi qz dicias te nobilem et captiuam siue seruilē. Et agatha **S**ūma ingenuitas. i. nobilitas ista tē q̄ fuit xpi cōpbat et sic fuit Quincianus victor de p̄ma q̄stioe. Et qz nō potuit replicare minar̄ ē ei d. Elige vnu de duobus aut diuersas penas icurrere aut vns sacrificare. Dies adorabāt ydolu q̄ dicebat Jouis. Et mulieres aliū q̄ dicebat ven? Agatha r̄ndit. Sit vxor tua talis ē dea tua ven? et tu talis q̄lis de? tu? Jouis. Tūc quincianus indignat̄ iussit eā alapis cedi d. Inuriā iudicis noli garrere Agatha at̄ cogitās quōd xps fuit etiā celus sustinuit patient̄ d. Quinciano. Inuitor te virū prudentē qz iō impator esse cōmissariū suū instruit ad tātā stulticiā deuolutū vt illos dicas deos quoz vitā nec te nec vxorē tuaz velis inurari. Si enī credis q̄ sint boni bonū vobis orauī. Si vero mali dimittas eos. Et sic fuit victor de scda et iussit eā incarcerationē mitti dicens cogita tecū vt possis euadere. Et illa tu minister sathane cogita et penitē vt possis euadere damnationē eternā. Tercia disputatio fuit non rōnibz sed tormētis. Sequenti enim die fecit eam adduci coram se et ait. Quid tractasti circa salutem tuam Agatha respondit. salus mea christus est. Et Quincianus cessabit ista responsio friuola quia tormentis te affligam Agatha respondit. Si bestias pro mittis audito christi nomine mansuescunt. Si ignem virtute christi angeli torceli extinguunt. Gaudium meuz est pro christo. Mefas tu. quia granū tristitia non reponitur in granario vsqz quo ex cullum est a palea nec anima mea quos

usqz sit a corpore soluta per mortem. Ecce quō disputauit Jō silis ē hōi. Moralit̄ ita oportz psonas bonas et deuotas vincere tres disputationes. Prima ē male loquentū illoz scz q̄ vadit ad paradisu tam inter religiosos q̄ inter clericos q̄ etiā inter laycos. Ista disputacō vincit cogitādo verbū xpi dicētis. Euz maledixerunt vobis hoies et psecuti vos fuerunt et dixerunt omne malum aduersus vos menciētes ppter me et **M**arh. v. Secūda disputatio ē carnis scz infirmitatū dolorū et vincit enī talis cogitādo illud v̄bū apli p multas tribulationes oportet nos intrare i regnū celoz. Act. xiiij. Tercia ē dyaboli p varias temptaciones vel cōtra fidē q̄ p̄ hoc sustinet et **D**ico q̄to q̄ fuit silis xpo i sua passione legit̄ te xpo q̄ in nocte passionis cum oraret et tota passio sil fuit xpo p̄ns factus ē sudor eius ut gutte sanguinis decurrentis i terrā. qz vene strinxerūt se et statim affuit angelus de celo cōfortās eū licet non indigeret. sed angelus exhibuit debitū famulatū dño suo. Ista fuit de beata Agatha q̄ in passione sua posita fuit in eculeo et in mamillarū tortura scz i abfasiōe eaz ad quā dicebat modo habes quō oprabas. Modo videam? an ille ihesus si liberabit te de manibz meis et si poterit ipse tūm q̄tū ego. Agatha ex infinito dolore qz mamilla ē ps delicata et iuxta cor incepit clamare di. Adiuua me dñe in tortura mamillarū. Tūc ille iniquus pcepit abscidi ei? mamillas. Cogitate vulnera siue foranīa q̄ remāserūt et riuī sanguinis defluentis et apposuit sibi manus retinens sanguinē et ait. Quinciano. Impie crudelis et dyre tyranne nō es confusus amputare in femina quō ipse in matre luxisti. Ego habeo mamillas integras intus in anima mea quas ab infantia domino consecraui. Et tota sanguinolenta iterum posita est in carcere

Berno

ḡ cōtra illud q̄
non su p̄m
suz libe
mibi cui
capitur
spondet
habente
liqua filia
de cui facio
o facis p̄
st pater om
redemptio
entracōne
capna m
ines mulie
e empre s
formacō n
scptura
de l. i. p̄
filia v
eius riu
filia su
p̄lancius
fiat. J
osien v
at̄ te c
ne fluit
uieses
tr ai
sue r
mo. sed
sp̄s bab
gatha d
ano cō
q̄barur.
facieb
p̄nt sara
na mens
moanus
e disput
al expe
erat sibi
cto cū

ifru
qm.

ples

Et cum oraret. ecce circa mediā noctem senex quidā in forma mediā quē antecessor debet puer lūis p̄tiroz qui credit angelus fuisse ferens diuersa medicamenta et illuminato carcere saluauit eā et postea dicit. Cum te afflixit cōsolans ibi eram et vidi qz potes curā suscipere Agatha dixit medianā carnalē nunqz corpi meo exhibui s̄ habeo saluatozē dñm ihm xpm qui solo verbo curat oīa tunc subridens senior ait. Et ipse me misit ad te. Mā et ego ap̄lus eius scz petrus sum. et in noīe eius scias te esse sanandā et hoc dicto disparuit. Tunc Agatha p̄stravit se i oratione gr̄as agens et finita oratione i nomine ihu xpi inuenit se oīno sanatā. Porram autē noctē lux refulsit in carcere quo viso custodes territi fugerūt. relicto hostio carceris ap̄to. Ipa autē nolebat fugere ne coronā martiriū amitteret et custodes in tribulatione poneret. Ecce quōd fuit similis xpo quia confortata ab ap̄lo Ego similis est hominū et c. Moraliter Agatha noluit fugere nec custodes et c. cum tamē essent inimici sui habemus hic exemplū ne velitis vindictaz inimicorū nec portetis eis malā voluntatem q̄d diu enim sum⁹ in mala voluntate sumus in ira dei. Ideo oportet remittere. Aliter autē dixit xps. pater me⁹ celestis tradet vos tortoribz si non remiseritis vnusqzqz fratris suo de cordibz vestris. **Mat. xviii.** Dico q̄nto qd fuit filius xpo in sua defunctioe. Ips enim post multa tormenta i cuncte clamando. pater in manus tuas commendo spiritū meū et cum lacrimis mortuus fuit cum clamore valido et lacrimis ad Hebre. q̄nto. Ita recte beata agartha post plurima tormenta. Mā postqz fuit curata Quincianus fecit eā sibi presentari qui admirans de curacōne et querens quis eaz sanauit Agatha r̄ndit dñs ihs qui est salus mea. Indignatus Quincianus quia adhuc ihm nominabat de con-

silio duoz maloz hoīm. fecit eam super acutissimas testas et carbones voluati ligatis pedibz et manibz ne se iunare posset. Fidelis dñs et crudeliores cōsiliarij sed statim vidicta sequebat. qz subito motus ē loc⁹ ille et ps pieti corruēs opp̄s. sit cōsiliarios p̄dictos et oīs cuitas exagitata ē et cōmota p̄ iudicē. Et cū curreret ciues tumultuantes ad Quincianū ipse iussit eā poni in carcerē et fugit. **Brā autē Agatha** cū in carcere rogaret dñm vt acciperet sp̄m ei⁹ regraciādo deo qz cōseruauit ei⁹ corp⁹ a corrupcōne et aīam a malis desiderijs et de victoria inimici et d̄ pacētia in tormētis. et clamans in manus tuas dñe et c. emisit sp̄m. Similis ē ergo patrifamilias. **Moralit̄ habem⁹** hic exemplū faciēdi aliquā p̄miaz qz sicut fando et ridendo nō possum⁹ irritare paradisū. **Jo** recipiam⁹ tormētū p̄nē. Si volum⁹ obtinere p̄mū gl̄ie. **Jo** xps p̄nitentiā agere app̄nq̄bit et c. **Mat. iij.** **Bi** co sexto qd fuit filius xpo i ei⁹ tumulacōne vel sepultura. Ips enim lz habuerit mortē ignominiosā crudelē et dolorosā. tñ habuit sepulturā honorabilē et gl̄iosā. **Mat. xi.** Et erit sepulcrū eius gl̄iosū. Ita de beata Agatha postqz fuit mortua christiani receperunt eam corpus et cum balsamo et mirā et aloes honorifice et processionaliter derici ciuitatis non requiem sed gaudeamus omnes in dño et c. **Portauerunt** corpus ad ecclesiam vt poneretur in monumento nouo scz tumba lapidea. **Cum** autē corp⁹ sepeliret. Ecce quidā iuuenis sericus indutus quē sequebant plūsqz centū alij armati et pulchri quos nemo vnqz videbat. Angeli autē erant et posuit ad caput eius tabulam breuiem ex marmore in qua erat scriptum. **Mentem** sanctam spontaneam honorem deo et patrie liberationem. **Est** hic figura que dicitur edip̄is vult dicere **Mentē** sanctam supple-

De sancto

habuit deus et les
ne lance et suple
terram suple a cō
ba sic arborum. Et
q̄ gentes expectit
eius. Quomodo? ve
stunt virent. **Sun**
las. **Moralit̄** si
habere p̄mo mentē
a malis cogitationē
ne vire expellendo
eode. vt p̄mas a
recte manus. **Mu**
mendo q̄ vigilā
se p̄nce p̄mas
sue remporationū
nere teleabit
vos si stam expell
itū. **Jo** dicit
stoda semā cor rui
da. **Prover. iij.** si
Cōdo spontaneā
mētē qz nō p̄ sed q̄
facere qz p̄mas coac
no sed mēbil valēt
q̄nto. quō nō coare
im suple p̄miam fac
vi. co nō sustinēdo la
vūqz et c. **Mat.**
secunda. In oīo bon
vōm. **Quarto** pa
uūdo coram vt libere
bus. **Mā** tñ reddidit recte
et vōmōne vt p̄mas
rocin vūdo. **Et** vica
sāt q̄ in cōuale vel vt
le re. **Quinto** vō dicit
emprio et nō mētē
sū. si vero ē mētē

De sancto

I Tap

de sancto Mathia apostolo Bermo.

habuit spontaneā se3 martirio se exhibu-
it honore deo supple dedit. Et patrie li-
berationē supple acquisit. Ista quatuor ver-
ba sic intelligunt. **E**rgo tam iudei
q̄ gentiles ceperūt venerari sepulcrum
eius. **Q**uincian? vero post paucos dies i
summe interijt. Similis ē ergo patrie fami-
lias. **M**ozalit ista quatuor debem? nos
habere p̄mo mente sanctā et cor mundū
a malis cogitationibz. **I**bi enī ē iniū bo-
ne vite expellendo malas cogitationes a
corde. vt prunas a manu subito als cobu-
reret manus. **I**maginario enī hōis tā dor-
miendo q̄ vigilādo apra ē dyabolo i q̄
p̄t ponere prunas malaz cogitationum
sive temptationū sed nisi velins eas reti-
nere telecrabilē cogitando nō coburent
vos si statim expellins dicendo **I**hesus
ihesus etc. **I**d dicit scriptura **O**mnis cu-
stodia serua cor tuū qz ex ip̄o vita p̄ces-
dit. **P**rouer. iij. si bñ custodiat als mors.
Secō spontaneā se3 ad faciendū pe-
nitentiā qz nō vi sed gratis p̄nāz debem?
facere qz p̄nāz coactā faciūt illi te infer-
no sed nichil valet eis. **I**d p̄ma **P**etri
q̄nto. quō nō coacte sed spontanee bñ te-
um supple p̄niam facim?. **T**ercio hono-
re deo nō sustinēdo ludū raxilloz in quo
vitupat de? et damnant tot aie. vñ d̄ b
scriptura. **I**n oībz honorificet de? p̄ma
Petri. iij. **Q**uarto patrie liberationem
iuuādo cōitātē ut liberet ab oībz oner-
bus. **A**liq̄ tñ reddūt terrā in captiuitatē
et destructionē ut vsurarij q̄ vsuras false
vocāt censualia. **S**i dicat in quo cognos-
sat q̄ sit censuale vel vsura. **A**d censua-
le requiruntur due cōditiones. p̄ma q̄ sit
emprio et nō mutuū. **S**ecō q̄ p̄cū sit us-
tū. si vero ē mutuū tūc ē vsura dānata.

De sancto Mathia aplo.

I Sapater quo

niā sic fuit placitū ante te **M**ath. xi. ca-
retualit et i euāgelio hodierno officialit
sic rotū officii ecclie et rota solēntas ē
ill? gliosi apli bti marthe. **I**ta enā et ser-
mo n̄r maxie qz de sua sac̄issima vita po-
terim? reape bonas informationes et in-
structiones. **S**alutet ergo maria etc. **V**er-
bū positū s̄m intellectū quē volo p̄tra-
ctare idiget declaratōe theologicali et sic
deklarādo it̄rabo materiā quā volo p̄di-
care s̄m scām verā theologīā. **O**īa illa opa
q̄ sunt i hoc mūdo siue sint naturalia siue
volūtaria siue meritoria hñt vnā cāz p̄n-
cipalē se3 bñplacitū diuine volūtatis l3
p̄ ip̄siam assignent alie cause. oēs tamē
alie cause sūt instrumētales inter medie
et q̄si dispositiue. **P**ncipalis cā oīm ē vo-
lūtas dei. **S**i dicat q̄re b fuit factū q̄ fuit
cā ist? **R**ñt volūtas dei qz de? voluit.
Et b facile p̄t videri p̄ similitudinē i horolo-
gio i q̄ oīm motionū cā tandē reduat in
magistr? seu gubernatorē horologii. **S**i
milit p̄t reduci i naturalibz et in artificia-
libz et moralibz et meritorijs. **S**i q̄ratur
enī q̄re mō fit vent? diceret p̄hs qz terra
emittit vapores q̄ nō p̄nt ascēdere et q̄
talis planeta regnat etc. **S**i vltra q̄rat
q̄re h3 planeta talē frute rñdet qz de?
a p̄ncipio sibi dedit et si q̄rat q̄re rñdētū
est qz placuit sibi. **S**i vltra et q̄re sibi pla-
cuit stulta ē q̄stio. hic iubet **P**lato quis
escere. **I**dē q̄n q̄rēt q̄re sūt fames alieni
bi rñderet p̄hs q̄ nō seminauerit nec col-
legerit. **S**i vltra q̄rat q̄re non. qz terra
erat arida diceret ip̄e. et etiā sicca. qz nō
pluerat. quare non pluerat. quia vapo-
res non eleuabant in altum nec conden-
sabant etc. **H**oc rñderet p̄hs quare non
quia deus dedit talem virtutem quare
dedit quia sibi placuit. **S**ola ista ratio sa-
ciat. **A**lie aut rōnes non faciant. **I**dē
de mortalitatibus et infirmitatibus non
est attribuendū causis secundis et instrumē-
talibus s̄ diuine volūtati. **I**re idē patz in

philosophia

de sancto **M**athia apostolo **S**ermo.

causis artificialibus Notarius enim volens bene scribere cartam multis indiget et multa concurrunt ad illam scripturam cartam. scilicet calamus sandipendium regula incaustum tamen bonitas littere non attribuit calamo nec alijs sed notario qui est causa principalis. Idem est cista que est optime fabricata non attribuit axi seu martello sed carpentario. Idem de alyo argenti etc. Idem de illis operibus que sunt in hoc mundo sola diuina voluntas est causa omnium que sunt temporis pro peccato quod non est opus suum. Idem in operibus voluntarijs et meritorijs. Si dicat et querat quare dauid et ita intelligit de qui liber alio fuit ita sanctus. Si dicat quia renuit hic bona vitam et vitauit peccata quod non lebat facere contra diuinam voluntatem et ordinationem nondum faciat iustitiam sed si dicat quod ita placuit deo ista iustitia faciat et si queratur quare placuit deo questio est stulta. quod ultra summum gradum non est aliud. **I**ohannes dauid in psalmo de se dixit. **E**duxit me in latitudinem. scilicet sanctitatis et bone vite. **S**aluum me fecit. id est quoniam voluit me et etiam habet secundo Regum. xxiij. **Q**uia placuit quod idem est. **E**x ista ratione sancti presertim totius attribuebant deo et in hoc non potest errare et fit deo magnus honore. **D**e hoc exemplum in Job diuinitimo qui in vna die perdidit quingenta parua bouum et totidem parua asinorum. quod zabelei secum duxerunt et voluerunt interficere custodes quia defendebant. **I**re habebat septem milia capra ouium et eadem die duxerunt secum et etiam tria milia camelos. **I**re habebat septem filios milites et tres filias et eadem die dum comederet in eadem domo facientes conuiuium venit ventus et diruit domum et oppressit omnes qui autem venerunt noua ad Job creditis quod ipse dixisset hoc fecerunt inimici ignis vel ventus non curauit de secundis causis. quod solum sunt instrumenta sed totum attribuit deo d. **B**is de dit dominus abstulit sic domino placuit ira factum est Job primo. **I**re iacob quoniam esau frater

suus quod fuit ab eo quid sibi volunt isti et si ad te pertinent inquit puuli sunt quos donauit mihi deus seruo suo Gen. xxxij. **E**cce ergo quod patet doctrina quod omnia que fiunt in mundo siue operibus naturalibus siue artificialibus siue voluntarijs deus est causa principalis omnium temptis culpis peccatorum. et quibus actus est a deo culpa vero a peccatore. **I**deo dicit magister sententiarum in primo et allegat **A**ugustinum dicentem. sufficit christiano scire et confiteri omnium rerum esse operationum que fiunt in hoc mundo causa esse diuinam voluntatem. **I**deo quod beatus mathias fuit ita sanctus. **S**i querat que fuit causa eius sanctitatis. **R**espondeo quod orationes et ieiunia vel penitentia non quod iste cause solum quod sunt instrumentales et dispositiue. **S**ed causa principalis fuit beneplacitum diuine voluntatis. **I**ohannes ipse dicit per. **I**ra per. scilicet est ita sanctus beatus mathias. **E**t inde sic fuit placitum a se per se thema. **E**t notaui quatuor gradus sanctitatis mathie.

Primo sanctitas laycalis.

Secundo sanctitas clericalis

Tercio sanctitas pontificalis

Quarto sanctitas martialis

Si querat quare habuit totum gradum sanctitatis. **R**espondeo quod sic fuit placitum ante te. **V**ideo primo et sanctitas enim laycalis in hoc consistit ut seruentur stricte dei precepta et quod homines ponant in corde suo nihil facere quod sit contra deum etiam per toto mundo acquirendo. quod enim pharisaei si viuere licet a se vero sue detrimendum faciat modicum lucrati qui animam perdit quando homo magis vult viuere secundum diuinam ordinationem quam secundum propriam inclinationem quoniam sic dicit caro ad deum vos domine ordinatis oppositum contra meam inclinationem **I**deo volo humiliari ad seruendum vestris mandatis et sic discurrendo peccata ut erit expediens. **I**sta est sanctitas laycalis de hoc **A**uctoritas. **S**anctificamini et estote sancti. quia ego sanctus sum

De sancto...
vna vna redit. E
sanctitatis. R
pta mea et facie ca
lancato ros. L
manus habuit san
et fuisse lae? por
to mandata quod fm
et hylona quod fuit
mou uida. **I**am lo
bus et principalis
fuit ipse etia bea
nobis genere et p
res in diuina et m
gnia diligentia ad
mathia quod puen
domit et negligenti
eos ad libitum cor
pentee ipse ab au
ga instrumento n
cia dicit quod par
ta le uice et. **S**ic se
pocpa et ordinatione
mus viuere et non iur
seu inclinationem. **I**
mendat. **I**dem ne
tate. **C**oactus in iud
um uenire. **A**ure
cia. **I**re quod non diff
vone mali re p
vnuu uolui faceret. **I**
va uentum aliqd re
vudata re uera ut o
ua: in illo officium
quod uoluit uoluit
partu. **E**t hoc uoluit
augumentat uenire
fecisse caritatem. **I**
quod erat eorum modifi
vire et vixit et uenit
deliratem et modum
continentes. **S**ed m
Et sic sanctitas layca
ad caliter habe
mendi filios magi

dn̄s deus vester. Et si querat dn̄e quō
 sanctificabimur. Rñ dir. Custodite p̄ce/
 pta mea ⁊ facite ea ⁊ ego sum dn̄s qui
 sanctifico vos **Leuit. xx.** **I**sto mō bea⁹
 mathias habuit sanctitatem laycalem. Cū
 enī fuisset laic⁹ potius gubernabat se h̄m
 dei mandata q̄ h̄m. ppria sentimenta. **B**i
 cit hystoria q̄ fuit ciuitatis betleem te
 tribu iuda. **J**am satis quō fuerūt. xj. tri
 bus ⁊ principalis fuit tribus iuda de q̄
 fuit xp̄s etiā bea⁹ mathias p̄z quō erat
 nobilis genere ⁊ parētes eius erant diui
 tes in diuitijs ⁊ morib⁹ ⁊ habuerūt ma
 gnā diligentia ad nutriendū puey beati.
 mathiā qz pueri in puenia lucrant v̄l p
 dunt ex negligentia p̄entū. qz dimittunt
 eos ad libitū eoz ⁊c. **D**icit hystoria q̄
 pentes ip̄m ab annis puerilib⁹ diuine le
 gis instructionib⁹ manaparūt. **A**d pra
 cticā dicat quō pater ei⁹ vocabat eū co
 rā se dicēs ei. **F**ili scias q̄ tē⁹ dedit nob̄
 p̄cepta ⁊ ordinationes h̄m quas debet
 mus viuere ⁊ nō iuxta nr̄am volūtatē
 seu inclinationem. **I**deo caue ne dicas
 mendaciū. **I**dem ne iures nisi p̄ necessi
 tate. s. coactus in iudicio ⁊ utilitate ⁊ tūc
 cum veritate. **A**lter enī iurare sp̄ ē pec
 catū. **I**te q̄ nō diffamaret aliquē vel
 diceret malū de p̄mo ne cōtenderet ne
 iniuriā alicui faceret. **I**te ne furtū face
 ret ⁊ inuentum aliqd̄ retineret ne vellet
 vindictā de iniuria ut oraret ⁊ ad rēplū
 irer ⁊ cū silentio officium audiret. **E**cce
 quō diuine legis institutionibus manca
 parunt. **E**t sicut augmentabat etate etiā
 augmentabat sanctitate. **N**on legit ip̄z
 scasse carnalitatē. imo dicit hystoria
 q̄ erat corpe mundissimus mundi sunt
 vir ⁊ vxor eius seruantes sibi mutuam fi
 delitatē ⁊ modū ⁊c. **M**undiores sūt
 continentēs. sed mundissimi sunt virgines.
Ecce sāctitas laycalia. **I**ra pater qm̄ ⁊c.
Moraliter habetis hic instructionez
 nutriendi filios magna damnatio est pa

rentū qui non curant de sp̄iali instructō
 ne pueroz vultis cognoscere q̄ p̄ctm̄ est
 sicut si p̄r nollet p̄uidere filijs puulis de
 cibo potu vestitu ⁊ moreret fame nūqd̄
 esset magna crudelitas ⁊ magnū pecca
 tū maus p̄ctm̄ est qm̄ non curat instrue
 re de his que p̄inent ad aiā q̄ plus va
 let quā corpus. **Q**uid est corpus nisi sac
 cis stercoy ⁊ cibo vermiū qd̄ moritur ⁊
 corrumpit ⁊ non anima. **I**deo **Joh. vi.**
Sp̄is est qui viuificat caro aut̄ nō pro
 dest quidq̄m. **S**i ergo tam magnū pec
 catum est parentū non curare de corpore
 filioy q̄nto magis de aiā eoz ⁊ maxime
 qm̄ sunt puuli tunc enī flecti p̄nt vt arbo
 res tenues. magni aut̄ mīme sed in furca
 inferni castigabunt. **I**deo pentibus dicit
 scriptura. **P**atres nolite ad iracundiam.
 supple dei puocare filios vestros. s. edu
 cate illos in disciplina ⁊ correctione ad
Eph. vi. **D**ico scdo q̄ in eo fuit san
 ctitas clericalis que in hoc cōsistit vt dixit
 zacharias p̄r **Johānis** baptiste qui fuit
 sacerdos de manib⁹ inimicoy nr̄oz libe
 rati seruamus illi in sanctitate ⁊ iusticia.
 corā illo oibus diebus nostris **Luce. x.**
Tres sunt inimici oim̄ xp̄ianoꝝ p̄ma
 pales sed p̄cipue clericoꝝ scz dyabol⁹
 caro mūd⁹. **D**yabolus cum manu sua ca
 pit. **M**an⁹ dyaboli ē lud⁹ taxilloꝝ cuz
 ista manu dyabol⁹ auferit ludētes. **S**e
 cūdo cōsentiētes. tercio aspicientes. q̄ro
 mutuātes taxillos. q̄nto pecunias. sexto
 domū ⁊ tabulariū. septio rectores cui
 tatis p̄mittētes ludū. **O**ēs isti capiunt
 a manu dyaboli i ludo. **N**ō fugere debet
 vt possit dicere qm̄ thobia. **M**ūdā serua
 ui aiā meā cū ⁊c. **L**obie. iij. **M**aledi
 ct⁹ ē q̄ ludit de clericis. **S**ecūdo inimic⁹
 est caro cuius est cum qua capit multas
 anīmas scz om̄es illos qui volunt habere
 delectationes p̄ illas partes preter vi
 rum ⁊ vxorem. quia non vult deus q̄ il
 lud opus turpe fiat nisi inter virum.

many fmg

et uxorem matrimonialiter coniunctos
et seruantes modum etc. Si autem di-
catur uxor mea est senex vel infirma vel
dimisit me. dico qd uiuatis p̄ter caste.
Istud ē on⁹ m̄rimoni. Clerici uero te-
nent uiuere caste ex uoto ordinib⁹ ane-
ro etc. Tercius inimicus est mundus qd
manus ad capiendū ē usura in laycis et
symonia in clericis cū ista manu capit pri-
mo oēs ad usurā mutuantes. Scōdo no-
tariū qz piur⁹ ē et infamis qm̄ enī fit no-
tarius iurat nō recipere cōtract⁹ illicitos
Tercio testes dantes fauorē usurario.
Quarto uxorē usurarij. si d̄ illo lucto fa-
cit uanitates. Quinto filios recipientes
hereditatem et filias recipientes de usura
dotem. qz teberēt dicere patri qd daret
eis simplicem dotem vel hereditatem.
Sexto generos qz recipiūt dotē. Septi-
mo filij usurarij succedētes qd teberēt to-
tū restituere et nō faciūt ab ista usura etc.
Symoniā maxie cauere debēt clerici. Vi-
dunt aliq⁹ qd clerici religiosi et uidue possunt
recipere usurā hoc ē falsū et erroz. Si
papa mutuaret ad usurā damnaret. In
hoc ergo cōsistit s̄citas clericalis ut sint
liberati de manu inimicor⁹ scz dyaboli
carnis et mundi. **I**stā s̄citatē habuit
beat⁹ mathias postq̄ enī habuit s̄citatē
laycalē. **A**udiuit xpm̄ p̄dicantē et mi-
racula facere oñdens qd ip̄e erat messias
in lege p̄missus. **D**ixit mathias beat⁹
Aputare statim oportet et ascendere al-
tis vñ statim intrauit societate xpi et xps
fecit eū vnū de .lxxij. discipul. **R**ō qz post
diluuū mūd⁹ diuisus in .lxxij. pres et lin-
guas **Gen. xi.** Et qz xps uenit ad cōuer-
tendū mūdū totū elegit .lxxij. discipulos
q̄ fuerūt sacerdotes. de q̄b⁹ **Luc. x.** desig-
nauit dñs ihs et alios. **lxxij. etc.** Et com-
pando uerba ad beatū mathiā qm̄ xps
misit ip̄m ad p̄dicandū p̄niam. **E**cce ma-
teria de qua p̄dicabāt. **R**ñi debar dñe nō
credent mihi. **E**t xps ait. **I**ō do tibi p̄tā-

tem faciendi miracula curare infirmos.
Dicatur p̄ctice. **E**cce quō habuit s̄-
citatē clericalem liberatus de manu in-
micor⁹ dyaboli carnis et mundi. **I**ta p̄-
qm̄ etc. **I**ō assimilēmur ei in aliq⁹ nos et
desistia vincendo dyabolū subiugādo
carnem et respiciendo mūdū et mundana
Dico tercio qd in eo fuit s̄citas pon-
tificialis q̄ in hoc consistit scz esse aplm̄ xpi
qz sicut discipuli xpi fuerūt sacerdotes.
Ita oēs apli fuerūt epi. **S**ancitas epi-
scopalis in hoc consistit ut dicit ap̄lus ad
Thimo. p̄mo **O**portet epm̄ sine crimine
esse sicut dei dispensatorē nō sup̄bū. non
iracūdū etc. **S**z q̄s ē hic et laudabimus
eū. **I**stā s̄citatē habuit beatus mathias.
Ex q̄ diu uixit i s̄citate clericali p̄ xpi
ascēsiōē et sp̄s sancti missione p̄m⁹ pa-
pa post xpm̄. s. beat⁹ petri⁹ uocauit cōsiliū
grande. **E**rat at̄ turba fere. **cx.** **A**ctu. **p̄-**
mo d. quō numerus ap̄loz. erat duo de-
narius s̄ diminut⁹ erat p̄ morte iude d.
oportet impleri scripturā qm̄ p̄dixit sp̄i-
russanct⁹ p̄ os dauid de iuda etc. **A**ctu.
p̄mo. **D**icatur quō in cōsilio aliq⁹ tenebant
qd loco inde eligeret **I**oseph q̄ cognomi-
nat⁹ ē iustus ex sua s̄citate q̄ erat con-
sanguine⁹ german⁹ xpi et nepos uirginis
marie q̄ erat p̄ns i p̄silio et fili⁹ marie de
oplx q̄ hūit q̄tuor filios. s. **J**acobū m̄io-
rē **s**ymonē et **i**udā q̄ fuerūt xpi apli et **i**o-
seph iustum alij aut̄ dicebāt qd mathias
sua s̄citate et magna scia **I**ō statuerāt
eos in medio orādo flexis genib⁹ apli di-
xerūt hāc orōnē. **T**u dñe q̄ nosti corda
hoīm oñde quem elegeris ex his duob⁹
vnum acapē in locum ministerij eius et
ap̄stolatus de quo preuaricatus est **i**u-
das et cecidit sors super mathiā **A**ctu.
p̄mo beatus **D**yonisius declarans que
fuit ista sors dicit qd fuit radius ignis qui
de celo descendens posuit se super caput
beati **M**athie. **E**cce quomodo fuit ele-
ctus. **A** **D**ozaliter habemus hic exem-

de sancto **Matthia** apostolo **Berino**.

plum in lectionibus sciendis xps enim non elegit consanguineum germanum suum licet esset sanctus et haberet tres fratres apostolos et virgo **Maria** esset avuncula in radius descendit super **matthiam**. Cogitare qualem recundiam debuit habere **Joseph** si non curavit imo regratarius est xpo. Exemplo habentis ne in electione iuratoz seu consulum vel alioz qui habent regere civitatem vel civitatem respiciant parentes vel amicos seu propria utilitate sed bonum commune. **Bicatur** contra illos qui faciunt et procurant regimine per amicos ut se manuteneant in regimine et xps noluit eligere consanguineum germanum suum. **Ex** ista affectio amicos perducit civitates quod assumunt insufficientes. Quod contra hoc dicit apostolus **Omnes** qui sunt qui sunt non qui ibi xpi ad **Philip. ij.** **Di**co quod in eo fuit scitans martirialis de qua dicit ecclesia. **Isti** sunt sancti qui per dei amore minus hominum contempserunt et **Sanctitas** ergo martirialis in se consistit per manutentionem virtutum scitatem et honorem dei effundere sanguinem suum. **Ista** habuit beatus **matthias**. **Bicatur** quod post xpi ascensionem sancti apostoli diviserunt sibi mundum ad predicandum beatus petrus iit ad **Antiochiam** **Andreas** acayam **Johannes** asyam **Jacobus** hispaniam **Bartholomeus** et **thomas** indiam **Et** beatus **matthias** predicavit in iudea. **ro** quod erat nobilis genere et iudei habebat ipsum in reverentia et quod erat magna scientia dabat ei fidem in tantum quod multi iudeoz ex sua predicatioe convertentur ad xpm ipse quod iuminus pontifex voluit eum occidere et ne diceret quod ex invidia eum occidisset noluit ipsum statim occidere sed disputare cum eo de misterio trinitatis d. **Tu** **matthias** predicat tres deos in verbis **Deutro. vi.** **Audi** israel etc. **Rndit** **matthias** quod ipse solus predicabat unum deum sed ille unus deus est tres persone per filium spiritum sanctum non enim in deo accipiunt persone sicut in nobis nec intelligantur quod tres persone di-

vine sint ut tres reges. sicut in sole est pater filius et spiritus sanctus. **Unde** dicitur est maioris virtutis quam sol **Jo** david. **In** sole posuit tabernaculum. i. similitudinem. **Secundo** de xpo quod est deus et homo **Contra** quod dicit scriptura. **Audi** populus meus et ceterestabor te etc. usque deum alienum. **Rndit** quod xps est deus eternus sed homo recens ut filius regis incipit esse novus miles **lz** sit. **xxx. annos** quasi sit miles. **sed** non incipit esse novus filius regis etc. **Tercio** de xpi passione si erat deus quod ergo optebat ipsum mori quod frustra fit per plura quod potest fieri per pauciora. **Rndeo** quod iste modus fuit convenientior per nostra salute. **Na** si villa obligatur regi sub pena mortis solvere mille milia floz. et non potest solvere centum. **Si** alius quis solvit per eis ipsi evadent morte etc. **Sic** totum genus humanum erat sicut ad mortem vel quod solveret deo etc. et nullus hominum sufficiens erat ad soluendum nec xps nisi fuisset deus. **Quarto** disputabant de sacramento altaris ubi adoratur deus ut antiquitus in archa moysi libro de arcibus astone et primus fuit **Abraham** et ultimus debuit esse xps **Gen. xvij.** dicit hystoria quod facta est longa disputatio inter summum pontificem et ipsum. **Ipe** vero per legem et prophetas ostendebat manifeste deum qui erat ipse quod pontifex tamquam in blasphemum prulit in eius sententiam.

De sancto **thoma** de aquino.

Hatecedebat me ista sapientia. **Verbum** istud habetur originaliter in libro **Sapientie** capitulo septimo. et recitatum est statim in epistola presentis solennitatis. **Jam** scitis quod hodie in nostra sancta religione ordinis fratrum predicatoz per totum mundum fit festum illius sanctissimi confessoris et gloriosissimi doctoris beati **thome** de aquino. **Ita** etiam de eo est primo unum et de eius vita sanctitate etc. et

non bibit et sp̄s sancto replebit̄ adhuc i
 vtero matris sue et multos filios israel
 couerter ad deū ipsorū. **Luc. i.** **Fr̄e** signo
 diuino qm̄ virgo **Maria** p̄ concep̄ōez
 filij dei venit ad elysabeth. **Johes** exulta
 uit in vtero m̄is de quo dicit sc̄is **Tho**
 in. iij. **sniaz** dif. vi. q. i. arti. p̄i. q. p̄ia. et
 sc̄a. **U**sus liberi arbitrij fuit accelerat̄
 in **Johē** salutādo x̄pm̄ et exultādo in v
 tero m̄is. **Jō** dixit elysabeth. **Et** quo fac
 ta est vox salutacōis etc. **Modo** ad p̄o
 siriū videndū est et sciendū q̄ deus ad il
 luminandū et reformandū mundū misit
 beati **Thomā** qui ex sua vita sc̄a. et sc̄ia
 clara totū mundū illuminauit. **Et** nunq̄ iā
 ante eū misit deus doctores sc̄os sc̄z re
 m̄igū. **bilariū. Jeronimū. C**risostomū
 etc. quare **ḡisti** fuerūt missi singulariter
 ad illumināduz etc. **Pro** responsione
 nota. q̄ doctores **thxologi** sūt in tripli
 gradu. **Aliqui** doctores fuerūt q̄ habu
 erūt de se magnā et altāz auctez. **Sz** nō
 habuerūt claritatē vt sancti apli et euan
 geliste et doctores q̄ sūt antiqui qz ex sc̄i
 tate vite habuerūt magnā auctez sicut
 l̄r̄a regis vel pape ex sigillo auctorizat̄. **Sz**
 nō habuerūt claritatē immo ad intelli
 gendū eos sūt necessarie glose et postille.
Intm̄ q̄ de libris eoz **heretici** recipiūt auc
 toritates et argumēta ad defendēduz he
 reses suas sicut nos ad defendendū fidē
 catholicā. **Sc̄os** gradus doctoz fuit ali
 quoz doctoz qui postq̄ habuerūt mag
 nā claritatē qz clare in libris suis posue
 rūt sc̄iam p̄ distinctōes. argumēta et ra
 ciones. **Sz** non habuerūt auctez sc̄z ex de
 fectu sigilli bone vite et deo cōis nec sūt
 canoizati **Sz** aliqui eoz fuerūt boni socij.
In tercō gradu est solus beatus **Thomas**
 qui h̄z predicta duo auctez et claritates
Auctem enī habet ex sua sanctissima vi
 ta miraculis a p̄bara et ex canonizacōe.
 quia eccl̄ia v̄lis videns tot miracula ei
 et libros suos catholicos cōfirmat̄ euz

¶ Sc̄o babz claritatē qz simplex ḡma
 ticus et p̄bus p̄ se potest suā doctrinā stu
 dere et intelligere. **Clarus** ei fuit qz mul
 tas q̄stiones q̄s **Aug⁹** et **Jerō.** vident̄
 discordare concordauit. **Patz** ḡ q̄ beatus
Thōas fuit sp̄aliter a deo missus p̄ mū
 di v̄li illuminacōe ex sua clara sc̄ia. **Non**
 est inuētus filis illi sc̄z in glōria qui i sua
 doctrina haberet sil̄ r̄ntaz auctem et cla
 ritate **Ita** q̄ thomiste p̄nt responderē ad
 oēm q̄stionez. **Sed** anteq̄ ip̄m de⁹ m̄i
 teret voluit seruare regulā predictaz ip̄
 sum remōstrando x̄bo p̄blico vt **Johā**
 nem baptistā. **Et** signo diuino vt moy
 sen. **Pro** p̄rio dicat̄ quō ille sanctus he
 remita et valde famosus veit ad matrē
 beati **Thome** comitissaz. que se gravidā
 ignorabat esse dicēs verbum p̄bicz.
Gaude d̄na **thxodoza** qz cōtipies et pa
 ries filiū et **Thomas** vocabitur. i. abis⁹
 ex profunditate sc̄ie nomē eius. **Hic** erit
 magnus in toto orbe in vita et sc̄ia. eritq̄
 frater ord̄is predicatoz. **Recte** sicut ga
 briel salutauit matrē dei. **Et** sicut virgo
Maria post salutacōez flexis genibz dix
 it. **Ecce** ancilla d̄ni etc. **Ita** mater beati
 thome dixit. **Faciat** de me et de meis do
 minus qd̄ placitum est in sua volūrate.
Fr̄e ostendit euz p̄ signum diuinale vt
 moysen. **Nam** qm̄ fuit natus et vnus el
 set anni etatis nutrix fm̄ morē vellet ip̄
 sum abluere et tenuidasset eum in manu
 sua inuenit cartā etc. angelicā salutacōez
 solū continentē et nunq̄ fuit sc̄ti vnde
 illam cartā habuit. **Intellexit** eius maf
 que multū erat sp̄ialis q̄ sibi fuit missa
 a virgine **Maria**. **Magnū** signū fuit
 sciencie sue et saluacōis cuius fundamē
 tum est filij dei incarnacō. **Patz** regula.
Ideo de sciencia sua loquēs **thxma** dicit
Antecedebat me sc̄z p̄ verbū propheta
 le et signū diuinale. **Ista** sapiencia quā
 habuit pro mūdi illuminacōe et reform
 macōe hunc patet **thxma**. **Quatuor** sunt

De sancto Thoma de aquino. Sermo

licenciā a parētib⁹ qui nō dicit q̄ homines mundiales ⁊ carnales non papiūt negocia dei sed q̄ ip̄e requirebat euz q̄ ip̄m reciperet ad ordinē ante q̄ p̄ aliquē impediatur quia facta sp̄ialia ante debēt eē facta q̄ dicra p̄p̄ quod p̄oz ip̄m recepit. **E**cce quō ordinavit vitā suā ad seruiciū dei non ad rēp̄ozalia sc̄z ad honores dignitates plarōdes ⁊c. vt faciūt multi. **I**ō p̄t dicere vt Salomon post q̄ p̄cedit illi sapiēciāz. **O**ptavi ⁊ datus ē mibi sensus sc̄z ad intelligendū p̄biam. ⁊ venit i me sp̄s sapiēcie sc̄z thologie ⁊ p̄posui illā regniis. i. dñis r̄palibus ⁊ sedibus. i. prelacionibus eccl̄asticis ⁊ diuinas nihil esse dixi in cōparacōne illius **S**apientie. vij. **S**apiaz quā habebat nō attribuēbat sibi nec ingenio p̄prio sed sp̄i sancto ip̄emer dicit locio suo secrete. ⁊ papa refert in canonisacōe q̄ pl⁹ habuit sciēciā suā a deo infundēdo q̄ ab ingenio p̄prio studendo. **D**ico sc̄do q̄ secūduz signū seu effectus sapiēris est cauere offensā sc̄z vitare peccata als non esset sapiens. quia sapiēcia ⁊ peccata nō sūt simul. nec possunt simul stare. sed sciēcia ⁊ peccata simul p̄nt stare quia multi sūt magni magistri ⁊ doctores qui tñ sunt magni peccōres. sup̄bi. auari. luxuriosi. **I**ō ap̄lus. sciētia inflat. p̄zia ad **C**oz. vij. **S**apientia aut̄ id est sapida sciēcia non sapiēcia enī doctrine s̄m nomē eius est. ⁊ non in multis est maifesta. **E**cc̄. vi. **T**alis sapiēcia nō stat simul cū peccatis nec siml̄ stāt albū ⁊ nigrū calidū ⁊ frigidūz. **A**utozitas de hoc. **I**n maluolā aiāz salicēz superbā ⁊ inuidāz iracundā ⁊ maliciōsā non intrabit sapiā. **S**icut i speculo maculosa nō intrat ymago sic nec in aiā maculata intrabit sapiā licet sciēcia posset inēre nec habitabit i corpe subdito peccatū. sc̄z luxurie gula accidie vt d̄z **S**ap. p̄zi. **D**icat hic quō beatus **T**homas vitauit non solū peccata qz nunq̄ peccauit mor

taliter. s̄ etiā vitabat illa que p̄nt virtutes impedire. **P**ostq̄ enī fuit ordinē ingressus ⁊ fama fuit diuulgata de eius ingressu. **A**liqui dixerūt. modo exaltabit ordo p̄dicatoz qui tñc nouiter inceperat. **A**lij dicebāt q̄ fuit opus diuinū. **A**lij admirabātur quō tam nobilis puer ⁊ famosus in sc̄ia potuit intrare ordinē pauperū mendicantiū. **P**ater d̄o eius patienter sustinuit recordās de d̄bis h̄eremite. **P**ater d̄o eius videt iā mortuus fuisse sed fratres ei⁹ carnales impaēter receperūt quādo audiuerūt. **E**rāt ei in curia impatorū fredrici. qui audiētes q̄ frater eoz factus fuerat p̄dicatoz dixerunt vt cōmuniter dicit hoies mūdani ⁊ carnales. **S**i frater noster voluisset eē clericus potuisset ep̄ari. vel si monachus albus vel niger fuisset magn⁹ cleric⁹ ⁊ p̄ abbas ⁊ qñq̄ misissem⁹ ad eū. **S**ed q̄ sit paup̄ mendicās ⁊ vituperiū ⁊ tēdecus oīm nostroz hoc nō placet nobis. qz non intelligebāt opa dei. **E**t obrenra licētia ab impatore venerūt ad fratrē eoz vt ip̄m extraherēt de ordine. quez iuenerūt extra cōuentuz euz q̄tuoz fratriho ip̄m comitātibus ⁊ receperūt eum volētes eū expoliare habitu sed nō potuerūt et tanq̄ captuz duxerūt eum ad castruz et miserūt eum i quadā turri p̄mittētes sibi honores ⁊ bona r̄palia si vellet habitū reponere ⁊ ordinē renūciare. sed nihil profecerūt ⁊ tenuerunt ip̄m captū in dicta turri duob⁹ ānis non tñ fuit ociosus ymo p̄tinue studebat ac si fuisset i studio ymmo ⁊ plus. habebat enī vnuz mḡm sc̄z illum q̄ docuit ap̄los rudes i die pentecostes sc̄z sp̄m sanctū qui secrete docebat euz. et in dicta camera seruabat suuz ordinēz ⁊c. vidētes fratres q̄ ip̄m non poterāt sic a bono incepto retrahere cogitauerūt p̄ mulierem ip̄m induinare. cum tñc fuisset iuuenis. xv. vel. xvi. annozum dixerūt. **I**ste non est sāctioz **A**dā. nec for

tior sampsonē dauid vel salomone. qui introduxerūt domicellā pulchrā p̄mirētes ei q̄ si posset ip̄m thomā inclinare q̄ sibi donaria daret̄ satis magna que reputauit sibi ad magnū honore. p̄pter quod ipsa ornauit se ad ostendendū vaitates. que intrās cameraz ip̄m dulciter salutaui qui tanq̄ ignozās non statim cognouit maliciā dicte domicelle. que posuit se cum eo in verbis. Deinde recepit manū dicens. **Q**uō estis frigidus ponatis manus in sinu meo. Mora bene legendā dicitur quō angeli dixerūt ex p̄te dei te cingimus cingulo castitatis q̄ nullaten⁹ de cetero dissoluetur. et ex hoc instantū fuit castus q̄ de cetero non habuit motus in illis p̄ribus. **S**z licet esset certus de sua castitate et virginitate adhuc t̄m noluit loqui secrete cū mulierib⁹. **Q**uō exemplū dat nobis q̄ sumus incerti de fortitudine vt caueamus a familiaritatis qz serpit etc. **I**te mulieres caueāt a familiaritatibus hoīm rē. **D**icat quō tunc fuit ordis in restitutus et a fratrib⁹ cū magno gaudio susceptus vt xp̄us q̄ redijt de exilio egipti. **S**i q̄ sapiēcia est vitare peccata. **E**t beatus Thomas ita vitauit peccā vere fuit sapiēs. et potest dici de eo. **E**os sapiēs et intelligibile abstinebit se a peccat̄ et in operibus iusticie successus. i. profectus vel augmētuz habebit **E**ccl. iij. **D**ico t̄cō q̄ t̄cō signū sapiēcie est docere perfecte scz verbo et exēplo scz p̄ doctrinā celestiale. verbo et exēplo scz p̄ vitam sp̄nalem hoc ē docere p̄fecte. **R**acō qz pictor solo verbo nunq̄ faceret bonū discipulū. **I**ta p̄dicator est vt pictor de pingēs nobis ymaginē patriarchaz q̄n̄ predicat de miā. **E**t p̄phaz q̄n̄ predicat de deuocōe. **E**t aploz q̄n̄ de caritate. et sic de alijs. **D**e paciā q̄n̄ de martirib⁹ rē **S**ed si solo v̄bo dicat nunq̄ faceret bonos discipulos. qz oportet vt ope eiaz man⁹ apponat. vt ope adimpleat quod

alijs seruandū predicat. **A**lias dicit nobis. **S**ibaldus iste tā benedictus et male factus rē. **I**ō dicit scriptura. **E**t sapiēs erudit sup̄ verbo doctrinali. et fructus sēsus illius scz q̄n̄ opa concordāt qz doctrina in vita sp̄nali fideles sunt. **E**ccl. xij. vij. **M**odo de nullo alio sancto legit quō innent de sancto Thoma scz de eius vita sp̄nali et raptu p̄tēplacōis quō est maximū in theologia. qz ita rapiebatur et ita erat in sua p̄tate sicut in tua est claudere oculos vel ap̄tore nec tūc v̄tebat sensib⁹ corporalib⁹. **D**icat hic de fistula in tibia eo qz non mouebat de studio et cū esset delicatissimus timebat qz media cū cauterijs ignis dabant sibi medianā siue curam. **D**icitur quō p̄ medianā horaz ante fuit ita raptus q̄ non sensit cauteria rē. **I**te de candela accensa que cōbussit sibi digitos et nihil sensit cū legeret librū boeciū difficilem et ingeniosū. **I**te quādo ad p̄ces sororis sue iuit ad eius castrum et in canicra fuit raptus in cōtemplacione quia soror credidit ip̄m fuisse mortuum qz nō respondebat sibi et soror incepit clamare sed locus fecit eā tacere dicens sibi suā cōtuetudinez et ip̄so dimisso iuerūt ad prandū et sic fuit raptus p̄ tres dies. vt paulus sine cibo et potu. et tertia die dixit locus. hoc nimis durat. **E**t ip̄e euz sorore clamando. **M**agister Thomas et tangētes reduxerūt eum ad se quibus dixit. **P**arcat vobis deus tam bonū prandūz mihi abstulistis rē. **E**t ce quāta erat eius sp̄nalitas vite. **I**tem quādo orabat i ecclesia et fratres aliquo die observabāt eum. videbant ip̄m a terra eleuatū ex feruore sp̄is qui ad se traxerat corpus. et de nobis miseris est c̄positum quia p̄ndus corporis trahit ad se sp̄m ad cogitandūz de coquina seu taberna nō possumus orare quādo debetur rē. **I**deo dicit scriptura. **C**orpus quod corripuitur aggrauat animā et reu-

rena in balneo expin
gunt. **E**ccl. xij. vij.
in beato Thoma rino
mā p̄tēplacōis
tate et p̄tēplacōis
fuit rē et alio m̄d
quō loqueret̄ vel la
et angelos f̄ctas de
sine oculis iuaret
quā d̄ v̄mitti p̄
danas t̄ns dar sibi
dicitur de maḡo
miserat paulus vt
q̄n̄ iit neapolim q̄
loente sancto Thoma
parat sibi animā en
dicitur in purgato
quā habuit in quac
ab ep̄o commissa. **I**
m̄lites et t̄redes
logos p̄mo sunt be
pantes et retinētes.
mas q̄n̄ multa v̄t
de v̄ta de somna si
q̄ sic q̄ comm̄ et q̄
li parata. **M**ultas
libe et ad omnes resp
mandū. **D**icitur de
v̄m purgatoz et
et p̄tēplacōis sibi app
fistula que ab eo ad
v̄tēplacōis et purgatoz
voluta h̄tēp̄tādo c
ab eo v̄ta et stru
Micra quo rōis v̄t
quāto maḡe ose qui su
Rit̄ sibi q̄n̄. **I**te
ret p̄o fr̄t̄s h̄t̄s d̄ m̄
to p̄o t̄tēplacōis em̄
gelus t̄t̄ cū libro. **E**
supra noia confesse
et in alia noia m̄m̄
v̄t̄ iuēnt̄ scriptū
et de eius v̄ta sp̄n

rena inhabitacōe deprimat sensū multa cogitantē. **Sap. ix.** **U**erū est in nobis s̄ nō in beato Thoma ymo corpus seq̄bat animā **I**tes vt possit legere dicare disputare et predicare vitabat colloquia hōis sed deus te alio mūdo mirrebat sibi euz quibz loqueret̄ vel sanctos de paradiso. vel angelos l' aīas de purgatorio vt eas suis orōibus iuuaret et sic consolabatur. **Q**ui ei dimittit pro deo cōsolacōes mūdanas deus dat sibi p̄solacōes celestes. **D**icatur de mḡo Romano quē ipse dimiserat parisijs vt regeret scholas suas. qm̄ int̄ neapolim qui mortuus fuerat ne sciente sancto Thoma. **E**t cū oraret apparuit sibi anima eius dicens q̄ fuerat. xv diebus in purgatorio p̄pter negligentiam quā habuit in quadā manumissoria sibi ab ep̄o commissa. **D**icatur hic cōm̄ manūmissores et heredes qui nō soluz sūt negligentēs ymo sunt bona defunctorū occupantes et retinētes. **A** quo beatus Thomas q̄sivit multa dubia sc̄z de statu suo de vita de sciencia si placebat deo. **R**ūit q̄ sic q̄ continuaret qz magna gl̄a erat sibi parata. **M**ultas alias q̄stiones fecit sibi et ad omnes respondit s̄ modo r̄ d̄ est curandū. **D**icatur de sorore sua defuncta et in purgatorio ex vanis ornamētis. et piuris. quō sibi apparuit pet̄s ab eo suffragia. que ab eo adiunata iterū apparuit sibi cū de purgatorio ad paradisiū euolaret sibi regradādo qui etiā quesuit ab ea de sua vita et statu si placebat deo. **M**ora in quo dubio vnebat̄ sancti. **E**t quāto magis nos qui sum⁹ peccatores. **R**ūit sibi q̄ multū. **I**tem euz semel oraret pro fratre suo ab impatore interfecto pro defensione ecc̄ie. **A**pparuit sibi angelus dei cū libro. **E**t in vna pte erant scripta noīa confessorū de litera lazurina et in alia noīa martirū de literis aureis. vbi inuenit scriptū nomē fratris sui **H**abet de eius vita sp̄iali. **M**odo videndū

est de eius celesti doctrina. **Q**ui cum vōlebat disputare scribere vel dicare recurrebat ad oracōes. **I**des qm̄ sibi dubia occurrebant et statim vel ab angelo. vel ab apostolis **P**etro et **P**aulo et visibiliter apparētibz de dubijs certificabat̄. **E**cce quales magistros habebat. ymmo semel apparuit sibi virgo **M**aria cū filio in brachijs que ait filio. **F**ili redaretis sibi hoc dubiū et̄. **I**tem cū scripsisset sup̄ materia accidentiū sacramēti altari que ē materia valde subtilis in quo illa accidentia existit subiectiue posuit se in extremis altaris orans et̄. dixit sibi crucifixus. bene scripsisti de me **T**homa. **E**cce sua doctrina approbata a papa **I**esu quā ḡ recipies p̄ tuo labore mercedē. **Q**uid respondisses tu dñe q̄ sim ep̄us vel cardinalis sed beatus Thomas r̄dit. **D**ñe non aliam mercedē recipiā nisi teipm̄. **E**t quia xp̄us fecit mentionē de mercede inueharat de eius obitu p̄p̄nquo. **E**t tūc beatus Thomas scribebat vltimā in qua r̄catabat de p̄dicta materia accidentiū quā non p̄fecit morte p̄ueniens. **I**de de officio corporis xp̄i q̄ te mandato dñi pape ordinavit quo cōpleto libri super altare posuit. et ip̄o orante xp̄s in forma pueri sup̄ librū se posuit dicens. **Q**u illa ordiatio erat sancta et bona quārum intellectus humanus posset cōprehendere ḡ de eius doctrina dubitare non debet. quia n̄ solū a vicario xp̄i sed etiam ab ip̄o dñō **I**esu xp̄o approbata fuit. **I**deo libri eius sūt ita p̄ m̄dū multiplicati **I**de de ip̄o cātat̄ hodie. **I**p̄ tanq̄ ymbres mittet et loquia sapiencie sue quātuz ad doctrinā sp̄ialem. **I**p̄ palam faciet disciplinā doctrine sue et hoc quātuz ad vitā sp̄iales. **C**ollaudabant multi sapiēciam eius et vsq̄ in seculū non teblit̄. **E**cā. xxxix. **D**ico quarto q̄ quartū signū sapiēcie est p̄seueranter cōplere **S**ignū sapiēcie est bene inape et melius continuare. sed

sive beatitudinē paradisi. Et quia beatus Gregorius in hīs tribus gradibus diligentē seruiunt xpo in hoc mūdo. **I**ō de eo dicit thema. Beatus sup̄ est modo ille seru⁹ scz beatus gregori⁹. **D**ico p̄rio q̄ primus gradus seruiēdi deo ē in vita actiua que est facere opa pficiosa et vtilia. primo amore sui respectu xpi. Et ad hoc opera exercenda currūt quatuor cāe. **P**rima est efficiēs que ē deus et liberū arbitriū hoīs. **M**aterial que ē exercere opa misericordie erga p̄ximos. **F**ormalis vero que dat rei p̄fectōez. et etiā finalis ē respectus dei. siue debita intēcio scz q̄ illa opera mīe fiāt amore dei nō vane glorie. nō intencōis p̄rie vtilitatis. nō laudis rē. sed solo respectu dei fieri debent. **S**pecies enī bonitatis vel malicie in actibus moralibus sumūt ex fine vt dicit sctus **Thomas** p̄ia scde. q. xvij. arti. iij. Siue illa opa sint corpalia vt pura. qz respiciūt vtilitatē corpis siue sint spūalia omīa talia meritoria sūt. **A**d vtilitatē enī corpis sunt opera mīe corpalia. vt esuriētē pascendo. sicientē p̄orando. nudū vestiēdo. peregrinū hospitādo. et sic de alijs. **I**n hīs enī opib⁹ magis seruit homo deo q̄ p̄ximo. qz dicit p̄hs p̄p̄ vnū quodā tale et illud magis. **S**i vos seruitis deo p̄pter proximum et magis seruitis deo et xpus recipit in p̄sona sua tale seruitiū. **D**icit enī in iudicō p̄sona opa misericordie faciētib⁹. **E**suriui et dedisti mihi māducare. **N**ō dicit esuriuit paup̄. et dedisti ei comedere. **S**ed ego esuriui quia quicqd̄ vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. **M**atth. xxv. **I**ta q̄ ip̄e recipit seruitiū illud in p̄sona sua. **I**dem de opibus mīe spūalibus vite actiue q̄ exercent̄ erga animas p̄ximoz que sunt meliora q̄ corpalia. quia aīa est melior corpe. vt predicare vrbū dei. dare consiliū in dubijs p̄ximo. corrigere errātes dulciter et caritatiue. **C**ōsolare tristem.

supportare tēdiosos. vir vtozē et ecōuet. so. locus sociū. religiosus religiosuz. viduus vicinū rē. **R**emittere iniurias inimicis p̄pter deū. **R**ogare p̄ p̄ximis si sunt in bono statu vt cōseruent̄ als vt ad bonū statū reducātur. **I**sta est vita actiua spūritualis seruiendo vt dictū est. **D**e ista vita dicit scriptura. **G**los in libertate vocati estis fratres hoc dicit in libertate liberi arbitrii qd̄ non cogit. tm̄ ne libertatez in occasione teris carnis s̄ p̄ caritatē spūritus seruite inuicē **A**d gal. v. **I**stud seruitiū vite actiue ita placet deo q̄ ex isto homo p̄sequit̄ eternā beatitudinē si vultis scire et intelligere quare **A**udiatis parabolā de nobili domino qui habebat filios et filias et multos seruitores. quibus dedit multas diuitias rē. **E**t motus de uocōne voluit ire in peregrinacōem et in suo recessu recomisit filios suos et filias seruitozib⁹ suis si aliq̄ idigerēt iuaret eos et recessit et in peregrinacōne morā fecit. **F**ilij autē et filie ex tam longa p̄ris absētia ex indigēcia recurserūt ad seruitozes patris vt subuenirēt eis rē. **A**liqui dixerūt non curo. **E**go habeo filios et filias. quibus oportet me subuenire. **A**lij autem amore p̄ris p̄uidebāt eis de oibus necessitatib⁹. **L**andē venit pater et filij dixerūt sibi quō serui sui se habuerant erga eos. **P**ater autē diues et nobilis retribuit seruitozib⁹ suis qui p̄uisionē dederāt filijs alios autez seruitozes qui noluerūt eis subuenire dure puniuit. **I**ste diues et nobilis domin⁹ est xpus diues quia domini est terra et plenitudo eius rē. qui habet multos seruitores et mīstros omēs. scz diuites et multos filios et filias salz omēs xpianos sed maxie et appropriate paupes dicitur eius filij. **I**ta dicit beatus **I**ob qui erat paup̄ dicens alijs pauperib⁹ videte qualē caritatē dedit nobis deus vt filij dei noīemur et simus. p̄ima **I**ob. ij. **Q**ui i die ascensiois iuit in pere

grinacōez ad sanctuaria paradisi recedē
do de mundo ascendit corpalliter i celuz
Homo quidā nobilis abijt in regionem
longinquā accipe sibi regnuz. ⁊ reuerti
ad iudiciū ⁊ loquit de se **Luce. xix.** Filij
autē sui scz paupes indigentes recurrūt
ad diuites quibz pat eoz dedit quicqd
habuit. **Nō** credatis vos diuites habere
bona ex vestris laboribz. qz multi labo
rant qui nihil lucrātur s̄ xp̄us dedit vo
bis. **Aliqui** autē nolūt eis subueire. aliq
sic ⁊c. **Quādo** ergo veniet pater scz ad
iudiciū. retribuēt illis qui i operibus mi
sericordie corpallibz vel spūalibz serue
rūt sibi ⁊ filijs suis collocādo eos ad dex
terā vt saluent. alios autē ad sinistrā vt
puniātur. **Ecce** quare ex vita actiua h̄se
quīt homo beatitudinē. **Uñ** ad hoc **Au**
tas. **Beati** serui illi quos cū venit dñs
inuenit vigilātes. i. diligentes i exerci
cio vite actiue. **Luc. xij.** **Amen** dico vo
bis qz p̄cinget se ⁊ faciet illos discubere
et trāsiens ministrabit illis. **ibidez.** **Mo**
ra p̄cinget se qz qui est p̄cinctus habz
fimbrias f̄strictas secus qui nō est p̄cinc
tus. xp̄s in gloria sue humanitatē nō est
p̄cinctus quia tantā gloriā habz quan
tā creatura potest habere. **Sed** p̄cinget
se scz dando glāz alijs qz licet posset da
re gloriā infinitā nō tamen dat premiū
alicui creature nisi s̄m merituz eius. **Et**
quia nulla creatura habz meritū infinitū
Ideo p̄cinget se dando gloriā s̄m men
surā meritoz. ⁊ itā exponit glosa. **I**deo
dicit aplus. **Unusq̄sqz** p̄p̄riā mercedez
accipiet s̄m suū laborē. p̄ria ad **Cor. iij.**
Scdo dicit. **Et** faciet illos discubere
eo qz in vita actiua seruēdo laborarunt
corrūdet eis quies que est i mensa para
disi. que est essencia diuina. **Uñ** auētas
Glos estis qui p̄mansistis meci in tem
ptacōibz meis qz vita actiua multas tēp
tacōes habz tedia ⁊ impaciencias. **Ego**
dispono vobis vt edatis ⁊ bibatis super

mensā meaz in regno meo. **Lu. xxij.** **Et**
cō dicit ⁊ trāsiens ministrabit illis. **Nō**
dicit stās s̄ trāsiens. **Nota** quibz trā
situs in beatis **P**rimus ē de fructū diu
nitatis trāsīt ostendēs eis suaz humani
tatē et ecōuerso in h̄is obiectaliter con
sistit beatitudo. **S**cdo de intellectu per
clarā cognicōez qz ibi consistit visio trā
situs in voluntatē p̄fructōez ⁊ telectacōez
Tercus trāsitus ad omēs qz tanta ē de
lectacō voluntatis qz os p̄rumpit in lau
des. **Uñ** dicit **Aug.** videbimus ⁊ ama
bimus ⁊ laudabim. **Q**uartus nāsit
de gaudio scz actiuali in gaudiū. **S**ardi
um est angelis dei sup vno peccatore pe
nitenciā agente. **Luc. xv.** **Q**uintus tran
situs est post diē iudicij qz gloria anime
transibit in corpus. **M**odo soluz anime
habent gloriā ⁊ corpora iacent in sepul
chris incinerata vt corpus beatoz p̄tri.
et pauli ⁊ alioz. **S**ed tunc gloria anime
redundabit in corpus. qz non est gloria
corporis alia a gloria anime nisi quia glo
ria anime redū dabit in corp. in lateina
cristalli eadem lux est luminis ⁊ latene.
Warz ḡ qz ex seruicō vite actiue p̄t tē
homo merei beatitudinē. **I**n ista vita ac
tiua btñs greg. seruiuit deo. **P**icat ex
legēda quō fuit de citate rome ex nobili
p̄genie romaōz qui adolecēs in libera
libz artibz sufficiēt instruat. tandē mor
tuo p̄e remāsit heres magnaz opum ⁊
cogitauit expēdere illas pecunias ad ser
uiciū dei in opibus mie. **C**ogitate qz sui
amici suadebāt sibi ducere vxorē s̄ nolu
it ⁊ omēs illas pecunias distribuit in o
peribz mie corpallibz ⁊ spūalibz. **M**az ḡ
tuoz sūt p̄dicōes p̄sonaz qz h̄nt nēcitare
corpallē qz subueire ē maḡ mia. primi
sūt captiui ⁊ qz ad aliqd ⁊ p̄apuū opus
mie corpallē redimere captiuos vt dic
sc̄is r̄ho. yij. sc̄p. di. xv. q. ij. ar. ij. et s̄ cū
aīa liberat ⁊c. **S**cdi sūt paupes viciū
di qui de p̄speritate vnerunt ad magnā

pauptatem q̄ ante morerent̄ fame q̄m mendicaret̄ istis etiā subuenire ē magna misericōdia. **Tercij** sunt pupilli et orphani etē et his bñs Gregori⁹ distribuit magnā ptem hereditatis. **Secūdo** in operibus misericōdie spūalib⁹ q̄ respiciunt aiām. qz septē monasteria instituit et modo res ges nō pnt̄ facere vnū sine adiutorio ecclēsie. **Et** bñs Gregori⁹ fecit septē. scilicet or dinis bñi Benedicti qui tūc inapiebat. et fundauit ad modū antiquoz vitādo vā nitates et supfluitates. **Si** ergo ex seruicio vite actiue ppter deū hō cōsequit̄ beatitudinē. **Et** bñs Gregori⁹ in dicta vita seruauit xp̄o in hoc mundo diligēt̄ quid dicem⁹ de eo **Beatus** ille seruus. **Secund⁹** gradus scz vite cōtemplatiue est melior q̄ est occupare se solum in opib⁹ misericōdie spūalib⁹ q̄ imediate respiciūt deū. **Ita** q̄ materiale. scz opa ipūalia et formale hui⁹ vite cōtemplatiue solū respiciūt deū vt orare deuote cū seruoze spiritus certis horis diei et certis horis in nocte cogitare de glia paradisi si legere libros spūales vt de⁹ cognoscat̄ audire missas s̄mones. **Cogitare** iusticiā dei in penis damnatoz. **Cōtemplare** diuinā puidētā in mūdi gubernatōe potentā in mundi creatione sapiētā in generalis iudicij ordinatione. **Istud** seruiciū desiderabat dauid di. **Seru⁹** tu⁹ ego sū da mihi itel lectū dñe. scilicet ad cōtemplādū. qz cōtemplatō est act⁹ intellect⁹. **Et** ista vita ē melior q̄ vita actiua. **Rō** q̄ licet actiu⁹ faciat plus et seruiat tñ plus p̄mian̄ apud deū cōtemplatiu⁹ q̄ actiu⁹. **Nota** ad hoc similitudinē i curia pape vl̄ regis i qua sūt multi huiusmodi et multa officia. **Cubicu** larij aut̄ seruūt solū in camera p̄sone regis vl̄ pape. **Alij** aut̄ seruūt extra ut coq̄narij et alij q̄ plus laborāt et plura opera exercēt tñ plus p̄mian̄ illi qui solum curant de pape p̄sone et sunt cū eo in camera. **Magnū** qd̄ ē esse imediate cū

papa vel rege. **Idē** de papa et rege i bñ xp̄o cui⁹ palaciū est ecclēsia. **Contemplati** ui aut̄ seruūt xp̄o solū. **Actiui** aut̄ extra camerā laborant. **Et** licet plura seruicia faciant tamē magis est meritū cōtemplationis. **Quētas** de hoc et ē verbū allegoricū scz ecclēie ad xp̄m d. **Beati** viri tui et beati serui tui hñj qui stant corā te sp. iij. **Reg. x.** **Nota** bñi viri scz a virtute sciētie bone vite et moralitatis. qz viciosi nō possūt esse cōtemplatiui. **Et** beati serui tui. **Et** ostendit de q̄bus loq̄tur d. **Hñj** qui stant corā te sp. scilicet cōtemplando. **Nota** semp qz vita actiua finit in morte. **Contemplatiua** nō imo in morte cōtemplatiua crescit. **Idē** xp̄us dixit marthe q̄ de dērat se vite actiue. **Et** dixerat xp̄o. **Dñe** nō est tibi cure q̄ soroz mea et c. **Rūdit** xp̄s martha martha sollicita es et turba ris erga plurima. **Maria** aut̄ oprimā p̄relegit q̄ non auferet̄ ab ea. **Luc. x.** **In** ista vita bñs Gregori⁹ seruauit xp̄o postq̄ enī in vita actiua seruauit xp̄o dedit se vite cōtemplatiue et iste est ordo. qz de vita actiua hō debet venire ad vitā cōtemplatiuā et ita fecit sanct⁹ Gregori⁹ quia in vno illoz. vij. monasterioz recepit habitū i q̄ dedit se cōtemplationi sepando se a negocijs hui⁹ mundi ab annē vt dicit hystoria q̄ q̄niq̄ infirmato stomacho ppter abstinentias et oratōnes cotidie langueret nūq̄ tamē quiescebat quin aut oraret. aut legeret. aut scriberet aut diceret. **A** matre aut̄ sua bñā filia i bñi crudis leguminib⁹ pascebat. **Ideo** spūs fortificabat i cōtemplādo. **Nota** hic vnū singulare de ei⁹ cōtemplatōe qz ei⁹ dyacon⁹ dixit se vidisse sup caput ei⁹ sepissime spm̄ sc̄m i sp̄e colūbe. **Idē** sua orō erat magne efficacie et virtutis int̄m q̄ non legitur simile de aliquo sancto alio. **Dicatur** hic de Trayano impatore infideli sed iusto de morali iusticia dicatur hic de strictissima iusticia quam fecit idē Impator

de filio suo qui cum equo interfecerat filium
 um mulieris vetule et ecce hanc iusticiam
 et historiā romā depinxerit in quadā do-
 mo in qua ingressus fuisset beatus Gre-
 gorius et contemplaret gloriā patris et pe-
 nas inferni et vidisset dictā historiā des-
 pictā oravit dñm dicens. **O** dñe et tāta
 iusticia erit in inferno. **E**t quia sciebat ipm
 esse in inferno damnatū nō audebat sim-
 pliciter dicere dñe libereris eū ab inferno
 sed flens dicebat. **O** dñe et tanta iusti-
 cia istius impatoris damnabit et sic taci-
 te eius liberationē petiuit. **E**t angelus do-
 mini locutus est ei dicens Gregorio obri-
 nes per Traiano nunquā tñ decetero oves
 per damnato sed quia exorasti. id est patiens do-
 lores in corpore. **S**uper hoc habemus quod ille
 Traianus diffinitive nō erat damnatus
 sed ad ipsū quātū ad locū. **E**t habemus di-
 cere quod angelus dñi reduxit animā traya-
 ni ad eius corpore et suscitavit eū beatus Gre-
 gorius ipm baptizavit et sic oportet hoc in-
 telligi. vide super hoc b. th. in quarto di. xv
 virtū suffragia plene et in solu. v. argu.
Ecce quāte efficacie fuit oratio beati gre-
 gorij virtute cōtemplationis. **N**ullus de-
 bet hic recipere exemplū orandi per damna-
 tis quia peccaret. quia sancti imitandi sūt in
 virtutibus moralibus sed nō in miraculis. si
 ergo ex seruitio vite cōtemplatiue acqui-
 ritur beatitudo et quod dicimus de beato
 Gregorio. **B**eat⁹ est ille et. **A**d ora-
 liter vos dñi officiales et rectores cōs-
 tatis habet hic exemplū diligēdi et suan-
 di iusticiā sicut ille Traianus suavit an-
 tiquū statutū in filio et. **N**ō respexit ma-
 gnitudinē persone nec affinitatē. ergo di-
 ligite iusticiā qui iudicatis terrā. **S**ap. j.
Ite david beatus qui faciit iusticiā in oī tpe
Tercium seruitū est mar. s. vite plati-
 ue quā includit vitā actiuā et vitā cōrepla-
 tiuā pfecte sicut bonū ē corp⁹ hōis s. me-
 lior ē aīa. **I**de bona est vita actia melior
 contemplatiua sed optima est platiua quā

amplectit vtrāq. **I**o dicit b. Grego. re
 plato. **S**it rector actōe p̄cipuus p̄cunat
 et replandē suspensus. **N**ota actione p̄o-
 pius op⁹ vite actiē ē p̄dicare ibi cōplen-
 tur opa misericōdie quia famelici et esurientes
 verbo dei faciāt. tristes cōsolationib⁹ po-
 tant et nudi virtutib⁹ induunt et in inferni
 peccatis visitāt et. **D**e ista vita auctas
Beat⁹ ille seru⁹ quē cū venerit dñs i-
 uenit sic facientē. **A**men dico vob⁹ quā
 sup oīa bona sua. s. ordines angelorū cō-
 stituet eū scz cū seraphinis. **I**stā vitam
 platiuā habuit beatus Gregorius quia mor-
 tuo papa eum licet remittentē senar⁹ et po-
 pul⁹ cōcorditer elegerunt oēs vna voce
 clamantes Gregorius sit papa. **I**pe ve-
 ro missis lris adiuratozib⁹ ad impatorē
 comprem suū rogauit ne cōsentiret et vi-
 det quod tūc impator cōsentire habebat i
 electionē pape qui tñ desiderabat quod sup
 omēs Gregorius esset papa. **B**icā ergo
 quod fugit ad tolium vt patet in legenda
 quia porte custodiebant ne fugeret de ciui-
 tate roma et i quadā spelunca latuit. **S**z
 inditio colūbe fulgide sup se d celo descē-
 dent inuēt⁹ capr⁹ tract⁹ sūm⁹ pontifex
 cōsecrat⁹ quā at fuit papa seruauit optime
 vitā actiuā. quia oēs viduas paupes et or-
 phanos hēbat in scriptis et prouidebat eis
 et palaciū papale nō erat nisi granarium
 cōitatu paupib⁹ at verecūdiōzib⁹ de mē-
 sa mittebat suā scutellā. **A**eterū iheroso-
 limis cenodochiū cōstituit et tā ibi quā in
 mōre syria famulis rei victū et vestimen-
 ta annualit⁹ misit. **C**ū at quidaz heremita
 rogaret vt ferr⁹ dñm vt sibi ostendere digni-
 naret⁹ quā māsionē hītur⁹ eēt i celo et sibi
 reuelatū eēt quod cū grego. papa. **E**t ille
 cōferēs suā inopiā ei⁹ diuitijs sup h mis-
 raret audiuit vocē dicētē sibi. **C**ur au-
 des cōpare paupertatē tuā diuitijs grego-
 rij magl diligl cartā quā hēs quā ille tātas
 diuitias. **I**te fuit et. **T**eo i vita cōrepla-
 tiā studēdo legēdo dictādo quia p̄dicauit

de sancto **Benedi** cto **Bermo**.

in. xl. **E**cce quod i vita **Platina** seruit deo ergo bñs ille seruus **Ad**oralit̄ quilibet viroz ē **Platus** hñs **vasallos** scz sensus corpales cogitationes cordis et desideria eiusdē. **I**deo mō in isto scō tpe regam? et gubernem? ea diligēter deo seruiendo in vita actiua et cōreplatiua. **I**uxta cōsiliū **Luc. p̄mo** **Be** manu inimicorū nrorū liberari. scz p̄pniam **Ad**odo facta confessione seruiamus illi in sanctitate et iusticia.

Be sancto **Benedicto**

Sicut lucerna fulgoris illuminabit te **Lucc. n.** Originaliter sub isto intellectu ego recipio istud verbū. s. q̄ beatus benedictus sicut lucerna et c. **P**ro cuius de claracione et materie introductione sciendū est q̄ in multis locis sacre scripture inuenitur. q̄ scē p̄sone qñ habent claritatem fidei et ardore deuotionis et feruore bone vite. dicuntur lucerne ardentēs. **R**ō est p̄pter officii et imitationē vel similitudinē qm̄ hñt ad lucernas ardentēs vñ non p̄ aliā causā ac endunt lucerne nisi p̄ solis absentia ne sim? in tenebris qm̄ diu solet p̄s nō sūt necē lucerne ardētes. **I**ta etiā qm̄ diu ille sol de quo dicit virgini marie. **F**elix nāq̄ es sacra v̄go marie. **E**t oī laude dignissima qz ex te ortus ē sol iusticie x̄pus de⁹ noster. q̄ diu hic sol fuit p̄s mūdo illuminauit mundū in fide catholica p̄dicādo et calefecit in deuotione et fecit fructificare in p̄nia i meritis et tūc enī nō erāt necessarie lucerne scātray personay s̄ p̄ q̄ sol occubuit scz p̄ suā passionē et ascensionē fuerunt necessarie lucerne ardētes scātray p̄sonay. sicut ap̄loz. martiray doctoray cōfessoray virginū cōtinentiū et penitentiu. **E**cce tō q̄ dat sciam q̄re sancte p̄sone dicūt lucerne ardentes **A**uctas de hoc p̄ria qñ de

us p̄cepit moysi vt faceret tabernaculuz inter alia p̄cepta q̄ sibi fecit fuit istud faciēs lucernas septē et ponas eas sup cādelabru ut luceāt ex aduerso. **E**xo. xxij. **N**ota q̄ hoc v̄bū est dei patris ad filiu sed in figura dictū fuit moysi qñ enī dei fili⁹ tebuit de hoc mundo recedere dixit sibi deus pater facias lucernas septem.

- P**rima est sanctitas ap̄loz.
- S**ecunda martiray
- T**ercia doctorum.
- Q**uarta confessorum.
- Q**uinta virginum.
- S**exta continentiu.
- S**eptima penitentium

Supra cādelabru fidei xp̄iane i q̄ fūdas mēto fūdāt. **N**emo accedit lucernā et i abscondito ponit. ponit. s. p̄ctōz neq̄ sub modio. s. erroris seu flē opinionis s̄ sup cādelabru **Luc. n.** **N**ota vt luceāt ex aduerso. s. p̄ctōz mortaliū q̄ sūt. vñ. p. vñ. v̄tutes oppositas eis. **N**ā p̄ma lucerna scz scitas ap̄loz luceat ex aduerso s̄ auariciā p̄ volūtariā paup̄ratē dicebāt enim hñtes enī alimēta nō dic̄ delectamēta et q̄b̄ regamur n̄ dic̄ et q̄b̄ ornemur cōtēti sum⁹. **J. ad Thi. vi.** **S**āctitas martirū lucebat s̄ itā ex aduerso. s. p̄ pariam. q̄a canit non murmur resonat n̄ q̄rimonia s̄ corde tacita mēs tñ p̄sela p̄seruat pariaz. **S**āctitas doctoray lucebat s̄ acadia p̄ diligētiā i studēdo. scribēdo. p̄dicādo. d̄ q̄ bus d̄r **C**ouertet p̄s me⁹ hic. s. p̄ doctores et dies pleni iuueniēt i eis. **S**āctitas p̄fessoray lucebat s̄ gula līne abstinence memorātes d̄ v̄bo x̄pi d̄. **A**ttēditte vobis ne forte grauet̄ corda v̄ra et c. **Lu. xi.** **S**āctitas v̄ginū lucebat s̄ luxuriā lumie dignitatē et puritatē. qz nec cogitādo nec gaudendo. nec tangendo seu opando serunt aliquā luxurie corruptionē. vnde de eis d̄r. **N**on sunt coinquinati virgines enim sunt **A**poca. xiiij. **S**āctitas cōtinentiū et coniugatoray lucebat ex aduerso s̄

inuidiā p dilectionē ⁊ charitatē ordina-
tam dei ⁊ pmi quibz dicit scriptura de-
ponentes omnē maliciā ⁊ omnē dolum
et silacōnes ⁊ inuidias pma Petri scōo
Sanctitas penitentū lucet ex aduerso p
supbiā lumie hūilitatis pñialis tenētes
cōsiliū petri hūilitatini supple in pñia sub
potenti manu dei ⁊ vos exaltet in tpe vi-
sitarōnis pma Petri. v. patet ergo rōne
et aucte qscē psonē dicit lucerne arden-
tes. Et de quolibet scōo p̄r dicit q̄ erat lu-
cerna ardens lucēs Job. v. Cū ergo be-
atus benedict⁹ fuit psona sanctissima de
ip̄o dicit thoma. Sicut lucerna fulgoris
erit. Mora in brō benedicti septē radios
virtutū tres virtutū thxologicaliū ⁊ q̄tu-
or cardinaliū quibz illuminat mundū. Et
primus radius est.

¶ Primus de prudentia intellectuali.

¶ Secundus de iusticia generali.

¶ Tertius de p̄antia totali.

¶ Quartus de fortitudine virtuali.

¶ Quintus de fide cordiali

¶ Sextus de spe supernali.

¶ Septimus de charitate integrali

De istis quilibz v̄fm p̄r recipe lumē p
vita sue aīe. ¶ Quantū ad p̄mū dico q̄
p̄m⁹ radi⁹ ē scz te prudentia intellectuali
q̄ in hoc cōsistit vt hō sciat eligere illd qd
meli⁹ ⁊ vtilius ē. Istā prudentiā hūit
beat⁹ benedict⁹ vñ pentes ei⁹ videntes
ei⁹ dispositionē ⁊ ingenij subtilitatē hoc
debēt respicere pentes qñ volunt mitres
re filios ad studiū ne sint rudes grossi sed
subtiles. Beatus benedictus a puericia
cor senile gerens nulli voluptati aim
dedit vt dicit Grego. q̄ ei⁹ vitā scripsit
in libro dyalo. Cū aut̄ fuisset missus ad
studiū rome ⁊ liberalibz disciplinis tra-
ditus ⁊ multos studētes p̄ abrupta vi-
ciōz ire cerneret quoz aliqui studebant
in libro supbie p̄sumptionis ⁊ vanitatis
Aliq̄ in libro auaricie ludi ⁊ falsitatis
Aliq̄ in libro luxurie ⁊ carnaliratis. Aliq̄

in libro gula ⁊ voracitatis. Aliq̄ i libro
ire ⁊ malignitatis ⁊ sic de alijs. O dixit
beat⁹ benedict⁹ melior ē ignorātia cum
bona cōsciā q̄ habere magnā sciām ⁊ ma-
lā cōsciām qz te⁹ nō dat paradisu p̄t scē-
tiā solū sed dat p̄pter bonā cōsciām de
nocte dimissis focijs secrete recessit de q̄
dicit Grego. laudans eū respectis stu-
dij ⁊ relicta domo scē cōuersationis ha-
bitū q̄siuit. ¶ Moraliter isto radio vñt
illuminari religiosi clerici seu laya si hūit
malas societates seu familiaritates in oc-
casionē peccandi fugere ⁊ recedere ab
eis ymo etiā a p̄re ⁊ m̄re ⁊ ab amicis vt
saluet aīam suā. Be ista materia dicebat
x̄ps. Si oculus tuus scandalizat te. ⁊c
Mat. v. ⁊. xviij. ca. Oculus q̄ hz officiu
m̄ on̄dendi signat magistrū vel cōfesso-
rē tuū si ergo scā dalizat te p̄ice eū abste-
re. ¶ Manus q̄ facit opa signat p̄curatorē
vel aduocatū si ergo scandalizat te p̄ice
eū abste. ¶ Pes q̄ sustinet corpus signat
dñm vel amicu q̄ dat tibi vitam seu p̄-
uisionē te sustinēdo. si ergo te scā dalizat
p̄ice eū. vñ dicit dauid. Birumpamus
vincula eoz ⁊ p̄iam⁹ a nob iugū ip̄o-
rū ⁊c. scz amoris vane ⁊ familiaritatis
p̄raue. Quot sunt in hoc mūdo q̄ vives
rēt scē nisi ex istis malis familiaritatibz
Iō fugere dñt exēplo b̄i benedicti ⁊ er-
go sic lucerna fulgens illūinabit te ex vi ta
sua b̄is b̄i dicit. ¶ Quantū ad scdm̄ ra-
diū scdm̄ ē de iusticia generali q̄ hz i-
ustias ⁊ thxologos ē reddere vnicuiqz qd
suū ē nec recipe ab alio nisi qd iustū est.
Iō iusticia d̄r eq̄tas istā habuit b̄is be-
nedict⁹ te q̄ laudat a brō Grego. cū enī
fugeret de studio ⁊ iret ad destū hospita-
r⁹ fuit i domo eadā multet paup̄ule q̄
mutuo recepat capisteriū ad purgādum
triticū ⁊ fregit in duas pres ⁊ hoc videt
fuisse de terra ⁊ incepit ftere nō habens
vñ restitueret b. at b̄i dicit⁹ p̄panēs mli
eu orauit forte sic. ¶ Ne dñe te⁹ omps q̄

tuos populos in da-
domath ad mī scām
dona istas tuas p̄-
⁊ heremone capite
n miracu vidēs in
m̄ gregu eū ip̄m c
ni. ¶ Neque sic q̄nta
na cū m̄ esset valde
ime iusticie. ¶ Crau-
p̄ter restituerē qd
¶ Moralit isto radio
qui receperit aliq̄
h̄ q̄ retinet aliq̄ de
do testamenta. Iō
dicia ut remas p̄m
Iōez si de rapina re-
qd̄ retinet. Iōez si
soluat. Iōez si imp-
se iurando. Iōez si v-
alici officij vel ben-
necum ad restitutiō-
mē aliq̄ na rei est su-
apla. Redire oibz
tributū cui recitat v-
rimose ⁊c ad Ro. p̄
cū recano radis ē. f.
p̄ quā ⁊ religio b̄i
hūit istā b̄i b̄is
vñ miraculū te cap-
res capite ip̄m vid-
go. ¶ vñ ip̄e Bene-
vñ ⁊ p̄tem cadere in
⁊. ¶ Beatus benedictus
gus vñm locum p̄-
⁊c memore quidā san-
maria nōc q̄m rep̄m
cognoscere b̄mū a sua
tradidit hoc d̄m b̄i
sibi dare p̄m̄c vñ
ridie cū cecidit b̄i
sua alra panē ⁊ aqua
tribz annis ibi in ip̄a
dicto romano cogn-
ba cōtinue panē ⁊

de sancto Benedi cto Bermo.

duos populos scz iudaicum ⁊ gentilem
adunasti ad vnā scām fidē catholicam
Aduna istas duas pres mulieri flenti
⁊ hierintegrū capisteriū reddidit mulie
ri miracū vidētes incole p̄ admiratiōe
in ingressu ecclie ip̄m capisteriū suspende
rūt. **M**orate hic q̄nta erat iam sua sancti
tas cū tñ esset valde iuuenis in q̄ oñdit
⁊ rūs iusticie. **O**rauit ⁊c vt illa mulier
posset restituere qd̄ mutuo recepat.
Moralit̄ isto radio lumis illuminēt illi
qui receperūt aliqd̄ de vsura ⁊c. **I**dez il
li q̄ retinēt aliqd̄ de mortuis nō cōplen
do testamenta. **I**dē si aliqd̄ retinet d̄ ec
clesia ut decimas p̄micias. qz sacrilegiū ē
Idez si de rapina vel solidata suoz ali
qd̄ retinet. **I**dē si damnificatis aliquē
soluat. **I**dez si impediuistis iusticiā fal
se iurando. **I**dē si v̄o cōsilio abstu listis
alicui officiū vel beneficiū siue legatū te
nemini ad restitutionē recipiant istud lu
mē alias ira dei est sup̄ domū vsam. **I**dē
ap̄ls. **R**edditē oibz rebita cui tributum
tributū cui vectigal vectigal. cui timorē
timorē ⁊c ad **R**o. xij. **Q**uātū ad ter
ciū tercius radius ē. s. de spanna cor pali
p̄ quā i delicis hui⁹ mūdi id̄ recipit mē
sura istā hūit b̄n̄s **B**enedict⁹. **N**ā post
dictū miraculū de capisterio om̄es gen
tes cupiebāt ip̄m videre vt tangit **B**re
go. **D**ixit ipse **B**enedictus ego fugio
v̄nū ⁊ possem cadere in aliud dicit **B**re
go. **B**eatus benedictus vero laudem fu
giens deserti secessum petijt quo dñi p̄ge
ret monachus quidā sanctus ⁊ senex ro
manus noie ip̄m repiens ⁊ desiderū ei⁹
cognoscens habitū ei sancte cōuersatiōis
tradidit forte hūit lxxviii ⁊ p̄misit
sibi dare p̄misionē panis q̄ cū saftella co
tidie cū corda sibi submittebat de cella
sua alra panē ⁊ aquā ⁊ raro ligumina ⁊
tribz annis ibi in spelunca soli monacho p̄
dicto romano cognit⁹ mansit cōmedes
bat cōtinue panē ⁊ aquā vl̄ forte raro li

gumina ⁊c **S**olam habebat pellem ⁊ of
sa post tres aut̄ annos in die pasce qui
dam clericus bone vite qui ieiunauerat p̄
q̄dragesimā pauerat sibi bonū prādiū.
Qui dñs apparens dixit tu tibi delicias p̄
paras ⁊ seru⁹ meus in illo loco cruciatur
fame. **Q**ui prim⁹ surgens cū alimentis
quesiuit eum ⁊ in specu reperit. **Q**uē cū
beat⁹ **B**enedict⁹ vidisset cogitauit q̄ es
set dyabolus vel illusio. **S**ed sacerdos
dixit sibi quō erat missus a deo ⁊c. dixit
sumam⁹ abū quia hodie pasca dñi ē vit
aut̄ dñi hoc ignorabat. qz nō habebat li
brū nec breuiariū. **M**oralit̄ habem⁹
exemplū p̄nie si nō fecerim⁹ ita magnaz
p̄niam ut **B**enedict⁹ tñ ad mun⁹ serues
m⁹ ieiunia ecclie ⁊ in die pasce sacerdos
dabit vobis prādiū. s. agnū pascale filiū
illius ouis br̄ virginis marie. **I**dē in isto
sancto tpe cantat ecclia paradisi portas ap
peruit nobis ieiunij tps. **S**uscipiam⁹ il
lud orantes ⁊ deprecantes ⁊ in die resurre
ctionis cū dño gloriemur. **E**cce sicut lus
terna fulgoris ⁊c. **Q**uātū ad quartū
quart⁹ radi⁹ est. s. de fortitudine virtua
li ⁊ non de fortitudine bestiali fortitudo
enī fm̄ qd̄ ē d̄ moralis ⁊ donū spirit⁹
sancti ē fortitudo resistendi inclinatioibz
carnis occasioibz mundi ⁊ temptacōni
bus dyaboli. **I**stā habuit beatus benedi
ctus. **C**um enī d̄ u vixisset in illa p̄nia ⁊
abstinentia q̄dam die temptator affuit
Nam nigra avis q̄si merula cepit vultui
eius inportune insistere vt musta azimina
que licet ad signū crucis recessisset tamē
mirabilis ⁊ inuisitata temptatio carnis se
cura est inuisibiliter ip̄m temptando ꝑ
pit enim cogitare de quadam muliere gib
bosa quā viderat in ciuitate ⁊ in tñ tem
ptatio augmentabatur q̄ volebat dimit
tere heremū ⁊ redire ad mundum ad in
quirendam dictā gibbosam quid fecissz
si fuissz pulcra s̄ ecclie fortitudo qz stati
p⁹ b̄ nudū se ꝑieat in spinis ⁊ xrtias.

ris illuminari sperare in deo non in diu-
 tis nec in diuinis ꝛc. nec in p̄sona v̄ra.
 nec in sciētia. nec in fortitudine. vnde dicit
 ap̄le. **B**untibus hui⁹ seculi p̄cipe non sub-
 limia sape nec sperare in incerto diuinarū s̄
 in deo viuo q̄ p̄stat nobis oīa habunde
 p̄ma ad **Chimo. vi.** **D**o dauid ait. **S**pe-
 rate in eo oīs cōgregatio ppli. **E**ffundi-
 re corā illo corda v̄ra de⁹ adiutor n̄r in
 eternū p̄s. **lxii.** **N**ōne deo ꝛc. **¶** **Q**uan-
 tū ad septimū radius septim⁹ ē de chari-
 tate integrali scz dei ꝛ p̄xi. vñ ap̄lus
Maior at̄ horū est charitas p̄ma ad **Co-**
rintb. xii. Charitas at̄ integralis ē dili-
 gere deū sup oīa ꝛ p̄ximū sicut se. p̄pter
 deū. **I**stā habuit beatus **Benedict⁹** post
 q̄ enī habuit magnā famā sc̄tatis **E**x ca-
 ritate mor⁹ dixit infra se modo potes p̄-
 dicare ꝛ p̄ficere qz p̄dicare cū mala fa-
 ma ē sicut sc̄ndere cū gladio nō acuto.
Sed qñ p̄dicator habet bonā famā tūc
 facit fructū. **I**o dicit **Bregio.** Sancti pre-
 dicatores laudari appetunt vt reuerēter
 audiant. reuerent̄ audire desiderāt vt ma-
 iorē fructū faciāt. **I**deo beatus **Benedi-**
ctus famosus de vita ꝛ de sc̄ia non acq̄-
 sita. **S**ed habuit sc̄dam infusam p̄dicauit
 p̄mo in castro montis cassini ꝛ conuertit
 eos ab infidelitate fregerunt ydola in tē-
 plo appollinis ozaculū b̄ri martini fec̄. **E**c-
 ce caritatē quā habuit erga p̄ximos. **E**x
 qua in vita sua suscitauit mortuos. **I**re
 de caritate ad deū. quia vt philocaptus
 de deo semp cogitabat de deo. **D**icatur
 illud singulare. **C**ū de nocte ad portam
 camere orasset deū. oñdit sibi totū mū-
 dū ꝛ om̄es creaturas b̄tis thomas i qd
 libeto p̄mo ar. p̄mo q̄rit vtz b̄tis b̄ndi-
 ctus tūc viderit diuinā essentiā dic q̄ n̄
 sed vidit oēs creaturas m̄di nō solū i ge-
 nere seu specie s̄ in diuuis sc̄uit tūc pl⁹
 de ph̄ia q̄ **A**restoriles nec **P**tholome-
 us nec aliq̄s ph̄oz. **C**ogitate ei⁹ ardorē
 charitat̄. p̄p̄ quē de⁹ sibi reuelauit diem

obit⁹ sepulturā apiri iussit vt **Johānes**
 euāgelista ꝛ. vi. die portat⁹ ad eccliam in-
 ter discipuloꝝ manus orādo sp̄m̄ effla-
 uit viderūt aūt̄ ip̄a die duo monachi vi-
 am ab eius cella in celū tendentē stratā
 palleis ꝛ choruscant̄ innumeris lampadi-
 bus ꝛ vir claus⁹ desuper assistēs. ait illis
 hec est via qua dilectus dei **Benedictus**
 celum ascendit q̄ sicut lucerna fulgor ꝛc

¶ De incarnatione filij dei.

Ecce ecce ecce
 verbū hui⁹ th̄matis colligi-
 tur ex euangelio hodierno
 festiuitatis q̄ originaliter habet **Luc. pri-**
mo. **G**loriosa solennitas hodierna tota ē
 sanctissime incarnationis filij dei in vtero
 virginali. **E**t de ista erit sermo. **S**ed vt
 sit in filij dei ꝛ eius genitricis honorem ꝛ
 nostraz aīaz consolationem humiliter
 presentemus virgini salutationem que
 hodie fuit dicta per angelum gabrielem
 etc. **C**redo multi mirantur vbi habetur
 istud th̄ma quia videtur q̄ non sit i euā-
 gelio nec in epistola dico q̄ colligitur ex
 euangelio in quo ter dicit̄. **E**cce n̄ sine
 magnis secretis ꝛ transcendentibus.
¶ **P**rimo quando angelus nunciauit vir-
 gini qd̄ esset mater dei dicens. **E**cce con-
 cipies in vtero ꝛ paries filium. **¶** **S**ecū-
 do quando denunciauit virgini qd̄ eliza-
 beth concepat dicens. **E**cce elizabeth co-
 gnata tua ip̄a concepit filium in senectu-
 te sua. **¶** **T**ercio quando finaliter virgo
 consentiens dixit. **E**cce ancilla domini
 fiet michi sc̄dm̄ verbum tuum. **E**cce vn-
 de colliguntur predicta verba th̄matis
 siue vnde colligitur propositum th̄ma.
Et est ecce dictio demonstratiua. **D**icit
 enī gr̄maticus **B**a temonstrādi vt en-
 ecce **E**t ē excitatiua. dr̄ enī ter ecce qz ma-

De incarnatōne fili dei Verbo

magna alta et transcendētia sunt acute et astute attendenda et cōtemplāda i ista benedicta incarnacōne scz.

Diuinalis benignitas.

Humanalis utilitas.

Virginalis humilitas.

Ecce scz apertis aures cordis ad cōtemplandū cū magna deuotione et affectione ista tria p̄dicta. Dico p̄mo q̄ est acute cōtemplādū in ista b̄ndicta incarnacōne diuinalis benignitas q̄m de⁹ nob̄ ostēdit i ista sc̄a incarnacōne q̄ de⁹ amore n̄ri fact⁹ et sit hō b̄ ē plusq̄ si aux̄ fieret lutū v̄l celū plūbeū et h̄mōi. Creator fact⁹ ē creatura rex seruitoz et rapax et dñs suus diues pauper om̄ps et bilis. etern⁹ et p̄p̄alis infinit⁹ amore n̄ri fact⁹ est finit⁹ et puus vt formica in hūanitate. Im̄mensus circūscriptus i vtero v̄ginali. Impassibil⁹ fact⁹ ē passibilis null⁹ intellect⁹ p̄ cogitare nec cōpl̄ndere istā benignitatē totū hoc fecit ad adiuvādū n̄ram fragilitatem. Ecce diuinalis benignitas. Ex ista tōne q̄si oēs p̄p̄ie loq̄ntes. De ista materia incipiūt p̄ ecce. Unde dauid. Ecce enī de⁹ adiuvat me et dñs susceptoz est aīe mee ps. liij. De isto adiutorio nota p̄ abolā te illo magno rege h̄ite vineam. Juxta suū palaciū ad quā misit cultozes p̄mittens eis magnū salariū si eadez die excolerēt als q̄ nihil haberēt p̄ qd̄ dicitri cultozes laborabant diligent̄ t̄m hora respax adhuc habebāt t̄m facere q̄tuz fecerant videns fili⁹ regis p̄ fenestrā q̄ illi nō poterāt p̄ficere voluit eos iuuare et intravit camerā se dissimilādo recepit habitū cultozis et iuuat eos et p̄fecerunt et finalit̄ illi habuerūt salariū nōne videtur vob̄ ista magna benignitas in filio regis p̄mogenito t̄m hūiliare se vt seruitozes haberēt lucrū eis p̄missuz. Talis fuit hūilitas filij dei. Vineam regis ē iste mundus. vinea enī dñi exercitūū dom⁹ israel. Isa. v. ad q̄m misit cultozes scz patri-

archas p̄bas p̄mittens salariū si ante solis occasum. i. mortē b̄ni facerēt intraret regnū celoz. Videns fili⁹ dei ihs xp̄us p̄ fenestrā sue scie q̄ nō poterāt acq̄rere lucrū glie. qz ex morte xp̄i et ei⁹ merito opa n̄ra sunt meritoria et añ mortē xp̄i nullus q̄tūcūqz sanctus poterat ingredi celū erat enī porta clausa. Iō fili⁹ regis intravit camerā vteri v̄ginalis. s. hodie vbi indur⁹ fuit veste illi⁹ rusticici. Ade ut eos iuuaret q̄ vsqz ad mortē iclusue cōtinue laborauit. Ecce q̄re dicit. Ecce enī deus adiuvat me adiutorio gr̄e in p̄nti et dñs susceptoz ē aīe mee. s. in glia eterna. Itēz Isa. dans signū de ista incarnacōne dicit Incipiens p̄ ecce. Ecce v̄go cōcipiet et piet filii et vocabit nomē ei⁹ emanuel. Isa. viij. Mora Ecce v̄go cōcipiet licet enī de alijs mulieribz posset carnē assumere. t̄m de v̄gine assumpsit et piet filii nō p̄fem qz nunq̄ fuit hō nec ē nec erit. Idē nec sp̄m sc̄m sed piet filii. Magis enī erat cōueniens q̄ fili⁹ incarnaret si volum⁹ attendere ad finē hui⁹ incarnationis q̄ est ut pctōres et inimici fierent dei amici et filij dei et heredes siue coheredes regni h̄a crōnē tāgit apls d. q̄s p̄sc̄iuit et p̄destinavit cōformes fieri ymaginis filij sui ut sit ip̄e p̄mogenitus in multis fratribz ad Ro. viij. Mora emanuel. Ema. i. nobiscū el. i. de⁹. Iō emanuel. i. nobiscū de⁹ qz als nisi fuisset de⁹ nec posset seip̄m saluū facere. Iō v̄ter alias p̄phetias istā maxie cōtēplāmur. Et q̄n angel⁹ eā salutauit istā p̄p̄iam legebat. vt ip̄a v̄go reuelauit elizabet̄. Cogitabat enī tūc v̄go infra se. O dñe et q̄lis erit illa virgo q̄ sit digna cōape filii dei esse matrē dei. reginā reli. et rogabat dominū ne moreret̄ quicqz illā videret et posset illi seruire di. Dñe cōseructi mibi visum ut eā videā. auditū ut eam audiam. osiut sibi possim loqui. man⁹ ut sibi seruiam. Benedicta erit illa virgo et fiebat

De incarnatōne... nec pareret te se cogit... et benedicere. Et cum... ro gabriel archangel⁹... tū appropio. Et cor⁹... cū manu cōtēctā... cū q̄ plēna... m in multibz q̄ cūz... in sermone eius non... i. Jozonim⁹ q̄ afflu... gōs h̄ trūbara est i... abentū angeli v̄go... gne et te tanta gr̄a... laborauit dicit. Au... ter tu es illa v̄go pl... tabar te tanta euā... mī eius. Iō angel⁹... scz in maiori cōmū... arnis. Tercio cogit... ill⁹ v̄gine sup̄ alias... libi angel⁹. Benedic... turbara ē in sermone... lūat eā modo cōfū... saluāt nō fuisset turb... ut istā salutacōne. H... vos mulieres imenea... vos modo cōluto nō... hui⁹ h̄ salutacōne mō cō... lūato vos saluāt ali... m̄ndere mī dicitō d... cū talis salutacō in... t̄m v̄ter saluēt flos lū... solū mag⁹. Quolus vo... ta. Iō v̄ter turbara fin... v̄ter salutacōne cū t̄m c... tera p̄m̄ q̄m ager vo... ri te m̄ndem v̄m flu... solās ei⁹ t̄m. De t̄m ea... racōne nō est p̄m̄. Jm̄... apud dñm h̄m̄. Dea rea... v̄gine cōsolata angeli⁹... balatā suā incōp̄na p̄... cōp̄tes in v̄ter⁹ p̄m̄... mas nō erit finis. Ecce... u q̄ habet. viij. clausū... p̄m̄e cōtēntia q̄ an

nec poterat de se cogitare quod ipsa esset illa
 ex humilitate. **Et** cum sic cogitaret subi
 to gabriel archangelus intrauit sine porta
 rui apertione. **Et** torus rutilans et pulcher
 cum maxima reuerencia uirginem salutauit di
 cens. **Aue** gratia plena dominus tecum benedicta
 tu in mulieribus que cum audisset turbata est
 in sermone eius non de angeli uisione. quod
 dicit Hieronimus quod assuetata erat uidere an
 gelos sed turbata est in sermone eius. **Ad**
 aduentum angeli uirgo cogitabat de illa uir
 gine et de tanta gratia. **Et** statim angelus eam
 salutauit dicens. **Aue** gratia plena. quasi dice
 ret tu es illa uirgo plena gratia. **Secundo** cogi
 tabat de tanta eius propinquitate cum ut esset
 mater eius. **Ido** angelus dixit sibi dominus tecum
 scilicet in maiori coniunctione quam cum alijs cre
 aturis. **Tercio** cogitabat de excellentia
 illius uirginis super alias mulieres. **Ido** dixit
 sibi angelus. **Benedicta** tu in mulieribus et
 turbata est in sermone eius. **Si** angelus sa
 lutasset eam modo consueto ut bone persone
 salutatur non fuisset turbata. **Sed** quoniam audi
 uit istam salutationem. **Hic** habet exemplum
 vos mulieres iuuenes si aliquis salutatur
 uos modo consueto non oportet uos tur
 bari sed resalutare modo consueto si si modo in
 usitato uos salutatur aliquis stultus non oportet
 respondere nisi dicendo quod tu mecum habes
 et quod talis saluatio iniqua est scilicet quoniam dicit
 deus uos saluatur flos lilij uel flos de para
 diso uel angelus gratiosus uos estis mea uir
 ginitas. **Si** uirgo turbata fuit. scilicet de angeli in
 usitata salutatione cum tamen cum angelo non po
 terat peccare quoniam magis uos debet turbata
 ri de modo inusitato hominum stultorum et angelus
 solus eam dixit. **Ne** timeas quod in ista salu
 tatione non est peccatum. **Inuenisti** enim gratiam
 apud dominum super omnes creaturas supple et
 uirgine consolata angelus sibi explicauit am
 basiam suam incipiens per ecce dicens. **Ecce**
 concipies in utero et paries filium usque regni
 eius non erit finis. **Ecce** habet tota ambasia
 que habet. uirginitatis et secreta fidei
 christiane continentia que angelus sibi tunc de

clarauit sibi. **Ecce** concipies in utero
 diceret aliquis quid oportuit dicere in ute
 ro cum alibi non concipiat sicut quid oportet
 dicere uos uidebitur oculis cum per alias
 partes homo non uideat. **Respondet** quod
 non sine causa dixit angelus. **Ecce** concipi
 es in utero quia uirgo maria iam ante ad
 uentum angeli conceperat deum in mente con
 templando illam prophetiam. **Sed** angelus
 declarans sibi maternalem conceptionem
 dixit concipies in utero non solum in men
 te in qua iam concepisti sed in utero decla
 rans sibi modum conceptionis ut uelut
 concipit granum sine fractura etc. **Si** dica
 tur ab aliquo hoc facit natura iam bene est
 bestia. **Et** nunquid potest plus deus quam uir
 ginem grauidauit. **Et** quando uirgo ma
 ria intellexit hoc cogitare quale gaudium
 habuit. **Ecce** natiuitas. **Nota** paries fi
 lium non patrem quia nunquam pater nec est nec
 erit homo nec spiritus sanctus. **Sed** diceret
 aliquis quomodo est possibile cum pater filius
 et spiritus sanctus scilicet sint unum in essentia indi
 uisibile quod filius assumpsit humanitatem
 et factus sit homo cum sint una entitas. **De**
 claratur per similitudinem de sole uno in quo
 potest considerari pater generans scilicet sub
 stancia et filius generis scilicet radius et spiritus
 spiritalis scilicet calor et tamen non est nisi unum
 sol et transeunte radio per fenestram vitream
 teneam uel alterius coloris. **Radius** recipit
 illum colorem et non substantiam solis nec
 calor. **Sic** fenestra clarior cristallo erat
 uirgo maria. **Ido** cantat ecclesia **Celi** fe
 nestra facta es et per eam transiit radius so
 lis eterni filius dei intrans ad illuminan
 dum domum huius mundi sine fenestre fra
 ctione imo clarior remansit. **Et** quando
 angelus dixit sibi paries filium uirgo in
 tellexit quod esset mater non patris nec spi
 ritus sancti sed filij. **Tercia** sibi uocabis no
 men eius ihesum. **Ecce** passionem quia ihesus
 idem est quod saluator ex cuius passio
 ne saluati sumus. **Unde** ait Gregorius
 nihil nobis nasci potuit nisi redimi potuisset

Et quando virgo audiuit ab angelo hoc
nomē ihesus **C**redo q̄ inclinavit se. **R**a
cio quia antiqui p̄p̄te habebant ipsuz in
magna reuerēcia **Ysa. xxvi.** Domine no
men tuū ⁊ memoriale tuum in desiderio
anime ⁊c. **I**do laudabilis cōsuetudo est
quādo nominat ihesus inclinari. **S**i pre
dicantes quādo p̄ dicant corā papa incli
nant quādo nominat eū quāto magis
quādo summus papa nominat. **Q**uartū
hic erit magnus **E**cce descensionē ad in
feros quia sicut erat magnus in celo ante
incarnationē debuit etiā ostendī magnus
in terra corā hominibz per miracula vo
luit etiam ostendere suā magnitudinē in
inferno contra ipsū ligando ⁊ sanctos pa
tres inde educendo. **Q**uintū ibi. **E**t fili
alissimi vocabit̄. **E**cce resurrectionē di
cunt philosophi q̄ diffinitio hoīs habet
vnū genus ⁊ duas differēcias qz homo
est animal mortale rōnale ante passionē
autē xp̄s erat rōnalis ⁊ mortalis **I**do po
terat vocari filius hoīs s̄ post resurrectio
nem tantū debet vocari filius altissimi qz
imortalis ⁊ ipassibilis. **S**extū ibi. ⁊ da
bit illi dñs sedem dauid patris ei⁹ **E**cce
eius mirabilē ascensionē quia sicut cathe
dra dauid fuit altior per excellentiam ⁊
potentiā dominij alijs regibz. **S**ic xp̄s
in sua ascensione fuit collocat⁹ i cathedra
glorie ad regnandū sup oēs creaturas.
Septimū ibi. ⁊ regnabit in domo iacob
in eternū. **E**cce sacramentū eucharistie **E**c
clesia dz domus iacob in q̄ est lucrandū
contra dyabolum per humilitatē hoc est
quantū ad hoīm cognicionē qui nesciunt
vltimā diē mundi. **I**n p̄ma die in q̄ nul
la missa dicit̄ in h̄ mundo **I**lla dies erit
vltima mūdi hui⁹ hoc habet̄ ex illo textu
xp̄i. **E**cce ego vobiscū sū omnibz diebus
vsqz i cōsumacionē sēcl. **M**at̄. vltimo.
Ido ait dauid dñs in tēplo sc̄o suo dñs
in celo sedes ei⁹. **S**extū ibi ⁊ regni sine
glorie siue pene nō erit finis. **E**cce iudi
cium generale regnabit enī sup malos ⁊

condēpnatos rigore iusticie quia nunq̄
a penis liberabunt. **S**up bonos ⁊ beatos
regnabit dulcore mīe in celo sine fine. de
ista clausula p̄p̄tauit dō d. **R**egnū tuū
regnū oīm seculoz ⁊ dñacio tua in oī ge
neracione scz saluādoz ⁊ gñacōe scz dā
nandoz. **p̄s. exultabo. cxiij.** **N**unc habe
mus p̄mū ecce hui⁹ ambāsiatē. **D**ico
sc̄o q̄ hic ē notāda scz humanalis vtili
tas nō credatis q̄ p̄ sui vtilitate ⁊ bono
sit incarnat⁹ qz bonoz nostroz nō indis
get vt d̄t dauid s̄ p̄ vtilitate nostra. qz
omne bonū radicalit̄ p̄cedit a filij dei in
carnacione sicut flores fruct⁹ arboris a
radice oriunt̄. **S**ic totū bonū ⁊ maxime
fidei ⁊ obediēcie a radice incarnationis p̄ce
dit quia isto supposito alij articuli fidei le
uis credēcie sunt qz nō est mirū si natus
est de muliere ex q̄ est hō. **I**te credis q̄
fecit miracula dicatur p̄actice neqz mir
exq̄ est de⁹ **I**dē p̄t dicit̄ de omnibz articulis
fidei ad xp̄i humanitatē vel dinitatē pri
mentibz paret q̄ incarnationis xp̄i ē radix
siue ianua oīm alioz articuloz fidei p̄p̄
hoc dicebat xp̄s credite in deū ⁊ in me et
dite scz q̄tū ad humanitatē **J**ob. xij.
Ite in benedicta filij incarnatione est totū
bonū de obediēcia supnali. **A**ntiq̄ enī
nō fuit ductoz q̄ nō errauerit in via quez
possem⁹ sequi qz nec moyses qz peccauit
nec alios nisi solū ihesum q̄ hodie vt pos
semus sequi ipsuz recipit humanitatē vt
esset visibilis. **C**ū **Aug⁹.** ait. deus seqn
dus erat s̄ videri nō poterat homo seqn
dus nō erat q̄ videri poterat vt ergo hō
exhiberet qui ab hōie videret ⁊ que hō
mo sequeretur p̄pterea deus factus est hō
mo. **I**te de vtilitate ⁊ bono nostre redē
cionis in benedicta incarnatione totū prin
cipium nostre redēp̄cionis fuit posituz in
bursalyteri virginalis ⁊ in passione p̄ce
cium fuit solum. **U**nde ait dauid **R**e
dempcionem misit dominus populo suo
⁊c. **I**tem ex vtilitate ⁊ bono nostre sal
uacionis que ex incarnatione procedit

fit restitucio in celoz
sicut enī de natura qua
bumilitatē alia magis el
bumilitatē se re nos
q̄tū deus q̄ in filij
reū mīe excolit̄ fid
conuolucitā scz ete
p̄solum reparat ⁊ l
lōe d̄gnū q̄ dicit̄ sit
saber cognata tua
in senectute sua. **A**
p̄stille q̄ hoc dicit̄
tū virgine. s̄ sp̄ial
saber s̄m h̄braica
bos nōmibus h̄
teas. **J. i. me.** **S**aber
id est de mei sepm
rima est natura h̄m
ait reus remā ai
p̄sabus acē ai p̄p̄
litaribus. **C**ū ai p̄
gelicam. **S**eptimo fo
manā. **E**cce rei mei
tpe vne sue h̄m st̄
cipere meritū p̄o glo
mō i senectute. **N**ota
mū dicit̄ hoīs p̄ma
to adā vsqz ad noe.
ita h̄m a noe vsqz ad
abolecōem. **I**ta fuit a
moys. **Q**uarta est in
monie vsqz ad dauid. **S**
ras h̄m a dauid vsqz
oīe biblione. **S**exta ē
magis vsqz ad xp̄i u
Septima est vltima
xp̄o vsqz ad finē mundi.
zaber a natura h̄m
p̄ gloria omnibz p̄p̄
rem. **E**cce quare d̄t
Idē ysaias ait. **A** h̄
mus ⁊ q̄i p̄mū
luis. **D**ico redē
egnalit̄ bumilitas
p̄ostq̄ enī angelus

fit restauracio in celo et in terra. **R**acio ē sicut enī de statera quādo vna pars pl^u humiliat alia magis eleuat. **I**ta fili^u dei humiliavit se vt nos exaltaret vt dicit gre gorius deus q̄ in filij tui humilitate iacem rem mūdi exeristi fidelib^u tuis perpetue concede leticiā scz eternā vt numerus an gelorum reparēt et hoc significavit ange lus d^{omi}ni qm̄ dixit sibi scdm̄ ecce **E**cce eli zabeth cognata tua et ipsa concepit filiu^m in senectute sua. **A**d l^{it}erā dicit glose et posse hoc dixit angel^u ad cōfortan dū virginē. s̄ spūaliter intelligit sic. **E**li zabeth s̄m̄ hebraicā interpretacionē ex tri bus nominibus hebraicis cōpositus el. i. deus. **I. i. me^o. s. abeth. i. septia** Elizabeth id est dei mei septima. **I**sta dei mei sep tima est natura hūana. **A** principio crea uit reus terrā cū arboribus **A**quā cum pisibus aerē cū pprietatib^u. **I**gnē cū q̄ litantibus. **C**elū cū planeti. **N**aturā an gelicam. **S**eptimo formavit naturā hu manā. **E**cce dei mei septima. **I**sta toto tpe vite sue fuit sterilis qz nō potuit con cipere meritū pro gloria obtinēda vsqz mō i senectute. **N**ota qz septē sūt erates mūdi vel hoīs **P**rima ē infancia. ista fuit ab adā vsqz ad noe. **S**ecunda puericia. ista fuit a noe vsqz ad abrahā. **T**ercia ē adolescentia. ista fuit ab abrahā vsqz ad moysen. **Q**uarta est iuuentus ista fuit a moysen vsqz ad dauid. **Q**uinta fuit virili tas ista fuit a dauid vsqz ad trāsmigraci onē babilonis. **S**exta ē senectus a trāsmigraci onē vsqz ad xp̄i incarnationem. **S**eptima est recepit^u et ista durabit a xp̄o vsqz ad finē mundi. **E**t in ista **E**li zabeth. i. natura hūana concepit meritū p̄ gloria obtinēda per fidē spem et carita tem. **E**cce quare dicit. **E**cce elizabeth etc. **I**dē ysaias ait. **A** facie tua dñe concepimus et q̄si prurim^u et peperim^u spiritū sal utis **D**ico terciō qz est hic notandū vginialis humilitas cū dicit terciū ecce. **P**ostqz enī angelus proposuit sibi suā am

basiatā qz esset mater dei regina celi etc. **I**psa cū maxima humilitate respondit di cens. **E**cce ancilla dñi fiat mihi s̄m̄ vxi bum tuū. **C**ogitare qz flexis genib^u et cū lacrimis p̄ gaudio dixit ista verba. **E**cce ancilla dñi etc. **N**otate hic deuore quan do virgo maria dixit p̄mū verbū. scz ecce nō statim fuit grauida nec mater dei effe cta nec in scdo nec i terciō etc. s̄ in vltimo scz tuū. **E**t tunc statim virgo adorauit deū in vtero suo quē non v. debat oculis suis corporis s̄ mentis. **S**ic est etiam in consecratione hostie in missa non in p̄mo verbo nec in scdo est ibi corpus xp̄i s̄ in vltimo s̄ et tunc adorat hostiā grauidā et tunc vos rebetis adorare et non ante sic virgo maria fecit **B**ene est ergo hic com pleta viginialis humilitas angel^u voca bat ipsam dominā matrē dei et reginā ce li et ipsa vocauit se ancillā. **E**cce ancilla dñi etc. **R**ecte fuit figurata hūilitas vir ginis per illā sanctā mulierē que audita ambasiata regis dauid q̄ etiā nolebat in vxorē duci vt esset regina s̄ dixit. **E**cce famula tua vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei p̄mo **R**egū. xv. **A**bygail interpre tatur patris mei exultacio. **E**cce dgo ma ria que letificauit patre suum adā tristē et flentē ex suo peccato eo qz occasione sui tot damnarent. **I**deo nō modica exulta cio fuit sibi reuelacio hui^u virginis in ma ledictione serpentis quando deus dixit dyabolo in serpente existenti inimicias ponā inter te et mulierē et semen tuum et semen illius ipsa conteret caput tuū **B**enefis. iij. **E**cce abygail. id est patris mei exultacio qz xp̄s rex voluit in reginā celi que respondit. **E**cce famula tua vt lauet pedes seruoꝝ etc. **N**ota vt lauet pedes seruoꝝ domini mei. **I**psa enī dgo lauat pedes. pedes enī sunt vltime voluntates corporis humani etiā et iustici. **C**aput mundi fuit status patriarcharū. **C**ollum p̄phetarū venter apostoloꝝ pectus et bra cbia martirū **L**itura doctoꝝ. **L**ibie con

fessorum finis mundi est tempus presens
 Nos sumus in quos fines seculorum tene-
 nerunt. prima ad **Cor. x.** Et virgo lauat
 nos ab inmundicijs peccatorum nostrorum et
 maculis quia continue orat pro nobis quia
 alias iam fuisset destructa. Ideo canit
 ecclesia sibi **Monstra te esse matrem** sumat
 per te precem qui pro nobis natus tulit
 esse tuus.

De sancto Ambrosio. Sermo

Inextinguibile
 est lumen illius **Sapie. vii.** pro
 aliquali declaracione huius verbi et venien-
 di ad materiam predicandam. Sciendum quod gra-
 tia divina existens in aliqua persona in hac
 vita potest considerari dupliciter. Primo
 respectu condicionis humane et sic gratia dei
 est variabilis et mutabilis et potest tepdi
Racō quia condicio humana ex libero ar-
 bitrio est mutabilis ut gallus in capanni-
 lo. **Idō** gratia potest tepdi vel per inclinaciones carnis
 vel per occasiones mundi vel per temptaciones dy-
 boli. **Idō** gratia spiritualis in creatura in hoc
 mundo non est ita firma quoniam possit mutari et
 tepdi. **Idō** semper debet esse homo cum timore
 re quoniam cum homo sit sanctus et bonus quod po-
 test efficari malus nec peccatores debent despe-
 rare quod possent redire ad lumen gratie. **Idō**
 dicit apostolus aliquibus qui prius fuerant mali
Erans enim aliquando tenebre nunc autem lux
 in domino ut filij lucis ambulate. **Ad ephes.**
seos. v. Illi autem qui habent lumen gratie
 videant ne extinguat vento superbie nec
 luto auaricie vel luxurie et sic de alijs. **Idō**
 ipse videtur ergo ne lumen quod vite est tene-
 bre sint. **Luce. xi.** vel possumus loqui de gra-
 tia dei respectu disposicionis diuinalis que
 est impermutabilis quod quod deus ordinat dis-
 ponit et predestinat impermutabiliter ita venit
Idō gregorius in quadam oratione dicit deus
 cuius prudentia in sui disposicione non fallit
 unquam. **Idō** modo loquendo de gratia dei in beato
 Ambrosio respectu diuine disposicionis

de inextinguibile est lumen illius. patet
 rixima. Ad comprehendendum suam historiam
 in certis punctis inuenio quod habuit quatuor
 lumina.

Primo lumen de celesti deuotione
Secundo lumen de intellectuali cognicione.
Tercio lumen de spirituali placacione
Quarto lumen de iudiciali correccione
Quinto lumen de integrali perfectione
Et de quibus dicit rixima **Inextinguibile**
 est lumen illius. **Primo** dico primo quod beatus
 ambrosius habuit lumen de celesti deuocō-
 ne. Denotatio enim nihil aliud est nisi que-
 dam celestis illustracio in corde hominis
 qua dulciter afficit et cum leticia operatur ea
 que dei sunt. **Idō** aspectus rei dilecte mo-
 uet affectum. **Idō** dauid dicit. **Signatum** est
 super nos lumen vultus tui domine dedisti le-
 riciam in corde meo. **ps. iiii.** **Idō** lumen
 habuit beatus Ambrosius quod in vita sua
 habuit magnam deuocōnem et cum leticia
 magna seruiuit deo. **Signum** erat quod lumen
 deuocōnis erat intus. **Dicitur** cum adhuc
 esset duorum annorum et dormiret examen
 apertum intrauit os eius et exibat ac si intra-
 rent et exirent de alueario. **Quod** videns
 eius pater dixit aliquid magnum erit in ifan-
 tulo isto si vixerit. **Apes** autem que faciunt
 mel figurabant dulcedinem deuocōis eius
 et quia exibat de ore eius figurabant suam
 predicacionem futuram. **Idō** quando fuit mag-
 nus in scientia et etate predicauit seruide.
Cuius predicacio erat circa duo principaliter
Primo ut deus cognosceretur. **Secundo** ut
 peccata vitarentur. **Unde** cum semel extirpa-
 ret quoddam peccatum in quo quidam erat
 valde culpabilis et sicut debuit corrigi ipse
 fuit valde indignatus contra beatum Am-
 brosius qui inuocauit demones dicentes eis
 quod facerent de eo quicquid vellent solum quod
 Ambrosium sibi interficerent vel graueret
 videretur qui permiserunt se facturos. **Cum**
 autem venissent ad domum beati Ambrosii
 in nullo potuerunt sibi nocere dicentes
 circa eius domum esse murum ignis nec pot-

terant ad eū accedere. **E**cce quomodo deus manifestabat suā deuotionē. **D**ico secundo quod habuit lumen de intellectu cogitatione scilicet habere scientiā non solum ex studio sed ex infusione. Scientia enim naturalis que habet ex studio partim est sensualis scilicet quātū ad principii et partim intellectualis scilicet quātū ad fines quia nihil est in intellectu quod prius fuerit in sensu ut uult aristoteles. Sed scia infusa seu cognitio supernaturalis tota est intellectualis quia non pertinet ad potestas sensuum sed a fonte diuini luminis procedens intrat in intellectū per diuinā potētiā. **U**nde dauid. **A**pur te est fons uite et in lumine tuo uidebim⁹ lumen. ps. xxxv. **I**stud lumen habuit beatus **A**mbrosius. **P**rimo enim habuit scientiā acquisitā. **D**icat quomodo pater eius perfectus romē eum tradidit liberalibus artibus instruendū quādo autē studuit theologia mirabiliter se habuit instantū quod habuit spiritum plenarie. **D**icat cū puer offerret manū sorori ad osculandum et soror noluit osculari. **R**espondit quādo ero episcopus osculabimini mihi etc. **Q**uidā ambrosio fecit magnū festum et cōmuniū qui uolens dare aliquā bonā doctrinā hospiti. **I**nterrogauit dicitur te eius uita etc. qui respondit quod erat beatorum hui⁹ mundi ditissim⁹ in bonis rebus poralibus in filiis etc. oīa sibi succedebāt prosperē etc. **D**icat quomodo beatus **A**mbrosius dixit ad suos uadamus uadam⁹ etc. et tota illa dom⁹ submergebat quod uideus beatus **A**mbrosius cepit predicare seruitoribus suis ter more dei. **N**ota bene hic legendā. **E**cce quōd habuit spiritū plenarie. **C**ogitate hic quādo deus dat ad ueritatē signū est quod deus ut pater corrigat filiū. **M**aliū signū est et reprobacōis quando oīa prosperē succedūt. **I**do xp̄us ait **A**pocal. iij. **E**go quos amo arguo et castigo quos sunt in mundo quod in prosperis nō cognoscunt deū et in aduersis redeunt. **I**de te mulieribus. **B**enedicta aduersu

ras que gentes trahit ad deū. **I**deo theobrie. iij. **B**enedictū est nomē tuum deus patrum nostrorum qui cū iratus fueris misericordiā facis hijs qui inuocāt te. **N**ota cū iratus fueris et in tempore tribulacōnis peccata dimittis hijs quod inuocant te. **N**ota cū iratus fueris scōm iudiciū gentium quod dicunt deū iratū cōtra illū qui patitur aduersitates sed non est ira sed sicut medic⁹ dans cauteria non reputat iratus contra infirmū nisi a fatuis sic nec deus dans aduersitates. **D**ico tercio quod habuit lumen scilicet de spiritali placōne. **R**elacio enim spiritalis dicitur lumen. **N**emo accendit lucernam et in abscondito ponit neque sub modio sed super candelabrum ut qui ingrediuntur lumen uideant. **L**uce. xi. **D**ic comparatur placō lumen. **R**elatio est lucerna qui quā per deū ē elect⁹ quādo scilicet ipsemet nō trahit nec per potētiā est intrusus tunc est lucerna accensa et stat in candelabro dignitatē ut lumen uideatur. **I**ta fuit de beato **A**mbrosio quod non fuit intrusus sed ipsum deus elegit. **D**icat quomodo beatus **A**mbrosius erat in ciuitate mediolani et mortuo ep̄o citas fuit per episcopi electione quia est magn⁹ episcopat⁹. **E**t cū esset in ecclesia ut introduceret unū episcopū unus uoluit habere illū alij alij. **C**ū autem beatus **A**mbrosius causa sedan de seditionis quod erat in populo perrexisset ad ecclesiā sub. to fertur uox infantis sonuisse **A**mbrosiū episcopū ad quā uocē tot⁹ populus clamauit **A**mbrosiū episcopū dicatur. **Q**uid fecit ut euaderet ne esset episcopus primo cū minis. minabat enim graues populo puniōnes etc. nec sic potuit populū a proposito reuocare tunc cogitauit infra se dicens. **I**sti credunt quod ego sum bon⁹ homo etc. **I**do introduxit ad se metrettrices publicas nō ut peccaret cum eis sed ut euaderet quia semper fuit uirgo ut testatur **H**ieronim⁹ nec propter hoc popul⁹ cessauit imo clamando dixerūt peccatum tuū sit sup nos tantū sis episcopus noster. **F**. iij.

ceret apparuit sibi dñs dicens in pascha
eris mecum in paradiso. Tunc beatus Am
brosius vocauit sacerdotes dicens eis q̄
modo erat itur⁹ ad dominū in pascha de
hoc scientes cives ⁊ rectores ciuitatū dix
erunt int̄ se lombardia est mō perdita qz
ex sancta vita istius Ambrosij deus disti
mulauit pctā nostra. Ido vadam⁹ ad eū
vt roget p̄ vita sua ne modo moriatur ⁊
ita fecit s̄ beatus Ambrosius sciens dei vo
luntatē dēterminatā noluit pro vita sua
orare s̄ respondit Non ita cōuersat⁹ sum
apud vos vt pudeat me viuere. Canoni
ci autē cōgregati in camera sua tractabāt
de episcopo futuro submissē loquendo.
Aliqui dicebant q̄ simplician⁹ esset bo
nus. Rñdit beatus Ambrosius senex est s̄
bonus. Ab hora autē vndecima quādo
migratur⁹ erat vsq; ad horā mortis ex
pānsis manib; in modū crucis orauit. Ho
norarius autē sacerdos vir excellens q̄
quiescebat in domo tercio audiuit vocē
dicentē. Surge festina quia modo es re
cessurus q̄ descendens obtulit ei sanctū
corpus postea emisit spiritū ⁊ multi pue
ri viderunt multa miracula. Modo au
tem est in lumine quod quidē lumen est
inextinguibile.

De sancto Georgio martire

Beatus vir qui
inuent⁹ est sine macula. Habe
tur verbi istud originalit̄ in libro. Eccl̄
xxi. ⁊ recitatum est in epistola hodierna.
Ista solēpnitas annualis beati Georgij
fit p̄pter adiutoriu qd̄ exhibuit xp̄ianis in
captione nobilis ciuitatū maioratū. Sz
p̄us saluter virgo maria ⁊c. Declaracōz
hui⁹ verbi ⁊ introductionē materie reci
pio a quadā lege a deo antiq̄tus data in
qua ostendit q̄modo sibi offerri debet sa
crificiū victorie dicens. Homo q̄ obrulit
victimā dño imaculatā offeret vt accep
tabilis sit omnis macula nō erit in ea **Le**

uitici. xxij. Hoc est p̄pter excellenciaz dei
in quo nulla est macula purissim⁹ est in
substācia sua Ido antiq̄t⁹ valde respicie
batur sacrificiū ne haberet aliquā maculā
in oculis ne esset cecus vel cōtractus ⁊c.
Dicebat enī illa lex. Non imolabis dño
deo tuo bouē ⁊ ouē. Deutro. xvij. ouis
signat personā simplicē. bos autē p̄sonā
nobilem habēs duo cornua scz potencie
⁊ scientie. Caueant ergo tales si volunt
deo offerre sacrificiū q̄ sit sine macula qz
alias abhominabile essz dño p̄pterea bea
tus georgij vt sacrificiū martirij sui esset
deo acceptū seipsū obrulit imaculatū qz
nō legit vnq; habuisse maculā pcti mor
talis. Ido de eo d̄r th̄ma beatus vir scz in
virtute qui inuent⁹ est sine macula patet
th̄ma. Ego inuenio in sacra sc̄ptura sep
tem maculas scdm̄ quod sunt septē pec
cata capitalia scilicet.

- P**rima macula ē de sup̄bia ⁊ vanitate
- S**ecda de luxuria ⁊ carnalitate
- T**ercia de auaricia ⁊ cupiditate
- Q**uarta de ira ⁊ malignitate
- Q**uinta de gula ⁊ voracitate
- S**exta de pigricia ⁊ ociositate
- S**eptima de inuidia ⁊ pueritate

Nullā istaz habuit beatus georgius vt
videbit. Ido beatus vir q̄ inuent⁹ est sine
macula q̄ enim haber aliquā maculā de
istis nō intrabit in regnū celoz. Non in
trabit in eā aliquis cōmūnatū ⁊c. Apo
calips. xxi. Dico p̄mo q̄ beatus Georgius
fuit sine macula superbie ⁊ vanitatis per
graciā dei. Nota q̄tuor q̄ cōmunit̄ dāt
superbiā militib; que omnia habuit excel
lenter beatus georgius s̄ custodiuit se a
macula superbie.

- P**rimū est nobilitas de sanguine
- S**cdm̄ pulchritudo de corpore
- T**erciu dominū de hominibus
- Q**uartū victoria de inimicis
- Q**uando enī miles cogitat ego sum no
bilis de genere antiquo ⁊c. superbit i cor
de. Beatus georgius habuit nobilitatē

sanguinis dicit historia q̄ erat capadocie
nobilissim⁹ s̄ nunq̄ ex hoc ascendit super-
bia in capite suo. **D**uas nobilitates habe-
bat in anima qz filius regis xpi ⁊ regine
scz ecclesie. **E**t de ista nobilitate se appre-
ciabat. **S**cda in corpore s̄ de ista non cu-
rabat imo dicebat cū dauid. **Q**ue vtili-
tas in sanguine meo dum descendero in
corruptionē. **S**ecundo pulchritudo
corporis est multis occasio superbie va-
dunt ornari vt fatui. **N**on opus est follo
suspendere cymbalū collo s̄ beatus geoz-
gius licet pulcherrim⁹ non tamē se appre-
ciabat nisi de pulchritudine aīe vt esset al-
ba ⁊ clara per xra fidē ⁊ rubea per me-
moriam passionis ornata virtutibus. **R**e-
cordabatur de verbis salomonis dicens
fallax grā ⁊ vana pulchritudo scz corpo-
ris mulier. i. anima. **E**timens deū ipsa lau-
dabitur. puerbioꝝ vltimo. **T**ercio do-
miniū hominū est occasio superbie quādo
miles se videt capitaneū multoꝝ ⁊c. bea-
rus georgius fuit tribun⁹. scz capitane⁹.
mille hominū armoz. nec superbiebat
nec alicui faciebat iniuriā nec ipse ⁊ sui gu-
bernabat se nisi humilitē ⁊ simplicitē. **J**uxta
illud q̄nto magn⁹ es humilia te in omni-
bus ⁊ coraz deo inuenies graciā quoniā
magna potencia dei solius ⁊ ab humilib⁹
honorat. **A**ltiora te ne quesieris ⁊ forci-
ora te ne scrutat⁹ fueris. s̄ que p̄cepit tibi
deus illa cogita semp ⁊ in plurib⁹ ope-
rib⁹ eius ne fueris curiosus. **N**on ē enī
tibi necessariū ea que abscondita sunt vi-
dere oculis tuis. **I**n supuacuis rebus no-
li scrutari multipliciter ⁊ in pluribus ⁊c.
Eccl. i. iij. **Q**uarto victoria inimi-
coꝝ consuevit dare superbiā victorios⁹
Beatus georgius fuit semp victoriosus
bene habebat materiā superbiendi s̄ totā
attribuebat deo dicēs q̄ victoria inimico-
rū graciā ⁊ donū dei est qz vincunt a pau-
cis ⁊ fortes superant ab impotentib⁹. **I**d
dicebat. **N**on nobis dñe nō nobis s̄ no-
mini tuo da gloriā. parat ergo q̄ macula

superbie nō maculauit eū. Ergo beatus vir
q̄ inuent⁹ est sine macula. **S**ecūdo fuit
sine macula luxurie. i. carnalitat. intm q̄
credit⁹ fuisse vginē. quando enī capiebat
aliquā villā castꝝ vel ciuitatē homines
carnales solent se dare vt lupi ad cada-
uer. **B**eatus georgius custodiebat ⁊ con-
seruabat mulieres ac si esset pater omnū
eaz. **I**mmo dicam vobis vniū factū singu-
lare quod accidit in quadā puincia iuxta
capadociā in qua omnes erāt ydolatre.
Rex vxo illius puincia habebat vnicam
filiā demones vxo qui nō contentant⁹ de
paucis peccatis s̄ paulatim deducunt ad
magna eoz ordinacione. **F**actum est vt
gētes illius puincie offerrent filios suos
⁊ filias suas dyabolo. **D**e hoc dauid in
ps. imolauerūt filios suos ⁊ filias suas
demonijs. **J**uxta ciuitatē regis illius erat
stragū in quo erat draco ingens q̄ ado-
rabatur vt deus su. **I**nuocauit deū suū q̄
si iuuaret eū offerret sibi filiā suā q̄ adiu-
tus a demone oportuit euz implere pro-
missum ⁊ tristis orauit diuina reuelacio-
ne dimissa gēte sua solus sine famulo ve-
nit georgius q̄ vidēs puellā taliter orna-
tam ⁊ flentē descendit de equo querēs ab
ea qualiter ⁊c. que narrauit beato georgio
totū factū dicens. **D**eus petebat eam
in abuz suū intm q̄ eius pater licet esset
rex nō potuit eā liberare. **A**d quā beatus
georgius. **N**ō dubites quia virtute nois
xpi ego liberabo te hodie. **D**icat q̄modo
draco exiuit de lacu ⁊ beat⁹ georgius sig-
nauit se signo sancte cruc. ⁊ exiuit contra
eū quē percussit ⁊ exiuit quo facto duxit
puellā ad patre suū. **C**ogitate quando
domicella vidit milite pulchru ⁊ ita au-
dacem. **C**ogitate quomodo dicebat pa-
tri q̄ daret sibi ipsam in virū quia magis
vellet eū quā imperatorē pater aurē da-
bat sibi filiā suā in vxorē cū regno. **M**idit
beatus georgius non tetis eam mihi sed
christo domino ⁊ baptizetur quia xpus
illā filiam liberauit. **T**unc baptizata fuit

puer et rex pater eius et ultra viginti milia fuerunt in illa ciuitate baptisati. **E**cce quod erat sine macula luxurie et carnalitate. **Q**uot milites duxissent eam libenter dicentes: Veni filia ad aulam meam tibi faciam etc. ut ipsi deuotassent eam et non dracho. **S**ed beatus georgius ut miles urbanus liberauit eam et tradidit patri suo nec voluit ipsam nec regnum. et potuit dicere illud **1**ho. iij. Tu scis domine quia nunquam concupiui super mulierem mundam seruauit animam meam ab omni concupiscentia habebant exemplum milites qui modo non curant nisi de luxuria nec sufficiunt eis mulieres cuiusuis conditionis siue status. **I**deo beatus vir qui inuentus est sine etc. **L**exio fuit sine macula auaricie et cupiditatis **C**um enim posset multa congregare in captione villarum ciuitatum et castrorum sed non curabat. **I**tem rex ille cuius filiam liberauit ex quo nolebat filiam suam in uxorem etc. **H**abebat sibi infinitum thesaurum sed noluit recipere sed pro deo et ecclesiis distribuendo. **H**ospitatibus pro pauperibus personis pariter ergo quomodo fuit sine macula et qui pro aurum non abiit nec sperauit in pecunia et thesauris **E**ccl. xxi. **S**ed hodie tanta auaricia militum quod predaunt uasallos dicendo quod sunt gratiose periculationes tamen induunt eos in ecclesia vel in alio loco dicendo **N**on exhibitis quousque detis tamen. **E**cce gratiose periculationes retinent sibi decimas et primitias etiam ipsi met attendant iura ecclesiastica cum magno periculo alias non permittunt colligere decimas et primitias etiam ipsi met. **R**etinent solidas seruorum et anallatum quod iam redditus non sufficiunt tot sunt vanitates. **I**deo dicebat christus videte et caute ab omni auaricia quia non in habundantia cuiusque vita est ex hijs que possidet **L**uce. xij. **Q**uarto fuit sine macula ire et malignitatis. **N**unquam enim voluit vindictam de aliqua iniuria sibi facta nisi secundum ordinem iusticie sed patienter sustinebat iniurias remittendo bono

corde. **D**icatur quot iniurie fuerunt sibi facte in tormentis quas patienter sustinuit pro christo regnantibus autem dyocletiano et maximiano imperatoribus qui graues persecuciones detulerunt christianis. **I**sti miserunt dacianum versus partes capadocie ad persequendum christianos ut scilicet abnegarent fidem vel tormentis interirent qui infra mensas interfecit plus quam viginti milia christianorum et multi deficiebant in tormentis **T**unc beatus georgius dixit infra se diu militaui et bellaui cum equo et armis corporalibus. **I**deo iam de cetero volo bellare pedibus et cum armis spiritualibus tedit omnia bona sua pauperibus et in simplici habitu venit coram daciano qui cruciabat christianos et clamando dixit illum versus psal. cxxij. **O**mnes dygentium temonia dominus autem celos fecit. **T**unc dacianus interrogauit eum unde esset et quomodo vocabatur qui respondit se capadocium esse quo ad natos quo ad nomen respondit et dixit. **E**go vocor georgius et sum miles nominatus pro totum mundum. **T**unc dacianus iussit illum poni in eculeo **D**icatur quid est eculeus qui memorans quod christus fuit crucifusus in cruce sustinuit patienter tunc dacianus tedit sibi aliud tormentum cum ferreis penalibus totum corpus fecit dilaniari et cogitans effusionem sanguinis christi in cruce sustinuit patienter deinde applicauit lamina ignea ad latera eius. **D**einde salmozra et beatus georgius dicebat **N**on sunt condigne passionis huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis. **N**am expectatio creature reuelationis filiorum dei expectat vanitati enim creatura subiecta est non volens. **S**ed propter eum qui subiecit eam in spe. **Q**uia et ipsa creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem glorie filiorum dei. **S**cimus enim quod omnis creatura ingemiscit et precurrit usque ad huc **N**on solum autem illa sed etc. ad

Ro. viij. Patet ergo qd nō habuit iram nec odium nec malam voluntatē s̄ dula ter sustinuit. **I**teo cantat. Non murmur resonat non querimonia sed corde tacito mens bene p̄sca p̄seruat patientiam. Secus de militibz modernis impatientibus z b̄ricolis. **I**do iob. v. viz stultū interficit iracūdia stultus d̄z iracūdius. **R**ō qz sic ille eēt iracūdius q̄ volens recipe vindictā de inimico reciperet venenū. **I**ra est de iracūdo querēte vindictā. **P**rimo interficit se ip̄m oīs qui odit fr̄em suum homicida est sc̄z suiip̄s. **J**obis. iij. Quinta macula est gula z voracitatis. **I**sta em̄ macula destruit corpus z aīam. **P**rimo destruit visum. **S**ecundo anhelitum corūp̄it tollit fortitudinem qz vinū percutit nervos aufert intellectum inducit podagraz morbum caducum z alias infirmitates. **I**do x̄ps attendite vobis ne forte grauentur corda vestra in crapula z ebrietate. **L**uce. xij. **B**estie recipiunt necessitatē cibi z potus z homines ultra zc̄. **A**b ista macula fuit liber beatus georgius fuit em̄ valde abstinentis sp̄ ieiunabat q̄dragessimam z vigiliis ecclesie q̄tuor tempa z bis in qualibet ebdomada sc̄z feria q̄rta z sexta z nō dicunt milites p̄fessoribz hō teris michi ieiunia qz ego idigeo fortitudine ieiunēt clerici. **D**icat quō melius custodirēt fortitudinē cauendo a mulieribz ex quibz perdunt fortitudinē corporis z audaciā aīe. **S**exta macula est pigritie z ociositatis. **D**icatur de diligentia beati georgij in spiritalibz z temporalibz. **I**n tpe em̄ pacis faciebat bellū contra corpus suum per penitentiam q̄lz mane genibz flexis cum silentio audiebat missam quolibet die dñi co p̄mūcabat. **E**x ista diligentia deus dedit sibi virtutē. **D**icat quō dacianus volens ip̄m terrere fecit rotas cum gladijs vt legit de beata katherina vt fide x̄pi abnegaret. **S**ed beatus georgius signando se saltavit in medio rotaz z in nullo sibi nocuerunt. s̄ virtute dei p̄fracte sūt z mil

tos gentiles necauerūt. **P**oindē ponitur i sartagine plena feruente plumbo s̄ facto signo crucis ibi quasi in balneo rotis iam cadentis sedebat. **S**ed modo milites tpe pacis dāt se ocio z peccatis zc̄. **Q**uilibet tñ eorū dicit scriptura. **Q**uācuqz potest facere manus tua. i. v̄rus instanter opare qz nec opus nec ratio nec scientia nec sapientia erūt apud inferos quo tu p̄peras. **E**ccl. ix. Septima macula est inuidia z pueritias quia p̄muniter p̄sone excellentes z notabiles qñ audiunt commendare vel laudare alium statim intrat in corde eorū vermis inuidie z odiunt illū. **A**b ista macula fuit imūnis beatus georgius. **N**ō em̄ iurebat alicui. **D**acianus em̄ cogitavit q̄ generosus animus magis inclinatur p̄sibus z dulcibus sermonibus q̄ tormētis seu terrozibz. **I**do blandimentis tempravit emollire beatū georgium dicens. **G**eorgi nunqd vides q̄nta est patientia deoz n̄stroz. **I**do si vis tenere leges z tētera. **I**mparator eris magnus zc̄. **E**t sic voluit deapere beatum georgiū cum malicia. **R**espondit beatus georgius. modo dicis michi ista post tam dura tormēta. quare nō dixisti a p̄cipio voluit deapere dacianum per suam sapientiam. **B**eatus georgius simulās q̄ veller deos adorare tā solēnter de quo gaudens dacianus fecit p̄conisare quomodo beatus georgius adoraret deos zc̄. **C**um autem reductus esset in templo in porta templi adoravit dicens. **E**go adoro nō ydola sed teum verum. **E**go adoro nō demones s̄ x̄pm saluatorem. **S**ubito ignis descendit de celo z templum cum ydolis z multis gentilibz qui exiuerant omīno destruxit quo audito dacianus indignatus voluit vel qd adoraret ydola vel quod moreretur. **S**tolte dixit beatus georgius z quomodo. **C**redis q̄ adorem deos tuos quos ego destruxi propter quod dacianus protulit s̄nias capitalē contra sanctum georgiū

multo

7^a6^a

De sancto
 Ep̄mo q̄ fuit cetero
 dicitur q̄ curare z c
 signo crucis numeris
 mus non regna igne
 super est. **E**t beatus
 cepit. **N**ō em̄ iurebat
 p̄mūcabat. **I**do illud
 v̄rus instanter opare
 qz nec opus nec ratio
 nec scientia nec sapientia
 erūt apud inferos quo
 tu p̄peras. **E**ccl. ix.
 Septima macula est
 inuidia z pueritias
 quia p̄muniter p̄sone
 excellentes z notabiles
 qñ audiunt commendare
 vel laudare alium
 statim intrat in corde
 eorū vermis inuidie
 z odiunt illū. **A**b
 ista macula fuit imūnis
 beatus georgius. **N**ō
 em̄ iurebat alicui.
Dacianus em̄ cogitavit
 q̄ generosus animus
 magis inclinatur p̄sibus
 z dulcibus sermonibus
 q̄ tormētis seu terrozibz.
Ido blandimentis
 tempravit emollire
 beatū georgium dicens.
Georgi nunqd vides
 q̄nta est patientia
 deoz n̄stroz. **I**do si
 vis tenere leges z
 tētera. **I**mparator
 eris magnus zc̄. **E**t
 sic voluit deapere
 beatum georgiū cum
 malicia. **R**espondit
 beatus georgius. modo
 dicis michi ista post
 tam dura tormēta.
 quare nō dixisti a
 p̄cipio voluit deapere
 dacianum per suam
 sapientiam. **B**eatus
 georgius simulās q̄
 veller deos adorare
 tā solēnter de quo
 gaudens dacianus fecit
 p̄conisare quomodo
 beatus georgius
 adoraret deos zc̄. **C**um
 autem reductus
 esset in templo in
 porta templi adoravit
 dicens. **E**go adoro
 nō ydola sed teum
 verum. **E**go adoro
 nō demones s̄ x̄pm
 saluatorem. **S**ubito
 ignis descendit de
 celo z templum cum
 ydolis z multis
 gentilibz qui
 exiuerant omīno
 destruxit quo
 audito dacianus
 indignatus voluit
 vel qd adoraret
 ydola vel quod
 moreretur. **S**tolte
 dixit beatus
 georgius z quomodo.
Credis q̄ adorem
 deos tuos quos
 ego destruxi propter
 quod dacianus
 protulit s̄nias
 capitalē contra
 sanctum georgiū

Et primo quod fustis cederet. Cum ergo fuisset distractus per civitatem et capitali sententia signo crucis se munens recepisset dacyanus in te recedens igne celesti subito consumptus est. Et beatus georgius in celo receptus. Non enim invidit bonis dacyani sibi promissis quinimo eo deluso martirium sustinuit. Iuxta illud deus qui precinxit me virtute ad bellum et posuit immaculatam vitam meam ps. xvij.

¶ De beato marco

Qui timet deum

faciet bona. *Ecc. xv. et in epistola hodierna preloens primo noster erit illi gloriosissimi euangeliste beati Marci. quod hodie est sua solennitas et festum si placeat deo habebimus multas bonas doctrinas pro intellectus illuminatione et vite correctione et peccatorum detestacione. Sed prius saluet virgo maria etc. Pro breui declaracione huius ubi et materie introductione. Sciendum quod inter alia per que quis potest habere sufficientiam et habundantiam bonorum tam spiritualium quam etiam temporalium est timor dei. Non enim creatura in corde suo timorem proponit non facere aliquid contra deum nec corde cogitando nec ore loquendo nec opere perficiendo dicens deus custodiatur me ne faciam aliquid contra eius voluntatem quam surgunt de mane commendant se deo dicendo. Adhuc incipit ista dies. Ideo domine gubernamene ne facias malum. Item si incipiunt viam vel si ponunt se ad mensam dicit modo habeo recipere refectioem. Ideo domine utrumque cum mensura comedam et bibam ne te offendam. Item qui ponunt se ad dormiendum et in operibus alijs talis timor dat habundantiam bonorum spiritualium. Nam si aliquis habet infra domum suam fontem vivum certum est quod talis non habebit penuriam aque. Ita timor dei in domo conscientie est ut fons redundans gratiarum spiritualium virtutum et perfectionum et meritorum auctoritas david. Tu*

mete domini omnes sancti eius scilicet christiani qui in baptismo sanctificantur quoniam non est inopia timentibus eum divites scilicet bonorum temporalium eguerunt et esurierunt inquirentes autem dominum scilicet timorose non minuentur omni bono ps. xxxij. Ex ista ratione de beato marco qui se timuit dominum dicit thema Qui timet dominum faciet bona. Ideo habuit bona temporalia hic et spiritualia in patria. In hystoria enim beati marci iuveni tria bona magna que habuit

¶ Primum fuit conversio de vitate

¶ Secundum perfectio de humilitate

¶ Tertium devotio de sanctitate

Ecce tria magna bona beati marci quare patet thema Qui timet deum faciet bona.

¶ Dico primo quod primum bonum beati marci fuit conversio de vitate. quod primo fuit Iudeus de tribu levi et de genere Aaron erat enim sacerdos et ad predicacionem beati petri apostoli fuit ad fidem conversus scilicet christi. Cogitare quod venit cum multis argumentis et rationibus quas sibi soluit beatus petrus. Prima fuit de trinitate. Secunda de cristi incarnatione. Tercia de passione. Quarta de lege moysi scilicet de duracione eius. Quinta de tempore messie. ¶ Ad practicam quando beatus marcus audiuit quod beatus petrus et alij apostoli predicabant de trinitate quod est unus deus et ille deus est pater et filius et spiritus sanctus dixit. Marcus hoc non potest esse quod Deuterio. vi. audi israel dominus deus tuus unus est. Istam rationem faciunt hodie iudei. Sed ecce responsio clara quia persone non sic sumuntur in deo sicut in nobis. Quia quilibet persona in nobis facit unam essentiam. Credunt enim iudei quod qui dicimus tres personas quod sint quasi tres gigantes vel tres reges sicut sumuntur ut in sole in quo designatur pater filius et spiritus sanctus tamen non est nisi unus sol sed est tante perfectionis quod de se generat radium quem mittit hic et tamen non recedit ab eo. Modo pater generans deus est. Genitus filius. Et calor solis

spiratus potest dici spiritus sanctus et tñ
 nō est nisi vnus sol. Sic intelligim⁹ nos
 trinitatem qz deus nō est minoris virtu-
 tis q̄ sol. Et dixit petrus marco. **Arten-**
te q̄ p̄p̄ete qñ loquuntur de teo ponunt
tria ad innuendū trinitatē p̄sonarū vnde
i auctoritate allegata dicit. Audi israel
dñs deus tuus tria noīa sunt ibi zc. Itē
Ysaie. vj. Ubi dicit ysa vidi dñm sedens
sup solum excelsū zc. Erudit duos
angelos clamātes alter ad al̄m. Scūs
scūs dñs deus exercitū z sic de multis
alijs auctoritatibus posset dici. **Q dixit**
Marcus credo trinitatem aliter intelli-
gam ego sed errabam modo video clare.
scda fuit de incarnacōne vbi dicebat em̄
marcus vos dicitis q̄ deus factus est hō
quō est hoc possibile cū scriptura dicat de
um esse imutabilē. Ego dñs non muroz
Malach. iij. Si factus est homo igit̄ mu-
tatus est. Sed ista ratio p̄cedit ex igno-
rancia. qz licet deus sit imutabilis etiā est
infinitus z est vbiqz. Et oīs creatura est
plena diuinitate. qz diuinitas implet totū
mundū vt claritas solis totum aerē.
Incarnatio ergo nichil aliud est nisi q̄ illa
humanitas in vtero v̄ginis formata a
spū sancto erat plena diuinitate non solū
potentialiter vt est in ceteris creaturis
s̄ etiam p̄sonaliter. qz al̄ nec seipm possz
saluare. Sicut em̄ ferrū ignitū calefacit z
illuminat nō vtute ferri s̄ ignis. Ita illa
humanitas xp̄i habuit vtutem redimen-
dī genus humanum z saluandi credētes
z obediētes rōne diuinitatis sibi p̄iuncte
Alis em̄ nec se nec alios posset saluare. iō
dixit petrus marco. Nō intelligas q̄ de⁹
sit mutatus s̄ illa humanitas fuit substan-
tiata in diuinitate p̄sonaliter tunc mar-
cus credidit in carnacōm. Tercia fuit de
xp̄i passione dixit marcus vos dicitis q̄
cristus sustinuit mortem z passionem in
cruce vt saluaret sibi credētes z obediē-
tes cum tamen dicat dauid **Omnia que**

cunqz voluit dominus fecit in celo z in
 ra in mari z in omnibus abyssis. Si ergo
 xp̄s erat deus sine morte z passione pote-
 rat saluare dicendo. **Ego parco omnibus**
recetero custodiat̄ vos quēadmodum
vnus rex fecit vnā generalem remissio-
nem quare ergo voluit pari capi ligari.
Respondit ei petrus. d. Scias q̄ in teo
iusticia z misericōdia sunt sua essentia z sub-
stantia In nobis autem iusticia z misē-
ricordia sunt qualitates accidentales. **Nō**
homines aliquotiens faciūt contra iustici-
am aliquotiens p̄tra misericōdiam. Sed de⁹
in omnibz operibz suis ostendit suam ius-
triciam nō contra misericōdiam sicut nec
p̄tra diuinitatē suam. Si ergo remisset
generaliter omnibus vt dicit opus esset
miseriōdie s̄ vbi fuisset sua iusticia. Si
autem dāpnasset omnes i inferno fuisset
vigor iusticie z vbi fuisset sua misericōdia o-
portuit ergo seruare modum in quo ostē-
deretur iusticia sūma soluens in cruce pre-
ciū sanguinis zc. Et ostenderetur sum-
ma misericōdia. quia ipse qui non tenebatur
voluit soluere z q̄ ita debuit fieri z q̄ de-
us debet pati **Iam dauid p̄p̄tauerat i**
psalmo **Deus deus respice in me zc. In**
quo psalmo tonit clare cristi passionem.
Item ysa. **Cere languores nostros ipse**
tulit. Et dolores nostros ipse portauit z
nos putauimus eum quasi le p̄sum z per-
cussū a deo z humiliatū. **Ipe autem**
vulnerat⁹ est zc. **Ysaie. liij. Item **D**ani-**
helis. ix. **Post ebdomadas. lxxij. occidit**
xp̄us tñc b̄t̄is marcus credidit. Quarta
fuit de lege moysi cū sit bona a deo data
z multis z magnis miraculis approbata
q̄re ḡ est dimittēda. R̄ndit b̄t̄is petrus
q̄ lex moysi fuit bona z sc̄a suo tpe s̄ mō-
iā non esset bona. Dicit s̄ilitudo de patre
q̄ dat leges pedagogo. p̄ filijs p̄uis nutriē-
dis p̄mittēs eis fruct⁹ zc. Talis lex bo-
na est p̄ p̄ueris nutriēdis s̄ non p̄ adult̄
qz aliā legē z p̄missiōz dāt p̄ueri z aliā
vir̄ p̄fcis ita fuit d̄ lege moysi data a p̄re

Deo p̄uenit vnde s̄ m̄
 legem euāgelicam z
 vnde legem p̄uenit
 ficiam m̄ zc. Et
 legem moysi s̄ p̄
 cam nō deus marc
 te q̄re melle dicebat
 tñ t̄mp⁹ erat cōple
 q̄m d. **E**p̄st̄abunt
 meres z lanccas sua
 ito capitulo ysa loq
 nam ad messiam fier
 ḡole. **E**t fuerit ad
 icōt̄ p̄p̄i mult̄ z d̄
 ad montem vni zc.
 constabunt zc. **I**m̄
 hōne gentium nō q̄
 hū s̄ p̄cedendo z v
 p̄t̄re z ambulem⁹
Lan. **C**eteris marcus
 z rogauit beatum pet
 q̄e mer b̄p̄st̄aret et
 cepit ipm in discipulū
 ad p̄dicationē beati
 xp̄i cōuicta z ad co
 tūmo finioe eius v̄lo
 p̄t̄? vocabat ipm filio
Dicens filius me⁹. **I**
hat⁹ marc⁹ habuit p̄
 volūte te vtitate ḡ q̄
 s̄olū bonū qd̄ habuit fu
 vultat. **N**e vider̄ b̄t̄is
 latus v̄t q̄mto est m̄
 m̄l̄. **E**ccl̄. iij.
 m̄e s̄ v̄m̄ia t̄m̄ oīlo
 mes q̄m. **I**acob⁹ bea⁹
 fuit ad̄m̄ v̄m̄ia v̄b̄t̄
 r̄t̄oloḡ q̄ t̄m̄a est. **S**
 gelista **A**d̄m̄a fuit p̄
 cundus. **E**t t̄m̄a q̄m
Et sicut script̄a conuict
 bar z dicit̄ sua p̄f̄m̄
 nō p̄dicabat te t̄m̄
 hōe z vnus t̄? nō s̄
 aut̄vitate sed miracu

teo pueris iudeis si modo optet recipere
 legem euuāgelicam et istam petebat dō.
 dicens legem pone michi dñe viam iusti-
 ficacōnis tuaz et. Et nunquid habebat ias
 legē moysi ymo si petebat legē euuāgeli-
 cam tūc beatus marcus credidit. Quia
 de tpe messie dicebat beatus marc⁹ qd nō
 dū temp⁹ erat cōpletum qz ysa dederat
 signū d. Et stabunt gladios suos in vo-
 meres et lanceas suas i falces. **Ysa. ij.** In
 isto capitulo ysa loquit de puerione gen-
 tium ad messiam fiendā nō violenter sed
 gōse. Et fluent ad eum omnes gentes et
 ibūt plū multi et dicent venite ascēdam⁹
 ad montem dñi et. Cum ergo dicit Et
 constabunt et. Intelligit qd pro conuer-
 sione gentium nō exercebunt ultra ad p-
 lū si predicando et dicendo domus iacob
 venite et ambulem⁹ in lumine dei nostri.
 Tunc beatus marcus credidit et fuit ler⁹
 et rogauit beatum petz. p gratia spēali qd
 ipse mer baptisaret eum et ita fecit et res-
 cepit ipm in discipulum suum. Ecce quō
 ad predicacōnez beati petri fuit ad firmam
 xpi cōuersus et ab eo baptisatus atqz di-
 uino simone eius discipul⁹. Ideo beatus
 pet⁹ vocabat ipm filiū d. Salutat vos
 Marcus filius me⁹. j. pe. v. Haret quō
 beatus marc⁹ habuit primū bonū scz con-
 uersionē de veritate q̄ qui timet deum et
 scdm bonū qd habuit fuit perfectio de hu-
 militate. Ille debet habere pfectōez hui⁹
 litatis vite qui q̄nto est maior tanto ē hu-
 miliōz. iuxta illd **Ecc. ij.** Quanto mag⁹
 nus es humilia te in oib⁹ et corā deo iue-
 nies grām. Ita fecit beatus marcus qm em
 fuit ad firē puerus habuit tantā scientiā
 theologice qd effectus est. Secund⁹ euuā-
 gelista Marcus fuit primus Marcus se-
 cundus. Ecce quātā grām fecit sibi deus
 Et sicut scripsit euuāgelist⁹. Ita predica-
 bat et dicta sua pfirmabat miraculis. Qm
 em predicabat de trinitate qd erāt tres p-
 sone et vnus de⁹ nō solum hoc pfirmabat
 auctoritate sed miraculo suscitando mor-

tuū sibi adductū dicendo sicut est vtz qd
 p̄ filius et sp̄s sanctus sunt vnus deus.
 Ita corpus aīa et vita. Ita ista tria vni⁹
 aut in isto. Et statim mortu⁹ suscitabat.
 Item qm predicabat de incarnatione et de
 passione et resurrectione. Item alijs cō-
 firmabat miraculis et poterat dicere. Nō
 audeo aliqd loqui eoz que p me nō effi-
 cit xps ad **Ro. xv.** et cum toto hoc erat ita
 humilis qd p nullo se habuit. Quidē em
 qd papa scz beatus petrus tūc ipsum dilige-
 bat ex humilitate ne faceret ipm sacerdo-
 tez nec episcopū absidit sibi pollicē mag-
 nū mirabile fuit. Nunquid esse sacerdotē
 est bonum ymo si habz tria scz clarā sci-
 entiam sanctam vitam et bonam famam
 alias melius esset clerico non habere ma-
 nus nec pedes. Debet em primo habere
 scientiam clarā vt intelligat illud qd le-
 git ad minus ad lram et sciant sacramen-
 ta ecclesie et formam eoz beatus Marcus
 qui erat tantus theolog⁹ non reputabat
 se sufficientem ad sacerdotium. Ideo ab-
 sidit sibi pollicem ne pmoueret. Modo
 autem quilibet se reputat sufficientem et
 dicunt infinitos errores in euuāgelio. et
 Et sicut deberent studere dāt se ad venā-
 dum et lutendum et faciunt se pcurato-
 res et illa ignorantia vadunt ad infernū.
 Quia tu scientiam repulisti repellazte et
 ego ne sacerdotio fr̄garis michi. **Sec. iij.**
¶ Secundo in sacerdote requiritur sanc-
 ta vita vt scilicet viuat caste et honeste qz
 habet tractare corpus dominicum cum su-
 is manibus cuius lingua aperit celum
¶ Ideo debet cauere a mendacijs a blasphemis
 corpus sacerdotis est sepulchrum
 cristi. Cogitate quantam sanctitatem de-
 bet habere in vita. Et quod peccatum il-
 lozum qui picunt corpus suum in lateri-
 na luxurie maius peccatum est qm si duo
 proicerent sanctum sepulchrum cristi in
 cloaqua. Ideo dicit scriptura sacerdotes
 quoqz qui accedunt ad dominum sancti-
 ficent ne percutiā eos. **Exodi. c. c. nono.**

virgo maria p̄mo r̄c. **I**stud verbū p̄ro-
positū p̄ thēmate z fundamento s̄mōnis
habet talem intellectū **I**lle coronabit in
celis corona gl̄ie qui legitime certauerit
in hoc mundo per victoriā **A**more v̄stri
ego q̄siui quot bella habemus in s̄ mūdo
p̄ q̄b̄ h̄nto victoriā coronem̄ i celo **E**cce
quod materia erit bona. **E**t inueni q̄ i hoc
mundo p̄ habēdo victoriā habē? quinq̄
bella quibus vincētibz a deo dat̄ corona
glorie in paradiso. **P**rimo habemus bella
re p̄tra n̄rā intelligentiā de quo habē-
bimus victoriā p̄ simplicem credentiā
Sc̄o habemus bellum p̄tra n̄rāz volun-
tatem de q̄ habēbim? victoriā p̄ humilē
obediētiā **T**ercio habemus bellum con-
tra n̄rā carnē z de illo habēbim? victo-
riā p̄ purā abstinentiā. **Q**uarto habē-
bim? bellū p̄tra dyabolū z de illo habēbimus
victoriā p̄ v̄rā sapientiam. **Q**uinto ha-
bēbimus bellū contra mundum de quo ha-
bēbimus victoriā p̄ mansuetudinem z
z patientiam **O**mnibz h̄is modis fuit
victor beatus petrus. **I**deo de eo singula-
riter dicit **T**hema coronabitur qui legitime
certauerit. **D**ico primo q̄ in s̄ mūdo
habemus p̄lium satis forte sc̄z i n̄rā
intelligētia naturali. **I**ntellectus noster
naturaliter querit rationem rei mirabilis
z immēse z trāscētētis dicēdo quomō
est hoc possibile. **A**si modo diceretur ab
aliquo noueritis q̄ ego vidi equos vola-
te statim intellectus volat d. **Q**uomodo
est possibile hoc cum non habēt alas. **I**tē
si dicatur q̄ vltra mare sūt homines qui
habent vnum pedē solum tam magnū
q̄ tegunt se cum eo contra pluiam z so-
lem. **S**tatim intellectus querit rationēz
anteq̄ assentiat firmiter. **I**deo est regula
p̄bie qd̄ propter admirari inceperunt phi-
losophi p̄bri id ē questionēz facere max-
ime quando videbant eclipsim solis z lu-
ne dicebāt quare est hoc. **Q**uomodo est
possibile z huiusmodi. **M**odo nichil est

tam extraneum z tam trāscētēns mira-
bile q̄ secreta fidei cristiane scilicet q̄ sint
tres persone distincte z q̄ nō sit nisi vna
essentia z diuinitas trium personaz. **S**ta-
tim intellectus bellat querens rationem.
Sed vincitur per simplicem credentiā
captiuando z subiugando eum ad creden-
dum illud qd̄ dixit ille qui non potest mē-
tiri nec decipere nec decipi z sui apostoli p̄-
dicauerunt z ecclesia affirmat z determi-
nat de hoc triumpho meremur coronam i
celo. **T**ercz de cristi incarnatione fuit
vnq̄ aliquid ita extraneum mirabile z in-
auditum q̄m q̄ deus factus sit homo pl̄
est q̄m q̄ sol fuisset factus lapis vel celū
lutum magis est mirabile q̄ deus infinitus
fuerit factus homo in vtero vnius puelle
statim intellectus querit rationem. **S**ed
habetur victoria dicēdo **C**redo domine
simpliciter ex quo vos dixistis z aposto-
li predicauerunt z ita habetur in euāgē-
lijz z ecclesia determinat. **I**tem de
de sacramento altaris quod ex v̄rbis hu-
ius sacerdotis forte peccatoris celum ape-
riatur z cristus descendit in hostia z etiā
in multis hostijs z vox mea in v̄stris au-
ribz z cum diuiditur hostia non diuidit̄
Cristus sed totus integer manet in qua-
libet particula vt ymago in speculo est in
qualibet eius parte. **S**tatim intellectus
querit quomodo est hoc possibile z quo-
modo stat cristus in hostia sedēdo vel ia-
cēdo z huiusmodi s̄ victoria habetur p̄
simplicem credentiā. **D**omine ego cre-
do simpliciter ex quo vos ordinastis z ec-
clesia tenet z tot miraculis est confirma-
tum ista est victoria ex qua meretur coro-
nam siue meremur coronam in celo **S**ic
subiugando z captiuando intellectum no-
strum de hoc dicit **A**postolus destruētēs
omnem altitudinēz extollentem se aduer-
sus scientiam dei in captiuitatem redigē-
tem omnem intellectum in obsequiū xp̄i
Secunda **C**orinthoz. tercio capitulo

Ex tali victoria subiugando intellectum ad credendum dat corona a deo in celo non vnius regni corruptibilis que hodie habetur et cras perditur sed datur corona glorie. xij stellarum ut dicit de regine maria. **Apoca. xij.** Mulier amicta sole et luna sub pedibus eius et in capite eius corona stellarum xij. Moraliter dicitur potest de quolibet christiana non habente triumphum per intellectum per simplicem credentiam. **Ista mulier est anima christiana amicta sole. i. christo per simplicem credentiam. Et luna scilicet scientia prophetie sub pedibus eius non curando in hijs que fidei sunt de rationibus.** In capite eius coronam stellarum. i. duodecim articuloz fidei secundum quod fuerunt. xij. apostoli qui articuli continentur in credo dicatur. **Ecce hic duodecim veritates tanquam duodecim stelle esset pulchra corona regine in qua esset stella matutina. pulchrior est corona que datur anime que habuit victoriam de intellectu suo de qua dicit apostolus Bonum certamen certavi cursum consummavi fidem servavi in reliquo seculo reposita est mihi corona. ij. ad Thymotheum. iij.** In isto bello habuit triumphum beatus petrus martir qui fuit lombardus de civitate cumana ubi erant multi heretici et infideles et eius parentes omnes fuerunt infideles inter quos exiit beatus petrus ut rosa inter spinas. **Qui cum esset puer quinque vel sex annorum veniens de scola in quadam platea obviavit auctulo suo infideli et querenti unde veniret. Respondit puer quod de scola interrogatus quod didicisset respondit. Credo in deum patrem etc. Auctulus autem reprehendens eum dixit et quis docuit te hoc modo credas quia non est ira. Respondit puer ita docuit me magister et habet ira in carta mea et ita ego credo. Et auunculus voluit eum percutere sed erat sibi dicitur quod non faceret. Sed quod faceret sibi aliquis rones contra dicta pueri quod statim puer esset victus et fecit sibi rones de prophetia quod puer annullavit pro quo auunculus indignatus percussit eum dicens. Propter me et mecum prenditis vos. Respondit puer in ista fide volo vi-**

vere et mori. **Et tunc recepit fidem in tantam firmitatem quod desiderabat et orabat mori pro fide.** **Quoniam videbat corpus christi sic alij dicitur. Adoramus te christe etc.** Ipse dicebat vnam domine morior pro te et pro fide tua ut tu domine mortuus es pro me unde cum semel socius quereretur ab eo scire ordines quoniam faciebat in eleuacione corporis christi dixit sibi ista que non placuit sibi fiat ergo ratio. **Si videntibus intellectum proprium per simplicem credentiam datur corona. Et petrus habuit victoriam ergo coronabitur qui legitime certauerit.** Moraliter habetis hic exemplum ut addiscatis. **Credo in deum nullus potest se excusare sicut enim addiscatis canones. etc.** **Et dicere eum quolibet mane et sero cum preestacione sic lucrabit corona benedictus erit qui hoc consilium tenuerit.** **Secundum prophetam** lumen est contra propriam voluntatem super omnes creaturas homo habet hoc quod habet liberum arbitrium ad volendum et desiderandum quicquid vult deus ab initio constituit hominem et relinquit illum in manu consilij sui glorie in libertate arbitrij. **Ecd. xv.** Victoria habet per humilem obedientiam scilicet contra liberum arbitrium obediendo deo verbi gratia si voluntas te inclinatur ad superbiam pompam et vanitatem et deus precipit humilitatem dicas. **Domine licet inclinet ad superbiam tamen domine quia vos precepistis humilitatem potius volo vobis obedire quam proprie voluntati.** **Item de auaricia. luxuria. ira. gula. inuidia et accidia.** **Ecce quomodo habetur victoria per humilem obedientiam quasi dicendo ut christus dixit in nocte passionis non mea voluntas fiat sed tua.** **Ex isto triumpho meremur coronam paradisi. auctoritas hec habet pro certo. omnes qui colunt te quia vita eius si in probatione fuerit coronabitur.** **Act. iij.** In isto bello beatus petrus habuit victoriam postquam enim habuit victoriam de intellectu per simplicem credentiam voluit habere victoriam de voluntate per humilem obedientiam non solum obediendo preceptis quibus omnes tenemur obedire sed etiam consilij euuangelicis. **Item intra-**

De sancto
 in hostia ordine po
 recognoscitur. Q
 rei scriptis et testis
 scena pariter recessi
 dicere: et tunc in qu
 dicere aliqui quod adbu
 monuere tunc prior
 monuere in infidele
 cibus fides si teus fec
 fuit ab eis decipio
 re ordines vestri qu
 quo prior et omnes
 quia erat puer ias fa
 en. In quo ordine
 ceptis te si eam con
 ubi obedientia gene
 lucia et paupere ap
 hie clauis sicut mo
 la ut luceret ment
 Preterea autem cerem
 et potu. in ientibus in
 ducendo et in alijs.
 eca nisi exempli relig
 mibat se ad obediem
 homines propter etc.
 in miraculis. **Item**
 teno que respiciend
 Cuius non corrigere
 sicut beatus petrus orat
 vobis verbis. **Equo**
 co. dicitur effectus fun
 non vultate
 voluntate. **Item** quis
 luntate sua hinc etc.
 in. **Item** quod dicitur victo
 re per humilem obedientiam
 legitime meretur etc. **Item**
 hic exemplum dicitur quod
 uendi a blasphemis quod
 unum sicut dicitur et in
 blasphematores unum
 sed si per dicitur in
 non faciat deus fauet
 cessione et sine resti

uit nostrū ordinē predicatorū postq̄ se
 recognouit dixit. **Q̄** malū est stare in
 ter serpētes ⁊ bestias venenosas ⁊ sine li
 cencia parentū recessit ad monastēriū p̄
 dicatorū qz tunc inapiebat ordo n̄. Et
 dicunt aliqui q̄ adhuc viuebat beatus? to
 minicus dicens priori. quōd erat natus et
 nutritus inf̄ infideles qui nō credūt arti
 culis fidei s̄ deus fecit sibi graciā quia nō
 fuit ab eis dēceptus p̄pter quod volo in
 te ordinez x̄strū qui p̄dicat fidē x̄pi. de
 quo prior ⁊ omēs fratres fuerūt gauisi
 quia erat puer iaz famosus ⁊ receperūt
 eū. In quo ordine obediuit nō solū pre
 ceptis dei s̄ etiā consilijs. Seruiuit enīz
 ibi obedienciā generalē continentīā ange
 licā ⁊ paupertatē apostolicā nō oportebat
 h̄re clauēs sicut mō qz nihil habebat ī cel
 la vt lucraret meritū paupertatis aptice.
Fr̄ seruauit ceremonias religionis ī cibo
 et potu. in ieiunijs. in habitu ⁊ silencio in ī
 diuacōibz ⁊ in alijs. Ita q̄ sua vita non
 erat nisi exemplū religionis. Et qz sic hu
 miliabat se ad obediendū non solū deo. s̄
 hominibus p̄pter deū. deus etiā obediēbat
 in miraculis. **Nota** de blasphēmo he
 tico quē reprehendit qz ita rebz fieri.
Eū ille non corrigeret se ymo fortz? bla
 sphēmabat petrus orabat vt deus aufer
 ret sibi verbū. Ex quo ita male utebatur
 eo ⁊ subito effectus fuit mutus. Ecce q̄
 mō deus facit voluntatez illoz qui faciūt
 voluntatē dei. Si quis dī cultoz ē ⁊ vo
 luntatē eius facit hūc deus exaudit. **Jo.**
ix. Ecce quōd habuit victoriā de volūta
 te p̄ humilē obedienciā q̄ coronabit qui
 legitie certauerit ⁊c. **Moralit̄** habetis
 hic exemplū obediēdi preceptū dei ⁊ ca
 uendi a blasphēmijs qz ex isto pctō veni
 unt sicitates ⁊ mortalitates ⁊ fames de
 blasphēmatōribz autē deberet fieri puni
 cō scz vt pderet linguā. ⁊ licet rectores
 non faciāt deus faciet. quia morient̄ sine
 cōfessione ⁊ sine testamēto. **Bñe malez**

dicti erūt qui cōtempserūt te ⁊ blasphem
 auerūt te **Lob.** **¶** Tercū belluz est.
 cont̄ ppriaz carnē. Ecce quōd sequit̄ p̄ or
 dinē **¶** Primū belluz est cōtra intellectū.
¶ Secūduz contra voluntatē de qua habe
 mus victoriā p̄ purā continentīā qñ ho
 mo habz etatem discernēdi caro p̄surgit
 cōtra ipsuz qui vellet p̄templari. caro au
 tem vellet in delectacōibz ⁊ luto luxurie
 volutari vt porcus. **Caro** cōcupiscit ad
 uersus sp̄m. sp̄s autē aduersus carnem
Ad gal. v. Sed vincat̄ p̄ purā continen
 ciā vel durā penitentiā humiliando car
 nem afflictōnibz seu castigāt. sicut enim
 equus cui aufert̄ annona stat simpliciter
¶ Ita te equo corpis auferendo delectatio
 nes sibi placitas abstinēdo a cibo ⁊ potu
 solū recipiendo nēcitatez. sed illis qui ni
 mis curāt de corpore accidit vt dñs qui
 nimis curat̄ de suo equo. qz proicit eū in
 luto. teneat̄ corp̄ sub freno tempācie
 et viuētis ī pace. **Ex** hoc triūpho meret̄
 homo coronā in celo. **Auctas.** **Q̄** pul
 chra es casta generacō cum caritate ⁊c.
 et sequit̄ in perpetuū coronata triūphat
Sapie. iiii. **¶** Nota cū caritate. Aliqui
 sunt casti sed nō cū caritate. sed ex neces
 sitate. Verbi grā. Sunt multi religiosi
 vel clerici qui solo timore p̄dendi hono
 rez ⁊ famā viuūt caste. Sed habēt illō
 desiderū si posset fieri secrete ⁊c. talis ca
 stitas nō est pulchra ⁊ cū caritate. quia
 non amore dei sed timore periculi fit. **¶**
¶ ⁊ ⁊c de multis mulieribz castis solo timo
 re s̄ si secrete possent ⁊c. tales corā deo
 sunt meretrices. **¶** Istā habuit beatus pe
 trus martir qui cū magnis abstinēctijs ⁊
 afflictōnibus ⁊ asperitatibz vite semp̄ cō
 seruauit v̄ginitatez. vt papa testatur in
 sua canonisacōe testiōnio p̄fessorū. **¶** Nū
 q̄ enī in corde desiderauit illud opus. s̄
 forte in somnis hoc nō est culpa ⁊c. **¶** Fu
 it enī purus vt puer quinqz ānoz. p̄p
 ter hoc deus faciebat sibi graciā. quia qñ

tangebatur infirmos statim curabantur illi
 mabat cecos. curabat surdos muros & c.
Tantā gratiā habebat ex sua dignitate
 quod etiam eius vestes curabant infirmos. et
 possumus dicere de eo **Luc. vi.** Omnis
 turba querebat eum tangere. quia & tuus de
 eo exibat & sanabat omnes. **H**atque victo-
 ria quā habuit contra carnē. & coronabitur
 qui legitime certauerit. **M**oraliter habetis
 hic exemplum viuendi caste. **M**ulti enim de-
 fuerunt in isto sermone & vincuntur. **D**icat iux-
 ta auditores & c. **I**deo apostolus. **N**ec est vo-
 luntas dei sanctificatio vestra ut abstineatis
 nis vos & c. **P**ria ad **R**hymo. iij. **Q**uar-
 tum bellum est contra diabolum qui fortiter bel-
 lat contra nos. nec cessat die ac nocte bel-
 lum intellectus voluntatis & carnis cessat
 aliquando bellum dyaboli non cessat. **B**on-
 petrus apostolus. **F**ratres sobrietate estote & vi-
 gilate quia aduersarius vester tanquam leo ru-
 giens circuit querens quem deuoret & c. **p**ri-
 ma **pe. v.** **V**incit autem per veram sapientiam
 dupliciter. **A**liqui enim vincunt dyabolum ex-
 pellentes eum a se non solum a se sed etiam
 ab alijs per veram sapientiam & ista est melior
 victoria sicut miles qui diligenter custodit
 castrum sibi commissum a rege bene facit &
 meretur maius salariū. **I**ta si ille qui per
 dicat custodit castrum persone sue per bonam
 vitam talis meretur coronam. **S**ed si per sapien-
 tiam diuine predicacionis acquirit regi christo ca-
 strum inimicorum quoniam predicando conuertit su-
 perbum qui erat castrum dyaboli per superbiam
 vel per auariciam vel per luxuriam & sic de alijs
 talis melius meretur coronam. **A**uctas
Habete qui in vobis est gregeſ dei non co-
 acte sed spontanee secundum deum non turpis lucri
 gratia sed voluntarie. **E**t cum apparuerit prin-
 cepe pastorum immarcescibile percipiet glo-
 rie coronam. **p**ria **pe. v.** **I**stam victoriam
 habuit beatus **P**etrus quādo enim fuit
 magnus & studuit theologia in cepit pre-
 dicare. **Q**uod castra acquisiuit christo. **P**ri-
 mo enim ipse custodiuit castrum corporis sui

dicat papa quod nunquam peccauit mortaliter.
 sed in gratia baptismali conseruauit se eam.
 continue arguendo. **B**einde predicando
 de sapientia dei quos superbi fuerunt conuer-
 si & fecerunt penitentiam & sunt modo in pa-
 radiso ex sua predicacione. **I**tem quos sunt au-
 uari usurarij. **I**tem quos luxuriosi & concu-
 binarij. quos gulosi. quos iracundi. qui re-
 mittebant inimicis & faciebant pacem. quos
 infideles & heretici conuersi sunt. **S**i ergo
 pro vera sapientia quis consequitur co-
 ronam quid dicemus de beato **C**ordabitur
 etc. **B**eatatur huius de nube adducta conuictus
 solis mirabiliter propter populi consolacionem
Moraliter habetis hic exemplum docendi
 filijs seruitoribus & ancillis vestris quia quoniam
 homo docet alios illud bonum quod homo
 scit homo acquirit coronam. **A**uctas. **r**ecor-
 dante te posuerunt noli extolli curam illorum
 habe. & sic considera & omni cura tua ex-
 plicata recumbe & accipe coronam. **E**ccl. xij.
Quintum bellum est contra istum mundum
 temporalem qui bellat contra nos infir-
 mitatibus paupertatibus siccitatibus tribula-
 tionibus & aduersitatibus. **I**deo dixit christus.
In mundo pessuram habetis sed perdidit ego
 vitam mundum. **J**oh. xvi. **E**timatur autem istum
 te mundus per firmam pacienciam dicendo.
Bomine vos possitis meliorare sed ex quo
 vobis placet quod pagat patienter recipio.
Ex hoc homo meretur coronam **A**postolus. **sec**
Esto fidelis usque ad mortem & dabo tibi
 coronam vite. **I**stam victoriam habuit beatus
Petrus. **D**icatur cum esset inquisitor & di-
 putaret contra hereticos nec sibi poterant
 respondere. heretici tractauerunt eum mor-
 tem. **F**uit enim venditus ut ipse ut dicitur
 iret per viam occideretur. **M**ora eius mar-
 tium & quod pluit sanguis de arboribus
 illius nemoris ubi fuit occisus. & celum fu-
 it visum apertum & christus cum virgine **M**a-
 ria respicientes in celo beatum **P**etrum.
Illa terra ubi fuit occisus habuit mag-
 nam virtutem ad curandum infirmitates.

De scō phil
 fuit sepulchro benoſice
 cendebat homo de ce
 No carit ad sancti
 quos huiusmodi in qu
 lapides ardent. **A**
 i rem & in an & in mul
 hōne infima sunt. **P**
 hōne habuit victo
 hōne cecidit de v
 hōne obediētia de cam
 hōne de orobolo p vtrā
 hōne p firmā paciencā.
 hōne qui iustit tempore
 hōne fuerit accipiet coronā
 hōne de vna diligētibz se
 Sermo vnoꝝ aploꝝ
Eta
 purati sunt
 terur vtrū
 hōne v. **O**fficiatur in
 hōne est feliū vnoꝝ gloꝝ
 si te vno aplo est magn
 to maior te vno. **I**tem
 vno aplo. **E**t si pla
 hōne dicitur ad vtrū
 hōne correptione &
 hōne hōne saluter vtrū
 hōne vno vtrū redar
 hōne hōne modū dōe. **E**
 hōne hōne qui fuerit
 hōne & in in postem
 hōne excellētia vnoꝝ filij v
 hōne hōne hōne aplo &
 hōne dicatur hōne magis p
 hōne dicatur hōne vno. **I**tem
 hōne acō dūm qd dicitur vno
 hōne hōne hōne p qd
 hōne hōne hōne hōne mag
 hōne hōne seu graduas hōne
 hōne non est fili? vno hōne
 hōne hōne pceptus non hōne

Fuit sepultus honorifice et lampades accendebatur lumine de celo descendente. Iohannes cantat ad sancti Petri tumultum frater quos lux descendit in cuius laudis titulus lampades accendit. Miracula que fecit in terra et in mari et in mulieribus per filios habedis infinita sunt. Patet quoque beatus Petrus habuit victoriam de intellectu per simplicem credentiam de voluntate per humilem obedientiam de carne per nitidam continentiam de dyabolo per veram sapientiam de mundo per firmam patientiam. ergo Beatus vir qui suffert temptacionem quam cum probatus fuerit accipiet coronam vite quam repromissit deus diligentibus se Jaco. primo.

Sermo duorum apostolorum philippi et Jacobi

Ecce quomodo conpurati sunt inter filios dei. habentur verbum istud textualiter Sap. v. Officiatur in epla hodierna hodie est festum duorum gloriosorum apostolorum. et si de uno apostolo est magna solennitas multo maior de duobus. Ita et sermo erit de duobus apostolis. Et si placet deo habebimus bonas doctrinas ad virtutum instructiōem peccatorum correctionem et vite reformationem. Sed primo salutem virgo Maria etc. Pro huius verbi declaracione et materie predicande introductioe. Sciendum quod inter omnes sanctos qui fuerunt a principio mundi et sunt et erunt in posterum qui prius et excellentius dicuntur filii dei sunt apostoli licet omnes sancti apostoli et revere persone dicantur filii dei magis proprie et super omnes dicuntur filii dei. Ratio est ista. Nam filiacio divina causatur in hoc ex vita spirituali. que habet per gratiam et presentiam spiritus sancti. Alii quod tamen sit magnus vel plures vel magis seu graduatus si non habet vitam spirituales non est filius dei sed inimicus. Sicut enim fetus conceptus non habet rationem humane filii

actiois donec infunditur anima rationalis que complet humana vitam et dat esse subale in specie humana. Nota ad hoc pulchrum miraculum beati petri martiris de muliere pariete frustuz carnis etc. Patet quod si liaco humana venit ex spiritu rationali quo deo doto per mortem illud corpus non dicitur filius nec filia vestra proprie loquendo. Ita licet homo sit genitus a deo in baptismo et sit confirmatus et sit magnus dominus etc. nisi habeat vitam spirituales et spiritum sanctum secum per gratiam non dicitur filius dei sed quasi post baptismum et confirmacionem homo vivit in vita spirituali quod plus curat de anima que est spiritus et melior corpe quam de corpe dolet de peccatis presentis cavet de futuris talis dicitur filius dei. Auctas. Quicumque spiritu dei agitur. id est regitur movetur et informatur huius filii dei sunt. Ad roma. viij. Item alia de veteri testamento david loquens pro suis qui tenent vitam spirituales dicit. Ego dixi dii estis et filii excelsi omnes pro viij. Nota dii estis non essentialiter sed per participacionem. Modo ad propositum est quod inter omnes sanctos apostolos apostoli excellentius tenuerunt vitam spirituales et fuerunt pleni spiritu sancto. Nam doctrina est clara in sancta theologia quod christus est fons omnium gratiarum spiritualium alium. Iohannes sancti qui fuerunt christo propinquiores fuerunt magis spirituales quod qui magis appropinquaverunt christo fonti spirituali. magis est spiritualis. Modo inter sanctos qui fuerunt ante christum vel post eum apostoli fuerunt christo propinquiores quod cum ipso steterunt comederunt et biberunt. Iohannes fuerunt magis spirituales et maiores sancti. Nota similitudinem digitorum in manu ad digitum longiorum. Sancti patriarche qui fuerunt ante christum fuerunt sancti et spirituales sed magis sancti et perfecti fuerunt prophete qui fuerunt christo propinquiores ut moyses david et alij sed inter eos sanctior fuit iohannes bannes baptista. quod fuit christo propinquior. quod ipsum baptisavit. Unde dixit christus de eo Mat. xi. Inter natos mulierum non superest

rexit maior **J**ohāne baptista virgo autē
Maria sup omnes fuit spiritualior . qz
 fuit xpo p̄p̄nquior . qz ip̄m portauit in
 vrero nouē mensib. **P**ost xginē autē
 maiores sc̄i z magis sp̄uales z plus ple
 ni sp̄ū sc̄o fuerūt sancti apli . **P**ost eos
 sancti martires z post sc̄i p̄fessores . vlti
 mo venimus nos qui iā nihil valem⁹ nō
 sumus nisi labrasta i vineis **J**o dicebat
 apli . **M**os ipsi primicias sp̄is habentes .
 glosa . qz tpe prius z ceteris habundari
 us . **P**rimū enim sp̄is testimoniū reddit spi
 ritui nostro qm̄ sum⁹ filij dei . **A**d ro . viij
Recte ḡ de aplo dicit th̄ma . **E**cce sc̄z
 rōem z modū quō sc̄z isti duo apli opu
 tati sunt inter filios dei . parz th̄a . **M**o
 do predicare de vita vnius apli est mag
 nus sermo q̄to magis de duobz aposto
 lis . **I**deo dicā modicuz de quolibet . **I**n
 beato philippo notavi tria signa diuine fi
 liacionis quoz scilicet

Primū est dilectō sp̄ialis .

Scōm predicacō euāgelicalis .

Tercū passio martirialis

Quantū ad primū dilectō quā beatus
 philippus habebat ad suos parētes z ai
 eos tota erat sp̄ialis . **P**rimus apls vo
 catus a xpo fuit philippus vtz **J**ohis . i .
Dixit sibi xps sequere me . **M**ondū xps
 hoc verbū dixerat alteri philippus vero
 illuatus z instructus a xpo voluit etiā
 attrahere z ducere frēm suuz ad xpm vt
 sibi daret aliqd nō tpale . sed vt saluaret
 animā eius z ibat querēdo fratrē suum
 nathanaelē . qui erat magnus doctor in le
 ge . **Q**uo inuēto dixit sibi philippus quē
 scripsit **M**oyfes in lege z pphete inuei
 mus **I**hesuz xpi z vide . **J**oh . i . **E**t dux
 erat euz ad xpm quasi vellet dicere . dñe
 sicut me illuminastis z cōuertistis illuie
 tis z cōuertatis fratrē meuz placet mihi .
Dixit xpus z dixit de nathanaele . **E**cce
 vere israelita in q̄ dolus non est . dicit ei
 nathanael . **E**nī me nosti . **R**ñt **I**hs et

ait . **P**usq̄ philippus te vocaret cū esses
 sub ficu vidi te . **L**unc nathanael a xpo il
 luminatus z cōuersus dixit xpo . **R**aby
 tu es filius dei tu es rex israel . **J**oh . pri
 mo . **E**cce quō ostenditur amor sp̄ialis
 beati philippi erga fratrē suū . **I**n hoc testi
 monio modo in mūdo qz tota dilectō no
 stra ad parētes z amicos ē carnalis . vi
 ligimus corpa honores z officia zc̄ . **C**o
 medere z bibere ridere z truffare valde
 pauci sunt qui habeant amorē sp̄ialem .
 diligendo aīaz alterius eum inducendo
 ad bonā vitam om̄m̄m̄ precipit xps di
 cens . **H**oc mōdo vobis vt diligatis in
 vicem . dñe z quali amore . **R**ñt sicut vi
 leri vos amore sp̄iali . **J**o . v . **I**deo bo
 nus vir debet diligere vxorē suam nō so
 lū dilectione seu timore carnali sed sp̄i
 ali . qz si vir sit bonus z deuotus z vxor
 vana pomposa zc̄ . vir debet tenere bōs
 modos vt eam trahat ad xpm z cōuert
 so vxor virū nbalduz zc̄ . z parentes fi
 lios suos instruēdo vt sciant se signare z
 orare zc̄ . **E**tiā debent dare oportunitas
 tē audiendi missaz confitendi zc̄ . **E**lici
 nus vianū . socius sociū . religiosus alius
 religiosuz . clericus clericuz ad xpm q̄tū
 possunt bonis modis . **I**ta est dilectō spi
 ritualis bona z sacra . **I**deo dicit scriptura
 sponsus z sponsa dicit xpi . **A**po . vlti .
Sponsus ē xpus . sponsa est ecclesia qui
 dicit xpi sc̄z ad para disū dimittas vi
 as inferni . **L**u enī vadis p̄ viam supbie
 que ducit ad infernū . **I**deo xpi p̄ viam
 humilitatis z sic de alijs . **E**t qui audit . i .
 verbuz xpi obediendo dicat sc̄z alteri ve
 ni . **Q**uantum ad secunduz filij signū sc̄i
 cōis diuine beati philippi fuit predica
 cō euangelica siue apostolica . **P**ostq̄
 enī diu vixit euz xpo spiritualit̄ finaliter
 post xpi passionem z sp̄is sancti recepti
 onē philippus memorans verbum xpi
 dicentis . **E**ritis mihi testes in **I**herusa
 lem z in om̄i iudea z samaria z vsq̄ ad

De scō philippo et

Jaco. apos. sermo

Conuertent' ipi ad te

ultimū terre. **Actu. p. 21.** Nota eritis mihi testes de vita mea. conuersatione. predicatione. passione. resurrectione. ascensione. **pp. ter hoc bñs philippus p. 21o incepit p. 21o dicare in Iherlm in plateis et vias ciuitatis vbi fecit magnū fructū. cōuertēdo multos ad fidem xp̄i. Deinde p. villas. et castra p. dicando visitauit totā iudeaz. Deinde trāsīuit ad prouinciā samarie deinde trāsīuit in asyā q̄ est maior pars mūdi. Dicit hystoria q̄ innumerabiles ad fidē xp̄i conuertit. Iō philippus dicitur os lampadis p. ter suā luculentā p. dicatōem. Lampas enī habz os latū. secundo est vnctio oleo. Tercō est dara ad illumināduz. Ita os beati philippi fuit latū ad predicandū vbiqz vnctū et medicinale ad cōuertendū populos mltos. Clarū ad illumināduz corda gētiuz. Si q̄ dicitur p. p. ham. Si separaueris p. cōsū a vili quasi os meū eris ad cōuertendū et tu non cōuerteris ad eos. **Iere. xv.** Preciosus ē fides catholica. vilis ē error et ydolatria. Ne c. separabat beatus philippus ore p. dicando. **Ite** preciosa res ē virtus. vilis res est viciū. hoc separabat beatus philippus. **Ide** de supbia et hūilitate. auaricia et liberalitate. luxuria et castitate. et sic de alijs. **Beatus philippus** separabat p. cōsū a vili qz supbū conuertebat et faciebat ipm hūmīle et sic de alijs. **Iō** sequitur. **Ipsi** cōuertent ad te. scz ad fidē quam tu p. dicās. **Et** tu nō cōuerteris ad eos scz ad eoz sectā et errores. **Est** hic questio quō vnus homo conuertebat qui erāt antiquati in eozū secta mala et statim credebāt et cōuertebant ad xp̄z. **Ide** de peccatoribz assueti in peccatis et statim conuertebantur ad virtutes. **Et** modo cū simus tot p. dicatores non possumus conuertere vnū infidelē. ymo iā cōuersi puertūtur. qz apli cōuertitū totū mundū quasi qz in omnē terrā exiit**

sonus eoz et modo multi pueri sūt. **Pro** responsiōe dicat quomodo apostoli habebāt tria. quare neqz mirū si gētes cōuertebantur. scz primo doctrina celestialis. nos habem' opposituz igitur. et c. sed doctrina apostolorū tota erat celestis inclinando gētes ad amorē dei. et ad amandū celestia. **Modo** autē doctrina multoz tota est poetarū damnatorū. Quō ḡ poterit aliquē saluare talis doctrina aures tāgit nubib' attris et c. sed nō cōuertit corda doctrina celestis et euangelica habz oppositū. non habet illas castencias doctrine poetarū sed doctrina euangelica frāgit et penetrat corda et illuminat intellectū et inflammat voluntatē. **Detur** exemplū de aqua que ascendit naturaliter tantum quantū descendit. **Si** vero p. cedit a principio infimo non potest ascendere. **Ita** est de doctrina euangelica que ab altissimo principio p. cedit. ab illo fonte de quo **Eccl̄i. p. 21o.** Fons sapientie verbus dei in excelsis. **Ideo** facit ascendere psonā deuote predicantem et ipsam obseruantē vsqz ad celum. **Sed** aqua doctrine poetarum procedit a principio et fonte humani intellectus quomodo ergo faciet te ad celum ascendere. **Pro**pter hoc dicebat xp̄us. **Omnis** qui bibit ex aqua hac saliet doctrine philosophie sū intellectum allegoricum sitiet iterū. **Qui** autem biberit ex aqua quā ego dabo ei non sitiet in eternuz. **Iohānis. iij.** **Et** quia beatus philippus predicabat doctrinam euangelicā et celestem et disputabat sine forma philosophie simpliciter dicēdo verba fidei gentes credebāt et conuertebantur. quia hoc promiserat eis xp̄us dicens. **Ego** dabo vobis os et sapientiam. **Luce. xij.** **Secunda** ratio est quia apostoli habebant vitam spiritualem non curabant de bonis huius mundi ymo dicebant gētes. **Quid** vult iste homo vult pecunias vel dignitates. **Re**

3
 spondebāt alij non q̄ quid vult dicebāt
 alij nihil aliud vult nisi honore dei et sal
 uacōem animarū. **I**eunabant faciebant
 magnas penitencias et afflictōes in suis
 psonis. vitabant familiaritates. **N**os
 vero modo nefamius p̄dicare nisi pro va
 nitate vt videamur et laudemur vel pro
 pecunijs acquirēdis. vel pro familiarita
 tibus habendis non est ista vita spiritua
 lis quia in mala hora intrastris religionē.
 quia licet litera regis vel pape sit optime
 ordinata et colore rethorico salerata. **S**i
 vero ibi sigilluz non est quid dicitis o ri
 baldus quomō ordinauit istam literam
 sed quia nō habet sigillum nō creditis ali
 quid. **I**ta sermo rethoricatus et optime
 ordinatus est vt litera regis xpi vel pape
 sed quādo ille qui p̄dicat caret sigil
 lo bone vite non credit sibi. **I**sta est cau
 sa quare modo non cōuertuntur infide
 les nec peccatores. **A**postoli autem ha
 bebant vitam spūalem. et sicut dicebant
 ore ita seruabant opere. **I**deo credebāt
 eis. **I**deo apostolus. **N**on audeo aliqd
 loqui eorum que per me non efficit xps.
Ad roma. xv. **T**ercia racō non solum
 habebant doctrinam celestem et vitā spi
 ritualem sed habebāt opera diuina scilicet
 in miraculis que faciebant quia quando
 p̄dicabant de articulis fidei. vt de tri
 nitate. de incarnacōne xpi. et passione. re
 surrectōne et ascensione probabāt hoc nō
 solum auctoritatibus sacre scripture sed
 etiā p̄ demonstracionez euidentem seu
 potissimam scz p̄ miraculum. **I**deo neq̄
 mirum si conuertebantur gentes. **I**deo
 dicitur de apostolis. **I**lli autem p̄dica
 uerunt vbiq̄ domino cooperante et ser
 monem cōfirmante sequentibus signis.
Marci vltimo. **D**icam vobis vnum
 singulare de beato philippo qui p̄dicā
 do p̄ siciliam venit ad quandaz ciuitate
 vbi erat quidā draco terribilis qui emit
 tebat anhelitum vt furus de calce emit

tit fumum et corrumpebat omnes de illa
 ciuitate et interficiebat multos. quibus
 dixit philippus. **C**redite mihi et statuam
 istam confringite et in loco eius crucē do
 mini adorare vt infirmi vestri curentur et
 sanentur et mortui suscendantur et inceperūt
 clamare dicendo tantuz fac vt sanemur
 et hunc marem protinus confringem?
Tunc philippus draconi precepit vt in
 locum desertum iret et nulli noceret. qui
 statim recessit et vltorius non comparuit
Tunc philippus omnes sanauit de tribus
 mortuis ex dracone beneficium vite im
 petrauit. **S**icq̄ vniuersis credentibus eis
 presbiteros et dyaconos ordinauit
Nota moraliter draco corrumpeus com
 munitatem est notabilis persona viuens
 in mala vita. quia eius exemplo omnes
 corrumuntur. **S**i in aliquo loco est ali
 quis clericus vel religiosus concubinari
 us talis dicitur et est draco corrumpeus
 et occidens omnes audiendo missam su
 am etc. **S**ed habetis duo remedia sali
 cet primum intimare prelato **S**ecundū
 q̄ rectores faciant ordinacōnem q̄ oēs
 male mulieres sūt in lupanari etc. et sic
 draco exibat de vobis. et infirmi et mor
 tui ex peccatis suscitabuntur et cetera. **I**
 deo dicit scriptura. **N**escitis quia modū
 cum fermentum totam massam corrum
 pit. **E**xpurgate vetus fermentum vt si
 tis noua conspectio sicut estis azimi. **E**t
 eni pascha nostrū immolatus est xpus.
Itaq̄ epulemur. non in fermento veteri
 neq̄ in fermento malicie et nequicie. s̄
 in azimis etc. **A**d ro. v. **A**uferte malū et
 vobis. **Q**uantum ad tercium signum
 diuine filiacōnis est eius passio martiri
 alis. **P**ro christo sustinuit martirium.
Unde cum p̄dicasset et multos popu
 los conuertisset et erat iam annoruz oc
 tuaginta septem post hoc infideles euz te
 nuerunt et cruci ad instar magistri sui scz
 christi. **I**esu quem p̄dicabat affixerūt

De scō ph
 et crucifixe eū lapid
 sic ad terram migradu
 compler. **D**ozalar
 mox ante penitēci
 p̄o afflū sed in ca
 penitentia est afflicto
 noxios. si volum?
 alij spū sunt carmen
 nūq̄ et occupatē
 to videmus de vob
 sed ea vitz breuit
 bus. **Q**uia co
 ebis minor ad vob
 bedes fratris **J**ob
 etur maior eo q̄ p̄
Unde lxx. **S**olendo
 uare vt ille qui ing
 rocurt et ille qui po
 sit p̄noz etare aut la
 re. **J**aco dicitur apo
 lum mimums aposto
 v. am tunc sit re ma
 et lamrate. **S**ed qui
 caris ad apostolati d
 mna. **S**ecūda con
 cobus infiruz p̄ter me
 lineratis. **M**az fm
 uennoe et sanctitatis
 et non dicit carnes n
Loca condō q̄ v
 fraz vniuersi sed quom
 vob. **D**ona non cepit
 quomō episcopus frater do
 etia nō dicitur gē
 maculata. **S**ed vob
 rum colūna des fūlle
 vt plerūq̄ vob. **S**ed
 cū iudeo ut capudum
 da qui xpm a **J**acob
 aris optime vob
 prūit di. **Q**uoniam
 et tenere eū etc. ma
 nido eoz q̄ sanctus
 et audis obia et nunq̄

et crucifixus etiā lapidauerunt eum . et sic ad dominū migrāuit ⁊ feliciter vitaz compleuit. Moraliter ita nos velimus mori in cruce penitēcie. qz sicut crux fuit xpo afflictō sed in ea voluit mori. Ita penitencia est afflictō . ⁊ in illa oportet nos mori. si volum⁹ saluari. Ideo apls Qui xpi sunt carnem suā crucifixerūt cū vicijs ⁊ cōcupiscēcijs. Ad gal. v. **M**o do videamus de vita beati Jacobi que ē sed eā dicaz breuiter in tēte conclusionibus. **P**rima conclō quare dicit Jacobus minor ad differentiā Jacobi zedei fratris Johānis euāgeliste qui dicitur maior eo qz prior fuit apofol⁹ xpi Unde hęc consuetudo in religionib⁹ obseruatur vt ille qui ingreditur prior maior vocetur ⁊ ille qui posterior minor . licet sit prior etate aut sanctitate vel dignitate. Ideo dicebat apofolus de se . Ego sum minimus apofoloz priora Ad cor. v. cum tamē sit de maiorib⁹ in dignitate et sanctitate. Sed quia vltimus fuit vocatus ad apofolatu dicit ego sum minimus. **S**ecūda conclō qz dicebat Jacobus iustus ppter meritū excellētissime sanctitatis. Nam sūm Jeronimū tante reuerēcie ⁊ sanctitatis fuit qz vinū et sycerā non bibit carnes nunq̄ manducauit. **T**ercia conclō qz dicebatur Jacob⁹ frater domini sed quomō. qz certū est qz virgo Maria non pepit nisi xpm Ihesū. quomō qz dicitur frater domini cum non esset nisi cōsanguineus germanus filius marie deople. Sed dicebatur frater domini qz silimus sibi fuisse p̄hibetur int̄m vt pleriqz in hoz spēcie fallerent. Unde cū iudei ad capiendum xpm pgerēt a iuda qui xpm a Jacobo tanq̄ eoz familiaris oprime discerneret signū osculi accepit di. Quenqz osculatus fuero ip̄e est tenete eū ⁊c. mat. xxvi. Tāta erat silitudo eoz qz sanctus Ignacius qui erat in antiochia ⁊ nunq̄ viderat xpm in e-

pistola ad beati Johānez dicit. Si lictū est mihi apud te ad iherosolime pres volo accedere vt videā illū venerabilē Jacobū qui cognominat⁹ iustus quez referūt xpo Ihesu silimus facie. vita ⁊ modo conuersaciōis. ac si eiusdē vteri frater esset gemell⁹ que dicit. **S**i vidēo Ihesum xpm sūm omnia eoz pis liniamēta. **Q**uarta conclō qz erat magne oraciōis et deuotiōis in oraciōe genua flectebat vt colles in genibus sicut i calcaneis videre tur videre hic solus inter apofolos p̄nimitiā sanctitatē suaz p̄mittebatur intrare in sancta sanctorū . non quidem causa ymolaciōis sed orōis. **Q**uinta conclō qz mortuo dño in die veneris sancta votum vouit se non comesturuz sicut dicunt Jeronimus ⁊ Josephus i libro de viris illustribus. In ipsa autē die resurrectionis cum vsqz ad diem illaz non gustasset eidē dominus apparuit ac eis q̄ cum eo erant dixit . Ponite mensam ⁊ panem ⁊ vinū ⁊ panem accipiēs benedixit et dedit Jacobo dicens. Surge frat mi comede quia fili⁹ hominis a mortuis surrexit. **S**exta conclō quia prior in ter apofolos missam celebravit . Nam ppter excellēciā sue sanctitatis sibi hunc honorem apofoli fecerūt in antiochia missam celebravit ⁊ Marcus in alexandria. Quando apofoli debebant inapere ad predicandū p mundum tenuerunt consilium quis eorum esset episcop⁹ iherusalem ⁊ fuit conclusum qz Jacobus . **Q**ualis honoz in ciuitate vbi incepit xpianitas vbi xpus percuss⁹ est. Apofoli autem omnes erant sacerdotē ⁊ episcopi ordinati a xpo sed non in certis ciuitatibus essent episcopi. **S**eptima conclō quia habet singularem paciēciā ⁊ vnde cum septimo āno episcopatus ei⁹ apofoli ad diem pasche conuenissent in terrogante eos Jacobo quāta p eos fecisset dominus corā populo referebāt in

tantū vt populus iam ppe esset vt bapti
 sau uellet Repente quidā templū ingre
 diens clamare incepit. **Q**uid uisraelire
 quid facitis cur ab istis magis uos recu
 pi pmittitis intantū autem populū con
 citauit vt apostolos lapidare uellent. **A**s
 cendit autē homo iste sup gradus ubi ia
 cobus pdicabat et ipm pcepitauerit deor
 sum et ex tunc claudicauit cum alios infir
 mos sanaret noluit seipm sanare s ppter
 honorem Ihesu xpi illā diuisam uoluit
 portare vt bonus miles. **Q**uarta cō
 clusio q̄ fuit martir gloriofus. **I**n āno
 enim epatus octauo **C**identes autē iu
 dei q̄ non possent occidere pauluz eo q̄
 cesarem appellasset et romā missus fuis
 set psecucōnis sue rabiem in **J**acobū cō
 uerterunt contra eum octationem querē
 tes. **I**deo ad eum cōueniūt dicentes.
Oramus te vt reuocēs populū quia ip
 se errat in Ihesu putas q̄ ip̄ sit xpus de
 precamur q̄ te vt suadeas omnibz cōue
 nientibus in die pasche de Ihesu. **T**ibi e
 nim obtempabimus omnes et de te tam
 nos quā populus testimoniu ferimus.
 quia iustus es et psonā nullius accipis.
Stauerunt illum q̄ sup pinnam tepli
 et uoce magna clamātes dixerūt. **H**ic
 iustice cui omnes nos obtempare debe
 mus annūcia nobis quid tibi uideatur de
 Ihesu. **T**unc **J**acobus cum ingente uo
 ce respondit. **Q**uid me interrogatis de fi
 lio hōminis. **E**cce ip̄ sedet in celis a dex
 tris dei uenturus iudicare uiuos et mort
 tuos. **H**oc audientes xp̄iam gauisi sunt
 valde. **P**harisei autē et scribe dixerunt.
 malefecimus tale testimonium prestare
 Ihesu ascendamus et precipitemus euz
 deorsum et clamauerunt dicentes. **O**.
 quia iustus et precipitauerunt eū et lapi
 dibz obruebant euz dicentes. **L**apide
 mus **J**acobuz iustum qui deiectus non
 solum mori non potuit s conuersus et su
 per genua p̄cumbēs orabat dicens. **R**o

finc

reuerunt

go dñe dimitte eis quia nesciūt quid fa
 ciunt. **T**unc vnus ex ipsis partica fullo
 nis arripiens valido ictu caput eius im
 pectit et cerebrum excussit talisq̄ martir
 rio migravit ad dñm. **M**ona conclusio
 q̄ refert **J**oseph⁹ q̄ ppter peccatū mor
 tis **J**acobi iustum factum est exadius **J**e
 rusalem et dispersio iudeoz. sed non solū
 ob mortem **J**acobi sed etiā ob mortem
 dñi precipue hęc destructō facta est fm
 q̄ dñs dicit in euāgelio **L**uc. xx. Non te
 linquent in te lapidem sup lapides eo q̄
 non cognoueris tempus uisitacōnis tue
Lyrus enim filius xp̄isiani imperator
Jerusalem cepit et captam subuertit tē
 plum q̄ funditus destruxit. **E**t sicut iu
 dei xpi. xxx. denarijs emerunt. sic et ip̄
 vno denario. xxx. iudeos uendit vt nar
 rat **J**osephus. **M**onaginta septem milia
 iudeorum uenditi sunt et uideces cen
 tensa milia fame et gladio perierūt.

De inuentione sancte crucis. Sermo.

Mibi absit glo
 riari nisi in cruce domini nost
 ri Ihesu xpi. **V**erbum istū
 habetur textualiter ad **Gal. vi.** **E**t offi
 ciatur in epistola hodierna. **S**olenitas
 ista et festum presens dicitur **I**n uenico
 sancte crucis. quia beata **H**elena mater
 constantini imperatoris cum multis mira
 culis inuenit crucem domini nostri **J**es
 u xpi quam iudei absconderunt. de hoc
 etiā erit sermo noster. **S**i placet deo bē
 bimus bonas doctrinas ad intellectus il
 luminacōez. uite ordinacōez. et aiarum
 nraruz consolacōez. **S**z p̄rio saluaretur
 dgo maria. **I**n p̄nti sei mōe intēdo per
 tractare uerbū ppositum tripliciter
P̄rio in p̄sona xpi in cruce paciētis.
S̄cdo i p̄soā bte helene cruce reuerēt
Tercō i p̄soā c̄libz hoīs dē. credēt

De sancto
 De primo p̄dicando
 ip̄ in cruce pacien
 bi absit. **S**z p̄rio ad gl
 corpe m̄ p̄ cruce. **I**n
 lara imp̄ q̄ ip̄
 Paulo mox in ter u
 de for eius mox in
 alio modis moxi en
 cor alios modos n
 quōdo uel aliter. **S**
 r̄m gr̄m ip̄ em̄
Homo quidē fuit in
 tm q̄ fuit natus. **I**
 r̄m alimena qui f
 man obtinuit regn
 ena natiuitate reg
 uentis et locum nati
 deoz uoluit xpi o
 sit hōies armoz et o
 nos curare berble
 t̄p̄ et ita factū est. **S**
 parum ioseph dicens q̄
 cum puero et matre en
 et fuit completa p̄bia
 erōs pullent gladio
Mat. ii. **Q**uerit q̄
 p̄tatur sibi. **R**espon
 dēt uo ut ueremus
 reuolū (s̄) exōcōnōne
 hōc uolū petrus p̄z
 mox p̄m̄s habens gla
 et p̄uolū p̄uolū ser
 autolūm̄ uertram
 c̄mōuolū. **R**ano quā
 tr̄m̄ p̄uolū gladiū. qu
 uel p̄uolū gladiū
 cōmunicōne. **I**te q̄
 timēdus et uolū hō
 marerialis hōcō uolū
 corpe ecclēie man
 ubi ueretur dēno q̄
 uel perdere dignū
 m̄ p̄ annūciām? u
 m̄ cū manus et p̄o

De primo tractando verbus in psona xpi in cruce patentis dicit ipse xps **Ubi** absit. s. q. vniā ad gloriā resurrectionis corporis nisi p. cruce. Inuenit enī dare in sacra scriptura q. xps multotiens fuit in piculo mortis inter iudeos et diuersimode fuit eius mors intemptata sed nullus alius modus moriendi placuit sibi nisi in cruce. alios modos moriendi virauit fugiendo vel aliter. Sed ad mortē crucis venit gratis ipemet te galilea in irim

Primo quidē fuit in piculo moriēdi statim qn̄ fuit natus. Tunc enī rogabat herodes alingena qui fauore impatoris romam obtinuit regimē iudeoz. qui audiens natiuitatē regis iudeoz. a regibus orientis et locum natiuitatis a rabinis iudeoz. voluit xpm occidere. ppter. qd̄ misit hōies armorū vt occideret omnes pueros ciuitatis berthelem et eius artinensitū et ita factū est. Sed angelus dñi apparuit ioseph dicens q. fugeret in egiptū cum puero et matre eius et sic euasit xps et fuit completa. pphā Job primo **P**ueros p. cussit gladio et euasi ego sol? **M**atth. ij. Queritur quare ista mors nō placuit sibi. **R**esposio moralis ad instruendū nos ut vitemus mortem gladii spiritualis scz excoicationis. **L**egit q. in passione solus petrus portabat gladiū symon petrus habens gladium eduxit euz et percussit pontificis seruum et abscidit auriculam eius dexteram **J**ohannis t. cimoo crano. **R**atio quare solus **P**etrus portabat gladium. quia solus papa vel prelatas habet gladium sententie excoicationis. **I**ste gladius multū ē timendus et cauendus sicut est gladius materialis studēdo diuidit membrum a corpore ecclesie intantū q. i ecclesia tibi daretur electio quid vellet amplius vel perdere digitum vel stare excoicationem p. annunciam? vellem perdere digitum etiā manus et pedes. et quam esse

excoicationem per mediam horam. **D**icitur miraculum de arboze nucis. **E**cce rat o quare xps noluit mori de gladio vt nos vitemus gladiū spūalē qui ferit qn̄ dicit denunciamus talem excoicationem esse. **F**ugite ergo a facie gladii qn̄ vltor iniquitatum est gladius **J**ob. xj. **F**ugit homo faciem eius gladii quando ponit se in ratione quia statim homo inuenit absolutionem nullus dicat ita bene comedo bibeo et dormio sicut ante excoicationem comedo panem. sed comedit animā qd̄ est peius. **S**ecundo christus fuit in piculo moriēdi precipitatus vt recitatur **L**uce. quarto xpus euim natus fuit in ciuitate berthelem et fuit nutritus in ciuitate nazareth. **I**deo dicitur ihesus de nazareth et incepit predicare et miracula facere in ciuitate capharnaum tunc iudei dixerunt qn̄ta audiuimus te te et fac et hic in patria tua **L**uce quarto **R**espondit eis christus in sn̄a q. nō merebant quia non credebant in eum ymo respiciebant eum dicendo. **N**onne hic ē filius fabri et illius cuscureta marie et repleti sunt omnes ira et surrexerunt et eiecerunt eum extra ciuitatem et duxerunt eum vsq. ad superaliū montis sup. quē ciuitas illa erat edificata et precipitarent illum ipse vero reddidit se inuisibilem eis qui dicebant. perquirendo eum et vbi est **I**hesus autem transiens per mediū ibat **L**uce quarto **Q**uare noluit sic mori. quia si voluisset per istam mortem etiaz saluasset totum mundum. **R**atio quare noluit sic mori vt daret nobis instructionem vitādi mortē p. picitū q. fit ex peccato supbie. qn̄ enī demon vult aliquē precipitare i inferno p. mo fac eū ascendere i super alio mōt. supbie tibi grā p. mo d. religio sis qn̄ enī religiosus viuit deuote in claustro seruando regulam et cōstitutōes talis via plana vadit ad paradīsū s. dyabolus volēs ipm precipitare i inferno poit i cor

de suo hanc ymaginationē d. q̄re tu non vadis ad studiū ⁊ forte esses magister i theologia ⁊ post confessor regis. **D**em de epus ⁊ sic dimittit deuotionē ⁊ obseruantias ⁊ q̄n est alte in sup alio montis p̄cipitat in infernū de qua dicit dauid dyabolo deieasti eos dum alleuarentur ps. lxxij. **I**dem de simplici clerico q̄n habet beneficiū non curat de concubina quia non posset puidere sibi ⁊ filijs nec dat amicis. **Q** dicit dyabolus. Ego faciā te ascendere ponit in corde suo. vt ponat se cū magnis dñis vt cū eis habeat beneficia ⁊ q̄n sūt alte p̄cipitant a dyabolo deieasti eos ⁊c. **I**dem vobis layas q̄n mechanicus vel laborator viuit simpliciter de suo labore vel officio vadit recte ad paradysum p̄ viā planā s̄ dyabolus ponit se in corde suo dicens q̄re tu non esses in consilio ⁊ in officijs ville vt talis ⁊c. et q̄n sunt tūc nihil ⁊c. **D**eieasti eos ⁊c. **I**dem de mulieribz q̄n enī mulier viuit simplicit̄ curat d̄ domo de filijs diligit virū suū ⁊ obedit ei in oibz licitis ⁊ honestis talis mulier recte vadit ad paradysum sed dyabolus ponit in corde suo ut sit domina quōd possit supeditare virū ⁊ q̄ nihil fiat nisi ip̄a ordinabit d. ⁊ q̄re ego n̄ faciā vt talis facit ⁊ q̄re non ibo vt talis induta ⁊c. **Q** q̄t moriunt̄ p̄cipitati. **I**do dicit Job i p̄sona p̄cipitati dyabolo eleuasti me valde ⁊ q̄si sup ventum ponens allisisti me valde. **S**ao q̄ mori tradis me Job. iij. **E**cce rō q̄re xp̄us noluit mori p̄cipitatus. **T**ercio fuit in periculo moriendi lapidatus vt narratur a Iohanne euangelista. viij. ⁊. x. ca. **C**um enī xp̄us p̄dicaret iudeis de sua diuinitate dicens. Amen dico vobis. Si quis sermonē meū seruabit scz legē suā euangelicā mortem non videbit in eternum. Job. viij. **C**ui dixerūt iudei quē temp̄m facis nūqd̄ tu maior es patre nostro abraham qui mortuus ē ⁊ p̄p̄te mortui sūt

et tu dicis. **S**i quis sermonē meū ⁊c. **R**espondit ihs. Amen dico vobis anteq̄ abrahā fieret ego sum. **T**unc iudei dixerunt moriat̄. **L**ulerunt lapides ⁊ facerent in eum dicit Iohānes Ihs autē abscondit se ⁊ exiit de templo q̄re noluit mori ista morte. **R**ūdeo q̄ ad instructionem nostraz ex peccato auaricie **A**uarus enī est vt lapis durus ⁊ frigidus nullā habens pietatē de primo indigent̄ de auaro dicit Job. **C**or eius indurabitur q̄si lapis Job. xli. **A**uari ergo moriuntur lapidati tot lapidibus p̄cipiunt quot sunt modi auaricie. **P**rimus lapis est primus modus auaricie qui dicitur rapina **I**sto lapide percutiuntur dñi t̄pales a dyabolo quando non sunt contenti de suis redditibz quia non sufficiūt tot sunt vanitates quas faciunt ⁊ p̄quirunt modos varios ⁊c contra suos vasallos. **S**ecundus lapis dicitur symonia isto lapide percutiuntur p̄lati clerici ⁊ religiosi qui nesciunt dare beneficia nec ministrare sacramenta nisi cū pecunijs ⁊c totum oportet emere. **T**ercius lapis dicitur vsura antiquitus soli iudei lapidabantur isto lapide sed modo ⁊ xp̄iani si p̄stent aliquid alicui statim dicūt vos dabitis mihi t̄m vsura est ⁊ damnatio. qz per p̄stare nec etiā papa posset aliud recipere sine pctō. **Q** q̄t lapidant̄ isto lapide. **I**dē si h̄nt aliqd̄ vendere ad speram volūt ampli⁹ p̄pter expectatōem vsura est. **I**dem si p̄stant sup possessiones recipiunt fructus vsura est. **I**dem si p̄ mutuo obligāt libertatē alterius ad cauandum vel molēdū in suo molēdino. **S**i vis censualia sit vera emptio ⁊ vera venditio ⁊ p̄cū sit iustū. **A**lit̄ aut̄ quouis modo dicat nomē in damnationē aie sue vsura ē ⁊ dānatio. **Q**uart⁹ lapis ē fraus male vendendo vel male emendo **I**sto lapide lapidantur mercatores tabernarij hostalarj ⁊ bimōi. **Q**uintus lapis est

calumnia isto lapide lapidantur
no can meliore parato
calumnie narrant q
p dicitur in q̄m
et q̄re lapidant q
isto lapide lapidant q
dant seruo ancilla
mias ⁊ legata refun
damenta. **I**tem
lud q̄ mouerit. **E**c
dyabolo contra loi
lud moui lapidatus.
ta. **I**n via rume l̄z a
offendea in lapide
scandalum **E**d. m
periculo moriendi
monata. **I**pe enī vt
do. **I**tem p̄cipitatus
ne h̄nta s̄ron n̄b̄la h̄nt
as rem̄ n̄b̄ iustus.
et m̄m̄ tenuit vram
do q̄ n̄o habebat dy
sermonē sed mirabat̄
dei v̄o m̄m̄ h̄nt v̄o
procur̄ oendere nec p̄
podando voluerunt ip̄
⁊c mirabant̄ em̄m̄
h̄a cogitare si facerant
leno sublimaro p̄non
d̄nd̄ vt hoc p̄bia i p̄lo
nunc remonstrati m̄b̄
stendit̄ m̄b̄ st̄udia cog
tra de v̄illa dicentes.
gum̄ i quon̄ eius ⁊ era
rer̄ a v̄m̄m̄ ⁊ nomen ei
rer̄t̄ anḡl̄a. **I**tem. **S**
scribit̄ vt h̄nt v̄m̄m̄
naro q̄re voluit n̄b̄ h̄nt
sp̄nsio q̄ ad v̄m̄m̄
morte peronam ei q̄
enī vult alii p̄onam
m̄m̄ in abo v̄lla ⁊c
rem̄. **L**ibus v̄m̄m̄
d̄m̄ lu p̄uicis **L**um̄

calumnia isto lapide lapidatur iuste ad
 uocari iudices procuratores et notarii qui
 calumiose dilant questiones faciunt
 quod duram lites quod diu sentiunt pecunias
 etc. **Sextus** lapis est qui dicit furtum
 isto lapide lapidantur qui detinent sibi soli
 daram seruoꝝ ancillarum decimas et pri
 micas et legata defunctorum non complen
 do testamenta. **Item** illi qui detinent il
 lud quod inueniunt. **Ecce** quod lapides picit
 dyabolus contra iohannes. **Ideo** christus non
 luit mori lapidatus. **Ideo** dicit scriptura
 In via ruine scilicet auaricie non eas et non
 offendes in lapides nec ponas anie tue
 scandalum **Ecd. xxxij. ¶** Quarto fuit in
 periculo moriendi intoxicatus seu po
 tionatus. **Ipe** enim venit pauper in hoc mun
 do **Iuxta** prophetiam zacharie. **ix.** **Ex**tra sa
 nis filia syon iubilans filia iherusalem. **Ecce** rex tu
 us venit tibi iustus. et saluator ipse pauper
 et inermis tenuit vitam pauperem in hoc mun
 do quod non habebat domum nec cameram pro
 sermone sed inuitabatur ab aliquo etc. **Iu**
 dei vero mimia sui videntes quod eum non
 poterant occidere nec precipitando nec la
 pidando voluerunt ipsum potionare secre
 te et inuitabant eum ad prandium et pote
 stis cogitare si faciebant sibi falsam de ar
 senico sublimato potionando vinum vel
 aliud de hoc prophetia in persona christi d. **Tu**
 domine demonstraisti mihi et cognoui tu o
 stendisti mihi studia eorum cogitauerunt con
 tra me consilia dicentes. **Mittamus** li
 gnum in panem eius et eradamus eum de
 terra viuentium et nomen eius non memo
 retur amplius **Iere. x.** **Sed** christus qui omnia
 sciebat nolebat comedere de cibo vene
 nato quod noluit mori ista morte etc. **Re**
 sponso quod ad instruendum nos ut vitem
 mortem potionatam ex peccato luxurie que
 enim vult alium potionare contra ponit vene
 num in cibo dulci et delectabili. **Ira** facit
 demon. **Cibus** dulcis et delectabilis vi
 detur luxuriosis **Luxuria** etc. sed ibi est ve

neni peccati quod animam occidit. **Cibus** est ve
 nenatus nisi fiat in se vix et vixorem et seruam
 do modum etc. **Job.** **Nunquid** poterit aliquis
 gustare quod gustum affert mortem **Job. vi.**
 q. d. non nullus quod tunc quod esuriret si sine com
 mederet cibum quem sciret venenatum esse.
Job dicit nunquid poterit etc. **Et** tu luxuriose
 comedis de illo cibo quod scis venenatum pec
 cari mortal nisi sis infidelis. **Quis** fuit in
 periculo moriendi pro cruce seu crucifixi. sed
 iste modus moriendi placuit sibi et accepta
 uit. videtes iudei quod non poterat ipsum occi
 dere precipitando lapidando nec potionando di
 xerunt moriatur crucifixus vel crucifigatur et pa
 rauerunt cruce et tunc christus predicabat in illa
 puincia. scilicet galilee et scies quod iam iudei pas
 rauerunt cruce dixit discipulis suis. **Ecce**
 ascendimus iherosolimam etc. **Mat. ij.** **Ira**
 quod non violenter sed gratulatur venit ad mortem cruci
 cis et data iherusalem a pylato non appellauit nec
 se excusauit sed dicit **Iohannes** quod baiulas sibi
 bi cruce exiit in eum qui dicitur caluarie locus **Jo**
hannis. xix. **Quare** iste modus moriendi pro
 aliis placuit sibi. **Ratione** iam facta quod totum
 malum tantum animarum ut peccati ignorantie idem
 nes male. quoniam etiam corpus ut infirmitates
 dolores labores et finalis mors. totum hoc
 venit ex peccato ade et eue quod peccati venit
 ex receptio illius fructus venit. christus ex
 go qui venit ad repandum omnia mala tantum animarum.
 quod corpus ipse enim est ille fructus de quo dicitur vir
 gini **Maria** benedictus fructus ventris tui
 reuerens est fructus ad arborem. quod dicitur by
 storie grecorum antiqui quod arbor crucis erat
 de illo met ligno de quo adam recepit fru
 ctum **Ideo** quoniam christus fuit in arbore crucis
 fructus fuit in arbore restitutus et repa
 uit omnia mala que ex peccato ade fuerant secuta
 seruando ordinem. quia sicut mala anime
 venerunt primo. deinde mala corporis.
Sic christus reparando primo recuperauit
 mala animarum. danda remedia pro baptismum
 ex quo remittuntur omnia peccata et repa
 uit scientiam denuntiando nobis gloriam pa

ydolorum ad muniendum se contulit qui ipse
 loci sacrilegium premevens quibus fide christi
 non haberet cum signo crucis se munire
 curavit. Nocte autem media euigilans vidit
 malignorum spirituum multitudinem et satha
 nam sedentem et omnes ei assistentes. Et ve
 niens vnus de malignis spiritibus adora
 uit eum cui ille vnde venisset ille in tali p
 uincia fui et bella plurima concitauit. No
 ta bene in legenda vsque ibi vas vacuum
 sed signatum ad hanc vocem illa malignorum
 turba dispuit. Iudeus autem ad eum venit
 et ei omnia per ordinem enarrauit. et baptismum
 suscepit. **Quantum ad tertium verbum** p
 positum tractabitur in persona cuiuslibet ho
 minis vere credentis. nam gloriam quam nos
 speramus in celo habemus per christi crucem. quia
 in illa passus est. Ideo nullus ante christi
 passionem intrauit celum. Sed ibat vel
 ad infernum vel ad locum purgandorum vel
 ad locum puulorum siue lymbum vel synuz
 pfectorum qui de sinu abrahe. **Dicitur** quod
 infernus est in corde terre vbi domuncu
 le vt in corde pomi. In sinu ergo abra
 he ibant anime sanctorum prima fuit Abel
 et ibi expectabant christum qui extraxit eos
 inde quoniam surrexit a mortuis de hoc propheta.
 zacha. ix. Tu quoque in sanguine testame
 nti eduxisti vincos de lacu in qua non erat
 aqua. **Modo** autem ex quo christianus fit cre
 dens in christum et est ei obediens quoniam mori
 iam inuenit portam paradisi apertam in vir
 tute crucis. **Crus** christi clavis est paradisi di
 citur Rabanus sed requiritur credentia et o
 bedientia vt sic vadimus ad gloriam para
 disi quoniam per crucem habemus. **Ideo** dicimus
 modo. **Mos** autem gloriari oportet in cru
 ce domini nostri ihesu christi in quo est salus vi
 ta et resurrectio nostra per quem saluati et
 liberati sumus.

De sancta cruce iterum.

Euacuatus est
 scandalum crucis ad Gal. quanto
 hic declaratur quid est scan
 dalum corporalis. **Deinde** spiritualis. Scan
 dalum enim est vocabulum grecum et in lingua
 nostra vulgari idem est quod impingere vel lede
 re vel cadere. **Terbi** gratia quoniam aliquis vadit
 per suam viam et non auisando se impingit in la
 pide vel alio ligno hoc dicitur scandalum. **Un**
 de b. tho. scda scda. q. xlii. ar. primo quod sca
 dalum est dictum vel factum prebens alteri oc
 casionem ruine et hoc ibidem pulchre decla
 rat per similitudinem obicis vide ibidem
Idem spiritualiter quoniam aliquis inceptit bona
 vitam vel in religione vel malicie vel in clerica
 vel in statu seculari caute ne impingatis per
 familiaritates vel alia quod homines quod mulie
 res quod vidue et vadunt deuote ad para
 disum per viam bone vite. **Sed** per modicum impin
 gunt et frangunt sibi collum peccando mortali
 ter. **Idem** dicit scriptura in via ruine. i. piculo
 sa in occasione peccandi non eas et non offen
 das in etc. **Modo** ad propositum
 in sacra scriptura inuenitur triplex scandalum
 siue occasio peccandi in cruce christi. **Primum**
 est discipulorum adhaerentium et hoc veniebat ex
 ignorantia. **Secundum** est hominum delinquentium et hoc
 veniebat ex malicia. **Tertium** est personarum non
 credentium et hoc venit ex cordis duricia **Sed**
 quolibet istorum fuit euacuatum. **Primum** fuit
 euacuatum per christi gloriosam resurrectionem. **Se**
 cundum fuit euacuatum per celi luminosam apertu
 rionem. **Tertium** per crucem christi miraculosam in
 uentionem. **Idem** dicitur thema. **E**uacuatum est
 scandalum crucis primo secundum et tertium. **Dico**
 primo quod primo scandalum seu occasio cadendi
 in peccatum est discipulorum adhaerentium scilicet
 apostolorum et aliorum et hoc veniebat ex igno
 rantia ante christi passionem et resurre
 ctionem omnes discipuli valde scandali
 sabant de cruce christi inquam quod non possent pariter
 audire nec credere quod christus obiret in cruce.
 vnde cum scilicet christus diceret eis quod oportebat eis

rabilis barbarorum volentes fluvium transire et omnes regiones vsq; ad occidentem suo dñio subiugare. **Q**uod vt constat impator compit castra mouit et cōtra danubium se cū suo exercitu collocavit. Barbaroz autē crescente multitudine et iam fluvium transeunte cōstantin^o nimio terrore cōcutit qz nō poterat fugere nec bñ in tanta multitudine pliare. **S**equenti igit nocte ab angelo exortat et vt sursum respiciat admonet qui in celū aspiciens vidit signū crucis ex clarissimo lumie et hūc titulū lris aureis scriptum. **I**n hoc signo vinces q̄ celesti visione confortatus similitudinē crucis fecit et ipam ante suū exercitū ferri iussit irruensq; i hostes ipos in fugā vertit et multitudinem maximā interfecit. **C**onstantin^o oēs temploz pontifices cōuocauit et cur^o hoc signum esset diligentius requisitū quibz senescite dicentibz quidā xpiani aduenierunt et ei scē crucis mysteriū et fidem trinitatis plenius enarrarūt. vidēs ergo impator qz virtute scē crucis talē habuit victoriā dixit qz tam mirabile signū nō debebat esse supplicii malefactorz tūc fecit legē p totū mundū qz signū crucis n̄ cēt supplicii sed refugiū delinquentiū ppter hoc decetero crux xpi fuit dilecta a delinquentibz et malefactoribz et honorata et mandauit fieri furcas ad supplicii malefactorz. **E**cce quō fuit euacuatiū. **S**cōm scandalū crucis et decetero si malefactores poterant fugere ad templū dei et tenere se ad crucē liberabant. **I**ō Aug^o. **C**ruce que erat supplicii larronū iam trāsijt ad frontes impatorz. **N**ota hic moraliter de cōfidentia nra in infirmitatibus et cōtra picula in cruce ponenda qz si impatorz infideli victoriā cōtulit q̄ntomāgis xpianis si habem^o in eo deuotionē salūte ipetrabit oñde signare iuxta p̄biam **C**anto. viij. **S**ub arboze mali susceperunt te ibi corrupta est mater tua. **I**bi viola

ta est genitrix tua pone me vt signaculum super cor tuum vt signaculum super brachium tuum et loquitur ecclie xpiane q̄ est filia synagoge qz et discipuli xpi q̄ eccliam p̄mitiā incepunt filij erāt synagoge. **I**deo de^o p os Salomonis dicit ecclie sub arboze mali. s. crucis que fecit vnā comū albā et rabiū dā sez xpm. **S**uscitavi te sez eccliam xpianā qz tūc incepit ibi. s. in xpi passione. **C**orrupta ē mater tua. s. synagoga crucifigendo messiam. **I**deo tu pone me tē oñdit modū signādi ecclie xpiane sed aliq̄ faciunt oppositū signātes se sup ventrē faciētes crucē brachij petri q̄ neminē saluat fac sup brachiz sez de scapula ad scapulam isto mō. **S**i cū deuotione faciatis crucē ipa liberabit vos ab oībz piculis. **I**deo dicit ecclia **S**alue crux sancta salue mundi glia. **T**ertium scandalū est psonaz non credentium et istud venit ex cordis duricia incredulenti vt iudei agareni et pagani scandalizantē audientes qz deus fuit in cruce suspensus cum tamen iudei habeāt clare in suis libris et p̄bīs qz messias debebat in cruce pati ut p̄t in ps̄. **H**ely lxxly id est deus meus respice. **I**n quo dā mō plire loquit de xpi passione. **I**tem **I**sa. liij. dñe quis credidit auditui meo etē et loquitur de messia et de passiōe tē nec de alijs p̄t exponi nisi de eo sed qz etiā iudei de eo exponunt. **I**tem moyses de captiuitate iudeoz dixit. **E**t erit vita tua q̄ si pendens ante te et non credens vite tue sez messie. **I**udei ergo non possunt se excusare ex ignorantia sed ex duricia dicendo omnes p̄ntes mortui sunt iudei tē nec agareni poterunt se excusare ex ignorantia. quia machametus dicit in aldo rano qz credant euangelis xpi qui dicunt christum crucifixum fuisse inq̄rtum homo sed allegant duriciam dicendo ducā ad mortem patrem meum. **D**e isto scandalō dicit ap̄lus. **M**os p̄dicamus christuz

De spinea corona domini. Bermo

tudinē pape vel imperatoris habuit tres coronas.

Prima fuit de sapientia diuinali

Secunda fuit de penitencia corporali

Tercia fuit de p̄sidentia generali

De secunda autē loquit̄ thoma. Coronā de spinis etc. Et de ista fit solēpnitas hodierna. Dico p̄mo q̄ rex n̄r ihesus xp̄us fuit coronat̄ in hoc mundo de corona de sapia diuinali. **Q**uo cur̄ declaracōne sciendū q̄ recte d̄ corona tripliā rōne.

Prima qz corona in capite portatur q̄ aliunde portaret nō diceret̄ coronat̄.

Sicut sapia ad instar corone in capite residet. **I**do d̄r vulgarit̄ de p̄sona sapiēte

Qmodo habet bonū caput vel bonam testā de ista d̄r corona aurea sup caput eius expressa signo sanctitatis. **E**ccl̄. xl. v.

Nota exp̄ssa signo sanctitatis. Aliqui habent coronā sapie in capite quia sunt ap̄

n̄ in aliqua facultate vel thxologie vel iuris etc. ad legendū disputandū p̄dicandū

etc. s̄ nō est exp̄ssa signo sanctitatis s̄ vanitatis qz conscia eoz vita nō con-

cordat cū diuina sapia sed quādo vita con-

cordat cū sapientia tunc corona sapie est

expressa signo sanctitatis quia habēt ma-

gnam scientiā et deuocionē et bonā con-

scientiā. **S**ecunda ratio est qz corona caret

terminis scz fine et p̄ncipio. **I**do d̄r dya-

tema quasi duo demēs finē scz et p̄nci-

pium habet enī figurā circularē et nō q̄-

drangularē. **I**ta sapia diuina caret fine

et p̄ncipio vt deus. Sicut enī in figura

circulari finis vnit̄ p̄ncipio. **I**ta persona

sapiens quicq̄d facit ad laudē dei et non

ad vanā gloriā seu lucrū vel p̄pter hono-

res seu dignitates mūdanas acquirēdo

Secus de multis q̄ habent sciam s̄ nō di-

uinā quia finis eoz non vnit̄ p̄ncipio scz

deo. **M**ulti sunt sapiētes in le-

gibus q̄ laborauerūt in studio p̄ncipium

est a deo qz omnis sapia a deo est s̄ vide-

mus de fine vtrū sit ad deū vel mundum

Si enī finis eoz est mūdan̄ et nō diui-

nus. **S**i enī homo interrogaret studētes

dicendo. quare studes que est intencio

tua oēs responderēt vt postq̄ sis bacca-

larius vel doctor vadā ad patriā et ducā

prozē ero aduocat̄ et agregabo etc. ecce

q̄lis finis cū tamē finis debeat esse dicen-

do ego studeo vt scdm̄ deū et iura ego re-

go p̄mo personā meā. deinde cōitatē etc.

Idē de canonistis qz cū dignitatibz ob-

tinendis p̄ncipiū est a deo et finis nō con-

cordat s̄ si dicerēt. **D**eus dedit canones

et leges vt ecclesia et mūdus eis guberne-

tur. **I**do volo studere vt scia me regetet

et ecclesiaz dei talis finis ē bonus si post

datur vobis beneficiū vel dignitas bene-

xnerit. **I**dē de thxologi modo solū pau-

peres curant de thxologia cū p̄ncipium

est a deo s̄ finis multoz est ad mundū.

scz vt videant̄ laudent̄ vt habeāt p̄fessio-

nes familiaritates cameras vel episcopa-

tum etc. talis finis nō vnit̄ p̄ncipio s̄ thx-

logus debet studere vt cognoscat deū et

eū cognoscendo diligit et faciat ipsū alijs

cognoscere et amare p̄dicando vel legen-

do et sic lucrāt coronā glorie quā multi p̄-

dunt quia eoz finis est solū ad illa mun-

dana et trāitoria. **I**do **J**acob apostol̄

dicebat nō est ista sapia desursum ascen-

tens. i. diuina sed terrena animalis dya-

bolica **J**acobi. iij. **T**ercia rō quia corona

quibusdam floribus eminet. fulget et or-

nat scz q̄tuor secus de garlanda seu cri-

nili q̄ est simplex. **I**sta corona sapientie

eminet q̄tuor floribz ante et retro a dex-

tris et a sinistris flos q̄ ante eminet ē cog-

nicio dei q̄ est creator et gubernator oīm

creaturaz simplex in essencia et trin̄ in p̄-

sonis p̄miator bonoz et punitoz maloz

flos retro est cognicio creaturaz q̄modo

sunt in triplici gradu quedā sunt pure spi-

rituales vt angeli et anime quedam pure

corporales vt elemēta et iumenra quedā

spūales et corporales vt homines flos a

dextris est cognicio bonozum operū que

facere tenemur et glorie sperande flos a

sinistris et cognicio peccatorum ut caueant
 et penas inferni ut vitentur. **E**cce triplex
 ratio quare sapientia diuina dicitur corona
Ido salomon loquens de sapientia diuina
 dicit. **S**apientia dabit capiti tuo aug-
 menta gratiarum et corona inclita proteget
 te. puerbiorum. iij. **D**ico quod de ista corona
 que est sapientia diuina christus fuit coronatus
 hec corona fuit posita christo homini in die in-
 carnationis quando virgo maria dixit an-
 gelo. **E**cce ancilla domini etc. **D**icunt theolo-
 gi quod in instantibus conceptionis anima christi ha-
 buit tantam sapientiam quantum habet nunc in
 celo habuit enim hec corona christi quatuor flo-
 res enuntes. **A**n te quia habuit sapientiam
 de deo cognitionem de trinitate etc. cum ta-
 men corpus eius gloriosissimum non esset
 ita magni ut fornicaret iam illa anima vide-
 bat essentiam diuinam clare et trinitatem per-
 sonarum etc. **R**etro quod in instanti sue concep-
 tionis habuit cognitionem omnium creatur-
 rarum et proprietatum earum stellarum volucrum
 piscium animalium metallorum gemmarum et om-
 nium factorum et fiendorum et factibilium de die
 iudicii et de omnibus cogitationibus cordium
 humanorum. **A** dextris quia habuit cogni-
 tionem omnium angelorum et omnium predestina-
 torum deus pater ostendit sibi librum predesti-
 nationis diuine in quo vidit omnes saluandos
 per eum. **A** sinistris quod habuit cognitionem
 de inferno de omnibus penis et de omnibus
 dampnandis et causis et rationibus eorum dampna-
 tionis quot imperatores quot reges etc.
 essent in mundo et de illis tot dampnarentur
 ex iniusticia. **I**tem quot pharisei et tot dampna-
 rentur ex symonia quot religiosi ex inobe-
 diencia quot clerici ex luxuria quot de ma-
 trimonio ex malavira que vidue quot mo-
 niales quot puellae omnia cognouit subito.
 de ista corona auctoritas. **E**gredimini fi-
 lie syon et videte regem salomonem in dya-
 demate que coronauit illum mater sua in die
 desponsationis illius et in die leticie cordis
Canticorum. iij. **N**ota egredimini filie syon
 laudate deuote et contemplatiue et videte

regem salomonem. i. christum. **R**egula est et ve-
 ra doctorum theologorum christianorum et etiam in-
 teorum ut ubi in isto libro de salomone spon-
 sus vel dilectus et similia intelligitur christus
 et ubi ponitur sponsa vel columba intelligitur
 et exponitur de ecclesia vel de virgine maria
 seu de anima deuota hec est explicatio sim-
 nos si iudei exponunt de synagoga **I**n dya-
 demate que coronauit eum mater sua. **N**ota
 iudee ergo deus habet matrem ergo concep-
 tus et natus de muliere ergo natus homo
 est argumentum et insolubile **S**ynagoga
 autem non genuit nec concepit nec peperit
 eum. **S**ed que dicitur quo coronauit eum
 mater sua et non de patre quia christus in-
 quantum homo non habet patrem hominem
 sed solum matrem virginem. **S**icut in quantum
 deus habet patrem sine matre. **N**ota in die
 desponsationis. **S**icut in die desponsa-
 tionis vir et uxor sunt una caro et unum
 in carne una **I**ta quod iam non sunt duo sed
 una caro **M**atth. xix. **I**ta unum humani-
 tatis et diuinitatis in christo non sunt due per-
 sone sed una. **I**do incarnatio illa de deo
 facio. **E**t in die leticie cordis eius salu-
 tis virginis marie quia illud fuit primum gau-
 dium et leticia cordis eius **Q**uale gau-
 dium fuit virgini marie quando scuit se esse
 matrem dei reginam celi etc. de prima corona
Dico secundo quod fuit coronatus in hoc mun-
 do de corona de penitencia corporali de qua
 loquitur thema. **C**oronam de spinis impo-
 fuerunt capiti eius. **I**pse enim predicabat
 et affirmabat se esse regem messiam promissum
 in lege propter hoc dixerunt iudei et milites
 pylati. **S**i rex est ergo coronetur. **T**unc
 milites plectentes coronam de spinis im-
 posuerunt capiti eius. **E**t sequitur. **E**ruit
 ergo ihesus portans spineam coronam. vesti-
 mentum tunc fuit purpureum id est sanguis-
 nis guttis et corona distillantibus tubi-
 catum. **J**ohannis. ix. **R**atio quare voluit
 de spinis coronari est quia nos ex peccato
 adeo et ex nostris incurrimus duo mag-
 nalia et damna. **P**rimum quia eramus con-

demini et obligati ad
 suspendant peccatores
 possunt mori. **S**com
 parabilis est corona
 bene debeatam prece-
 ditur suspensio ut sibi c
 res liberent a suspen-
 sione necesse patet ego
 Ita enim voluit coroz
 tibi credendo et ob
 una regni celestis. **I**
 coronat regem omnium
 cui nobis oportet obui-
 re. **M**ozaliter si
 rona glorie in paradiso
 nullam oportet nos
 in capite. coronam spinis
 spinarum continentem. **A**
 caroz que continentur
 ratio enim est spina que p
 Ita faciebat rex ezechiel
 rano tibi annos meos in
 mee. **M**ne sic vult et
 rima mea. **C**onspicis m
Ecce in pace amantiss
 ma. **T**u autem crucis am
 rite. **P**icasti post regni
 rama. **Q**uia non inferna
 ois uos laudabit te. **I**
 q. **S**olentur in lacu perit
 uosque confitebit tibi
 paret hinc nota faciet v
 solus nectare. **V**isc. rrr
 bona q. emmaret cogita
 ferno de uos q. perit b
 da bona ma. **I**tem b
 ille. **M**atth. vii. **D**em
 bona q. p. r. r. r. r. r. r. r.
 tu et merita p. r. r. r. r. r.
 que confaemia. **S**unt
 iudicij generale. **I**n q. r.
 q. d. fea p. r. e. ostendit
 q. p. me si non prestia
 bona quid dicitis. **D**uc
 implent esse tunc in p.

demnati et obligati ad furcā inferni in q̄
suspendunt peccatores igne supposito nec
possunt mori. **S**cđm est quia pdidim⁹
paradisi regni coronā quā ex gracia ha-
bere debebamus, ppter hoc xp̄s voluit in
cruce suspendi vt sibi credentes et obediē-
tes liberarent a suspendio infernalis pari-
buli dicens patri ego solus suspendar et
Ita etiā voluit corona spinea coronari
vt sibi credentibus et obedientibus daret co-
rona regni celestis. **I**deo cantat ecclesia
coronat regē omnium corona contumelie
cui⁹ nobis opprobrium coronā cōfert glo-
rie. **M**oraliter si volum⁹ obtinere co-
ronā glorie in paradiso nobis a xp̄o pro-
missam oportet nos in hoc mūdo habere
in capite coronā spinarū quatuor genera
spinarū cōtinentē. **A**nter⁹ memoriā pec-
catorū que cōmisim⁹ amare cōterendo cō-
tricio enī est spina q̄ pungit conscientiaz.
Ita faciebat rex ezechias dicēs **R**ecogi-
tabo tibi annos meos in amaritudine aīe
mee. **D**ñe si sic viuit et in talibus vita spi-
ritus mei. **C**orripies me et viuificabis me.
Ecce in pace amaritudo mea amarissi-
ma. **T**u autē eruis animā meā vt nō pe-
rirer. **P**icasti post tergū tuū omnia pecca-
ta mea. **Q**uia nō infernus cōfitebitur tibi
neq; mors laudabit te. non expectabunt
q̄ descendunt in lacū veritatē tuā viuent
viuent ip̄e cōfitebit tibi sicut ego hodie
pater filijs notā faciet veritatē tuā. **D**ñe
saluū me fac et. **I**saie. xxxviij. **P**oster⁹
bona q̄ emisimus vel cogitare penas in in-
ferno q̄s memim⁹ ppter b̄ dixit xp̄s de iu-
da bonū erat ei si natus nō fuisset homo
ille. **M**atthi. xxvi. **D**extrosū cogitando
bona q̄ peccando perdidim⁹ tēpus perdi-
tū et merita perditā et p̄mia iste spine pun-
gunt conscientiā. **S**inistrozū cogitando
iudiciū generale. **I**n q̄ xp̄us dicet. **E**cce
quid feci p̄ te ostendēs vulnera quid fe-
cisti p̄ me si nō potestis ostendere aliqua
bona quid dicens. **D**ico vobis q̄ dāpna-
ti vellent esse tunc in p̄fundo inferni ne

viderent illā diem terribilem. **N**ota hic
miraculū de illo iuvene scutifero male vi-
te iurator blasphemator lusor leno et c. et
cū in quadā nocte dormiret somnauit q̄
fuit tract⁹ ad iudiciū dei vbi videbat
xp̄m et virginē mariā matrē et sanctos et
corā xp̄o ducebāt anime. **E**t xp̄us dice-
bat cuiuslibet quid fecisti p̄ me et aliq̄ que
renuerāt hic bonā vitā ostendebant aliq̄
bona et aliqua mala et xp̄s dabat s̄ntiam
bonā vt irent ad paradisu et gloriā. **A**lie
autē erant que nullū bonū habebant sed
impenitētes decesserant istis dabat sentē-
ciam dāpnacionis eterne et crudelit̄ subi-
to recipiebant a demonibus et ducebantur
ad infernū. **I**uuenis hoc vidēs valde ti-
mebat dicēs. **M**iser quid dicā quādo
interrogabit me quia nullū bonū feci et
post pauca fuit vocat⁹ coram iudice cui
dixit. **I**udex quis es tu? **R**edde rōnē vi-
te tue tunc iuuenis ad hoc verbu iudicis
fuit exortat⁹ et fuit totus canus siue albus
et totus rugat⁹ et quid erit de veritate qz
roto somnio ille fuit alterat⁹. **T**unc ille
iuuenis dimisit omnes vanitates recepit
ciliciū et multa ieiunia confitebat sepe et
sic fuit cōuersus et sanctus effectus. **I**ste
fuit coronat⁹ corona spinarū personis q̄
de hac corona se coronāt dicit reus. **S**ic
cut lilium in spinas sic amica mea inter-
filias. vt habet in **C**antic. **D**ico tercio
q̄ fuit coronat⁹ de corona de p̄sidentia ge-
nerali xp̄s enī domin⁹ per suā passionem
non solus nobis s̄ sibi meruit scz coronā
vniuersalis p̄sidentie et dominū vniuersa-
le super omēs creaturas et hoc maxime
apparebit in iudicio generali de hoc dauid
psalmo. viij. **E**t apostol⁹ ad hebreos. ij.
dicunt. **D**inuisti eū paulomin⁹ ab ange-
lis gloria et honore coronasti eū et consti-
tuisti eum sup opera manū tuarū omnia
subiecisti sub pedibus eius oues et boues
vniuersas insuper et pecora campi. **G**olu-
ces celi et pisces maris qui pambulāt se-
mitas maris. **E**t loquuntur patri de filio

habebat ad suas creaturas. Et amore
vestri. Ego quesivi in sacra scriptura et in
ueni quod sunt tres gradus amoris

Primus est de amore generali

Secundus de amore speciali

Tercius de amore singulari

In primo gradu deus diligit omnes crea-
turas generaliter sine exceptione. In secundo
diligit solius bonas personas per deuotionem

In tercio gradu diligebat Iohanne eu-
uangelista per suam conditionem simplicem

Et de tercio gradu dicitur thema. Hic est disci-
pulus ille quem diligebat Iesus scilicet amo-
re singulari. Ecce hic in summa tota ma-
teria predicanda.

Primus gradus diuini
ne dilectionis est. Quod deus diligit omnes
creaturas generaliter sine exceptione quia
nulla creatura eximitur. Non solum deus
eximite diligit angelos sanctos et homines
Sed etiam animalia arbores lapides etc.

Ratio patet ad oculum. Nam quilibet arti-
fex bonus seu magister diligit omnia opera
sua quantumcumque modica intantum quod mo-
lestie gerit si eis aliquid detrahatur verbi gra-
tia. Si artifex domorum cum omni sapientia sua
fecit unam pulchram optime dispositam et or-
dinatam domum. Si de illa dicatur malum et
detrahatur displicebit magistro nec in hoc
habebit patientiam cum velit in suis operibus
laudari et commendari. Sic etiam deus a prin-
cipio fecit domum huius mundi sapienter dis-
positam et ordinatam. Superius in celo sunt
camere scilicet mansiones paradisi in quibus ha-
bitant nobiles et barones amici regis Ie-
su christi fenestre sunt sol et luna et stelle.

Mos autem sumus hic inferius in stabulo
cum bestis. De ista domo dicitur propheta. O
israhel quoniam magna est gloria domus dei
et ingens. id est inextimabilis locus possessio-
nis eius magnus et non habens finem supple-
in duracione. Excelsus et immensus. Ba-
tuch. iij. Hanc fecit deus cum magna sapi-
entia mensura et decore. Unde dauid.
Quoniam magnificata sunt opera tua domi-
ne omnia in sapientia fecisti. ps. cii. quia

ergo omnes creature sunt opera dei. Ido
omnes creaturas diligit generaliter. Nec
habet patientiam si aliquis dicit malum de suis
creaturis quantumcumque modicum imo in eis
vult commendari. Ido quando tu videbis
serpentem vel bufonem siue aliquid aliud tur-
pe animal non maledicas ei quia magnam
peccatum est. Sed dicas. Benedictus deus
et quod animal siue quale creaturam fecit.

Recitatur hic miraculum de sancto aula-
guerio episcopo qui cum descenderet in ma-
ri de vno loco indignatus de magno vento
maledixit vento propter quod de hoc habes
magnam conscientiam inducit se in quadam
cella et fecit picere clauem in mari pro-
mit-
tens se nunquam inde exire quousque illa cla-
uis inueniret et in hoc cognosceret se remis-
sionem habuisse de peccato. Post annum
vero quidam piscator presentavit sibi piscem
vnum in cuius ventre inuenta fuit clavis
cum aperiret etc. Ecce quod peccatum est male
dicere creaturas quas deus diligit. De
isto gradu amoris diuini dicit sapiens. de-
diligis omnia que sunt et nihil odisti eorum
que fecisti. Nec enim odians aliud fecisti.
Sapie. ij. Nota diligis omnia que sunt
Ecce amor generalis et nihil odisti eorum
que fecisti. Ecce sine exceptione. Et assignat
rationem dicens. nec enim odians aliud
fecisti. Sed ponit amor. Ecce primus gra-
dus. **M**odo veniunt hic due questiones
perutiles omnibus. **P**rima an sit pec-
catum destruere vel occidere creaturas.
Si peccatum sit eis maledicere videtur quod
magis peccatum sit ipsas destruere quia ma-
ius peccatum est hominem occidere quam ipsum
maledicere dicendo maledictus sis tu vel
huiusmodi. Idem etiam videtur de alijs crea-
turis ergo non debemus occidere pulices
pediculos cimices et similia. Ex ista raci-
one fuerunt aliqui qui habebant conscientiam
occidendi pulices etc. dicentes. Quia
creature dei sunt si non habent consien-
tiam occidendi perdices gallinas lepores
piscis et huiusmodi. **S**ecundo declaratio

ne huius questionis sciendū q̄ deus fecit omnes creaturas duplici fine. Primo p̄ honore et gloria diuina. Secūdo p̄ utilitate humana cauendū est ergo ne illud q̄d homo dicit seu facit creaturis sit contra honorem dei et utilitatē humanā alias potest homo vti creaturis et comedere et occidere quia sunt p̄ nostrā utilitatē. Ideo occidere perdicēs et gallinas muttones et huiusmodi nō est peccatū de se imo concordat cū fine p̄pter quē facte sunt quia p̄ nostrā utilitatē. Etiam potest homo occidere pulices et cetera quia faciūt contra nostrā utilitatē nec enī permittāt nos dormire nō est peccatū imo meritū et oppositum esset stulticia seu error. Ideo possimus occidere lupos vulpes et similia quia dāpnificant nos. Secundus finis principalis quare deus fecit creaturas est pro honore et gloria diuina vt in eis deus laudetur et benedicatur. Et iste est principalis finis. Ideo magnū peccatū est maledicere creaturas q̄ in eis maledicet etiā creator. Ideo est quasi peccatū blasphemie quia repugnat huic fini principali. Et ideo dicebat daniel. Benedicere oīa opera domini dño laudate et sup̄ exultate eum in secula Danielis. iij. Si dicat. Et quomodo formice seu musce possunt deū benedicere intelligit sic. Benedicite sc̄z vos homines ex omnibus creaturis dñi dño laudēt et cetera. Modo ad argumentū si dicitur. Si peccatū est creaturis maledicere videtur ergo maius peccatū esse eas destruere et cetera. Responsio si maledictio et destructio sumatur vniformit̄. Dico q̄ maius peccatum est creaturas destruere q̄m maledicere. Maius enī est hominē occidere q̄ sibi dicere maledictiois tuas et cetera. Si autem sumatur difformit̄ sic q̄ destruere refertur ad creaturā et maledicere ad creatorem maius peccatū est maledicere q̄ destruere quia sapit blasphemiam. Ideo apostolus. Benedicite et nolite maledicere. Gaudete cū gentibus flere cum flentibus

Ad romanos. xij. et hoc de p̄ma questione. Secūda questio q̄ vos possitis mihi facere est. vos frat̄ dicitis q̄ deus diligit oēs creaturas et cetera. Querit. Si hoc amore deus diligit peccatores et dāpnatos et demones. Hec questio est sc̄dm plures interrogaciones vt dicitur logici adī diceret dicat frater mel et fel est dulce et amar. Due questiones sunt i vna. Ita etiā cū dicitur vtrū deus diligit peccatores et dāpnatos vel ne q̄ peccator duo dicitur sc̄z naturā seu substantiā hoīs et culpā seu peccatū que ē in eo. Cū ergo querit vtrū deus diligit peccatores vel ne q̄ peccator duo dicitur sc̄z naturā et culpā oportet r̄ndere cū distinctio ne dicēdo q̄ deus diligit naturā q̄ opus suū est s̄ nō diligit culpā seu peccatū. q̄ nō est opus suū. Nota ad hoc p̄positum pulchritudinem similitudinē te pictore qui diligit ymaginē quā ipse depinxit s̄ si est deturpata nō diligit maculā et cetera. Ita de deo ymaginē quā deus depinxit est aīa ad ymaginē et similitudinē suā. Infantū q̄ si anima posset videri a nobis absq̄ macula nollēt comedere et cetera. Sed peccator sup̄inducit maculā seu turpitudinē pat̄. imo p̄pter illā punit peccatore et q̄ maculauit ymaginē dei. Similit̄ odio sunt deo impius et impietas eius. Sapientie. ij. Nota similit̄ quia deus odit impietate et p̄pter eā odit etiā impiū. Ita q̄ eadē rō odij est vtrobiq̄. Quid de dāpnatis ad idē. Quid vult dicere dāpnatū esse duo dicit sc̄z creaturā dei vel culpa obstinata irreparabili. rōne cur datur sibi pena seu punitio dicendo dāpnatis dabo tibi penam quia tu maculasti et deturpasti ymaginem meā. Ita q̄ deus diligit naturas sed non culpā. Ideo auertit vos et cauetis a maculis peccatorū sc̄z superbie et cetera. appropinquant sicut munda. Ideo vult q̄ hostia in qua ipse est dicitis vobis sit mundata et vinū etiā mundū et purū et corporalia vt alia. Nam propter immundiciam fuit reprobatū sacrificiū veteris testamētī

De sancto
 Doctoria. Non est
 vobis. Quid dicit
 si manna et mōna
 sunt sine macula eo q̄
 tra quā magis vult
 les de mōdas cū lip
 omne cōfessionē
 q̄ laudamini mūdi et
 orationū et cetera. Vt
 gradū. Secūda gra
 est q̄ deus diligit
 oēs creaturas gen
 p̄pter eam de dōdon
 bonis homo vel bon
 p̄mos amore gen
 vites amice et cetera
 eis loquendo com
 vando iuando et cetera.
 amoris specialis. S
 gar omnes creaturas
 solū bonos diligit sp
 to cōfessando et cetera. D
 re summo bono q̄ qu
 cū deo dicendo paret
 digne manū quādo d
 reus loquitur tibi ref
 cōne dar cōsolacionē
 omnes quia iste sunt re
 mōdo quādo tu occid
 vobis marinas rel
 amulipare cōsolat
 tur mōdo legis vel
 vobis. Ita enī est os rei.
 sando quādo vobis s̄nt
 similitudines cū tam
 gis p̄pter vobis quod
 farit et quādo esse dī
 rur et s̄ra cū os. Hanc
 ritas est et q̄ manū
 ner et cetera. p̄ma Jōhāne
 vando q̄ persone bon
 tent cōmunicare tunc
 cū ip̄o in mēta sua ten
 q̄ comedat in mēta cū
 tu cū ip̄us dilectis su

Auctoritas. Non est voluntas mea in vobis etc. Malachie primo fiat ergo ratio si manimata et irrationabilia vult deus quod sint sine macula eo quia sibi appropinquatur quātomagis vult aīas nostras rationales esse mūdās cū luxuria ipsius pñie scz cōtricionis cōfessionis et satisfactionis. ergo lauamini mūdī estote auferte maluz cogitacionū etc. **V**saie primo et hoc de primo gradu. **S**cōdo gradus dñie dilectionis est quod deus diligit de amore speciali non oēs creaturas generaliter s̄ solū bonas ppter eaz deuotionē. **R**atio quia licet bonus homo vel bona mulier diligit oēs p̄imos amore generali diligit tamē parentes amicos et vicinos amore speciali eis loquendo conuersando comedendo dando iuuando etc. **I**sta enim sunt signa amoris specialis. **S**ic etiā deus licet diligit omnes creaturas generaliter tamen solū bonos diligit specialit̄ cū eis loquēdo cōuersando etc. **D**icit ysidorus in libro de summo bono quod quādo orat loquitur cū deo. dicendo pater noster etc. **E**t cum digne maria quādo dicit **A**ue maria. **E**t deus loquitur tibi respondēdo quādo in oratione dat cōsolaciones aliq̄s et illuminaciones quia iste sunt dei locuciones. **E**t nunquā quādo tu orasti remane deuote vel dixisti matutinas vel missas sentis in anima singularē cōsolacionē deus loquitur tecū quando legis vel studes in bono libro. **L**iber enim est os dei. **S**cōdo conuersando quādo duo stant simul dicit eis illi simul stant vna res cū tamē distent. **M**agis ppe est deus illis quos diligit singulariter quia infra eos est semp conuersatur et stat cū eis. **A**uctoritas. **D**eus caritas est et qui manet in caritate in deo manet etc. p̄ma **J**ohānis. iij. **T**ercio comedendo quod persone bone et deuote sepe debent cōmunicare tunc enim homo comedit cū xp̄o in mēsa sua bene est amicus regis qui comedit in mēsa cū eo. **Q**uarto dantur enim xp̄us dilectis suis speciali amore

mittit dona vni donū hūilitatē alii donū liberalitatis alteri donū castitatis vel patientie etc. **E**t ideo sicut amicus regraciatur amico de donis ita etiā xp̄o regraciandū est dicendo grates vobis dñe. **E**go confiteor esse superbus **S**ed vos misistis michi donū humilitatis et sic de alijs. **I**dem etiā de donis corporalibus scz sanitatis et huiusmodi vel temporalibus quibuscunq; a deo datis. **D**e isto amore speciali dicit scriptura. **N**eminē diligit deus nisi eū qui cū sapiā inhabitat. **S**apie. vij. **N**ota nisi eū qui cū sapiā inhabitat. **Q**uia isto amore speciali nō diligit deus stultos s̄ solū sapientes. **M**odo videamus quod sunt stulti et qui sapientes. **M**odo si ab hinc vsq; ad tale locū esset vna via a dextris aspera sine cauernis tamē est segura. **E**t a sinistris est alia via plana deliciosa cū tabernis de vino miliari ad aliud cū arboribus et volucris cantantibus tamē est ibi vnus passus periculosus in quo omnes trāseuntes occidunt et dependant et super turrim esse valde respicientes ambas vias et clamādo diceret via dextris ad dextrā respiciat et nō ad sinistram quia omnes ibi dependant etc. **N**unquā volentes credere clamanti dicendo ipse vellet quod dimittam viā bonā et deliciōsam et quod vadam per viā asperā etc. reputabunt fatui et credentes sibi sapientes immo vtrāque inter vos nō sunt multi stulti. **E**cce ab hinc vsq; ad aliū mundum sunt due vie a dextris est via virtuosā et spiritalis. **A** sinistris est alia scz via viciosa et carnalis. **P**rima est via pñie aspera est asperū est cōtineri etc. s̄ est segura. **I**do xp̄s optime mouet dicēs. **B**enitentiā agite appropinquet enim regnū celoz etc. **M**atth. iij. **A**lia via a sinistris est deliciosa et carnalis. scz comedere bibere dormire luxuriari facere se vindicare etc. **S**ed in passu periculo scz mortis omnes denuciantur dependantur et occidunt. **S**i dicatur etiā in alia via est passus periculosus mortis vtrū est s̄ non dependant quod secū

portant thesaurū meritorū et bonorū operū
 Videt ergo vobis magna stulticia velle
 ire per vias sinistrā quā scitis quā ducit ad
 infernū. Sciunt se esse superbos auaros
 luxuriosos etc. et hec via que tendit. Si
 dicatis quod ad paradysū hereticus etiam est
 quia via spiritalis est paradisi. Sed est stul-
 tus etiam. Ecce quare dicitur neminē diligit
 deus etc. qui scilicet sapiens eligit viā securā
 licet aspera talibus dicitur Christus. Sicut dilexit
 me pater scilicet amore speciali et ego dilexi
 vos manere in dilectione mea sed nō di-
 mittendo viā bonā. Si dicat dñe et quo
 modo manebimus in dilectione vestra.
 Respondet dicens. Si p̄cepta mea serua-
 ueritis quā in hoc consistunt ut homo redi-
 nat a malo et faciat bonū. Manebit in
 dilectione mea. Sicut ego p̄cepta patris
 mei seruavi et maneo in eius dilectione.
 Iohānis. v. patet scōs gradus. **T**er-
 cius gradus diuine dilectionis est de amo-
 re singulari quā dilexit Iohāne euangelis-
 tam propter suā condicionē nō solū enim
 Christus dilexit Iohāne amore generali et
 speciali sed etiam amore singulari hoc declara-
 tur sic. Quilibet dñs et paterfamilias do-
 mus diligit domū suam et quicquid est in ea
 amore generali. Nō solū enim diligit pro-
 rem filios et famulos sed etiam iumenta. De-
 inde amore speciali diligit filiū sibi magis
 similē pulchrum humilem obedientē. Ita
 etiam in domo huius mundi deus ut paterfa-
 milias diligit omnes creaturas generalit̄ et
 bonas specialit̄ sed inter omnes habebat vniū
 filiū sibi similē pulchrum. i. virginē humilē
 obedientē. Secus de alijs apostolis quā ha-
 buerunt uxores. Sed iohānes semp̄ fuit
 pulcher p̄mo in ore non loquendo de illa
 materia in oculis aspectibus in auribus no-
 lens audire turpia. In manibus a malis
 tactibus in corde a malis desiderijs et cogi-
 tationibus propter quod Christus et virgo maria
 diligebant ipsum singulari amore. **E**nde
 Christus in passione existens in cruce et vidit

set ibi matrē tristē desolatā volens ipsas
 consolari sciens quod virgo maria singulari
 amore diligebat Iohāne dixit virgini
 matri quod reciperet Iohāne in filiū. Ecce
 amor singularis ex sua pulchritudine vir-
 ginis. **Q**uantiū deberem laborare
 ut essem pulchri et casti viri et uxoris ser-
 uantes modū sunt pulchri magis pulchri
 sunt tamen illi qui viuunt continent sed
 super omnes pulchriores sunt virgines ta-
 les enim singularit̄ diliguntur a Christo patet
 de beato Iohāne de cuius dilectione di-
 citur thesaurus. **H**ic est discipulus ille quē di-
 ligebat Iesus dicit hic glosa beate dilige-
 bat Iohāne. Iesus nō exceptis ceteris
 singularit̄ sed p̄ ceteris quos diligebat
 familiarit̄ vniū quē specialis p̄rogatiua
 castitatis ampliora dilectione fecerat dig-
 num. **N**ota huius singularis dilectionis
 signum. **E**x euangelio hodierno et histo-
 ria huius festi de dolio feruentis olei dicit
 euangelistā quod Christus volens ostendere
 petro martiriū quod debebat pari pro Christo
 dixit sibi. **C**ū esses iunior cingebas te et
 ambulabas cum autem senueris extendes
 manus tuas. scilicet in cruce et alius te cinget
 scilicet in cruce ligando et ducet te quo non
 vis scilicet ad mortē. **I**deo vni sequere me
 Sicut ergo moriatur in cruce etiam et tu. **P**et-
 rus vero videns iohāne volendo scire
 si moreretur per martiriū dixit Christo do-
 mine. **H**ic autē quid. i. quomodo morie-
 tur. **R**espondit Iesus Sic eum volo ma-
 nere donec veniā quid ad te tu me seque-
 re. **E**x hoc apostoli opinati sunt quod Iohā-
 nes non moreretur usque ad diem iudicij
 cum dicitur donec veniā sed ipsemet Iohā-
 nes annullat opinionem illam dicens.
Et non dixit Iesus quia non morietur sed sic
 volo eū manere. scilicet ne moriatur pro moriatur pro mar-
 tiriū. quod licet multociēs fuerit in tormen-
 to etc. **D**eus tamen ipsum conseruauit quousque
 fuit. **xix.** annorū. tūc Christus venit ad eum d.

veni dilecti etc. **E**
 cum volo manere etc.
 lamā tunc roman
 ipse ostendit iohāni
 de magna mari ad
 tunc alimba mea
 lece enim spiritum
 Ecce rano quare no
 romiano imparat
 uolo feruentis olei
 lamam eo quod cont
 caroris predicabat
 rocia bre. et fuit con
 recte viderit fuisse
 pro iohāne. Cum a
 poveris et flāma n
 domus etc. tunc
 rana. Et quo bono
 culis meis. Multi e
 in oculis gratum su
 culis etc. Aliqui p
 si non dominum. Ali
 nectomū. Aliqui a
 viles in oculis etc. et n
 istud est melius. **P**
 cū facie et palliare o
 magnā humilitatem
 nūquā vana gloria
 Cū in oculis etc. qu
 functionatiles. **S**ec
 tōmōles in oculis etc.
 p̄p̄tore tunc que ozan
 ventis et disponens fo
 bonū veniō. **L**amen g
 fante cū tunc tunc ap̄t
 res bonū tunc tunc ozan
 coram tunc tunc ad
 in oculis tunc tunc
 les. **S**ed abominab
 norozij peccatos etc.
 mēs et lufozes etc.
 ma letantur cum mal
 meo p̄p̄tore quoz
 mē gressus eorum.

De sancto

veni dilecte mi rē. **E**cce quare dicit. Sic eum volo manere scz sanum viuū z incolūmū donec veniam sup. ad eum. **R**ecte xps ostendit iohanni amorem quez ostēdit virgini mari ad qm venit i fine dicens veni columba mea rē. **E**t virgo sine dolore emisit spiritum. **I**ra eniaz de iohāne **E**cce ratio quare non fuit mortuus cum a domiciano imperatore fuisset missus in dolio feruentis olei in roma ante portam latinam eo qz contra reuera ipsius imperatoris predicabat xpi fide. **P**icatur hystoria bre. z fuit completa ppheta ysa. que recte videtur fuisse de beato iohē dicente xpo iohāni. **C**um ambulaueris i igne nō pbureris z flāma nō ardebit in te. qz ego dominus te? tuus scz israhel saluator tuus. **E**t quo honorabilis factus es in oculis meis. **M**ulti efficiunt honorabiles in oculis gentium siue hominum s non in oculis dei. **A**liqui p oppositū i oculis di s non hominum. **A**liqui nec in oculis dei nec hominū. **A**liqui autem sunt honorabiles in oculis dei z nō in oculis hominū istud est melius. **P**rimi sunt psonē ppositae facie z palliate ad extra ostēdētes magnā humilitatem **I**ntrus aut sunt pleni supbie vana gloria presumptōne rē. **T**ales in oculis dei qui videt corda non sunt honorabiles. **S**ecundi vero qui sunt honorabiles in oculis dei s non hominū sunt persone deuote que orant z faciunt penitentiam s aliquorjens forte faciunt aliq bona intencōne. **T**amen gentes scandalizantur talibus dicit apostolus prouidentēs bona non tantū coram deo sed etiaz coram hominibz ad **R**o. xij. **T**ercij q nec in oculis dei nec hominum sunt honorabiles **S**ed abominabiles sunt publici z notorij peccatores vt peccinarij z meretrices z lusoze rē. **P**e quibz dicit scriptura letantur cum malefecerint z exultāt in rebus pessimis quoz vie puerse z infames gressus eorum. **P**rouer. ij. **Q**uarti

Barnaba apostolo

qui sunt honorabiles in oculis dei z hominum sunt illi qui taliter viuunt z talem intencōnez habent in factis qz quicqd dicit vel faciunt pro honore dei z saluacione animarum caueant ne in aliquo scandalizant gentes. **I**n de apostolus de se dicebat. **S**i esca scandalizat fratrem meū nō māducabo carnes in eternum ne fratrem meum scandalisem. **i. ad Corinthios. viij** **D**e isto gradu dicit scriptura de thobia z cognōne sua omnis autem cognacio ei? in bona vita **Thoby. xij.** **I**n isto gradu fuit beatus iohes euangelista **I**deo sibi dicit xps. **E**go dilexi te rē.

De beato Barnaba **R**at vir bon?

Rat vir bon? plen? spiritus sancto z fide vrbum istud habet in actibz apostolorz. c. xij. **J**am scz qz festum z solempnitas presens rota est beati Barnabe apostoli. **I**ta erit z sermo noster z si placet deo de sua sanctitate vite poterimus reapere exemplum gubernādi vitam nostraz vt ad paradysum perueniamus z vt ita sit saluter virgo maria rē. **P**ro introductione materie predicante posset hic querere aliq simplex z ignorans. **E**nde est hoc qz beatus Barnabas dicitur apostolus cū apostoli sint. xij. z ipse non sit de numero illorum. **S**trictē autem solum sunt apostoli illi quos cristus in vita sua elegit z misit predicare quia apostolus item est qz missus z solum fuerunt electi duodecim auctoritas. **E**locavit discipulos suos z elegit duodecim ex ipsis quos z apostolos nominauit vt habet **L**uc sexto capitulo z nominauit sic. **I**tem dixit cristus. **N**onne duodecim hore sunt diei. **S**i quis ambulauerit in die nō offendit quia lucē huius mundi videt. **S**i autem ambulauerit in nocte offendit. quia lux non est in eo vt habet **J**ohannes vntesimo capitulo

Non loquebatur de die naturali qz q̄ tuoz horas habet nec de die vsuali. quia aliquies habet plures horas aliquotiens minus s̄ loquit de se qui est dies ille de q̄ dauid. **M**elior est dies vna in atris tuis sup milia auri et argenti duodecim ho- re huius diei sunt duodecim apostoli qui fuerunt clari in sanctitate et simul cum xpo **I**sto modo nec beatus barnabas paulus sunt de duodecim apostolis. Sed beatus matthias fuit de numero illoz qz licet in vita xpi non fuerit de numero apostolorz tñ successit inde et iaz cristus in corde suo elegerat ipm quando dixit. Amen amen dico vobis qz vos qui secuti estis in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue sedebitis et vos sup sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel. **M**at. ix. In dicta auctoritate nō loquebat de iuda s̄ de beato matthia ei⁹ successore qz iam in corde suo elegerat. Si aut̄ largo modo volumus loqui de apostolis nō solum illi duodecim qui per crismum in vita sua fuerunt electi sunt apostoli s̄ etiam illi qui post xpi ascensionem fuerunt electi sunt apostoli et sic sunt quatuordecim. **B**eatus paulus maximus apostolorz que elegit cum iret damascum ad persequendum xpianos. d. **C**las electionis michi est iste vt portet nomen meum coram gentibus et regibus et filiis israel. **Act. ix.** Ex ista ratione in bullis papalibus in sigillo plumbeo paulus ponit ad dextraz et petrus ad sinistram alias bulla esset falsa. **R**atio qz beatus petrus fuit electus a cristo in sinistra scz in hac vita mortali que per sinistram designatur. paulus aut̄ electus fuerat a cristo in dextra glorie qz iam xp̄us erat in gl̄a in passibilis et immortalis. **E**tia beatus barnabas fuit electus a cristo in dextra glorie. **D**e ista electione auctoritas. **I**eiunantibus aut̄ discipulis dixit illis sp̄s sanctus **S**egregate michi saul et barnabam in opus. **Ad q̄ assūpsi eos Act. iij.** **H**aret ergo qz beatus barna-

bas est verus apostolus xpi licet non elegerit eum in vita. **S**i aut̄ dicatur de omnibus discipulis **Q**uare sanctus barnabas fuit electus in apostolum et nō alij. **R**acō assignat in thematice dicens. **E**rat vir bonus. **M**ora erat vir nō dicit erat homo qz multi sunt homines qui sunt magni peccatores. **S**ed dicitur vir a virtute. qz erat virtuosus et bonus patet thema in q̄ subtiliter ostenduntur quatuor excellentie d̄ beato **B**arnaba apostolo

Prima qz fuit alte virtuosus qz erat vir
Scda qz fuit plene pius qz erat bon⁹
Tercia qz fuit vere graciosus. quia plenus spiritus sancto
Quarto qz fuit digne gliosus. qz plenus fite.

Dico p̄mo qz beatus barnabas fuit alte virtuosus qz erat vir. i. virtuosus. **Q**uid est virtuosus esse **D**ico qd̄ intellectus memoria et voluntas et opa sūt s̄m dei et ei⁹ mandata nō curat qd̄ dicitur gētes quid d̄z fieri s̄m deum talis est virtuosus et fortis **S**icut em̄ dicit de illo qui leuif cadit modico vento vel impetu nō h̄z virtutē non est fortis. **E**cce q̄liter cadit s̄ qñ stat fortiter d̄ o virtutem h̄z fortis est. ita spiritu aliter tot⁹ iste mund⁹ est plenus ventis qui sūt temptaciones demonū. **S**p̄s. i. ventus grandis et fortis subuertens mōtes et cōterens petras. **ij. Re. ix.** **M**ones alti fuerunt adā eua sampson dauid salomon tñ subuersi fuerunt vento temptacionis nō erāt fortes qz statim ceciderunt. **I**deo virtuosus et fortis sūt qui nō p̄mittunt se cadere quacūqz tēptacione. **S**cdo qñ quis portat onus fortiter dicitur virtutem habet iste fortis est secus si cū onere cadit. **I**ta quilibet nostr⁹ portat magnū onus carnis. **vij. Sap. ix.** **C**orp⁹ qd̄ corrūpit aggruat aīaz. **Q**ui q̄ p̄mittit se cadere ponere malaz inclinacōm carnis nō est virtuos⁹ nec fortis s̄ ille qui tenet se fortiter est virtuosus. **T**ercio presens vita non est nisi quedam via arenosa tot

sunt occasiones peccandi scz audiendo vi-
tendo operando z oportunitates male qd
ille nō cadit est fortis z virtuosus. **Quar-**
to in hoc mundo habemus multas etrup-
nas tribulacōnum dolorum z infirmita-
tum paupertatum persecucōnum. Ita qd
multi cadunt per impatentiam. Sed qui
scit se tenere fortiter contra ventum tēp-
racōnum contra onus malarum inclinari-
onum contra arenam occasionum z ptra
impetus tribulacōnum talis est virtuosus
auctoritas de illo sancto Job qui in hīs
q̄uor fuit fortis. **Ite**o dicitur de eo vir
id ē virtuosus. **Erat** in terra hūf nomine
iob z vir ille erat simplex qz cum haberet
corpus z aiām solum sequebatur animā
qua regebatur z rectus. qz non permitte-
bat se cadere ac timens deum qz dyaboli
tempnacōibz non cecidit. **Et** recedens a
malo scz vitando carnis inclinacōes ma-
las. **Talis** fuit beatus barnabas. **Erat** vir
i. virtuosus qz respectis cunctis tempo-
ralibus bonis virtuose appetebat celestia
z eterna. **Mora** quomodo fuit te pipre d
cuiare in cassia de genere aaron de tribu
leui habēs domum z possessiones z erat
literatus in lege moysi qui audita fama vir-
tutum miraculorum z doctrine apostolo-
rum volebat videre z audire z venit ihe-
rusalem z vidit apostolos z audiebat sē-
mones eorum z erat totus attonitus. **Et**
quia ipse erat magnus clericus z cognos-
cebat tempus aduentus messie comple-
tum cum magna reuerentia z attentioe
audiebat sermones apostolorum. **Ite**o
fuit illuminatus. **Nota** cum quanta dilis-
gentia est audiendus sermo. **De**inde dixit
infra se ex quo audiui doctrinam istoz
hominum volo videre eorum vitas. quia
multi predicant bene qui tamen viuunt
male z vidit qd viuebant p̄muniter nullus
habebat nec portabat pecunias particula-
riter nisi rectores hominum z mulierum
Et fuit multum p̄tentus de eorum vita.

Deinde respexit miracula eorum qui cura-
bant cecos surdos z cetera. **Q** dixit bea-
tus barnabas z quis posset ista facere ni-
si deus. **Nolo** aliam probacōem z reuer-
sus est chibz z vendidit omnia bona sua
z recepto congerio ab amicis venit ad a-
postolos dicēs eis. **En**te erat de quo ge-
nere z tribu z illuminatus predicacionis
bus supplicauit eis vt ipsum reciperent in
societate z fuit receptus z baptisatus bar-
nabas qd item est qd filius consolacionis
qz apostoli fuerunt valde consolati de eo
z precium bonorum operum posuit ad pe-
des apostolorum vt distribuerentur paupe-
ribus societatis. **Erat** vir vbi crist⁹ sibi
aparuit in oracōne. **Constans** id est vir
tuosus esto barnaba. quia premia eterna
percipies. **Q**ualis p̄mutatio dare terre-
na z accipere celestia d̄ omnibus que dixi
auctoritas de biblia i qua maxime vita be-
ati barnabe hēt ioseph hanc qui cognomi-
natus est barnabas apostolis qd est inter-
pretatum filius consolacionis. **Leuitas** cy-
prus genere cum haberet agrum vendidit
eum z attulit precium z posuit ad pedes
apostolorum. **Act. iij.** **Ite**o possumus dice-
re de eo. **Naaman** princeps milicie regis
sirie erat vir magn⁹ apud dñm suū z ho-
noratus. **Per** illū em̄ redit dñs salutes
sirie zc. iij. **Re. v.** **Mozaliter** pro nobis
Si vos de mūdo nō habētis tantā virtu-
tem dimittendi oīa pro deo nec tenemini
Nos religiosi tenemur ex voto s̄ dimittē-
tere tenemini omnia de malo iusto d̄ vsu-
ra furto rapina de calūpnia solidata de de-
cimis defūctorū de alijs scz male emendo
vel vendēdo z restituere de illis de bono
iusto potestis cōgregare p̄ vobis z filijs
Item tenemur ad restitucōnem de dāp-
nis datis z multi nō faciunt sibi consien-
tiam. **Si** ex negligentia vestra vel saēter
oues v̄e intrarunt campum vel vineam
alren⁹ licet curia non cogat vos tenemini
satisfacere. **Ite**m de notarijs q̄ in testa-

Sciēdū q̄ gr̄a gr̄uz faciens nō est nisi q̄ persona habeat spiritū sanctū qz siml̄ st̄at z simul perduntur qz non peccat s̄ beatus Barnabas habebat simul spiritū sanctū z gratiam gratum facientem. Ideo dico q̄ erat vere gr̄osus in omnibus dictis et factis suis. Nota quomodo fuit per annum in ciuitate antiochie z magnā turbam conuertit z ibi ipse mutauit nomen xp̄iam enim tūc dicebantur discipuli hoc nomen discipulus est correlatiuū sc̄z ad apostolus quorū erant discipuli. Dixit beatus barnabas melius est q̄ relatio cog nominatio siue diuinitio fiat ad xp̄m. Ido ordinauit q̄ discipuli vocarentur cristiani vt patet Actuum. ij. Et fuit plena pphetia ysaiē dicens. Seruos suos vocauit nomine alio. In quo qui benedictus est super terram benedicetur. Ideo amen. **Ysa. lv.** Item qualiter recusauit diuinos honores sibi oblatos Actuum. xij. plerūto spiritū sancti repellebat ab eo spiritum inanis glorie sed omnia referebat in deum. Ideo poterat dicere. Spiritus tuus bonus reducet me in terram rectam. psalmos. clij. Moraliter habetis h̄ doctrinam q̄ in omnibus factis z dictis vestris tēis honorem deo quia multa bona opera perduntur qz honoz non datur deo quecuqz faciatis in verbo aut opere oīa in nomine domini ihesu xp̄i facite ad **Col. ij.** Quarta excellentia est quia fuit dignus gloriosus quia plenus fidei qz propter plenitudinem fidei fuit gloriatus qz fides cristiana habet tantam virtutem q̄ eam tenet in corde sine errore vel falsa opinione deus facit ipsum gloriosum i miraculis in hoc mundo z in alio per gloriā eternam. Ideo quando curabat aliquem dicebat fides tua te saluum fecit. Non dicit humilitas tua vel patientia tua et cetera auctoritas. Accessum habemus per fidem in gratiam istam. In qua stamus s̄ faciendi miracula z in alio gloriatur in spe glorie filiorum dei ad **Romanos. v.**

Ido beatus barnabas ex fide firma q̄ habebat predicabat ore curauit omnē infirmitatem. Non legitur q̄ porraret alium librum nisi euuāgelium beati marci q̄ magis large ponit vitam xp̄i. Et quāto porrabatur sibi infirmus ad curandum ponebat illud euuāgelium sup̄ eum in nomine ihesu zc. Et curabatur ecce qualiter fuit in hoc mundo gloriosus in miraculis z in alio in premijs. Nota hic eius martirium. Moraliter q̄ ex quo fides xp̄iana habet tantam virtutem consulo vt sciat eam quia tota continetur in credo in deū z dicatis mane z sero cum protestacōne retur ratio de cantela accensa que extinguitur nisi respiret. Ideo dauid. Credidi s̄ in corde. ppter qd̄ locutus sum sc̄z in ore. Et qualiter ego autem humiliatus sū nimis.

De sancto Johanne baptista vel in eius vigilia. Sermo

Antequam exires d̄ vulua sanctificaui te habetur verbum istud textualiter in libro ieremie. p̄lxte capitulo primo z recitatur in epistola hodierna de vigilia zc. Saluetur virgo maria zc. Pro introductione materie predicante z declaracōne thēmaris. Sciendum q̄ ille magnus p̄lxta z amicus dei Jeremias in epistola hodierna recitat magnas gratias quas deus fecit sibi dicens. Factum est verbum domini ad me dicens. Priusq̄m te formare in utero noui te. Et anteq̄m exires te vulua sanctificaui te z p̄petam in gentibus dedi te. Jeremie primo. In h̄is verbis narrat q̄ tuoz magnas gratias quas deus fecit.

- I** Prima familiaris collocutio.
- S**ecunda eternalis predestinatio
- T**ercia specialis sacrificatio
- Q**uarta p̄pheticalis illuminatio

De prima scilicet familiari colloctione qui cum Jeremias esset ad huc puer te? sibi loquebat familiariter legitur de abraham cui pro singulari gratia deus voluit loqui sibi in qua etate non quando erat puer vel iuuenis sibi quoniam fuit. lxxv. annorum. **Benf. xij.** Sed ieremie fuit locutus cum adhuc esset puer. **Ecce** quare dicit factum est verbum domini etc. De secunda quod essentialiter deus predestinavit eum ut esset sanctus in hoc mundo et gloriosus in paradiso. **Et** sibi revelavit quasi ut aperiret sibi librum predestinationis in quo nullus legit nisi deus. **Si** vultis intelligere istam gratiam cogitate illud verbum nemo scit vestrum odio vel amore dignus sit. **Ecl. ix.** Sed ieremias sciuit quod deus sibi dixit prius quam te formarem in utero matris. **Non** solum scientia speculationis sibi scientia approbationis. De tertia scilicet sanctificatione spirituali maxima gratia fuit quod antequam fuisset sanctus quam natus. **Noe** habuit pro singulari gratia quando fuit quingentorum annorum quod tunc fuit a deo sanctificatus. **Sed** ieremias iam in utero matris antequam exires de vulva sanctificatus in te. De quarta scilicet illuminatione prophetabili quod deus fecit eum consiliarium suum et secretarium revelando sibi ventura. **Jo** dixit. **Et** prophetam in gentibus dedi te ista verba et iste quatuor gratie prophetie et hystorice dicuntur de ieremia prophetam. **Sed** a prophetate et allegorice recitantur de beato iohanne baptista hodie in ecclesia. quia sibi etiam deus fecit istas quatuor gratias et fuit in utero sanctificatus. **It**em a proprie dicitur thema Antequam exires de vulva etc. **Qu**esivi amore vestri quod sunt modi quos deus tenet ad sanctificandum peccatores et qui sunt. **Et** inveni quod sunt quatuor et de quinto modo loquitur thema. **Ante** quam exires de vulva etc. **Et** sunt modi isti qui sequuntur primus.

- ¶** Primus est finalis contritio
- ¶** Secundus penitentialis conversio
- ¶** Tertius martirialis afflictio

¶ Quartus baptismalis ablucio
¶ Quintus specialis preventio
¶ Dico primo quod unus modus quem deus tenet sanctificandi peccatorem est finalis contritio quando persona vivit diu in peccatis et mala vita sine timore dei et verecundia gentium nec curat de deo ymo forte non credit. **Sed** finaliter quando debet mori deus aperit sibi fontem tunc datur sibi contritionem de peccatis ex qua purificatur et sanctificatur anima. **Sed** de isto non facit condie quod in tota sacra scriptura non legitur quod aliquis fuerit sanctificatus nisi unus scilicet latro de quo dicit leo papa quod semper fuit male vite et nunquam fecit aliquid bonum in vita sua et suis criminibus captus et sententiarus fuit ad latus christi suspensus et subito christus aperit sibi fontem misericordie et flumen contritionis venit ad eum et dixit christo cum magnis singulibus et suspiriis Domine memento mei dum veneris in regnum tuum. **Luc. xxiij.** **Et** christus sibi respondens dicens. **Ame** dico tibi hodie mecum eris in paradiso et fuit sanctificatus ab omnibus suis peccatis. **Sed** possunt queri ab aliquo cum duo legantur latrones fuisse cum christo suspensi quare unus fuit sanctificatus et alius non. **Responso** quod a sanctis doctoribus assignatur est ista. **Dicunt** euangeliste quod christus expiravit hora nona et tunc sol est alte et incipit declinare ad occasum et umbra brachii christi tetigit latronem que fuit rante virtutis quod convertit eum. **It**em mirum quia legitur in actibus apostolorum quod umbra beati petri sanabat infirmos. **Actu. v.** **Dicatur** quomodo ponebantur infirmi in gradibus per vicus ut umbra petri tangeret eos. **Quid** mirum ergo si umbra christi convertebat peccatorem de nullo alio legitur quod habuerit malam vitam et bonum finem nisi de isto latrone de isto modo sanctificationis prophetia. **Congregabo** eos quasi gregem ad victimam et sanctifico eos in die occasionis. **Iere. duodecimo.** **Hoc** dicebat prophetam orando. **Modo** quilibet nostrum vellet sanctificari vivere ad libitum et ha-

De sancto

bere bonū finem **I**do vsurarij & lenones
& meretrices quādo iurant dicunt si deus
me porrabit ad bonum finem. Sed ipsi
nolūt hāc bonā vitam ideo nō habebunt
bonum finem. **I**deo non expectetis finem
sed p̄ tempore q̄ habetis dimittatis ma
lam vitam & peccata & veniatis ad deum
q̄ in fine tot sunt dolores q̄ non possunt
habere deuocōz nec p̄uocōnem nec recōz
dantur de peccatis. Nulla dicat eya de
qui peccat parcer michi. **C**onfiteere te dei
mīscōdia sine penitentiā stulticia est. **I**deo
modo p̄ tempore redite ad bonam vitam
& penitentiā & sic eritis sanctificati a pec
catis. **I**ta dixit ap̄stolus quibusdam pec
catoribz postq̄ redierūt ad bonam vitam
Liberati autem a peccato serui facti estis
iusticie. **H**umanum dico p̄pter infirmita
tem carnis vestre. **S**icut em̄ exhibuistis
membra vestra seruire inmundicie & iniq̄
rari ad iniquitatem. **I**ta nūc exhibere mē
bra vestra seruire iusticie in sanctificacōz
Cum em̄ serui essetis peccati liberi fuistis
iusticie **Q**uem ergo fructū habuistis tūc
in illis in quibus nunc erubescitis. **N**am
fines illorum mors est dicunt. **N**unc ve
ro liberati a peccato serui autem facti dei
habetis fructum vestrum in sanctificacio
nibz **R**o. vi. **S**ecōs modus sanctificacio
nis est vel habetur per penitentiā p̄fessi
nē. q̄n̄ persona que fecit plura peccata su
perbie & vanitatis auaricie & cupiditatis
luxurie & carnalitatē & sic de alijs nō ex
pectat finē. q̄ iuuenis non expectat senec
tutem nec sanus infirmitates sed de bona
hora redit ad deū dolet de peccatis & pro
ponit abstinere confitetur acceptat peniten
tiam satisfacit p̄t̄ inimicis seruat festa cō
municat deuote. **I**sto modo multi sancti
ficantur ille est secundarius modus. **I**sto
mō magdalena fuit sanctificata vt habet
tur **L**uce. vii. que in iuētute cecidit nesci
ens cauere in t̄m̄ q̄ ita fuit diffamata q̄
p̄didit nomen & dicebat peccatrix s̄ quid
fecit nō spectauit senectutē nec finē sed au

Johanne baptista

ditis sermonibz xp̄i dicentis penitentiā
agite &c. **Q** dixit ip̄a ad huc potero salua
ri si faciā penitentiā & venit ad pedes xp̄i
& lacrimis rigauit pedes eius & recepit ī
se magnā penitentiā ieiunia orōes et alia
in t̄m̄ q̄. xxx. annis fuit in deserto solitaria
que nichil p̄medit nec bibit dormiebat su
per lapidē &c. **I**ste modus est melior q̄
primus de isto dicit dō. **F**luminis imper
tificat ciuitatē dei. **S**anctificauit taber
naculum suū altissim⁹ ps. xlvi. **M**ora flu
minis imperus. i. percutiens quatuor flu
mina se percutiunt in anima peccatoris pe
nitentiā sc̄z

- F**lumen olei
- F**lumen mellis
- F**lumen aque
- F**lumen sanguinis

Et de quibet istoz dicitur fluminis imper
Be primo de cathedra dei procedit flu
men olei misericordie. **S**ignificatum per
oleum quod est medicinalē & curat vul
nera intellectus contra errozes & falsas
opinionēs & voluntatis contra odia ran
coris & memorie contra dei beneficioruz
obliuiones **C**urat em̄ vulnera cordis cō
tra malas cogitacōnes oris contra men
dacia & falsa periuria & cetera oculozum
a malis aspectibz aurium ab auditu malo
rum verborum **M**anus a furtis rapinis
percussionibz tactibz inmundis & cetera si
naliter totius corporis & contra vulnera
luxurie tanq̄m bonus medicus mittit flu
men sue misericordie vngēs vulnera pec
catorum. **E**cce quare dicit fluminis im
perus q̄ subito venit **D**e secundo etiā
mittit flumen mellis spiritus sancti & hoc
quando persona recipit spem venie dicen
do verum est q̄ sum peccator & feci mlt̄a
mala s̄ de cetero emendabo vitam meaz
fui superbus van⁹ sed de cetero volo hu
miliari & sic de alijs. **D**e tercio flumie
aque est quādo persona penitens lacrima
tur pro peccatis dicens. **Q** miser: **Q**uid
erit de me. si dicat nō ē flumē s̄ distil lacō

De sctō Johanne baptista Sermo

utero matris. **T**unc elysabeth a spū scō
scuit q̄ virgo Maria erat grauida de fi
lio dei dicit. **B**enedicta tu in muliebus
et benedictus fructus utris tui. **E**cce
enī ut facta est vox saluacōis tue in au
ribus meis exultauit in gaudio infans in
utero meo. **L**uc. p̄rio. **E**t amplexantes
se mutuo et osculātes tanta sanctitas ex
iit de virgine q̄ sanctificauit **J**ohannes
in utero matris existēte. et **J**ohes cog
nouit p̄nciam filij dei quia dicit sanctus
Thomas q̄ vsus liberi arbitrij fuit in eo
acceleratus. **E**cce qualiter beatus **J**oh̄
fuit sanctificatus iuxta angeli reuelacōez
Spū sancto replebitur adhuc ex utero
matris sue. **L**uc. i. **I**deo **J**ohāni approp
p̄riate di. theā. anteq̄ exiret de vulua s̄
ctificauit te etc.

De sancto Johāne baptista

Elizabeth im
pletum est tps pariendi **L**u.
p̄rio. **A**b isto themate ego re
cipio motum predicādi de fine mundi q̄
erit et in breui. **I**deo in p̄nti sermone vo
lo vobis declarare p̄ aliquas similitudines
palpabiles et morales quō finis mūdi i
stat de p̄p̄quo nullus t̄n scit tps deter
minare et annū mensez xl diē. **C**redo
q̄ erit materia grōsa et acceptabilis et no
bis p̄ficuosa et meritoria. **S**alutē vir
go Maria etc. **A**nteq̄ x̄mā ad materi
am predicāda3 o3 declarate duo moti
ua. scz que ē ista elysabeth. **E**t qd est e
tps pariendi. **H**oc nemē elysabeth est
cōposituz ex tribus noib⁹ lxbras siue lx
brayis. **E**l. i. deus. y. i. meus. zabeth. i.
septima. **E**lyzabeth. i. dei mei septima.
Jō fm istā inter p̄racōez signat genera
cōez. i. duracōem humanā que est iā sep
tima. qz sicut in hōie qui fm cursū nature
vixit p̄putantur. vij. etates. **P**rima est

infancia. i. non fanciā a for fariis. **J**ō p̄ria
etas mūdi fuit infancia. i. ab adā vsq̄ ad
Noe. qz tunc nesciebāt loq̄ de deo nō ha
bebāt reuelacōes nec libros nec magrōs.
nec doctores. **S**ecda etas lxvīs dicit pue
ricia a puritate. vij. ānis vsq̄ ad. xij. **I**n
ista etate fuit mūdi a **N**oe vsq̄ ad **A**
brabā. tunc ei fuit mūdi aquis diluuij
purificatus. **T**ercia est adolescēcia. i. cres
cencia a. xij. ānis vsq̄ ad. xxv. ānos. **I**n
ista etate fuit mūdi ab abrahā vsq̄ ad
Moyse. qz acenerūt i dei cognicōne
Quarta est iuuetus a. xv. annis vsq̄ ad
xxxv. vel. xl. **I**n ista fuit mūdi a **M**oy
se vsq̄ ad dauid. **Q**uinta virilitas a. xl.
annis vsq̄ ad. lx. **I**n ista fuit mūdi a
trās migracōe babilonis vsq̄ ad xpm.
Septima est decrepitus. i. deficiēs a. xc.
annis vsq̄ ad finē mundi. p̄pter hoc dice
bant apostoli. **N**os sumus i quos fines
scloz reuenerūt. p̄ria ad **C**or. x. **E**cce q̄
elyzabet. i. dei mei septima. scz etas natu
re huāne et duracō ei⁹ vsq̄ ad finē mun
di. **M**odo videam⁹ quid intelligendū
est p̄ tps pariendi istius elysabeth vtu
tule. **D**ico q̄ finis mūdi q̄ erit cito et bre
uiter qui finis p̄t dia partus ex q̄tuor sil
itudinib⁹ quas habebit cū muliere p̄ru
ente. de quib⁹ dauid. **I**psi vidētes sic ad
mirati sūt conturbati sūt cōmoti sunt tre
mor apprehendit eos ibi dolores vt p̄ru
rientis p̄rio. xl vij. **I**n muliere grauida q̄
est iuxta partū inuenio q̄tuor condicōes
Pria q̄ computat tps et aliquocōes er
rat in computo. et subito veniūt dolores
in partu. **I**ta multi errāt circa computus
finis mūdi dicēdo non erit. **I**ta cito p̄ri
mo erit hoc et hoc etc. **Q**uot erūt decep
ti in cōputo qz quādo ipsi non credēt su
bito veniet. **J**ō dicit. ipsi vidētes sic scz
subuersionē mūdi admirati sūt. **S**ecū
da condicō est qz mulier quādo sibi veni
unt signa p̄ru turbat et mittit p̄ obstet
rice et p̄ tali et tali etc. **I**ta in fine mūdi

turbabuntur gentes vnus dicit. **Q** miser vellem confiteri etc. Dicit alius vsurari? vidistis tale. et quid vult. velle sibi restituere modo faciat quia tunc non erit hora quia tunc quicquid est in mundo debet maneri. **I**dem dicit illi qui modo nolunt parcere tunc perquirent inimicos ut faciant pacem. **D**e religiosis qui modo non curant seruare regulam tunc ibunt ad sacrificium ut videant regulam etc. **E**cce quare tunc erit hora. **I**dem de illis qui modo non curant seruare penitenciam. **I**deo dicit corrubati sunt. **T**ercia condicio est quia mulier in partu a capite vsque ad pedes habet dolores. **I**ta in fine mundi quoniam gentes videbunt conflagrationem ignis dicit vnus. **Q** miser quid faciam ego habeo tot castra etc. et modo comburentur. dicit alius. **Q** miser ego habeo tot florenos in tania et alii dicit. et ego tot capita gentium. **I**dem de mulieribus quoniam ornant se crinibus etc. **I**gnis omnia consumet ymo etiam corpus et animam. **D**icit etiam moti sunt. **Q**uarta condicio est quia mulier quoniam parit timet ne moriatur. vel ne creatura post se exire. **I**ta tunc gentes tremebunt videntes mortem in gutture. **I**dem dicit. **T**remor apprehendit eos. ibi scilicet in fine mundi dolores ut prouent. **E**cce quare finis mundi debet partus. **D**icit etiam dicit. **E**lyzabeth scilicet duraco generacionis humane quam tenemus impletum est tempus pariedi scilicet de pinguo. **H**oc volo modo declarare palpabiliter sicut quod manifeste potest cognosci finis diei ex recessu radioz solis.

Ab ymnis torrentibus

A planis conuallibus

A ab eleuatis costibus

A ab excelsis collibus.

Et a summis montibus.

Dicitur finis diei est quando radij solares non illuminant torrentes et valles. costes. colles et montes. **I**ste sol est christus. **A**uctas. **Q**ueretur vobis tenentibus nomen meum sol iusticie. non dicit sol na-

ture. **Mal. iij.** **I**tem in nouo testamento quando laudamus reginam in matutinis dicit sibi. **F**elix namque es sacra virgo maria et omni laude dignissima quia ex te ortus est sol iusticie christus deus noster. **M**odo videamus si radij claritatis huius sol illuminant torrentes vel valles etc. et sic poterimus dicere et cognoscere. **S**i dies mundi est ad finem. **T**orrentes dicuntur laboratores mechanici. **R**acio quia torrentes sunt asperi ad ambulandum et pertriosi. **I**ta vita laboratorum est aspera i pane vino indumentis domo lecto et laboribus multis. **I**tem torrentes aliquando habundant aquis. aliquando non quia vna formica potest transire. **I**ta laboratores aliquando habundant i pane vino etc. aliquandoes vniunt siccitates grandis pruina quia nihil colligunt. **T**ercio torrentes sunt plus basse. **I**ta laboratores parum apprehendantur et tamen tam prelati quam reges omnes viuimus cum eis de eorum laboribus. **E**x hijs tribus rationibus laboratores dicuntur torrentes. **A**uctoritas quoniam niam possunt dicere laboratores immuniti sumus domine plus quam omnes gentes sumus quam omnes humiles in vniuersa terra. **M**odo videamus si isti torrentes illuminantur et calefiunt a radijs solis iusticie. **N**am illuminacio est per sapientiam calefactio per deuotionem. **D**ico quod nec illuminantur nec calefiunt. **A**ntiquus quoniam tunc cum laborator esset vel fisset grossus simplex vel piscator ad minimum habebat quatuor que sunt necessaria ad sciendum cuiuslibet. **P**rimo sciebant se signare et modo nihil nisi circulus in chorea et similibus etc. **S**ecundo sciebant. **C**redo in deum quod debet sciri plus quam pater noster et quod peritones contmet septem et modo nihil bene sciunt nisi conuersiones et sortilegia. **Q**uarto sciebant. **A**ue maria et qualiter regina celi est salutanda. modo nihil sed bene sciunt quot tenarij sunt in vno

De scō Johanne baptista Sermo

Florentino. **I**n sol recessit a torrentibus. Antiquus erat calidi in deuocōe. qz quilibet postq̄ surrexerat remane anteq̄ aliquid faceret genibz flexis faciebat suaz orōez vir in vno angulo domus et vxor in alio. et filij i alijs. **M**odo vos qualis oratis quādo recipitis carnisā rē. **I**am sol nec illuminat nec calefacit. **I**re antiquus qz liber die audiebāt missas in auroza. diu te ibant ad sua negocia et deus dirigebat eos in omnibus. **M**ō nec in dnica volūt missam audire sed sūt in platea vel taberna. et qn̄ pulsatur p̄ corpe xpi veniūt vt p̄za ad stabulū. vel si vadūt ad missam nō veniūt p̄ tempe et quādo sunt intrus. nō faciūt nisi loqui de negocijs et post cōmunione statim recedūt. **I**n sol recessit **I**res coicabant et phitebant quolibet die dnico veniebāt ad coiones duo et duo et post dabāt sibi pacē osculātes se. **I**dē faciebāt mulieres. **M**odo nec semel in anno volunt confiteri in .xl. nec coicare in pascha licet obligātur ex preceptis penabus sub pena dānationis anime. et sine sepultura corpis. **I**re antiquus si aliqd deficiebat i ecclesia erat benigna cōtencō inter prochiauos et curatū. quia quilibet volebat illud facere dicebat popul⁹ nos puidebimus domui dei vt ip̄e prouideat nostris. **M**odo contendūt de opposito **D**icit rector vos debetis facere qz vobis seruit. dicit p̄lus ymmo vos debetis facere qui recipitis redditus totū est cōtūm ab huiusmōdi enī torrentibus iam videtur retraxisse radios suos vtus sol iusticie xpus deus noster. **E**t iā est completa p̄p̄cia dauid. Nescierūt neqz intellexerūt. in tenebris ambulāt mouebūt omnia fundamenta terre. ps. lxxxi. **N**ora nesciūt scz se signare nec credo in deū nec pater noster. neqz intellexēt scz quid debent facere de spūalibus in tenebris ambulāt. **S**ecundo videamus si illumināt valles qz quādo sol r̄trabit suos radios

a torrentibus adhuc tñ illuminat valles. **V**alles dicūtur ciues burgēses mercatores et p̄sone diuites. **R**acō qz sicut valles habundāt frumēto vino fructibus et h̄mōi. **I**ta predicti habundant diuitijs. **I**re p̄ valles homo ambulat delectabiliter. **I**ra isti viuūt delectabiliter. **H**abēt pulchras domos et magnas. bonos lectos et cortinas. vasa aurea et argētea et cas rē. **E**t de istis dicit **A**ūtas dauid valles habūdabūt frumēto clamabunt q̄trum ad primū et ymnū dicēt q̄truz ad secunduz delectabiliter viuēdo et cū leticia. **M**odo videam⁹ si illumināt a sole. **D**ico qz nō iam retraxit radios suos. **A**niquitus quādo vnus mercator ciuis vel burgensis pdidit bona sua in terra l̄mari vel p̄ ignem statim alij congregabātur se dicendo talis pdidit rē. etiaz hoc posset cuilibet euenire. **I**ō iuuenus enī ego torantū rē. **S**ed nō si vnus potest aufere oculum alteri totum est ex inuidia et malicia. **A**niquitus quādo vn⁹ diues ibat extra villam si videbat campum incultum vel vineam perebat inquirendo. cuius esset quādo dicebatur sibi de tali. statim ibat ad illuz dicēs. **Q**uare vinea vestra vel campus est incultus. quare nō seminastis te quo viuiritis. **D**icebat ille. domine non habeo iumēta nec semen rē dicebat diues. **M**odo teneatis bladuz vel pecunias recipiant bestias meas rē. et non dicatis alicui. **M**odo si veniet pauper laborator ad diuitem petens ab eo decem florenos ad prestanduz vt posset seminare rē. diceret diues. placet mihi sed quando veniet notarius diceretis qz sunt duodecim. et ita ponetur in carta et ita iurabitis intantum qz damnabitur ipse laborator propter falsum iuramentum et notarius et testes. et ergo sol iusticie occidit eis. **A**niquitus quādo videbant viduam iuuenem vel puellam perculā discalceatam rē. dicebant cuius

De scō Iohanne baptista sermo

ē dicebāt eis filia ē tal' z vocabāt prēm
dicēdo sibi z qre nō maritat' istā nescans
q' piculus ē tenere puellas magō. Rnt
p' qz multi vllēt eam qz ipā est bona s'
non habet dotem. Dicebat diues. Ecce
ego do vobis tantum nihil dicaris z te
tis sibi virum. dicebat mulier z ego do
sibi vnum lectum zc. Sed modo quan
do diues videt iuenculam paupculam
mittit ad eam vnum ruffianum dicēs q'
si vllēt loqui secum daret sibi tunicaz z
facit eam meretricem. Et nūq' scimus
q' est illud colloquium. Et ergo illis so
lis est sol. Antiquitus si aliquis vdebat
aliquid alicui mercatori dicebat q'ntū va
leret. Unde dicit Augustin' q' quidaz
vendidit vnam rem petens pro ea medi
um florenum. o dixit mercator qui emp
torus erat rem illam. Vos essetis recep
tus quia illa res valet decem floze. z id
dabo vobis nouē. vt z ego qui sum mer
cator lucrer aliquid vobiscum. Sed mō
statim vnusquisq' recipiet alium. nā ven
ditoz vult recipere emprozes z econuer
so. Antiquitus si vnus mercator vende
bat z vicinus suus non vendebat quan
do perfecterit vendicionem suaz dicebat
emere volentibus. Ego iam vendidi ho
die sed ille non vdidit qui habet ita bo
num pannum vel zc. vt ego vadans ad
eum. s' modo est inter eos tanta inuidia.
q' nullus fecerit alteri. Antiquitus iura
ti vel rectores communitatis nolebant
aliquid recipere de communitate nisi sala
rium iam eis taxatū. Jam autem volūt
plus recipere. ordinacōnes ei eorum sūt
vt tela aranee que solū retinet muscam.
non tamē timent deus. Jam q' a conual
libus sol iusticie retraxit radios suos zc
et videt completa pphcia xpi dicētis qz
qm̄ habundauit iniquitas refrigescit cari
tas multorum. Matb. xxiij. Tercio
videamus si illuminat costas que sūt sa
cerdotes. Racio qz coste sunt eleuate z

altiores vallibus. Ita sacerdotes z mi
nistri altaris sup alios sūt eleuati ad ser
uiendum xpo z ministrandū. Ideo dic
te ipsis. Separauit vos deus ab omni
populo z iunxit sibi vt seruiretis ei in cul
tu tabernaculi z staretis coraz eo frequē
ter ppli z ministrare ei. Numeri. xvi. Sz
dico q' iam sol iusticie ab eis retraxit ra
dios suos scz sapientie z deuocōnis. An
tiquitus autem habebant tantam deuoci
onem q' etiam in vna pua prochia vbi
nō erat nisi vnus clericus surgebat de no
cte ad matutinas z tangebāt campanaz
et est bene factum vt licet gentes non sur
gerent tamen quādo audiret campanaz
dixerunt. Benedictus sit deus. Deinde
coram altari accenso lumine dicebat su
as matutinas deuote z distincte intantū
q' multe gentes veniebant ad ecclesiam.
vt audirent sed modo vel non pulsantur
campane vel si pulsantur ibi non surgunt.
Sed campane dicūt matutinas de noci
te ipsi autem dicunt matutinas tubas.
vel albas in orto vel platea vel in fenest
ra. a. i. indenore zc. Cum tamen de qua
libet litera z dictione habeamus reddere
computum in iudicō dei. Antiquitus pa
rabant eaz confitebantur z celebrabāt
quasi cotidie cum magna deuocōne. sed
modo si non habent denarios non curant
celebrare. sed si sunt pecunie tūc celebrāt.
Antiquitus sacerdotes considerātes q'
eorum lingua erat clavis paradisi vt dic
Gregorius canebāt a iuramētis. a men
dacijs conseruabant manus a ludis z ta
ctibus. Modo autē iurare renegare pl'
inuenitur in eis q' in latronibus. sicut
dicere mēdacia et in ludo ipsi sunt primi.
Itē pseruabāt corp' qd est monumētū
xpi. ppri' z xri' q' sepulch' in iherlm s'
mō picūt se i latris luxurie tenēdo pau
binas. q' sol occidit eis. Et nūq' videt
vob' pūi pctm̄ nā vni' p'sbz scribāt
dānat totū pplm̄ pp' scā doli z dēctōez

De scō Iohanne
Et plus pro mulier
q' cum pluribus homin
fuit hanc contra ill
z a z. Augustinus eoz
comparacione vire q'
ex alio necessitate in
ceterum z transibat
q'ant' z se oracōibz
sunt osculando sibi m
Et modo dicit o sac
ad illam zc. P' eius
carnalo exemplo vire
s' sol retraxit radios
conualibus z ceteris
est p'phcia. Ezechiel
Sacerdotes contem
er poluerunt sanctua
rum et propolium n
tanquam nec pulueru
melleperunt. z coim
ecum. Ezechiel. xxiij.
ma h' sol illuminat col
dicunt religiosi repli
qua p' colica transcur
terra ad alium sic p' re
merca paradisi ad ven
ti qua colles dant ga
e aliteris parie cont
religiosi contemplant
relinque z ciuitatem p
vitas que non habent
coram zc. Ad h' b. v
conuincit vobis vna
sicut vultis gloriari est
Nam vobis vna p'ph
in deuocōne. Epistola
cione colica vna p'ph
muntur ibi p'pheta
b'ia eoz non equat
Et car antiquitate opido
tem a angelicam b'ia
funt expellebant mal
Et ab illis locucōibz
vna' z totum accipit

De sancto Johanne baptista Sermo.

Et plus peccat mulier cum clerico semel
quam cum pluribus hominibus laicis. **N**on
fiat statutum contra ista in synodo sanc-
ta etc. Antiquitus etiam sacerdotes dabat
exemplum bone vite quod quando sacerdos
ex aliqua necessitate intrabat villam vel
civitatem et transibat per vicum omnes sur-
gebant et se orationibus eius commenda-
bant osculando sibi manus vel vestes etc.
Et modo dicitur o sacerdos noster vadit
ad illam etc. **P**erius dicunt quod de iudeis.
ex malo exemplo vite quod vident. ergo
iam sol retraxit radios suos a torrentibus.
a conuallibus et costibus. **I**am completa
est prophetia **E**zechiel dicitur in persona dei
Sacerdotes contempserunt legem meam
et polluerunt sanctuaria mea. Inter sanc-
tum et prophanum non habuerunt dis-
tanciam inter pollutum et immundum non
intellexerunt. et coinquinabant in medio
eorum. **E**zechiel. xxiij. **Q**uarto videamus
si sol illuminat colles. **N**am colles
dicuntur religiosi triplici ratione. **P**rima
quia per colles transeunt merces de una
terra ad aliam sic per religiosos transeunt
merces paradisi ad terram istam. **S**ecunda
quia colles dant gaudium et leticiam
ex alterius patrie contemplatione. **S**ic
religiosi contemplantur patriam ad quam
tendimus et civitatem paradisi quam qua-
erimus quia non habemus hic manentem
civitatem etc. **A**d hebr. vlti. **T**ercia quia
communiter in collibus via est arcta et aspera
sic vita religiosorum est stricta et aspera
Nam de ipsis dicitur. pinguescent salicet
in deuotione. **S**peciosa deserti et exulta-
tione colles attinguntur. **P**s. lxxij. **E**t po-
nuntur ibi predicte tres conditiones. **I**n
his etiam non apparet splendor solaris
Sicut antiquitus quando seruabant casti-
tatem angelicam habebant cor castum
statim expellebant malas cogitationes.
Et os ab illis locutionibus oculos aures.
et manus et totum corpus. sed modo pau-

ci sunt qui volunt habere speciales sibi di-
lectas et incipiunt a **C**redo in deum et fini-
unt in carnis resurrectionem. sed non in-
trant in vitam eternam. **M**elius esset
illis generales quam speciales quia plus ti-
ment homines quam deum dicendo si non vi-
uis caste tamen caute. **A**ntiquitus serua-
bant illam paupertatem apostolicam. quod
secum portabant omnia quando exibant
de cella si modo habent pulchras cellas.
etc. quia eos oportet habere plures cla-
ues quam si esset mercator. **A**ntiquitus ser-
uabant obedientiam generalem ad omnia
quantumcumque dura aspera difficilia et
contra eorum statim obediebant prelato. **S**i
nota obedientiam fratris minoris quam nu-
dus iuit ad predicandum ex precepto be-
ati **F**rancisci. **I**tem de sancto **M**auro qui
ex obedientia intravit flumen ut extraher-
et puerum qui submergebatur. **I**tem in
vitas patrum de illo qui dimisit literam
o imperfectam etc. **S**ed modo obedien-
tia parua est. **Q**uia si prelatus precipit
aliquid contra eorum statim appellant etc.
Be ceremonijs autem nihil seruant. **S**i
quilibet vult viuere ad libitum suum. et
ergo iam sol retraxit radios. **I**deo de reli-
giosis dicebat **J**eremias in spiritu prophete
dicendi. **E**cce magis huius simul fregerunt iu-
gum scilicet vota esse carnalium et rumpunt vi-
cula scilicet ceremoniarum. **J**ere. v. **Q**ui-
to videamus si sol illuminat montes. **M**on-
tes alti sunt prelati ecclesie et domini ter-
restres ratione duplici. **P**rima est quia
montes eminent in altitudine dominij et
dignitatis. **S**ecundo quia in montibus
vox resonat intantum quod si homo clamat
videntur due voces. **S**ic precepta et or-
dinationes eorum resonant per mundum
Resonat de alijs montibus eccl. i. vox
reuerberaco. **S**ap. xvij. **A**b istis monti-
bus iam recessit sol iusticie et caritatis. **A**n-
tiquitus prelati coacti intrabant prelatos
cogitantes periculum sed si modo sum in

De factō Iohanne baptista Sermo

anxietate quale computū dabo de anima mea quātomagis est reddere computū de tot animabus sed laborāt cū rege et cū symonia intrant. Antiquitus quando erāt intus computabant hoc mō. Naz valet epātus meus sex milia floze. et reti nebat duo milia pro vita ppria. et duo milia dabat in opibus ecclesie siue ecclesiasticarum. Et duo milia in elemosinis. Et modo omnia sex milia non sufficiūt tot sunt pompe et vanitates ymmo oportet inuenire novos modos extorquendi pecunias et. Antiquitus prelati predicabant vt Augustinus. Ambrosius. Gregorius et. sed modo totum est vanitas et pompa et. Jam completus est verbum apostoli dicentis. Omnes que sua sunt querunt non que Iesu xpi. Ad phil. ij. De dominis autem temporalibus iam completa est pplexia. **Principes tui infideles socij furum omnes diligūt munerera sequuntur retribuētes pupillo non iudicant causa vidue non ingreditur ad eos. Isa. pxi. Mora principes tui infideles ex fauore inordinato quem dantū fidelibus se3 iudeis et agarenis cōtra legem quia debent esse separati et. de alijs Secundo socij furum omnes iudei sunt fures quia vsura furtum est sed iudei sūdāt se in illa aucte. **Nō feneraberis fratri tuo et. Beutro. xxiij. Hoc dixit Moy ses non vt daret licentiā. sed vt vitaret maius peccatū quēadmodū dixit Ioth de filiabus suis illis sodomitis ac si ego dicerem cuidā luxurioso. **Oribalde quare peccas cum vxore alterius vadas ad lupanar non quod tibi sibi licentiā eundi. quia domini recipiunt a iudeis. Ideo dicuntur socij furum omnes diligūt munerera et. Non corrigunt peccata notoria seculi de occultis. **Fiat g ratio finalis quādo sol naturalis iam retraxit radios suos a torrentibus. a costibus. a conuallibus. et a montibus. tunc dicitur factum est di-********

es transiuit. Et iam ad oculum videtis. quod sol iusticie mō non illuminat vel splendet in torrentibus nec conuallibus. quid ergo dicetis nisi quod finis mundi erit cito et bene cito et breuiter. **Ideo bonū est cōfiteri ceteri restituere remittere iniurias et. Ecce quare dicebat iherma. **Elizabethi pletus est tempus pariendi.****

De scō Iohē baptista Sermo iterū

Manus domini

erat cum illo. **Habetur hoc verbum textualiter Luc. pxi. officialiter in euangelio tota solennitas hodierna est illius gloriose et sancti patriarche pphete martiris et amici dei Iohānis baptiste. Similiter et sermo noster erit de eodē. Si placet deo habebimus multas bonas instructiones ad nostrarū animarū consolacōem et vite correctionem. Sed primo saluetur vgo **Maria et. Verbum istud. positus pro thēmate et fundamēto totius nostri sermonis dicit de beato Iohāne quod manus dñi erat cum eo. Pro huius verbi maiori declaracōe et materie predicande introducōne sciēdū quod in sacra scriptura tā in veteri testamento quā in nouo inuenitur quod per manus dei intelligitur virtus dei infinita per quam cuncta operatur. Sicut nos manū facimus opa et sicut manus hoīs vel mulieris habet quicquid digitos quibus operat. ita virtus dei habet. v. attributa quasi. v. digitos quibus deus cuncta operatus est.****

Primum est potentia.

Secundum sapientia.

Tercium misericordia.

Quartum gratia.

Quintum iusticia.

Primum attribuitur attributum virtutis dei dicitur potentia que est quasi pollex. **Ihermaus fecit opa creacōis celum cum stel-**

lis elemēta cū pprietaribus ⁊ cōtentis
et elemēta scz hoies . iumenta arbores
montes ⁊ valles ⁊c. **S**ecundū est sa-
piēcia quasi index isto gubernat vniuersa
sa celum solē lunaz ⁊c. **D**igitus medi⁹
qui longior est alijs. **S**ic mīa dei sup
omnia opa eius dauid. miseracōes eius
sup omnia opera eius. **I**sto opatus est
opa nostre redempcōis qz maxima mi-
sericordia fuit velle humiliari vt ei cre-
dentes ⁊ obediētes exalraret. **E**cīā vo-
luit suspendi in ligno crucis ne sui suspen-
deretur in furca inferni. **Q**uartū est gra-
tia quasi medicus tangens vnaqz cor dis-
ipsum illuminādo ad cognoscendū pec-
cata ⁊ conuertenduz ⁊ confitenduz ⁊c.
Isto opatus est opera iustificacōis pec-
caroz vt sunt seprē sacramēta ecclīastica
Quintū est iusticia quasi auricularis. qz
mior alijs apparet nunc qz in hoc mundo
mali non puniūtur nec boni remunerāf.
Isto opatus est opera retribuēdis. **E**c-
ce. v. digiti dntis dei cum quibz deus cū-
cta creauit. **A**uctas **Q**uis ignorat qd hec
omīa manus dñi fecerit in cuius manu a-
nima omnis viuētis ⁊ spūs vniuersē car-
nis hominis. **J**ob. xij. **P**atet ḡ qd man⁹
dei dicit eius virtus infinita qua omnia
corpalia ⁊ spūalia ⁊ incorruptibilia fa-
briatus est. **C**um ḡ virtus diuina ope-
rata sit mirabilia ⁊ magnas excellenti-
as in beato Iohāne baptista **I**deo dicit
thema. **M**anus dñi erat cuz illo. **I**ntue-
nio qd manus virtutis dei operata est in
beato Iohāne baptista quibz mirabilia
alta ⁊ singularia solict.

Primū annunciacō glorioza
Secundū generacō virtuoza.
Tercū sanctificacō graciosa.
Quartū manifestacō gaudioza
Quintū nominacō miraculoza.
Et hīs dicit thēa. **M**anus domini erat
cum eo. **D**ico primo qd manus dñi
operata est in beato Iohāne baptista

annunciacōez glorioza. qz anteqz fuisset
genitus vel i vtero matris cōceptus fuit
mirabiliter nūciatus. **M**emet archāge-
lus **G**abriel qui dñi **M**arie nūciauit
filij dei miraculozam incarnacōez nūcia-
uit etiā zacharie beati **I**ohānis natiuita-
tē. **A**d practica. **S**acharias pat beati
Iohānis ⁊ **E**lyzabeth eius mater ste-
terunt multis ānis in suo matrimonio ⁊
nunqz habuerūt fructū prolis. **E**t autē
fuisse iam senes ⁊ antiqui intantū qd di-
cit **N**icolaus de lyra qd iā dimiserant o-
racōez quas cōsueuerant fa cere vt deus
daret eis fructū de suo matrimonio. ppter
eorū antiquitatē. **S**acharias autē cum
esset sacerdos magnus semel intrauit tē-
plū dei vt oraret. **N**on vt obrīneret pro-
lem vt dicit magister **N**icolaus de lyra
sed orabat deū vt mitteret messyam eis
promissum mūdi saluatoreni. quia vide-
bat iā tempus cōpletum ⁊ pxtas ⁊ o-
rabat quasi veller dicere. **P**ostqz nō fui
dignus habere plem. ad minus domine
mitte messyam ⁊c. **E**t ipō sic orāte. **E**-
ce apparuit sibi archāgelus **G**abriel re-
splendēs ⁊ clarus intantum qd **S**achari-
as tremens timuit. quia condicō est spi-
ritus siue boni siue mali terrere ⁊ incute-
re terrorem quādo apparent. **R**acō qz
ex fragilitate carnis non possumus susti-
nere visionem spūs. **I**deo dicit beatus
Lucas de virgine **M**aria. **E**t turbata
est in sermone eius. **L**uc. p. 10. **T**amen
angelus bonus statz dat consolacōez
Ideo statz sibi dixit. **N**e timeas zacha-
ria quoniam exaudita est oracō tua quia
messyas venit illico ⁊ tu videbis eū ⁊c.
Eciam annuncio tibi. qd **E**lyzabeth vx-
or tua concipiet ⁊ pariet filium ⁊ voca-
bitur nomen eius **I**ohannes ⁊ erit gau-
dium tibi ⁊ exultacō ⁊ multi in natiuita-
te eius gaudebunt. **E**rit enim magnus
coram dño. **P**rimo erit magn⁹ in aspe-
ritate vite quia nō bibet vinū nec aliqūe

De sancto Iohanne baptista Sermo

liquorem quo possit inebriari. nec comeder panem nec carnes nec pisces nec fructus. Sed abis eius erit mel siluestre et locuste. Vestis erit non de auro serico lana nec de lino. sed de pilis camelorum. non dormiet in lecto sed in terra: non morabitur in ciuitatibus sed in deserto. Secundo erat magnus coram domino in sanctitate vite quando ante eius natiuitatem iam erit sanctus. Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris sue. **Luc. p. 21.** Tertio erit magnus coram domino deo in magna utilitate quia multos filiorum Israel conuertet ad dominum deum et ad fides messie. et ad penitentiam. Quarto erit magnus coram deo in dignitate. quod sicut **Helyas** est exenturus ante iudicium generale ad presdicandum contra antixpium. Sic iste ueniet ante saluatoris aduentum ipsum notificando mundo et ostendendo. De istis nouis sabbathariis habuit gaudium singulare. Sed considerata sua senectute uidens manus suas rugatas cogitara senectute uxoris. et eius sterilitate dubitauit. **Hic** defecit. et dixit angelo. unde hoc sciam: Ego enim sum senex et uxor mea processit in diebus suis. **Lu. p. 21.** Respondit angelus ad modum persone in dignitate dubium ponis in uerbis meis qui mentiri non possis quia angelus bonus non potest mentiri nec decipere et dixit In hoc agnosces ueritatem quam tibi nunciaui. Ecce enim eris tacens et non poteris loqui usque ad diem natiuitatis eius. pro eo quod non credidisti uerbis meis. Et angelus recessit et zacharias remansit mutus. Ecce hic eius nunciatio gloriose quod manus domini est. Moraliter hic cum dicitur zacharias dubitauit in quo errauit. Sic est de multis qui de secretis fidei et ueritatibus diuinis quas deus denunciat non solum per prophetas sed per angelos et per ipsum incarnatum. sed multi dicunt cum zacharia. Unde hoc sciam uolentes disputare quod non potest hoc fieri quod christus tam magnus

dignitas

sit in tam pura hostia consecrata. **Tres** quod hostia frangitur quod non frangitur christus. **Argumenta** sunt naturalia. Unde hoc sciam. **Magnus** peccatus est maxime quod deus habetis iam exemplum in natura sed in speculo. **Ideo** **Ambrosii**. **Tolle** argumenta ubi fides queritur. **Si** dicatur. et nunquam **Augustinus** et **Thomas** et alij doctores. queruntur rationes et argumenta. **Disco** quod rationes et argumenta bona sunt pro confortatione intelligentie. sed non pro confortatione credende nec pro fundamento credende. **Si** fuisset dictum tunc beato **Augustino** quare credis tres personas in trinitate et unum deum certe non respondisset ex tali argumento vel ratione. **Sed** dixisset quia ita predicauit et docuit ipse uerus deus et homo et apostoli etiam de terminarunt qui ergo nunc querunt argumenta et rationes pro fundamento fidei tales cum **Sacharia** efficientur muti tempore antixpi. **Quia** statim cadent quia illi facient rationes infinitas et argumenta. **Sed** persone obediens et simplices stabunt firmiter et secure dicentes ministris antixpi placent nobis noua nostra. quia fides mea non fundatur in argumentis sed in obedientia. **Ideo** **apostolus**. **Sermo** meus et predicatio mea non in persuasibilibus humane sapientie uerbis sed in ostensione spiritus uirtutis ut fides uestra non sit in sapientia hominum sed in uirtute dei. **p. 21 ad Cor. ij.** **Mora** sermo meus et non facio fundamentum in argumentis logicalibus seu phisicis sed in uirtute dei per fidem et simplicem credentiam. **Et** hoc de primo mirabili et. **Secundo** quod manus uirtutis dei operata est in beato **Iohanne** generationem uirtuosam quia a parentibus genitus fuit uirtuose miraculose. quia non sufficebat uirtus patris ad generandum nec matris ad concipiendum. sed uirtus dei suppleuit dans uirtuti patri ad generandum et matri ad concipi-

endum. **M**ora ad practicam iste bonus homo zacharias facta sua oratione rediit ad domū. Erat enī de nobilioribus isrlm et etiā elizabet̄ vxor sua. Et ex senecture diuiserūt iam lectos quilibet dormiebat seorsum solus in sua camera. Istam honestatē scām seruabant antiqui scī qz nō curabāt de copula carnali nisi rōe plus. **J**ō qñ mulier erat grauida diuidebat lectus statim quousq; creatura erat ablactata. Idem qñ erant senes hoc habet ex textu tū **Biblie** **Gen. xvij.** Dixit sara uetula et abraham senex qñ de? pmisit sibi filiū postq; consenui et dñs me? utul? ē uoluptati opam dabo. Zacharias ergo ueniens de orōne mutus intrauit domū suam et non vxori nec petere tebitū uerbo sed signis. Et admirans elizabet̄ dicebat huy huy huy dñe bñdicit? de? qd habetis qd accidit uobis nihil scēs de annūciatione angeli et cepit enī inter brachia. Cogitate q̄liter elizabet̄ antiqua mirabatur sed finaliter uidens uoluntatem uiri sui cōsensit. **N**ota hic qd ex quo sunt in matrimonio un? debet alteri consentire siue sint iuuenes siue senes nec dō se alē excusare aliq̄ ficta deuorōne als damnat se et aliū. **J**ō ap̄ls vxori uir debitū. **S**ilr aut̄ et vxor uiro. mulier sui corpis prātē nō habet. Sed uir silr et uir sui corpis potestare nō habet s̄ mulier. Nolite fraudare inuicē nisi forte ex cōsensu ad r̄pus ut uacat orōni p̄ma ad **Corinth. vij.** **N**ota hic de illa muliere deuota qñ uir exiēbat ab ea debitū semp inueniebat excusationes. Si in dñica huy scā mater dei hodie q̄ est dies resurrectōis dñi uultis talia facere. Si die lune dicebat huy hodie dō hō rogare p̄ mortuis. Si die martis hodie ecclia fant p̄ angelis. Si feria q̄tra hodie qz ecclia facit. Si feria q̄nta huy dñe qz hodie xp̄s ascendit in celū. Si feria sexta hodie qz xp̄s fuit passus p̄ nobis. Si sabbatū dicebat hodie que di-

es est uirginis marie qz tali die ī ip̄a sola remansit fides. **U**idens uir qd ip̄a sp̄ inueniebat excusationes uocauit flauā dicens de sero uenias ad me dormies mecum. **R**ēdit libenter mi dñe qd uidens mulier uoluit se ponere in lecto et uir noluit. **N**ō dñā orētis p̄ nobis peccatoribus et nūq; extunc uoluit vxorē cognoscere. **I**ta abhorruit eā sed captiuā ip̄e peccabat mortaliter et damnabat se ex culpa vxoris. **J**ō scā elizabet̄ licet esset deuota scā et antiqua ex quo requirebat a uiro cōsensit et concepit ab eo transactis tribus mensibus uenter intumuit. et dicebat ip̄a ay misera qd est hoc nūq; d̄d essem ydropica finaliter cognouit qd erat grauida de hoc scā elizabet̄ multuz uerecundabat ī tñ qd dicit **Lucas** qd occultauit se mēsi b̄ q̄nq;. **C**ogito ego qd fecit sibi amplas hōpulan das ut absconderet partū timens ne gentes dicerent. **E**cce licet sit deuota tñ adhuc uacat libidini et̄. **E**cce hic generatio uirtuosa beati **Iohannis** qz manus dñi et̄. **M**oraliter hic per aniaz. **S**i elizabet̄ ita uerecundabatur de hoc qd aliq; p̄sumeret qd ip̄a cum uiro suo ueretur matrimonio. **Q**uanta uerecūdia debet esse mulieribus uel uiris qui curant de alijs p̄ditores sunt tales. **E**t si mulier esset fortis posset assignare campū uiro p̄ditore. **I**deo apostolus honorabile cōnubium in omnibus et thoris immaculatus fornicatores enim et adulteros u dicabit deus ad **Hebre. ultimo**. **B**ico **tercio** qd manus uirtutis dei operata est ī beato **Iohanne** sanctificationem gratiosam quia adhuc existens in utero matris sue **Luce primo**. **N**on solum fuit plenus spiritu sancto sed repletus. **M**odo audire modum ip̄ius quomodo fuit sanctificatus dicit **Crisostomus** qd beatus **Iohannes** in utero matris sue per quinq; menses et per aliquos dies de sexto mense stetit cum peccato originali. **S**ed

elizabeth id est dei mei septima. hec est in
 terpratio huius nominis elizabeth. **M**odo
 videamus que est ista dei mei septima. **R**e-
 spondeo dico quod ista dei mei septima est cre-
 atura humana que deus fecit vadunt
 de sepre in sepre. **S**eprē enī sunt creaturę
 re pncipales q̄s de⁹ fecit. terra. aqua. aer
 ignis. q̄nta essentia sc̄z celi. sexta ē natu-
 ra angelica. septima natura hūana. **E**cce
 dei mei septima sed multotiens creatura
 senescit et antiquat sterilis sine fructu bo-
 norū opum et virtutū. **Q**uod religiosi et
 p̄sbiteri et hōies et mulieres sunt in mun-
 do steriles quia nunquā fecerūt fructū boni
 opis sed quā pponunt peccatā et malā viraz
 et volunt redire ad deū dīcedo alio faci-
 endo illa ad que tenentur sicut statū tūc
 cōcipiunt pariunt autē quā faciūt bona o-
 pera quā religiosus servat suā regulā vo-
 ra et ceremonias tūc parit. **I**dē de alijs.
Tunc omnes amici eius et vicini debent
 gaudere et cōgratulari et regratiādo deo
 dicere. **D**e isto benedictio modo in sua
 senectute dedit se teos sed hodie sit totum
 oppositū in mundo. **S**i ē aliquis religio-
 sus dissolut⁹ et ribaldus nullus dicit si-
 bi aliqd ymo omnes cōmēdant et laudant
 eū sed si vult servare suā regulā et viuere
 sicut quod voluit statim persequit ab alijs.
Idē de clerico. **I**dē de layco hōiū et
 muliere vana si vult dimittere vanitates
 et p̄ dicere. **C**ongratulanū mihi omnes
 quia quē reperi ouē id ē aīam q̄m p̄dide-
 ram **L**uc. xv. **E**t tamē intm̄ ille p̄sequit
 ab alijs quousq̄ faciāt eū p̄dere aīam cū
 alijs. **D**ico q̄nto quod man⁹ dñi fuit ope-
 rata in brō Iohē baptista noīationē mi-
 raculosam fuit enī mirabiliter noīatus
 post eius natiuitatē sc̄z. viij. die s̄m le-
 gem moysi arcū adēbant pueros et sicut
 nunc in baptismo nos ip̄onim⁹ noīa. **I**ta
 tunc in circūcisione imponebant. **C**ū au-
 tē rabin⁹ teneret iam illā pelliculā et q̄
 fuit a matre quō vocaret dixerūt circun-

stantes vocet ut pater suus zacharias.
Sed mater reuelatione sp̄s sc̄i cōtradi-
 xit. **N**equaquā sed vocabit Iohes. **I**lli
 vero admirantes de tali noīe dixerūt ad
 illā quia nemo est in cognatione tua qui
 vocet h̄ noīe. **T**ūc iuerūt ad p̄rem suū et
 innuebāt p̄ri ei⁹ quē vellet vocari cum
 adhuc cāt p̄ri ei⁹ erat mutus. **E**t dicit hic
 glō. quod etiā erat surd⁹. **N**ō innuebāt ei p̄
 scripturā quō vocaret q̄ postulās pugil-
 larē scripsit di. **I**ohes ē nomē ei⁹. q. d. **N**ō
 impono ego sibi h̄ nomē s̄ dñs. **T**ūc p̄
 subito recuperavit v. **B**ndict⁹ dñs de⁹ is-
 rabel. et. **E**cce hic quō fuit ei⁹ noīatio
 miraculosa. **M**oralit̄ hic nota et intra-
 bim⁹ p̄ q̄stionē quō nomē ē meli⁹ zacha-
 rias vel iohes et videt quō Iohes quia di-
 xit m̄r̄ hec q̄s vocabit zacharias s̄ iohes.
Rūdeo zacharias s̄m interpretatōem he-
 braicā interpretat memorās teū zachar. i.
 memorās teū. **I**llud nomē iohes in. x.
 gradib⁹ excellit hoc nomē zacharias. nā
 si aliq̄ p̄sona sit in peccis et vult dimittere
 peccatā cupiens saluari gr̄a dei oīz quod tal p̄so-
 na sit p̄mo zacharias. s. memorās teū
 quē offēdit et quod hēat cōtrōdem de peccis.
Sed quod hēat p̄positū n̄ redēdi ad pec-
 cata et. **B**ic. quod nouē sūt opa p̄nialia.
 nectū in nono ope ē iohes s̄ zacharias s̄
 in decimo ope. s. in cōicatōe sacramentali quia
 tūc h̄z donū gr̄e v̄l i q̄ ē gr̄a et tūc ē Ioh-
 hānes. **E**cce rōnē q̄re dicit neq̄s voca-
 bit zacharias sed Iohes et adinnuēdit
 quod esset p̄fectus in p̄nā et gr̄a dei. **I**deo
Isa. xlix. **D**ñs ab utero vocauit me de
 ventre matris mee recordatus ē nomis
 mei et dicit i p̄sona b. iohis quia s̄m gr̄a et p̄-
 fectōez q̄m de⁹ debuit sibi dare ip̄osuit
 sibi nomē **E**rgo man⁹ dñi erat et.

C De beato Petro ap̄lo

Beat⁹ es symō
 bariona **M**at. xvij. **F**estum
 et sollēnitās hodierna ē duo

rum aploꝝ maioꝝ ⁊ pzinapū alioꝝ qui eodeꝝ die martirizati sunt p̄ x̄po ⁊ i eadē dem ciuitate scz rome sub eodē impatoꝝ re. s. Nerone. Et tāta est dignitas cui⁹ libet ip̄oꝝ q̄ ecclia hodie facit festū te beato petro ⁊ cras de brō paulo. Idem facio ego qz hodie erit sermo de brō petro ⁊ cras de brō paulo qz hodie nō sufficeret de ambob⁹ p̄dicare sed vt sermo p̄ns sit in laudem ⁊ reuerentiā ⁊c. Salutes virgo maria ⁊c. Et resumat t̄xmate verbū p̄positū p̄ t̄xmate ⁊ fundamento n̄ri sermonis requirit aliquā l̄falem dedarationem. Pro quo sciendū q̄ petr⁹ anteq̄m esset x̄pi discipulus ap̄lus ⁊ papa v̄lis vocabat̄ symon sed postq̄ fuit discipul⁹ x̄pi ⁊ ap̄lus x̄pus cōstituit eū papā ⁊ vicarium suū v̄lem ⁊ imposuit sibi nomen petrus. Sicut fit etiā mō q̄n papa eligit mutat̄ sibi nomen ⁊ q̄si mutat̄ in alteruz vir⁹ ⁊ nouā creaturā ita fecit x̄ps Mar. iij. vnde imposuit sibi nomē petrus. Pater vero br̄i petri vocabat̄ Iohānes. et aliquotiens grosso modo dicebat̄ Iohanna ⁊ aliquotiens diminutiue Iohāner. Aliquotiens vt cōiter de Iohā. Si cut nos cōiter facimus in n̄ro vulgari de aliquo p̄prio noīe. Ita iudei vocabāt̄ patrem petri ⁊ ita etiā ip̄m noīauit Aliquotiens vt cōiter de Iohānes vt ibi symō Iohis. i. filius iohānis Iohis vlti. Aliquotiens grosso mō ut ibi Tu es symō filius iohāne Ioh. p̄mo. Aliquotiens diminutiue ut ibi Beat⁹ es symon bariona. i. fili⁹ Iona. i. Iohānet p̄z t̄xmate s̄m expositionē l̄falem ⁊ sum in materia p̄dicanda. In t̄xmate petrus vocat̄ binomī⁹ et ponunt̄ ibi duo noīa scz symon ⁊ bariona. Et q̄dlibet nomē h̄z duas interp̄rationes in quib⁹ oñdunt̄ quatuor virtutes in petro p̄pter q̄s ē beat⁹ in celo. Prima virt⁹ q̄m nōro in beato petro a postulo est prompta obediētia i hoc q̄d dicit̄ symon q̄d idem est q̄ obediens

Secunda virt⁹ q̄m nōro i ip̄o ē asp̄a p̄ntia cū dicit̄ symon q̄d interp̄rat̄ ponēs rusticiaz. Tercia ē recta int̄erio cuz dicit̄ bariona q̄d interp̄rat̄ fili⁹ simplicis. Quarta virt⁹ tus ē dura passio qz bariona q̄d interp̄rat̄ secdo mō fili⁹ colūbe. Per ista quatuor scz promptā obiam. asp̄am p̄ntiam. rectā intentionē. durā passionē dicit̄ br̄is Ergo br̄is es symon bariona. Quātum ad p̄mā virtutē p̄ q̄m br̄is petrus ē beat⁹ dicit̄ prompta obia q̄ nōrat̄ hic cum dicit̄ symon q̄d interp̄ratur obediens q̄n enī p̄sona audit ⁊ obedit verbis ⁊ mandatis dei ⁊ sine aliqua excusatione implet voluntatē dei ut seru⁹ fidelis voluntati v̄ni sui obediens ē ⁊ meret̄ salariū scz solui in fine seruicij. Sic qui in hoc mundo seruit p̄mpte ⁊ obedit verbis ⁊ mandatis dei q̄n fuerit seruiciū scz in morte iuste habebit retributōnem ⁊ beatitudinē p̄ salario Ioh. Luc. xi. Beati qui audiūt̄ verbuz dei ⁊ custodiunt̄ illud. hanc obediētiā habuit petr⁹ vt p̄z Mar. iij. Ambulans ihus iuxta ⁊c vbi dicit̄ breuiter. Scz p̄nā in practica hā beat⁹ petr⁹ anteq̄m eēt discipul⁹ x̄pi erat piscator paup̄ int̄m q̄ ip̄e ⁊ frater su⁹ br̄is andreas habebant solā vnā barchā ⁊ vnū retz ⁊ viuebāt̄ sic de suis laborib⁹ sic piscādo quadā die x̄po exiit̄ in stagno. s. mari galilee iuxta littus dicti maris seu stagni vidit̄ petrus ⁊ andrea quib⁹ dixit. O boni hoīes et quid ibi facitis. Responderunt dñe volum⁹ pisces capere sciens x̄ps q̄ alibi p̄ficerent q̄m ibi dixit eis Venite p̄ me faciā vos fieri pisces hoīm. Ego enī docebo vos piscari reges principes duces comites ⁊ multaz gentiū generationes In his verbis venite post me ⁊c sunt duo p̄mo dat̄ intelligi q̄ ecclia xp̄iana est sicut nauis triū coopturaz. Prima cooptura bassa siue inferior est religiosoz se humiliantiū ⁊ sicut cooptura inferior ē secreta sic religiosus debet esse secretus i

danstro in cella nō ire p vias vl' plateas
 tractā do negocia secularia. **S**ecūda coo-
 ptura signat statū p̄biteroz qui debent
 ministrare sacramēta ecclie cōiter in me-
 dia coopatura stant bone merces z ma-
 gni valoris. **S**icin manu p̄biteroz z
 posse eoz stāt merces padisi scz sacramē-
 ta p̄ter q̄ habemus vitā eternā. **T**ercia
 coopatura est status laycoz qui vadunt
 hinc inde p mundum sicut mercatores z
 illi te nauī qui vadunt p coopaturā exer-
 cendo laborē mīā. **D**e ista dicebat Sa-
 lomon. **F**acta ē q̄si nauis institoris id ē
 mercatoris te longe portans panē suū. i.
 mercantiā b̄ ē aiām bonā. **P**rouer. vlti.
Secūm secretū ē cū dicit faciā vos fie-
 ri piscatores hōiū q̄ sūt p̄dicatores. **P**dica-
 tio est vt̄ rethx qz sicut rethx est rotum
 colligatū z vna corda trahit. **S**ic p̄dica-
 tio euāgelica ē te diuersis cordis scz au-
 crozitaribz rōmbz pabolis z oīa sūt col-
 ligata. **S**i p̄dicatio sit bñ ordinata z tra-
 hant vna corda scz r̄hmate qd̄ est fun-
 damentū sermonis p̄dicatores istos mit-
 tit de. **I**ere. xvij. p̄terea **E**cce dies ve-
 nūt mittā eis piscatores z piscabūt eos.
Multos piscatores misit qz ap̄los mar-
 tires confessores z nos q̄ b̄ dicit laxate
 rethia v̄ra in capturā hō dicit plicare. cō-
 tra illos q̄ hñt magnā sciam z tenēt pli-
 catos z nolūt se disponere ad p̄dicā dū
 ad capiēdū pisces. **E**cce q̄re dicit **V**eni-
 te post me zc. **N**esi diceret dimittite illaz
 barchā puā cū q̄ mō capiet pisces z po-
 nā vos ī magna nauī ecclie triū coopu-
 ray dimittite hilaria illa z habebit̄ do-
 ctinā euāgelicā dimittite illd̄ mare z po-
 nam vos piscatores hōim regū militum
 et alioz hec oīa intellexit petrus virtute
 diuina qm̄ x̄ps ore suo dixit venite post
 me zc. **E**t cognouerunt ip̄m verū mes-
 siam zc. **A**t ergo b̄tis petrus haberet lo-
 co rethx doctrinā euāgelicā z posset in na-
 ui ecclie p mundū piscare hōmies p̄mpte

obedit. **N**ā dicit euangelū. **R**elictis re-
 thibus z nauī secuti sūt cū in continenti
 petrus z andreas. **B**̄tis ergo petrus fles-
 ris genibz dixit coram x̄po in corde suo.
Nolo rethx nec nauē ex quo vos posui-
 stis in corde meo affectionē piscandi in
 mari hui? mūdi cū nauī ecclie z doctrina
 euāgelica incorruptibili zc z subito iun-
 ctū x̄po. **E**cce p̄mpra obia petrus dicit hic
Si contra defectū hui? mūdi. **N**ā om-
 nes vocamur a x̄po scz xp̄iani iudei aga-
 reni z nos nolimus ire vocat enim nos
 illuminando corda nostra dans cognitio-
 nem de peccatis z statim deberemus ip̄m
 sequi sed accidit nobis ut samueli qui vo-
 cabat̄ a deo z ip̄e ibat ad helij. **M**ora by-
 storiā p̄mo **R**eg. iij. **M**ō sic fecit iob qui
 dicit vocabis me z ego r̄idebo tibi non
 helij **J**ob. xij. cōtra tales dicit x̄ps voca-
 ui remissis extendi man? meas z nō fu-
 it qui aspiceret. **P**rouer. p̄mo. **M**ora
 liter cū dicit faciā vos fieri piscatores hō-
 minū. **N**otent hic religiosi z alij q̄ habēt
 p̄dicandi officij qz om̄es sūt piscatores
 rethx ē p̄dicatio euāgelica. **E**go mō exte-
 do rethx z cū alijs audiēs p̄dicatores p̄-
 ponit dimittere petā z vicia z hz redēū
 di. **P**ositū ad tēū tūc p̄dicatoz p̄t dicere
 vnū piscē cepi qm̄ nobilis vel miles p̄p̄
 p̄dicationē dimittit pompā odiū vl' rau-
 corē inimico suo cepim? vnū delphinum
 o tales pisces z piscatores q̄rum pla-
 cent deo. **I**dez de nobili dñā dimissis va-
 nitatibz ornāmētis z h̄mōi z confitē z
 p̄ponit bñ viuere tūc p̄t dici q̄ cepimus
 vnā sonymam qm̄ aut in p̄dicatōne con-
 uertit̄ agricola aut simplex hō capiet fun-
 dulus. **I**dem de muliere paupe capiet
 vna sardina z ī die iudicij dicit x̄ps p̄dica-
 toribz venite nūc z p̄radete. **T**q̄n ip̄e di-
 cēt te q̄ dñe. tūc ip̄e r̄idet. **A**fferre te
 piscabz quos p̄didisti **J**ob. iii. **Q** d̄
 erit d̄ isto p̄dicatoze q̄ dicit dñe ego n̄ sū
 piscat? nisi alguā z broca. i. pecūias rau?

pas comeras familiaritates famā. **I**do amore dei laboremus ut capiamus amas. Nam in iudicio quilibet venit cum aīabus quas cōuertit dicēdo. **E**cce duo pisces quos ego prendidi. **Q**uāt pisces quāt aīas ducet bñs petrus secuz q̄ in prima p̄dicatione conuertit tria milia aīas vide **A**ctu. ij. r. vij. ca. **Q**uantuz ad secundā virtutē p̄ quā bñs petrus est beatus in paradiso est aspera p̄nia quod ostendit cū dicit symon qd̄ scdo mō interpetatur ponēs tristitiā scz p̄nie **D**e q̄ apls dicit q̄ fm̄ tñ tristitia ē p̄nia in salutem stabile opat. ij. ad **C**orinth. vij. **M**ota q̄ fm̄ tñ. i. qn̄ displicet hōi de offensis factis deo talis beatitudinē meret q̄ veram p̄niam facit vnde bñi qui lugent qm̄ ipsi cōsolabunt scz in beatitudine celesti **M**odo attendatis ad p̄niam bñi petri in quibus enī fecit p̄niam in comedendo in potando in vestiendo. **I**n comedendo scatis q̄ semel fuit interrogatus qm̄ vitā ducebat. **R**ndit abus cottidianus est panis cū oliuis r̄ raro cū oleribz id ē caulibz qz solū in magnis festiuitatibus **E**cce vita sua licet esset papa. **S**ed querit. vnde ergo exuerūt tot capones galine sayfans sales de diuersis manerijis q̄ iam sūt in mensa plator. **D**icat truffatine q̄ ille oliue beati petri erāt grauide r̄ peperūt capones r̄ alia p̄dicta. **I**tē fuit interrogatus de vestitu r̄ rndit. vestimētum meū tunica qm̄ vides cū mantello tam in hyeme q̄ in estate. **E**cce p̄ima vestis p̄mi vicarij xpi. **S**ed querat vñ ergo exuerūt tot sumptuose vestes r̄ quas portat platus tot foderature dicatur qd̄ mantellus petri pepit eas r̄ **I**tē vita sua fuit talis q̄ de oculis fecit fontē lacrimaz recordans de renegatione pro quo q̄diu vixit lacrimatus ē r̄ vixit post xpi ascensionē. xxxvij. annis vt in li. de vitis illustribz dicit sanctus **J**ohannes als **J**eronim⁹ tñ flebat q̄ habebat faciem

q̄si adustam ex caliditate lacrimaz. **M**ota p̄niam de renegatione ip̄e peccauit per os xpm̄ renegando. **I**deo fecit p̄niam per os non cōmedens nisi panē r̄ oliuas q̄si diceret qz peccasti. iō ieiunabis. **S**ecundo renegauit xpm̄ calefaciendo corp⁹ suū vt dicit **J**ohes. **I**deo fecit p̄niam corpore solū portās tunicā cū mantello. **T**ercio sicut facies sua nō fuit verecū data xpm̄ negare. **I**deo fleuit. **I**sti sūt fructus digni p̄nie **L**uc. ij. **F**acite fruct⁹ dignos p̄nie vt p̄ que q̄s peccat p̄ h̄c r̄ p̄niam agat r̄ **M**oralit̄ hic bñs petrus p̄ trina xpi abnegatione qz ex timore mortis abnegauit xpm̄ r̄ tamen fecit. xxxvij. annis omnes de p̄nia. **Q**uid erit de illis renegatoribz q̄ non solum ter sed nullies in die renegant p̄ vna minima re vel parua occasiōe iurando magna iuramenta blasphemando xpm̄. **Q**uia maledicte renegator qd̄ erit de aīa tua. **S**i b. petr⁹ p̄ trina negatione tñ fecit r̄ qd̄ deberes tu facere q̄ si timore mortis mala psuetudie iuras. **I**tē b. petr⁹ si dixit si cognosco eū. **C**ogita qd̄ erit de aīa tua. **A**more dei adhibeant modi q̄ ista detestabilia iuramenta cessent **E**go dabo vob̄ tria remedia. **P**rimū q̄ vos mulieres q̄ hēns filios puos instruat ne iurēt nisi p̄ aduerbia. **S**cds mod⁹ q̄ qlisbet iurator poneret sibi istā legē. s. soluere certū qd̄ p̄ qlibz iuramēto r̄ dare pauperibz i die dñica. r̄ sic corrigeret. **T**ercius mod⁹ corrigēdi p̄inet ad rectores p̄rie q̄ p̄ statutū dñt ordinare q̄ iurāt de deo punient tali mō r̄ r̄ nulli parere i his q̄ tāgūt xpi honozē. **S**z qz rectores nō corrigūt cōquāt de dñs r̄ dicēdo dñs res ppli iniq̄ agūt vsqz assum. s. p̄mēdo **I**sa. li. **E**cce de scda p̄tute i b̄ q̄ diē sy mon. i. ponēs tristitiā. **Q**uātū ad terciā p̄tute p̄ quā b. petr⁹ dicit bñs p̄ctā in tentio scz in oībz que faciebat p̄dicando celebrando r̄ alia opa virtuosa exercens

241

341

De sancto

do ip̄ respicit honozē
in hoc de aīa qd̄ in
simpliciter dicit vob̄
aliquos ap̄ mundi r̄
ad tñe nuptias actū
le q̄ in mo oculo resp
aliquos. **B**eatus aut
habebat rectā intentionē
p̄. **N**on nobis dñe nō
na da gliaz. **E**cce simp
m̄re beatitudinē. **T**im
ode qm̄ ip̄i tñ viderē
plationē r̄ in alio lealo
hōe. **R**ene habuit istā
reas qz licet esset papa
haberet tantā sanctitatē
infirmos etiā vmbra su
mos curabant. **B**eat
qm̄ transiit p̄ aliquē
infirmos vt vmbra ran
erit **A**ctu. r. **S**ed cū re
beatur simplicitate q̄ null
estiam h̄a vna gloriā a
Non simplicitate r̄ cū
q̄ erat filius simplicitate
u. **S**uo tñ m̄ q̄ m̄
miserā h̄c p̄ma **H**aral
bis moda acarine h̄ seru
intimozē r̄ si ē simplex
ideo p̄nat dicere beat⁹
pliaz. **M**odo mei dilecti
u vob̄. **M**oralit̄
cū q̄ p̄m̄ respicit de in
intento. **N**on h̄ m̄ facer
munda r̄ quoz bonozē r̄ ne
ita intemētibz volūm
bi grā ad p̄tūcā magni op
nū est religio vna q̄ om̄
me r̄do. in scda lō. **D**icit
q̄ vob̄ religio h̄c
h̄ cū sit p̄p̄tūcā dñi
p̄tinatione r̄ r̄e l̄ant
illandē r̄ r̄e r̄e vñ
r̄ r̄o. r̄ d̄ t̄ m̄. m. c. **S**

do sp respiciebat honore dei qd notatur in hoc q dicitur bariona qd interpretat filius simpliciaris ho dicit duplicitaris qm eni aliquis aspiciat mundu z ad honores z n ad deu e duplicitas accidit talibz vt galilo qui cu vno oculo respiciat celu z cum alio granu. Beatus aut petrus in omnibz habebat recta intentione ad deu vnde in ps. Non nobis dñe nō nobis sed nomī tuo da gliaz. Ecce simplicitas casti mentur beatitudinē. Unde beati mundo corde qm ipi deu videbunt. hic p contemplationē z in alio seculo p eternā possessionē. Bene habuit istā virtutē beatus petrus qz licet esset papa z vicarius xpi z haberet tantā sanctitatē q sanaret omnes infirmos etia vmbra sua tangens infirmos curabant. Sicut quō qm saebant ipm transiitū p aliquē vicam ponebat infirmos vt vmbra tangeret eos z sanarent. Actu. v. Sed cū toto hoc tantā habebat simplicitatē q nullā habebat propter vanā gloriā aut psumptionē. Ibat simpliciter reit z corrent se patet q erat filius simpliciaris poterat dicere. Scio reus me? q tu pbas corda et vniuersa lxxpma Paralip. vlti. Tu pbas corda creature si seruit bene z recta intentione z si e simplex diliges eū. Et ideo poterat dicere beatus petrus. In simplicitate cordis mei dilexi te z tibi seruiui vero corde. Moraliter hic est sciendū q pmiū q respiciat deū in opibz nris e intentio. Nam si vnus faceret oia bona mundi te genere bonoz z non fieret recta intentione nihil valeret merito. Vt bi gra ad practicā magnū opus meritū est religionē intrare intm q dicit beatus thomas in scda scde. q. lxxxix. ar. iij. ad tertiu q voti religionis si recta intentione fiat cū sit perpetuū est maius q̄ votum pegrinationis terre sancte q̄ est tpale sic Alexander tercius dicit z habet extra d vo. z vo. redemp. an c. Scripture. z po

stea subiungit thomas ibidē q rōnabiliter dicit p̄ q aliquis cōsequitur remissionē peccatoz oim p ingressū religionis q̄ vtilior e q̄ peregrinatio terre sancte q̄ trum ad p̄mōtionē in bonū q̄ p̄ponderat absolutiōnē a pena. Ite thomas ibidē z lra pulchra te hoc ibidē. Sed istud opus peruertit se z ingressus religionis z p̄dit qm intentio e puerfa z tpalis utputa qz speratis qz fili? v̄t erit abbas v̄t magister i thologia aut ep̄us z id inducit eū ad religionē z nisi hoc sp̄at ip̄e nūq̄ religionē nē ingrederet qz tal intentio nō e ad deu. sed ad mōm z p̄dit meritū v̄t si intrat vt viuat i rege nō fūado religionē. Ista intentio e puerfa. Nā meli? eēt religioso q̄ eēt latro q̄ religios? nō fūado q̄ debet. Ite p̄dicare v̄bū dei e magnū meritū qz e magnū op? Si intentio sit recta. s̄ qm aliqs p̄dicat p̄t vanā gliaz seu fama v̄t p̄t pecunias hñs itentionē ad mūdā totū p̄dit z dānat. Querit b. thomas q̄ dlibero. v. q. x. ar. ij. i corpe. si p̄ p̄nāz p̄t q̄s recuperare aureolā q̄ digne p̄dicati p̄missa e. si p̄ vanā gliam eā p̄diderit z dic q̄ n̄ qz n̄ fuit lucrā? ip̄az iuxta s̄nāz dñi. Amē dico vob̄ receperit mercedē suā p̄t tñ acq̄rere gr̄az dei si emēdat. v̄t p̄ bonā p̄dicatōem aliā te nouo p̄t lucrari aureolā. Sz p̄dita nullaten? p̄recupari. Ite i bello iusto illi q̄ vadit magnū op? faciūt si h̄nt rectam intentionē. Si sūt q̄ moziūt p̄t iusticiā v̄t defēsiōnē reipublice int̄ martires sūt gl̄iosi lz ecclēsia nō faciat festū s̄ si faciūt p̄t vanitatē mlti dicētes amore dñi mei zc. Q̄ fatue i tali casu o3 p̄ponere amorē z respectū diuinū z verā iusticiā dicendo q̄ faciam? B amore z zelo iusticie. Nō vel cenabim? i tabernacul inimicoz n̄oz p̄ victoriam qm hēbim? v̄t cū deo i padiso ex q̄ defēdim? iusticiā. Sz qm hēs int̄tōem fatuā totū bonū op? p̄dis s̄ h̄t remittere iniurias p̄cere inimicis magnū

124

¹⁷⁷
circitu ambulat i ps Saluū me fac re
cita totā p̄acticā z defectū illozū qui n̄
bene se signant in introitu ecclē. in mensa.
mulier ponēs filiū in lecto. Idē in presbi
teris benedicēdo aquā panē z quod te
terius est sup corpus xp̄i faciūt rotuluz
Ostende hic quō debent signare hoc cost
signū nullū stent piculū. Instruite etiā
vos vestros de hoc signo crucis p̄bia cō
rior. viij. Sub arboze mali susaravi re
pone me signaculū sup cor tuū z brachi
um tuum zc. Deo gracias.

De cōmemoracōe beati Pauli

Dñi facio vo
bis euāgeliz Ad gal. p̄rio.

Et recitatur i epistola hodie
na Sic totū officii est beati pauli. Ita
et sermo zc. Salutes virgo Maria zc
Et resumat thema. Questio solet fieri
de istis duobus aplis Petro z Paulo
quis eoz sit maior aut excellentior. Hu
ic questiom oportet respondere tū diffi
citione z est talis responsio q̄ isti duo bene
dicti z gloriofi apostoli Petrus z pau
lus p̄nt considerari tribz modis

- Scdm condicōez aplicaz
- Scdm prelacōez ecclēsticaz
- Scdm predicacōez euāgelicaz

Si cōparare volumus fm condicōez ap
postolicā Rñdeo q̄ vnus nō est maior
alio xl excellētiōz sed equales. quia ita
bene vnus sicut alter est aplus Iesu xp̄i
Sicut omēs presbiteri fm cōsecracōez
eucaristie equales sūt Petro z paulo.
sed prius fuit electus in apostolū petrus
et vltim⁹ paulus. Et de hac condicōne
apostolica te? tñ vni quāruz alteri dat.
quasi dicēs xp̄s petro voluit huic nouis
simo scz paulo dare sicut z tibi. scz de ap
postolica condicōe. Ecce pria distinctio.

Secdo si fm prelacōez ecclēsticam

loquimur maior est petrus q̄ paulus qz
papa maior est legato. Beatus petrus fu
it aplus xp̄i z papa vniuersalis z xp̄i vi
carius cui dixit xp̄us. Tu es symon fili⁹
Jobānis tu vocaberis cephas. Job. i.
Cephas grece. i. capitaneus xl maior a
lioz beatus paulus fuit xp̄i apostolus z
legatus a latere qui p̄ totū mundū pore
rat episcopos facere z beneficia alia da
re. Ideo dicit legacōne funguntur tanq̄
reos exorante. secūda ad Cor. v. Si q̄
fm prelacōez ecclēsticā petrus fuit pa
pa z paulus legatus a latere apparet pe
trū fore maiorem. Tercō si loquimur
fm predicacōeru euāgelicā paulus fuit
excellētiōz z habundantiōz petro in ar
tenti predicacōe z ecclē aplis alijs. Idō
ipsi⁹ p̄ excellētiā p̄t dicere thēma. Nos
tum vobis facio euāgeliz. hoc excellen
tius p̄tinet ad eū. qz maior i predicacōe
euāgelica. Paret thēa. Rept iuxta thēa
q̄ predicacō euāgelica beati pauli habuit
sup predicacōez alioz excellētiāz in tri
bus. Nā primo sua predicacō fuit plus
ampla et copiosa.

Secūdo fuit pl⁹ clara z luminosa

Tercō fuit magis lōga z virtuosa.

Ergo bene p̄tinet ad eū thēma. Notuz
vobis facio euāgelium. Primo dico
q̄ predicacō euāgelica scz pauli fuit su
p alios aplos plus anipla z copiosa. q̄
libet alioz aplōz post recepōnez sp̄is
sc̄i in die penthecostes accepit vnā porci
onē xl regionē p̄ mūdū ad predicādū
euāgeliz. Petrus iuit in iudeā z anthi
ochiā. beatus Job in fugiā. Marthe⁹ in
ethiopiā. Iacob⁹ maior i hispaniā limi
tatā predicacōnez predicare habebāt. s̄
beatus paul⁹ nō accepit regionē limitatā
s̄ p̄ totū mundū vniuersuz ibat vt dicit
Iero. in libro de viris illustribz q̄. xxxvij
ānis iuit de ciuitate i ciuitatē. de terra in
terrā predicādo non cessabat. Ecce quō
fuit plus ampla z copiosa. qz nō iuit in

277 p. 16

nec virgiliū vel oraciū s̄ predicare euan-
 gelii. **A**ora scriptura ē euangelii figura
 tuū vel figuratū et clarū. vnde rota erat
 in medio rote. **Ezech. i.** Satis quare p̄-
 cepit predicare euāgeluz qz alie doctri-
 ne non hnt finē seu terminū q̄ p̄cipiū.
Sicut de fonte qui non p̄t ascendere na-
 turaliter p̄ canale alius q̄ sit fons quia
 caret v̄ture ad plus. Ita de doctrina poe-
 tarum videam? vñ exit. Nunq̄t de intel-
 lectibz hōim. ymo ideo nō p̄t facere vt a
 liquid ascēdat in celū. **E**t tu qui p̄dicas
 tm̄ eas sp̄ eris terrenus. **S**z doctria euā-
 gelica que exiuit de celo de illo loco q̄ exi-
 uit facit ascendere p̄sonā que ipsā predi-
 cat et seruat. **I**ō xp̄us **Joh. iij.** **A**q̄ quā
 ego dabo fiet in eo fons aque salietis in
 vitā eternā. **I**deo p̄dicare euāgeluz. qz
 p̄dicare v̄ba dānatorū damnacō est.
Dicit enī **Iero.** q̄ anistonles et plato in
 inferno sūt. **A**ccepe ḡ doctriā xp̄i que du-
 cit ad vitā vt est biblia que liber vite dici-
 tur libri v̄ro poetarū dicūtur libri mor-
 tis. **T**ercō dicit omī creature scz hinc
 inde nō dicit solū in vna ciuitate nec dic̄
 magnis dn̄is sed agricolis. **N**ō solū di-
 uinibus s̄ etiā paup̄ibz et alijs qz oī crea-
 ture. **D**icit mḡ vincentius q̄ dolet. hā
 reperit in lombardia nouē valles hereti-
 corū p̄pter defectū predicatorū. **D**ixit sibi
 vnus de illis vallibus frat. xxx. āni sunt
 q̄ nullus frater v̄it huc nec clericus ad
 instruendū nos in fide. **S**ed veniūt herē-
 tia de pribz lōginquis et p̄dicant nobis
 suos errores quos euitarem? si habuisse-
 mus doctriā euāgelicā. **I**ō dicit omī
 creature et in omī loco suple. **I**ō **Je-**
 remias in sp̄i vidēs hunc defectū dicit.
 paruuli perierūt panē et nō erat qui fran-
 geret eis. **T**ren. iij. paruuli. i. rustici sim-
 plices paupes et ignorātes. **E**t heretici
 perierūt doctriā euāgelicā et nemo mi-
 strauit eis. **S**ed beatus paul? vlt̄ extē-
 dit doctriā euāgelicā. **I**ō dicit. horū

facio euāgelii. **D**ico sc̄do q̄ predica-
 tio euāgelica beati pauli fuit sup̄ omnes
 alios plus clara et lucida. **A**udite b̄n̄ om-
 nes alij apli p̄dicabāt doctrinas quas
 a xp̄o audiuerāt s̄ nō viderāt. sed beatus
 paulus p̄dicabat illud qd̄ viderat qz re-
 aliter fuit raptus ī celuz. **J**ohes v̄o s̄m̄
 sp̄eā. **I**deo dicit euāgeluz qd̄ euāgeli-
 satū est a me nō est s̄m̄ hōiem sup̄ purū.
 necego ab hōie scz puro didici illud. s̄ p̄
 reuelacōez **J**esu xp̄i **Ad gal. p̄rio.** **N**o-
 ta nō habui ab hōie scz mortali s̄ immē-
 diate a xp̄o deo et homine habui quē vi-
 di in sua glā et diuinitate cū tota curia ce-
 lesti. **I**deo si dicat tibi. vbi vidicit paul?
 potes dicere q̄ ī celo empirreali scola ā-
 gelorū in tribus diebus studuit. et sc̄uir
 plus q̄ salomon. nec omēs p̄bi in tota
 sua vita. **I**n libro vite eterne cito efficit
 homo magister. **N**ec mirū si quādo agri-
 cole rustici vel rudes ignorātes vel par-
 ui hodie nati. baptisati et mortui sicut in-
 trant scholaz angelorū aperto libro vite
 p̄ teum et sibi offenso maiorē scienciā ha-
 bent in puncto q̄ virgo **M**aria. nec sanc-
 ti doctores habuerūt in hoc mūdo vñq̄.
Ideo bone gentes laboratis ire ad istd̄
 studiū quia in illo in momēto est illumi-
 natus omī sciencia nec oportet legere p̄
 capitula seu distinctōes. **D**ic liber solū
 habet duas cartas scz humanitatē et diui-
 nitatem et xp̄us est liber vite. **C**ogita ḡ
 si infans vel rusticus intrās paradisiū ha-
 bet in puncto tantam scienciā quid te bea-
 to paulo qui tribz diebz fuit raptus p̄ po-
 tenciā dei et anima eius tribz diebz et no-
 ctibus studuit ibidem. **Q**uāta? scienci-
 am debuit addiscere bene poterat dare ve-
 raciter et lumine p̄dicare. **E**t melius ī
 telligatis ponā in practica vt v̄iam? ad
 moralitatē. vñ si vn? diues hō edificas-
 set domū q̄ p̄stetisset. x. milia floze. et v̄i-
 ret amic? eius de vltra mare quē inuitas-
 set iā sibi ostendere totā domuz dicendo

amico. Noueritis amice q̄ ex quo nō fu-
 istis hic edificauit istā domū z ista est ca-
 mera vbi dormio ego z ista filij mei z in
 ista scutiferi. Ecce coquina stabulū cella-
 riū zc. Sic eadē facit xp̄us qui ostendit
 sibi totā domū paradisi. Q̄ pulchra
 est illa. Certe qui solū posset ponere ca-
 put p̄ aliquā fenestrā ad videndū domū
 paradisi tanta est illa pulchritudo corpo-
 ralis q̄ staret hō centū annis sine cibo et
 potu z esses mirabiliter consolatus eam
 si non videret xp̄m nec v̄ginē Mariāz
 solū ex pulchritudine corporali celi. **3** **3**o vi-
 ditur israel q̄ magna ē domus dei et i-
 gens .i. inextimabilis locus possessionis
 eius. Magnus z nō habēs finem sup̄ in-
 duracōe. **4** **4**o dicitur. **4**o dicitur. **4**o dicitur. **4**o dicitur.
 Lotus mūdus est
 quasi vnus p̄ncipus respectu illius domū
 paradisi cuius mīma camera ē maior te-
 cē regnis hec q̄ mīnus q̄ vnā stella ē ma-
 ior tota hispaniā. Ecce quō ostendit sibi
 conuertit rapuit eū z ostendit sibi nouez
 ordines angeloz in celo. z nunq̄ hōmi-
 nes statuerūt aliqd̄ de eis donec paulus
 reuelauit eis. **1** **1**o ostendit sibi primū
 ordinē scz angeloz humano mō loquē-
 do. vbi est rector seu capitaneus sc̄s Ra-
 phael. Et cū vidit paulus illā pulchritu-
 dinē dixit. **2** **2**o dicitur. **2**o dicitur. **2**o dicitur.
 vni z vix poterat loqui. ita stetit attoni-
 tus de illa glorioza habitacōe quā vide-
 rat. **3** **3**o dicitur. **3**o dicitur. **3**o dicitur.
 Ad quez xp̄s dixit paulo. **4** **4**o dicitur. **4**o dicitur.
 Habebat cū istis. **5** **5**o dicitur. **5**o dicitur.
 R̄nt xp̄us omnes illi qui post peccatū
 fecerūt rigozosaz penitentiā qui nō solū
 seruāt ieiunia ecclē sed amplius faciunt.
 confitent̄ sepe coicant zc. dixit paulus. **6** **6**o dicitur.
 tam benedicti erūt qui de suis patris ege-
 rint penitentiā. **7** **7**o dicitur. **7**o dicitur.
 Sc̄o ostendit sibi secū-
 dū ordinē scz archāgeloz vbi est capita-
 neus sanctus Gabriel. Cū paulus vidit
 istā gloriāz fuit totus stupefactus z in-
 rogabat xp̄m dicēs. **8** **8**o dicitur. **8**o dicitur.
 Dñe z quis stabit
 hic. **9** **9**o dicitur. **9**o dicitur.
 R̄nt xp̄us p̄sone sp̄iales deuore.

10 **10**o dicitur. **10**o dicitur. **10**o dicitur.
 Nā sicut anima est nobilior corpore sic ve-
 uocō que in anima cōsistit est maior peni-
 tēciā. **11** **11**o dicitur. **11**o dicitur.
 Quasiuit paulus. **12** **12**o dicitur. **12**o dicitur.
 Dñe z in quibz
 reperietur. **13** **13**o dicitur. **13**o dicitur.
 R̄nt xp̄us in p̄sonis que sem-
 per faciūt ordinē die ac nocte. qui audiūt
 missas deuore zc. **14** **14**o dicitur. **14**o dicitur.
 Et apostolus **15** **15**o dicitur. **15**o dicitur.
 in taz
 bono p̄ncipio p̄ illis qui faciūt deuotā ora-
 tionem zc. **16** **16**o dicitur. **16**o dicitur.
 Tercō ostendit sibi terciū or-
 dinem scz principatū vbi est capitaneus
 us sanctus Michael. In isto loco vadunt
 p̄sone misericordes. **17** **17**o dicitur. **17**o dicitur.
 Un̄ beati miōdes
 etc. **18** **18**o dicitur. **18**o dicitur.
 Quarto ost̄ sibi ordinē potestati i
 quo vadūt qui i aduersitatibz habent pa-
 cenciā. **19** **19**o dicitur. **19**o dicitur.
20 **20**o dicitur. **20**o dicitur.
21 **21**o dicitur. **21**o dicitur.
22 **22**o dicitur. **22**o dicitur.
23 **23**o dicitur. **23**o dicitur.
24 **24**o dicitur. **24**o dicitur.
25 **25**o dicitur. **25**o dicitur.
26 **26**o dicitur. **26**o dicitur.
27 **27**o dicitur. **27**o dicitur.
28 **28**o dicitur. **28**o dicitur.
29 **29**o dicitur. **29**o dicitur.
30 **30**o dicitur. **30**o dicitur.
31 **31**o dicitur. **31**o dicitur.
32 **32**o dicitur. **32**o dicitur.
33 **33**o dicitur. **33**o dicitur.
34 **34**o dicitur. **34**o dicitur.
35 **35**o dicitur. **35**o dicitur.
36 **36**o dicitur. **36**o dicitur.
37 **37**o dicitur. **37**o dicitur.
38 **38**o dicitur. **38**o dicitur.
39 **39**o dicitur. **39**o dicitur.
40 **40**o dicitur. **40**o dicitur.
41 **41**o dicitur. **41**o dicitur.
42 **42**o dicitur. **42**o dicitur.
43 **43**o dicitur. **43**o dicitur.
44 **44**o dicitur. **44**o dicitur.
45 **45**o dicitur. **45**o dicitur.
46 **46**o dicitur. **46**o dicitur.
47 **47**o dicitur. **47**o dicitur.
48 **48**o dicitur. **48**o dicitur.
49 **49**o dicitur. **49**o dicitur.
50 **50**o dicitur. **50**o dicitur.
51 **51**o dicitur. **51**o dicitur.
52 **52**o dicitur. **52**o dicitur.
53 **53**o dicitur. **53**o dicitur.
54 **54**o dicitur. **54**o dicitur.
55 **55**o dicitur. **55**o dicitur.
56 **56**o dicitur. **56**o dicitur.
57 **57**o dicitur. **57**o dicitur.
58 **58**o dicitur. **58**o dicitur.
59 **59**o dicitur. **59**o dicitur.
60 **60**o dicitur. **60**o dicitur.
61 **61**o dicitur. **61**o dicitur.
62 **62**o dicitur. **62**o dicitur.
63 **63**o dicitur. **63**o dicitur.
64 **64**o dicitur. **64**o dicitur.
65 **65**o dicitur. **65**o dicitur.
66 **66**o dicitur. **66**o dicitur.
67 **67**o dicitur. **67**o dicitur.
68 **68**o dicitur. **68**o dicitur.
69 **69**o dicitur. **69**o dicitur.
70 **70**o dicitur. **70**o dicitur.
71 **71**o dicitur. **71**o dicitur.
72 **72**o dicitur. **72**o dicitur.
73 **73**o dicitur. **73**o dicitur.
74 **74**o dicitur. **74**o dicitur.
75 **75**o dicitur. **75**o dicitur.
76 **76**o dicitur. **76**o dicitur.
77 **77**o dicitur. **77**o dicitur.
78 **78**o dicitur. **78**o dicitur.
79 **79**o dicitur. **79**o dicitur.
80 **80**o dicitur. **80**o dicitur.
81 **81**o dicitur. **81**o dicitur.
82 **82**o dicitur. **82**o dicitur.
83 **83**o dicitur. **83**o dicitur.
84 **84**o dicitur. **84**o dicitur.
85 **85**o dicitur. **85**o dicitur.
86 **86**o dicitur. **86**o dicitur.
87 **87**o dicitur. **87**o dicitur.
88 **88**o dicitur. **88**o dicitur.
89 **89**o dicitur. **89**o dicitur.
90 **90**o dicitur. **90**o dicitur.
91 **91**o dicitur. **91**o dicitur.
92 **92**o dicitur. **92**o dicitur.
93 **93**o dicitur. **93**o dicitur.
94 **94**o dicitur. **94**o dicitur.
95 **95**o dicitur. **95**o dicitur.
96 **96**o dicitur. **96**o dicitur.
97 **97**o dicitur. **97**o dicitur.
98 **98**o dicitur. **98**o dicitur.
99 **99**o dicitur. **99**o dicitur.
100 **100**o dicitur. **100**o dicitur.

Is paulus postq̄ vidit oīa ista tūc vidit
 vna preciosa cathedra in qua stabat xp̄c
 sup omnes ordines angeloz & ad latus
 aliā & dixit. Domine & q̄s erit hic. R̄nt
 xp̄s sup oēs ordines angeloz erit mat̄
 mea & in ista cathedra collocabit. O tā
 bene videt glorioſa cui? p̄aby totus mū
 dus sustinetur. **I**o ecclia cantat. **E**xalta
 ta es sancta dei genitrix sup choros ange
 loz ad celestia regna. Deinde vidit diui
 nā essenciā vt dicit **Aug** in libro de vi
 uendo teū & in libro ad paulinū. **E**t eci
 am scīs **Thomas** in pri. p. & i scōa scōe.
 q. dxxv. arti. iij. dicit q̄ vidit diuinā esse
 ciām. **E**t q̄n reuersus fuit apli crediderūt
 q̄ studuerat i studio celesti. **E**t dixerūt
 sibi vnde venis? R̄nt scio hōiem in xp̄o
Iesu zc. que nō licet homī loqui zc. ad
Cor. iij. Nota ego scio hōiez in xp̄o ih̄e
 su qui fuit raptus vsq̄ ad terciū celuz.
 Scriptura sancta nō fecit mencōnez nisi
 de tribus celis. **P**riō de firmamēto. **S**e
 cūdo de cristallino seu aqueo. de quo ps
Aque que sup celos sunt zc. **T**erciū est
 celū empirēū q̄ clarioſ fuit sua doctrina
 qz p̄p̄s oculis vidit omīa que p̄dicauit
Io dicit. **N**otū vobis facio euāgelium.

Tercō dico q̄ doctrina & p̄dicacō bea
 ti pauli fuit plus longa & virtuosa tēda
 ratur sic. **O**ēs aliq̄ apli finierūt suā pre
 dicacōem in morte. s̄ paulus in vita. xxx
 vij. ānis predicauit ante mortē & post
 mortē predicauit. **I**o dicit plus longa &
 virtuosa. **B**ico p̄actice q̄n predicauit
 xxxvij. ānis nero impator romanus cap
 tinauit ip̄s ad mortē. **E**t qz p̄dicauit cri
 stū contra ordinacōez & volūtātē nero
 nis. **N**ero mādauit ip̄m capi & tēdit sē
 tenciā capitalē contra eū. qz erat nobil.
 et p̄uilegio romanoz gaudebat. **B**ica
 tur quō fuit duct⁹ ad decapitacōez & fa
 cta ozde lictoz decapitauit eū. de c⁹ collo
 cūit lac teinde sanguis. **L**ac oñt suā pu
 ritatē qz sp̄ fuit vgo. **B**einde veir tanta

claritas de celo q̄ facilius aspiceret hō ce
 lū q̄ illā claritatez & statū aīa beati pauli
 egressa veit ad neronē in palacō q̄ loq̄
 bat cū p̄bis vi. **E**t tā magnū miracu
 lū est istud & aīa intrauit quā videns ne
 ro fuit territus. **E**nō mirū qz si scās p̄sol
 nas terret bon⁹ sp̄s licet postea p̄sole
 tur eas mltomagis terret malas. **E**t dixit
 neroni venio ad te. **S**i vis ad xp̄m p̄uer
 ti porta paradisi ē tibi apta. **E**go fui mor
 tuus de mādato tuo & viuo in eternum.
Sic poteris tu si volueris. **E**cce quō p̄
 dicauit post mortē. non legit hoc te alio
 scō p̄tz q̄ quō sua p̄dicacō fuit longe vic
 tuosa statū nero soluit omēs xp̄ianos q̄s
 tenebat captos s̄ nō fecit se xp̄ianū s̄ p̄
 mansit in suo pctō. **I**a ipse paulus p̄he
 rauerat s̄ qz dixerat. **M**agnificabit xp̄c
 in corpe meo siue p̄ vitā siue p̄ mortem
Ad phil. i. **I**tē in morte p̄dicauit. **E**t iā
 dicat te capite quō fecit tres saltus et in
 quolibet dicebat **I**esus & exibat i quoli
 bet saltu vnus fons. **T**res p̄dicacōes fe
 cit in qlibet scz **I**esus **I**hs **I**hesus mlt
 tā materiā habebat ad p̄dicandū hic est
 secretū **I**hesus. **E**go dico q̄ istud nomē
Ihesus hz tres virtutes sup omē nomē
En̄ tēdit illi nomē de? qd̄ est sup omē
 nomen **A**d phil. ij. & **L**uc. ij. **T**locatū ē
 nomen e⁹ **I**hesus xp̄us cognomē est et
 als̄ eciām tribus viab⁹ p̄pter tres virtut
 tes quas hz p̄ncipaliter

- P**rimo cōt̄ defectus sp̄iales.
 - S**cōdo cōtra malicias corpales.
 - T**ercō cōt̄ picula sc̄i mala sp̄alia.
- D**efectus sp̄iales sūt peccata. **S**i aliq̄s
 est qui nō habeat p̄tricōez de peccat̄ suis
 et habet cor lapideū et n̄ sc̄s qd̄ d̄z **mar.**
 xxvij. q̄ **I**esu xp̄o in cruce pendente p̄
 tre sc̄sse sunt & monumenta apta sūt. &
 mortui resurrex̄t. **S**i vis p̄tricōez h̄re
 ponas te corā crucifixo geibo flexis teuo
 re dic **I**hs faciēdo signū cruc̄ iuxta cor
 et molliet ad p̄nīaz. & monumentuz apt⁹

De scā margareta virgine. Sermo

riet. s. os p̄ p̄fessionē z mortu⁹ scz spūs
resuscitabit scz ad statū grē. Idem si est
aliquis in desiderio vindicte ponat se cor
rā crucifixo dicēdo Jhs zc. cogitās q̄
mō xps p̄cepit crucifixoribz. Et immedi
ate veiet ad te vna dulcedo de illo fauo
mellis paradisi. z intrabit cor tuū q̄ i me
moriā passiois xpi remittes iniuriā. Un̄
omis quicūqz inuocauerit nomen dñi sal
uus erit. Mora inuocauerit. i. intus in cor
de. Ad ro. x. Nomen dñi. i. Jhs de⁹ da
bit tibi p̄ticeōz p̄ticeōz. Jō hoc nomē ihs
cōtra defectus spūales facit tua. s. mollis
ficat cor. facit p̄titeri. z resuscitat aiām.

Secūdo dico q̄ Jhsus est cōtra mali
cias corpales. Si deuocōem haberem⁹
medici parū lucrāretur nobiscū. Mā om
nes v̄tutes sanctorū z angelorū sūt i hoc
noīe Jhsus. Et id noster ypocras l gali
enus Jhs postq̄ p̄curauit salutē aiabz
nostris p̄ redempcōez voluit etiā p̄cur
rare z dimittere medicinā qm̄ debuit re
cedere p̄ ascensionē ordinauit anforismū
dicendo signa eos q̄ crediderit. Non di
cit q̄ statū fuerit h̄ sequēt i noīe meo tē
ma eicient linguis loquētur nouis serpē
res tollēt vsqz z bene habebūt. Si ba
beremus deuocōem ad istud nomē h̄ nul
lā habem⁹ nisi ad vanitates z sortilegia
et piura cōes. Un̄ dicit in ps. Moies z
iumenta saluabis dñe zc. Un̄ si doles
caput fac signū crucis in eo dicendo ihs
etc. Si fidez hēs z sanitas corpis non
sit nocua aīe sine dubio curaberis. Idē
si habes filiū infirmū. si sat loqui ip̄met
signādo dicat Jhs zc. als facias tu zc
Nō fiat subito h̄ qm̄ deuocōe qz emplau
strū suauiter ponit z cū caliditate deuoci
onis. Idē vos mulieres q̄ cupitis p̄cipe
facite i vtero Jhs qz v̄tus h̄ noīs ihs
sus dabit vobz plē si vult. Idē qm̄ est
pregnās vt de⁹ p̄seruet plē in vtero qz
multe p̄cipiūt que nō p̄nt portare. Idē
de mulieribz qm̄ debēt parere faciāt signū

crucis dicēdo Jhs vbi senāet dolores.
qz meli⁹ ē dicere Jhs q̄ clamare vt ca
pra. Ecce scda x̄t⁹ p̄ malicias corpales
In hoc ḡ noīe haberi deuocōez qz nō ē
aliud nomen datū hoībz sub celo in q̄ oz
nos saluos fieri nec est in aliq̄ alio salus
Actu. iij. Et loq̄tur de sanitate de vno
cōtracto que scūs p̄t⁹ curauerat. Illō
ḡ nomē inuocate nō aliud Terco cōn
pericula spalia valet h̄ nomen Jhs. tu
homo bellicus si sis i bello iusto dic Jhs
et nō deficiet tibi vires. Sec⁹ de bello i
iusto qz nescit diuina iusticia p̄diciūz da
re crimibz. Siliter si essēs in deserto z in
circutu tuo essent inimici tui vel aīalia tu
liberaberis. Itēz p̄ tempestatē fac crucē
cū noīe Jhsu z nō nocēbit p̄ omia peri
cula est medela. Un̄ turris fortitudinis
dñi ad ip̄m cōfugiet iustus z exaltabitur
puer. iij. Nomen dñi. i. Jhs vocatū est
nomen ei⁹ Jhsus. Luc. ij. Partz seces
tū cum tribus viabz caput beati pauli sal
tauit significās virtutes p̄ p̄diciōes nres
defectus. Ecce quō beatus paulus non
solū in vita h̄ in morte z p̄ morte p̄di
cauit. Ergo cōclusio tercia clara est scz q̄
mō sua p̄dicatio fuit magis longa z v̄tu
osa ḡ thxā. Mortū vobz facio zc

De sancta Margareta. Sermo.

Inuenta vna
p̄ciosa margarita abiit. math
xij Cogitāti mihi magnā de
uocōez z scitatez brē margarete. Inue
nio q̄nqz v̄tutes i ea i q̄bz stat tota p̄fec
tio sanctitatē. Prima est vera humilitas
Secunda sancta caritas.
Tercia firma stabilitas.
Quarta pura caritas.
Quinta plena felicitas.
Et subtiliter iste. v. v̄tutes notāt in. v.
v̄bis thx̄tis in p̄ria dicitōe scz inuēta oī

tendit p̄ria d̄tus ⁊ in sc̄da sc̄da. ⁊ in ter
 cia t̄cia ⁊c. // **B**ico p̄rio q̄ beata mar
 garetā fuit tota de vna maḡ virtute q̄ ē
 v̄tra huilitas q̄ notat̄ in p̄rio v̄rbo theā
 tis cū dicit̄ Inuēta. **R**ō inuencō totius
 huāne p̄dicōnis fuit supbia. **D**icat̄ quō
 homo vult facere ad libitū suū. nec vult
 obedire mādatis diuinis h̄ est supbia. **D**i
 cat̄ quō lucifer voluit p̄ficari deo. **E**cce
 sua p̄dicō p̄ supbiā ⁊ sibi cōsententiū
 noluit stare sub regula sibi a deo data no
 luit huiliari se dei volūtatē h̄ voluit face
 re s̄m suā inclinacōez. **E**cce peccatū ⁊ p̄
 dicō sua. **I**tē de adam cui p̄cepit deus i
 signū domini ne comederet de ligno v̄tri
 to h̄ de alijs si tenuisset regulā bonū fuis
 set sibi ⁊ nob̄ qz nullā miserā nec tubu
 lacōez nec mortē incurrissemus. qz oīa
 ista habem⁹ ex suo peccō. h̄ noluit ⁊ muli
 er incepit malū dices ⁊ q̄re non comede
 m⁹ ⁊ ip̄e comedit ⁊ ecce hic sua p̄dicō et
 cōsequēt n̄ra ex supbia. **I**ō dicit̄. **S**up
 biā nunq̄ in tuo p̄sensū aut i tuo d̄bo do
 m̄ari p̄mittas **R**ō in ipsa ei iniciū sump
 sit oīs p̄dicō sc̄z angloz ⁊ hoīm. **I**ob.
 iij. **S**i p̄ supbiāz p̄dit̄ creatura qz nō
 vult viuere iuxta regulā sibi a deo datā
 p̄ oppositū sc̄z qn̄ nō vult facere iuxta su
 am volūtatē seu inclinacōez h̄ iuxta dei
 ordinacōz inuenit̄. d̄bi grā qn̄ dicit̄ d̄ne
 ego sū inclinatus ad supbiā pompā vai
 tare ⁊c. **S**ed qz vos d̄ne p̄cepit̄ oppo
 sitū **I**ō volo huiliari. **I**dē dicit̄ te alijs
 peccat̄. iuxta auditor̄ facultatē. **I**ō d̄ in
 uenta. **D**icat̄ bistoria breuif te pastore
 h̄ntē centū oues ⁊ p̄didit v̄nā qua inuē
 ta letus dixit. **C**ongrulamī mibi omēs.
 qz inueni oues quā p̄diderā. **L**uc. xv. **I**s
 te pastor est xp̄c. centū oues sue sūt huī
 les ⁊ obedientes suis p̄cept̄. **R**ō qz oīa
 mādāta legis i s̄ma sūt. x. ⁊ x. decies m̄
 multiplicatū sūt centū ⁊ s̄q̄t p̄fectōez. x. mā
 daroz sup se. ⁊ perdit̄ vna ouis qn̄ exit
 de grege ⁊ comedendo vadit de herba in

herbā. **S**ic p̄dit̄ xp̄ianus ouis xp̄i c̄ ouī
 um clausura est obīa. x. mādator̄ q̄ qn̄ p̄
 terit ouis d̄z p̄dita ⁊ p̄t dicere cū dauid
Erravi sicut ouis q̄ perierat req̄re seruū
 qz mādāta tua nō sum oblitus. **Q**uerit̄
 ouis a xp̄o qn̄ dat sibi cognicōez de pec
 catis ⁊ inuenit eā qn̄ dat sibi contricōez
 de peccatis ⁊ portat in huēris p̄ suā pas
 sionē di. angelis amicis suis p̄gratulami
 ni mibi oēs ⁊c. ecce q̄re d̄z inuēta. **M**o
 do videam⁹ quō beata margareta habu
 it v̄trā huilitatez. **D**icat̄ cū esset filia pa
 triarche antiochie ciuitat̄ h̄ parētes ei⁹
 erāt infideles t̄n̄ habuit nutricez xp̄ianā
Cū autem beata **M**argareta esset. viij. l̄
 viij. annoz nutrix p̄dicabat sibi quolibet
 die xp̄z ⁊ virginez **M**ariā int̄m q̄ secre
 te br̄a. m. fuit baptisata ⁊ fec̄ votū casti
 tatis. **H**oc v̄ro sciens p̄z habuit eā exo
 sam eam flagellando nec p̄pter hoc volu
 it adozare ydola p̄f̄ quod p̄z voluit eaz
 interficere h̄ mar̄ d̄dicebat. qua mortua
 pater dixit sibi vel q̄ abnegaret xp̄m vel
 patrē ⁊ ipsa voluit potius abnegare pa
 trem q̄ xp̄m. **E**t potuit dicere cū dauid
Pater me⁹ ⁊ m̄ mea dereliquerūt me
 d̄ns autem assumpsit me. ps̄ xxvi. et di
 missis ornamētis ⁊ vestimentis recessit
 de domo patris. ⁊ iuit ad domum nutricis
 paupertie q̄ habebat. xx. xl. xxx. oues cō
 misit margarete custodiēdas vi. sibi. q̄ ca
 ueret a nemorib⁹ ⁊ locis separatis ne ho
 mines eā inuenirent solitariā ⁊ sibi noce
 rent. **S**ed iuxta viā in p̄ratis pasceret o
 ues. **D**icat̄ hic cōtra pastores qui simul
 cū puellis stant i nemorib⁹ ⁊c. **D**icatur
 p̄actice quō beata **M**argareta custodie
 bat oues. **E**t cōsiderate hic suā magnāz
 humilitatē. **C**ū ḡ esset induta de auro ⁊
 ornata margaritis. p̄ xp̄o humiliavit se
 t̄m induendo se simplici p̄ano. **I**tē p̄rio
 erat in palacō n̄c in heremo. **I**tem ante
 comedebat gallinas mō panēz cū caseo.
 añ dormiebat i magno lecto ⁊c. n̄c aut̄

cū illa paupere nutrice r̄c. videt̄ ḡ vob̄ si fuit humilis. Si ḡ humilitas facit inuenire p̄sonā. Et beata Marḡareta fuit ita humilis vt audiuitis. bene ḡ dicit t̄x̄a inuenta r̄c. Moraliter volumus humiliari si nō possumus vt beata Marḡareta que dimisit om̄ia. ad minus illi q̄ vadit̄ nimis pompose in habitu vltra suum statū seu cōdicōem dimittat̄ qz illud nō est d̄tus. Idē de cleric̄ qui nō vadit̄ in habitu clericali s̄ seculari dimittat̄. Item de religios̄ qui nō portat̄ habitum suū iuxta suā regulā. Idē dicebat x̄ps dicit̄ a me qz mitis sum s̄z i vita r̄ p̄uersa cōe r̄ humilis corde. **Mat̄. xi.** Bi co sc̄do q̄ habuit sanctā caritatem q̄ oñ dicit̄ atz dicit̄ vna declarat̄ sic. Caritas p̄prie est amor dei ardentissim̄ s̄z qñ p̄sona caritatiua om̄ia q̄ dicit̄ cogitat r̄ operat̄ ordinat̄ ad deū. Idē dicit̄ vna. Rō caritas r̄ cupiditas sunt opposita qz cupiditas spergit̄ cor i rebus mūdanis s̄ caritas vnit̄ r̄ congregat̄ cor nihil aliud volens nisi deū. Dicit̄ hic exemplū de duabus sororibus s̄z magdalena r̄ martha ad quarū domū cum x̄ps semel venisset lassus r̄ fessus Martha fatigabat se in exercit̄o caritatis p̄pter x̄pm r̄c. Magdalena de istis nō curans posuit se ad pedes x̄pi dicēdo. Domine dicatis mihi aliqd̄ bonū vrbū vel de quo p̄dicastis hodie. Videns martha qz soror sua sederet dixit. Dñe non est tibi cure qz soror mea reliquit me solam ministrare. Dic ergo illi vt me adiuuet. Cui respondit x̄pus dicens. Martha martha sollicita es r̄ turbas erga plurima. Porro vnū est necessariū s̄z vnitas cordis ad deum. **Luc̄. x.** patet ḡ qz caritas ostendit̄ cum dicitur vna. Dicit̄ quō beata marḡareta habuit istā virtutem. vnde cū semel iuxta viam pasceret oues et esset. xiiij. vel. xiiij. annorum decoza valde in corpore sed pulchrioz in anima. Inde transiit̄. **Quibz** p̄fectus p̄sequens xp̄ianos qui videns tā

pulchram puellam admirās stetit dicēs. Si ista puella est generosa ducam eam in vxorem. Sin autē ducam eam in concubinam r̄ fecit eam venire coram se. a qua quesuit̄ tria. Primo nomen suum. Secōdo genus. Tercō condicōnem. Ipsa autem humiliter respondit dicens. Ego vocor marḡareta. i. perla. Dixit p̄fect̄ p̄prium nomen habet r̄ pulchrum. Secundo de genere nobili filia sum patriar̄che. Tercō de condicōne xp̄iana suz. Respondit p̄fect̄ prima duo sunt conuenientia. sed terciū non quia stulticia est adorare hominem crucifixum tradituz a discipulis r̄ mortuuz in cruce. Respondit Marḡareta. et quomō sc̄tis vos qz christus sit mortuus in cruce. Respondit quia ita legi in libris xp̄ianorum. Et Marḡareta in eisdem libris inuenistis qz x̄pus est deus et homo r̄ voluit pari cruce ne sibi credentes r̄ obediētes pariantur in inferno. Et volens marḡareta ex causa puocare ip̄m ad iram vt eam odirer ne p̄deret virginitatez dixit. Stulticia est de eisdem libris recipere vnū r̄ non aliud. Et ip̄e indignatus posuit eam in carcere tenebroso. Ecce caritatē quā habuit non curās de p̄sede nec de bore seu p̄missionibz sibi factis. qz noluit nisi deū r̄ poterat dicere. vna p̄c̄q̄ a domino hāc requirā vt inhabitē in domo dñi oibus diebz vite mee. **p̄s. xxvi.** Moralit̄ hic vos de mūdo isto habet̄ exemplū vt vniatis vos q̄ habetis cor dispersuz in cāpis vineis aialibz r̄c s̄ ad mūn̄ in die t̄m̄ica oz vos recolligere. Dicit̄ qz si fuerit̄ festa vt fieri d̄z recolligēdo cor i die festo ne cogitet de negocijs vasis r̄ os ne loquat̄ de mūdanis s̄ audire oz missā cōpletā r̄ cū silencō r̄ te dabit vob̄ habūdancā r̄ oia v̄rā pl̄ p̄ficient suādo sic festa q̄ ex oibz curis v̄ris r̄ te custodiet vos a siccitate mortalitate fame r̄c. Dico tercō qz hūit firmā stabilitatez que oñdit̄ cum d̄z p̄ciosa. Tunc persona

est p̄ciosa r̄o qñ ē
in leuato r̄ nulla oc
bona r̄o imp̄ra. Idē d̄
q̄ anḡel̄ m̄oz r̄c
nā r̄o p̄ciā in cōf̄e
cor̄ p̄ p̄r stabilitatez
Dicit̄ hic quō br̄a mar
tas r̄ fuma qz de car
p̄le andat̄ r̄ cōf̄e bu
p̄es v̄r̄ qz abnegat̄
iā magnā v̄rā al̄ eā
p̄ndit̄ fac qz p̄tes qz
fara. Dicit̄ hic quō p̄
re. v. r̄oz m̄a. Bermo
magnū r̄oz m̄a ē m̄
ip̄e f̄at̄ ut videret̄ liq̄
ai r̄go r̄ezandat̄
x̄p̄o v̄r̄e r̄al̄ r̄ezandat̄
p̄ me qñ f̄uit̄ r̄ezandat̄
uare r̄c. Secōdo f̄uit̄ flag
et p̄uocet̄ r̄ sustinuit̄ cog
f̄uit̄ flagellat̄. Tercō f̄uit̄
ro caro eoz cadata r̄ ge
f̄ic̄at̄ v̄r̄oz qz m̄ezet̄
m. Ip̄a r̄idit̄. **Mal̄. c.**
qd̄ p̄ s̄m̄rare corp̄is r̄
m̄e p̄c̄t̄ d̄o r̄c. Quat̄
p̄tes fuerit̄ et l̄renb̄
cor̄. Nō f̄uit̄ cōd̄ḡe p̄
r̄ezandat̄ r̄ gl̄am̄ q̄ r̄
p̄uocet̄ r̄ sustinuit̄. Quat̄
m̄a r̄o r̄o submerget̄
ut r̄ h̄p̄e r̄oz et f̄eat̄
m̄oz r̄o r̄ m̄ia ger
f̄it̄. **Ex̄. r̄o r̄o f̄uma. D.**
nora c̄oz r̄o q̄ m̄oz p̄
bona r̄ p̄ h̄u d̄m̄it̄. **E.**
lie q̄ p̄f̄ec̄t̄ r̄oz r̄oz
cere x̄p̄o i iudic̄o r̄oz
nō tradas me c̄m̄ant̄
q̄ro qz br̄a marḡareta
m̄e cum d̄r marḡareta.
nente ad cognoscendā
m̄e r̄ic. **Mar̄. xij. S.**

est p̄iosa corā deo q̄n̄ ē stabilis ⁊ firma
in seruiuo dei ⁊ nulla occasione dimittit
bonā vitā inceptā. **I**ō d̄r de martinibus
q̄ ante eligebāt mortē q̄m̄ dimittere bo-
nā vitā p̄iosa in cōspectu d̄ni mors s̄a
ctoꝝ ei⁹ p̄pter stabilitatē quā habebant
Dicat̄ hic quōd br̄a margareta fuit con-
stans ⁊ firma qz de carcere educta corā
p̄sīde audacter cōfitebāt̄ xp̄m. **A**d quā
p̄ses dixit q̄ abnegaret fidē xp̄i ⁊ faceret
eā magnā d̄n̄am als̄ eā interficeret. **R**e-
spondit fac qd̄ potes qz qd̄ dicis ego nō
faciā. **D**icat̄ hic quōd p̄ses dedit margare-
te. v. tormēta. **P**rimo denudauit eam
magnū tormentū ē mulieri verecunde s̄
ip̄e fecit ut videret suā pulchritudinē ⁊
cū virgo verecundaret̄ dicebat infra se
xp̄o d̄ne talē verecūdiā sustinuit̄ vos
p̄ me q̄n̄ fuistis denudatus in morte cal-
uane ⁊c. **S**ecūdo fuit flagellata ⁊ libenter
et patienter sustinuit cogitās q̄ xp̄s etiā
fuit flagellat⁹. **T**ercio fuit lacerata d̄ fer-
ro caro eius cardata ⁊ gentes in circuitu
flebat̄ dicēdo q̄ misereret̄ sue pulchritudi-
ni. **I**p̄a r̄ndit **O** mali cōsiliatores nun-
qd̄ p̄ sanitate corp̄is debeo nocere anīe
mēe peccādo ⁊c. **Q**uarto lamina ferrea
ignita fuerit ei⁹ laterib⁹ applicata ip̄a di-
cente. **N**ō sunt cōdigne passionēs huius
tp̄is ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit̄ in nob̄
patienter sustinuit. **Q**uinto picit̄ eam
in aquā vt ibi submergeret̄ sed ip̄a signa-
uit se signo cruce et secur⁹ ē terre mor-
tū magn⁹ ex quo. xij. milia gentiū conuersi
sūt. **E**cce quōd fuit firma. **M**oraliter hic
nota cōtra illos q̄ incipiūt p̄niam p̄ alia
bona ⁊ p̄ statim dimittūt. **E**t dicat̄ de il-
lis q̄ p̄seuerāt in p̄niam quōd aīa poterit di-
cere xp̄o i iudicio feci iudiciū ⁊ iusticiam
nō tradas me calūniantib⁹ me. **D**ico
q̄rto q̄ br̄a margareta habuit purā clari-
tatē cum d̄r margareta. **E**rat enī clara in-
mente ad cognoscendū secreta dei ⁊ puri-
tatē vite. **M**ar̄t. xij. **S**imile est regnuz

celoꝝ. hōi negotiatori q̄rēti bonas mar-
garitas dicat̄ quōd beata Margareta ha-
buit claritatē sciē ⁊ puritatē vite. **N**am
cū fuisset reducta ad carcerē dyabol⁹ vo-
lens eā terrere vt sic territa consentiret p̄-
sidi intrauit ad eā in forma ingentis dra-
conis fingens ut eam absorberet sed ip̄a
dicendo ih̄us signauit se ⁊ draco crepu-
it ⁊ recessit. **D**icat̄ hic de drute signi cru-
cis cōtra om̄e piculū ⁊ ostende quōd po-
pul⁹ se debet signare. **I**deo dicit ecclia
cōtra hoc signū nullū ster piculū. **S**ecūdo
dyabol⁹ itez intrauit carcerē in forma
doctoris antiqui dicēs se xp̄ianū esse vo-
lens ei psuadere vt p̄sidi cōsentiret. **N**ā
si esset sua multa bona posset facere xp̄ias
nis ip̄a vero orauit dicēs. **D**ñe quis est
iste talia psuadens ⁊c ⁊ sp̄s qui habita-
bat in ea dixit sibi Margareta dyabol⁹
est. **T**unc ip̄a arripiens ip̄m p̄ barbā
picat̄ eū ad terrā ⁊ posuit pedē sup̄ ei⁹
collū d. q̄re venisti p̄ditoz. **R**ndit q̄ ad
teapiendū eā. **E**t iterū q̄sūt ab eo q̄re
p̄seq̄ris sic xp̄ianos. **R**ndit ego nō perse-
quoz eos sed ip̄imet p̄sequit̄ se p̄ inui-
dias suas ⁊ malas volūtates lz ego de
hoc iniuste sim diffamat⁹. **E**cce clarita-
tē q̄m̄ br̄a margareta habuit ad cogno-
scendum ip̄m malignū spiritū. **I**stā clari-
tatē debemus nos habere cognoscendo
spiritui q̄n̄ venit ad nos transfigurans eē
se in angelū lucis. **I**deo dicit **J**ohānes
Carissimi nolite credere om̄i sp̄i sed p̄-
bate sp̄s si ex deo sint p̄ma **J**oh. q̄rto ⁊
p̄bant̄ dupliciē p̄mo ex parte nostra di-
cēdo ⁊ quis sum ego cum sim iam pec-
cator ⁊c. sed in hoc multi teapiuntur cre-
dentes de aliqua illusione q̄ sit angelus
bonus christus vel virgo maria ⁊c.
Secūdo p̄batur ex parte dyaboli sc̄z re-
spiciēdo qd̄ dicit qz si dicit cōtra dei mā-
data sine dubio dyabol⁹ ē ⁊ ubi gr̄a sic di-
cit interficiatis vos p̄ deo. qz multum
sibi placet. **I**dem de penitentis indi-

De scā maria ma gdalena Bermo

ne filie visitent & truffent ai hoibo scuti/
feris seu multibz sed mortuis penitibz la
zarus magdalena & martha diuiserunt sis
bi hereditate qm eni magdalena vidit se
libera & dniam baronie de magdalo ne
minē timuit & scuriferi & milites incepte/
runt eā visitare & sic paulatim siue modi
cum & iterū ipa fuit philocapta te vno
secete & secete peccauit cū eo cogitans
hoc erit secretū sed ille tractās illud se cū
socijs suis dicebat certe ego habui pul/
chriorē tunicellā &c. O dixerunt aliq
postq̄ chorea ē incepta videam? que sit
puleior & veniebāt ad eā diceōdo certe
nisi mihi cōsentatis ego reuelabo &c Et
erquo p̄ma vice mulier pdidit verecun/
diā tūc factū ē hon eni hz facē resistēdi.
Ideo mulieres resistite i p̄ncipio qz p̄
q̄ verecūdia ē p̄dita te p̄cō in p̄ctū rue
na. Inm̄ qd magdalena pdidit nomen
p̄f qd dicebat vulgariū peccatrix. Ipa
m̄ ignorante qz null? sibi dixit dicebant
tū gentes. O quid erit de ista peccatrice
publica &c sed de? eā expectauit ad peni
tentā Iō Ista. iij. dr̄ p̄p̄erea expectat do
min? & misereat nri. Moraliter hic co
gitare q̄ta est mīa dei expectans p̄cōrē
et non statim damnat eum dicat te latro/
ne te quo factus est iam p̄cessus & da
ta ē sīa sed executio nō fit qz expectat rex
vt cōuertatur & parcat sibi & ille adhuc
addicat & multiplicat furta & si rex ad/
huc expectaret stult? mag? q̄ misericors
iudicaret. Tamē xp̄s hoc facēs nō repu
tat stult? sed sūme misericors. Nā postq̄
q̄ hō peccat statim fit p̄cessus & scribit i
libro dei Auctas dauid Imp̄fectū me/
um viderunt oculi tui & in libro tuo oēs
scribent in ps. Dñe p̄basti me & sīa est
data. Nā que peccauerit ipa moriet.
zech. xvij. Uide mīam dei q̄t anni sunt
q̄ tu incepisti peccare p̄cessus fuit face?
et sīa data. Tamen executio suspendit
Dicunt angeli xp̄o dñe iste contyue ad

dit malū malis & multiplicat peccata &c
Dicit xp̄s Expectem? eū adhuc Iō Ie/
remias dicit. Misericordia dñi qz nō su
m? consumpti qz nō defecerūt miseratio
nes eius Iren. tercio. Ista gratiam non
fecit de? angelis. Nam doctores tholo
gie concorditer dicūt q̄ lucifer q̄ tū erat
sanctior michaele & angeli mali tunc &c
erant sancti postq̄ peccauerant deus non
expectauit eos p̄ annū neq̄ mensē &c
Sed statim executio fuit facta. & p̄iecti
sūt in infernū irrevocabiliter inm̄ q̄ nec
xp̄i passio nec incarnatio nec aliqd opus
xp̄i eis p̄fuit. De quo dicit xp̄s. Videbā
sathanam sicut fulgur de celo cadentem.
Luce. x. quia sicut fulgur in puncto inflā
marōnis peccati ceciderūt de celo. Nos
qui sum? vermes deus expectat vidē. ne
vobis maxima mīa imo p̄ certo & sic p̄z
p̄m? digitus. Secūdu digitū ostēdit
deus in secundo opere beate magdalene
scz in benigna conuersione postq̄ enī diu
expectauit xp̄us tunc conuertit eam q. d.
xp̄us oportet q̄ traham eam & q̄ releuē
manu mea Ad practicā qm tangit e/
uangeliū hodiernū cū glosis. Dicit quō
q̄ xp̄us p̄dicabat tunc ipa erat peccatrix.
et xp̄us venit p̄dicare ad locū vbi erat. Et
cum omnes gentes venirent ad sermonē
dicebant o p̄pheta ihesus debet p̄dicare
vadam? ad eū audiendū. ipa etiā venit
et credatis q̄ vt videretur ideo venit. et
ornata tota sed cū xp̄s p̄dicaret videns
eam sagittauit in corde incipiens predi
care contra luxuriam dicens q̄ pro tam
modica delectatione tanta pena scz sem
per comburi in inferno. Item contra su
perbiam. Et maria Magdalena verte/
bat collum respiciendo hinc inde & quan
do audiuit christum sic predicantem ince
pit inclinare caput & flere. & christus
continuabat predicationem. Et chri
sto ordinante quidaz inuitauit christum
scilicet Symon leprosus cuius domus

29

De scā maria mag dalena **Bermo**

erat circa domū magdalene et xpus ut magdalena haberet maiorē occasionē videndi voluit ut cōmēderēt circa ianuam domus ianuis apertis et xps voluit tenere dorsum ad ianuā ne ipsa verecū daret intrare. **M**agdalena autē reuerſa de sermone ad domū suā incepit deponere vanitates et ornāmēta iuit et simpliciā cū mātello et capite nudo sata prius domo ubi xps cōmēdebat venit ad xpm. **C**ogitate quō sui scutiferi voluerūt eā associare sibi nō pmissit. **C**ogito ego quō quā intrauit domū symon leproſus dixit sibi quid vultis hic vos sibi facto signo a xpo sibi tunc ait symon et magdalena venit retro ad pedes xpi osculans et unguento ungens clamans in corde suo et flens dicebat. **M**isericordia dñe. misericordia dñe. misericordia dñe. quia pro peccatoribus de muliere nasci voluisti o dñe et nō detis mihi indulgentiam delictorum. **E**go sū ouis et venio ad pastorem. **I**nfirmā ad medicū. immunda ad ablucēdū et sic lacrimis lauabat pedes xpi et capillis tergebat. **S**ymon incepit mala cogitare infra se dicens. **H**ic si esset ppheta sciret quod quālis est mulier que tangit eū et cetera. **E**t magdalena videns quod xps sibi non loquēbatur dixit in corde. **D**ñe nunquid peccatis mihi. tunc xps respexit symonē dicens. **V**ides hanc mulierē remittit tibi peccata multa. **E**t nunquid nō oīa. et xpus sibi dixit remittunt tibi peccata tua. **S**ed iterū potuit dubitare si remittebat sibi penā. et xpus tūc dixit sibi fides tua te saluā fecit quod si tūc fuisset mortua propter peccata nullū habuisset purgatoriu. **I**te adhuc potuit dubitare cū esset iuuenis si adhuc caderet in peccata tūc xps sibi dixit. **V**ade in pace quod si diceret. **E**go dabo tibi bonā pſeuerantiam. **E**cce infinita misericordia. **D**e ista misericordia dicit **G**reg. in omelia hodierna. **Q**uid miramini fratres mariā venientē an dñm suū sapientē trant eam corda mīe quā corde suo alligauit in p̄dicatione. **M**ozalis

hic dicat quod dimittat peccata exēplo magdalene et vadam ad xpm in cōfessione. quod confessor tenet locū xpi. **I**ohannes dicit p̄pheta in p̄sona peccatoris huius quod dñs adiuuauit me paulominus habitasset in inferno anima mea. **I**deo dicit thema manū suā apuit inopi. **T**ercius digitus est altissimus primario qui est digitus longior xps vero nullū respicit si vero corde redit ad eum ymo honozat dans grās et dignitates. **N**ota quāque officia quae xpus dedit beate magdalene gratā darim post suā cōuersionem. **P**rimo fecit thesaurariā suā. **M**agnū officiu est quā xps ibat p̄dicādo et nō portabat pecunias. sed dicit marcus quod p̄ sermone circūspēctis oībus gloriā. **S**i quis eum inuaret ad prandiu hoc sciens beata magdalena ditissima sequebatur xpm audiens sermones ipsa dicebat hostalijs parietis prandium pro ipso et suis et inuaret eū et ego soluā vobis et sic exequēbatur officiu thesaurarie auctas dicitur. **P**roter faciebat ihesus per ciuitates et castella p̄dicans et euangelizans regnum dei et xij. cum illo et mulieres alie et maria que vocatur magdalena que ministra bat ei et de facultatibus suis. **L**uc. viij. **S**ecundo non deponendo eam a primo officio fecit eam secretariā suā. **L**uc. decimo. **M**aria sedebat secus pedes domini et audiebat verbum illius. **E**x isto textu habetur quod est secretaria. **N**on enī legitur quod in isto plamento fuissent apostoli. nec alij sed solus cū sola. nec verbum quod xpus sibi dixit fuit sicut quod nullus euangelistarū ipm ponit. sicut cogito ego quod ipsa petebat a christo audire de ordinatione et gloria sanctorum. **E**t christus dixit quomodo in celo sunt tres ierarchie et nouē ordines angelorum. **I**te quō anime collocantur in illis ordinibus quō in primo ordine collocantur penitentes etc. sicut per omnes aures ibit mater mea. **C**redo quod ipsa petijt te se in quo ordine col-

De scā maria
locaret et hinc dicit a
peccatis emendat caritate.
penite uolent et purgar
puerit et ipse dicit re
fuit iocunda. **L**ecā
fuit can familiarē suā et
ly rigne mane que loc
leatit dicit in loca ne
fuit multe caste supbe
et tū ipse fecit eā
cū mīa sue. **R**ō quod ip
as uas ad padū. **P**on
fuit te unocentia pura
ad gloriā. **V**nde dicit dā
uoluit bonis eos qui amb
ria in ipse. **Q**uā dicit
na p̄na quod si uos non os
mū unocente respice
ceduntur. **L**ecā p̄na dicit
tū agere a p̄na quae em
dicitur. **P**er istas uo
quod duas marias. p̄na qu
unocente fuit uirgo ma
quāt oīes unocentes ip
lā. **P**rima p̄na que p̄
nemine fuit beata maria
uoluntate ipse em fuit
hodie carat ecclā. **L**audē
maria genitricē. **L**ecā rigne
maria genitricē. **S**ed p̄
speculum unocētie maria
plū p̄na. **Q**uātū officiu fuit
appetebat et modica suā. **L**
cū est illi modū vel appor
vel p̄na. **Q**uātū officiu fuit
suā. **L**ecā officiu rigne ma
lena quod ipse hanc et mē
nis et p̄na. **Q**uātū officiu fuit
Maria hanc que omni dicit
et exēptis pedes eius cap
Quātū officiu fuit et modica
hā quod est alane officiu
coras. **M**os ipse p̄na
Lecā octauo glo. quātū

De sc̄a maria magdalena Bermo

locaretur et forte fuit dictum a christo quod cum seraphinis exardenti cantare. Item petrus dicitur de penis inferni et de purgatorio et limbo puerorum et christus sibi dixit totum. **E**cce quod fuit secretaria. Tercium officium fuit quia fecit eam familiarem suam et sociam matris sue scilicet virginis marie que licet esset purior solledebat sibi istam in sociam nec despectit eam sicut multe caste superbe despiciunt peccatores. Et tamen christus fecit eam familiarem et sociam matris sue. **R**atio quod christus ordinavit duas vias ad paradisum. Prima est innocentie sue de innocentia pura que recte vadit ad gloriam. Unde dicit david. dominus non preuenit bonis eos qui ambulat in innocentia in preteritis quam dilecta. **A**lia via est digna penitentia quod si deus non ordinasset nisi viam innocentie despicere possemus nos. **I**dem ordinavit secundam penitentiam dicens. Penitentia agit appropinquat enim regnum celorum. **M**atth. iij. Per istas duas vias deiegit duas marias. prima que iuit per viam innocentie fuit virgo maria et ipsam sequeuntur omnes innocentes ipsa portat vexillum. **P**rima persona que primo iuit per viam penitentie fuit beata maria magdalena in nouo testamento ipsa enim fuit capiranea. **I**dem hodie cantat ecclesia. Laudemus opus dei in maria genitrice scilicet virgine. laudemus in maria peccatrice. **S**ed penitente illa est speculum innocentie maria hec est exemplum penitentie. **Q**uartum officium fuit quod fecit eam apothecariam et medicam suam. **M**agnum officium est esse medicam vel apothecariam regis vel papae. quod in eorum manibus ponit vitas suas. hoc officium exercuit beata maria magdalena quando christo fatigato ex itinere vixit manus et pedes et caput. **I**dem **J**oh. xi. dicit. **M**aria hec erat que vixit dominum unguentis et extersit pedes eius capillis suis. **Q**uintum officium et maximum est quod eam fecit apostolam quod est altissimum officium et principale auctoritas. **N**os ipsi penitentiam habentes ad **R**oma. octavo glo. quia tunc et prius et ce

teris abundantius petrus paulus et alij fuerunt apostoli. i. missi ad peccatores. **S**ed maria magdalena apostolorum apostola scilicet missa ad conuertendos apostolos dubios de christi resurrectione. **A**uctoritas. **E**cce ad fratres meos et dicetis. **A**scendo ad patrem meum et patrem vestrum et unum meum et deum vestrum. **V**enit ergo maria magdalena annuntians discipulis quod viderunt dominum et hec dixit mihi **J**oh. xi. **I**dem cantat ecclesia. **O** mundi lapas et margarita prefulgida que resurrectionem christi nuntiando apostolorum apostola fieri meruisti. **Q**uartum digitum manus nostre dei fuit specialis affectio sue perfectio que consistit in hoc quod dicit christus. **S**i vis perfectus esse vade et vende omnia que habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo et veni sequere me. **M**atth. xix. **H**ic ponit duo puncta scilicet vendere omnia. **E**cce paupertas specialis. **S**ecundo est sequere me. **E**cce hic doctrina euangelicalis. **I**n his duobus consistit perfectio specialis. **I**sta duo habuit excellentem beatam maria magdalena. **N**am post christi ascensionem quod iam per christum non indigebat pecuniis vendidit quicquid habuit et dedit pauperibus. scilicet posuit ad pedes apostolorum iuxta christi consilium. **S**i vis perfectus esse recede et retrahit se in parua domo et vivebat manibus laborando quolibet die audita missa et sermone ab aliis apostolorum filabat lanam vel linum. **A**uctas in epistola hodierna que sicut lanam et linum et operata est consilio manuum suarum. **E**t sequit manus suam misit ad fortia. scilicet laborando et digiti eius apprehenderunt fusum. **E**t sequit panem ociosa non comedit. **P**rouer. ultimo. **N**ulla ergo mulier dicat os meipsum tradere alicui ut pudeat mihi. **I**dem de monialibus dicitur os me hunc speciale ut pudeat mihi quod conueniens non sufficit tunc quod b. maria magdale. et ecce ergo maria pudebat sibi filio suo et ioseph matris suis. vii annis exul egipto filando texedo et suedo. **S**ecundo sequit ipsum predicando. **D**icitur dicitur per secutorem christiano et in iherusalem per christi ascensionem.

71

De bto Jacobo aplo Sermo

Rescit i tem

plum in dno ad Epix. secūdo. Recitariue autē in episto la hodierna rē. Pro breui declaratione hui? xxi. et introductioe materie nostre Sciendū q̄ inuenit i sacra scriptura satis clara ista differētia inter vitā bonoz et iustoz et maloz. qz vita iustoz bono rū sp̄ crescit et augmētā maloz. do res crescit et minuit dicit enī text? Justozū at̄ semita. i. stricta via p̄nē timoris dei et deuotōis q̄li lux splēdens p̄cedit et crescit vsqz ad p̄fectā diē via impioz tenebrosa nesciunt vbi corruāt. Prover. iij. Nota q̄li lux splēdes p̄cedit. Nā exq̄ lux exit cōtinue ascēdit et magis daretur hōra p̄me q̄m i aurora et hora tertia q̄m prime et sic deinceps. Ita ē de vita iustoz cōtinue crescit. Rō hui? differētie bono rū sez et maloz ē qz p̄sone iuste sūt i grā dei. Ecce hic lux. Et q̄cqd' opant̄ telibet rāt siue sint cogitātes cordis siue locutiones oris siue opatōes corpis imo qz plus ē opa naturalia sūt eis meritoria. d cogitātibz et alijs nō ē dubiū ex q̄ sūt in grā s̄ d opibz naturalibz ut comedere ut possint hūre deo. Idē de dormitōne etiā ut p̄ possit flere totū ē meritorziū in tm̄ qz vna bona p̄sone sp̄ ascēdit melioz est hodie qz hēri et cras qz hodie. Jō apl's assignās rōnē dicit. Sam? qm̄ diligentibus deū omnia cooperantur in bonum ad Roma. octauo. etiam p̄terita peccata vt dicit glosa. Ratio quia quando cogitat peccata comissa persona iusta fit humilior. Ideo vertitur sic ad meritū occasionaliter. Sed peccatores non ascendunt imo descendunt de peccato in peccatum Grego. peccatū qd' p̄ p̄niam non diluit mox suo pondere ad aliū trahit. Ecce dif ferētia in bonos et malos Jō volēs ve

hely di. clamauit In hac hora petre rupte sunt et cū q̄si defecisset angeli veniebāt et eleuabant eam et cantrādo dicebāt. Surgentē cū victoria ih̄m videt ab inferis p̄ ma meret gaudia q̄ plus ardebat ceteris qm̄ xps resurrexit victorioso ista vidit eū p̄mo et ideo fuit ardentior in amando. Hora vespertina cogitabat quō xpm̄ temp̄ fuerunt de cruce rē. Et sic ab angelis eleuabāt cārādo In thezauro reposita regis est dragma p̄dita gemma qz lucet in dita de luto luci reddita. Ecce q̄ p̄dicia habebat et vos potestis hīe cogitādo in misterijs xpi passiois post hēc cū sic trāsis set. xxxij. annis angeli nunciauerūt sibi suā moztē. et tūc ip̄a peccit p̄ grā a xpo ut angeli porarent eū ad sc̄m̄ Maximinū et de manibus beati maximini cōdicauit et qm̄ vidit hostiā cōsecratā dixit. dñe ih̄su xpe. Ego credo qz sicut fuistis in vtero virginis et estis in celo de? verus et hō. Ita etiā in hac hostiā et in fide ista recipio v̄m gloriofissimū corp? Et post cōpleuit vitā suā et aīa sua sanctissima ad xpm̄ ē ducta. Cogitate hic si ista rā excellens creatura et gloriofissima sancta super omnes alias excepta virgine maria nō fuit v̄sa mozi quousqz cōdicauit. Satis q̄ requia recordabat de verbo xpi dicentis Amen amen dico vobis nisi manducaueritis carnem filij hoīs et bibitis meū sanguinē habebitis vitam eternā Joh. vi. Non fuit secunda quousqz cōmunicaret patet quō debetis esse diligentes ad cōmunicandū quolibet anno cū sit exp̄ssum p̄ceptū quolibet anno in paschate cōicare sed de bono consilio etiam in magnis festiuitatibus. hic est abus gloriofissus qui ducit ad vitā eternam. Nunc patet quomodo xps manū sue misericordie aperuit inopi placeat qz eius sanctissimis orationibus habeamus hic remissionem peccatoz et in futuro gloriā eternam

bis ostendere vitam sanctam et perfectam beati iacobi recepi thx ma de cretencia quō scz vivebat in hoc mōdo di. Crescit i templū scū in dño p3 thx ma. Et sum modo in materia p̄dicanda. Et inuenio q̄ b. iacobus crescit in tribus gradibus.

Primo creuit in discipulū apostolicalē
Secundo creuit in legatū euangelicalē
Tercio in habitatorem celestiales

Tres saltus q̄s fecit vsq; ad celū et subtiliter tangunt i thx mare p̄mū rāgūt in p̄mo vbo scōm in scōo. terciū i tercio. **Di**co p̄mo q̄ b̄n̄s Jacobus creuit i discipulū ap̄licalē cū als fuisse mltū sanctū et b̄ rāgūt cū dicit. Crescit in templū. Nam doctrina ē theologie q̄ p̄sona ex̄ns i bona vita ē rēplū rei qz sp̄s̄s̄a c̄r̄ habitat in eo et nō ē maior honor et vtilior tuere regē et papā ihm de hoc dicit ap̄le. **M**es̄s̄is qz templū rei estis vos et sp̄s̄s̄a rei habitat in vobis p̄ma ad Corinth. tercio.

Adodo audire qm̄ b. iacobus ascendit vt esset discipulus ap̄licalis dicat quō erat frater Jobānis et fili⁹ zet edei q̄ cum semel esset ad mare galilee x̄ps̄ inde transiens vocauit eos dicens. **I**uvenes venite sequimini me et tanta fuit virt⁹ hui⁹ vbi q̄ fuerūt illūiati i intellectu et calefacti i corde et statim relicti rethib⁹ et p̄re secuti sūt eū **Mat. iij.** Ecce quō creuit de piscatore i ap̄lm̄ x̄pi **M**ozalif iacobus veniēs ad x̄pm̄ dimisit rethia et p̄rez hic dat exemplū nobis religiosi maxie q̄ debem⁹ seq̄ x̄pm̄ q̄ dimittam⁹ rethia. i. retinētia fm̄ etimologia sicut sunt negocia et occupationes mūdane q̄ retinēt religiosos clericos et laycos q̄ non p̄nt ad x̄pm̄ venire vbi gr̄a de religiosis **M**aioz laq̄us quē habet dyabol⁹ ad illa q̄andū religiosos et negocia vt ponat ip̄m in negotiis vt dimittāt p̄dicatōnem sub aliq̄ colore vl tractādū pacē vel tractādi matrimonia ip̄e ponit se ibi vel visitandi vt habeat familiaritates vel ambasiaras do

minoz. **M**ulti cū magno feruore incipiunt sanctā vitā et p̄dicatōez bōa intentōne s̄ dyabol⁹ i p̄dicatōe illa q̄at eos et q̄ lz sint bona tñ dimittāt op̄imū. s̄ p̄dicatōem qd̄ est officiū p̄cipuū i ecclia dei vt dicit recretal **C**ū eximūto et **A**b istis cauebat ap̄ls q̄ p̄dicabat infidelib⁹ vt baptizaret̄ q̄ p̄t̄ de uorōez volebāt ab eo baptizari. **I**ā videt̄ baptizare q̄ bonuz ē tñ dicit nō me misit x̄ps̄ baptizare sed euāgelizare gr̄as ago deo q̄ neminē vstrū baptizauī p̄ma ad **Corin. i.** ac si diceret gr̄as ago deo qz neminē occidi **I**te ap̄ls dicētib⁹ **N**ō ē equū nos relinq̄re vbi dicit et **Act. vi.** Et tu religiose ponis te i negociis et dimittant̄ rethia et **E**t cōcordat scriptura di. religiosi. Fili ne in multis sint actus tui et si diues fueris contra votum paupertatis non eris i munis et **Ecl. x.** Nota ne in multis sint act⁹ tui. **M**ulta sūt tria q̄tuor vl et. et duo nō sūt multa. **P**uo h3 facere religiosus celebrare et p̄dicare. **I**sta duo ostēdit dauid **ps. cxi.** Et sacrificent sacrificiū laudis. **E**cce missa q̄ includit officiū totū. vij. horaz. canonicaz. **E**t annūciēt opera ei⁹. **E**cce p̄dicatōem i exultatōe q̄ quidē p̄dicatō includit studiū. **S**i dicat religiosus ergo nō potero h̄re pecunias. **R**idit qz si diues fueris non eris a delicto **I**tem de clericis quia multi sunt illaqueati in negociis alij ponunt se in negociis in domibus dñoz. alij faciūt se p̄curatores. alij scuntferi et associāt milites et c̄. **A**lij mercatores. alij sūt vstrarij et **I**deo apostolus contra tales dicit. **N**emo militans deo implicat se negociis secularib⁹ scda ad **Thymo. secundo** **T**ra negocia potest clericus exercere scz celebrare. sacramenta ministrare. predicare vel precepta prelati seruare **I**te layci sunt multi illaqueati. quia sunt multi mercatores q̄ si nō haberent partē in oib⁹ societariis nichil esset **I**dem etiam de

multa q̄ p̄mo lūgū
se quādo deo mercato
es. **I**te et ali me vel iur
seculari dicitur nego
aa q̄ p̄mū ad domū
vni⁹ et vni⁹ nego
dicitur h̄oia vt illo m
fuerit illaqueato i mul
vni⁹. **I**ā multitudine
repleta sunt interior
p̄mū et cetera te mor
cetera **E**z. xviij.
cetera. **O** cetera. i. pleni
cetera. **I**te exemplo
m̄tant̄ rethia alias ecce
tendere vobis ne gaudent
erapula et ebrietate cetera.
venerat in vos rep̄m̄a de
deo dimittēdas est p̄
vni⁹ dicit x̄ps̄ iudeis. **I**
s̄lo dicit **J**ohānis. vni⁹
generat filios de mala vni⁹
proprio scz mōdē dicitur.
erat cetera magna digni
sacerdos mōdē s̄ quia
volens deo p̄dicāc̄ tū
vni⁹ eade die de vni⁹ vni⁹
m̄ta m̄ta de filijs scz
potam obedire et cetera
vni⁹ eade voce generant̄
vni⁹ dicit dicitur generat q̄
m̄ta q̄ facit contra dei p̄
vni⁹ p̄mū p̄mū dicitur
m̄ta et m̄ta mea dicitur
autē illūiati in p̄lamo vni⁹
co mea. **I**te et b̄n̄s
creuit de discipulo i legatū
quod ostendit cū dicit. **E**cce
quia licet oēs canonici s̄
et excellentis ap̄lm̄. **E**cce
p̄ficantur vocatōe h̄oia
p̄mū vocant̄ p̄mū
vni⁹ ascendere in celum
vni⁹ ap̄le fecit eos le
vni⁹ dicit. **E**ntes in

iuristis q̄ de omnibz litigijs intromittunt
 se quādo d̄r de mercatore o nihil fit sine
 eo. Idē de tali ciue vel iurista qz licz vos
 seculares habeatis negocia tñ sunt nego-
 cia q̄ pertinet ad domū z ad puidendum
 domū z dimittere negocia superflua zc.
 Dicat hystoria de illo magno mercatore
 subtrahit illaqueato ī multis nego cijs cui
 dixit deus. In multitudine negocia cōnis
 tue repleta sunt interiora tua iniquitate z
 peccasti z eieci te de mōre dei z perdidisti te
 o dicitur **Ezech. xvij.** Ibi incipit cōstru-
 ctio. **O dicitur. i.** plenitudo scie ad nego-
 ciantū zc. **Idō** exemplo beati Jacobi di-
 mittant recia alias ecce qd̄ dicit x̄ps **At-**
tendite vobis ne grauent̄ corda vstra in
crapula z ebrietate curi hui⁹ vite z sup-
ueniat in vos repentina dies illa **Luce. xxi.**
Secō dimittēdus est p̄z scz ille de quo
 dicit ih̄sus x̄ps iudeis. **Vos ex p̄ze dya-**
bolo estis **Johānis. viij.** Dicat q̄modo
 generat filios de mala vxore qm̄ duxit a
 p̄ncipio scz inobedientia. Dicat q̄modo
 erat creat̄ in magna dignitate z tūc erat
 sanctior michaele s̄ quia fuit inobediens
 volens deo parificari tunc duxit illā vx-
 orem z eadē die de dicta vxore genuit vlt̄
 mille milia de filijs scz demones sibi in
 peccato obediētes z cōsencientes. Deide
 de eadē vxore generauit **Adā** z euam z
 hodie z cōtinue generat qm̄ scz tēptat ho-
 mines q̄ faciāt contra dei p̄cepta statim
 ut post x̄pm̄ z poterit dicere cū dauid p̄z
 meus z mater mea dereliquit me dñs
 autē assūpsit me in psalmo dñs illumina-
 tio mea. **Dico** scōdo q̄ beatus Jacobus
 creuit de discipulo in legatū euuāgelicā
 quod ostendit cū dicit. **Arescit in sanctū**
 quia licet oēs canonizati sint sc̄i plus tñ
 z excellentius apostoli **Sophonie** p̄mo
Scificauit vocatos suos scz ap̄los quos
 p̄ncipaliter vocauit p̄ se dicit qm̄ x̄ps de-
 buit ascendere in celum in die ascētionis
 vocatis ap̄lis fecit eos legatos euuange-
 licales dicēs. **Euntes in mundū vnuer-**

sum p̄dicare euuangelium omni creature.
Mathei vltimo. **Modo** q̄s fuit p̄mus
 apostolorū qui hāc legacionē exquebat
 eundo per mundū nō petrus nec andreas
 nec **Johānes** zc. s̄ **Jacobus** iste. **Unde** ex-
 istentibz in ih̄rlm̄ vx̄gine maria z ap̄stol̄
 beatus **Jacobus** recepto ab eis licētia. **vx-**
nit in hispaniā p̄dicans x̄pm̄ quia x̄pus
 dixerat eis. **Erit** mibi testes in ih̄rusalē
 z in omni **Iudea** z **samaria** z vsqz ad vl-
 timū terre. **Actū** p̄mo. **Idō** beatus **Jac-**
obus venit ipsuz restificari a finibz terre
 patet ergo sua legacio euuāgelicalis. dice-
 ret hic aliq̄s vtz est q̄ p̄mo venit hispa-
 niam s̄ parū bonū ibi fecit qz solū nouē
 discipulos ibi p̄uertit. **Dicit** q̄ sicut x̄ps
 cōuertit. **xij.** ap̄stolos q̄ fuerūt. **xij.** grana
 tritica ad fructificandū q̄ totū mundū cō-
 uerterunt. **Ira** beatus **Jacobus.** **Nā** illi no-
 uem discipuli fuerūt nouē grana fructifi-
 cantia q̄ totā hispaniā cōuertēt in hoc
 tenuit consiliū x̄pi dicētis. **In** hoc clari-
 ficatus est p̄z me⁹ vt plurimū fructū affe-
 ratis vt efficiam̄ mei discipuli. **Joh. xv.**
Secō redijt in ih̄rlm̄ vbi adhuc inuenit
 alios discipulos siue ap̄stolos cōgrega-
 tos z incepit ibi disputare contra iudeos
 z erimogenē incantatorē q̄ insurrexerunt
 cōtra eū dicendo disputemus cū eo ipse
 nunq̄ studuit z vult p̄dicare zc. **Dicit**
 q̄modo beatus **Jacobus** p̄dicabat de trinita-
 te q̄modo erat vn⁹ deus in essentia z tri-
 nus in p̄sonis zc. p̄bans hoc rōnibz z au-
 ctoritatibz z miraculis. **Sed** iudei z do-
 ctōres zc. cōtra eū dicebant deridendo be-
 ne videtur q̄ vos estis piscator. **Et** nūq̄ d̄
 d̄t scriptura. **Audi** israel dñs deus tuus
 vnus est. **Deutro. vi.** **Dicit** q̄modo re-
 spondebat eis dando similitudinē de so-
 le vno. vbi est p̄z generās scz substantia
 z filius scz radius genit⁹ z spū sanctus
 scz calor. **Ite** in dicta auctoritate ponun-
 tur tria vocabula scz domin⁹ quod est no-
 men potencie que p̄zi attribuit deus no-
 men sapientie q̄ filio appropatur tu⁹ no-

men bonitatē que spiritui sancto attribuitur. Secundo predicauit quod christus est deus et homo et iudei scilicet quia istud est contra illud scriptura in psalmo. Exultate. Audi israel et testificabor te non erit in te deus recens neque adorabis deum alienum. Respondeo quod licet christus inceperit esse homo recens non tamen inceperit esse deus recens. Dicat similitudo de filio regis vel imperatoris triginta annorum quando fit miles non tamen fit nouiter filius regis etc. Tercio quando predicauit de christi passione tunc iudei contra quare hoc cum moyses dicat dominus vir omnipotens pugnatore omnipotens nomen eius etc. xv. Et preterea si deus fuisset omnipotens quid oportebat pati et mori nonne potuit remittere omnibus dicendo sumus amici decetero. Respondeo quod in deo in trinitate equaliter sunt misericordia et iusticia quia sua essentia est quia in deo non sunt accidentia sicut in nobis misericordia et iusticia. Et sicut deus non potest dimittere suam essentiam nec suam misericordiam et iusticiam si omnibus pepercisset ubi esset sua iusticia. Si omnes dampnasset rigore sue iusticie ubi fuisset sua misericordia. Ideo voluit seruare modum ut simul ostenderetur sua infinita misericordia et sua iusticia. Misericordia fuit ostensa quod voluit pati innocens et sine culpa. Iusticia vero soluens precium sufficientissimum etc. vnde languores nostros ipse portauit et dolores nostros ipse tulit. Mathe. liij. Quarto quando predicabat de sacramento altaris etc. Et iudei contra vos dicit quod gentes veniant ad vestrum sacrificium et faciat vos adorare panem et vinum cum tamen scriptura dicat dominum deum tuum adorabis. Deutero. viij. Respondeo quod a principio mundi usque in finem deus voluit in forma corporali adorari cum deus in sua substantia non possit videri ut tempore moysi in archa in nube etc. et modo in figura panis. Panis dat vitam et de ista adoratione dixit dauid. Exultate dominum deum vestrum hoc dicit clericus et adorare scabellum pedum eius. i. hostiam consecratam hoc dicit totus populus

lo. Sic iudei non poterant contradicere sibi imo vicit eos beatus Jacobus et fuit completa plenitudo christi dicentis. Ego dabo vobis os scilicet eloquentiam et sapientiam cui non poterunt resistere aduersarii vestri omnes aduersarii vestri. Luce. xxi. Tercio dico quod creuit in habitatore celestiale quod ostenditur cum dicitur creuit in domino quis similis tui populi meus qui saluati in domino. Deutero. xxxij. Hoc specialiter dicit apostolis Sicut beatus Jacobus fuit primus apostolus qui exercuit legationem euangelicam. Ita fuit primus de apostolis qui intrauit paradysum. Et posset fieri hic talis consequentia quia sicut dicitur Jacobus maior quia primo fuit discipulus christi quam alter Jacobus licet alter esset antiquior. Ita etiam primo intrauit paradysum et potest dici maior alijs apostolis. Dicat eius martirium. Videtes iudei quod non poterant eum superare disputacionibus recurrerunt ad herodem regem nouiter venientem qui cupiens placere iudeis dedit sententiam de capitatione contra beatum Jacobum. Dicatur eum ducere ad martirium quomodo curauit unum ydropicum etc.

De sancta anna matre beate marie virginis. Sermo.

Habetis fructum vestrum in sanctificatione. Verbum istud habet originaliter. Ad roma. vi. et recitatur in epistola currentis dominice. Festum et solennitas hodierna est illius benedictione sancte matris virginis marie beate anne. Et sicut officium missae fit de ea. Ita etiam sermo noster. Et si placet deo de vita sua habebimus multas bonas doctrinas ad peccatorum correctionem et animarum nostrarum instructionem et bonam informacionem. Sed primo salutem filia sua virgo maria. Verbum positum presento ego beate anne dices vos beata anna habetis fructum vestrum scilicet virginem mariam in sanctificationem vestram. Pro cuius declaratione sciendum quod quistio est inter multas personas quare sancta ma-

De sancta
 ecclesia populus spian
 re pure dicitur marie san
 caro. Iacobus dicit de m
 anno. Respondeo quod licet
 sano. Respondeo quod amica
 pte sanctorum. fuit beata a
 moose. pumapacione
 mana filia sua. parer ver
 pe in filia. si marie q n
 re. post natiuitate lac
 uia. et colat. quia ego
 hie moose. pumapaco
 na filia sua. fonte rociat
 vero marie. costena e
 rare. ergo quara sancta
 ra anna q ipsam portauit
 sibi illa q habebat. ego
 fuit sancta. Ideo fuit
 e. p. ab eo. Iacobus v
 iudine ad hoc de rosa
 e. parer alteri. ille ea p
 mani clausa in quo ergo
 re odore. ille. rose vel po
 in recipere. Certe e q in
 rosa. p. ad hie. p. omni. v
 per. Iacobus fuit. para b
 p. racione. et beata anna
 uenit in tribus. ama la
 nate in ea. re. odore. san
 opare. in. beati. re. beata. an
 eum. Et ecce. auar. q. h
 polin. lacrima. in. i. p.
 et. ceterum. memorie. scilicet
 curat. hie. p. p. xxi.
 rang. hie. v. dicit.
 in. san. dicit. v. hie. ma
 eius. Iacobus. p. hie. ma
 beata. anna. beati. hie. hie
 maria. marie. v. hie. hie
 Delicando. long.
 Sperando. ante.
 Conferendo. v. hie.
 dico. pmo. q. beata. an
 hie. hie. hie. hie. hie. hie
 hie. hie. hie. hie. hie. hie

270
 de hoc xpi. Amen amē dico vobis si quid
 peccerit pater in nomine meo dabit vobis.
Johannis. vi. **Nora** in nomine meo quod est
 ihesus. i. saluator petitur ergo in nomine sal
 uatoris quando homo petit rem vtilem ad
 saluacionem et non ad dampnationem. **Secundo**
Joachim et Anna prebatur plem a deo
 p elemosinas quia dixit angelus tibi bo
 na est oratio eius elemosina. **Tobie. xij.**
Et quia ipsi erant diuites non de usuris
 sed de suis possessionibus. **Et dicit Hieronimus**
 quod faciebatur tres partes de suis bonis. Pri
 ma dabatur deo. **Secunda** peregrinis orpha
 nis et pauperibus. **Tercia** retinebant sibi et
 familie domus. **Nora** quomodo diuidebant
 suum frumentum. **Prima** partem mittebant
 templo. **Secunda** apponabant pauperibus.
Tercia p se. **Idem** de vino oleo et de alijs
Isto modo ordo iuuat elemosinis et econ
 uerso. **Idem** dicit scriptura. Ex substantia tua
 fac elemosinam et noli auertere faciem tuam
 ab illo paupere. **Ira** enim fiet ut nec a te
 auertatur facies domini. **Tobie. iij.** **Mor**
 taliter habet hic doctrina quod si non potest
 facere tantas elemosinas ut tenent nec
 cor sufficiat ad minus soluat ad minus decimas
 et primicias. **Sunt** alij qui dicunt
 dabo ego bona mea malis clericis concu
 binarijs non certe. **Dicit** quod deo datur et
 non eis. **Si** autem deus tenet malos clericos
 ipse castigabit eos sed ex hoc non debet
 sibi auferre ius suum quia si rex tenet ma
 los scurferos non ex hoc auferunt sibi red
 ditus quia alias reciperet sibi in commissum.
Ira et deus quia domini est terra et pleni
 tudo eius orbis terrarum et vniuersi qui
 habitant in eo et cetera. et ipsam nobis co
 cessit pro censu annuali et in signum do
 minij retinuit sibi decimam sed ipse non comedit
 sed dat suis seruitoribus. **Et** quando soluitur
 bene custodit et conseruat alias res. totum pro
 ditur quando vos creditur habere bladum vel vi
 num non dicit deus quia male mihi soluisse to
 tum vastabo. **Idem** veniunt repestates gra
 dines etc. **Idem** malach. iij. dicit deus vos

configitis me in decimis et primicijs in penu
 ria vos maledicti estis et me et vos frau
 datis. **Remedium** ergo est inferre omnem de
 cimam in horreum meum ut sit cibus in domo
 mea et probate me dicit dominus. **Si** non apparue
 ro vobis catharactas celi et effudero vo
 bis benedictionem usque ad habundantiam.
Nora inferre. **Non** dicit quod dimittat in vi
 neis campis ut comedat bestie pora etc.
Ite si non potestis facere tantas elemosi
 nas ut beata Anna ad minus restituatis
 furta usuras rapinas solidatas dampna
Idem Jacob ait. Ego omne dampnum red
 debam et quicquid furtim peribat a me exi
 gebas. **Gen. xxxi.** **Tercio** prebatur cum ie
 iunijs licet essent nobiles et delicati tamen
 omnia ieiunia precepta suabant et etiam alia
 dicendo ut de carne nostra exeat fructus
 matrimonij faciam fructus ieiuniorum et po
 terat dicere uterque humiliabatur in ieiunio
 animam meam et oratio mea in sinu meo co
 uertetur pes. **Moraliter** habetis hic do
 ctrinam ut ieiunet ieiunia ecclesie ad hoc mari
 me tenent illi qui possunt habere vnam bo
 nam refectorem. **Aliqui** laboratores excu
 sant se a ieiunio ecclesie qui tamen non excu
 santur si non audiunt missam ieiunij. **Ite** ne
 bibant in tabernis in loco ubi habetis do
 mum. **Idem** apostolus. Nunquid domos
 non habetis ad manducandum et bibendum
 contra illos qui bibunt in tabernis aut eccle
 siam dei contempnitur contra illos qui non
 veniunt ieiunij ad missam. **prima ad Corin
 thios. xi.** **Quarto** prebatur plem a
 deo per permissiones quia simul Joachim
 et Anna vir et uxor fecerunt votum quod si de
 us daret eis fructum matrimonij quod serui
 ret deo in templo. **Sicut** si vos modo pro
 mitteretis quod essetis religiosus vel religio
 sa. **Secundo** multi damnantur ex permissionibus
 et votis. facientes vota et non curant con
 plere. **Maius** peccatum est fractio voti
 aliquo modo quam homicidium quia est infu
 delitas. **Ergo** ait sapiens ecclesiastes. v.
Si quis vouisti deo ne moreris reddere

De sanc
 de hoc xpi
 si quid peccerit
 meo dabo vobis
 quod est ihesus
 saluator petitur
 ergo in nomine
 saluatoris
 quando homo
 petit rem vtilem
 ad saluacionem
 et non ad damp
 nationem
 secundo
 joachim et anna
 prebatur plem
 a deo p elemosinas
 quia dixit angelus
 tibi bona est
 oratio eius
 elemosina
 tobie xij
 et quia ipsi
 erant diuites
 non de usuris
 sed de suis
 possessionibus
 et dicit hieronimus
 quod faciebatur
 tres partes
 de suis bonis
 prima dabatur
 deo
 secunda peregrinis
 orphanis et
 pauperibus
 tertia retinebant
 sibi et familie
 domus
 nora quomodo
 diuidebant
 suum frumentum
 prima partem
 mittebant
 templo
 secunda apponabant
 pauperibus
 tertia p se
 idem de vino
 oleo et de alijs
 isto modo ordo
 iuuat elemosinis
 et econuerso
 idem dicit
 scriptura
 ex substantia
 tua fac
 elemosinam
 et noli auertere
 faciem tuam
 ab illo
 paupere
 ira enim
 fiet ut nec
 a te auertatur
 facies domini
 tobie iij
 mortaliter
 habet hic
 doctrina
 quod si non
 potest facere
 tantas
 elemosinas
 ut tenent
 nec cor
 sufficiat
 ad minus
 soluat
 ad minus
 decimas
 et primicias
 sunt alij
 qui dicunt
 dabo ego
 bona mea
 malis clericis
 concubinarijs
 non certe
 dicit quod
 deo datur
 et non eis
 si autem
 deus tenet
 malos clericos
 ipse
 castigabit
 eos sed ex
 hoc non
 debet sibi
 auferre
 ius suum
 quia si rex
 tenet malos
 scurferos
 non ex hoc
 auferunt
 sibi reditus
 quia alias
 reciperet
 sibi in
 commissum
 ira et deus
 quia domini
 est terra
 et pleni
 tudo eius
 orbis
 terrarum
 et vniuersi
 qui habitant
 in eo
 et cetera
 et ipsam
 nobis
 concessit
 pro censu
 annuali
 et in
 signum
 domini
 retinuit
 sibi
 decimam
 sed ipse
 non comedit
 sed dat
 suis
 seruitoribus
 et quando
 soluitur
 bene
 custodit
 et
 conseruat
 alias
 res
 totum
 proditur
 quando
 vos
 creditur
 habere
 bladum
 vel
 vinum
 non dicit
 deus
 quia
 male
 mihi
 soluisse
 totum
 vastabo
 idem
 veniunt
 repestates
 gradines
 etc
 idem
 malach
 iij
 dicit
 deus
 vos
 configitis
 me
 in
 decimis
 et
 primicijs
 in
 penuria
 vos
 maledicti
 estis
 et
 me
 et
 vos
 fraudatis
 remedium
 ergo
 est
 inferre
 omnem
 decimam
 in
 horreum
 meum
 ut
 sit
 cibus
 in
 domo
 mea
 et
 probate
 me
 dicit
 dominus
 si
 non
 apparuerit
 vobis
 catharactas
 celi
 et
 effudero
 vobis
 benedictionem
 usque
 ad
 habundantiam
 nora
 inferre
 non dicit
 quod
 dimittat
 in
 vineis
 campis
 ut
 comedat
 bestie
 pora
 etc
 ite
 si
 non
 potestis
 facere
 tantas
 elemosinas
 ut
 beata
 anna
 ad
 minus
 restituatis
 furta
 usuras
 rapinas
 solidatas
 dampna
 idem
 jacob
 ait
 ego
 omne
 dampnum
 reddebam
 et
 quicquid
 furtim
 peribat
 a
 me
 exi gebas
 gen xxxi
 tercio
 prebatur
 cum
 ieiunijs
 licet
 essent
 nobiles
 et
 delicati
 tamen
 omnia
 ieiunia
 precepta
 suabant
 et
 etiam
 alia
 dicendo
 ut
 de
 carne
 nostra
 exeat
 fructus
 matrimonij
 faciam
 fructus
 ieiuniorum
 et
 poterat
 dicere
 uterque
 humiliabatur
 in
 ieiunio
 animam
 meam
 et
 oratio
 mea
 in
 sinu
 meo
 couertetur
 pes
 moraliter
 habetis
 hic
 doctrinam
 ut
 ieiunet
 ieiunia
 ecclesie
 ad
 hoc
 marime
 tenent
 illi
 qui
 possunt
 habere
 vnam
 bonam
 refectorem
 aliqui
 laboratores
 excusant
 se
 a
 ieiunio
 ecclesie
 qui
 tamen
 non
 excusantur
 si
 non
 audiunt
 missam
 ieiunij
 ite
 ne bibant
 in
 tabernis
 in
 loco
 ubi
 habetis
 domum
 idem
 apostolus
 nunquid
 domos
 non
 habetis
 ad
 manducandum
 et
 bibendum
 contra
 illos
 qui
 bibunt
 in
 tabernis
 aut
 ecclesiam
 dei
 contempnitur
 contra
 illos
 qui
 non veniunt
 ieiunij
 ad
 missam
 prima ad
 corinthios xi
 quarto
 prebatur
 plem
 a
 deo
 per
 permissiones
 quia
 simul
 joachim
 et
 anna
 vir
 et
 uxor
 fecerunt
 votum
 quod
 si
 deus
 daret
 eis
 fructum
 matrimonij
 quod
 seruiret
 deo
 in
 templo
 sicut
 si
 vos
 modo
 promitteretis
 quod
 essetis
 religiosus
 vel
 religiosa
 secundo
 multi
 damnantur
 ex
 permissionibus
 et
 votis
 facientes
 vota
 et
 non
 curant
 complere
 maius
 peccatum
 est
 fractio
 voti
 aliquo
 modo
 quam
 homicidium
 quia
 est
 infidelitas
 ergo
 ait
 sapiens
 ecclesiastes v
 si
 quis
 vouisti
 deo
 ne
 moreris
 reddere

displicet enī ei infidelis et stulta pmissio
 si quantūcumq; uoueris redde. Multo
 melius est nō uouere qm̄ post uotū pro
 missa nō reddere. **Eccl. v.** Quādo sunt
 iuuenes faciunt aliqđ uotū uel eundi ad
 sanctū Jacobū rē. et trāseunt de anno ad
 annū et nō curant cōplere et quando sunt
 senes petūt dispensacōnē in uoto quādo
 ponit certū tēpus infra illud debet com
 pleri. Si autē non ponit tēpus uetermi
 natū intelligit qđ statim cōpleant. Et qz
 sunt multi qđ non curāt de deo. Ideo dā
 nantur. Ideo cauendū est a uotis patet
 ergo qđmodo fructus beate anne fuit in san
 ctificatione longe desiderando. Dico
 scđo qđ beata āna habuit fructū suū scz
 uirginē mariā sperādo certe qm̄ fuit cer
 tificata p angelū quē deus sibi misit p qđ
 Nota hic hystoriā qđmodo Joachim et
 Anna uenerūt de nazareth in iherlm̄ ad
 templū ut offererēt scđm cōsuetudinem
 qm̄ Joachim qđ erat nobilis baro uoluit
 offerre sacerdos respexit eū dicens Et
 quis estis uos. Rndit p. Ego sū Joa
 chim seruitor uester qđ ueni offerre Et
 sacerdos. Certe nō recipiā oblacionem
 ustrā quia uos estis maledicti a deo qz
 non habetis plem. Signū ergo est qđ ali
 quod peccatū secretū est in uobis. Et ait
 ille Joachim p. Nescio in me aliquod
 magnū peccatū licet nō possim excusari a
 peccatis quia nō habeo plem et hoc bene
 displicet mihi. Et ait ei sacerdos Rece
 datis a tēplo Et Joachim rndit patet
 nō faciat mihi hanc uerecundiā. Et ait
 sacerdos certe nisi recesserit ego nō faciā
 officiū nec sacrificiū Tunc Joachim cū
 magna uerecundiā exiit de tēplo. Si ita
 uellet modo facere sacerdos scz expelle
 re aliqū de ecciā de nobilibz statim dice
 ret scutifer per corpus meū talis moriet
 rē. ego inueniā eū. Sed Joachim paci
 enter recessit et nō iuit ad domū ex uerecū
 dia uicinoꝝ s; iuit ad pastores suos ad
 filiā et ibi flens orando dicebat. O dñe

quod peccatū est meū quia ita sum male
 dictus rē. vxor autē eius anna qđ erat in
 tēplo quādo audiuit qđ sacerdos ita con
 tendebat cū uiro suo uidēs qđ uir suus re
 cesserat de tēplo statim vxor ut confortar
 et uirū suū et refrenaret eū ne noceret sa
 cerdoti exiit de templo et iuit ad domū.
 Hic habēt exemplū mulieres quō debēt
 consolari uiros suos qđ ex negocijs tristā
 tur et quādo ueniunt ad domū vxores de
 bent eos cōsolari. s; sunt aliquę qđ non cō
 solantur eos s; magis contristant quādo
 autē beata Anna fuit i domo et nō inue
 nit ibi uirū suū tunc trāsiuit sibi torū desi
 terium de creaturis. Et flexis genibz ora
 uit p uiro suo scđo et iusto ut deus eū cōser
 uaret. Ecce scā vxor. Dū autē Joachim
 sic orādo fletet in deserto apparuit sibi ar
 changelus gabriel et Joachim timuit qz
 ista est cōdicio spūs quia caro nō potest
 sustinere pñciā spūs s; condicio bona spi
 ritus ē statim cōsolari dicēs sibi. Ecce orō
 nes tue sunt exaudite ex illa paciētia quā
 habuisti de mittit me ad te ut nunciē ti
 bi qđ tu de vxore tua habebis unā filiā nō
 filiū quia erit melior cunctis filijs et erit
 mater regis messie regis celi rē. Et in sig
 num huius uade in iherusalē et in porta de
 aurata iuenies Annā vxorem tuā. quia
 ego ista etiā nunciabo sibi et angelus res
 cessit et apparuit anne in domo flenti quia
 nihil sciebat de uiro. Bene poterat dia il
 lud uos cōtristabimini. Sed tristitia v̄ra
 uertetur in gaudiū. **Johānis. xvi.** Ado
 raliter scđm qđ dixi in p̄ma pre Joachim
 et anna steterūt uiginti ānis orantes ele
 mosinas dantes Jeunātes et uocantes
 et cū toto hoc nō obrinuerunt plem. Et
 quia in ista uerecundiā a sacerdote sibi fa
 cta habuit paciētiā statim habuit pro
 missione de ple Exquo sequit qđ melior
 est paciētia qm̄ orōnes nec elemosine.
 ieiunia uel pmissiones corā deo. Adodo
 cogitare hic quia si uultis habere paciē
 tiam in iniurijs uel factis ista x̄tus ualeat

secus pedes domini audiebat verbum illi?
Luce. x. **M**artha autē elegit vitam acti-
 uam dans se laboribus p̄ x̄po cum dicit.
Martha martha sollicita es. id est anxia
 Nota cū dicit dupliciter **M**artha mar-
 tha quia vita contemplatiua si bona est nō
 solum curat te corporibus sed te animabus
 dans bona consilia. r̄c. patet q̄ sūmarie
 x̄ps ostendit vitā beate marthe s̄ subtiliter
 volens vobis p̄dicare de isto verbo inue-
 nio q̄ in eo ostenduntur tres excellencie
 beate **M**arthe quas habuit in hac vita.
 scilicet.

Prima est puritas v̄ginalis

Secunda est pietas p̄mialis

Tercia est dignitas personalis

Prima ostendit cū dicit martha. **S**e-
 cunda cū dicit martha. **T**ercia cū dicitur
 sollicita es. **D**ico primo r̄c. **N**ā istud
 nomē martha in lingua siriaca idē est q̄
 dominās. **I**n hoc ostendit puritas virgi-
 nalis que nō est nisi dominū quod perso-
 na recipit super sensualitatē corporis nec
 cogitando nec loquendo nec operādo ali-
 quā corrupcionē luxurie et coniugat̄ q̄nq̄
 sensibus eos custodiēdo. **D**icat te quoli-
 ber ab illa corrupcionē carnis q̄modo bea-
 ta **M**artha cōseruabat se in puritate vir-
 ginali. **I**do dicit **M**artha. i. dominās
 vel p̄ncipans quia sicut p̄nceps nō habet
 sup̄ se aliquē dominū inquantū talis sic
 nec puritas v̄ginalis habet sup̄ se maiore
 gradū castitat̄. **I**do dicit **B**eda. bona est
 castitas coniugalis. **M**elior cōtinēcia vi-
 dualis. s̄ optima p̄fectio v̄ginalis. **E**cce
 p̄ncipatus s̄ cū pauci sint q̄ habeant istā
 puritatē virginalem. quia quasi nulli nisi
 pueri parui. **E**t illi etiā iam inclināt ad
 malū. **D**icat q̄modo ludunt r̄c. cōtra pec-
 catū luxurie. **I**do x̄ps facēs de hoc plan-
 tum cum **J**ohāne habes pauca noīa in
 sardis que non coinquinauerūt vestimēta
 sua et ambulabūt mecum in albis q̄z digni
 sunt. **A**poca. iij. **N**ota in sardis. **S**ardis
 iuxta hebraicā interpretacionē. i. pulchritudo

do p̄ncipatus quia magna pulchritudo
 est quādo illi te in matrimonio seruant sibi
 fidē castitat̄. pulchritudo te viduis castita-
 tem seruantiibus. **S**ed maximū quādo est
 p̄ncipatus v̄ginitatis. **S**ed q̄ sint pauci
 dicatur historia de temone in corpore cu-
 iusdā nolēte exire nisi dicerent tres misse
 a tabus clericū virginibus r̄c. **I**do dicit p̄nci-
 pium euuāgelij. **M**ulier quedā martha
 noīe. i. dominās suo corpore recepit x̄pm
 in domo sua sc̄z per d̄rutis iuitacione q̄z
 semp fuit virgo. **Q**uestio est hic que
 fuit rō q̄ martha cōseruauit v̄ginitatē cū
 beata maria magdalena soror sua fuerit
 ita inhonesta in sua iuuetute cum essent
 pulchre eq̄l̄is et diuites et nō timētes ali-
 quē post mortem parentū. **Q**uare ergo
 fuit tanta diuersitas r̄c. **R**espondeo p̄re-
 supposita diuina ordinacione q̄ est causa
 omnium rerū nō inuenio aliā rōnē particu-
 larem nisi infirmitatē q̄m passa est beata
 martha. **I**n audiuitis historiā de mulie-
 re habere fluxū sanguinis. xij. ānis q̄ hab-
 beretur **M**artha. i. dicit **A**mbrōsi⁹ exp̄sse
 q̄ ista mulier fuit beata martha q̄ infirmi-
 tas facit tria. **P**rimo facit p̄dere colorē
Sc̄do facit ipsā fastidiosam et tediosam
 siue grauē. **T**ercio facit ipsā fetidā q̄m
 infirmitatē habuit imēdiate post mortem
 parentū. **I**deo nullus miles nec scurifer
 curauit de ea. **O**ppositū fuit de magdale-
 na iuene pulchra letā et solaciofa q̄ visi-
 tabatur a militibus et scuriferis. **D**icatur hic
 cōtra mulieres q̄ osculant hōies iuuenes
 dicētes. **O** tu es amica mea? **O** benedicta
 infirmitas p̄seruās a peccatis. **I**do **E**c̄c̄. xi.
Malicia vni⁹ hōre obliuionē facit maxi-
 me luxurie. **N**ota malicia. i. infirmitas q̄
 incū habuit a malicia dyaboli vni⁹ hōre
 quia t̄ps p̄ns respectu eternitat̄ nō ē nisi
 vna hōra. **M**oralit̄ habem⁹ hic exem-
 plū recipiēdi patient̄ infirmitates q̄s te-
 nō daret nisi p̄ salute anime quot pecca-
 ta vitant rōnē infirmitat̄ siue supple infir-
 mitas. **N**am quādo mulier est clauda vel

habet perlam in oculo nō curat de tripus
 dijs vanitatibz rē. **D**icat hic historia de
 petronella filia beati Petri apostoli pul
 cherrima nō videbat filia piscatoris sed
 impatoris. **E**t quidā comes volebat eā
 in vxorem ad qm mitterat milites rē. q
 sciens beatus Petrus rogauit xpm vt mit
 teret sibi febre rē. **E**cce rō quare **M**ar
 tha fuit virgo et non maria magdalena.
Ido dauid. **D**ū appropiant sup me no
 centes vt edent carnes meas q tribulant
 me inimici mei scz rēptaciones ipsi infir
 mari sunt et ceciderūt. **ps. xxvi. Eccl. xxi.**
Infirmas grauis sobria facit animam
Dico scdo q secūda excellencia ē pietas
 primalis scz in elemosinis corporalibus
 et spūalibus q tangit cum dicit scdo mar
 tha. i. puocans seu irritās scdm interp
 rationē hebraicā scz inatās ad bellum q
 fit per pietatē primalē sicut quādo aliq
 cū ense inatāt aliū irritat eū. **I**ta cū ope
 ribus pietatis dando panē vinum pecu
 nias pauperibz homo inatāt dyabolū sic
 faciebat martha. i. irritans. **I**deo de ista
 pietate dicebat apostolus ad discipulum
 suū thimothē. **E**xerce te ipsum ad piera
 tem. **M**ā corporalis exercitatio ad modi
 cū vtilis est pietas autē ad oia vtilis ē
 pmissionē habens vite q nunc est et fu
 ture. **1ma ad thimothē. iij. Exercitatio**
corporal fit per ieiunia vigilias cilicia rē.
Et respectu operū pietatē ad modicū vtilis
est qz solum sibi pdest gubernādo corp⁹
Et opera pietatē et quibz dantur habentes
pmissionē vite que nunc est et future **I**
do intra hoc consiliū apostoli beata martha
cedit se operibz pietatis ad xpm et ad dis
cipulos suos in domo sua recipiēdo. **D**
icitur historia qmō in die ramoz post qz
xps pdicauit. **Circūspectis omnibus rē.**
****M**arc. xi. Regressus est bethaniā cum**
discipulis ad prandiu in domo **Marthē**
cū tamen iā esset sero. **Ido martha dice**
batur hospita xpi. **Dicat qmodo post xpi**

ascensionē vendidit omnia ponēs precū
 ad pedes apostolorū vt diuiderent xpi
 nis pauperibz. **E**cce opera pietatē corpo
 ralia. **D**e spūalibz autē dicat cum ppter
 exiliū venisset ad puinciā qmō pdica
 bar dans puisione animabus de coquina
 spūsancti eis ministrans escas spūales
 intantū q ipsa ex vna parte et beata mag
 dalena ex alia pdicabant et pdicando con
 uerterunt totā puinciā. **D**icitur qmō
 pdicabat de articulis fidei vt de trinitate
 incarna cōne rē. et pbabant hoc miracu
 lis curādo infirmos rē. **I**do conuente
 bantur. **I**ste pietates maiores erāt qm
 corporales. **D**icat hic cū recederet de ter
 ritorio aquesi vt iret auinionē transiit
 per tarasco vbi erat ingens draco maior
 balena et erat semipiscis et semiaial. **I**deo
 viuebat in aqua et in terra. **E**t in aqua ro
 dam subuertebat naues trāseuntes vt co
 mederet hoīes super quo gētes illius ter
 re scientes suā sanctitatē scz beate marthē
 recurrerūt ad eā vt pvideret de hoc. **D**i
 catur qmō beata martha cū aqua be
 nedicta et cruce iuit cōtra dracone. **C**om
 menderetur hic virtus aque benedite. **E**t
 cū draco vellet eā inuadere beata **M**ar
 tha subito cū scuto crucis dixit. **E**cce cru
 cem dñi fugite rē. et ligauit eum. **E**t dra
 co sequebat eam vt ouis sequitur pasto
 rem et interfecerūt eum. **E**t in memoriā
 hui⁹ miraculi dicit mō loc⁹ tarasco cū an
 diceret. **M**erluch id est niger locus. **S**ed
 quia ille draco dicebatur tarascus. **I**do
 locus dicitur modo tarasco post hoc iuit
 auinionē et cum pdicasset ibi in quadā
 magna platea vbi nunc est conuent⁹ pre
 dicatorum quidam iuuenis infidelis vo
 lens venire ad sermonē sine nauī naran
 to voluit transire rotanum submersus
 fuit et post triduum inuentus est. **B**eata
Martha suscitauit eum teuore orando
Ihesum christū q sicut ipse voluit susci
 tate. **L**azarum fratrem suum q vellet

foliote illi inuenem
 bar opera pietatis. **I**deo
 iteque inuenim per o
 peralia et spiritualia. **I**
 lura. **M**artha autē fact
 quos ministrū tam o
 mnia. **M**artha similiter
 rō quoz vna custod
 no solum custodit
 mala casta ab inimic
 rē. **M**artha magis
 rō et acquirit alia vt
 te nostr. **C**onstit cast
 custo diat ab inimic
 quilibet nō esse. **P**rem
 ra alia vt acquirere pe
 ro remones qd fit q
 tur auaritia restituit rē
 peccatis. **C**um qmā
 reas reberent facere i
 me magistri qui habent
 martha nō solum custo
 Et multa alia rō acquir
 qui aut fecerit et docer
 cabit in regno eloz. **M**
 facere bonā vitā mō
 solus. **A**tterdit rē i
 beato et lectioni exoz
 nolite glorie grām re
 i ad **M**artha. **D**ico rē
 nitas rōnalis cum die
 nita. **I**tem pōne in dig
 reber de solute ad **R**
 in solute h. pōsit.
 solute rē obitū dignit
 dicatur. **P**ost qz pcedi
 rium monitū. **M**onitū
 multre vices hūmilitatē
 redditis hūmilitatē
 quid lucrabant pōnit
 merxant carnes nec q
 pō modicum expere
 rōniales quō mō
 regnes vadit p. **P**
 hūmilitatē rē. **D**icat p

suscitare illum iuuenem Ecce quod exerce-
 bar opera pietatis. Ideo dicit martha. i.
 utranis demonem per opera pietatis cor-
 poralia et spiritualia. Ideo dicit euange-
 lum Martha autem sathagebat circa res
 quens ministerium tam corporale quam spiri-
 tuale. Dicatur similitudo de duobus mili-
 tibus quorum unus custodit castrum regi et ali-
 us non solum custodit castrum sed acquirit mil-
 ita alia castra ab inimicis cui magis tene-
 bit rex. Nunquid magis tenebit illi qui cus-
 todit et acquirit alia ymo. Ita deus cuius-
 libet nostrum commisit castrum sed corpus. Ideo
 custodiam ab inimicis ne intrent debet mi-
 quiliter non esse contentus de seipso. sed mul-
 ta alia debet acquirere predicando expellen-
 do demones quod fit quando superbus humiliat-
 tur auarus restituit etc. Item de septem
 peccatis. Quia quanta diligentia predica-
 tores debent facere istas conquestas max-
 ime magistri qui habent scientiam. Ideo
 martha non solum custodit castrum suum
 sed multa alia christo acquisiuit. Ideo christus dicit
 qui autem fecerit et docuerit hic magnus vo-
 cabit in regno celorum. **Mar. v. docere et non**
facere bona vitam nichil valet. Ideo apo-
 stolus Attendite tibi sed castrum tuum custo-
 diendo et lectioni exhortationi et doctrine
 noli negligere gratiam que data est tibi
 i. ad **1. Thym. iij.** Dico tertio quod tangit dig-
 nitas personalis cum dicit sollicita es. i.
 anxia. Nam persone in dignitate existentes
 debent esse sollicitae ad **Ro. xij.** Qui preest
 in sollicitudine spiritus preest. Ideo cum dicit
 sollicita es ostendit dignitas personalis.
 dicatur Postquam diu predicauit quod fecit
 unum monasterium monialium atarasco et
 multe virgines ibi intrarunt et non habebant
 redditus sed suis manibus operabantur. Et quod
 quid lucrabant ponebant in communem non con-
 mercebant carnes nec pinguedinem aliquid
 Ideo modicum expendebant. Dicatur con-
 tra moniales quod nichil faciunt sed otiosae et
 vagantes vadunt peruentum respicendo
 hinc inde etc. Dicatur per septem dies ante

suum obitum vidit celos apertos et multi-
 tudinem angelorum animam beate magda-
 lene sororis sue secum portantem. Tunc
 christus sibi reuelauit et octaua die ipsa etiam
 veniret ad gloriam paradisi dicatur quod
 in nocte qua reuertit ad dominum migrari
 in camera sua fecit accendi magna lumina-
 ria et dum dormirent omnes qui erant in ca-
 mera nisi ipsa venerunt demones et exting-
 erunt omnia luminaria et ipsa orauit. **O**
domine et sic dimittetis me in tenebris. Tunc
 descendit beata magdalena soror sua cum
 luce et accendit omnia luminaria. Item fecit
 sibi legere passionem secundum lucam quod habuerat
 multa ab ore beate marie virginis. Et sic
 obiit. Dicatur hic miraculum sancti frontonis
 in quo miraculo ostendit gloria beate mag-
 dalene et beate marthae quod christus in habitu
 episcopali et beatus frontonus episcopus
 fecerunt exequias ipsius corporis. Et cum
 posuissent corpus in sepultura dixit cristus
In memoria eterna erit iustus hospita mea
In hoc cognouerunt christum ipsum esse et de
nullo sancto nec sancta legit hoc nisi de ista
Et de virgine maria quod christus fuit in ex-
equiis virginis marie. Moraliter hic nota-
 ra si volumus dimittere peccata et seruire
 deo honora bit nos. Quicumque honifica-
 bit me glorificabo eum. i. ad **Ro. ij**

Sermo beati Petri ad vincula

Dominus eripu-
 it me de manu herodis verbum istud
 habetur originaliter in actibus apostolo-
 rum. c. xij. et recitatur in epistola hodierna
 Solennitas et festum hodiernum dicitur bea-
 ti petri ad vincula. Tria festa sunt de bea-
 to petro apostolo in anno. Primo quod
 fuit liberatus a captione mira close et istud
 fit hodie. Secundum quod fuit exaltatus in
 cathedra honorabiliter sed in fine februa-
 rij Tertium quod in celo fuit coronatus
 glose et istud fit in fine Junij. Non habeo
 vobis predicare de primo sed quod fuit liberatus.

Sed primo salutes virgo maria. et resus
mat rixima. De matena et festo hodie
no beati petri volo predicare et vobis da
re tres declaraciones.

Prima erit hystorica seu lralis.

Secda erit allegorica et figuralis

Tercia erit tropologica et moralis.

Et p qualibet potest bene dici rixima dñs
eripuit me de manu herodis. Nam p pri
ma dicit petrus qñ fuit educus de carcere
p angelum vtz in textu. Pro scda dicit
aia beata qñ intrat paradisu dñs eripuit
me de mañ herodis. i. dyaboli. De tercia
psona que erit de peccatis et mala vita et
redijt ad statũ gr̃e potest dicere dñs eripuit
me de manu herodis. i. peccati. Dico
primo q prima declaracio erit hystorica
et lralis. Scdm q legitur in textu biblie.
Actu. xij. Ille mal⁹ rex herodes nō ille
qui inffecit innocentes qz ille dicebat her
odes ascolonita et iste qui cepit petru vo
cabat agrippa qui venit nouiter pstruit⁹
rex sup iudeas ab impatore romano. Et
ido vt iudi ipm bñ recipent sc̃es q iudei
habebat petru exosũ q tñc p̃dicabat et con
uerterat multos iudeos volens eis ppla
cere herodes cepit petru et posuit in carce
re ligatũ cum duobz carthenis dēpnis ma
nicis et p̃pedibz et vltra b̃ int⁹ in carcere
fecit stare duos hoies armoz et porta car
ceris erat ferrea. Et cogitauit herodes .si
iste petrus q suscitauit mortuos. Si vellz
posset fugere ppter b̃ extra ad portã car
ceris posuit .xx. hoies armoz. hoc die rex
tus cñ dicit tradēs eũ q̃tuor q̃ternionibz
militũ ad custodiendũ eũ. Quaternio dē
capitaneus q̃tuor hoim armoz. Ido die
text⁹. Trãseuntes p̃maz et scdaz vigiliã
et sic tenebant petru captũ vt sic placeret
iudeis. Ista rō assignat in textu cum dicit.
Et idēs at qd placeret iudeis apposuit ap
p̃hendere petru. Ecce h̃ tota corruptio iu
dicũ qñ dñi t̃pales iudices et assessores
cupiũt magis p̃placere gentibz q̃z deo te
struũt iusticia. Isto mō iudiciũ xpi fuit p

ditũ p pylatũ qz nullã cãm mortis inue
nit in cristo tñ vt placeret iudeis dimisit
ipm voluntati eoz vt crucifigeret. Isto
modo etiam fuit peruersũ iudiciũ vicarij
sui beati petri p herodem. Ista de causa dā
nantur multi iudices volentes magis cō
placere populo qm̃ deo. Ideo dauid dixit
ir. Dominus dissipat ossa eoz qui homi
nibz placent confusi sunt qm̃ deus spreuit
eos. Ideo ad Gal. i. Non quero hominibz
placere. Ista ossa sunt diuitie posses
siones officia seu dignitates sunt em̃ for
talicia quibz homines sustentantur scilicet
mundani. Ratio sicut i corpore hominis
ossa sũt fortiora et sustinet corpus et car
nes. Ita fortalicia in quibz homines mū
di sustentantur sunt diuitie dignitates p
entes. De quibus dicit dauid deus dissi
pauit ossa scilicet in mundo et in alio quid
erit. Respondit confusi sunt scz in iudicio
dei. Ratio qm̃ deus spreuit eos quia pre
cum sanguinis xpi infiniti valoris uō va
lebit ad saluandum tales. Ideo domini
et iudices assessores et rectores communi
tatum auferis vos in sententijs dandis
potius habeatis respectum ad deum et ad
iusticiam qm̃ ad homines. In iudicio iudei
nō debet cognoscere patrem matrem fr̃em
filium nec amicum s̃ deum et puram iustici
am. Ideo herodes volens placere iudeis
dampnauit se tali intencōne tenendo pe
trum captum sed deus prouidit. Naz di
cit petrus quidem seruabatur i car
cere oratio autem fiebat sine intermissiōe
ab ecclesia ad deum. p eo. Actu. xij. Di
carur quomodo apostoli orabant p libe
racōne beati petri flentes dicendo domine
ih̃u xpe libera vicarium capitaneũ et pal
torẽ nostrũ. Ex alia parte orabant p eo
virgo maria cum alijs sanctis mulieribz
dicendo. Dñe et ita cito moriet vicarius
ṽr. hic habet doctrinã quō tot⁹ p̃pls d̃z
orare p suo p̃lato in tribulacione p̃lato
vt puta pro Papa Episcopo dño terre.
Item pro rege talis oratio multum pla

Itz p scodal iacobus f̃iz
sc̃es erit gladio

cet deo qz tangit totam comunitatem eo-
 rum mali qz sicut bonu vel malum capi-
 tis est bonum vel malu omniu membz o-
 rum. Ita te prelato qui est caput bonu vl
 malum cristianoꝝ. **Ite** dicit apostolus
Obsecro igitur primum omni fieri obsecra-
 ciones oraciones postulationes gratiarum
 actiones p omnibz hominibz p regibz p
 omnibz qui i sublimitate constituti sunt vt
 quietam z tranquillam vitam agamus.
 vsq saluos fieri. **I. ad Thy. ij.** **Modo** vi-
 deamus quomodo deus audit orationes
 ipsos. Nam in nocte post noctem beatus
 petrus debebat tradi iudeis vt mores
 retur dum petrus dormiret vincit inter
 illos duos homines armos. **Angelus** do-
 mini cum magno splendore venit z illu-
 minauit totu carcerem z terruit illos du-
 os homines armos percussosqz latere pe-
 tri excitauit eu dicens. **Surge** velociter
 z frange sunt cathene z dixit ei angelus p-
 unge z calcia te z circunda tibi vestime-
 tum tuum z sequere me. **Angelus** recipi-
 ens petrum per manu extraxit eum de car-
 cere. Custodes autem quasi mortui nihil
 sentierunt z credebant se sompnum vire-
 re. Estimabat autem se visum videre s-
 quando fuerunt extra palaciu in quoda
 vico angelus disparuit z petrus inuenit
 se liberatum z dixit. Verum est hoc qz ego
 sum liberatus z no est sompniu. **Et** dixit
 hunc sero vix quia misit dominus ange-
 lum suum z eripuit me de manu herodis
 de omni expectatione plebis iudeorum.
Ecce declaracio hystorica z literalis. **Et**
 ista de causa respectu persone liberate. qz
 pape z respectu orationis respectu mira-
 culi z utilitatis xpianitatis z respectu mi-
 raculoꝝ cathenaz beati petri fuit istud fes-
 tum hodiernum institutum z facta est ec-
 clesia in roma z dicit sancti petri ad vin-
 cula. **Et** videtur completa pphetia fuisse
 dauid in persona beati petri. **Dixisti**
 vincula mea tibi sacrificabo hostia laudis
 z nomen domini iuocabo scz festum ec-

clesia. **Ecce** quare dicit beatus petrus in
 thymate dominus eripuit me zc. **Dixi** qz
 scda declaracio erit allegorica seu figura-
 lis. **Sunt** in dicta oracione beati petri q-
 tuoz puncta significantia secreta. **Primo**
 qd significat carcer. **Secdo** quid significat
 illi duo milites inter quos petrus erat vic-
 tus. **Tercio** quid significant ille due cath-
 ne. **Quarto** qd signat qtuoz quatniones
 militum. **Dico** primo qz carcer signat sta-
 tum peccati mortalis. **Ratio** quia carcer
 habet septem condiciones representates
 septem peccata mortalia. **Prima** condicio
 carceris qz est tenebrosus z signat pecca-
 tu supbie qd puenit ex modica claritate
 qz no cognoscit suam inferiam nec pecca-
 ta zc. **Secda** carcer est subterraneus bas-
 se inferius. **Ecce** auariciam quia auari in
 infimo terre stant nec curat de celestibus.
Tercio carcer fetet qz ibi faciunt negoria.
Ecce hic peccatum luxurie qz fetida facit
 psona luxuriosa p malam fama qz gen-
 tes loquunt de ipsa dicendo. **De** isto ri-
 baldo vl ribalda seu putana. **Quarto** car-
 cer est locus solitari. **Ecce** hic peccatum
 iuidie qz psona iuida sola velle hre bo-
 nu z tristet de bono alteri. **Quinto** car-
 cer est humidus. **Ecce** hic peccatum gule
 qz gulosi sunt huiusmodi in cibo z potu i-
 ordinando zc. **Sexto** in carcere est despe-
 ratio. **Ecce** hic peccatu ire. **Septimo** in car-
 cere nichil opat. **Ecce** h peccatu accidie i
 bonis opibz meritorijs. **De** scdo dic dor-
 miens int duos milites. qd isti duo mili-
 tes signat. **Mora** petrus dormies sigt pec-
 catoꝝ in carcere peccati dormiente inter
 duos milites scz angelu bonu z angelu
 malu. **Angelus** bonus induat ad bonum.
Munqd auditis vos verba sua qn loqui-
 tur ymaginacomi. **D.** Tu peccasti z fecisti
 h z hoc. **Ite** vate ad confitendum. **Et**
 angelus malus ad aliud lat riter vt qd
 oportet mo pferri suffiat in quadragesi-
 ma dicerent gentes qz es ypocrita. **Item**
 quado dic angelus bonus ymaginacioni

2m
 carceratioe

septu qd dicitur carcer
 fuit p a moe sic

- 1
- 2
- 3
- 4
- 7
- 6
- 1
- 2m

quid

Primo angelus illuminauit carcerem.
 Secundo percussit in latere petri
 Tertio petrus erexit se
 Quarto ceciderunt cathene.
 Quinto petrus precinxit se.
 Sexto calciauit se
 Septimo circumdedit sibi vestimentum
 Octauo secutus est angelum
 Primum opus quod deus facit in liberacione peccatoris est illuminacio carceris peccator enim stat in carcere tenebroso non cognoscit pericula nec peccata in quibus stat quid amittit propter peccata et que incurrit Sed quando venit lux refulsit in habitacio carceris. Oportet primo quod radius luminis diuini seu diuine gratie illuminet. Tunc ad talem illuminacionem. Dicit religiosus deicus vel seclaris. Miser quid est de me tot anni sunt quod sum in mala vita etc. Istud lumen petebat dauid postquam peccauit. Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus preualui aduersus eum homo loquitur de oculis corporis quod non legitur ipsum fuisse cecum sed de oculis anime. Secundo percussit latere petri exarauit eum. Ecce hic secundum opus quod personam quam deus vult ad se conuertere percussit scilicet cordis conpunctiones et cordis amociones que a deo sunt. Ezechiel. vi. Ego strui cor eorum huncquod vos sentitis multociens istas conpunctiones. Tercio petrus erexit se fricando oculos credens quod esset somnium Ecce propositum non redeundi ad peccatum tunc homo stat recte et circa deum. Ideo dauid. Surgite postquam sederitis qui manducatis panem doloris. Quarto ceciderunt cathene. Ecce confessio quot peccata mortalia habet homo tot cathenis est ligatus Et quando homo confiteretur et confessor eleuans manum dicit. Ego te absoluo omnes rumpuntur. Magnam mirabile est quia omnes homines mundi cum culleis non possent soluere unam cathenam Sed tanta est virtus confessoris quod statim

omnes rumpuntur. Bicitur hic miraculum breuiter de illo magno peccatore in omni specie peccatorum qui inductione aliquorum deuotarum personarum iuit ad ecclesiam ut confiteretur. Cuius fuisse ad portam ecclesie quedam sancta persona vidit septem demones ipsum hominem cum cathenis traixentes ne intraret ecclesiam. Si dicatur ab aliquo quare non retinebant eum cum sint ita potentes Respondetur quod propter liberum arbitrium quod non possunt cogere etc. Ideo apostolus viuus est fimo dei et efficacis et penetrabilior omni gladio ancipiti ad Heb. iij. Quinto cum dixit. Angelus precinge te hic subtiliter ostendit restitucionem. Nam ille qui tenet bona aliorum et non restituit quia vult ire ample in pompis vanitatibus multis scuriferis etc. Et quando a confessoribus dicitur eis quod restituant et quod stringant se Respondent. Oportet me minuere de statu etc. Ecce quare dicit precinge te peccator non faciendo vanitates te bonis alterius sed restituere oportet et preangere se etc. Ideo apostolus Luce. xij. Sint lumbi vestri puncti sed viuendo de bono iusto. Et lucerne ardentis in manibus vestris. s. opa meritoria. Sexto calciare Ecce haec remissio iniuriarum discalciat? Non est iniuriarum et sentit quod sunt impatientes et vindicariui qui sentiunt iniurias dicendo non pro corpore. Ego me vindicabo. Calciamur sicut patientes in tertro pede pro timore dei. In sinistro pro timore inferni homo sentiunt iniurias propter quantumque magnas. Nullus sic discalciat? potest intrare paradysum. Grate ergo calciamur in preparacione euangelij pacis ad Eph. vi. Septimo circumdedit tibi vestimentum tuum sed mantellum tuum sed signat honestam puerfacionem. Mantellus cooperit alia indumenta Ita honesta conuersacio operit peccata. Ideo puerfeci honeste circa deum apte ante pro deuota oratione et pro ieiunia apte post a dextris pro elemosinam a sinistris per patientiam. Sic enim circumdatur vestimentum.

Itē dicit iohes. Beatus qui vigilat et custodit vestimenta sua ne nudus ambulat et videant turpitudinem suā. **Apocal. xvj.** Quarto cum dicit sequere me ostendit cōmunitio qz sancta scriptura vocat sacerdotem angelum. **Malach. ij.** labia sacerdotis custodiūt scientiā et legem requirunt de ore eius qz angelus dñi exercituum deus est. **Malach. ij.** Notate hic qñ te sanctificat debet esse. epyloga h̄ dicta et dic postq̄ habuisti cognitiōez de peccatis p̄uicōez et p̄positū nō redeundi et sequaris angelū et p̄municatēo x̄ps dicit. Qui manducat meā carnem et bibit meū sāguinem habet vitam eternam et. **Iohis. vj.** Tunc peccator potest dicere dñs eripuit me de manu herodis. i. peccato

De sancto lauentio Martire.

Habebis fructū

vestre in sanctificacōnez ad **Ro. vj.** originaliter Reclaratiue i epistola currentis festiuitatis sicut totū festum et solēnitas hodierna est beati laurētij milit̄ x̄pi. Ita et erit sermo noster maxime quia de eius vita glōsa et morte et passione doctōsa poterim recipere bonas doctrinas et. Saluret̄ prius virgo maria. Pro declaracōne h̄ verbi et introductōne materie predicāte sciendū q̄ in sacra scriptura bona opera virtuosa et meritoria que hō facit in hac vita dicuntur fructus vite humane. Ratio est. Nam p̄ncipale vltimum et finale q̄ hō expectat de arboze est fructus. Nam si in orto suo habet quisqz pulchram arbozem nō erit p̄tentus de radicibus vel de ramis floribus vel de folijs s̄ de fructibus quia est illud q̄ speratur. Item ē de dño ihesu x̄po qui habet ortum pulcherrimum scz ecclesiā militārem clausam p̄ceptis et consilijs plenam arboribus. Et quilibet x̄pianus est vna arbor. vñ dicitur **marc. viij.** Et itēo homines velut arbozes ambulantes et plantat̄ in die baptisimi et rigatur aqua baptisimi de istis arboribus

principaliter vult deus fructū dulcē. **Jo** dicit ecclesia dñi oibz custodiat dilectus meus in ortū suū vt p̄medat fructus pomoz suoz. **Cantico. v.** Non em̄ p̄tentat̄ x̄ps q̄ mittimus radices magnas in frā scz parentes amicos et. De talibus em̄ dicitur q̄ habent magnā glōriaz vulgariter ille habet magnas radices. hec etiam contentatur x̄ps de trunco siue de ramo forti et grosso que est persona iuuenis pulchra et fortis nec de ramis scz possessionum vineaz villaz et castroz. hec p̄tentat̄ de floribus. i. de bona fama honoribus. nec de folijs scz bonis verbis scz ratiocinando aduocando iudicando predicando disputando. Nec p̄tentatur de vmbra prelacionū dignitatū dominiq̄ officioz sub cuius vmbra multi se ponunt. Sed vult fructus dulces et sapidos bonoz opoz. int̄ q̄ si aliqua p̄sona haberet omnia p̄dicta scz radices et. et nō haberet fructū bonoz opoz. talis esset in ira dei. Ecce quid dicit x̄ps omnis arbor que nō facit fructū bonū excidet et ignē mittet. **Mat. ij. z. vj.** capitulo patet ergo rōne q̄ bona opa in hac vita p̄ nos facta dicunt̄ fructus. De hoc auctoritas x̄pi d. Ego elegi vos vt eatis et fructū afferatis et fructus vestri maneat **Iohis. xv.** Ego elegi vos sic hō elegit arbozes de nemore et plantat in suo orto. Ita deus elegit x̄pianos de nemore in hōlium et plantauit i orto ecclesie. Nota vt eatis scz de virtute in virtutem p̄ficiendo. Cum ḡ beatus laurentius in vita sua habundauerit in fructibus bonoz opoz et p̄seuerauerit vsqz in finē possumus sibi dicere thema beate laurentij habebis fructū vestrū in sanctificacōm patet thema. hō iuenio in brō laurentio q̄ habuit tres fructus sanctificacionis bonoz opoz. Primus est de abstinentia corp̄ali. Scōs fructus est de misericōdia p̄ncipali. Tercius fructus est de patia martiali. Et pro quolibet possumus dicere thema modo p̄positum haberi fructum

De sancto

Laurēcio martire

vestri rē. Dico primo q̄ beatus laurentius sicut arbor bona in orto sancte ecclesie plantata fecit fructū de abstinentia personali. qz semp abstinuit a vicijs et peccatis a vanitatibz mundi in tribus locis. Primo in ciuitate ostha. Secūdo i cesar augusta. Tercio in roma. De primo sciendum est q̄ ipse fuit de ostha natus de magno genere multum dilectus et licet i domibus magnorū fuisset nutritus tñ beatus laurentius abstinuit a ludis puerorū. qz iam incipiebat timere deū cauebat a mendacijs et iuramentis et orabat deū cotidie. Dicitur h̄ modus ieiunādi recte fuit cōpletum in eo illud verbū salomonis puer eram ingeniosus et sortitus sū aiā bonā. Sap. viij. Si em videbat aliquē scurifex viculū in domo p̄ris sui vitabat illū. qz magnū piculū est pueris si in puericia dāt se alicui peccato. qz qñ sunt magni vix possunt se ab illo cauere. Ideo legit de alexandro magno q̄ dum esset puer p̄ eius cōmisit ipm vni ingro qui ostendit sibi aliq̄ magna vicia. Et qñ fuit magnus volebat abstinere et nō poterat. Et displicebat sibi p̄pter qd̄ occidit ingro suum vocatum leonitem et iuxta nomen suum dedit ipm leoni viuū. Ideo multum debent cauere a societate malorū p̄sonarū. Ita fecit beatus laurentius et vitē fuisse in eo cōpletum verbū sacre scripture. Bonum est viro cum prauerit iugum dñi ab adolescentia sua. Tre. iij. Nota iugū scz bone instructionis. Secundo abstinuit in ces. augusta qz quādo habuit discretionē dimissa domino patris iuit ad cesar augustam ad studendum. Adodo iam satis studentes qñtas stulticias faciūt et dissoluōnes. Sed beatus laurentius abstinuit ab omnibus. confitebat sepe et cōmunicabat et studebat plus in die q̄ alij i vna ebdomada comabat carnem suā et sic p̄seruabat se in virginitate in tñ q̄ odor bone fame sue redolebat etiā vsqz romā et fuit in eo v̄rificatū verbū sacre scripture dicentis. Memen-

to creatoris tui in diebus iuuentutis tue rē. Eccl. xij. Tercio iuit romam. Et ecce sanctus sextus papa vadens ad celebrandum cōsiliū tolerantiū fecit transitum p̄ cesar augustam et audita fama beati laurentij vocauit eum et scita sua sanctitate duxit eum secum quē habuit ita carū et dilectū q̄ papa nolebat missam celebrare sine eo. Item qñ papa cōmunicabat p̄p̄m Dicitur quomodo consecrabat multas hostias rē. Tūc adhuc dabant etiam de sanguine xp̄i cōmunicantibus et commisit beato laurentio dñici sanguinis dispensatōnem s̄ postmodum fuit statutum q̄ nō daretur sanguis populo cōmuni p̄pter pericula que possunt sequi et scandala qz etiā iam in hostia consecrata est sanguis cristi ex naturali cōcomitantia rē. Deinde papa fecit eum dyaconem cardinalem licet contradiceret sed p̄pter obedientiam acceptauit beatus stefanus et laurentius fuerūt dyaconi cardinales et officium istud. Admodum nominabatur isto nomine cardinales s̄ non credatis q̄ ex hoc ipse mutauerit statum vel suum modū viuendi. Sed vixit sicut prius i cibo. potu. et vestitu et abstinentijs. Ecce quomodo beatus laurentius fecit fructum de abstinentia personali et possunt sibi dicere thēma habetis fructum vestrum rē. Et concordat auctoritas pauli dicentis. Nec est voluntas dei sanctificatio vestra vt abstinēatis vos a fornicatōne vt sciat vnusquisqz vas suū possidere in sanctificatōne et in honore nō in passione desiderij. Sicut et gentes que ignorant deum. i. ad Thesal. iij. Secūdo beatus laurentius fecit fructum de misericordia p̄ximā qz ita erat misericors qd̄ nichil sibi retinebat s̄ totū dabat pauperibz xp̄i. Nā tūc t̄pis erat in roma impator quidam xp̄ianus nomē philippus qui dicebatur fuisse p̄uersus a beato laurentio. Sed post fuit impator quidam tyrān⁹ noie deus maxim⁹ persecutor xp̄ianorū qui sciens q̄ su⁹ p̄decessor dederat ecclesie totum suū

thēsaurū voluit reperere violentē dicitur
thēsaurū. Hoc sciens beatus laurentius dis-
tribuit totū thēsaurū et pquirebat romā
que tūc erat maxima et vbi iueniebat cri-
stianos absconditos metu impatoris da-
bat eis elemosinā. Primo in aīa eos cō-
fortando in fide. Secūdo corpore eorū reficē-
do de illo thēsaurō. Nota ex legenda sua
quō curavit illam viduā que habebat in
domo sua multos xpianos absconditos
et dedit eis largas elemosinas et conforta-
uit eos et dixit quod miles nō potest melius
mori quā in iusto bello et illuminavit cecos
et sic distribuit totum thēsaurū in pīs cau-
sis. Ideo canat ecclesia laurentius bonū
opus operatus est qui p signum crucis
cecos illuminavit et thēsaurōs ecclesie de-
dit pauperib. Ecce fructus beati lauren-
tī de misericōdia pximali. Moraliter beatus
laurentius dedit in hoc exemplum diuiti-
bus et poteritū qualiter se debent hēre in
pecunijs hā cogitavit beatus laurentius quod
nō posset illū thēsaurū retinere in pecunijs
ptra impatorē. Ideo p manus pauperū
misit in celum ppter hoc dixit impera-
tori thēsaurū querenti facultates ecclesie
quas requiris manus pauperū in celū de-
portauerit videt quod manus pauperū
sint mense camporum et dico quod sic et per
xp̄m sūt assecurate. Ecce instrumentum se-
curitatis ex scriptura da paupib et habe-
bis thēsaurū i celo. Mathi. ix. Nichil po-
test perdi. Noto audite dēs scim quod nō
possumus diu retinere nec possidere diui-
tias huius mundi quod hodie vel cras opor-
tet eas dimittere. Sed si vultis ne pdā-
tur veris in manus pauperū. Nunquid esset
magna stulticia diuiti periculosū passum
transire in quo omnes depredant. Si se-
cum vellet portare pecunias. Nunquid eēt
melius dare in mensa cāpsorib. zc. Ad-
ti sūt in hac stulticia omīs habemus tran-
sire passum mortis periculosū vbi omīs
depredant. Fures sunt vxor et filij et scu-
tiferi. Nam quā medicus dicit factum est

dicit vxor p virginem mariam cista cum
pecunia erit mea. Scitiferi et pentes ra-
piunt et anima nuda vadit ad iudiciū ad
quā dicit xp̄s et quō venis ita et si. Respo-
dit dñe fui depredata tunc xp̄s dicit. que
nō dedisti pecuniā ad mensam et ego veni-
ens cum vsuris. i. ex crescentijs vtiq ex-
gissim illam Luc. xix. Quō ille se poterit
excusare nullo mō nisi dicat dñe fui stul-
tus. Et xp̄s dicit. Ideo vadas ad hospita-
le stultorū et remittit eū ad infernum. Ideo
recipiat exemplum a beato laurentio et
habebitis thēsaurū in celo. Ille diligit pe-
cunias qui eas custodit eternaliter et non
ille qui depredatur. Benedictus est quō nō
dimittit filio onus restriccōis. Ideo Jaco.
iij. Que de sursum est sapia est bonis cō-
sentiens plena misericōdia et fructibus bonis.
Tercio fecit fructum de patientia marti-
riali. Inuenio quod sustinuit. x. tormenta et i
omnib habuit patientiam. Primum hā-
videns impator quod nō poterat habere thēs-
sauros opposuit sibi titulū xpianitatis. ppe
quod fuit captus et in tenebroso et fetido car-
cere corpus detinebat. Sed anima ptem-
plabatur transiens p choros angelorū et
sic consolabatur ibi et potest dici de eo quā i
hac peregrinacōne solo corpore cōstitutus
cogitacōne et auiditate in illa eterna p̄ria
conuersatus est. Scdm tormentum fuit
ham postquā multis dieb fuit in carcere si-
ne cibo et potu cogitavit deus quod esset re-
bilitatus et fecit ipm venire corā se d. vel
habet dñs sacrificare vel mori. et ait lau-
rentius. O stulte et quō dicit quod dimitta
deum et adorē ydola. Indignus teā fe-
cit eum percutere fortiter cum baculis et
in quolibet actu dicebat ihesus et sic pati-
ter sustinuit. Tercium tormentum fuit quod
positus in aculeo et scorpionib celus di-
cento abnega xp̄m. Respondit infelix bas-
epulas ego semper op̄raui. Quartum tor-
mentum fuit de laminis ferreis ignitis et
larenib appositis qui cū sentiret maximū
dolorem dixit. Igne me examinasti et nō

est vna in me in iustas
mentis sui et vna iustis
cū meo et miraculi est
bar. Ideo tormentū fuit
quod dicitur. Laurentius
ante quā mori in ista
se vna vultuē dicit. Ideo
mentis debent. Secūdo
tormentū est. Tunc aff-
lucto regens et vultuē
p̄ria romanū noie cedi-
dicitur ad beati Laurē-
tī ante te iuene pulch-
et hinc regere vultuē
nas fuit a beato Laurē-
tormentū quod ne sic mori
is alto carcere sine cibo
ne alij p̄ poterat ipse vultuē
Nostra cōfessio in celis
tormentū fuit de cratic
in cū venire corā se et ait
dicit vultuē in suis exp̄-
Lang nollet mimiti et
fuit ea poluerit et extende-
p̄ria cogitare tormentū
et fuit ferreis quib eū
vultuē affaret ipse autē
dicit ad impatorē dicit
dicit vna parē gra alia
arrōba quod diu detidē a
fuit vultuē igne posito et
tra Laurētia dicit. Ideo
dicit quod vna dicit dicit
vultuē et mōdo op̄raui. Et
te p̄ria mimiti poterit
ficari p̄ria dicit. In
falicet dicit vultuē et
fussione sup vultuē dicit
ficio mea p̄ria fuit in
me et ego beate Laurē-
tī in sanctificatione.
id est quod nos p̄ria

est inuenta in me iniqtas Quintū tor
 mentū fuit qz tecius iussit plūbaris du
 rissime cedi z miraculū est qz tantū uiue
 bar. Istud tormentū fuit asperū intātū
 qz clamauit beatus Laurētius dicēs. Dñe
 accipe spirtū meū in istanti vox venit ip
 so deo audiente diadibuc multa certa
 mina tibi debent. Sextū fuit cū pecti
 nīs ferreis zc. Tunc affuit angel⁹ dei cū
 linteo tergens ei⁹ vulnera z tunc miles
 quidā roman⁹ noīe credidit in xpm. Et
 clamauit ad beati Laurēciū dicēs. Si
 deo ante te iuuenē pulcherrimū stantem
 z linteo tergentē vulnera tua z bapriza
 tus fuit a beato Laurēcio. Septimuz
 tormentū qz ne sic moreret fuit positus
 in alio carcere sine cibo z potu z cosolacio
 ne aliq⁹ s poterat ipse dicere cū apostolo.
 Nostra cōuersatio in celis ē Octauū
 tormentū fuit de craticula. qz tecius fe
 at eū venire corā se z ait sacrificia dñs sin
 autē vox ista in tuis expendet supplicis.
 Cūqz nollet ministri exurū sup cratem
 ferreā posuerūt z extenderūt pzumis sup
 positis cogitare tormentū. Nonū fuit
 de fuzel ferreis quibz eū compsserunt vt
 diuicijs assaret ipse autē letissimo vultu
 respexit ad iperatozē dicēs. Ecce miser
 affasti vñā partē gira aliā z manduca qz
 iam video qz diu desiderauī. Decimū
 fuit de sale in igneposito z tūc orauit bea
 tus Laurētius dicēs. Gracias ago tibi
 dñe quia cū pacientia redisti mihi victo
 riam z tradidisti spiritum. Et ecce qmodo
 fact⁹ est modo gloriosus z fecit fructum
 de pacientia martiriali z potest de eo veri
 ficari pphetia in ps. cxxi. Inimicos eius
 scilicet deū z ministros eius induā con
 fusione sup ipsum autē efflozebit sancti
 ficatio mea ppter fructū martirialis paci
 entie ergo beate Laurenti habetis fructū
 vestrū in sanctificationē. *fmē vñā vñā et
 nā ad quā nos p d ut*

De beato Dominico. Sermo

Us estis sal ter
 re. *Matth. v. originalit⁹ z in eu
 uangelio hodierno recitatie scribit verbū
 istud. Sicut totū officii z solēpnitas p
 sentis diei est gloriofissimi patris nostri
 cōfessoris beati dominici. Itaz sermo nī
 Si placet deo habebim⁹ multas bonas
 doctrinas zc. Sed p̄us salutes virgo ma
 ria zc. Pro aliq⁹ declaracōne hui⁹ verbi z
 introductione materie pdicande Scien
 dū qz oēs creature corpales visibiles q
 sunt in hoc mūdo oēs habet vnū officii
 in generali scz representā z significare res
 spūales z inuisibiles Et ista est vna rō de
 pncipalioribz quare deus creauit mundū
 quia ad representandū res inuisibiles z spi
 rituales. Rō est quia q̄diu viuim⁹ z su
 mus mortales in hac vita nō possumus
 videre res spūales nisi p figuras z rep
 sentaciones similes defectus huius est ex
 parte carnis q impedit quia nō potest vi
 dere nisi corporalia sicut ille q corā ocul
 teneret berillos virides vel rubeas q̄cqd
 videret esset viride vel rubē defect⁹ non
 est ex pre oculoz s de vitris siue berillis
 nesciētes representare nisi sub colore suo.
 Ita est de nob Oculi aīe habent corpus
 sicut berillus. Ideo nō possunt videre nisi
 corporalia s dimissis berillis scz carnes
 statim vident spūalia angelos aīas Ecce
 defect⁹. vnde ē q in hac vita nō videm⁹
 res spūales. Et ista est cōmunis doctri
 na in phia in. iij. de aīa z in thologia. Di
 at enī pbs impossibile est nos itelligere
 nisi p fantasmata. i. similitudines In thlo
 gia etiā dī dyonisi⁹. Impossibile ē no
 bis aliter lucere diuinū lumē nisi xclami
 ne figuraz fuerit circūuelatū ppter hoc scī
 ens deus q spūalia a nob in hoc mundo
 nō possunt videri creauit mundū in q que
 libet creatura q̄tūcūqz minima represen
 tat z figurat spūalia. vbi grā null⁹ vestrū
 vidit vnqz in hoc mūdo xpm nec vginēz
 mariā nec aliqūē apostolorū. Ideo subtilis*

pictor pingit ymagines nō ad orandum sed ad representandū xpm yginē mariā z alios scōs. Ideo deus subtilissim⁹ depingit istū mundū tanq̄ rotabulū plenum ymaginib⁹ ad representandū. Ideo dicit apostolus Inuisibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta sunt itellecta conspiciunt eius quocq̄ dicitur z diuinitas ita vt sint inexcusabiles. Ad roma. pmo. patet ergo doctrina ista p rōnē z auctoritatē q̄ oēs creature corporales habēt idē officii generale. Ideo illa inuisibilis z spūalis pfectio apostolorū z illoꝝ tenentiū vitā apostolicā voluit vt per vnā creaturā corporalem figuraret sc̄z per salē. Ideo dixit xps apostolis z vitam apostolicā tenentib⁹ z singularit̄ beato dñico patri nro vos estis sal terre. Nōdo patet thē. Et ego sum in materia p̄dicāda quā volo vobis p̄dicare. Notauit ego tres proprietates i sale p̄ q̄s significat mibi apostolos z singularit̄ beatū dominicū patrē nostrū

Primo sal emundat de ifeccione
Scdo sal p̄seruat de corrupcōne
Tercio delectat i refectione

Ex istis trib⁹ condicionib⁹ sal representat beatū dominicū. Ideo sibi singulariter dicit vos estis sal terre. Dico pmo q̄ sal emundat de ifeccione. De hoc. iij. Regū ij. dicit rexus q̄ ille sc̄s p̄p̄ta z amicus dei Helysus venit ad ciuitatē Jericho z p̄ceres z rectores ciuitatē venerūt ad eū dicentes sibi q̄ illa ciuitas erat nobilis z pulchra habēs bonū territorū s̄ habet defectū quia aque sunt ifecte z faciūt terrā sterilem z inflant p̄sonas q̄ bibunt de illa aqua. Ideo p̄ vos q̄ estis ita sc̄s z amicus dei possēt in hoc p̄uidere z dare remedium. Respondit p̄p̄ta placet mibi. Afferre mibi vas nouū Cūq̄ attulisset vas dixit modo habē sal qd̄ cūz attulisset sparsit sup aquas hoc facto dixit hoc dicit dñs deus. Sanauit has aquas. Sanate sunt ergo aq̄ in diē hanc iuxta verbū helysē qd̄ locutus est q̄to Regl. ij. Dic

sunt q̄tuor secreta declaranda **P**rimo q̄ est ciuitas Jericho. **S**cdo q̄ sunt iste aque ifecte. **T**ercio qd̄ est vas nouū **Q**uarto qd̄ sal sanās z purificās aq̄s **C**iuitas Jericho signat ecclesiā. **J**ericho s̄m hebraicā interpretacionē interpretat luna. **E**cce xpianitas vniuersalis. i. ecclesia q̄ recte fecit cursū lune. **N**ā in luna inuenio septē differēcias seu stat⁹. **P**rimo ē noua. **S**cdo est crescens. **T**ercio plena. **Q**uarto minuēs. **Q**uinto ē gyrans. **S**exto est eclipsans. **S**eptimo erit perfecta. **I**dē de ecclesia. **P**rimo fuit vt luna noua tpe apostolorū qz tunc pmo apparuit xpianitas z stricta z tunc simpliciter ibant xpiani nō habebāt rot supbias nec vanitates in p̄latis sicut modo. **S**cdo post fuit crescens tpe martirū. qz ex miraculis q̄ fiebāt tunc multi conuertebant z sic ecclesia augmētabāt. **T**ercio fuit plena tpe sanctorū doctorū quia ex eorū p̄dicacionibus z doctrinis z exēplis sc̄ratū totū mūdū illuminauerūt qz tpe Augustini tota affrica erat xpianorū. **Q**uarto fuit minuēs sc̄z tpe q̄ religiones p̄dicatoꝝ z minorū inceperūt qz tunc p̄pter p̄tā cito z subito perissent. **I**deō ad corrigendum illa p̄tā venerūt iste religiones. **Q**uinto modo est gyrans qm̄ luna gyrat non videt p̄ duos vel tres dies. **I**ta mō q̄si nulla obediēcia exhibet pape dicētib⁹ q̄ busdā q̄ papa sit sup̄ p̄siliū aliq̄ ecōuerso. **S**exto eclipsabit z hoc tpe anti xpi q̄ tunc q̄si mortua apparebit. **S**icut dicunt simplices quādo luna eclipsat dicunt q̄ morit̄ z tota apparet sanguinea talis erit tēpore anti xpi. p̄pter sanguinis xpianorū effusionē. **S**eptimo post mortē anti xpi erit p̄fecta quia tunc oēs ad fidē xp̄i reuertent̄. **E**cce cursus ecclē. **I**deō ecclā significat p̄ Jericho. i. lunā. **E**t de vltimo statu dicit dauid. **S**ic luna p̄fecta in erinū z testis in celo fidelis in ps. **M**isericordias dñi. **S**cdo videndū est q̄ sunt aque ifecte huius ciuitatis. **I**ste aque

sunt vicia peccata et mali modi viuendi
 xpianoz quia ante aduentum beati dnici
 oēs gentes erāt infecte. Fides obliuifce
 batur vtutes erāt iā fastidiū te s̄ **Ap**
 caliph. viij. Multi hoīes mortui sunt de
 aq̄s quia amare facte sunt s̄ dixit helyse
 habeat vas nouū. Ecce ordo pdicatorz
 dē vas qz cōrmet plures frēs dē nouum
 et verus plus qm oēs. Si volum⁹ loqui
 q̄tum ad vota essentialia q̄ sunt scz casti
 tas angelicalis paupras apostolicalis si
 ue euuāgelicalis et obediēcia generalis.
 Et q̄tū ad officiū pdicacōnis qd est p
 mundū discurrere nō cameras edificare.
 Ista est religio beati dnici q̄tū ad essen
 tialia totū hoc iā xps ordinauit. **Prim⁹**
 pōz fuit xps quia dē scūs thomas in scda
 scde. q. lxxviij. ar. iij. ad tēraū qd aposto
 li relinq̄ntes oīa ppter xpm vouerūt pti
 nencia ad pfectionis statū ex q̄ eliditur qd
 ista vouerūt scz castitatem paupertatem et
 obediētia xpo. **Itē** de officio pdicacōis
 pcepit eis dicēs. **Euntes** in mundū vni
 uersum pdicate euuangelium oī creature
Marc. vltio. **Ecce** hic religio xpi. Ista
 met est beati dnici habem⁹ sup nos et te
 neam⁹ tria vota scz castitatem angelicalē
 paupertatem euuāgelicalē obediētia gene
 ralem alias caueat sibi quilibet de ordine
 isto. **Itē** ire ad pdicandū nō ponere se in
 vno loco. **Idō** dicit historia beati dnici
 Cogitauit istituere ordinē q̄ fratru p̄re
 dicatoz et diceret et c. **Ecce** ergo q̄mo
 do est religio antiq̄ **Et** bonus religiosus
 ista seruās in iudicio generali qm reges et
 magni plati stabunt in terra cū alijs ipse
 stabit cū apostolis alre cū iudice scz cum
 xpo. **O** q̄lis honor erit iste. **Hic** respon
 detur vni q̄stioni litigiose q̄ ē inter cleri
 cos et religiosos. **Dicunt** clerici qd ipsi fue
 runt ante q̄ religiosi qd nō est nā nō fue
 runt clerici vsqz in diē tene et tamē p̄us
 fuerunt religiosi scz apostoli q̄ pdicta vo
 uerunt s̄ religio beati dnici dē vas nouū
 quantū ad ceremonias vt scz portemus

capā nigrā et scapulare albu et c. **Itē** qd
 comedam⁹ in refectorio et similia quātū
 ad istas ceremonias est vas nouū de isto
 vase possum⁹ dicere qd xps dixit de pau
 lo q̄ fuit p̄mus i officio pdicacōis p̄mus
 .i. p̄ncipalis et vltim⁹ quātū ad vocacio
 nē ad apostolatū vas electōnis est michi
 iste scz ordo pdicatorz vt portet nomen
 meū corā gentibz et regibus. **Actū.** ix.

Quarto videndū est qd est sal in vase
Ecce s̄ beatus dominicus in vase ordinis et
 ex p̄ma p̄prietate qz sal emundat de infe
 ctione. **Sic** beatus dnicus positus i vase
 nouo emundat infectōnes peccatoz hui⁹
 mundi. **Nā** totus mūdus erat infect⁹ de
 magna mūdicia adinuitē s̄ venit beatus do
 minicus pdicans caritatē dei et p̄ximi et
 hoc figurauit de⁹ **Nā** mater eius vidit in
 somnis se gestare catulū accensuz in ore
 faculā baiulantē q̄ egressus ex vtero to
 tū mundū incendere videbat. **De** q̄ mat̄
 admirās illuminata fuit a deo dicens qd
 filius suus esset canis magn⁹ de ouili xpi
 q̄ latraret p̄ lupos inferni ignis in ore ei⁹
 qz debuit mundū inflāmare i amore dei
 et p̄ximi. **Itē** ab infectōne luxurie qz as̄
 aduentū beati dnici tanta erat infectio hu
 ius peccati qd q̄si nullus erat mūdus s̄ ve
 nit beatus dnicus pdicando castitatez et
 puritatē ad q̄s gentes habuerūt teuoao
 nem **Hoc** nā ante figurauit de⁹ quia m̄ri
 sp̄iali visus et beatus dnicus puer q̄si stel
 lam habens in fronte q̄ totā terrā suo lu
 mine plustrabat q̄ stupefacta matri eius
 cum ingenti gaudio qd viderat nūciavit.
Un q̄ innuit qd sicut stella ē pura et clara.
Sic ipse debebat inducere gentes ad cla
 ritatē et puritatē castitatē. **Itē** tot⁹ mun
 dus erat infect⁹ superbia pompa et vani
 tate. **Sed** ad pdicacōnē et doctrinam et
 exemplū beati dominici multe p̄sone hu
 miliabant⁹ dimittēdo vanitates ornamē
 toz scutifedoꝝ equoz vasozum auri et ar
 genti et similia hoc cū ostendit deus quia
 cū esset delicatē nutrit⁹ puer forte vnius

tum mūdū pforabit rē. **S**ecūda erit
 confragatio mūdi per ignē totus mun-
 dus comburet rē. **T**ercia est sententia
 xpi iudicialis de hīs tribz lanceis aucto-
 ritas allegorice. ij. **R**egū. xvij. De abso-
 lon filio dauid p doroze r rebellī f inter-
 fectus fuit tribus lanceis a Joab pncipe
 milicie. **D**icat historia Tulit ergo Joab
 tres lanceas in manu sua r infixit eas in
 corde absolon. ij. **R**eg. xvij. **Q**uare vo-
 luit teus vt tribz lanceis absolon occide-
 retur cū vna fuisset sufficiens maxime ho-
 mini suspensio. rē. figura fuit. **N**ā fili⁹ p-
 doroze teo patri est tot⁹ mund⁹ iste facēs
 contra dei mādāta expellens patrē suum
 scz teū te mundo quātum potest. **S**ed
 pncēps milicie scz xps interficiet eos tri-
 bus pdictis lanceis r iā tēpore beati do-
 minici mūdus debebat a xpo destrui r cor-
 rumpi f virgo maria posuit sal obrinens
 vnam progacionē. **L**ogitare modo hic
 qmodo totus mūdus in vna progacio-
 ne r non habem⁹ tēpus certū f dixit cō-
 ditionalit. **S**i conuertit bene sin autem
 nō parā amodo. **M**odo contēplate si
 mūdus sit correctus in hīs regionibus.
Credo q nunq̄ fuit tāta pompa nec va-
 nitas rē. **S**icut modo est nec tāta luxu-
 ria nisi tēpore noe. **N**ā hospicia sunt ple-
 na r velle etiā sunt plene meretricibz mi-
 sce poma corrupta cū bonis in breui om-
 nia erunt corrupta. **I**tem de auaricia r
 vsuris quia mutant noīa vsuras vocant
 false censalia quia qn̄ intēcio nō ē emē-
 di nec vendendi sed mutuādi vsura est.
Ite nec precū iustū quicq̄ recipis vl-
 tra sortē est vsura r dāpnatio. **I**tem de
 symonia in clericū oīa sac̄menta finaliter
 habet emere aliquo modo. **I**te de inui-
 dia si alijs inter religiosos habet aliquā
 excellentiā cōuersandi vel de scīa vel pre-
 dicandi alij inuidēt. **I**dē de clericū r lay-
 cis de gula. **I**ā videt^r quia nec q̄dragesi-
 ma sepiat nec vigilie apostolorū nec qua-
 tuor tēporū seruant rē. **D**e ira iā vide

tis imo qd̄ peius est contra deū r rōnem
Si alijs facit aliquā iniuriā r nō possit
 habere illū interficiat aliquē amicū illi⁹
 innocentē contra ius diuinū cōtra iudi-
 cium diuinū r humanū q̄ innocēs occi-
 datur de accidia. **N**ā ad hoc venit mūd⁹
 r omnes reputant̄ ociosi nisi sit negocia-
 tor f si vacant aliqui seruiio dei r orōni
 dicunt̄ ociosi f in sero apparebit q̄ fuerit
 ociosus r quia mūdus nō est correctus.
 imo qd̄ rēterius ē religiones q̄ erant da-
 te ad corrigendū mūdū iam sunt destru-
 ctē. **E**nde si modo veniret beatus dñicus
 vel franciscus nō inueniret̄ suū ordinem
Aū ergo mūdus nō sit correct⁹ quid seq̄-
 tur nisi qd̄ in breui corrūpet ante venturū
 iudiciū diē r sic de alijs obiectionibus re-
 sponde rē. **E**cce sal salicet beatus dñic⁹
 ppter hoc laudem⁹ deū dicendo. **B**enedic-
 tus redemptor omnium qui saluti puidēs
 hominū mūdo dedit sanctū dominicū
Dico tercio q̄ alia cōdicio salis est quod
 telecrat in refectioe dans escis saporem
 licet sit claz. **A**uctoritas q̄ si sal euane-
 rit. i. defecerit in quo saliet scz abus. **M**a-
 tixi. v. ad nihilū valet vl tra scz abus nisi
 vt mittat foras r conculcet ab hominibz
Abus animaz sunt opera bona r spiri-
 tualia auctoritas operamini nō abū qui
 perit f qui pmanet in vitā eternā **J**ohā-
 nis. vi. **I**dō dixit xps. **E**go abum habeo
 māducare quē vos nescit. **J**ohānis. iij.
Abus xpi de quo ipē faciat^r sunt opa
 virtuosa f iste abus erat insipidus ante
 aduentū beati dñici. **N**az dñi tēporales
 dimissa dñite iusticie dabant se ad tyrā-
 nias f venit beatus dominic⁹ ponens sal re-
 ducens eos a dñitate iusticie cōtenti de
 suis redditibz rē. **I**dē de abis platorū in-
 sipidis quia pl⁹ curabāt de redditibz qm̄
 de animabz. **S**ed beatus dominicus posuit
 stiliū sue doctrine q̄modo plus de anima-
 bus qm̄ de redditibus debebant curare.
Quot religiosi erāt de vita dissoluta ni-
 hil seruātes de religione f beatus domi-
 n⁹ .iij.

377

mo pñapio seu fonte. **I**do dicit scriptura
Omnis custodia sua cor tuum quia ex ipso
 vita pcedit. **I**ta si bene custodiat sui autē
 ab ipso pcedit mors. **p**uerb. iij. **I**do xps
 volēs nos ordinare circa se pmo ordiat
 cor nostrū scz vt sim? sibi fideles. **Q**z sic
 miles q̄ hz inimicos capitales z vult hē
 scurifex pñm qd̄ vult de eo ē q̄ pmitrat
 sibi fidē cordis. **I**ta de? q̄ hz multos ini-
 micos mortales. s. demones q̄s possēt an-
 nibilare si veller h̄ supprat eos dās nob̄
 exēplū supportādi inimicos nros. **E**t qñ
 aliqs vult stare cū xp̄o tñc cōductio fit in
 baptismo z conductor ē sacerdos qñ ad
 portā dom? dñi anteq̄ intres int? dī q̄ o-
 penis z tu rñdes. **F**idē xp̄i. z sacerdos. z
 fides xp̄i qd̄ dabit tibi. rñdes vitā eternā
 z sacerdos. q̄ abrenūcia sathane z rñdis
 abrenūcio z tñc hō baptizat. **E**cce con-
 ductio? z iuramentū fidelitatis qd̄ hō facit
 dño. **I**do de? dat pñm pceptū ne cū mi-
 nicis suis hō habeat plamētū seu cōsiliū
 dicēs. ego sū dñs de? tu? nō habeb̄ deos
 alienos corā me. **E**ro. x. vij. alieni z falsi
 sunt demones volētes honore dñi vt sa-
 crificia z hmōi q̄ soli deo debent z eis ad-
 hēres dicunt diuini z p dītores qz fre-
 gent fidē xp̄o pmissā i baptismo. **I**sta
 est rō pmi pcepti i se q̄re fuit datū. **A**d
 videndū ē expimētaliē q̄lit a xp̄o fuit ob-
 seruatū cū dicat i thēre. **N**ō vni soluere
 legē h̄ adimplere. **D**icat q̄ cū xp̄s pdica-
 ret p iudeā dicēs se esse messiā z saluato-
 rē in lege pmissū missū a deo iudei n̄ cre-
 debant sibi. **R**ō qz ipsi expectabant zc. et
 etiā ad huc expētāt q̄ messias ēxerit?
 cū magna potencia zc. z qz xp̄us ibat ita
 paupime tēspexerūt eum. **I**mmo qñ do-
 beat? iobānes baptista ondit eū dicens.
Ecce agn? dei zc. dixerūt iudei. **N**olum?
 hunc regnare sup nos. **L**uce. xix. **D**icatur
 quō demones in cordibz obsessoz damā-
 do affirmabāt. **Q** ihesu fili dei tu es mesi-
 fias z saluator mūdi. **Q** dicebant iudei
 magi credentes dyabol q̄ xp̄o. **M**essias

rebet esse iste z xp̄s nō sinebat ea loqui.
Auctoritas. **E**xibant autem demonia a
 multis clamāda z dicentia qz tu es fili?
 dei z increpans nō sinebat ea loqui quo-
 niam sciebāt ipsum esse xp̄m. **L**u. iij. **E**st
 hic questio q̄re xp̄s non sinebat ea loqui.
Maxime cū dicerent veritatem z forte
 omnes iudei fuissent cōuersi. **R**esponso
 q̄ rō quare nō sinebat ea loqui fuit vt ser-
 uaret legē. quia p saluacōne hominū xp̄s
 noluit vri auxilio demōnū. **M**odo vidē-
 dum est q̄modo z q̄lter istud pceptum
 est a nobis pacticandū vel seruandū. qz
 p nulla necessitate mūdi. per opus? dyab-
 boli est pcuranda sanitas nec ad dyabo-
 los seu ad diuinos recurrendū vt patet
 exemplo xp̄i p̄dicto. **H**ic patet stulticia
 z peccatū illoz qui p sanitate obrinēda
 recurrunt ad eos z dicunt nō habem? me-
 dicos zc. **D**icat q̄ recurrāt ad nomē ih-
 sus si aliquā medicinā corporalē nō pote-
 ris habere ista sufficit. **D**etur modus q̄
 modo sup morbū cuius signo crucis debet
 dici ihesus. **I**te dicat q̄ peccatū est illoz
 q̄ p scienda veritate vel vt iueniāt rē per-
 ditā recurrūt ad eos cū esset meli? susti-
 nere destrucionē pdicionē roa? mundi z
 mortē q̄ ire ad eos. **I**do dī scriptura. **N**e
 cedentes ad magos nec ab ariolis aliquid
 sciscitemini vt polluamini p eos ego dñs
 de? vester. **L**eu. xix. **N**ora ne pollua-
 mini scz p pdicionē. **M**ā militi mala fa-
 ma est pdicio. **I**ta q̄libet xp̄ian? dī pdi-
 tor recurrēs ad diuos. **I**do dī ne pollua-
 mini scz p talē famā h̄ recurrat ad deū
 rōnē ipse assignat. **E**go sum dñs deus
 oīporens. **S**i dicat. **Q** frater forte non
 responderet nobis de aliqua veritate scē-
 da vel de re perditā iueniēda vel de sani-
 tate optinēda. **D**icat q̄ immo si veritas
 sit necessaria vel res perditā vel sanitas sit
 anime p̄ficua deus audiet te dans q̄ pe-
 ris alias nisi sint aīe p̄ficua non q̄ras. **I**do
 tales diuini zc. noroz qñ gētes pcellio-
 naliter vadunt ad eos extirpent p dños
 . iij.

aliq̄ primi utilitate aut a dāpno prefer-
uando iurant false cū p̄ toto mūdo pref-
uando nō d̄z fieri fallū iuramentū. **I**deo
x̄p̄s in orōne q̄ fecit de p̄r̄ n̄r̄. p̄ma petico
est sacrificet̄ nomē tuū. **T**ercium precep-
tū ordinar op̄. **E**cce optia ordiatio pri-
mū ordiat cor. sc̄dm̄ os. teraiū op̄ satis
em̄ q̄ quilibet dñs qui h̄z fuitozes in do-
mo quibz p̄uiter de oibz necessarijs vult
de eis aliqd̄ h̄uicū. **I**tem dñs de te no-
bis h̄uicū qd̄ vult est q̄ ex quo laborastis
feria sc̄da z tercia zc̄. q̄ in die dñica h̄uicū
tis sibi de septē diebz ebdomate dabit̄
sibi unū. **I**deo dicit memento vt diē sab-
bati sanctifices **Exo. xx.** Nota in nullo p̄-
cepto dicit memento nisi in isto ad innuen-
dū q̄ ex q̄ laborasti die lune die martis.
Dicit memento q̄ sanctifices diē requi-
ei. **S**anctificat̄ em̄ cessando ab operibz tē-
poralibz. **R**atio h̄ p̄cepti est qz x̄p̄us
xxx. annis laborauit p̄ n̄ra redēptōne z in
die resurrectionis quieuit. **H**oc significa-
mus h̄uādo dñicā. **D**icat̄ quō virgo ma-
ria incepit huare dñicā dicendo filio ī die
resurrectionis. **B**e cetero fili sanctificabo
istā diē cum antea sabb̄m sanctificaretur
s̄ in memoriā v̄re resurrectionis sanctifica-
bo dñicam diē. **N**ō viderem̄ experiēti-
am in x̄p̄o qui dicit. **N**ō vni soluere legē
s̄ implere. **D**icat̄ quō x̄p̄s nō solum cum
fuisset magnus s̄ etiaz puer paruius cum
virgine matre sua ibat ad templū de na-
zareth vsqz ad iherlm̄ auctoritas. **C**ū eēt
ihs̄ annoz. xij. ascēdētibz pentibz ieroso-
lmā s̄m̄ p̄suetudinē diei festi zc̄. **L**uce
ij. **D**icatur p̄templacio si dicat̄ virgini in
medio vie ambulāti cum magno frigore
vel pluuia seu niue virgo b̄ndicta quo it̄.
Rndisset vado ad templū in iherusalem
Si dicat̄ o virgo z nūqd̄ vos estis tēp-
plū **D**om̄ pudici pectoris tēplū rep̄te
fir̄ tē zc̄. **E**t x̄p̄s etiā filius vt est tēplū
Hoc aut̄ dicebat de tēplo corporis sui. **J**o-
h̄nis. ij. **R**ndisset virgo maria cum filio

Hoc facimus exemplo xp̄ianorum. quia
qñ audient q̄ ego cum tanto labore ibaz
ad templum ipsi vadāt zc̄. **E**cce quomō
cristus huauit p̄ceptuz qd̄ ipse teterat
Ideo nō tangamus diem dominum. **D**icat̄
in dominica sunt. xxij. hore. xxij. sint pro
nobis ad dormiendum p̄medendum non
ad tanillos zc̄ **D**etis vnā horam deo. s̄
in missa audiendo que p̄muniter durat p̄
horam licet sint multi clerici qui ī vnā ho-
ra dicerent tres vel quatuor missas audi-
atur missa deuota z cum silentio **I**deo in
introitu ecclesie recipit aqua benedicta in
fronte vt claudatur intellect̄ ne cogitet
in negotijs temporalibus. **I**tem ore p̄t̄
silentium z in corde propter malas cogi-
taciones virandas. **M**aledictus est qui
istud seruicium die dominice nō facit dō.
Quot peccatum est illoz qui istam
horam nolunt dare deo **D**icatur quomō
omnia bona z possessiones proficiūt pl̄
ex illa hora q̄ datur deo q̄m̄ pro omnibz
laboribus vestris. **D**icatur hic parabola
de rege qui tempore famis habebat vnā
solam gallinam ad p̄metendu in qua di-
uisa cū suis solum caput retinuit s̄ surrep-
to capite galline teterūt canibz. **I**ste rex
est deus habens solum vnā gallinam s̄.
septimanam per q̄m̄ totum tempus cur-
rit. **E**t ne moriamur fame eam diuisit no-
biscum dādo nobis sex ferias sc̄z feriam
secundam terciam quartam quintā z sex-
tam zc̄ **S**olum sibi retinuit caput sc̄licet
dominicam z nos quid faciamus dādo
ipsum canibus inferni. **P**rimo mulieres
dant ipsum cani vocato leuiatbā qui rep̄-
rat de superbia orando z pingendo se zc̄.
in die dominica vt viderantur iuuenes.
Item iuuenes qui tali die vadunt ad lu-
panar dant asino deo p̄ncipi luxurie. **L**u-
sores dant ipsum mammonē per auarici-
am **I**tem inuidi qui iudicant transeun-
tes de quibz dauid in psalmo dicit. **A**d-
uersum loquebant̄ qui sedebant z cetera.

dant ipm belzebul qui reprat de inuidia
Item gulosi dat ipm helphoz. qz tunc
hnt excessus abiz potus zc. Item iracundi
dat ipm balberit qz in dnica recipiut gla
dios pcuciendo se. Item accidiosi dat ipz
ascaroth. qz nesciunt opari spualiter. Jo
dic teus Sabba mea custodite ego dñs
deus vster z sanctuanu meum metuite.
Leuit. xix **Sermo scds infra castē
octavas**

Non veni solue
re legem s̄ adimplere **Marci.**
v. Sermo nr̄ erit de scdo tema
rio mandatoꝝ dei que ordinat nos circa
p̄mum ex quo ia lxxi declarau prima
precepta qz ordinat circa dei. S̄ salute
tur pri? dgo maria. sm q lxxi tetigi obf
uana preceptoꝝ dei est via plana recta.
vsqz ad paradysum de qua **Vsa. iij.** Hec via
ambulare in ea neqz ad dextram neqz ad
sinistrā redinabit. Nota neqz ad dextrā
neqz ad sinistrā. Mā dupliciter fit contra
dei precepta. Aliqui transgrediunt̄ dei p̄
cepta vt acquirant aliqz. p̄speritatem dig
nitatē seu honorem. Isti declinat̄ ad dex
trā qui sigt̄ p̄speritatem. Aliqui faciunt
p̄tra dei precepta timore alicuius dāpni
seu periculi z tales declinat̄ ad sinistrā.
Si ḡ via mūda est plana tot sunt dicte
q̄t sūt precepta. tria prima precepta de q̄
bus predicau lxxi sūt principalia z maio
ra d̄ quibz allegorice dixerat moyses viā
trā dicit̄ pergemus in solitudine. Nota
qz tria precepta prima solitaria dicuntur
qz solū hnt respectū ad deū. Et sacrificā
bim? dño deo nostro. Per p̄mum pre
ceptum sacrificamus deo cor per fidelita
tem. Per scdm linguā p̄ reuerentiā. Per
terciū corpus per diligentia. S̄ de hjs
dictū est prece d̄ti sermone ideo **Modo**
est dicendū de alijs tribz diebus siue pre
ceptis. P̄mū ordinat circa amicos p̄n
cipaliter. Scdm circa inimicos singulari
ter. Terciū circa om̄s p̄imos generalit̄

Dico p̄incipales amici quos habemus
inter om̄es p̄imos sunt parentes. **Deo**
deus ponit eos. p̄mo loco dicens. **Honora**
parrē tuū z matrem tuam vt sis lō
geus super terrā **Exodi. xx.** Que est ra
tio huius precepti. Dico q̄ triplex est rō
P̄ma est p̄pter p̄ncipalitates. Scda
est p̄pter vtilitatē. Tercia est p̄pter antiq̄
tatem. De prima iam satis q̄ parentes
circa filios habent rōnem cause seu p̄nci
pij. Et in hoc sunt similes deo qui est cau
sa z p̄ncipiū omniū rez. z ex hoc vult si
bi honorem z reuerentiā a nobis sibi exhi
ben **Deo** ait dauid. **Afferte dño gloriā**
z honorem zc. **Ea**dem ratione vult de
q̄ honoremus parentes qz sūt cā z p̄n
cipium filioꝝ. **De** scda ratione scz p̄pter
vtilitatē iā satis q̄ p̄sona vtilis z p̄ficia
alicui p̄ illū valde honorat. **Modo** etiā
satis quō parentes sūt vtilis z p̄fici si
ljs cū z tot laboribz eis p̄videt. **Mater**
cū quanto labore portat filiū in vtero z
lactat de sanguine. qz lac nō est nisi sang
uis q̄ per nimia decoctōm dealbat. z quō
pasat filiū masticatō zc. qm̄ non potes ti
bi p̄videre. **Ido** qm̄ ipsi sūt senes vl̄ pau
peres tu debes p̄videre eis. **Istas** duas
rōnes ponit scriptura dicens. **Honora** pa
trem tuū. z gemitus matris tue nō obli
uiscaris. **Memento** qm̄ nisi per illos non
fuisses. **Ece** prima ratio z tribue illis q̄
mō z illi tibi. **Ece** scda. de tercia rōne no
tandum q̄ ratio dicitur iuueni vt honoret
antiquū ymo etiā de hoc est preceptū di
cens. **Corā** capite cano p̄surge z honora
p̄sonam senis **Leuit. xix.** Cum ḡ quilibet
pater z mater respectu filioꝝ sūt senio
res z propter senectutem aliquis sit ho
norandus multo ergo plus parentes. nō
sufficit honoz de caputio s̄ v̄bis z factis
honozē oz exhibere. **Modo** videram? epiē
tiā h? precepti i xpo. **Dico** q̄ nunq̄ fuit
fili? qui tm̄ honorauerit m̄res vt xps̄ d̄gi
nez z p̄rem putatiū scz ioseph non solū
v̄bo s̄ etiā ope p̄videt. dicat cū virgo z

filios eius dicitur faceret in
Joseph nō legit q̄ in eius
uoluntate dicitur ad
fines q̄t tunc vbi sunt
quoniam dicitur seruicium
ne tunc q̄ illud faciebatur
vt ipse **Modo** iteroget
facere z dicit q̄ ipse
z tunc in nazareth z cr
dicitur. **Clare** dicit q̄ ip
no tunc etiam ipse tunc
no tunc tunc tunc tunc
Cum ergo ipse esset re
uocatum seruicium in d
dicam vobis vni serm
giltet h̄stozia solast
re nazareth p̄parat ac
era vt seruare tunc
serm a cruce. **Modo**
na aquam quare non fa
liquis angelozis respon
re quanto castam hoc a
nec parentibus. **Deo** v
illis **Exemplo** ergo cruce
seruare z honoret parent
seruare. **Sed** est hic que
om̄ia rei precepta de h
Cum cruce predicasset
quod tunc cum z ipse v
v̄bis **Quid** vultis nos
tunc volumus ire p̄st v
femores vestros z habeat
nos. **Quibus** dicit **Si** qui
z nō odit patrem suum z m
rem filios z fratres z soroz
antiam suam nō potest esse
p̄mum **In**terrogato
q̄ in ista auocare tunc v
v̄bis parente. **Relatio** d
res solum diligant carnale
cum curam de amabz
nos diligere vt scz eos
tu dicit ergo odire patres
nobis qz sunt contra reu
si pater dicit filio qz v

filius eius ihesus staret in nazareth cum
 Joseph nō legit q̄ in eius domo haberet
 anallam seu captiuam ad seruiendū z iā
 satis q̄ in domo vbi sunt tres persone re-
 quiratur aliqd̄ seruium zc̄. **Modo** opor-
 tet dicere q̄ illud faciebat virgo vl' iosep
 vel xps̄. **Modo** interroget lucas quis illic
 fuit z dicit q̄ xps̄. **Descendit** cū illis
 z venit in nazareth z erat subditus illis.
Luce. ij. Clare dicit q̄ xps̄ seruebat in do-
 mo ymo etiam ipsemet dicit filius hominis
 nō venit ministrari s̄ ministrare. **Mat. ij.**
Cum ergo xps̄ esset decem vel duodecim
 annorum seruebat in domo singulariter
 dicam vobis vnū seruium qd̄ dicit ma-
 gister hystoriarū scolasticarū q̄ xps̄ de sō-
 te nazareth portabat aquā ponat in prac-
 tica vt sentiatuŕ deuotio. **Si** tūc fuisset q̄
 situm a cristo. **O** domine ihesu vos porta-
 tis aquam quare non facit michael vel a-
 liquis angelorūz responddisset. **Hoc** facio
 vt quando cristiani hoc audient distant s̄
 aīre parentibus. **Ite** dicit erat subditus
 illis. **Exemplo** ergo cristi quilibet vestrū
 seruiat z honoret parentes z parentibus
 seruiat. **Sed** est hic questio que videtur
 contra dei precepta de honore parentum
Cum cristus predicasset multi semel se-
 quebantur eum z ipse vxtens se ad illos
 dixit **Quid** vultis vos. **Respondderūt** do-
 mine volumus ire post vos vt audiamus
 sermones vestros z habeamus indulgen-
 tias. **Quibus** dixit **Si** quis venit ad me
 z nō odit patrem suum z matrem z vxo-
 rem filios z fratres z sorozes ad huc et
 animam suam nō potest esse meus disci-
 pulus. **Luce. de**imo quarto. **Videtur** ergo
 q̄ in ista auctoritate deus vult q̄ homo o-
 diat parentes. **Responso** est ista si parē-
 tes solum diligant carnaliter filios z pa-
 trum curant de animabus tunc nō debent
 eos diligere vt sc̄z eos sequantur. **Quan-**
do dicit ergo odire patres intelligitur sc̄z
 in hys q̄ sunt contra deum. **Verbi** gratia
Si pater dicit filio q̄ vindicet eum de ali-

qua iniuria vel q̄ furetur z cetera. **Non**
 debet obedire patri s̄ odire eum in hoc qd̄
 est contra deum. **Tali** modo etiam odire
 matrem z fratrem z sorozem etiam ani-
 mam sc̄z sensualem ad malum inclinantē.
Et sic dicta auctoritas intelligitur. **Ite**
 dicit scriptura **Filij** obedite parentibus vel
 tris in domino hoc enim iustum est. **Do-**
noza patrem z matrem tuam q̄ est man-
 darum primum in pmissio vt bene sit tibi
 sc̄z quantum ad habundantiam bonozū
 temporalium z sis longeuus super terrā.
ad Epheſeos sexto p̄mittit hic de? duo
 que homines p̄muniter appetūt sc̄z habū-
 dantiam bonozum temporalium z lon-
 gam vitam per oppositum qui non hono-
 rat parentes erit pauper z parum viuet
 z malum finem faciet. **Secundum** pre-
 ceptum ordinar circa inimicos singularit̄
Cum dicit non occides. **Exodi. x.** **Solu**
 loquitur de principali iniuria sc̄z non occi-
 des i qua omnes alie iniurie includuntur.
Istud preceptum non extenditur ad do-
 minos seu ad iudices terre quomā ipsi de-
 bent occidere malefactores s̄m formā iu-
 ris zc̄. **Si** autē amore vel fauore vel pe-
 cunia liberent aliquē malefactorem a fur-
 ca cōtempnāt seipsos ad furcam inferni.
Nam per iusticiam cōseruantur ciuitates.
Ite **Exodi. xxi.** **Maleficos** non parti-
 eris viuere. **Sed** istud preceptum intel-
 ligitur de sex mortibus iniustis que fiunt.
Prima non occides sc̄z per vindictas
 sicut fit hodie in mundo nō solum occiden-
 do iniuriantem z nocentem sed ignoran-
 tem z innocentem. **Ite** dicit scriptura
Filius non portabit iniquitatem patris z
 pater non portabit iniquitatem filij. **Eze-**
xxij. **Secundo** non occides scilicet per
 impatientiam. **Nam** multi sunt qui habēt
 malas vxozes zc̄. **Non** ergo debent occi-
 dere nec desiderare mortem eius p̄ oppo-
 situm etiam de vxozibus nō occidere nec de-
 siderare debēt mortem viri. **Tercō** non
 dnt occidere p̄ auariciā vt latrones i via

quilibet filius vel seruitor stentet te parte sibi data p eum nec haberet patientiam si vnus seruaret partem alterius ita vult de? Nam totus mundus est domus dei. o israel qm magna est domus dei et ingens locus possessionis eius etc. **Baruth. ij.** et ipse diuisit et tibi dedit magna domum possessiones et redditus et illi dedit vnā domū culam luteam etc. tibi dedit magnam nauem et illi vnā barchaz et sic de alijs. Ita diuisit ipse qui scit quid est necessarium cuiuslibet. **Ite** nō debetis tangere partē alterius nā anteqm ipse diuisisset quilibet poterat recipere ad libitū vt ait. **Qui** potest capere capiat **Mat. xix.** Verbi gratia pisces maris adhuc nō sūt diuisi **Ite** qui potest capere capiat. **Sed** captis per vnum nō rangunt p alium. **Ira** de mundo a principio anteqm esset diuisus quilibet poterat recipere sed modo facta diuisione quilibet sit contentus de parte sua. **Istud** preceptum mirabiliter seruaui xps qui non solum nō recepit aliquid ab aliquo ymo p restitutionē cuiusdam furti voluit potius mori in cruce qm aliter per herodem de collaris vel lapidatus dicatur parabolice quod erāt vir et vxor nobiles et vxor respiciens i pomerio cuiusdā orti vicini voluit furtiue habere vnū de pomis vir consensit nec post satisfecerūt et licet fuerunt sancti tamen post eius mortem qm voluerunt intrare paradysum fuit eis dictū pomū nō est restitutum. **Ite** dicebat filijs eoz licet fuissent sancti et amici dei ad portam paradysi dicebat pomum qm parētes vestra sunt furati nō est restitutum quousqz venit quidam diues scz xps qui satisfecit. **Dicunt** hystorie grecoz qd de eodem ligno fuit crucis xpi de quo eua recepit pomum. **Ite** qm xps fuit suspensus in cruce tunc pomū fuit restitutum pomerio. **Sicut** malus. i. pomum inter ligna siluarū sic dilectus meus inter filios **Cañ. ij.** **Sed** facta restitutione statim adam et filij sui habuerunt gloriam. **Patet** ergo quō xpus habuit

furtum exosum dicat hic cōtra illos qui dicunt qd furari fructus non sit peccatum cum tñ totum malum generi humano ex furto fructus euenerit. **Si** ergo furtum fructus est tñ peccatum qnto magis furari florenos per furta secreta vel vsuras vel retinendo solidatas fuoz vel bona defunctorū nō p pleno testamento vlnolentes reddere qd mutuo ymo minant eis vel diffamāt eos. **Istis** dicit scriptura. **Qui** furat iam nō fur etur magis autē laborer operando manibus suis qd bonū est vt habeat vnde tribuat necessitatē patendi ad **Eph. i. iij.**

Sermo tertius infra castē octāas

Non veni solue
re legem s̄ adimplere **Mat. xxi.**
quinto. **Verbum** istud **modo** oportet dare complementum materie preceptorum dei de quibz restant tria declaranda q̄ ordinant personas in se ad tenendum bonā vitam. **Sed** vt gratia et benedictio diuina sit nobiscū. **Saluretur** virgo maria et resumat thronum. **Pro** declaracione huius verbi qd̄ habet difficultatem in thxologia **Sciendum** qd̄ inter alias magnas differentias inter precepta humana et diuina est ista. **Quia** precepta humana q̄ dicuntur positiua nō vocant̄ pprie iusticia substantiue s̄ possunt vocari iusta adiectiue. **Ratio** qz oia precepta iuri positiui sunt mensurata et limitata reglā iuris intellectus humani. **Ite** dicunt iusta sicut dueres equales nō se extendentes s̄ minime dicuntur iusticie. **Ista** precepta humana et intellectus equalia sunt. **Ite** dicunt iusta. **Iuxta** hoc dicit de? p me reges regnabant et legum conditores per me iusta receperunt **Prouer. viij.** **Sicut** sententia dicit iusta qm̄ p̄cordat cum p̄cessu. **Ira** precepta humana dicuntur iusta qz concordat cū rōne intellecti s̄ nō pōt vocari

vult q̄ aliquis t̄gat filias suas. De ista materia probando dicit **pp̄ta**. Ab h̄o nado facta est in israhel. i. laycis in iherusalem id est deridis. q̄ filiaz dei habuerunt alieni sc̄z qui non erant viridi semper dat dominus i cum qui fecerit hoc **Malach̄ ij.** Ratio est per consecracōez baptismalem. Nam qui scienter deturpat calicem vel corporalia p̄secrata magnam iniurias facit deo. **Ado** quid est plus consecratum corpus xp̄iani vel calix clarū est corpus xp̄iani. q̄z habet recipere infra se corpus et sanguinē xp̄i p̄municando. **Ado** picere ipsum in larina luxurie magnum peccatum est. **Ite** dicit apostolus. Fugite fornicacōem omne peccatum q̄cūq̄ fecerit homo extra corpus est. i. in anima. Qui autem fornicatur in corpus suū peccat. An nescitis qm̄ membra vestra templum sunt spiritus sancti qui in vobis est sc̄z p̄ter p̄secracōem. j. ad **Corinthios. vi.** Tercia ratio p̄ter p̄formitatem et similitudinem q̄ cum cristo habemus quia ab eadem carne specifica quasi de eadē spē panni indutus. **Ite** magnam iniuriam faciamus cristo deturpando carnis sue similitudinem. **Ite** dicit leo papa Agnosce o xp̄iane dignitatem tuam et diuine cōsors factus nature. Noli in ueterem vilitatem te generi conuersacōne redire. **Pa** ret error multorum stultorum dicentium simplicem fornicacōez non esse peccatū. Nam hoc asserere est heresis. **Ado** videmus quomodo xp̄s hoc p̄ceptum suauit quomodo fit in theologia. vtz xp̄s potuerit naturam humanam assumere in vtero vidue sicut in virgine. Dicunt q̄ sic s̄ singulariter elegit virginē et ipse fuit semper virgo ita p̄az ipse sat experimētaliter illum actum sicut ego sc̄o qualem saporem habet ferrum nō p̄ter amorem alicuius s̄ vt nobis daret exemplum cauendi ab illo peccato. **Ite** dicit scrip̄ta. Talis decebat vt esset nobis pontifex sc̄s innocens impollutus segregatus a peccatoribz et excelsior celis factus ad **Hebre.**

vij. In ista auctoritate vitat. v. ḡdus luxurie. Aliqui faciunt luxuriā cordis sc̄z cogitando in illa delectacōe. **Sz** timore vel p̄fusione vel alterius non faciunt opere ex hoc p̄ditur sanctitas cōtra istum gradum te xp̄o dicit sanctus qui nunq̄ habuit talia desideria. **Secūdo** q̄ aliqui s̄nt ita mali in corde p̄ talia desideria q̄ nesciunt loq̄ nisi mulieribz p̄tra quos apostolus **Corinthios. v.** rumpunt bonos mores colloquia p̄raua j. ad **Corinthios. xv.** Jeronimus ad rusticū monachū te spe deo mulier nūq̄ disputas. Et q̄ xp̄s nunq̄ te tali materia loquebatur dicit innocens. Tercio impollutus p̄tra illos qui procurant sibi mollicie. Quarto segregatus a peccatoribz cōtra illos qui peccant cum alijs de facto. **Quinto** excelsior celis factus contra mulieres que sustinent oscula amplexus dicendo amicus meus est et sequunt̄ multe impuritates. **Ite** auidentur illi de m̄rimonio vt seruent modū et q̄ nō sunt te m̄rimonio debent nullo mō curare de illo actu ne faciant p̄tra s̄ p̄ceptū quis mō. Ecce q̄re dicit apl̄s **Exibete membra v̄ra et c̄.** Dico secūdo q̄ debet exhibere linguā ad seruiendū iusticiā p̄ v̄racē locucōez. **Ite** dicit. Nō loq̄ris p̄tra primū tuū falsum testimonium **Exodi. ij.** Rō huius p̄cepti est q̄ officium lingue est loq̄ v̄ritates siḡte ea q̄ s̄nt in corde imaginacōes et itencōes cordis **Mat. xij.** Et habūdantia cordis os loquit. Et p̄bus voces s̄nt note. i. siḡte earz que s̄nt i aīa passio. **Officiū oculi** est vidēre et oñtere res s̄m colores et q̄ntitates. **Officiū auriū** audire tibiāz ambulare. mō sic officii oclorū ipeditet p̄ perlas i oculo et auriū p̄ surgitatē. ita officii lingue ipedit et iordinat p̄ mēdaciū qd̄ auferit sibi officii q̄z mētri ē d̄re s̄ illud q̄ tenes i corde te p̄rio. **Ite** d̄s p̄cepit. nō loq̄ri s̄ primū. Nā om̄e mendaciū est s̄ primū v̄l s̄ aliū v̄l s̄ se dicendo q̄ nō est ita i corde tuo. **Ite** om̄e mēdaciū est peccatū morte v̄l v̄tale xp̄s suauit s̄ p̄ceptū. nā ait ip̄e q̄ ē v̄itas p̄a et et̄na. **Jo. iij.**

et. ymmo nō sustinebat cupidos hoies
 in sua societate. **B**icat historia te illo do
 ctore cupido q̄ dixit. mgz sequar te quo
 ai q̄ ieris. **Matth. viij.** Dicit hic glosa.
 q̄ fide x̄niebat ad x̄pm z cupiditate du
 crus q̄n vidit miracula que x̄ps faciebat
 hoc dixit ip̄e. **E**go sociabo me illi z post
 q̄ sciero facere talia lucrabor infinitas
 pecunias. **I**ō x̄pus qui non solum videt
 os sed corda dixit sibi. **V**ulpes foureas
 habent z volucres celi nidos. **F**ilius au
 tem hominis nō habet vbi caput suuz re
 dinet. **Matth. viij.** **I**ō vt diligamur a
 x̄po z vlt nos hic in suā graciā recipere
 et postea in gloriā nō soluamus legē sed
 impleamus vt fecit x̄pus qui est i secula
 benedictus Amen.

In octaua beati Dominici.

Tu vero vigi
 la in omnibus labora. **H**abet
 verbū istud originalit. .ij. ad
 thymo. iij. **H**oc dic̄ th̄a z dat mibi mo
 riuū p̄dicandi de quadā virtute ad salua
 cōes animarū multū necēria scz de virtute
 vigilare circa seruiciū dei. **S**ed p̄io salu
 tetur d̄go **M**aria. **H**oc verbū est apli
 ad filiū suuz sp̄iales thymo. di. **T**u ve
 ro vigila zc. **R**ō autem q̄re sibi dixit **B**
 verbū est qz videbat i hoc mūdo mlros
 negligentes circa seruiciū dei licet essent
 valde diligentes circa seruiciū humanū
 ad congregandū diuicias honores zc. s̄
 non de lucro sp̄iali z p̄pter hoc apls dice
 bat discipulo suo th̄y. **T**u dō vigila zc.
Pro cuius declaracōe inuenio q̄ dilige
 ter vigilāt homines vna ex q̄tuor rōibz.
Nā primo aliqui vigilāt p̄pter amorē
 lucr̄ipalis. **S**cōdo aliqui p̄pter timo
 rem piculi mūdiālis. **T**ercō alij p̄p̄
 dolore afflictōis corp̄alis. **Q**uarto
 aliqui p̄pter clamorē vocis vel rei sensua
 lis. **E**t ex quolibet istoz debemus nos vi

gilare sp̄ialiter. **I**ō dicit th̄ema cui libet
 nostrū. **T**u vero vigila zc. **D**ico p̄i
 mo q̄ vigilāt aliq̄ in hoc mūdo p̄pter a
 more luc̄i t̄p̄alis. sicut mechanici scz fa
 bri ferrarij sartores zc. **E**t illi qui cū lu
 mine possunt opari i nocte vigilāt de ses
 to z surgūt demane p̄stanter laborādō.
 quousqz iā lucrati sint virā illius diei et
 tūc cum gaudio bibūt demane. **D**e hoc
 scripture auctas licet sit clarū. **O**m̄is fa
 ber z architectus noctē tanq̄ diem tran
 sigit z vigilia sua p̄ficiat op̄. **Ecc̄i. xxxviij.**
Hoc mō tenetur q̄libet vigilare sp̄ialit̄
 pro lucro sp̄iali. **S**ingulariter tenentur
 ad hoc t̄n̄ persone sp̄iales. sicut religiosi
 cleriā z omnes eccl̄astici. **N**on enī debēt
 in lecto expectare ortū solis s̄ surgere de
 mane debēt ad maturias z dicere eas di
 stincte z artēte. **I**ta q̄ quādo oritur sol
 q̄ tu ne fecerit officiu suuz. **T**alis enī le
 rus potest esse qz iam lucratus est p̄zā diū
 illius diei. **Q**ui autem nō surgūt anima
 eozū tristis manet. quia nihil est lucrata
Propterea dicit eccl̄ia. **N**on sit vob̄ va
 nū maē surgere an̄ lucē qz p̄misit de
 coronā vigilantibz. **N**ota p̄misit deus
 non duodeci denarios s̄ coronā glorie.
 que plus valet q̄ corona papat̄ vel im
 perij. **S**i ergo artifices cuz tanto labore
 vigilant vt lucentur duodeci denarios.
 vel duos quātomagis vigilare nos debe
 mus dulciter vt coronam paradisi possi
 mus lucrari. **N**ota hic mira culum te
 v̄n̄spatrum. liber est autenticus ex tece
 ro **H**elasij pape cōfirmatus de illo sanc
 to heremita qui vidit cathedram in celo.
 et septez coronas discipulo suo paratas
 quas fuit lucratus vna nocte ex vigilia.
Quia dyabolus sep̄cies cum tempraue
 rat de somno z ip̄e res̄tit et vigilans p̄
 mansit. et septez coronas acquisiuit. **E**c
 ce quare eccl̄ia dicit p̄sonis sp̄ialibz. **N**ō
 sit vobis vanuz mane surgere ante lucē.
 et. **P**ro vobis autem laycis qui nois

et nos facere debemus. Nam et hoc con-
tingit qñ psona non curat de familiaribz
tunc eniz nauigat in profundo pelagi ad
portum paradisi sed quãdo contrahit fa-
miliaritates tunc impingit in rupe. Quã-
do mulier audit de aliquo derico vel reli-
gioso q est bonus et deuotus et dicit cñ
isto habebō familiaritatē. **C**auē ne inpin-
gas Et hoc enī multe naues. i. psonē one-
rate scz p̄ciosis merabz meritoz et dñu-
tum impingentes sic fuerunt pdire. **I**do
David ait. Ne forte offendas ad lapi-
dem scz familiaritatis pedem sup affe-
ctionis. Si ḡ tot sunt pericula ī mari mag-
no huius mundi nobis nauigantibz neces-
saria est uigilantia he vento tempra-
cōis vel vnda inclina cōnis nec rupe affectōis
pdamus viaticuz. **I**deo uigilemus. hā
hoc consiliū dedit xp̄us discipulis suis.
dicens **V**igilate ne intretis in tempra-
cōnem. **S**p̄s quidem promptus est ca-
ro autem infirma. **M**ar. xv. **S**ecū-
da similitudo quare uigilant aliqui timo-
re p̄cuali temporalis est quando homo
timet inimicos suos tempore guerre vel
latrones quãdo homo se premunit ad cu-
stodiendam uillam vel castra ne capiant
Hoc eam modo oportet nos laborare
et uigilare. **I**deo xp̄us ait. **A**llud autē
scitote quoniam si sciret paterfamilias q̄
hora fut. xenturus esset uigilaret utiqz
non sineret pfodi domum suā. **M**ar. xx
iij. **N**ota pfodi. i. subrus fodi ppter b-
ecia nos debem⁹ uigilare ut dixi. **P**ro-
quo scienduz q̄ quatuor capitanei latro-
num sunt modo in breui uenturi certissi-
me et nescim⁹ si hodie vel cras. et ḡ opoz-
tet diligenter uigilare. **P**rimus capita-
neus est mors que totum ducat secum ni-
hil dimittit quantum cūqz sitis diuites.
in morte in vno lintheamine remanebit
Quia dicit **David**. **H**omo cum interie-
rit non sumet omnia neqz descendet euz
eo gloria domus eius. **S**ecundus capi-

taneus est antixps qui totum ducet secū
p̄aucis deuotis de xp̄ianis temptis. **I**do
uigilare oportet in penitēcia quia cito ue-
niet et ducet secum omnes qui dormiūt
in peccatis. **I**deo dicit **apostol⁹** ad eph. x.
Quero **S**urge qui dormis et exurge a mor-
tuis et illuminabit tibi xp̄us. **T**ercius
capitaneus est post mortem antixpi quia
tunc erit confractio mundi que nihil di-
mittit de elementatis. **E**t iste ignis ue-
niet anteqz dominus ueniet ad iudicium.
Ideo ait **David**. **I**gnis ante ipm p̄ce-
det. et inflammabit in circuitu inimicos
eius. **E**t fm q̄ inuenitur in sacra scriptu-
ra tunc ille ignis ueniet trā factis quadra-
gintaquinz diebus post mortē antixpi.
Quartus capitaneus et principalis erit
dies iudicij. **S**i ergo paterfamilias uigi-
lat quando sūt latrones discurrentes q̄
to magis nos miseri. **I**deo non dormia-
tis in peccatis ne accidat uobis ut fatu-
tus uirginibus de quibus xp̄us **M**ar. xxv.
dicit. **Q**uidam nobilis dominus
fecit matrimonium cum quadam nobili
domicella et inuitauit decem domicellas.
quarum quinqz dixerunt multum tarda-
bit dominus uenire salic⁹ sponsus **I**deo
dormiamus in quiete. **A**lie quinqz dixe-
runt. **V**ere sponsus non dedit nobis cer-
tum tempus sui aduentus **I**deo para-
mus nos ut simus parate et iste ornat⁹
se. **M**edia autem nocte clamor factus
est **E**cce sponsus uenit pulsans et dicens
Estis parate. **T**unc dixerunt iste quinqz
Ita hos quinqz sumus parate. **A**lie au-
tem quinqz uoluerūt se parare sed spon-
sus cum illis quiqz intrauit palacium su-
um et clausa est ianua. **B**einde uenerūt
alie quinqz dicētes. **D**omine domine a-
peri nobis. **Q**uibus ip̄e respondit. **A**mē
amen dico uobis nescio uos. **V**igilate
iraqz et c. **S**ic nos omnes sumus inuitati
ad nupcias regni celorum. **E**rgo opoz-
tet uigilare quia dicitur **M**ar. xxv. **V**i-

In octaua sancti Domici Bermo

dormire in peccatis. Sed qz non cito cōtra malos p̄fertur sententia absqz villo timore filij hominum perpetrāt mala vt dicit **Ecclesiastes. viij.** Unde semp cogitare debemus quomodo hic pro peccatis dignam possumus agere penitenciam. Sed lxv quasi omnes penitenciam vsqz ad finem vite differunt cogitantes tunc agere penitenciam cum hoc tamen vix sit possibile. vt dicit **Augustinus** in quodaz sermone de penitencia. Et allegatur in q̄ro sententia. **distin. xx. capi. p̄rio.** Dicit enim sic **Aug.** Si quis in vltima necessitate positus voluerit accipere penitenciam et accipit et mox reconciliabitur et hinc vadit. fateor vobis non illi negamus quod perit. sed non p̄sumimus qz hinc bene exit. si securus hinc exit nescio penitenciam possumus dare securitatem vtro non. Nunquit dico damnabitur. sed nec dico liberabitur. **Uis ergo a dubio liberari age penitenciam dum sanus es.** Si sic agis dico tibi quia securus es. quia penitenciam egisti eo tempore quo peccare potuisti. Si vis agere penitenciam quando iam peccare non potes. peccata te dimiserunt non tu illa. **Hec Augustinus.** Et habetur etiam idem de penitencia **distin. vij.** Si quis. Patet ergo qz fatue faciunt qui iaz in peccatis dormiunt et nolunt vigilare in penitencia s̄ vsqz ad mortem tardant. Et iam multa faciunt pro corpore et nihil faciunt pro anima cum tamen x̄ps dicat. Quid prodest homini si vniuersum mundum lucretur. seip̄m autem p̄dat et anime sue detrimētum faciat. **Filius enim hominis venturus est in gloria sua et tunc reddet vnicui qz s̄m opera sua.** **Matth. xvi.** Ergo oportet diligenter vigilare et preterita peccata plangere. et illa preterita iterum nō committere. Unde dicit dominus **Luce. xij.** Beati serui illi quos cum venerit dominus inuenerit vigilantes. **Bico quar**

to qz vigilant aliqui non propter lucrum temporale nec p̄pter periculum mundiale nec rē. sed propter clamorem vocis vel alterius rei sensibilis rē. Ex hoc etiā nos vigilare debem? In auribus nostris enim continue debet audiri illa vox tube. **Surgite mortui venite ad iudicium** que non p̄mittet nos dormire. **Unde Ieronimus** audiebat istam tubā dicebat. Si ue comedam siue bibam semp videt mihi qz audiam illam vocē. **Surgite mortui venite ad iudicium.** Sed nos habem? aures opilatas **Ideo** non sentimus eaz. **Item** debemus audire vocem tube diuine predicacionis que tebz nos excitare ne dormiamus in peccatis. **Ideo** precipit deus p̄dicatori dicens. **Clama ne cesses quasi tuba exalta vocem tuam et annuncia populo meo scelera eorum.** **Isa. lviij.** **Hanc** vocem audiebat **Jeremias** qui de se dicit. **Sensus cordis mei turbati sunt in me non tacebo.** quoniam vocem tube audiuit anima mea clamorem p̄telij **Jeremie. iij.** **Nota** sensus cordis quia sensus corporis nondum sentiunt clamores p̄telij. **Non** dicit solacij que non ita excitant hominem sicut p̄telij que mouent. **sc̄a** gūmē non solum hominum sed etiā equorum quando tube clangunt fortiter. **Ita** etiā de tuba p̄telij iudicij generalis. vbi omnia peccata erunt manifesta omni populo sc̄z toti mūdo. **Et** ista bonis cedēt ad gloriam eo qz hic egerint penitenciam. malis autem ad confusionem p̄petuam. quia p̄petua pena punientur p̄pter voluntatem eorū malam quam hic habuerūt et vsqz ad mortē continuauerūt. **Unde** ait **Gregori.** et habetur de penitē. **dist. ij.** voluissent iniqui sine fine viuere vt sine fine potuissent peccare et ostēdunt qz peccare semp cupiūt quia dum viuūt nunqz peccare cessāt. **Ad** magnā ḡ iusticiā iudicantis pertinet vt nunqz careāt supplicio. qui nunqz dñi viuerent voluerunt

esse sine peccato. Nec ille ibidem. Ideo vigilate in bona vita. Ecce quare dicitur thema. Tu vero vigila in omnibus. et sic vigilavit sanctus noster. Conclude legendam De assumptōe btē virginis finis pri.

Optimā partē

elegit sibi Maria. Luc. p. 210 Sicut p. n. festum et solennitas est assumptōis virginis marie beatissime et hoc festum est finis et clausura totius vite virginis marie. Ideo de e. vita e. videndum et habebimus non solum speculaciones intellectuales sed etiam instructōnes morales. Sed si in alijs sermonibus recurrimus ad virginem p. impetracōe gracie multo magis modo recurrendum est ad eam. qz de ea habebimus predicare ut sentiamus devocōnem. Salutes ergo Maria etc. Et resuratur thema. Pro breviori declaracōe et introductione materie sciendum q. vita humana homo sive mulieris habet tres pres ascendendo gradatim scz p. 1a est bona. se. cūda est melior. tertia e. optima.

1a vita nature et ista est t. p. al. boā. Secūda e. vita grē et ista e. spūal. melior. Tercia e. vita glē et ista est celestis et optima. Et qz ergo Maria non fuit contenta ut haberet vitā nature et gracie. sed etiam glorie. Idē de ea dicitur t. x. Optimā partē elegit sibi Maria. 1a pars vite humane dicitur vita nature. que est q. diu. aīa est essentialiter corpi pūcta et ista e. bona qz effectus et creatura dei e. qz omnis creatura dei bona et nihil reiciendum ab ea ut dicitur. j. ad th. iij. Secūda est vita grē et ista est melior et est p. pūctiōne seu unione grē dei cū anima. q. diu. enī grācia dei est cū creatura illuīat eius intellectū ad credendū veracit. Inflāmat volūtatē ad diligendū sincerit. gubnat oīa membra corpis ad opandū vtilit. et de ista dicit david in ps. Deus meus. Qm melior est mīa tua sup vitas labia

mea laudabūt te. Labia mea h. incipit constructō qm melior est mīa tua scz grā p. veniēs seu iustificans q. dicit h. mīa. Rō est qz non datur meritis creature sed sola dei mīa. Alie autē gracie subsequētes vel cooperātes acquiruntur p. p. 1a mētis. sed grācia p. veniēs non. Idē dicit melior e. mīa tua scz grācia p. veniēs seu iustificans.

Tercia vita est optima et ista est vita glorie. Si q. ratur q. te dicatur optima. R. n. dicit. qz p. 1a vita scz nature tepditur per mortē. Itēz vita grē pōt tepdi p. peccatū mortale. sed vita glē non. qz ex quo aīa intrat paradysus e. ita p. firmata q. est imp. peccabilis q. ista vita e. optima. Ergo paulus ait. Optimū est ei grā stabiliere cor. Ad h. b. vlti. Ecce tres pres vite hu. ne. ergo autē Maria h. vitā nature cor. poralē qz h. m. alijs doctores. lx. ānis vixit. Ephypbanus dicit q. vixit. lxxij. Habuit etiā vitā grē spūalis sup oēs creaturas sed nō fuit p. tēra de hīs sed cotidie p. tēbat vitā glē et desiderabat esse cū filio in vita glē ad quā hodie assūpta e. Et de ista vita dicit t. x. Optimā p. tēz etc. bonā vitā tenuit meliore custodivit. sed optimā elegit. Nō audite qz p. vna q. oēs quā vos facit volo p. p. l. x. de materia p. dicit dā qm q. r. l. quō est ad p. p. t. x. seu euāgelii hodiernū ad virginem mariā cū nō loquat nisi de brā maria m. g. d. a. l. e. a. et martha q. videt i. p. t. n. e. n. s. et i. p. p. r. i. e. d. e. m. h. o. d. i. e. S. z. r. i. n. d. e. d. o. ad istā q. o. e. z. v. i. d. e. b. i. l. q. e. r. i. t. t. o. r. a. m. a. t. e. r. i. a. h. o. d. i. e. r. n. a. i. i. s. t. o. e. u. ā. g. e. l. i. o. d. i. c. o. e. i. q. s. i. v. o. l. u. m. r. e. a. p. e. e. u. ā. g. e. l. i. u. z. h. o. d. i. e. r. n. u. s. h. m. i. n. t. e. l. l. e. m. l. r. ā. l. e. z. n. e. s. t. a. d. p. p. o. s. i. t. u. s. s. i. v. o. l. u. m. i. p. m. r. e. a. p. e. i. u. x. t. a. i. n. t. e. l. l. e. m. a. l. l. e. g. o. r. i. c. i. h. m. q. u. e. i. p. m. r. e. a. p. i. t. e. c. c. e. s. s. a. h. o. d. i. e. nō e. euāgelii magl. p. p. r. i. u. s. v. g. i. n. i. m. a. r. i. e. i. n. t. o. t. a. b. i. b. l. i. a. q. z. t. o. t. a. v. i. t. a. v. g. i. m. a. r. i. e. i. e. o. p. p. l. x. n. d. i. t. Nā scm euāgelii ad l. r. ā. z. d. i. c. t. r. i. a. d. e. s. c. ā. m. a. r. t. a. s. t. e. v. i. t. a. a. c. t. i. a. s. u. a. z. d. i. c. t. a. l. i. a. t. r. i. a. d. e. m. a. r. i. a. m. a. g. d. a. l. e. n. a. d. e. v. i. t. a. p. r. e. p. l. a. t. a. s. i. u. x. t. a. i. n. t. e. l. l. e. m. a. l. l. e. g. o. r. i. c. i. t. a. n. g. i. t. s. e. x. v. i. t. e. s. v. g. i. m. a. r. i. e. g. l. o. s. i. s. s. i. e. p. r. i. m. u.

q̄ euangelium tangit de beata **M**artha est dicens. Intrauit **I**hesus in quoddam castellum et mulier quedam **M**artha nomine excepit illum in domum suam. **E**cce primum opus vite actiue beate **M**arthe circa xpm. **S**ed allegorice. **E**cce conceptio filij dei quia tunc intrauit **I**hesus castruz huius mundi rebellis ad sibi illud subiuganduz. **E**t mulier quedam **M**artha id est domina et que est maior domina q̄ virgo **M**aria que accepit eum in domū suam scilicet in utero virginali. **T**ria sunt hic declaranda et notanda.

Primū quare iste mundus dicitur castrū.
Secundū que mulier recepit xpm
Tertium in qua domo ipm recepit

De primo notanduz. q̄ mundus iste dicitur castrum ppter conditiones et qualitates castri inexpugnabilis que sunt septem. **P**rimo q̄ sit in alto situatum et in alto monte bene fortificatū.

Secundo q̄ sit in circuitu bene muratum de bono muro.

Tercō q̄ sit bene vallatū de bois vallibus p fundamento.

Quarto q̄ sit bene prouisum de victualibus habundanter

Quinto q̄ sit bene situatum in colle petrosa inexpugnabili et securo.

Sexto q̄ sit bene ornatum de armaturis ad defendenduz

Septimo q̄ sit possessum a psonis fidelibus. **D**ico ergo q̄ omnia ista erant in castrō rebelli huius mundi.

Primo erat iste mundus alte situatus p supbiā maximā **J**ō dauid loquens de habitatoribus huius castri dicit. **S**upbia eoz qui te oderunt ascendit semp.

Secōdo erat muratū p auariciam muro de terra qz auari non appetunt nisi terrena.

Tercō erat vallatū in circuitu p luxuriā qz sicut in valle pfunda congregantur immundicie sic de peccato luxurie multe corrupcōes congregantur.

Sexto erat ornatū de armaturis ppter quod dicit **A**ug⁹. vidēs de⁹ tantā

labē corrupcōis in huāna natura q̄ fere .i. p modicū desinit incarnari. **Q**uarto erat bene prouisus p gulā. **A**d phil. iij. qz deus venter est etc. **Q**uinto erat bene situatū qz etiā erat inaccessible p inuidiam qz si aliq̄s requiratur de pace dicit eiz q̄ faciā p corpus meū. **E**go dabo sibi id ē meo inimico innuere. q̄ tñ valet genus meū vt suuz etc. **E**cce castrū altuz. **C**ñ ait sapiēs. **C**ontēplatus suz labores hominū et industrias aia duerti patere inuidie primi. **E**ccl. iij. **S**exto de armaturis p iram nolentes moueri in opibus penitentibus et meritorijs. videns de⁹ rebellionē huius castri dixit. **O**portet q̄ ego psonaliter vadā ad faciendū belluz. **E**t i die incarnationis intrauit **I**hs in quoddam castrū. i. mundū etc. **D**e isto castro allegorice dixit **I**hesus discipulis suis. **I**te in castruz scz expugnate eū cum bardis predicacionis qz contra vos est. **M**ar. xij. **E**t mulier quedam martha nomine. **M**artha interpretatur dñā. **M**ula est domina celi et terre nisi regina angelozū virgo **M**aria que excepit illū in domū suam scz in utero virginali. **D**e ista domo cantat ecclesia. **B**onus pudia peccatoris templū repente fit dei intacta nesciens virū verbo concepit filiū quando scz dixit. **E**cce ancilla dñi. **L**u. j. **T**unc recepit illum in domo sua. **M**ar. q̄ quō p̄ia pars euāgelij facit p virgine **M**aria moraliter hic nota. **M**ā magna excellēcia fuit vginis marie. qz in domo eius recepit filiū dei **I**n hoc sibi assilantur q̄ hodie coicant qz sicut ip̄s venit in utero virginali. **F**ra pprie venit in hostia cōsecrata et pfect⁹ recipim⁹ nos ipm q̄ dgo maria qz ip̄a recepit eū mortalē et passibilē et nos immortalē et impassibilē ip̄a soluz semel nos autē sepe. **D**icat hic p infortū macōe ppli quō d̄z homo eligere. x. l. ij. festa p̄ncipalia ad coicanduz **C**ñ filios qui nō coicant et nō recipiūt euz d̄z. **Ju**

poterat solui a vinculo peccatorū neq̄ a ca-
 thenis dyaboli nisi filius suus ligaret a iu-
 deis rē. **Ecce turbatō.** Irē saebat nullū
 hoīem posse euadere illā purā sniam dā-
 nationis eterne que dabit in iudicio. **Di-**
scidite a me maledicti rē nisi filius suus
ipsa fuisset moztī sniar? **Id** turbabat
Irē erat sollicita ne aliq̄s suspenderet in
 furca inferni s̄ qz nō poterat fieri nisi pzi?
 fili? su? suspenderet in furca ligni rē. **Id**
turbat. Irē erat sollicita qz nullus pote-
 rat separari a societate dyaboli. **Sed non**
poterat fieri nisi prius filius su? associare
tur latronibz. **Et ecce turbatio.** Irē erat
 sollicita ut homines exules a paradiso celesti
 possent intrare sed ecce turbatio qz nō po-
 terat fieri nisi prius filius su? exularet de
 ierlm rē. Irē erat sollicita qz hoīes habe-
 rent coronā glie sed ecce turbatio qz fili?
 suus prius erat de spinis coronand? Irē
 erat sollicita qz hoīes nō poterāt habere
 vitā eternā sed ecce turbatio qz ut eam
 haberet optuit filii suū mozi prz ergo q̄
 re dicit **Martha martha .i. dñā dñā sol-**
licita es r turbaris erga plurima. **Mo-**
ralit̄ iam audiuitis sollicitudinē r turbat-
ionē virginis marie in hoc ipam imitari
debem? qd̄ sit p̄ pñiam in q̄ hō bz sollici-
 tudinē r turbatōnē. sollicitudinem qz p̄
 pñiaz acq̄rit̄ glā eterna sed turbatōnē qm̄
 exieunio vel alioq̄ dolet caput vel stro-
 machū. Irē sollicitudo in discipulis vel
 alijs penis quibz euadet disciplinas r pe-
 nas inferni sed turbatio seq̄t̄ qm̄ sentit in
 corp̄e plagas rē. **Q̄is aut̄ disciplina in**
pñā quidē videt nō esse gaudij sed me-
rozis postea aut̄ fructū p̄ciosissimū exis-
pietis p̄ eam ad Hebr. xij. disciplina de-
ois pñā prz hic tota vita actiua virginis
marie. **Modo videam?** te vita cōtem-
 platiua virginis marie qm̄ habuit p̄ fecit
 sine r signat̄ p̄ magdalenā d̄ q̄ dicit eūā-
 gelii hodiernū tria. **Primū** maria se-
 dens secus pedes dñi audiebat verbum

illi? **Ecce vita contēplatiua.** **Modo vi-**
deam? ista si faciūt p̄ virgine maria **Bi-**
carur hic quō d̄go maria sciebat q̄ ih̄us
 fili? su? ab instanti cōceptōis habuit tan-
 tā sciam q̄ntā bz nūc in celo r ista ē do-
 ctrina generalis oīm doctoz in thxologia
Cogitate ergo quō x̄ps fuit sex vel .vij.
 annoz quō virgo maria faciebat ip̄m se-
 dere in aliq̄ cathedra vt dicit̄ aliqui sin-
 gulares doctozes r maxime deuoti beate
 virgini r ip̄a ponebat se ad ei? pedes cre-
 datis q̄ x̄ps dicebat sibi q̄ poneret se iux-
 ta eū sed ip̄a ex hūilitate noluit finalit̄ di-
 cebat sibi fili mi dicat̄ mibi aliq̄, r̄idebat
 matri placet mibi. **Quid vultis q̄ dicaz**
vobis. **Et virgo ait** fili mi desidero scire
 gliam aiaz brāz quō stabūt post v̄ram
 ascēsiōnē. **Si erūt ad dextrā v̄ram in ce-**
lo vel ad sinistrā. Irē si erunt infra ange-
 los vel supra. **Et ih̄s r̄idit.** **Mater mea**
nec sic erit nec sic s̄ de oibz fiet vna cōgre-
gatio qz tūc ē vnū ouile r vn? pastor.
Dicat quō x̄ps dixit virgini q̄ sūt nouē
 ordines siue nouem platee s̄m **Ioh̄em**
Apoca. xvi. **Pr̄ia** platea ascendēdo est
 angeloz r in isto ordine collocabuntur
 penitentes qui de peccatis suis p̄ opa pe-
 nitentia rē. **Secund?** ordo est archā-
 geloz quoz princeps est gabriel ille ma-
 ter mea qui nuntiavit vobis meam in-
 carnationem r in isto habitabunt miseri-
 cordes deuote persone **Q̄** dixit virgo ma-
 ria o in qm̄ bono puncto sunt nati qui fa-
 ciunt misericordiā **Tercia** platea ē p̄n-
 apatuū r sic de alijs respice in sermone
 oīm sanctorz qui incipit merces vestra rē
Cogitate r racionabiliter q̄ virgo vo-
 luit scire in quo ordine collocaretur. **Et**
respondit christus mater mea quia vos
 super omnes estis dignior. **Ideo** super
 omnes eritis collocata ad latus meum r
 omnes tam anime q̄ angeli vestro obe-
 dient imperio. **Ideo** cantat ecclesia hodie
 pluries. **Exaltata** es scā dei genitrix rē

De assumptōe btē

virginis Bermo .i.

piores quia aliquotiens vadunt virgi-
nes forte et caste redeunt meretrices. **Di-**
carur de mulieribus euntibus romā tpe in
dulgentie et dormientibus omnes simul in
straminibus multe corripunt et violant.
vt dixit hospita magistro **Vincentio** etiā
vltra picula corporalia multa sunt picula
aiarū religiosarū et clericarū euntibus in lim qui
nō pōt dicere officiū nec missam. **I**deo
spūaliter fiet illa pegrinatio hodie et quo
libet die potestis ire nazareth ad camerā
vbi fili⁹ dei fuit incarnatus et sic de alijs
locis. **T**erciu⁹ opus vite contemplatiue
beate magdalene. et illud qd dicitur **thema**
et optimā ptem elegit sibi maria. **E**cce
hic hystoria hodiernā **D**icat quō post q̄
transierūt. xij. anni p̄m alquos. xxij. vgo
semel orabat d. **O** fili tot anni sunt q̄ sū
inter iudeos et apli sunt p̄ mundū disper-
si. **I**te recipiat me vobiscū et flebat. hic
p̄s dat desideranti paradysum. exempluz
in matre sua qz vult q̄ paradysus ardentē
desideret nā statim apparuit sibi angelus
gabriel saluans eam et portans rārum
palme et tanta erat claritas angeli q̄ vir-
go eū subito nō cognouit. **I**deo petijt ei⁹
nomē. **R**amus ille significabat victoriā
quā virgo habuit de mūdo p̄ humilita-
tem. de dyabolo p̄ paup̄tatē de carne
p̄ purissimā virginitatē. **D**icat quō pe-
tijt duo. primū ut apli fuissent in sua se-
pultura. scdm qd nullus dyabol⁹ fuisse
in suo obitu non credatis q̄ eos timeret
sed ppter horrozē hoc fecit. qz tāta mala
facit sicut de rege q̄ non p̄mittit q̄ ho-
mo cimosus veniat coram eo non q̄
eū timeat sed eum abhorret et virgo ma-
ria obtinuit qz oēs apli ibi cōgregabant
virtute diuina. **D**icat quō plus admira-
bat qn̄ apls ab eoz aspectib⁹ amouebat
p̄ nubē et inuenerūt se oēs ad portā vir-
ginis dicentes adiuicē q̄re congregauit
nos dñs. **N**ota hic bñ legendā **E**t **J**o-
hānes q̄ primo venerat dixit eis rōnem

q̄ ppter obitum virginis marie. **E**t pau-
lus et dyonisius fuerūt ibi vt dicit **Byo-**
nisius et **Jerome**. **D**icat quō p̄cessiona-
lit bim et trini exhibuerūt virgini reuerē-
tiā. p̄mo petre⁹ et andreas et c. **E**t virgo
maria cū magna leticia recipiebat eos vi-
cēs cuiuslibet seruiciū qd fecerat x̄po filio et
penas q̄s passi erant specialit̄ b̄ro paulo
di. o paulē in tali loco fuistis capt⁹ p̄ fi-
lio meo et c. et dñ sic loq̄ret vgo adest x̄ps
salutās nr̄em d. **A**ue bñ dicta q̄ vitam
cōcepisti et gliam inuenisti. **A**d quē vir-
go patum cor meū te⁹ patū cor meū.
In capite libri. s. p̄ destinatiois scriptū est
de me vt facerē volūtatē dei mei. **D**ica-
tur quō salutabat a sanctis angelis et bea-
tis q̄ cū x̄po venerāt vt dicitur **h**dam.
Et q̄stio ē si istud gaudiū ē mai⁹ alijs
gaudijs. nā magnū gaudiū fuit annūtia-
tionis in q̄ facta fuit m̄ dei et natiuitatis
et apparitōis et resurrectōis et c. **R**espō-
deat p̄ similitudinē de pulchra puella si-
ue domicella q̄ multū gaudet qn̄ tractat
de ea vt habeat virū sed plus gaudet qn̄
desponsat et pl⁹ qn̄ iam desponsata a suo
sponso visitat et plus qn̄ sponso dāt
magnū officiū in domo regis sup̄ omnia
gaudebat plus in die annūtiationis de q̄
multū etiā gauisa fuit virgo maria. **N**ā
de desponsatione tractabat in die con-
ceptōis b. v̄gis et i die natiuitatē manife-
stata. **S**ponsalia vero i die apparitōis in
p̄ntia trū regū. **S**ponso suū visitauit
sponsā nr̄em suā i die resurrectōis. **A**c-
cepit officiū i curia celi empirei i die ascē-
sionis misit p̄ciosissima iocalia i die pen-
thec. s. hodie ē dies nuptiarū qn̄ sine dolo-
re et pena tradidit aīam suā i manib⁹ filij
et m̄stri. i. angeli psallentes p̄cedebant et
sic ducta ē ad tomū spōsi ad glaz paradisi
n̄ solū i aīa s̄ x̄ps p̄ eā suscitauit et i cor-
pez i aīa viuit et regnat i eternū ḡ opti-
mā p̄tē elegit sibi maria. **D**icatur hic

De assumptōe btē virginis Bermo

es amica mea etc. verbū est spūs sancti ad mariā virginē. Quare ergo dedit sibi tres dies etc. Rñdeo q tres dies fuerūt sibi cōtelli non p se sed p apłoz et alioz cōsolatione. Secdo p exemplo nro et in structione. Primus dies erat p apłoz cōsolatione q erant p mundū dispñ in p̄dicatione euangelica cū magnis tribula tiombz qz p̄dicabāt doctrinā tam nouā aliam et non amplius audiriā. Secūdus dies erat ad cōsolationē mulierz qz iuncte fuerant virgini marie si subito virgo fuis set assumpta fuisset nimis desolate etc.

Tercius dies fuit p cōsolatione aliq rum virginū q̄s nutriuerat ad dei serui um etc. Ita iuxta hanc similitudinē sed ex a lia rōne dat deus tres dies p̄parationis aie deuote. Tres dies sunt opa p̄nālia siue sacramentalia scz cōfessio .cōio. extre ma vnctio et dicitur dies qz in quolibet ope dat caritas gracie. Primus dies est cōfessio que maxie in fine ē fienda ec generalis de oibz p̄ccis nō q̄ sit necessita tis sed ē vn̄lis. Rō qz confessiones que fiunt in sanitate multotiens fiūt sine con tritione. Itē qz est dubiū si confessor po terat absoluere s̄ i fine q̄libet cōfessor p̄t de oibz absoluere. Et qñ hō se reputat mortuū despiciat mundū et h̄z cōtūdem

Secundus dies ē cōmuniō etiā si illa die celebrauerit adhuc ē cōdicandū s̄ est. tñ n̄ ex n̄tate faciē dñi s̄ cōgruitate. Rō qz naturaliter nullus p̄t celū ascendere. **Joh. ij.** Nemo ascendit in celū scz natu ralis vel v̄tute p̄pria nisi q̄ descendit de ce lo etc. s̄ v̄tute xpi ōz nos ascendere. **Ido** dicit viaticū. Dicat miraculū de **Hugo** ne de sancto victore qñ in cōione dixit Ascēdat fili⁹ ad p̄ez et spūs ad eū q̄ cre auit illum expirauit et hostia ascendit Tercus dies ē extrema vnctio q̄ d̄r dies p̄pter claritatē gr̄e q̄ dat v̄tute ei⁹ qz re mittit p̄cā venialia et culpe mortalium oblitaz et aliq̄ntulū de pena s̄m deuotō

nē recipientē vt dicit doc. sup q̄rto sn̄a rñ Et ista rōne allegorice dicit scriptura **De** h̄breoz vocauit nos ut eam⁹ viā rñū diez et in solitudine et sacrificemus v̄sio deo nro ne forte accidat nobis pes tis aut gladi⁹ **Exod. v.** Nota deus h̄ breoz .i. trāscuntū iuxta h̄braicā inter p̄ tarōem scz ab hac vita migratiū vocauit nos supple ad gliaz vt eam⁹ viā rñū die rñ i solitudine .i. in morte q̄ d̄r solitudo. qz null⁹ vellet aliū associare nec fili⁹ pa trē nec ecouerso. Tres sūt cōfiteri cōicare et vngi qz in his hō sacrificat se deo. Ne forte accidat pestis aut fames ignis .i. in f̄femi et dānationē. aut gladi⁹ .i. purgato rij p̄a et tūc aīa btā q̄ sic fecit p̄t dicere i quitare sanctificata etc. Secda similitudo seu cōditio q̄ fuit in v̄ginis assumptione quia oēs apli et multi alij sc̄i et sc̄e fuerāt in obitu v̄ginis marie cōgregati legētes i circuitu p̄s. q̄re s̄ qz v̄go non indigebat istis. Rñdeo qz ad exēplū nrm qz qñ p̄ sona laborat in extremis d̄z h̄re circa se bonas et sc̄as p̄sonas q̄ legant p̄s et xpi passionē ut p̄forter sp̄m reducēdo ad me moriā xpi passionē et tūc n̄c̄ie et multe aie i illo passu p̄dunt maxie ex p̄ntia car naliū amicoz .i. filioz etc. qz venit vxoz plozādo et retrahit aīam a deo. **Idē** de filijs di. **O** miseri quid faciem⁹ etc. et tā tus est amor patris seu m̄ris ad filios qz tūc cogitabit infirmus qd erit de ip̄s scz filijs **Idē** ē bona consuetudo ne sint p̄ sentes qz multi licet fuerint bōe vite tñ sunt ex hoc in piculo. Et p̄ oppositū mul ti fuerūt male vite q̄ in fine ex p̄ntia sc̄az p̄sonaz saluant. patz hic moralit̄ q̄re be ara v̄go voluit p̄ntiā sanctaz p̄sonarum ad exēplū nrm qz p̄ se non indigebat **Idē** dicit scriptura in requie mortui re quiescere fac memoriā eius et conso lare illū in exitu spiritus sui **Ecl. xxxvij.** Nota requiescere fac memoriā eius s̄ q̄re plus dicit de memoria q̄ de alijs po

De assumptōe btē virginis **B**ermo

entis **R**atio qz principalis temptatio
dyaboli est tunc inducere ad desperationē
et pñtat pctā memorie dicendo quō tu
potes credere qz tā graua pctā tibi remit
tant z salueri. **S**i nos tā nobiles creatu
re p vno solo pctō supbie dā nauit ceter
nalit de? qd faciet vobis p multū. **I**do
tu qui fecisti hoc z hoc qd erit de te. **I**do
est nēcia passio xpi siue memoria passio
nis xpi z confortatio spūs dicēdo recoz
damini qm̄ deus misericors ē zc̄ z quā
do talis aīa intrat paradīsu p̄t dicere in ci
uitate zc̄. **T**ercia similitudo seu conditio
fuit qz in obitu virginis marie xps p
sonalit descendit de celo cū oī multitu
dine angeloz z scōz spm̄ z m̄em suam
associantū. **S**i dicat z quō poterant re
cipi in camera virginis dicat quō angeli
et bti virtute glie hnt posse occupandi et
replendi vnā domū ciuitatē seu regnum
intm̄ qz nihil aliud poterit ibi recipi tanta
est eoz virtus z prās nō enī sunt circum
scriptie in loco. **E**t qm̄ fuerūt in camera
xps inuitauit m̄em ut vos inuitatis fili
os vros zc̄ dicēs ei. **V**eni electa mea z
ponā in te thronū meū qz cōcupiuit rex
spēm tuā. **T**ūc virgo sicut sine corruptō
ne concepit z sine dolore pepit. etiā sine
dolore aīaz in mambz filij sui tradidit. qz
dicit **Albertus** z in collecta hodierna can
tat nec tñ mortis nexbz deprimi potuit
qz filiū tuū dñm nrm̄ de se genuit z nex?
ibi ponit p dolore mortis vt dicit ad lō
gū **Albertus** supmissus est z angeli ince
perunt cantare. **H**ec est filia ielm̄ zc̄. **S**i
mulier de aīa sancta fit licet nō in tanto ho
nore semp enī in obitu sancte z deuote p
sone de celo venit xps oñdens se aīe bo
ne. q. d. **V**enite ad me oēs qz laborati et
onerati estis z ego reficiā vos **Matth.**
xi. **I**ta qz semp xpus venit in morte aliq
modo de pdictis **Auctas.** **S**i abiero z p
parauero vobis locū. **I**terū venio z ac
cipiā vos ad meipm̄ z vbi sū ego z vos

stis **Iob. xiii.** **Q**uanta humilitas ē ip̄s
xpi. **N**am terrenus rex p̄mittit cōgnatuz
ad parandū p se. sed rex celi ip̄emet vo
luit p̄cedere ad parandū nobis locū. **E**t
post itez veniā glo. sez in morte. **I**tem
veniūt angeli etiā p̄ntes z filij parui di
cat qm̄ laborant in extremis aīe angelus
bonus subito ad eā venit ut eā ad celuz
ducat. vnde tūc magnū ē gaudiū in celo
et quilibet desiderat ire z adducere aīam
illam intra illud **Ecce ego dñe zc̄ Isa.**
vi. **I**dē de filijs paruis qz sūt i celo qm̄ p
cipiūt qz eoz p̄ vel m̄ sūt in extremis
petit a xpo ut possint associare aīam illā
et c̄. z vos ploratis i eoz morte cū eēt
magis gaudendū qz xps rex recipit filiū
vrm̄ z regina maria filiā vram zc̄. **D**i
cat d̄ qdā muliere ad quā descēderūt om
nes filij z ad duxerūt cū alijs āgel aīam
m̄is ei? i celū. **D**e ista societate dic̄ scri
ptura **Ecce quō cōputati sūt inf̄ filios zc̄**
Sap. v. **E**t sic aīa p̄t dicere in ciuitate
sanctificata zc̄. **Q**uarta conditio qm̄ no
raui in virginis assumptōne ē qz in suo as
scensu demones fugerūt z eā tenere nō
potuerūt. **M**ā magna via ē hinc vsqz ad
celū z ibi piculos? pass? dicat qm̄ demo
nes ceaderūt de celo aliqz z parui descē
derūt ad infernū ad cruciādū aīas. **A**liqz
sūt inter nos ad temprandū. **S**ed totus
cumulus remansit in aere vbi stabunt vsqz
qz ad diem iudicij z sunt tot ut atomi.
Mam beatus **Antonius** vidit in repe
lacione qz multe anime volentes intrare
celum siue ascendere ibi rapiebant ad in
fernū ducebantur. **S**ed quando viderūt
demones tantā societatem z chustū ani
mā virginis portantem fugerunt z ad h̄
facit p̄lxia **David.** **E**xurgat deus z dis
sipentur eius inimici z fugiant qui ode
runt eum zc̄ vsqz in leticia. **S**imiliter nō
dico equaliter de anima deuota. **N**am
dicere demones potuerunt postquam
virgo maria transiuit isti non potuimus

De assumptōe bte virginis Bermo

resistere sed de cetero videbimus quis
transibit sed qm̄ aia brā ascēdit cū societa-
te angeloz pentū z amicoz temēde fu-
guit z aia cognoscit eos q̄ eā temptaue-
runt z dicit forte o traditor leuiathan
tu temptasti me de supbia. s̄ grā dei me
iūuit z feci p̄nāz. Et tu p̄ditoz māmo-
na d̄ vsura furto rapina. Idē d̄ asmodeo
qui tēprat de luxuria. Et beelzebub de i-
uidia belphegor de gula. balberit de ira a-
staroth de accidia. Et sic aia trāsit z por-
tat ab angel. auctas ad b̄ factū ē ut mo-
reter medic⁹ z portaret ab angel nō dic-
ab angelo in singulari s̄m̄ abzahē **Luc.**
xvi. Et p̄t dicere aia i ciuitate sc̄ificata si-
milis tē **Quinta** similitudo seu cōditio ē
sollēntas q̄ v̄gnū marie fuit facta intrā-
do celū empireū in q̄libet ierarchia z in
quolibet ordine angeloz iā videt q̄ ma-
gnū festū sit regibz nouit̄ venientibz i re-
gnū suū zc̄ nihil ē respectu honoris in ce-
lo. nec possit lingua explicare s̄ intellectu
alio cōreplare. **Idē** cātat ecclia. Exaltata
es sc̄a dei genitrix sup choros angeloz ad
celestia regna **Sicut** mō dico eq̄lis de ania
brā qm̄ intrat celū empireū sancti angeli
cū magna leticia recipiūt eā angeli z san-
cti respiciūt p̄ fenestras z ibi sūt palacia
corpalia de materia celesti z salutāt aiaz
et gaudent qm̄ aia intrat. qz pauce intrāt
Et sicut sponsa in die nuptiaz vadit to-
ta x̄ccūda ad eccliam. Et sicut bñ placz
sibi illa verecūdia. Ita tunc aia sancta z
in q̄libet ierarchia cantat vna melodia
dam cātlene cōtinentis tres versiculos
s̄m̄ qd̄ aia facit tria ut saluet **Primus**
qm̄ dimittit pctā z malas societates istō
est p̄ncipiū bone vite p̄pter hoc in p̄ma ie-
rarchia cantat aie trāseunt felix dies. fe-
lix hora. felix t̄ps. felix moza in q̄ pctā di-
misti. Et aia facit oibz reuerētiā dices
Non nobis dñe non nobis sed noi tuo
da gloriā **Secūdu** opus postq̄ dimit-
tit pctā accedēdo ad x̄pm̄. cōsistendo pec-

cata. cōicando. audiendo missas. sermōes
p̄pter hoc cantat sibi in sc̄da ierarchia. se-
cundus x̄sus. **Felix** dies. felix hora. felix
t̄ps. felix moza in qua x̄po adhxisti. **Ter-**
ciū opus est p̄seuerare finalit̄ i bona vi-
ta qz als nihil valezet inape zc̄. **Idē** i ter-
cia ierarchia cantat felix dies felix hora fe-
lix t̄ps felix moza in qua cursū cōpleuisti
Et sic vadit vsqz ad cathedrā x̄pi qui de
manu sua coronat eā auctas **Iusti** imp-
petuū viuēt z apud dñm ē merces eoz.
et cogitatio eoz apud altissimū. **Idē** acci-
piēt regnum tecoris z dyadema sp̄i de
manu dñi **Sapientie. v.** Cogitate quale
gaudiū ē in celo sup vno pctōze p̄niam
agente **Multomagis** p̄niam complete
Luce. xv. Et p̄t dicere aia in ciuitate san-
ctificata sicut scz virgini marie requieui

De sancto Bartholomeo

Vos amici mei
estis **Iob. xv.** Sicut totum
officiū z sollēntas hodierna
est beati Bartholomei Ita etiā erit z ser-
mo. Et si placet deo habebimus multas
doctrinas ad instructōem vite nr̄e z i for-
mationem aiaz. Sed prius saluetur
virgo **Maria.** Cōiter ostendit in ecclē-
sia z dedarat q̄ inter omnes sanctos qui
fuerunt a p̄ncipio mundi sunt z erūt ex-
cellentiores z maiores i sanctitate z ma-
gis illuminati ipi apostoli. Et est bona
ratio que est ista. Quilibet christianus in-
dubie credit q̄ christus est p̄ncipiū fon-
tale rotius sanctitatis z perfectionis. **Idē**
q̄ to sancti siue p̄cedentes x̄pm̄ siue se-
quentes fuerunt christo proximiores tā-
to fuerunt sanctiores. digniores z excel-
lentiores. quia erant iuxta p̄ncipiū
fontale rotius sanctitatis. Et quia apo-
stoli simul fuerunt cum eo stantes cōme-
dentes zc̄. **Idē** maiorē sanctitatem ha-

De scō Bartholo meo Bermo

buerunt. **D**icat hic ordinatio mundi
fm digitos manus quoz medius ē lon-
gor **L**ogiretis q̄ digitus longior sit ple-
nirudo xp̄ie in quo misit deus filiū suum
et̄ ad **Gal. iij.** quia tunc credit mundū
fuisse pleniorē hoībus q̄m vnq̄ fuerit. z
in p̄ncipio mundi fuerunt p̄iarche sancti
et p̄fecti **D**einde **pl̄xte.** Et quia erant
iam xp̄o p̄p̄nquiores. **I**deo sanctiores i-
t̄m q̄ dixit de. **E**go de? qui app̄ui **A**-
brabam ysaac z iacob z nomen meū a-
donay non indicaui eis sc̄z patriarchis
Exod. vi. **N**ota nomē meū adonay id ē
essentie z p̄uidentie. **E**t inter p̄phas io-
hānes fuit sanctior z fuit circa p̄ncipiū
fontale sc̄z xp̄m quē digito oñdit z ip̄m
baptizauit int̄m q̄ de eo dixit xp̄us. **I**n-
ter natos mulierū zc̄. **E**t loquit̄ de pa-
triar̄chis sanctis **N**ō credatis q̄ maior
sit apl̄is sed p̄p̄x̄tis z sanctis veteris te-
stamenti quibz a xp̄o compar̄t̄. q̄n̄ dixit
Inter natos mulierū zc̄ p̄pter hoc dicit̄
Luce. viij. **D**ico enī vobis maior int̄ na-
tos mulierū p̄p̄x̄ta iohāne baptista nō
est pater q̄ compar̄bat̄ p̄mis sanctis **D**e-
inde venit p̄ncipiū fontale totius sancti-
tatis ih̄s xp̄s. **E**t illi qui cū eo fuerūt cō-
medentes zc̄ receperunt maiorē digni-
tatē sanctitatem z illuminationē. **I**deo
apl̄us ad **Ro. viij.** **N**os ip̄i p̄micias spi-
ritus h̄ntes glo. sc̄z t̄pe p̄us z ceteris ha-
bundantius. **D**einde venerunt martires
sancti z benedicti sed nec in tanta sancti-
tate vt apl̄i. **D**einde cōfessores. **E**t ista
rōne **J**ohannes qui de antiquis sanctis
xp̄o fuit p̄p̄nquior z conuenienter sanc-
tior fuit singulariter amicus xp̄i **Joh. iij.**
Amicus sponsi sc̄z **Joh.** qui stat z au-
dit gaudio gaudet. **E**t apl̄i qui de donis
sanctitatis fuerunt p̄mi z simul cuz xp̄o
fuerunt sanctiores z magis amici xp̄i **D**i-
cit p̄bus q̄ amicus est alter ip̄e. **J**ō di-
cit xp̄us ad apl̄os **thema.** vos amici mei
estis paret **thema** mō restringendo istaz

materiā v̄lem de oibus apl̄is ad beatum
bartholomeū. **I**nuenio q̄ p̄pter tria ha-
buit amicitia d̄a que tria si volumus ha-
bere erimus sibi similes non dico equa-
les. **N**am in eo fuit.

Primo spiritualis oratio.

Secundo vniuersalis subiectio.

Tercio martialis afflictio.

Propter qd̄ dicit xp̄s br̄o bartholomeo
singulariter z nobis generaliter vos ami-
ci mei estis. **D**ico p̄mo q̄ beat̄ bar-
tholomeus habuit amicitia specialē cum
xp̄o p̄ sp̄ialem orationē **R**ōham respi-
ciendo colloquendo z conuersando ami-
cicia z amor generat̄ inter duas p̄sonas.
Ista tria sunt in deuota z sp̄iali oratio-
ne in qua p̄mo respicit̄ z contemplatur
xp̄s a capite vsq̄ ad pedes **P**rimo quō
caput spinis coronatū fuit. aures que au-
dierūt vitupera z blasphemias z sic de
alijs z sic amor diuin̄ intrat in cor reco-
girando tantā pulchritudinē nostri amo-
ris sic deturpatā zc̄ **S**ecūdo colloquē-
do ratiocinando dicendo d̄ne parcatis
mibi ego sum in tali peccato seu defectu.
Ideo d̄ne iuuetis me z sic intrat amor.

Tercio cognoscendo contemplando
quō xp̄s sedet in mensa eternitatis dor-
mit cū eo cōtemplando requiē xp̄i. **I**sto
modo habet amicitia cū xp̄o de hoc scri-
ptura. **Q**ui diligit cordis mundiciā p̄f-
grām labioz suoz habebit amicum regē
Prover. xij. **M**undi cordis ē separa-
mūdanis negocijs z orationi cōtempla-
tioni vacare **stra** fecit br̄is bartholomeo.
Audite singularia de eo q̄ de nullo alio
legit̄. **N**am ita erat deuotus q̄ dicit hy-
storia q̄ orabat centies flexis genibz per
diem z centies p̄ noctē. **S**i ergo ex ora-
tione consequit̄ xp̄i amicitia alijs. igitur
b. bartholomeo. **S**ed quō intelligit̄ q̄ cē-
ties in die zc̄. **D**ico q̄ sic intelligit̄. **N**ā
x. excellentie legunt̄ de deo q̄ est vnus in
substantia z trinus in p̄sona zc̄ sc̄z

De sancto Bartholomeo Bermo

12. scilicet **Potencia**
Sapientia
Bonitas
Creatio
Gubernacio

Redēpcio
Glorificatio
Condēpnacio
Punificatio
Et iudicatio

Et quilibet istarū excellenciarū habet decē effectus et decē veces sunt centū et propter ista cencies in die flectebat genua. **D**icat practica quōd p̄us signabat se signo crucis et ostende quōd se signare debent assignando rōnes. **D**einde contēplatur. **P**rimū effectū potēcie dei totū mundū sustinēs et post dicebat orōnē a xpo ordinatā scilicet par n̄r et surgebat. **D**einde itē flectebat genua et signabat se qz crux xpi clavis est paradisi ut ait **Rabanus**. **E**t sicut q̄ vult camerā intrare oportet aperire etc. **I**ta d̄ celo cogitabat qd oēs creature sunt nihil respectu dñe maiestatis et post dicebat p̄ n̄r et sic de alijs. **E**cce q̄re dicebat cencies flectebat i die et nocte etiā toticēs. **S**i q̄ spūali ex orōne creatura p̄r assequi xpi amicitia ergo et beat⁹ **Bartholomeus** etc. possum⁹ dicere qd est amicus dei recordans de xpi verbo oportet supple q̄ vult esse amicus dei semp orare scilicet mane et sero et nō discedere oportet nos cencies in die etc. **M**oralit̄ non oportet nos orare cencies i die etc. sed veces q̄nqz de die et q̄nqz de nocte nō curādo de effectib⁹ illis s̄ contēplando illas decē excellencias.

Primo signādo se et purificādo cor cogitando potēciā dei q̄ de nichilo cuncta creavit et q̄n scencies cordis dulcedinem dicas p̄ n̄r etc. **S**ecūdo cogitādo eius sciam quōd oia scit et videt et nihil latet eū nec abscondet ab eo et sic dicat scdm̄ p̄ n̄r. **T**ercio de bonitate qz quicqd̄ fecit amore hōim fecit qz ipse nō indigebat celo et terra et sic de alijs. **Q**uarto creatio nem oim in diuersis gradib⁹ generib⁹ etc.

Quinto gubernacionē q̄modo puidet omnib⁹ de victu restitū etc. nec defecit nec superest in capite anni etc. **S**exto redemptionē quia ne alijs sibi credens et

obediens suspendat̄ in inferno voluit suspendi etc. **S**eptimo glorificacionē in aia et corpore beatis in die iudicij etc.

Octavo condēpnacionē cū quanto rigore damnat ipenitentes et ex hoc venit timor cordis etc. **N**ono purificationē animarū in purgatorio etc. **D**ecimo iudicacionē iudicij general̄ in q̄ erunt boni ad dexterā mali ad sinistrā etc. **E**cce q̄re de sanctis p̄dicant virtutes ut recipiant in exemplū. **I**do ait dauid in ps̄. **J**ubilare p̄mo. **B**enedict⁹ deus q̄ non amouit oracionē meā et misericordiā suā a me. **g**losa **Augustini**. **N**on amoueat a te orō tua et non amouebit a te misericordia diuina.

Dico scdo qd beat⁹ **Bartholomeus** habuit amicitia dei p̄ vniuersalē subiectionem quia omnib⁹ p̄ceptis dei fuit obediens. **I**deo xpus ait. vos amici mei estis. **S**i feceritis q̄ ego p̄cipio vobis etc. **J**oh̄anis. xv. **S**i dicat qd fuit obediens decē p̄ceptis nō est magna laus. quia omnes tenemur obedire. **R**esponsio ipse fuit obediens p̄ceptis decē et consilijs et etiā mandatis apostolicis quia oia seruauit que p̄cepit xps apostolis dicens. **C**untes in mundū vniuersum p̄dicare euuangelij omni creature. **M**arc̄ ultimo. vbi xps ostendit locū. vbi est p̄dicandū scilicet in mundū vniuersum nō solū in vna villa ciuitate seu p̄uincia. **R**ecte dedit eis modū quē tenet sol q̄ quādo erit illuminat calefacit et facit fructificare totū mundū. non quiescat in vno loco etc. **S**ecūdo ostendit materia p̄dicandā cū dicit euuangelij non autem virgilij seu ovidij. quia poete dāpnati sunt. **I**deo eorū doctrine neminē saluant. licet aurib⁹ placeant etc. **S**i dicat et nunq̄d possum⁹ p̄dicare vetus testamentum quia d̄r p̄dicare euuangelij. **R**ñ deo qd p̄dicat bibliā nō p̄dicat nisi euuangelij quia vetus testamentū nihil aliud q̄m euuangelij figuratū et in nouū testamentū expressatū. **E**t ista sunt verba dei q̄ conuertunt gentes et tangunt corda. **I**deo

R .j.

De sancto Bartholomeo sermo

apostolus ad **Roma**. pmo. Non erubescit predicare euangelium sed figuratum vel expressarum. Virtus enim dei est in salutem omnium credenti. Tercio ostendit quibus personis est predicandum quia omni creature non solum christianis ad consolandum animas sed conuersis iudeis agarenis quia virtus dei est in salutem omnium credenti. Istud preceptum optime seruauit beatus Bartholomeus. Dicitur quomodo post receptionem spiritus sancti incepit predicare in iherosolymis ubi multos conuertit. Deinde per iudeam et sic predicando iuit quousque puenit ad ultimam indiam. Secundum preceptum christi ad apostolos fuit de bello in quali bello rebatur apostoli. Moderni predicatorum venerunt in tempore pacis predicare inter christianos sed apostoli inter infideles et philosophos predicabant doctrinam altissimam nouam. Sicut de trinitate incarnatione de christi passione de sacramento altaris disputantes cum pharisaeis. Militabant contra naturam quae dat infirmitates contra demones et contra mortem suscitando mortuos curando infirmos expellendo demones hos misit christus predicare infirmos curare mortuos suscitare leprosos mundare demones eicere.

Matth. x. Ad practica de bello beati Bartholomei. Nota quod postquam predicauit de trinitate sed quod est unum deus in essentia et trinum in personis. Stratum pharisaeis contra arguebant. multiplicat suppositis. id est. in diuisis necesse est ut essentiae multiplicentur. Beatus Bartholomeus respondebat dicens hoc verum est in creaturis sed non in creatore ad quem pharisaei non puenierunt. Et ad probandum suscitabat unum mortuum dicens sicut tres personae diuinae sunt unum deus. Ita anima et corpus et vita sunt unum in te surgas et mortuus surgebat. Idem postquam predicauerat de incarnatione pharisaei dixerunt contra finitum non est proportio aequalitatis vel mensurabilitatis sed per mensuram vel equalitatem sed est proportio causalitatis et hoc est necesse quia primum principium infinitum est causa finiti et ad probandum istam veritatem

curabat leprosum vel surdum et cetera. Idem de passione christi ne sibi credentes et obediens suspendentur in furca inferni et pharisaei contra arguebant dicentes frustra fit pro plura quod potest fieri pro pauciora. Cui ergo de solo verbo potest saluare quod oportuit eum pati et. Respondeo quod regula habet verum quod frustra fit et. si ita bene fiat. Et ad probandum hoc curabat mutum. Idem de sacramento altaris quod fuit magne difficultatis ad credendum pharisaeis dicentibus contra locum et locatum debent proportionari ut patet in quarto pharisaeorum. Respondeo autem beatus Bartholomeus hoc est verum naturaliter sed istud est supra naturaliter ad probandum curabat infirmum et patens bella quae tangit christus in dicta auctoritate **Matth. x.** Nos misit christus et.

Tertium preceptum christi quod dedit apostolis fuit de paupertate **Matth. x.** Nolite possidere aurum neque argentum neque pecuniam in zona vestri neque peram neque duas tunicas neque calciamenta neque virgam cum ista paupertate conuertebant gentes dicebant enim gentes quod volunt isti a nobis et alii dixerunt salutes nostras querunt et non pecuniam. Dicitur hic miraculum quod fecit in india de curacione filie regis a demone et quod rex misit sibi tot pecunias et nihil voluit inde recipere. Dicitur quomodo conuertit regem et omnes de illa citate. Ecce bellum suum. Ita si nos modo essemus boni et non diligeremus tamen bona temporalia non solum christiani sed infideles conuertentur sed quod sumus male vite. Non solum infideles non conuertuntur sed christiani perdunt fidem. Dico tertio quod beatus Bartholomeus habuit amicitiam christi per martiriale afflictionem pro martirium eius homo acquirit amicitiam dei pro merito. Abrahama temptatus est et per multas tribulationes probatus amicus dei effectus est. **Judith. vii.** Nota quatuor martiria beati Bartholomei que ponuntur a quatuor authenticis doctoribus. Dicitur primo quod post conversionem polemij regis astrages frater polemij misit mille homines armorum ad capiendum beatum Bartholomeum. Primum tormentum quod sibi

Et de sancto Bartholomeo sermo
m. l. ii. et de sancto Bartholomeo sermo
pp. h. v. c. p. p. p.

De sancto Bartholomeo sermo
m. l. ii. et de sancto Bartholomeo sermo
pp. h. v. c. p. p. p.

redit fuit fustiu cesio fortit q miraculus
 erat quia no moriebat z in quolibet ictu
 dicebat Ihsus optima medicina e ista.
 Istud tormentu ponit beatus Ambrosius?
 Scdm tormentu ad maiore sui pena
 fuit quia crucifixus vrlis pedibz in altuz
 Et istud ponit doctor magister Ter
 cum postq fuit a cruce depositus fuit ex
 coriatus cogitate pena. Istud tormentu
 ponit theodor? in tantu q dicunt aliqui
 q ai pelle in collo pdicabat. Quartu
 tormentu est q fuit decapitatus. Istud tor
 mentu ponit historia. Si ergo ex martiri
 ali afflictione quis efficitur amicus dei igit
 marie beatus Bartholomeus. Moraliter
 si volum? intrare paradisi oportet q in
 hys qtuor tormētis simus similes beato
 Bartholomeo. Primo vt sim? fustibus
 cesi na qn aliquis in aliq statu malo diu
 viat z emendat se statim p oblocutionibz
 fustibus cedit. Dicat de quolibet quādo
 aliquis couertit ad deū z incipit bonā vi
 ram statim veniunt fustiu cesores de hoc ait
 apostolus. Omnes q pie volunt viuere
 in xpo ihesu psecutionē patient. Scda ad
 Cor. iij. Scdo oportet vt sim? crucifia.
 Cur signat pñiam quā debem? sustine
 re. Ad galathas. v. Qui xpi sunt carnes
 suā crucifixerūt. Tercio oportet vt simus
 excoziati si habet pellem leoninā supbie
 z vanitatē humiliemini. Idē de auaris si
 habent pellē vulpinā oportet excoziari re
 stituendo vsuras z illis dolor est s opor
 tet restituere vsuras zc. Job. ij. pelles scz
 male vite vsure luxurie zc. p pelle scilicet
 aie. Et cuncta q habet homo dabit pro
 anima sua zc. Quarto oportet decapitari
 caput vnde venit omne maluz quod est
 superbia z psumpcio quādo homo super
 bit z psumit de vanitate sua scia vel inge
 nio ergo oportet decapitari quoniā inicitū
 omnis peccati est superbia Ecclesiastica. l.

De sancto Augustino. Sermo
Lucerne arden

tes in manibz vestris. Verbu istud habet
 textualiter. Luce. xij. Et officialiter in eu
 uangelio p sent solēpnitatis. Sicut sacrl
 hodie per totū mūdū in ecclia dei fit festū
 illi? magni doctoris z gloriosissimi docto
 ris beati Augustini epi. Etia de eo erit
 sermo nū p sēns maxime qz si placet i sua
 vita inuenim? multas bonas materias
 speculatiuas z morales. Sed vt te? det
 nobis suā gāā habūdātissime. Salutes
 vgo maria zc. Pro breui delaracōne
 verbi ppositi z materie pdicande introdu
 ctione. Sciendū q in sacra scptura virtu
 res infuse qbus deus datoz virtutū sancti
 ficat aīas humanas dicunt lucerne arde
 tes. Rō qz sicut camera obscura z tene
 brosa illuminat z pulchrificatur lucernis
 ardentibz. Sic camera conscie humane
 illuminat z pulchrificat cōtra tenebras z
 turpitudines pctōz virtutibz a deo infus
 quādiu autē hō est in pctis z in mala vi
 ra dom? conscie ē obscura z tenebrosa s
 qn deus accendit in ea lucernas virtutum
 efficit clara z pulchra z tunc de? eā vult
 inhabitare. vnde ait. Delicie mee esse cū
 filijs hoīm scz in conscis illuminat. puer
 bioz. viij. Sicut verbi grā conscia psone
 vane z pompose z superbe tenebrosa est
 z habitacio demonū. Sed qn placet cre
 atoz q illuminat lucerna virtutis humili
 tatis cordialis dimittendo pompas z va
 nitates zc. tūc est pulchra z clara z ē ha
 bitacio dei. Itē psone auara camerā con
 scientie habet obscurā plenā pulueribus
 quia nō curat nisi de terrenis bonis s qn
 a deo accendit in ea lucerna virtutis pau
 peratis spūalis efficit clara z pulchra.
 quia licet habeat multas pecunias de bo
 no iusto non tamen ponit in eis spem nec
 cor sed manus recipiendo necessaria alia
 distribuit egenis. Itē psone luxuriosa
 camera eius conscie nō est nisi domus
 porcor s quādo a deo accendit lucerna
 virtutis castitatē corporalis est clara z pul
 chra zc. Idē de psone inuidiosa vt ha
 R .ij.

beat officii regimen etc. eius conscientia est camera dyaboli quia invidia dyaboli mors intrauit in orbem terrarum sicut quando accenditur lucerna virtutis dilectionis fraternalis efficitur pulchra et clara. **I**dem de persona gulosa excessiue comedendo et bibendo ieiunia ecclesie frangendo iam pransi missam audiendo. **S**ed quando accenditur lucerna virtutis abstinentie virtualis etiam tunc efficitur clara. **I**dem de persona iracunda quando non vult remittere iniurias sicut tenet in corde cum desiderio vindicte. **S**ed quando accenditur virtutis lucerna patientie camera conscientie efficitur clara et pulchra quia sicut dominus noster et rex ihesus christus fuit patiens remittens dolentem. quanto magis nos quam sumus. **V**ermes etc. **I**dem de persona accidiosa licet enim laboreris ad congregandum bona spiritualia scilicet virtutes et merita accidiosi estis. **S**ed modo illi qui laborant pro bonis terrenis congregant diu diligentes dicunt. **Q**ui autem in bonis spiritualibus dicunt negligentes sicut in fine peribit quando tales veniunt coram christo et nullum lucrum portant mittunt per christum ad hospitem miserorum ad infernum. **S**ed quando accenditur lucerna virtutis diligencie etc. patet ergo ratione quod virtutes infuse quibus iustificantur anime dicuntur lucerne ardentes. **A**uctori- tas quam allegorice dixit deus patri filio suo ihesu christo facies lucernas septem et ponas eas super candelabrum ut luceant ex aduerso. **E**xodi. xxv. **A**d litteram fuit dictum moysi allegorice christo septem lucerne sunt septem virtutes predicte. **N**ota facies lucernas id est virtutes septem quia ipse christus facit eas in anima per infusionem. **I**deo david vocat christum dominum virtutum. **P**salm. xliij. dominus virtutum ipse est rex glorie quia contra peccatum superbie supple ex opposito illuminat lucerna humilitate. **C**ontra peccatum auaricie lucerna spiritualis paupertate. **C**ontra peccatum luxurie lucerna castitate. **C**ontra peccatum inuidie lucerna caritate. **C**ontra peccatum gula lucerna abstinentie. **C**ontra peccatum ire lucerna patientie. **C**ontra peccatum accidie lu-

terna diligencie. **D**e huiusmodi virtutibus loquitur ego in thymate beato Augustino dicens. **B**eate augustine lucerne ardentes supple sunt in manibus vestris. **N**on dicit solum in oculis nec in auribus nec in ore sicut etiam in manibus quia multi habent predicatas virtutes solum in oculis legendo virtutes quia sunt apri et scientes sicut eorum vita est viciosa. **A**lij habent virtutes solum in labijs predicando legendo disputando de virtutibus sicut eorum vita est scandalosa. **D**e istis dicit lucerne ardentes in oculis nostris vel in labijs vestris. **A**lij habent virtutes solum in auribus ut nos modo et illi qui audiunt sermones sicut audito sermone nihil ponunt in opere. **I**stis dicit lucerne ardentes in auribus vestris non sufficit habere virtutes in oculis nec labijs seu auribus sicut in manibus ut scilicet sicut legunt audiunt vel predicant quod ita seruiet et faciant opere. **E**t quia ita fecit beatus Augustinus dicit. **I**deo itez possum sibi dicere lucerne ardentes. id est virtutes animam pulchrificantes in manibus vestris non solum in oculis contemplan- do speculari nec in auribus audiendo nec in labijs predicando sicut in manibus opere seruando. **E**t potest verificari de eo vna prophetia Zacharie que angelus suscitauit a somno dicens. **Q**uid tu vides et dixit vidi et ecce candelabrum aureum totum et lampas eius super caput ipsius et septem lucerne eius super eum. **Z**acharie. iij. **N**ota candelabrum aureum totum est beatus Augustinus. **A**lij doctores dicunt lucerne. **N**emo accendit lucernam et in abscondito ponit neque sub modio et ad litteram christus vocat quemlibet doctorem lucernam sicut super candelabrum scilicet beatum Augustinum quia audeo dicere quod omnes doctores qui venerunt post eum susceperunt super eius doctrinam sanctam puram catholicam aut purissimi sine errore falsarum opinionum et quilibet doctor est contentus ad probandum dictum suum. **S**i potest habere vnam auctoritatem beati Augustini. **N**ota et lampas eius scilicet sapientie super caput eius et septem lucerne eius. id est septem virtutes quas habuit contra septem peccata mortalia de-

quibus nunc volo vobis predicare. **P**rima eius virtus est humilitas quae in eo fuit maxima virtus quia de apostolis quae scia inflat. **A**d **Roma** viij. Quando in aliquo villa vel communitate est aliquis doctor famosus tunc est inflatus vento superbie sicut beatus Augustinus in toto orbe famosissimus et maximus omnium scivit se humiliare. **C**um autem adhuc esset puer fuit ita subtilis et ingeniosus quod per se sine magistro didicit septem artes liberales. **P**ro quibus modo unus homo indigeret septem annis ad sciendum tamen cum toto hoc habebat cor humile. huminem despiciebat nec disputando aliquem confundebar. **E**t ista humilitate et orationibus multis fuit conuersus quod per. xxx. annos fuit in errore manuduxor. post conuersionem nolebat habitare in ciuitatibus nec villis quod erat ita famosus quod timebat vanam gloriam. **S**ed stabat in domo extra ciuitatem et possessionibus suis non cantat ecclesia post mortem multis reuersus est Augustinus ad agros proprios ubi cum amicis etc. **V**alerius autem episcopus yponensis. audita eius fama cupiebat ipsum habere in sua ecclesia eodem tempore in ciuitate yponensi erat quidam magnus diues vsurarius et male vitae quod misit Augustinum quod ad eum accederet et verbis ex ore suo audiret et seculo renunciaret propter quod Augustinus illuc statim iuit. hoc sciens valerius episcopus retinuit eum et licet iniuriam in presbiterium ordinauit quod ad tantum officium se indignum reputabat. **M**iser et nunquam os meum est dignum aperire celum et manus mee tractare christum dominum meum nec corpus ut sit christi sepulchrum. **S**ed hodie ordinant iuuenes qui nec habent etatem nec scientiam nec virtutes nec conscientiam nec deuotionem sicut ribaldi luxuriosi etc. et volunt ordinari. **N**unc beatus franciscus voluit ordinari et quod fuit diaconus. **S**ed dixit. sufficit ex quo sum diaconus non reputo me dignum ad officium sacerdotii cum tamen fuisset sanctissimus. **I**dem de beatis Laurencio et Vincentio vbi statim postquam fuit clericus monasterium clericorum instituit et cepit viuere secundum regulam

sub sanctis apostolis constitutam. **E**t valerius episcopus potestate Augustino tribuit ut contra morem orientalis ecclesiae coram se in ecclesia predicaret. **E**nde cum multi episcopi de hoc murmurarent valerius de hoc non curabat dummodo pro eum fieret quod pro se fieri non valebat. **C**epit autem beatus valerius de hoc formidare ne sibi Augustinus tolleretur et ab alia ciuitate et in episcopatum peteretur et impetravit ab archiepiscopo ut ipse cederet et Augustinum yponensi ecclesiae in episcopatum promoueret sicut cum hoc Augustinus omnino recusaret compulsus tamen et coactus subcubuit et episcopatus curam suscepit. **R**ecusacionis est quia antiqui sancti episcopi plus curabant de animabus quam de redditibus. **M**odo est oppositum quia non considerant periculum anime sicut pompam mundi et vanitatem. **N**on sic Augustinus qui optime recordabatur de illa auctoritate. **J**udicium durissimum in hijs qui presunt fiet etc. **S**apientia. vi. **E**cce prima virtus. **S**ecunda virtus fuit paupertas spiritus alius licet enim episcopatus esset magnus pars tamen expendebat pro se non curabat de illa veridica regula quae dicit quod de re dicitur episcopatus debet fieri tres presbiterii prima pro ecclesijs repandis. secunda pro pauperibus sustentandis. tertia pro se imo de. c. presbiteribus Augustinus vix retinebat unam pro se quod simpliciter erat indutus melius induit modo unus simplex beneficiarius quam tunc unus episcopus. **E**t si aliqui diues faciebatur sibi veste modestam recipiebat eam et postea vendebat et faciebat sibi aliam ruderem et alias pecunias dabat pauperibus ipse enim dixisse legitur. **F**ateor de preciosa veste erubescere. **E**t ideo cum datur mihi vendam eam ut quia vestis communis esse non potest precium sit commune. **I**tem nolebat habere vasa aurea nec argentea nisi coclearia ut dicit historia. **Q**uid ergo faciebat de alijs redditibus dicit historia quod distribuere pauperibus viduis orphanis captiuis pro debitis etc. **E**t quoniam non sufficiebant redditus recipiebat calices superfluos dicit historia de vasis dominicis propter pauperes et captiuos iube

magnā gratiā in miraculis faciendo. Nota aliqua miracula ex legenda quādo autem fuit senex septuaginta sex annorum nunquā dimittebat p̄dicacionē imo dicit nonnisi responsoriū verbū dei vsq; ipsam egritudine in p̄termissis alacrit̄ et fortiter et sana mēte sanosq; cōsilio in scā ecclesia p̄dicauit. febribus autē laborās intelligenis dissolucionē sui corporis imminere septez ps̄. p̄niales sibi scribi fecit ipsosq; in lecto cōtra parietē positos lecto decūbans legebat. Si dicat̄ et nesciebat cor̄ ter. imo etiā psalteryū et forte torā bibliam s̄ qñ contēplando et plorādo eos legebat tūc plus stabat in vno versu quā vn̄ alius in septe psalmis. Idō vt recoz daretur de sequēti versu scribi fecit et vt teo vacaret liberi et eius intentio a nullo impediri posset. Ante decē autē dies sui exitus nullū ad se ingredi p̄cepit nisi tunc tantū quando medici ingrediebant̄ vel cū ei refectio offerret̄. Beinde cōfessus de paucis peccat̄ recepit deuotissime sacramentū cōmunionis et extreme vntionis et recepto valetē a canonicis et clericis migravit i pace et aīa illa sanctissima collata est in celo. Ecce quare d̄r thema lucerne ardentes. id est virtutes in manib; vestris.

De decollacione sancti Johannis baptiste. Sermo

Decollauit hero des Johannē in carcere. Verbum istud habet̄ originaliter Marci. vi. et recitatur in euuāgelio hodierno. Hodie sicut sat̄ est festū et solēpnitas beati Johānis baptiste scz martirij quōd p̄ honore dei fuit in carcere iugulat̄. Ita etiā de hoc erit sermo n̄r. Sed vt in p̄senti sermone deus det nobis suā copiosam gratiam ad vitē melioracionē et animarū cōsolacionē. Salutes virgo maria etc. Scā mater ecclesia per totū mundū ter in anno facit magnā solēpnitatē et memoriā

de sancto Johāne baptista scdm̄ q̄ ipse habuit tres excellencias et p̄fectiones singulares p̄mū festū est natiuitas quia singulare factū fuit qz non legit̄ de alio scō noui testamēti nisi de dño ihesu xp̄o et virgine maria q̄ fuerit nat̄ sanct̄ nisi de Johanne baptista. Itē de nullo alio sancto fit festū natiuitatis nisi de xp̄o et virgine maria et de Johāne baptista qz iam anteq̄ fuisset nat̄ erat sanct̄ hoc reuelauit gabriel patri suo zacharie di. Sp̄s sancto replebit̄ adhuc ex vtero matris suę et multi in natiuitate eius gaudebūt. Luce p̄mo Ecce p̄ma excellencia. Scdm̄ festum et excellencia est de sua vita qm̄ tenuit singularē super oēs in magna asperitate et penitencia quia solū erat qñq; ānoz quādo fugit de domo patris et intrauit desertū plenum leonib; et vrsis etc. in q̄ stetit. xv. annis et lacerat̄ vestibus quas secū duxerat quādo inueniebat pelles cameloz moruoz et de pilis illoz faciebat sibi ciliū q̄ iduebat. Comedeat locustas siluestres amoris alis et crunib; bibebat aquā solaz dormiebat sup̄ terrā cussinū suū erat durus lapis et talis vita nō legit̄ de alio scō de hoc ecclesia fact̄ solēpnitatē in duabo dominicis aduētus. Istā p̄fectionē vite beate Johānis reuelauit etiā gabriel zacharie patri suo dices. Erit magnus coram domino non corā mundo imo absconditus mundo vinum et liceram non bibit. Luce p̄mo Tercium festum et solēpnitas est hodie de suo fine et martirio qualif. p̄ honore dei sustinuit martiriū et fuit per herodē iugulat̄. p̄ter hoc istud festū dicit̄ decollatio sancti Johannis et de hoc festo p̄dicabo ego modo quia de isto d̄r thema. Decollauit herodes Johānnē in carcere. De isto martirio beati Johannis declarabo tria puncta de quibus poterimus recipere bonas doctrinas pro animarū consolacione et peccatorum correctione.

Primus punctus erit de sua capite. R. iij.

De decollacōe sc̄i

Johānis baptiste

cione carcerali

Secundus de sua morte et passio-
ne martiriali.

Tercius de sua sepultura corporali

In hijs tribus punctis stat tota historia
hodierna et sancti euuangelii. Dico
primo quod primus erit punctus de sua captione
carcerali. Pro quo notandum quod si ista captio
beati Johānis facta per Herodem comparatur
ad Christum tunc habet aliam conuenientiam. Si
vero comparatur ad Herodem habet magnam
maliciam et iniusticiam. Pro primo nota
quod Christus in sacra scriptura dicitur sol. Ratio est ista
quia sicut sol quando oritur et expandit radios
suos illuminat mundum et calefacit ipsum
et facit ipsum fructificare et arbores et ani-
malia et ita mundus conseruatur. Ita Christus
quando ortus fuit secundum humanitatem et ex-
pandit radios celestium doctrinarum in suis
predicationibus illuminauit mundum. Ita quod
nullus sibi credens et obediens remansit in
errore dubitatione seu falsa opinione.

Secundo inflamauit et calefecit corda
gentium in amore dei et deuotione cum an-
tea essent frigida seu frigide gentes.

Tercio fecit fructificare in operibus bonis
et meritorijs quod ante non fructificabant me-
ritoze ut scilicet pro illo tempore intraret paradysum.

Ecce ratio quare Christus dicitur sol. De hoc auctori-
tas que confirmat credentiam. Malachias
loquens in persona dei patris dicit vobis
timentibus nomen meum orietur sol iusticie non
dicitur sol nature Malach. iij. In ecclesia
dicitur virgini marie. Felix namque es sacra-
mento maria et omni laude dignissima quod ex te ortus
est sol iusticie Christus deus noster. Et beatus
Johannes dicitur lucifer sive stella matutina.
Ratio quia sicut lucifer preedit solem et est
maior et clarior alijs stellis ut videtur no-
bis. Ita Johannes baptista precessit Christum
veniens ante eum maior et sanctior alijs.
Inter natos mulierum non surrexit maior
Johanne baptista. Math. xij. Ideo quoniam
persone sancte ut Zacharias pater Jo-
hannis et Elizabeth Symeon et anna et

alie viderunt miraculum siue mirabilem nati-
uitatem beati Johānis quasi luciferi dixe-
runt. Quod dicitur Christus orietur sol iusti-
cie. De isto lucifero fecit deus questionem
Job dicens. Numquid producis luciferum in
tempore suo Job. xlvij. dicit glosa grego-
rij Luciferus. id est Johannes baptista. Et si-
cut oriente sole Lucifer absconditur quia a
nobis non videtur. Sic conueniens quippe
erat ut sole iusticie iam effundente suos ra-
dios doctrine et virtutum super terram luci-
fer occultaretur in secreto. Ideo voluit Christus
ut Johannes esset captus. Ecce hic aliam
conuenientiam respectu Christi. De hoc auctori-
tas. Et quo Christus incepit predicare et miracula
facere dixerunt gentes. Quod magis sapiunt
sermone istius quam Johānis. Ideo dis-
missio iohanne sequatur Christum propter quod
discipuli Johānis nondum instructi plene
iudicarent pro quo Johannes eorum magister
predebat famam predicationis dixerunt Johā-
ni. Rabi que erat tecum trans iordanem cui te-
stimonium prebuiisti. ecce hic baptisatus et omnes
veniunt ad eum Job. iij. quibus respondens iohannes
dixit. In hoc gaudium meum impletum est. Illud
oportet crescere me autem minui ibidem. Et
tangit beatus Johannes dictam rationem dicens.
In hoc gaudium meum impletum est. Illud
oportet et ceterum quia doctrina mea non illu-
minat per infusionem ut doctrina Christi nee bap-
tismus meus confert remissione peccatorum
ut baptismus Christi. Si autem volumus loqui
de captione iohannis respectu Herodis vi-
deo quod fuit maxima malicia et iniusticia. In
iustum vero fuit nimis capere hominem tam
sanctum et iustum maxime attentam causam de
qua loquitur euuangelium hodiernum a prin-
cipio usque libenter eum audiebat. Iste He-
rodes erat rex et habebat uxorem sed non
ira pulchritudinis et gratia ut erat uxor fratris
sui philippi. Et quod erat luxuriosus non fuit
conterens de uxore sua plus appetens pul-
chritudinem quam bonitatem mulieris ut
sunt multi. Ideo pulchritudo mulierum fa-
cit eis multa mala nee philippus suspicatus

De decol

beatus malis dicitur suo fina
Cognatus in rellens
lum et novellens r
illa melius est michi
dicitur glosa regis
Et si pulvis expe
trahit rotas et sic vix
suo proprio statum fa
citur. Dicit ioh
tota prima corum
nam alij facere nec a
conquerere nec corrige
re ad herodes. Et quod
publice eum conuenero
Non licet habere tibi
non est bene factum quod
trahit. Logitare qualiter
et per beatum iohannes qui
beatus dicitur infra se. S
ego si per dicitur propter quod
quod herodes ut occide
re iero. Nam talis es
nec sibi herodes o n
ego occidere ista ra
propter que sequit
dicitur diligis me sic
erat ita luxuriosus
omnis dicitur quod her
dicitur. Et illa ait capia
re quod populus
nec fuit aliud. A
dicitur predicaret misir
re obsequium de hoc M
Et qualiter capro be
nec herodes et malicia
dicitur habebat tres
capitulum. Secunda mulie
nec et retroces
nec ad hoc veniunt ut
capro dicitur mali pun
dicitur pulchritudine re
dicitur cogitacione
dicitur in ore. D
dicitur et ceterum. Venit
dicitur ad ocula. Ita

bat malū d' ffe suo finaliter herodes dixit
 Cognata si velletis venire mecum ego
 sum rex et vos essetis regina. Respondit
 illa melius est michi q' sum vxor vni? no
 bilis q' concubina regis vos iā habetis vxor
 em. Et si vultis expellere vxorē vestrā
 vadā nobiscū et sic vxores abstulit fratri
 suo philippo statim fama h' facti diuul
 gata fuit. Dixit iohes si hoc peccatū su
 stinet tota p'ria corrumpet. qz ita poterit
 etiam alij facere nec alijs au' debar hoc re
 darguere nec corrigere p'pter qd iohes ve
 nit ad herodē. Et qz peccatū erat notoriū
 publice eū corrigendo eū redarguit dicēs
 Non licet habere tibi vxorem fratris tui
 nō est bene factum q' tu teneas istā mere
 tricē. Cogitare qualiter ip'a fuit indigna
 ra p'ra brū iohes que se reginam reputa
 bat dicēs infra se. Si iste iohānes viuūt
 ego sū p'dita p'pter qd omni die instabar
 apud herodē vt occideret iohes de mane
 et te fero. Nam talis est modus mulier
 dicebat sibi herodes o malū esset quō po
 tero ego occidere istū tam sanctū hominē
 et p'phetam quē sequit' rotus mund'. Et
 illa bene diligitis me si finaliter autē q' he
 rodes erat ita luxuriosus et carnali amo
 re ceatus dixit quō fiet ne sit tumultus
 in plo. Et illa ait capiat primo et virebi
 tis quid faciet populus si hoc poterit susti
 nere deinde fiat aliud. Tūc herodes dum
 iohānes predicaret misit hoīes vt cape
 rent iohānem de hoc Mat. xiiij. et Mar
 vij. Ecce qualiter capto beati Johis fuit
 ex parte herodis ex malicia et iniusticia
 Moralit' hic habetis tres doctrinas vna
 tangit homines. scda mulieres. tertia con
 munitates et rectores Prima qualif
 herodes ad hoc deuenit vt secum duceret
 cognataz huius mali principium fuerunt
 oculi eius pulchritudinē respiciendo deīn
 et oculis veniunt cogitacōnes in corde de
 inde locucōnes in ore. Si possemus lo
 qui truffando et. Deinde tactus de truff
 his de tactu ad oscula. Ideo qui vult viuē

caste debet custodire portas oculoz et nō
 respicere. qz alias cadet. Ideo ieremias lo
 quens in persona iuuenum qui respiciunt
 libenter mulieres dicit. Oculus meus de
 predatus est animam meam. qz si habe
 ret omnia merita patriarcharum p'pheta
 rum et. in puncto q' respicitis mulierem
 concupiscendo eaz perdunt omnia qz pec
 cat mortaliter. Modo autē iuuenes et scu
 tiferi vbi deberent acquirere merita et re
 missionem peccatorz pdunt merita et aug
 mentāt peccata eundo ad ecclesias sermo
 nes et ad loca vbi sciunt confluere mulie
 res ad vidēdum Ergo ait gregorius. Nō
 debet intueri q' nō licet p'cupisci qui habet
 pulchritudinē vxorem potest intueri eam et
 concupiscere sed ab illa q' nō licet concu
 piscere auerte oculos tuos ne videat va
 nitate ait dauid in psalmo. Secūda
 doctrina tangit mulieres. qz illa nō debet
 sustinere oscula tactus et visitaciones sus
 spectas qd si faciunt peccant. Ideo errant
 et qz licet vbi est p'suerudo cognata possit
 cognatū osculari tñ periculosum est nam
 vterqz statim incalescunt. Ideo mulieres
 caueatis vobis Dicūt mulieres si aliquā
 do vir est zelopitus dicendo vxor mea q'
 re osculara estis illū homines respondent
 O dñe scra maria ip'e est cognatus me'
 et a nullo nō p'putaretur parentela s' si tñ
 homo sit senex q'muis sit cognatus ei' tñ
 et nolūt ipm osculari. Etiam si sit germa
 nus. Ideo auisetas vos. qz vbi est maior
 pericūm ibi maior dyaboli tēptacio. Ideo
 apls ait Fugite fornicacōm nolite locuz
 dare. i. ad Cor. vij. et ad Ephe. iij. Loc'
 dat dyabolo truffādo tangendo Ter
 cia doctrina tāgit rectores ciuitatis. Naz
 q'diu herodes peccauit secrete Johānes
 nō curauit corrigere eū qz de peccatis oc
 cultis nō punit p'munitas. Sed qñ fuit
 notorium tunc correxit ne corrumpet totā
 ciuitatem et terram hic habent exēplū
 et doctrinā rectores p'munitatē q' corrigant

peccata publica et notoria alia ira dei est
sup villā vlt' amuitatē peccata secreta nō
cadūt in iudicō hōim nec ex illis punietur
pmunitas vrbī grā. Si aliq̄s secrete pec
cat cū aliq̄ muliere deus dāpnabit ipsuz
s̄ qū est notoriū qz nulla pōt tergiuersaci
one zelari nisi corrigat̄ tota ciuitas puī
etur. **E**cce quare beatus iohannes q̄ erat
tanq̄ rector et prelatus voluit corrigere
illud peccatū fiat ergo ordinatio in psilio
et extra publica peccata et sic tenebris cō
siliū qd dedit apostolus illi magne ciuita
ti corinthiorū de quodam scubinario rōe
cuius ciuitas patiebat mortalitates siccit
ates et alia mala. **E**t paulus q̄ adhuc vi
uebat scripsit eis vnde habebant illa ma
la. dicēs omnino. i. notorie auditur inter
vos fornicatio nescitis qz modicum fer
mentū totaz massam corrūpit. **A**ufferte
malū ex vobis ipsis. i. ad **Corin.** v. Dixi
scōdo qz scōs pūct' esset de sua morte mar
tiali de q̄ dicit thēma decollauit herodes
iohāne in carcere. **N**ota practica. **E**x quo
brūis iohes fuit capt' illa iniqua mulier
nō quieuit dicens. **I**ste fugiet de captōe
vel liberabit a populo et clamabit contra
me. **I**deo nō quiescā donec sit mortu'. **E**t
ip̄a cum herode tractabāt mortem suā he
rodes nō audebat eum occidere. qz time
bat pplm s̄ iter se tractauerit secrete dixit
herodes tali die est festum mee natiuita
tis. **N**ota qz facere festū natiuitatis nisi d
sanctis est stulticia et tūc ego iurabo ba
rones et maiores regni et tenebim' mo
dum qz isti p̄sentient in morte iohis. **E**t q̄
isti sunt mecū bene quietabim' pplm et in
fine p̄adū intrabit puella et c. **E**t quicq̄
p̄cedit sibi datur iuramento firmabo et
ip̄a petet caput iohis et de iuramēto fac
to me stristari simulabo. **Q**uē hāc versu
cā et silacōm habuerūt vidēt inui i hysto
rijs scolasticis vbi sic dicit. **C**redibile est qz
herods cū vxore de nece iurauit vt occōm
inueniret occidēd' ordinato igif' p̄uicio
illa mittit filiā que optime sciebat tripu

diare qz mī sibi ostēderat. qz mīres dcius
ostendūt filiabo modū ornādi et tripudi
andi q̄z pater noster nec aue maria. **A**pi
nistri aut faciebant sibi iam sonū qz venie
bat ad saltandū que coram omnib' salta
uit et placuit cunctis iā ebrijs. **R**ex autē
ostendēs magnū gaudiū vocauit eam dis
cens pete qd vis et dabo tibi et iurauit il
li et quicq̄d petieris dabo tibi licet omni
dū regni mei. **E**t illa dñe peto qz de hoc
possim petere siue querere psiliū a matre
qd petā que alibi p̄metebat que cū ep̄s
dixit matri sue qd petā de illa dixit caput
iohis baptiste. **S**ed dicas regi corā om
nib' qz vrbū regis iuramento roborato
irreuocabile est et ita factū est respellis
herodes insinuandū se stristatū sila uir tri
sticia p̄fererat in facie cum leticiaz ha
beret in mente et illa ait dñe rex attenda
tis quid medio iuramēto p̄misistis tunc
maiores et barones iam ebrii dixerūt re
gi. **E**t dñe dētis sibi et nō est magnū quid
dare sibi caput vnius heremite pauperis
faciatis. **E**t ait rex dicit. vos ita et illi tra
dñe. **T**unc rex misit spiculatorē cū dis
co in quo portaret caput **J**ohannis. **J**o
hānes autē videns hominem credens qz
sibi portaret prandū qn̄ vidit asozū dix
it. vbi est abus et ille nō p̄orto tibi abum
ymo caput tuum erit abus. videns iohes
qz mori debebat alta voce clamabat. d. do
mine deus meus. **I**n manus tuas p̄men
do spiritū meum. **T**unc caput **J**ohannis
p̄ciditur. puella datur et a puella matri
adultere p̄sentatur. **E**cce qualiter bea
tus **J**ohannes scola virtutum magister
um vite sanctitatis forma. **N**orma iusticie
virginitatis speculum pudicie titulus ca
stitatis exemplum penitentie via peccato
rum venia fidei disciplina. **J**ohānes ma
ior homine par angelis legis sūma euā
gelij sancti. q. apostolorū vox. silentium
p̄lxatarum lucerna mundi p̄cursor iuro
tis totius medius trinitatis. **E**t hic tant'

nulla

27 p̄n⁶

dati iestui traditur adultere adit salta
 trice. Moraliter ioh̄es d̄r esse martir. viz
 te te eo cantat ecclesia p̄prensens martir.
 heremiḡ cultoz tamen nō p̄fite mortu
 us est qz herodes nō faciebat sibi questio
 nem te fite s̄ qz corripiebat eū de peccato
 luxurie. Nota ḡ q̄ nō solū p̄ fite x̄pi sed
 qui morit̄ p̄ virtute aliqua manu tenēda
 martir efficit. Si q̄s occidit a blasphēma
 roze quē replendit martir efficit cū bea
 ro iobelicet esset magnus maiorē rōnez
 habet martirij qui replendit blasphemuz
 ḡ luxuriosuz qz mai⁹ peccatū est blasphe
 ma qm luxuria incōpabiliter mai⁹ pecca
 tū esset semel dicere malas grates r̄. ḡ
 inrectificere centū hoies. Quot martires
 possent esse nō si vellent r̄. Ideo recto
 res p̄videat ne iuret gentes r̄ enozimi
 ter. Si aliquis notorie diceret malū de
 rege nō sustineret r̄ de deo quilibet potest
 loqui ad libitum ymo ponit̄ in truffa qm̄
 saunt aliq̄ iuratozē vt videat̄ puocant
 eum vt iuret. r̄ sic de alijs peccatis. Ideo
 x̄ps qm̄ fuit locutus de merito r̄ premio
 martirij dixit. Beati qui p̄secucōm patiū
 tur p̄pter iusticiā nō dixit solū p̄pter fidem.
 qz fides est vna virtus theologicalis sed
 iusticia est generalis p̄ omni virtute tam
 humilitatis abstinentie r̄ castitatis. Cū
 si mulier contradicēdo ribaldis occiditur
 martir efficitur. Nota de beata edulia vir
 gine r̄ martire de qua in kalenda natiuita
 tis dñi p̄ter b̄ dicebat sanct⁹ petrus. Ne
 mo vestruz patiat̄ quasi homicida aut fur
 aut maledictus aut alienozuz appetitor.
 Si aut̄ vt xpianus nō erubescat i isto no
 mine. Sed si qd̄ patim̄ p̄pter iusticiāz be
 an. j. pe. iij. r̄. iij. ca. Tercio restat nūc vi
 tate de sua sepultura corporali. Inuenio
 qz beatus Johānes habuit tres sepultas
 p̄prias vna fuit corporis alia capitis r̄ a
 lia anime. Prima fuit corporis corp⁹
 aurem eius sine capite habuit honorabilē
 sepulturam. Dicit eunāgelium qz discipu

li eius audita eius morte venerunt r̄ tur
 lerunt eius corpus r̄ posuerunt in monu
 mento. Secda fuit capitis r̄ istam fecit
 ista mala mulier que presentato sibi capi
 te a filia timens ne propheta resurgeret
 si cum corpore caput sepultum fuisset Jo
 cauere in pariete palacij fodit r̄ ibi caput
 posuit r̄ sepe caput volebat videre timēs
 ne resurgeret s̄ bene fuit psoluta. Unde
 cum semel caput Johannis in manibus
 teneret r̄ eitem gaudens plurimum insul
 raret dicendo. De iohānes vos voluist̄
 me seperare ab herode sed ego abstulī vo
 bis vitam r̄ caput a corpore. r̄ dñs nutu
 caput ipsū in eius faciem insufflauit et
 illa misera proritus exspirauit r̄ demōes
 eius animam ad infernum duxerunt filia
 vero eius cum super glaciem tripudiaret
 sub ea glacies resoluatur r̄ ipsa in aquis
 continuo p̄feratur r̄ modo tripudiat cū
 demonibus in inferno. Herodes autem
 in exilium missus ab imparatore ibidē mi
 serabiliter vitam finiuit. Ecce qualiter p̄
 soluti fuerunt. Tercia sepultura fuit a
 nime r̄ ista fuit in limbo inferni. Non ce
 datis qz anima Johannis statim ascēdit
 in celum. Quia non dum cristus per suas
 mortem r̄ passionem aperuerat ianuam
 celi. Sed descendit ad lymbum cum sac
 ris patribus qui lymbus est in corde ter
 re sibi em̄ inferius est infern⁹ dampnato
 rum. Deinde lymbus puerozum. Tercio
 locus purgandoz. Quarto superius erat
 locus patrum sanctorum. Modo con
 template hic quando sancti patres vide
 runt animam Johannis dixerunt r̄ quis
 es tu. Ille r̄ non cognoscitis vos illum
 de quo dixit ysaias. Vox clamantis in de
 serto r̄ gauisi sūt sancti patres r̄ narrauit
 eis quomodo cristum baptisauit r̄ mū
 do oñdit r̄. De ista sepultura dauid vi
 xit. Quis est homo qui viuet r̄ eruet ani
 mam suam de manu inferi quasi dicat hul
 lus i psalmo. Misericordias domini. r̄

cōne creata est super omnes purā creaturā
 Quarto humanitatis et diuinitatis vno
 de hoc dixit angelus virgini marie quod enim ex
 te nascetur sanctum vocabitur filius dei **Luce.**
 primo. Similiter virgo maria fecit fructum
 sanctificationis non dico equaliter nec
 ipsa dicit **Ego** quasi viris scilicet quod non in instā
 ti eius corpus fuit formatum etc. Sed quod
 eius corpus fuit formatum et anima creata et
 infusa quod ista dicit conceptio geminis quod
 est perfecta quod conceptio seminis imperfecta est.
 non expectauit deus nouē menses nec unū
 nec etiam ebdomadā unā vno creditur
 quod eadem die et hora fuit sanctificata super
 omnes sanctos et sanctas et etiam angelos
 auctoritas de hoc dauid in psalmo **xlvi.** Flumi
 nis impetus letificat ciuitatē dei sanctifica
 uit tabernaculum suum altissimus deus in me
 dio eius non commouebitur. adiuuabit eam deus
 mane diluculo in quibus psalms. quatuor ponitur
 de eius sanctificatione.

- Primo** quantitas
- Secundo** dignitas.
- Tercio** firmitas
- Quarto** primitas

Primo ostendit quantitas sanctita
 tis virginis marie cum dicit fluminis im
 petus quod totum flumen diuinam gratiam effu
 sum est super eam in sanctificatione. In sac
 tificatione aliorum sanctorum infundit vna gut
 ta gratie diuine. quod vni sanctus habuit vnā
 guttā gratie alius aliam etc. quod in virgine ma
 ria fluminis impetus. **Secundo** certis partibus
 dat gratia spiritus marie vna totam se infudit
 plenitudo gratiarum propter quod dicit letificat ciui
 tatē dei quoniam virgo fuit sanctificata nullus homo
 sciuit si angeli sciuerunt. Quod quod gaudium fe
 cerunt. **Rō** quod dixit christus quod gaudium est an
 gelis dei in celo super vno peccatore agere
 quanto magis super virgine maria quod nunquam
 peccauit. **Eccē** quod dicit fluminis impetus
 letificat ciuitatem dei **Sedō** declarat sua
 dignitas cum dicit sanctificauit tabernaculum
 suum altissimus si camere militum sunt op
 time ornate dignum est quod camera regis

sit magis ornata. **Deo** dignum fuit ut sa
 bernaculum suum scilicet camera in qua fi
 lius dei debuerat uouem mensibus habi
 tare quod fuisset super omnes sanctificata
Bernardus. **Ego** puto quod et copiosior
 sanctificationis benedictio quam in alijs sanctis
 in utero sanctificatis in eam descendit quod
 non solum ipsius ortum sed et vitam eius
 ab omni peccato reinceps inuicem conser
 uaret. **Tercio** declaratur sua firmitas cum
 dicitur. **Deus** in medio eius non commo
 uebitur qui scilicet habitat in ea per grati
 am dicere et commoueri cadit homo per pec
 catum mortale. **Deo** apostolus qui se ex
 istimat stare scilicet in gratia dei videat ne
 cadat prima ad **Corinthios** secundo. **Et**
 non commouebitur per peccatum veniale.
Nunquam fuit aliquis sanctus nec sancta quoniam
 ceciderit vel commotus fuerit nisi **Cristus**
 et virgo maria iam in hac vita habuit pri
 uilegium sanctorum qui sunt in celo qui non
 possunt nec cadere nec commoueri dauid.
 in psalmo. **cxliij.** Non commouebitur qui
 habitat in iherusalem. Sic nec virgo ma
 ria quia nunquam peccauit mortaliter nec ve
 nialiter nec corde cogitando etc. Ipsa enim
 fuit illa mulier fortis de qua **Salomon**
 quesuit a suis doctoribus dicens. **Muli**
 erem fortem quis inueniet **Proverbio.**
 ultimo capitulo. **Nullus** doctorum scuit
 respondere et spiritus sanctus sibi respon
 dit dicens. **Procul** et etc. vltimis finibus
 quia in vltima etate debuit esse. **Nota** quod
 ista questio mulierem fortem etc. **Ina**
 pit per aleph quod interpretatur marie. quod
 tot anni fluxerunt a salomone usque ad vir
 ginem mariam. **Quarto** declaratur primi
 tas cum dicitur adiuuabit eam deus mane di
 luculo et loquitur de sanctificatione virginis ma
 rie inuenio sex horas in quibus sanctificauit cre
 aturas aliquas scilicet hora plenitudo hora ves
 perarum. tertia hora meridiei. quarta hora
 tertiatarum. quinto hora prime. sexto in au
 roza hora campletorum ut satis in solis oc
 casu. **Ista** hora sanctificantur etiam illi qui

Bern
 in peccatis et
 penitentiam et reus
 non tales sanctificantur
 osidolum. Et in tota sa
 licet quod alibi fuerit si
 magis et latrone de quod
 no legat quod vni fecerit
 per fur malus et viciol
 quod fuit ad morte ba
 re peccans quod vix po
 tuit miserere mei di
 mi. Cui ipse Amen
 cum eris in paradiso. In
 nae quod dicit. quod et na
 latroni. quod magis mirac
 videntes facerent boni
 mortuos. De ista sancti
 cernias. **Act. ij.** Ali
 speraz. ut illi qui no
 cessit ad reuē pntem f
 talis sanctificantur p
 uentalem. **Salmo** dicit ap
 tunc penitentiam nunci
 quod penitentia. **Serui** a
 sancti vixit in sancti
 Alij sanctificant in n
 licet maritus qui fer
 ut quod honore xpi. **Isti**
 pphorem matrimoniales
 inuenerunt pperant deus h
 in caro maritus ex fe
 vltimo vltimo suos. **So**
 Alij sanctificant hora red
 inuenerunt baptismale. **De**
 hunc nouere baptisaris. **P**
 in fultis et abluere estis se
 hunc ad **Corinthios**. **vi.**
 in vno solis fuerunt san
 pntis ante quod nascente
 in et **Jeremias** et **iobee**
 magis copes de vltima sancti
 corae non cogit ad cre
 vltimo natio fuit a reo san
 tatio iobae baptista **Luce**
 inuenerunt ad hunc epa

vixerunt in peccatis et malis plorant et
 perunt misericordiam et deus dat eis contricio-
 nem tales sanctificantur per contriciones
 cordiales. **S**ed in tota sacra scriptura non
 legitur quod aliquis fuerit sic sanctificatus nisi de
 vno scilicet de latrone de quo dicit leo papa. **Q**ui
 non legitur quod unquam fecerit aliquid bonum sem-
 per fuit malus et viciosus et hora pleto-
 rij qui fuit ad mortem habuit tantam contricio-
 nem de peccatis quod vix potuit formare verba
 domine miserere mei domine venis in regnum
 tuum. **C**ui christus Amen dico tibi hodie mecum
 eris in paradiso. **N**ullus sit ira stultus
 quod dicat quod deus ita miserebit michi sicut
 latroni quod magis miraculum esset quod male
 viuentes facerent bonum finem quam suscitare
 mortuos. **D**e ista sanctificatione dicit **Je-**
remias Jer. xij. Alij sanctificantur hora
 vespere ut illi qui non sperant finem sed ante
 redeunt ad deum patienter faciunt afflictiones
Tales sanctificantur per penitentiam sac-
 mentalem. **T**alibus dicit apostolus postquam fe-
 cerint penitentiam nunc liberati a peccatis
 scilicet per penitentiam. **S**ervi autem facti dei habe-
 tis fructum vestrum in sanctificationem ad. **R**o-
vi. Alij sanctificantur in meridie quando feruet
 calor sicut martires qui feruore spiritus occu-
 bant pro honore christi. **I**sti sanctificabantur
 per passionem martirialem de quibus dicit
 scriptura preparauit deus hostiam scilicet corpus
 suum seu caro martiris ex feruore spiritus sanc-
 tificauit vocatos suos **S**ophonie primo
Alij sanctificantur hora tercie ut infantes per
 ablutionem baptismalem. **D**e ista dicit apo-
 stolus nouiter baptisati. **P**etrus autem
 aliqui fuistis sed abluti estis sed sanctificati
 estis. **i. ad Corinthios. vij.** Alij hora pri-
 me in ortu solis fuerunt sanctificati qui in
 utero matris antequam nascerent effecti sunt
 sancti ut **Jeremias et iohannes de Jeremia**
 antequam exires de vulua sanctificauit te. ista
 auctoritas non cogit ad credendum nisi quod
 quando debuit nasci fuit a deo sanctificatus. **I**tem
 de beato iohanne baptista **Luce. i.** Spiritu
 sancto replebitur adhuc ex utero matris sue

Sed virgo maria in auroza fuit sanctifica-
 ta homo expectauit deus nouem menses nec
 unum tantum. **S**ed in eodem die et eadem ho-
 ra. **E**cce quare dicit. **A**diuuabit eam deus
 mane diluculo non hora completorum
 nec vespere tantum sed mane in auroza. **E**cce
 eius fructus sanctificationis. **I**tem possu-
 mus dicere in laude christi et virginis glo-
 riose illud david. **D**ominus dabit benigni-
 tatem scilicet in incarnatione. **E**t terra nostra
 scilicet virgo maria dabit fructum suum post.
Tercius fructus christi fuit de presentacio-
 ne temporali. **N**am post sui natiuitatem
 fuit presentatus in templo domini. **Luce.**
ij. Postquam completi sunt dies purgacionis
 marie secundum legem moysi tulerunt ipsi iheru-
 rusalem ut sisterent eum domino pariturus.
Similiter et beata virgo non dico equi-
 liter sed post natiuitatem ex utero matris et
 est ablata cum suam fuit deuotissime in
 templo domini presentata. **M**ora hysto-
 riam breuiter speculando de ascensu virgi-
 nis per quindecim gradus in templum dei.
Nam illa ascensio fuit ministerio angelo-
 rum facta eam ducentium. **C**um dicit **gre-**
gorius primo dyalagoz in hoc mundo vi-
 sibili nichil per creaturas visibilem dispo-
 ni possunt quod potest intelligi et redarari ad
 modum sponsatum in die nuptiarum que
 usque ad ecclesiam ducunt per parentes ea-
 rum et ex tunc assumuntur a consanguini-
 neis sponsi et per maximum de beata virgi-
 ne et tangit **Jeromimus** scilicet quod supra. **ii.**
 ordines angelorum archangelorum tantum.
Item cantatur exaltata es sancta dei geni-
 trix super duos angelos ad celestia regna
 et supra sex gradus sanctorum scilicet
 virginum confessorum martirum aposto-
 lozum prophetarum et patriarcharum et
 rar sublimanda. **M**ulte filie congregaue-
 runt diuitias tu supergressa es vniuersas
Proverbiorum ultimo capitulo. **M**o-
 raliter notatur hic super hoc quod parentes
 virginis diligentes fuerunt ad complen-
 dum et faciendum votum contra venieres.

39 fite y

z nō p̄plentes q̄z licet dicant doctores q̄
maius meritū est q̄n mediante voto ho-
mo seruat castitatē paupertatē z obediē-
tiam q̄m sine voto ceteris paribz s̄ est tm̄
periculum z peccatū fractio voti q̄z mai⁹
peccatū est q̄m homicidiū dicit t̄xologi
q̄ maius peccatū est falsū iuramentū q̄m
homicidiū. Et beatus thomas dicit q̄ ma-
ius peccatū est fractio voti. Nota contra
clericos ignozātes dicentes q̄ peccatum
luxurie nō est mai⁹ peccatū. v̄z est in la-
icis s̄ sufficit ad dampnacōnez in clericis
aut̄ z religiosis est de maioribz p̄pter vo-
tum. **Caueatis ergo a votis nisi p̄pleatis.**
Dicit em̄ scriptura Si q̄d vouisti deo ne
morzeris reddere. displicet em̄ ei infidelis
z stulta promissio Eccl. v. Nota ne mo-
zeris reddere. **Si facis votū infra certuz**
tempus complēdum debes illud cōplere
infra illud tempus alias plus peccas q̄m
si occideres hominē. Si autem nō statui-
sti certum tēpus debes p̄plere statim ha-
bita oportunitate. Ideo dicit ne more-
ris. Nota p̄tra illos qui nunq̄ inueniunt
tempus oportūm z q̄n sunt senes petūt
dispensacōm. displicet enim ei infidelis z
stulta p̄missio que nō p̄pletur. Stulta p̄-
missio est ei q̄n fit sine deliberacōne. Pri-
mo ex deuocōne aliqui subito faciunt vo-
tum. Secūdo ex indignacōne q̄n eis fit dis-
plicentia aliqua subito faciūt votum vel
nō intrandi domum illius vel nō ludendi
cum eo z huiusmodi cōtrarietatem z vo-
tendo frangunt votum q̄d nō debet sua-
ri. Tercio ex tribulacōne sc̄z doloris z in-
firmitatis vel in partu mulierz z post ni-
chil faciunt quasi velint dñi decipe. Itē
nota contra illos qui p̄mittunt filios ad
seruiciū dei in religione vel sacerdotio z
post nichil faciunt nec curant expectantes
filium gibosū vel filiam vt illam deit zē
Ecce quare dicit si q̄d vouisti zē. Quar-
tus feuctus x̄pi est vel fuit de magnifica
cōne virtuali vel spiritali quousq̄ x̄pus
fuit. xxx. annoz. ita vixit q̄ nō reputaba-

tur magnus ymo reputabatur faber liguari
us s̄ in baptismo fuit magnificatus quā
do Jobes ipsū baptisauit celi sunt ap̄ri
super eū z descendit spiritus sanctus in sp̄e
columbe super eum z vox patris in tonitru
hic est filius meus **Mat. ij. z Luc.** Tūc
apud homines fuit ita magnificatus it̄m
q̄ fugit i deserto. Similiter virgo maria
nō equaliter. Et ecce quōd ex quo virgo
maria fuit presentata in tēplo in quo ste-
rit decem annis cum alijs virginibz quasi
essent moniales. Ita faciebant antiqui
Nota p̄tra cōsuetudinem de puellis non
uentibz ad ecclesias. Nota de hystoria
z dispensacōne z qualiter spiritus sanctus
descendit in sp̄e columbe super virgā sp̄o
si sui Ioseph quēa dmodū super x̄pm in
baptismo z sic virgo fuit valde magnifi-
cata de isto fructu dixit salomon i p̄sona
virginis sub vmbra illius quez desiderat
anima mea sc̄z vt sit michi in patrē z sp̄o
sum zē. **Canticor. ij.** Adoraliter nota h̄
sup hoc q̄ virgo fuit desponsata p̄ verba
de presenti q̄n em̄ fit p̄ verba de presenti
v̄z matrimonū est etiam si nō sequatur
copula carnalis nec possunt separari nisi
p̄ ingressum religionis si nō fuit secuta co-
pula siue publice siue clandestine p̄traxe-
runt. Si clandestine excommunicati sunt
nec possunt separari. Ideo qui clandesti-
ne contrahunt z post vel timorem paren-
tum vel odio ipsa ducat alium ipsa est pu-
tana. Et primus qui est vir. z etiā si ip̄e
p̄trahit cum alia leno est. Quō sūt ml-
ti qui credunt habere vxorem z nō habēt.
Item sunt alia multa impedimenta vos
non creditis aliqd̄ facere in baptismo vel
confirmacōe q̄z om̄s vultis esse p̄pates
z cōmatres z est ita q̄ si estis p̄patus de
aliquo vel aliq̄ etiaz vxoz legitima ē p̄na
eius z econuerso etiam si nō sit presens z
nunq̄ alius filius v̄z potest cōtrahere cū
illa licet papa possit dispensare. Itē si de-
ricus qui baptisat habet filios nō possunt
p̄trahere cum illis quos ipse baptisauit z

quod sunt in hoc casu. Itē
cū aliq̄ conuincitur in fr
non est matrimonū. Licet
sententia ab aliquo gradu
conuincitur q̄ cū sorore
nō potest. Itē dicitur an
illam vxoz peccatis. Itē
Ita ego nō est vxoz
p̄pater dispensare nisi
Ita nō t̄m in omnibz q̄
vxoz fratris quia est cō-
Nullus p̄ habere mar-
peccatis cū sorore sua
peccatū cū patre v̄z cō-
vel quarto gradu papa
Itē est optima cōiunctio
desponsati q̄ sacerdos
quos q̄ sc̄at impedimēti
aliquis sc̄at impedimēti
aliter sacerdoti. Et mo-
non faciunt v̄z p̄ clam
Itē sunt aliqui postq̄z cō-
munt. p̄curant sibi sepa-
tibus zē. nō possunt sepa-
vxoz petrus atrol? p̄
illo modo possunt sepa-
rum religionis ante
Itē? Itē q̄ in mari-
Itē ego sed dñs v̄z
Itē z vir vxoz nō
Itē. Et sic v̄z Itē
Itē q̄nā p̄metebit. q̄
Itē p̄tra z fil? z sp̄i
De natiuitate beate m-
Itē secundas.

Memoriam
generacōne seculo
Itē est statz in ep̄isto
Itē q̄ statz. hodie est festū
Itē maritatis regimē
Itē de vxoz matē. Itē
Itē Itē habebim? bo
Itē Itē Itē Itē Itē
Itē Itē Itē Itē Itē

quot sunt in hoc casu. **I**te si contraxistis cum aliquo consanguinea infra quartum gradum non est matrimonium. Licet papa possit dispensare in aliquibus gradibus non tamen in omnibus quia cum sorore vel uxore fratris non possit. **I**te dicitis antequam habuissetis istam uxorem peccastis. **P**rimo cum matre eius. Ita ergo non est uxor vestra nec papa possit dispensare nisi in aliquibus gradibus non tamen in omnibus quia cum sorore vel uxore fratris quia est contra legem diuinam. **N**ullus potest habere matrem et filiam. **I**dem si peccastis cum sorore sua et e converso si uxor peccauit cum patre viri etc. **S**i sint in tertio vel quarto gradu papa potest dispensare. **I**deo est optima consuetudo quando debent respondere quod sacerdos proclamet si est aliquis qui sciat impedimentum quod reuelet. **E**t si aliquis sciat impedimentum secrete tamen reuellet sacerdoti. **E**t modo in multis locis non faciunt istas proclamaciones et male. **I**te sunt aliqui postquam contraxerunt et discoueniunt perirant sibi separationem cum falsis testibus etc. non possunt separari nec papa nec etiam petrus apostolus possit dispensare nullo modo possunt separari nisi per ingressum religionis ante copulam. **I**deo apostolus. **D**ominus qui in matrimonio iuncti sunt separari non ego sed dominus uxorē a viro non discedere et vir uxorē non dimittat. **P**rima ad **Cor.** vii. **E**t sic ut **J**oachim et anna uirā eternā promeritū quod uobis prestare dignetur pater et filius et spiritus sanctus. **A**men.

De natiuitate beate marie uirginis Sermo secundus.

Memoria mea in generatione seculorum. **E**ccl. xiii et recitatur est statim in epistola hodierna scilicet hodie est festum et sollempnitas benedicte natiuitatis uirginis marie quando nara fuit te utero matris sue beate Anne. **S**i placet deo habebimus bonas doctrinas sacrales et instructiones morales si ut uerba sunt ad honorem dei. **S**alutem uirgo maria

ria etc. **I**stud uerbum dicitur in persona uirginis memoria scilicet mee natiuitatis. **S**ciendum quod in summa generaliter sunt duo secula primum est creaturarum spiritualium et incorruptibilium. secundum creaturarum corporalium et corruptibilium. **P**rimum est celum empiriale de quo **Strabo** ait super **gen.** i. **C**elum empirium mox ut creatum est angelis est repletum. **S**ecundum est terra de qua iam uulgariter dicitur hoc seculum quia licet terra sit permanens tamen creature corporales sunt corruptibiles. **I**deo **Salomon** ait. generatio preterit et generatio aduenit terra in eternum stat. **E**ccl. pmo. **D**ico quod creatio istorum duorum seculorum potest dici generatio. **R**atio quia generatio alicuius creature est eius principium. **I**deo **philosophus** definiens generationem dixit. **G**eneratio est progressus de non esse ad esse et quia ista duo secula scilicet celum et terra habuerunt principium per creationem quia ante creationem celi et terre nulla erant creatura nisi solus deus trinitas ipsa. **S**i dicatur ab aliquo simplici et deus tunc ubi habitabat. **D**icitur quod in camera sue eternitatis. **A**uctoritas **D**ominus excelsus et sublimis inhabitans eternitatem. **Ysaie.** lvi. **S**icut creauit celum et terram pro uobis. **E**t quia tunc habuerunt principium essendi. ideo potest dici generatio. **E**t concordat moyses dicens. **I**sti sunt generationes celi et terre quando create sunt in die que fecit deus celum et terram. **Gen.** i. **D**icit ergo uirgo maria. **M**emoria mea in generatione scilicet celi et terre figurata fuit et declarata et demonstrata patet thema. **M**emoria mea in generatione seculorum. **E**x quo ergo uirgo maria remittit nos ad generationem seculorum. **U**ideamus quid dicit de hoc scriptura. **D**icit enim in principio creauit deus celum et terram. terra autem erat inanis et uacua et tenebre erant super faciem abyssi et spiritus dei ferebatur super aquas dixit deus fiat lux et facta est lux et uisit deus lucem quod esset bona et diuisit lucem a tenebris. **A**ppellauit lucem diem et tenebras noctem factusque est uespere et mane dies unus. **Gen.** pmo. **H**ic sunt decem clausule contri

nentes torani festiuitatē hodiernā ppter
 qd dicit virgo maria. Memoria mea in
 generacōne seculoz. Prima clausula est
 cū dicit. In pncipio creauit deus celū z
 terrā simul. Ista simultras creacōnis celi
 z terre figurabat simultatē cōiunctionis
 matrimonij Joachim z Anne Joachim
 dz celū. Rō quia tota sua vita fuit celest
 licet esset nobilis z poterat dicere. Ista
 cōuersacio in celis ē. Ad phil. iij. Anna
 dz terra quia fructifera scdm influentiā
 quā recipit a celo z potest exponi de ea il
 lud ps. Benedixisti dñe terrā tuā quia
 primo erat sterilis. Et sequit dñs dabit
 benignitatē z terra nostra scz beata anna
 nostra ppter vtilitatē qm ex ea habuim?
 dabit fructū suū scz virginē mariā patet
 ergo qmodo memoria virginis quātū ad
 parentū cōiunctionē expressat z figurat
 cū dicit. In pncipio creauit deus celū z
 terrā. Si dicat de aliquo frat contra qz
 non videt bona expositio q Joachim di
 catur celū z Anna sanctior Joachim di
 catur terra. Ideo ecclā festiuiat de ea z nō
 de eo. Rñsio q ratio hui? sc̄tatis fuit qz
 Anna habuit maiorē pncipacionē cum
 virgine maria quā p quia patres ppter
 negociuz tēporale paz curant de pueris
 paruis s̄ matres. Est ergo notandū q si
 cut ram? violaz vel rosaz plus redolet
 in illo q euz diu portat qm in eo q solum
 tangit. Sic est in pposito qz facit pater in
 generacōne filij ac si daret ramū violaz
 matri z recedit s̄ mater portat in vtero z
 post natiuitatem lactat tenet in brachijs
 osculat zc. Ideo ioachim paz fecit. Et
 tamē Anna dz terra z Joachim celum.
 Ratio qz mulier quantūcumqz sit sancta
 z virtuosa debet esse sub viro z vir debet
 esse dñs z maior in domo. qz sicut terra
 nō est nisi p̄ respectu celi a quo reci
 pit influentiā quia alias terra nō fructifi
 caret. Ita vxoz respectu viri a quo regitur
 zc. quia ergo Joachim erat vir beate An
 ne. Ideo habebat maioritatē z p̄mitatē

z influentiā in domo quia ad nutū viroz
 debent esse vxozes. Cuncte vxozes tam
 maior qm minor deferunt maritis suis
 honozē. Hester p̄mo. Lex fuit assueti im
 peratoris ppter hoc Joachim dz celum z
 Anna dz terra. Adozalit instruit nē
 hic mulieres ne intrēt in caput vestz vt
 velitis habere dominiū dicēdo. Ego ero
 dñs domus p certo gallina cantabit zc.
 quia natura z leges diuinales z pontifica
 les z imperiales dant viro q sit dñs. Jo
 auferis vos z si in p̄ma ebdomadā qñdo
 estis nonne vir dissimulat aliqua post non
 sustinebit imo cū baculo vadit per domū
 quia vir debet esse celū dominādo z vxoz
 terra subiciendo. Ideo dz sc̄ptura. Mu
 lieres viris suis subdite sint vt dño quia
 vir caput est mulieris sicut est xp̄s caput
 ecclesie. Sed sicut ecclesia subiecta ē xp̄o
 Ita z mulieres viris suis in omnibz sup
 ple licitis z honestis viri zc. Ad ephes
 os. v. Ecce qre dz virgo maria. Memo
 ria meaz zc. Sc̄da clausula est cū dicit
 Terra autem erat inanis z vacua. Hic
 ostendit condicio beate Anne quia licet
 esset in statu matrimonij cū nobili viro
 suo Joachim tamē erat sterilis z infecū
 da quia ita erat frigide cōplexionis q na
 turaliter nō poterat concipere. Ideo dz q
 erat inanis non de vanitate z vacuitate
 pomposa. s̄ quia nō attingebat finē ma
 trimonij zc. q est habere liberos. Ideo dz
 inanis z vacua scz in vtero ppter infecū
 ditatem z dicit beatus Hieronim? q Joa
 chim nobilis de ciuitate nazareth con
 traxit cū Anna nobili d̄ genere dauid de
 ciuitate bethleem z viginti ānis fuerunt
 sine liberis quia terra erat inanis z vacua
 sed ecce modū quē tenuerūt quinqz me
 dicinas receperūt vt daret de? cis plem.
 Si vos de m̄ionio vultis filios faciat
 idem. Primo enī faciebant magnas ele
 mosinas de pane vino de fructibus z om
 nibus alijs faciebant tres parres. Pri
 mā dabant deo z seruitozibz suis in tem

plo. **A**d hoc venit mundus qd no
 lunt nec deum dare. **S**cda dabant
 peregrinis et pauperibus. **T**ercia retinebant
 pro se et familia domus sue. **S**cda quia facie
 bant orationes tuorum et cum lacrimis di
 cebant. **D**ne ex quo placuit vobis qd si
 mus in matrimonio tibi nobis pleni quia
 aliter modicum valet quia auro et anima
 libus datis filios. **i**do. **T**ercio peregrini
 sunt de nazareth usque iherusalem sepe
 et frequentis discalciati. **Q**uarto portabant
 offerentia et presentabant ea in templo. **Q**uin
 to fecerunt votum dando ad seruicium dei. **P**
 len si deus daret eis. **E**t sic. **x**. annis terra
 fuit inanis et vacua. **E**t concordat scriptu
 ra dicens. **A**specti terram et ecce vacua erat
 et. **I**eremie. **iiij**. **M**oraliter hic nota
 pro mulieribus de matrimonio qd desiderant
 plures est bonum desiderium qd non vadunt
 ad demones diuinos fornicatos. quia
 nullus potest dare plures nisi deus. quia requiri
 tur creatio ibi scilicet anime et si cum diuinis ob
 tinent ut habeant filios malum finem faciunt
 et. **S**ed recurrat ad deum cum elemosinis
 orationibus et. **I**deo dicit scriptura anima. **i**.
 creatura rationalis que declinauerit ad ma
 gos et ariolos et fornicata fuerit cum eis
 ponam faciem meam contra eam et interficiam illam
 in medio populi sui. **L**euitico. **xx**. **A**er
 dia clausula est et tenebre erant super faciem
 abyssi scilicet in principio antequam deus crearet
 lucem. **A**byssus dicitur profunditas in qua non vi
 detur claritas solis neque lune. **I**ta corda
 hominum dicuntur abyssus quia non possunt sci
 ri seu videri nisi a deo. **C**or hominis inscru
 tibilis est quis cognoscet illud. **E**go dominus
 scrutans corda. **I**eremie. **xxv**. **A**byssus ergo
 erat cor Joachim et Anne ex tristitia quia
 non habebant plures nisi ut persone humiles
 abscondebant tristitiam in corde et tenebre
 venerunt super faciem abyssi quando Joachim
 recepit tam magnam exultantiam in templo
 a sacerdote nolente recipere suam oblatio
 nem et repulsam habuit et expulsus fuit de

templo confusibiliter. **C**um tamen esset de
 maioribus. et quia sterilis et infecundus
 iuxta legem. **D**eutero. **vij**. **N**on erit apud
 te sterilis vtriusque sexus tam in hominibus
 quam in gregibus tuis. **D**icatur quomodo beata
 Anna exiit templum et iuit ad domum ut
 consolaretur virum suum de tanta tristitia sed
 non inuenit quia Joachim pro exultantia
 iuit ad pastores et ipse flebat ex vna parte
 et beata Anna ex alia et timebat de viro
 suo et tenebre erant super faciem abyssi.
Moraliter hic instruunt homines et mulie
 res homines habent hic doctrinam patientie
 Si sacerdos modo expelleret nobilem de
 ecclesia et excommunicaret quid diceret. **C**erte
 percuterent sacerdotem dicendo. **T**ace tu
 clericus alias lues. **N**on sic Joachim sed
 patienter recessit seruans consilium scripture
Non vos defendentes carissimi sed dare lo
 cutus. **A**d romam. **xij**. **M**ulieres etiam in
 instruuntur quando vident viros tristes quia
 aliquociens ex negociis magnis tristantur
 debent viros consolari sed sunt aliquae viro
 res rabide que augent tristitiam viris de
 omnibus dantes culpam viro. **I**deo auertit
 vos quia mulier data est in adiutorium
 viri. **Genesim**. **ij**. **N**on est bonum esse homi
 nem solum faciamus ei adiutorium simile sibi.
Quarta clausula est spiritus domini fere
 batur super aquas. **E**cce hic promissio de
 virgine maria ad Joachim cum esset cum
 pastoribus et fletet dicens **D**omine si ista
 sterilitas venit ex peccato meo indica mi
 hi. **I**dem de Anna super istas aquas
 lacrimarum ferebat spiritus dei id est an
 gelus qui facit angelos suos spiritus psalmo.
 cii. et ad hebreos primo. qui venit ad Joa
 chim qui timuit quia caro non potest sustine
 re visionem spiritus sed timet ut agnus qui
 videt leonem. **D**icatur quomodo reuelauit si
 bi de filia habenda **I**dem dixit Anne **I**n
 cuius signum dixit quod inuenirent se ad por
 tam auream in iherusalem. **M**oraliter in
 struuntur hic habere patientiam Joachim
 S .ij.

et Anna viginti annis fuerunt sine prole
 et faciebant elemosinas ordines etc. et non
 obrinuerunt sed quia habuerunt patientiam
 in xerrecundia sibi facta a sacerdote statim
 habuerunt permissionem et obrinuerunt habere
 re, pleni patet ergo quod qui vult aliquid ob-
 tinere a deo siue sanitatem siue remissionem
 peccatorum siue plures plus valet patientia
 quam aliud. **Joachim** enim poterat se vindicare
 de sacerdote sed noluit. **Travos** debet
 facere et quanto maior est iniuria remittit
 tendit tanto facilius obtinebit quod optat.
Ido apostolus ait patientiam vobis necessaria
 est supple ad obtinendum quod petitur
 ut voluntatem dei facientes reportetis per-
 missionem. **Ad hebreos. x.** Quinta clau-
 sula est dixitque deus fiat lux. **Ecce** concep-
 tio virginis marie. **Dicatur** quomodo creditur
 quod Anna et vir eius separauerunt se a
 iherosolymis quia antiqui sancti non vrebant matri-
 monio nisi ratione filiorum et quando sendebat
 uxorem gravidam separabant se usque post ab-
 lactationem filij qui lactabat tribus annis
 et matres nutriebant eos et ipsemet matres
 volebant eos lactare quia idem dedit de-
 vtera mulieri non ad ostendendum homini-
 bus sed sicut vterus uxoris est camera filij.
Ita vtera sunt cellarii. **Et** anna et **Joachim**
 videntes quod non poterant habere pro-
 les **Crede** quod separauerunt se a lecto propter
 quod dicit fiat lux. **Lux** dicit illa benedicta genera-
 cio virginis marie quia sine tenebra culpe
 facta est. **Modo** autem in generatione filio-
 rum sunt multe tenebre propter intencio-
 nem carnalem et corruptam parentum. **Sed**
 generatio virginis marie fuit ut lux. **De**
 ista luce habetur secundo **Regum. xiiij.** sicut lux
 aurore oriente sole mane absque nubibus
 rutilat. **Sic** ista coniunctio **Joachim** et **an-
 ne** luminosa fuit. **Mozalit** instruunt hic
 quod illi de matrimonio qui in filijs pcrean-
 dis debent habere intencionem predicatoris
 qui pro femine verbi dei generat filios deo
 de filijs dyaboli quia illos qui fuerunt filii

lij dyaboli per superbiam facit filios dei per
 humilitatem et ita de alijs talis debet esse
 intencio facientium matrimonium ut generet
 plures deo ad seruicium alias iudicant adul-
 teri coram deo. **Sicut** de predicatore qui non
 curat de fructu sed de vana gloria laudis
 seu familiaritatis adulter vocatur quia plus
 curat de salario quam de fructu in populo.
 ideo apostolus ait. **Non** sumus sicut plurimi.
Mora plurimi adulterantes verbum dei qui
 in predicacione non spiritualiter fructum querunt sed
 fauorem humanum ergo in filijs habedis or-
 dinet intencionem vestram ad deum quia alias
 dyabolus habet in eis potestatem. **Auctori-
 tas** ostendat tibi qui sunt quibus potest pua-
 lere demonium in eos qui coniugia ita susci-
 piunt ut deum a se et a sua matre excludant et
 sue libidini vacent in hoc habet potestatem
 demonium **Tobie. vi.** **Sexta** clausula
 est et facta est lux. **Ecce** scificacio virginis
 marie homo credatis quod fuerit sicut de nobis qui
 in peccato concipimur et nascimur et nutri-
 mur quia si ante baptismum fuisset mortui
 dampnaremur. **Sed** statim postquam corpus
 fuit formatum et anima creata tunc fuit sancti-
 ficata. **Ido** fit festum de eius conceptione quia
 facta est lux scificacionis in ea et statim an-
 geli in celo fecerunt festum conceptionis **Ido**
 daniel in ps. dominus regnavit exultet terra
 de lux orta est iusto scilicet christus sit misericordiam eius et
 rectis corde scilicet angelis qui non possunt inclina-
 ri ad peccatum nec ad dexteram per prosperitatem
 nec ad sinistram per aduersitatem nec ante per
 affectiones nec retro per rancores **Ido** dicit
 recti corde leticia. **Letamini** iusti in domino
 et confitemini memorie scificacionis eius
 ps. xvi. **Septima** clausula est. **Et** vidit
 deus lucem quod esset bona. **Ecce** natiuitas
 virginis marie. **Mora** vidit. i. videre fecit.
 quia ipse eam sciebat sed videre fecit quod esset
 bona. nam bona erat angelus quia per eam repant
 eorum cathedre bona hominibus quia per ipsam
 habet redemptorem bona peccatoribus quia per eam
 sequuntur veniam bona iustis quia per eam con-

sequuntur p̄seueranciã in bonis operib⁹
 ⁊ augmentũ gracie in meritis ⁊ glorie in
 trodutione. **Bona** sanctis patrib⁹ quia
 per eam adepti sunt liberaconẽ. bona ani
 mabus te purgatorio quia per eã habet
 suffragiũ. bona nauigantib⁹ quia per ipsã
 perueniũt ad portũ salutis. bona laborã
 tibus in terra quia p̄ ipsam consequũt
 requiẽ. **Dicatur** hic q̄modo festũ natiui
 tatis v̄ginis venit in cognicionẽ hominũ
 per illũ sanctũ hominẽ vt habet in legen
 da libardica de hac natiuitate potest ex
 poni allegorice illud **Iher. viij.** Noua
 lux oriri visa est iudeis. **Octaua** clau
 sula est ⁊ diuisit lucẽ a tenebris ⁊ hoc q̄
 fuit in tẽplo p̄sentata. **Tenebre** dicunt
 gentes mũdane ex mundanis negocijs.
Ecce tenebre operient terrã ⁊ caligo po
 pulos. **Ysaie. lx.** Ab istis tenebris te se
 parauit lucem virginẽ mariã. **Dicatur** de
 p̄sentacione v̄ginis marie p̄ parentes ad
 templũ postq̄ habuit tres años comple
 tos votũ quod fecerãt exsoluerũt. **Sta**
 bant enĩ puellẽ in tẽplo vt in monasterio
 v̄gines. **Dicatur** q̄modo ascendit. **xv. gra**
 dus adiuta ab amicis sponsi quando de
 bet ecclesiã intrare quasi dicendo ista iaz
 est nostra. **Ita** fecerũt angeli te virgine
 maria. **Tangit** hic **Iheronim⁹** in q̄ndeci
 gradibus q̄modo virgo debebat esse tan
 te sanctitatis q̄ ascenderet in celũ super
 nouẽ ordines angeloz ⁊ super sex ordi
 nes sanctorz hoc figurabãt q̄ndecim gra
 dus ante templuz salomonis ⁊ fuit cõ
 plera. **phetia** salomonis dicent. **Multe**
 filie scz creature angelice ⁊ humane con
 gregauerũt diuidias tu supgressa es vni
 uersas. **puerbioz** vltimo. **Moralit̄**
 dicatur hic contra illos q̄ non curant cõ
 plere. **Nota.** **Mã** multi sunt q̄ in tributa
 cione vouent ⁊ post nõ curant implere
 hoc est velle deũ decipere. **Q** quot sunt
 mercatores quot marinarij quib⁹ ipsa vir
 go dat auxiliũ ⁊ iuuat eos in necessitati
 bus ⁊ tamẽ non curant complete vota.

Itẽ quot sunt q̄ non possunt habere p̄
 les p̄mittunt q̄ dabunt ad seruiciũ dei
 si habeant ⁊ postq̄ habeant nõ curant **Si**
 quid vouisti deo ne moreris reddere dis
 plicet autẽ ei infidelis ⁊ stulta p̄missio.
Ecclesiastia. v. **Nota** ne moreris redde
 re. **Si** infra certũ tẽpus p̄misisti comple
 illud circa tẽpus. **Si** nõ assignasti tẽpus
 tunc intelligit statim esse soluendũ.
Nota clausula est appellauitq̄ lucẽ diẽ
 ⁊ tenebras noctez. **Pro** isto intellectu
 sciendũ q̄ antiquus nobiles p̄sentabant
 filias suas in tẽplo ⁊ ibi nutriebant sub
 aliqua sancta muliere. **Et** alie domicelle
 respectu v̄ginis dicebant nox. **Ratio** qz
 earũ intencio ⁊ cor erat ad mũdana **Cor**
 autẽ virginis marie ad sp̄nalia. **Dicatur**
 cũ virgo maria fuisset decẽ annis in tem
 plo fuit tunc etatis. **xij. años** quãdo sa
 cerdos iuxta morẽ dixit q̄ omnes puellẽ
 q̄tuordecim annoz irent ad domos pen
 tum ad contrahendũ tẽ. **Omnes** puellẽ
 virgine tempta habentes cor ad munda
 na gauise sunt dicendo. **Q** gracias deo
 modo ero dñã dom⁹ ⁊ potero facere hęc
 ⁊ illa. **Ecce** vanitates ⁊ p̄pter hoc dicun
 tur tenebre. virgo autẽ maria vt lux dara
 surrexit de qua erat iã maxima fama san
 ctitatis ⁊ sepe videbat angelos dicẽs se
 fecisse votũ v̄ginitatis quia a parentib⁹
 ex voto dedicata fuerat p̄ seruicio dei nõ
 erat vana vt ceterẽ. **Ido** d̄ appellauitq̄
 lucẽ diẽ tẽ. **Questio** moralis est hic in
 isto tẽpore non erant monasteria monia
 lium nec virgo poterat amplius in tem
 plo remanere. **Ubi** ergo intẽdebat habi
 tare seruando v̄ginitatẽ. **Dicatur** q̄ in do
 mo parentũ ⁊ hoc modo tunc seruabãt li
 cet pauci v̄ginitatẽ ⁊ hoc consiliũ dat
 apostolus dicẽs. **De** v̄ginib⁹ autẽ pre
 ceptum dñi nõ habeo consiliũ autem do.
 tãq̄ misericordiã cõsecur⁹ a deo vt sim fi
 delis. **Existimo** enĩ hoc bonũ esse p̄pter in
 stantẽ necessitatẽ q̄niã bonũ est homini
 sic esse. **Alligatus** es v̄rozi. noli querere

solucionē. Solutus es ab vxore. noli querere vxorē. Si autē acceperis vxorē non peccasti. et si nupserit virgo non peccauit. Tribulacionē tñ carnis habebūt hmoi. Ego autē vobis parco. Hoc itaq; dico fratres. Tempus breue est et c. p̄ma ad **Corinth.** vii. et nō recipiebāt familiaritatem cū aliquo hoīe masculino et sic custodiebatur tunc plus qm̄ modo in monasterijs ipsa v̄ginitas. Auferēt puellę et mulieres deuore cauere a nimia familiaritate quia īclinat hominē ad malū. Decima clausula est **Et factū est vespere et mane dies vnus vespere et mane dies vnus vespere et mane dies vnus** per desponsacionē. Ad practicā dicat qm̄o do sacerdos tñ dicit v̄gini marie dicēs **Iste modus ē incōsuetus et c.** h̄ virgo prudenter replicat dicēs. pater vos allegat cōsuetudinē humanalē et nunqd̄ est maior auctoritas diuinalis dicēs vouere et redite deo vt ait dauid. **Dicat qm̄o sacerdos** proposuit in cōsilio in quo fuit cōdusum vt deus consulere in re tā noua qui ostendit de sancta sanctoruz sacerdoti q̄ sua volūtas erat q̄ illa v̄go haberet sponsum de genere dauid. **Ido q̄ fieret p̄conizacio** vt oēs cōportaret virgas et ponerent ad altare. **Nota in legenda** lūbar dīca dicebant iuuenes carnales de q̄ virgine de illa maria tā pulchra. **O benedictus erit q̄ illā tā pulchrā et diuītē vnicā parentū** habebit. **Dicat qm̄o** quilibet eoz parabat se et c. **Nō opus ē follo cymbalum suspendere collo** **Joseph** vero cogitauit licet sim de genere dauid tñ quia sum senex et qz sum paup et virgo et similia cogitabat **Ido nō curauit portare virgam** dicēdo **Iuuenes** dicerēt de me. **Ille senex** dicebat q̄ tu esses teuor et iā venis recipere vxorē. **Dicat qm̄o** nullum signū fuit ostensū et sacerdos iterum orauit et c. ad quē deus dixit q̄ ille cui debetur virgo non portauit virgā. **Dicat q̄**

modo itez v̄nerūt oēs cū virgis h̄ v̄ga **Joseph** floruit et fructificauit amigdala et spūscū in specie colūte descendit sup eā. **Dicat qm̄o** v̄go maria orauit vt deus daret sibi sponsum aliquē probū vt esset sibi in patrē et nō iuuenē carnalē qm̄ fuit sibi dictū q̄ tal senex erat su' spon' multū gauisa est **Et modo** si vni puelle pponit senex dicit **O quid facerē cū illo nolo.** Sed nō sic fecit v̄go maria. **Ecce qm̄o** facta ē vespere et mane dies vnus **Dauid.** **Melior** est dies vna scz istius matrimonij in atrijs tuis sup milia. **Et fuit cōpleta** p̄phetia **Ysaie. xi.** **Egredietur** virga scz absisa p̄ ioseph de radice yesse quia **Joseph** fuit de genere dauid et flos de radice eius ascendet

De natiuitate beate marie virginis vel de septē gaudijs et septem tristitijs. Sermo tercius

Ego mater pulchre dilectionis et timorē **Ecclēsiastici. xliij.** **Ista** materia credo q̄ erit deo et beatissime v̄gini marie glorioza et nobis p̄ficuosa. **Salutē** virgo maria. **Notandū** q̄ tria ista scz **Experientia** sensualis **Euidencia** naturalis **Prouidēcia** diuinalis **Manifeste** ostendūt q̄ gaudia et leticie hui' mundi tristitijs et doloribz sunt adiuncta et nullus potest hic habere gaudij purū. **Primo** hoc docet experientia sensualis. **Nā** in magnis festiuitatibz quidō sunt leticie et c. dolent ministri i manillis ppter alapas et c. p̄sbiteri attendant in canticijs et dolent caput et guttur et c. **Alij** dolent in tibijs et tripudio. **Itē** in magnis cōiuijs et nuptijs comedēdo bibēdo et c. tendo statim sequit aliquid de aliqua re vel tristitia et c. **Secūdo** hoc docet euidēcia natural' regula ē philosophoz dicēs. q̄ omne mediū p̄cipat naturā extremō v̄ contrariōz vt patet de illo q̄ est inter

Ber...
 quoniam inuenit. **Ido**
 modo non extem
 paratū. **In p̄**
 gaudijs. **Ac**
 nocere et fuger
 tū. **Mara** differenti
 nam gaudium cōst
 quidōq; non solū in
 tate nec potest absc
 nri opōitū quia ibi
 amaritudo tristitia et
 stia nec gaudēt de a
 in p̄sona dāpnatoz
 gaudij cordis nostrū
 cōtra nō credit cōc
 nobis quia recantim
In ordine **Itē**
 in medio inter parad
 participam' de v̄ro
 mixta gaudia et leticia
Amaritudo et trist
 infimo et ascendit vt fū
 leticie sunt vt gutte in
 illao de fauo mellis s
 mo in ardore p̄ira dū
 et qz infim' est p̄p
 nos de terre. **Ido** plu
 rimes et tristitia qm̄
 gaudia de boeana. **O**
 lūc humane mult' an
 adpū. p̄mixta. **Hoc** et
 uia pudēcia q̄ si hic ga
 dēdū nimis dissoluti m
 v̄tē. **Amaritudo** dicitur dō
 v̄tē. pure vt in infimo
 cōpōnōne quia p̄sona tr
 m̄latoz dēp̄t et c. **I**
 uia dēp̄t gaudia cū tris
 tate quia bon' cōquiant'
 v̄tē. **Itē** p̄mixta sal' et in ob
 nō quādo in ea letus et gā
 uore et dignitate seu lūc
 et c. **Itē** gaudia modici
 v̄tē. **Itē** ita dēp̄t gā
 uore de aliqua aduēta

ignem et niuem etc. **I**dem vita presens est in medio duorum extremorum contrariorum scilicet paradisi et inferni. In paradiso est purum gaudium. Auctoritas gaudium et leticia obtinebunt et fugiet dolor et gemitus. **V**iaie xxx. Nota differentiam inter gaudium et leticiam gaudium consistit in corde. leticia quandoque non solum in corde sed extra ostenditur nec potest abscondi. In inferno est totum oppositum quia ibi est dolor plorat amaritudo tristitia et desolatio et pura tristitia nec gaudet de aliquo dicit scriptura in persona damnatorum plangencium defeat gaudium cordis nostri reversus est in luctum dicitur non cecidit corona capitulum nostrum vobis quia peccavimus etc. **T**renorum v. In oratione Jeremie. Nos vero sumus hic in medio inter paradisum et infernum. Ideo participamus de utroque quia omnia sunt hic mixta gaudia et leticias habemus de celo. Amaritudines et tristitias habemus de inferno et ascendunt ut fumus consolaciones et leticie sunt ut gutte mellis et quasi distillatio de fauo mellis spiritus sancti ac si de fauo in arboze posita distillarent gutte in ore sed quia infernum est propinquius nobis quia est in corde terre. Ideo plus habundat amaritudines et tristitiae quam consolaciones etc. propter hoc dicit boetius. Omnis dulcedo felicitatis humane multum amaritudinibus est resperata. i. mixta. Hoc etiam patet ex divina providencia quod si hic gaudia essent pura essent nimis dissoluta nec timeremus deum etc. si amaritudines dolores et tristitiae essent pure ut in inferno venirem in desperationem quia persona tristis sine spe consolacionis desperat etc. Ideo providencia divina temperat gaudia cum tristitiis et econverso quia bonum coquinatum est et in cibo nimis dulci ponit sal et in cibo salso ponit mel quando tu es letus et gaudes de aliquo honore et dignitate seu lucro abusus est dulcis sed cogita expecta modicum quia in brevi morieris et ita temperabis gaudium. Ideo quando tristaris de aliqua aduersitate providione

bonorum vel amicorum etc. non debes desperare quia in brevi ipse ponet tibi mel vel zuckaram consolacionis. Ideo dicit scriptura risus dolorem miscebit et extrema gaudij luctus occupat. proverbiorum xiiii. patet ergo doctrina de experientia sensuali evidencia naturalis et providencia divinali quod gaudia huius mundi sunt mixta tantum quod ab ista doctrina virgo maria mater dei non fuit exempta immo in quolibet gaudio et leticia christus filius eius sibi miscuit dolorem et tristitiam. Ideo dicit ipsa virgo. Ego mater pulchre dilectionis quantum ad gaudia et timoris scilicet de tristitiis. Nota pulchre dilectionis. Hoc contra dilectiones mundanas corruptas et turpes. Septem enim fuerunt gaudia principalia virginis marie et in quolibet christus miscuit sibi sal tristitiae. Primum gaudium quod virgo habuit fuit in die incarnationis quando facta fuit mater dei vult sentire istud gaudium. Invenit enim ex dictis sanctorum doctorum quod in illo puncto virgo maria legebatur in biblia quam intelligebat per quod propheta in illo passu. Ecce virgo concipiet et pariet filium et vocabit nomen eius emmanuel. i. nobiscum deus. **V**iaie vii. Sic legitur de virgo maria cum maxima reuerencia contemplata est dei. O domine et quanta erit sanctitas et dignitas illius virginis oro domine ne moriar quousque viderim illam virginem conserva mihi aures ut illam audiam oculos ut videam etc. De alijs membris ut in his possim sibi servire et cum sic contempleretur ecce angelus gabriel totus rutilans intravit cameram dei. virgo benedicta vos estis illa. de quo virgo fuit non modicum admirata quia ipsa non se reputabat dignam ut esset famula illius virginis. Ad quem angelus vos eritis mater dei incorrupta quia sicut granum format infra tunicam auellane seu nucis. Ita in utero tuo formabit illud corpus etc. quando virgo sensit se gravidam. cogitare quale gaudium habuit. Infantum quod si omnia gaudia et relectaciones huius mundi essent unita in una persona non equum.

S .iiij.

homo transiit per eam. Et exultauit scz
 de natiuitate filij. Solitudo qz semper vo
 lebat stare solitaria. Dicit em ieronimus
 fugiebat publicam amans seci habitare
 germinans in gaudijs z laudibz dei ger
 minabit pariendo filiu dei. Ecce gaudiu
 d natiuitate filij. Sed statim sequit tristi
 cia. Nam octaua die dixit Ioseph bene
 dicta z virgo sancta qz cum magna reue
 rentia zc. Jam scitis qz hodie est octaua
 dies natiuitatis z filius dei qui venit ad
 implere leges z no soluere vt liberet sibi
 cretentes z obedientes. Ideo hodie debz
 Aracidi. Et virgo que intelligebat secre
 tum circumcisionis qz figurabat passionē
 z erat signum seu arra. qz vt mercatores
 dat signum zc. Ita xps venit ad feriam
 huius mundi ad emendum animas pre
 do sanguinis etiā voluit in principio da
 re signum scz decem vl duodecim flor. i.
 guttas sanguinis. Sed virgo ido incepit
 flere maxie quāto ioseph recessit ab ea z
 iuit ad iudos ad rabinum hoc significabat
 qz vnus discipulus recedens a xpo iret ad
 iudeos. vt iudas z hoc intelligens virgo
 flebat Secundo quāto Ioseph venit cū
 multitudine iudeoz. qz sicut mō sgregan
 tur in baptismo ita tūc in circumcisiōe B
 significabat qz veniret passionis tempore
 turba seu multitudine iudeoz. capiendum
 filium eius z virgo maria flebat. Tercio
 quāto virgo presentauit eis filium signi
 ficabat qz presentaret iudicabz. Quarto d
 nomine ihesu tunc sibi imposito figurabat
 sententiam datam irreuocabiliter de pas
 sione sua. Quinto eleuatio fimbriaz figu
 rabat expoliaciōm iuxta crucez. Sexto qn
 circumcidebat clamauit z hoc significabat
 clamorem xpi in cruce z virgo flebat con
 tinue. Septimo in panno in quo recipie
 bat sanguinem circumcisionis virgo intel
 lerit qz in passione sic colligeret sanguinē
 filij in velo suo. Octauo posuerit vnguē
 tum in vulnere z figurabat vnguēta cor

poris xpi in sepulchro Nono quāto post
 circumcisiōez posuit eū itez in pannicu
 los hoc figurabat sepulturam. Ecce falsa
 tristitie cum gaudio natiuitatis z poterat
 dicere virgo. Sponsus sanguini tu mihi
 es **Ero. iij.** Moraliter habetis instructi
 onem de gaudio filiozum qn deus vobis
 dat filios de quo gaudio dicit xps. Jam
 nō meminit pressure ppter gaudiu. Qz
 natus est homo in mundum. Et vos igitur
 nūc quidem tristitiam habetis. Iterū
 aut videbo vos z gaudebit cor zc. **Iob**
xvj. qn obstetrix dic pfiat vobis filius
 z tota domus gaudet debet poni sal cogi
 tando qd scio ego de isto filio si erit suspe
 sus vel z cum magno timore debetis sta
 re maxime ne in furca inferni sit suspensus
 ppter malum nutrimentum qd datis eis
 pascitis em eos abo coz pali z nō spiritu
 ali qui ē melioz quolibet mane etiā z se
 ro ostendatis filio etiā p noster. Dicat
 mod? quō mater dz dicere filio remane
 fili mi scias qz est vna regia in celo z ostē
 dant se signare z orare in sero cum timo
 re. Dicat mater filio fili mi modo de noc
 te vadit demones z illi qui ponunt se in
 lecto sine oratione hos molestāt zc. Sz
 vos ostendit eis vanitates vt vadāt cū
 gladio zc. Matres ostendunt puellis q
 modo debent chorifare. Et debetis esse cū
 magno timore qz habetis redere rarōez
 deo de filijs. Ideo ait scriptura. Ne iocā
 teris in filijs ipijs. si multiplicent nec ob
 lecteris super ipsos si non est timor dei in
 illis. Et subditur vtile est mori sine filijs
 qm relinquere filios impios **Ecc. xvj.**
 Tercium gaudium virginis marie fuit in
 die apparicionis quando vnerunt reges
 oriētis. Quale gaudium fuit illud vir
 go stabat cum filia vt dicunt doctores ad
 huc in illo loco vbi peperit z subito mag
 nus rumor fuit in ciuitate berlethem Jam
 potestis cogitare quot equozum hoies in
 aduentu triū regū faciūt magnū ruorē z

qui in rege stitebant cogitantes multas
vanitates. Quartum gaudium virginis
marie fuit de gloriosa resurrectione filij sui
quāto sibi p̄mo apparuit vt dicit **Ambro**
in libro de virginibus vult intelligere istud
gaudium. Sciendū q̄ post xp̄i passionem
mortē et sepulturam virgo certissima fuit
de resurrectione filij sui in tertia die. quia
xp̄s hoc predixerat qz nisi certa fuisset cre-
puisset h̄ nesciebat horā resurrectionis. qz
nō dixerat sibi xp̄s ppter hoc virgo maria
in vigilia pasche cogitans de resurrectione
cogitans in qua hora esset quia non legit
q̄ eis dixisset horam sed diem. Et infra se
virgo maria ait sine dubio pater me⁹ da-
uid qui p̄e alijs locutus est de passione et
resurrectione filij mei ponit horam et sine
dubio ipsa legit psalterium et clare iuenit
legendo in ps̄. **Miserere mei deus mise-**
tere mei. Exurge gloria mea exurge psal-
terium et cythara et est verbum patris ad
filium Respondit filius exurgā dilucul-
lo ps̄. lvi. Mota exurge gloria mea pater
vocat filiū gloria mea. Sc̄do modo vo-
cat eum psalterium. Tercio cythara ppter
tria q̄ xp̄s fecit in hac vita p̄io in omnibz
dictis et factis suis diligenter p̄curabat
honorem et gloriā patris. Ideo dixit ip̄e
Ego gloriā meam nō quero est qui que-
ret et iudicet Jobis. viij. Itē in fine q̄n
dixit pater clarificauit nomen tuū. qz gen-
tes nesciebāt q̄ esset pater neqz fili⁹ nec
sp̄s sanctus h̄ xp̄s reuelauit hominibus
Jobis. xvij. Ideo dicit te⁹ pater. Exurge
gloria mea. Sc̄do vocat ip̄m psalteriū
q̄d est instrumentū cantoz et secretum sig-
nat legē moysi data soli vni populo psal-
teriū habet solū decē cordas qz xp̄s fuit
obediēs. x. preceptis Mat. v. Non veni
soluere legem h̄ adimplere et ppter obedi-
entiā suā vocatur a patre psalteriū. Ter-
cio vocatur cythara que habet sonū acu-
tum et audibilē et signat legē nouam que
per totū mundum fuit audita iuxta xp̄i p̄

ceptum **Mat. ultimo euntes in mun-**
dum vniuersum. Quā virgo sciuit horam
resurrectionis fuit valde leta et respexit p̄
fenestram si erat auroza et. Et quia non
dum erat alba p̄tinuauit psalterium vsqz
ad psalmū. cvij. sc̄z Paratum cor meū
deus et ibi itē inuenit eundem versū Ex
surge gloria mea et. Q̄ dixit virgo Paz
habeo duplex testimoniū. et viso q̄ ad hoc
nō erat alba voluit videre. Si alij p̄p̄te
dicerent aliqd de hora et finaliter inuenit
in libro Osee. c. vj. Ubi sic habet. vni-
cabit nos post duos dies. Et sequit qua
si diluculum preparatus est gressus eius
Sufficit dixit virgo maria In ore duoz
vel trium testium stat omne verbum Di-
catū quō parauit cathedrā vbi sederet f̄i-
lius suus. Ihesus respiciēdo sepe quando
appareret auroza alba. Et quāto incepit
claritas auroze dixit virgo maria o filius
meus est resuscitatus et flexis genibz ora-
bat dicens. O fili mi velitis me cōsolari
dicens. Exurge in occursum meum et vi-
de. Cogitate quomodo in xp̄i resurrectione
erāt multi angeli dicētes xp̄o. Ecce ego
dn̄e mitte me sc̄z ad matrem tuam Maie
vj. Sed xp̄s misit gabrielem qui cū mag-
no splendore intrauit cameram et saluta-
uit virginem vt fuit reuelatum beato gre-
gorio dicens. Regina celi letare alleluia
quia q̄z meruisti portare alleluia. Resur-
xit sic dixit alleluia. Ecclesia addit hora
pro nobis teum alleluia Q̄ quale gaudi-
um habuit virgo maria auditis rumozis
bus Et statim post venit cristus cum om-
nibus sanctis patribz et angelis clarus et
gloriosus dicendo virgini Paz vobis et
virgo flexis genibz et p̄e gaudio lacrimā
do osculabatur xp̄i vulnera resplendentia
dicendo. O vulnera benedicta que feria
vj. tm̄ dolorē mihi itulistis et xp̄s oscula-
tus est eam in ore quia nunq̄ aliquis fili-
us tantum dilexit matrem suam dicendo
sibi M̄ mea sitis leta qz de cetero d̄ me

noze striffamur quia dimittitis nos or-
 phanos et non poterant comedere propter quod
 ipse ut ipsi comederent comedere cum eis
 statim post prandium apostoli iuerunt ad
 domum virginis que comedebat cum magis
 dalena et alijs que cum videret apostolos
 flentes interrogauit de causa etc. qua cum
 audisset incepit flere cum eis et surrexit de
 mensa et processionaliter iuerunt ad mona-
 tem oliueti. Erant enim ut dicit lucas fere
 centum viginti et ipse apparuit eis iterum et
 posuit se in medio eorum matrem et discipu-
 los d. Pax vobis et virgo dixit sibi fili mi
 et vultis recedere et ipse ita mater mea ex
 quo perfecta opus redemptionis. Jam per di-
 cam et tedi legem nouam quam confirmari
 miraculis et sui suspensus in cruce ne alijs
 michi cretens et obediens suspenderetur
 in furca inferni. Ideo modo volo redire ad
 patrem. Et virgo et omnes alij flebant ex
 vna parte pro gaudio de honore suo et ex
 alia parte tristabantur et virgo osculabat
 manus et pedes eius d. O fili mi quare ego
 non ascendo vobiscum et cum sanctis quorum
 praedam virgo sentiebat Ad qua ait ipse
 mater mea vos remanebitis loco meo et
 apostoli recurrent ad vos. Ideo cantat
 Gaude maria virgo cunctas hereses sola
 interemisti in vniuerso mundo. Dicatur
 quomodo ascendit cum magno festo sicut
 rex victoriosus rediens de proelio et fuerit
 Angeli clamantes uiuat uiuat filius vir-
 ginis marie alijs clangentibus tubis etc.
 David ait ascendit deus in iubilatione et
 dominus in voce tube. Cogitate gaudium
 virginis marie in summi quod dicit lucas recessit
 ab eis et ferebat in celum. Et ipsi adorantes
 regressi sunt in iherusalem cum gaudio
 magno Luce ultimo. Et statim sequitur
 salua tristis et dolor. Cum virgo fuit in domo
 videbat loca ubi fuerat filius eius et ste-
 reat et cogitans de cetero non videbo ip-
 sum flebat. xij. annis vixit post christi ascen-
 sionem vel. xiiij. hinc alios et tamen dilexit filii

um suum quod si omnes amores matris ad filios
 essent in vna muliere adhuc amor virgi-
 nis ad christum esset maior. Et perquirebat
 omni die loca natiuitatis appacionis bap-
 tismi etc. de hoc prophetauerat Salomon d
 Adiuro vos filie iherusalem. i. creature an-
 gelice. Si inuenistis dilectum meum ut
 annuntietis ei quod amore languero Cantico
 v. Moraliter instruum hic quod nos christiani
 gaudentes de christi honore in celo regnantis
 etiam tritari debemus de absentia sua et
 eum desiderare sicut marinarij desiderant
 portum Ita de nobis nauigantibus in ista
 nauis proforata in qua intrat aqua peccatorum
 et cum magnis periculis transimus Ideo
 desiderare debemus portum salutis dicendo
 O domine et quando ero vobiscum de hoc.
 Cyprianus ait in. vi. epla de mortalita-
 te patriam nostram paradysum. Sextum
 gaudium fuit in die penthecostes quan-
 do virgo maria cum apostolis recepit spi-
 ritum sanctum. Vultis intelligere istud gau-
 dium ipse dixerat multociens apostolis. Ex-
 pediat vobis ut ego vadam. Si enim non ab-
 itero paraclitus non venit ad vos. Si autem
 abiero mittam eum ad vos. Et cum vene-
 rit ille arguet mundum etc. Jobis. xvj.
 Item Actuum primo. Johannes qui-
 dem baptisauit aqua. Vos autem baptis-
 sabimini spiritu sancto non post multos hos
 dies. Apostoli ergo post ascensionem christi
 recordantes de cristi promissione nescie-
 bant tamen diem certum missionis spiri-
 tus sancti. Ideo in crastinum ascensionis
 spectantes dicebant. Hodie etc. Et non
 venit. Item in sabbato quia non venit si-
 ue misit. apostoli inceperunt inter se loqui dixit
 vnus apostolorum. Non dubitetis quia
 eras que erit dies dominica mittet quod tali
 die formauit lumen et diuisit a tenebris.
 Ideo rationabiliter in die dominica des-
 bet in nos mittere lumen spiritus sancti et
 non venit dixit alius in die lune mittet.
 Quia tali die fecit etiam firmamentum

De nativitate beate

et diuisit aquas. Ideo tali die mittet ad nos ut nos fortificet et diuidat ab aquis peccatorum nec misit. Dixit alius non in die maris mittet quia tali die mittet ut possimus plantare fidem catholicam ut faciet flores. Dixit alius die mercurij mittet ratio quia tali die deus formauit solem lunam et planetas. Dixit alius feria quinta mittet quia tali die ascendit etc. Dixit alius non feria sexta quia tali die volumus de sua passione. Ideo in tali die mittet nobis spiritum consolationis. Dixit alius sabbato mittet ratio quia in sabbato post passionem suam dispersi. Ita quod unus non remansit cum alio. Ideo ut adiuuemus mittat sed non venit finaliter in die pentecostes omnes apostoli et discipuli qui erant congregati in eadem domo propter merum iudeorum omnes venerunt ad portam virginis marie. Dicat quod ipsa surgebat in media nocte ad orandum. Juxta illud de Media nocte surgebam etc. Et quando exiit cameram vidit omnes sanctos et sanctas congregatos et stantes virgo dixit de quo stetit nunc quid filius meus regnat in celis. Respondit apostoli virgo benedicta fili? vester et magister noster. promisit nobis spiritum sanctum dicens quod non dimitteret nos orphanos et hodie sunt decem dies quod ascendit et non misit. Respondit virgo non dubitatio quia filius meus non habet conditiones hominum mundanorum quia in paupertate non cognoscunt amicos. Sed quando sunt in honore et prosperitate non curant de eis non sic de filio meo sed nescitis vos quod quando extraxit populum de egipto in. l. die descendit ut daret legem illud fuit figura hodie est. l. dies a resurrectione filij mei. Ideo hodie mittet spiritum sanctum hodie ponatis vos in oratione quia quod a deo sunt ordinata sunt. Et petrus et alij apostoli dicebant et quilibet orando. Cor mundum crea in me deus et spiritum rectum in noua in visceribus meis ps. Lazarus et alij discipuli. Septuaginta orando di-

marie virginis

cebant. Sensus tuum quis sciet nisi tu deus sapientiam et miseris spiritum sanctum tuum et altissimis Sapientie. ix. ca. Maria magdalena et alie sancte mulieres orando dicendo. Redde michi leticiam salutaris tui et spiritu principali confirmatione. Et dixerunt virgini marie virgo benedicta oratis vos etiam quia filius vester statim exaudiet vos. Tunc virgo maria flexis genibus orauit dicens. Emitte spiritum tuum et creabuntur salicet virtutes et perfectiones et renouabis faciem terre scilicet per predicationem. Et subito factus est de celo sonus et fuit quasi vox responsiva virgini et quasi ventus subitus qui descendit de celo et repleuit totam domum igne non comburente sed illuminante ad modum linguarum etc. Et repleti sunt omnes spiritu sancto et ceperunt loqui quasi dicerent. Quoniam bonus et suavis est dominus spiritus tuus nobis Sapientie tuorectio. Cogitate hic quia multi sancti de vna gutta mellis spiritus sancti sunt inebriati quoniam romagis apostoli qui totam virtutem spiritus sancti receperunt. Sed statim sequitur salsa doloris et tristitie dicat quomodo apostoli statim inceperunt predicare et statim fuerunt persecuti ut patet Actuum. iij. Et venit nuntius ad virginem quod petrus et iohannes erant capti. Item quod prior scilicet beatus stephanus fuerat lapidatus. Item alius quod beatus iacobus nepos virginis marie erat interfectus. Ecce tristitia ideo ait cruce? Amen amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos etc. Iohannis. decimosexto. Moraliter instrumur hic. Nam sicut virgo maria et apostoli postquam receperunt spiritum statim persequerantur. Ita etiam hodierna die contingit. Verbi gratia. Si aliquis in aliquo monasterio recepit spiritum sanctum et proposuerit seruare regulam obedientiam paupertatem castitatem etc. De alijs et non curat seruare vitam aliorum euntem ad infernum statim persequuntur eum alij cum malis viruipetis

Ido oportet patientiam habere virgo maria et apostoli. Item te deicas et te scolaribus ac etiam mulieribus. **I**do dixit apostolus omnes qui pie volunt vivere in xpo ihesu persecucōm patientur scz lingua vel infirmitatū vel tempracōm dyabolū. **ij. ad Thy. ij.** Septimū gaudium et vltimū fuit in sua benedicta assumptione. **N**ō qm̄ aīa fuit separata a corpore. qz tunc iā nō fuisset gaudiū huius mundi s̄ alterius s̄ qm̄ filius suus misit sibi angelū gabrielem cū ramo palme d. **Suscipe eum qui mādāt salutes iacob.** Nam ab hinc ad tres dies ibis ad filiū tuū qui iam parauit carcedram et c. **D**e isto gaudio videt in sermone assumptionis plix de isto gaudio promisso v̄gini. **E**t dixit virgo filio suo factū est michi verbum tuū in gaudio et in leticiā cordis mei **Jer. xv.** Sed in meditate sequit doloris et tristicie salsa ex cōpassione aploz et sanctorū et sanctarū in hoc mundo remanentiū inter iudeos et inter infideles in tantis tribulacōnibz. vñ qm̄ apli fuerūt ad v̄ginem p̄gregati et mirarent v̄go maria dixit eis. **E**go obtinui vt essetis hic qz ego debō ascendere in celū et c. **A**postoli inceperunt flere dicendo **B**enedicta si vultis recedere quid faciē? nos. **I**tem dicebant virgines quas virgo nutrierat et virgo maria flebat cū eis d. **N**on dubitetis qz nō tradam vos obliuioni. qz recordabor de vobis qz occasione peccatoz facta sum mater di. **E**t poterat dicere virgo flebam quondā sup eo qui afflictus erā et spaciebatur anima mea pauperi **Job. xxx.** **M**oraliter instruitur hic qz sicut virgo maria gaudebat d honore sibi p̄misso tristabat tamen ex cōpassione. **I**ta debet esse de sanctis p̄sonis que licet gaudeant de sua bona vita nō tamen debent despiciere peccatores sed compati eis dicēdo domine **S**i vos dimisissetis me reoz essem ego. **I**teo dñe iuuet eos et sic spati nō indignari debetis **I**tez si estis diuites et videtis vel satis aliquē

paup̄em nō despiciatis eū s̄ spati mini et iuuetis eū. **I**tem si estis sanus debetis cōpati infirmis. **S**i iuuenis spati debetis se ipsis dicendo. **I**ta possem ego fieri paup̄ infirmus vel senex et sic tenebim? cōsiliū scripture om̄s vnanimis in orōne estote spatientes. **j. pe. ij.**

De exaltacōne sancte crucis sermo

Actus est pro nobis obediens vsqz ad mortē mortem aut crucis ad **Phil. ij.** **S**ancta mater ecclesia facit hodie festum de exaltacōne sancte crucis de qua bis i anno festiuatur. **P**rimo in mense may de inuencōne. **S**ecōdo hodie de exaltacōne. **R**atio. qz postqz fuit inuenta ab helena s̄cta crux venit in possessionem infidelium qui despectiue tenebant eam s̄ eradicat? imp̄rator romanus xp̄ianissimus extraxit eaz de possessione infidelium et honorifice eā exaltauit et hodie fit festum illius exaltacōnis sed vt verba. **S**alutē virgo maria **D**octrina est p̄munis et catholica in sancta theologia qz licz xp̄s habuisset alios innumerabiles modos redimendi et saluādi humanum genus tamen per crucez eū saluare elegit et redimere sibi credentes et obediētes. **E**t dicit sanctus thomas. **ij.** parte questione. **xl. vj. ar. iij.** et ibi assignat septem rationes quare hoc fuit conueniēs quarum vnā scz secundam p̄ introductione vobis hic dicaz. **E**st igit ista ratio quia quando aliqua satisfactio debet fieri de aliquo peccato. **R**ationabile est qz satisfactio respondeat peccato **V**erbi gratia. **S**i aliquis peccauit contra deum vel p̄imum corde male cogitando vel ore male loquendo aut opere male opando. **S**i talis vult condigne satisfacere debet recipere de isto peccato dolorem in corde et percutere cor **S**i ore diffamando vel iurando p̄prie satisfactio est nō solū ore p̄fiteri

fr. n. m.

vol. 10

sed orare et petere veniam deo et primo si ipsi offendit. Ideo si per oculos peccasti respice deo etc. Propria satisfactio est flere etc. Item si pauperes audiendo mala primi. Emenda est audire missa sermones. Si per gula frangendo ieiunia ecclesie etc. abstinere et sic satisfactio correspondet offense. Si per manus peccasti extende in oratione. Si effudisti sanguinem propria pena est effundere sanguinem proprium cum disciplinis unde dicitur **Genesis. ix. ca.** Qui cumque effuderit sanguinem humanum fundetur sanguis illius. Si peccasti corpe per carnalitates debes recipere aliam. Ecce quod fit satisfactio propria quoniam pena correspondet offense dicitur **1. Cor. ix. ca.** qd dixerat **ipsa Luc. ij.** Facite fructus dignos penitentie. Digni fructus penitentiae sunt quoniam correspondet offense. **Modo** videamus quod fuit facta offensa deo ex qua venit tota perditio et totum malum generis humani ex qua sumus exules in hac valle lacrimarum. hunc quod ex furto cuiusdam pomi contra expressum mandatum ymo ergo restitutio reparatio seu emenda debuit fieri ut fructus restitueretur arbori. Ideo ipse redemptor omnium fructus noster de quo dicitur **virginis benedictus fructus ventris tui** elegit arborem crucis ut fructus infiniti valoris restitueret arbori. Dicitur **hystorie grece** tunc antique quod lignum crucis fuit de illa arbore de qua adam recepit fructus. Ideo quoniam ipse fuit in cruce positus fructus fuit arbori restitutus. **De B. dauid** in persona christi dicitur. **Confortati sunt qui persecuti sunt me** inimici mei iniuste que non rapui tunc exsoluebam. **ps. lxxviii.** Nota hic tanguntur duo in illo versu deus scilicet interior mala iudeorum inimicorum christi quod non intendebat ad satisfactiones sed ad christi persecutionem. Ideo dicitur confortati sunt usque in iuste scilicet tangit christi intentio scilicet satisfaciendi. Ideo dicitur que non rapui pars gratia doctrina quod licet ipse haberet alios modos redimendi tamen iste per crucem fuit propius in quo satisfactio fuit offense correspondens hoc tangit sancta mater ecclesia in prefatione

dicens. Qui salutem humani generis in ligno crucis constituiti ut unde mors oriebatur inde vita resurget et qui per lignum vincebat per lignum quoque vinceretur per christum dominum nostrum. Patet ergo quod propius modus nostre redemptionis fuit per crucem. Ideo dicitur **thema** factus est pro nobis non pro se obediens non solum patri sed iudicibus et crucifixoribus usque ad mortem. etc. Patet **thema.** Ego sum in materia predicanda quia **thema** dicit factus obediens usque ad mortem. Et replicatur mortem autem crucis non ad aliam mortem. Inuenio quod quinquies fuit christus in periculo mortis. Et nullam voluit acceptare nisi crucis. **Primo** enim fuit in periculo mortis scilicet interfectionis gladii. **Secundo** in periculo precipitationis. **Tercio** in periculo lapidationis. **Quarto** in periculo intoxicationis. **Quinto** in periculo crucifixionis. Et hanc elegit de quo dicitur **thema** factus est pro nobis obediens usque ad mortem mortem autem crucis. **Dico primo etc.** et hoc statim quod fuit natus per herodem regem qui quoniam audiuit signa et mirabilia de christi natiuitate de angelis cantantibus gloria in excelsis deo de claritate noctis **De aduentu** pastorum de adoratione animalium de stella et aduentu trium regum etc. Et **plurima** anne et **symeonis** sancti quod ille erat **christus** messias herodes cogitavit illum occidere ne perderet regnum. quia erat alienigena et timebat ne una die iudei insurgerent contra eum. **ideo etc.** Proprie quod misit homines armorum in ciuitate bethlehem ut interficerent omnes pueros quia nesciebat quis esset ihesus etc. **Sed** ipse voluit fugere in egiptum etc. **De hoc** **plurima** **Job** in persona christi dicitur pueros percussit gladio et euasi ego solus. **Job** primo. **Questio** est hic. quare christus noluit mori ista morte. Quia si voluisset etiam alia mors fuisset in saluationem credentium

De exaltacione
 dicitur et obediens. **Rom.**
 est quod iustitiam etc. **cor.**
 mouit nos in cruce
 ut amittamus nos ut fug
 et iustitiam de qua
 per hunc gladium eduxit
 nos a seruitute et absoluta
 ma. **Ite** gladius est
 iustitiam a corpe eccle
 sic. **Et** sicut membrum
 nulla recipit influentiam
 in opibus viuimus
 aliqua parte. **Ecce** q
 ra mortis omnia uelle
 non dico per amicum
 membrum sed sicut a co
 ractu te illa arbore
 propter beatitudinem etc.
Secundo per hunc gladiu
 uicium non potest dar
 mas plasma fuit. **Sec**
 da inuenit quod sicut non t
 ro quali uibratio gladii
 prima monitione. qd a
 non faceret iud. **Tercio**
 in periculo seruam mu
 tuos subditos per p
 quod non potest extorcere
 quanto dicitur **Et** al
 de uerba. **Dextera** sig
 nificat. **Quintus** quod sicut ex
 uenit in obedientiam re
 fuit in uir non uult sta
 re nisi legitima bene uolent
 nos conuincere et sic de alijs
 pater ut fecerit quod aiam in
 uenit fugere quod a facie gl
 abesse uoluerat est gladius
Dico scilicet quod ipse fuit
 pater ut dicitur **Luce. ij.**
 quod uoluerat in nazareth
 tunc nec cognoscebat. t
 quod quod uerebat certe pater
 quod erat factus lignum

De exaltacōe sctē crucis sermo

sibi et obedientiis. **R**ō literalis iā dicta est qz satisfactō dōz corrdere offense. id noluit mori sicqz in cruce. **R**ō moralis ē vt instrueret nos vt fugiam? mortē gladii beati petri de qua **Job. xviii.** Symō petri? hñs gladiū eduxit eū et percussit pōntifias seruū et abscedit auriculā eius dextera. **I**ste gladius est snia excoicacōnis. qz sandit a corpe ecclē qñ pfertur s aliz que. **E**t sicut membrū absalsū a corpe. nullā recipit influentiā sic nullus excoicatus in opibus diuinis q in ecclā fiunt hz aliqūa partez. **E**cce quō fugiendū est istā mortēz atius vellez mori qz p hōraz non dico p annū excoicari qz nihil peius membro qz scindi a corpe. **D**icat hic nu raculū de illa arboze excoicata et arefacta ppter breuiariuz zc. **N**ota cū dicit symō petrus hñs gladiū innuit q snia excoicacōis n̄ potest dari nisi a plato qz penus platus fuit. **S**ecō cum dicit eduxit eū innuit q snia non dōz dari nisi a prelato quasi vibrādo gladiū di. **C**auē caue p tmā inonicoez. qz als nihil valeret si non faceret ietū. **T**ercō cū dicit et percussit pontifias seruū innuit q platus solū in suos subditos p̄t pferre excoicacōem qz ep̄s nō p̄t excoicare in alia diorefi zc. **Q**uarto cū dicit **E**t abscedit auriculam ei⁹ dextera. **D**extera sigt spūalia sinistra tpalia. **I**nnuit q snia excoicacōis nō dōz dari nisi s̄ inobedienciā rez spūaliuz. vt si vxor vel vir nō vult stare cū eo vel cū ea nisi legitimā hñt rōem platus potest eos excoicare et sic de alijs. **I**ste gladi⁹ percussit ita fortiter q aiām interficit mortē eterna fugite ḡ a facie gladii qñ vltor a face iniquitatū est gladius ei⁹. **Job. xix.**

Dico scō q xp̄us fuit in periculo p̄cipitacōis vt habet **Lu. iiii.** **D**icat quomō ip̄s habitabat i nazareth. vbi vixit sanctissime nec cognoscebat. dicit **Nicola⁹** de lyra qz vrebāt arte p̄ris putariū **Job. seph** qz erat faber lignarius. et post iuit ca

pharnaiū vbi p̄dicauit et fecit multa miracula et post redijt nazareth. et rectores et iurati ciuitatis dixerūt sibi. **Q**uāta aut diuinus facta i capharnaiū fac et hic i patria tua. **Luc. iiii.** **R**ñt xp̄s insinuās qz ex eoz incredulitate et teriside qz truffabāt de eo dicēdo. **E**cce filius iustitij et illius culturerie marie p̄dicat et tñ non stuidit. **I**d ostendit q nō erāt digni qz miracula requirunt dispositōez et deuocōem et nō vanā gloriā. ppter qd **Mar. vi** dōz nō poterat ibi vturē vllaz facere nisi paucos infirmos impositis manibz curauit. **D**icat quō illi indignati cū tumultu duxerūt euz ad supeliuz mōtis et voluerūt eū precipitare. **I**esus autē transiens p mediū illoz ibat. **C**ogitate hic de digne **M**aria que erat in ciuitate p̄ris quando videbat filiū suū duci ad p̄cipitiū q̄tuz dolozez habuit zc. **Q**uestio est quare noluit sic mori zc qz si voluissz zc. **R**ō lrālis dicta est. **R**ō moralis est vt caueamus ne moriamur p p̄cipitiū ascendēdo in mōtē supbie. **N**ā dyabol⁹ vidēs qz qui vadūt simpliciter et hūiliter recte vadūt ad paradisiū. **S** dicit tēuō. **E**go faciā ascendere in altij omēs. **V**bi gracia **R**eligiosus qz viuūt simpliciter seruat suam regulā in votis ceremonijs talis vadit via plana ad paradisiū sed venit diabolus loquens ymaginacōem di. **S**i tu velles sic viuere nunq̄ ascēderes. quare tu nō laboras vt sis magister adhuc posses esse confessor regis vel ep̄us et quando est altius p̄dit rotā deuocōem et subito cadit et moritur et p̄cipitur in infernū. **I**dem de clerico simplici et dyabolo instigante ascendit. **I**dē de laycis vt ascēdant faciūt vsuras zc. **I**tē vt sit iuratus ligat se cū alijs directe vel indirete qz peccunie coitatis bene sapiūt et quādo sunt i officio furant faciūt hoc et illa vt possint se manu tenere in officio. **Q** quot sūt decepti isto ascensu de b̄ dixit dyabolo p̄p̄

dolos sp̄ tuos posuisti eos sup̄ h̄ac yma-
 ginacōez ascendendi teicasti eos dñi al-
 leuarentur. ps̄. lxxij. **I**te de mulieribz sim-
 pliciter viuētibz de domo de filijs et fai-
 lia curātibz tales recte p̄ viā planam va-
 dūt ad paradisu. Sed dicit temō. tu tā-
 tū potuisti viro tuo vt talis. q̄ quare tu
 nō vadis vt illa r̄c. da sibi malū prandi-
 um et cenā r̄c. **I**te sicut talis est dñia do-
 mus quare tu r̄c. **C**auete q̄ et vadatis
 simpliciter et plane qz q̄to de altiori lo-
 co cadit homo tāto casus est piculiosior.
Io Job in p̄sona p̄cōris loquēs diabo-
 lo dicebat. **E**leuasti me r̄c. et quasi sup̄-
 ventū ponēs alluisti me valdescio quia
 morti me tradis. Job. xxx. **D**ico t̄cō
 q̄ fuit ī periculo moriendi lapidacōis vt
 patet Job. viij. **D**ñi xp̄us predicaret in
 teis et de dararet eis suam diuinitatē di.
Amē amen dico vob̄ si quis sermonem
 meum seruauerit mortez non videbit in
 eternū. **D**ixerūt iudei **A**brabā et p̄phe-
 mortu sūt. quē teipm̄ facis xp̄s loque-
 batur de morte infernali et iudei intellige-
 bant de corpali et xp̄s datus loquēs de
 diuinitate dixit. **A**mē dico vob̄ antequā
 abrahā fieret ego sū. **S**um est nomē di-
 uinitatis. **E**go sū qui sūz **E**ro. iij. **J**udei
 audientes q̄ ip̄e dicebat se esse deū volu-
 erūt ip̄m lapidare dicit textus q̄ xp̄s ab-
 scondit se. i. inuisibiles se eis oñdit et per-
 quirebāt eū dicētes. vbi est. s̄ virgo ma-
 ria et apli videntes eū sequebātur.
Questio q̄re nec sic voluit mori qz etiā.
 et̄. **R**ō moralis est. caueamus a morte
 lapidacōis ex peccato auaricie qz auarus
 est durus vt lapis et frigidus durus qz
 nullū dulcorē oñt d̄bitozibz suis s̄ dure et
 aspere repetit vsuras et rebitum r̄c. frigi-
 dus qz sine igne caritatis vidēs paupes
 mori fame et nō curat subuenire eis et te-
 net flozē. et in carcerati et captiui et puel-
 le non p̄nt aliqd̄ emolumentū habere r̄c.
Io Job moraliter loquēs de auaro dic̄.

Cor eius indurabit quasi lapis et strige-
 tur quasi malleatoris incus. **Q**uarto la-
 pides auaricie sūt sp̄s auaricie. vnus la-
 pis est qui d̄ rapina et isto lapide p̄cutit
 caput dñoz. **A**lius d̄ symonia p̄laroz
 dādo beneficia vel sacramēta p̄ pecunijs
 iste lapis ferit ī corde. **A**lius lapis dicit
 vsura q̄ frangit brachia sc̄z laboratores
Dicat p̄ racōem auaroz dicentū. **S**il-
 la p̄sona vel coitas tenet meā pecuniam
 quare ego nō possum recipere aliqd̄ p̄ter
 carendā. **I**sta racō includit errozē nō so-
 lum ī p̄sequere s̄ in antecedente qñ dicit
 mea pecunia falsū dicit qz dñs nō tenet
 alteri reddere computū et tu teneris. ymo
 xp̄o qz dñi est terra et plenitudo eius r̄c.
Diuites solū sunt adm̄stratores. j. **A**d
 cor. iij. xp̄us tenet moduz regnū faciens
 thesaurarios vt ministrēt p̄io in suis ne-
 cessitatibz et nō in vanitatibus. **S**edō in
 paup̄ibz dādo vel mutuādo qz ita vult
 tenes. **A**lit̄ si dispensāt cōñ voluntatē
 dñi ip̄e solet castigare. **I**tem cōfusio est
 erronea dicēdo q̄ vsura nō sit peccatuz
 mortale. **A**lia sp̄s emendo p̄ parata pe-
 cunia p̄ minozī p̄cio vel vendere plus ra-
 cōe expectacōis qz vsura est. **A**lia est te-
 tenē de salarijs seruitoz r̄c. furta secre-
 ta. **D**icat cōñ illos q̄ credūt q̄ furtū se-
 cretū fructuū non sit peccatū. **I**te de vsu-
 ra voluntatis vel de molēdina r̄c. **N**e of-
 fendas ad lapidē pedem tuum. ps̄. xc. **I**-
 tem in via ruine nō eas et non offendas
 in lapides. **E**cc̄. xxxij. **D**ico quarto q̄
 fuit in periculo mortis intoxicacōis. **E**-
 uāgeliste nō ponunt dare hoc s̄ est ad hoc
 racō et p̄ph̄ia. **R**acō est ista qz duz xp̄us
 iret predicādo non p̄dicēbat pecunias
 sed post p̄dicacōez circumsp̄ctis omnibz
 sed nullus eū inuitauit et reuersus fuit vs̄
 qz berhamā vt dicit **M**ar. xi. dicit glosa
 q̄ respiciēbat si aliq̄s inuitaret eū ad p̄-
 diū dicendo. **D**ñe ex quo redisti bonū
 prandiū nobis sp̄iale venite et dabimus

vobis prandiū rē. **N**ō homo qui habe
 bat tot inimicos vt xps recipiebat tot cō
 uicia etiā iūmicos. Cogitare q̄ ponebāt
 poriones Et hoc rō dicitur de hoc est p̄bia.
Lu dñe demōstrasti mihi tu oñdisti mi
 hi studia eoz. r ego q̄si agnus māfuetus
 qui portat ad victimā. cogitauerūt sup
 me cōsilia dicētes mittamus lignū in pa
 nē eius r eradamus eū de terra uiuenti
 um r nomē eius nō memoret̄ amplius.
Jer. xi. Et loquit̄ p̄pha in p̄sona xpi. s̄
 xps noluit sic mori. Dicit̄ p̄actice quā
 do comedebat primo dabāt sibi fructus.
 vel ficus r poriones ponūt̄ i abis dul
 abus vel in bonis uinis r ip̄e non come
 debat seruādo modos etiā si comedisset
 nō nocuisset sibi. Quare noluit sic mori.
 qz etiā illa mors fuisset sufficiens p̄ redē
 p̄ndē. **R**ō moralis vt nos vitē⁹ mor
 tē porionis luxurie. Nā sicut porio ponit̄
 in abo dulci. Ita etiā dyabolus facit q̄
 abus luxurie qui nob̄ videt̄ dulcis r tñ
 in illo est venenū peccati mortalis hā vir
 et mulier in matrimonio p̄iuncti nō peccāt
 seruādo modū rē. s̄ in om̄ibus alijs q̄
 modocūqz fiat luxuria est p̄ctm̄ mortale
 et sequit̄ damnacō. Credit̄ q̄ maior ps
 dānator̄ sit ex peccato luxurie **J**ō cauere
 oportet a tali morte r refrenare corpus.
 p̄ abstinencias mortificādo inclinacōes.
 cauendo ab occasiōibz r orare dicit̄
 beatus **Bernard** q̄ mai⁹ miraculū essz
 viuere caste q̄ suscitare mortuos. **I**deo
 totus mūdus est corruptus om̄es redi
 nauerūt rē. **J**ō sapiētia art. Me intueit̄
 vinū quādo flauescit q̄ splendet in vi
 tro color eius **I**ngredit̄ blande s̄ in nouis
 limo mordebit vt coluber r sicut regul⁹
 venena diffūdet. **p**uer. **xxiiij.** Et tedarat
 cū sequit̄. **O**culi tui videbūt extraneas.
 qz licet bene vxores p̄zias videre r cor
 nū loquetur puerfa. **M**ota ḡ q̄ nō in
 telligitur de colore vini. s̄ mulieris pul
 chre in vitro i corpe vitro debilis. **R**ō

qz ingreditur blande scz cogitat⁹ malus
 dicendo o q̄tuz solacū esset rē. r in fi
 ne scz qñ homo consentit mordebit vt co
 luber. **E**t quasi regulus qui oculo r vi
 su venenat rē. nō sic de alijs serpētibz.
Ecce peccatū luxurie qz solo aspectu mu
 lieris interficit. **I**sto veneno dauid fuit
 potionatus r mortuus s̄ deus suscitauit
 eū p̄ penitentiā. **J**ō **Job. vi.** Nunq̄ po
 terit aliquid gustare qd̄ gustatum affert
 mortem. **N**ullus q̄tuncūqz famelicus
 comederet abū quez sciret esse poriona
 tū ymo citius p̄mitteret se mori natura
 liter qz tunc nō interficeret se nec biberet
 potū venenatū q̄tuncūqz sitiret. ita nec
 luxuriosus dz gustare qz nisi sit infidelis
 sat q̄ ille cibo venenatus est ad mortem.

Dico quito q̄ fuit i periculo moriēdi
 crucifixiois. r istā mortē elegit. **C**ū dixē
 rūt iudei in cōsilio. **I**ste homo **J**hs non
 potuit mori gladio nec precipitatus nec
 etē. **J**ō videamus si poterim⁹ eū occide
 re in cruce. **E**t cū xpus esset in galilea iu
 rei parauerūt crucē in **I**herlm̄. xps hoc
 sciens vocatis discipulis secrete ait illis.
Ecce ascendim⁹ iherosolimā r filius ho
 minis tradetur p̄ncipibz sacerdotū rē.
Mar. **xx.** alias mortēs fugit. **S**ed ad
 istā sponte venit r in orto fuit iudeis ob
 uia di. **Q**uē queritis quasi di. **R**ecipia
 tis me qz ista mors placet mihi. **I**te qñ
 fuit data snia vt crucifigeretur baiulans
 sibi crucē **J**oh. **xix. q. d.** hō appello. ymo
 placet ista mors mihi r recepit crucem.
Bicatur quō erat obediens in monte cal
 uarie qñ fuit sibi dictū q̄ exueret se r sic
 de alijs. **E**cce amor ad mortē crucis q̄si
 diceret. **M**ibi absit gloriari nisi in cruce
Rō literalis quare istā mortem elegit
 dicta est in introductōe. **S**ed racō mora
 lis est ista aliās mortēs quas xpus fugit
 significāt malas mortēs quas retemus
 fugere s̄ ista mors crucis significat bonā
 mortē quā retemus eligere. **C**olor inexti

mabilis xpi in cruce pēdentis ſiḡt contri-
 nonē quā debemus hēre de peccatis indi-
 nādo caput in cōfeſſione que debet fieri i
 clinato capite ⁊ nō facie ad faciem. **D**ica-
 tur quō cooptus debet eſſe pſitens ⁊ cō-
 feſſor ppter xreādiā ⁊ piculū pfeſ-
 ſoris mulierē reſpicientis iuuenē. **M**a-
 nus dextera pforata ſiḡt q̄ de bono iuſto
 facias elemoſinas. Siniftra ad reſtituē-
 dū vſuras furta ⁊c. **D**uo pedes clauari
 ſignāt duos pedes quibz ambulamus ⁊
 ſuſtentamur. dexter eſt coio ſpūalis. ſinif-
 ter abus corpalis dexter clauat deuocōe
 ſiniftra abſtinētia. **A**percō lateris ſignat
 apercōez cordis ad remittendū iniurias
 et parcendū inimicis ⁊ ſic peccatū in te.
Ecce rō moralis quare voluit mori in
 cruce **I**deo ait apls. **Q**ui xpi ſunt ca rñe
 ſuā crucifixerūt cū vicis ⁊ ſcipiſcencijs
Ad gal. v. **E**t q̄ ſit hoc neceſſariuz patz
 qz dicit xpus. qui non baiulat ſuā crucē
 que dicit a cruciando. **E**cce penitētia. et
 venit poſt me non poteſt me⁹ eſſe diſci-
 pulus. **E**cce quare dicit thema. **F**actus
 eſt p nobis ſciz noſtra redempcōe ⁊ mo-
 rali inſtructōe obediens vſqz ad mortē
 non gladij. non precipitj. nec lapidacō-
 nis. nec pocōnis. ſed mortem crucis.

De ſcō Matheo aplo ⁊ euāgelifia.

Non veni vo-
 care iuſtos ſed pctōzes **M**a-
 thei. ix. textualiter i euangelio
 ſtatim lecto officialiter habetur verbum
 iſtud. **F**eſtū hodiernū eſt magnū ſi vul-
 tis cogitare pſonaz qz aplus ⁊ euange-
 liſta primus ⁊ martir gloſus qz de aplo
 p ſe fit feſtum ⁊ de euangelifia p ſe ⁊ de
 martire ḡ iſte tres cauſe ſil' p iuncte mag-
 nū feſtū faciūt. **I**ta ecā de eo erit ſermo
 noſter. **S**alutē dgo **M**aria ⁊c. **V**er-
 bū ppoſitū eſt dñi noſtri **I**hu xpi dicen-

tiſ **N**ō veni vocare ⁊c. **N**ō pzia facie
 iā poteſtis videre q̄ iſtud verbū hz diffi-
 cultatē q̄ xps qui plus diligit bonos et
 iuſtos q̄ malos ⁊ pctōzes di. **N**ō veni
 vocare ⁊c. **I**ō indiget declaracōe ⁊ ſic i-
 trabim⁹ declarādo materiā pdicandā
Nō audire talē dzām inuenio inter iuſ-
 tū ⁊ peccatōzē. **S**icut inter eē ppe vel cir-
 ca deū ⁊ longe a deo. **I**uſtus bon⁹ ⁊ ti-
 mens deū. **I**ta eſt ppe deo q̄ nihil creatū
 eſt ſibi ppinquius nō tunica nec camifia
 nec pellis magis ppe ē deus. **E**t q̄tū ad
 intellcū qz ſicut aer i meridie eſt ppe lu-
 mē qz totus eſt illuſtatus a ſole. **I**ta de⁹
 eſt ppe intellectū iuſti ⁊ boni p illuſtra-
 cōez ipm illuminādo qz totus eſt plen⁹
 diuinitate nec dimittit ibi tenebrā error
 nec fuſturā falſarū opionū intrū q̄ nō ſol-
 lū iuſti dicūtur luminofi ſ lux. **E**rat ſ
 liquādo tenebre nūc autē lux in dño. ad
Eph. v. **I**tem **M**at. v. **E**os eſtis
 lux ⁊c. **I**te eſt ppe voluntatē p dilecti-
 onem caritatiuā quia ſicut videtis ignē
 circa ferrum ignitū. **I**ta voluntas iuſti ē
 inflammata diuinitate ad diligendū de-
 um ſup omnia ⁊ primū ſicut ſeipm de⁹
 caritas eſt ⁊ qui manet in caritate ⁊c. **J**.
Joh. iij. **I**tem eſt deus ppe iuſtus q̄tū
 ad vitā p honeſtā puerſacōez qz ſic pan-
 nus coloratus ē ppe tūmā ſeu colorez
Ita pſona iuſta ē tincta ſeu colorata ſā-
 tate corā ocul' builibz. in aurbz audiēdo
 q̄ dei ſunt i manibz extendēdo in orōe in-
 gula p rpanciā in corpe ipm affligendo
In meōria paſſiois xpi ptz q̄ pſona iuſ-
 ta tincta eſt ⁊c. **L**u in nob eſ dñe ⁊ no-
 men ſcū tuū ⁊c. **J**ere. xij. **E**cce quō p-
 ſona iuſta eſt ppe deū. **I**ō dauid in ps.
Exaltabo te de⁹ ⁊c. **E**xaltabo dicit ppe
 eſt dñs oibz inuocātibz eū in vitate ps.
 c. xliij. ſ pſona peccat⁹ ⁊ iniuſta ē lōge a
 deo nō diſtācia locali qz ſi ſic. ſtati pſona
 āmbilaret ſ dē diſtare a pctōze vīa for-
 mali qz ſic dē de duobz panis ecā pūat

de ſanto M
 in vna ſe dicitur ⁊ aliter
 canit dicitur nō localit
 ſic eſt de vno ⁊ peccatoze
 tunc dicitur ⁊ tunc
 vna longe peccatoze
 q̄ tunc dicitur. i. ſciz
 ſciz qz qd iuſti ſunt
 canit vltimes a deo
 q̄tū ppe non vocat
 vltat vocat ppter hoc
 vna vocat iuſtos. **R**
 nō licet vident eos ſalu-
 ſed peccatozes vt ſciz
Iſtud thema generale
 martir aplo ⁊c. **I**nu-
 ctus euāgelifia ante
 longe a deo. qz erat in
 peccatoze. **I**ō ſunt vocat
 loquere me. **C**irca euā-
 p martir declarāda ſi
Primo ſua vocacō
Scōo mutacōe fructus
Erat opaco virtuoſo
Quato pfecto glo-
Primo ſunt pſonap
Scōo fructus copioſi
Erat acris virtuoſo
Quato effectus glo-
Quato ad primū mod-
 ne ⁊ vicijs ſunt grōſi
 vltat dicitur beatus **M**
 vna q̄tū offiāa bebat n-
 vltz **O**fficiū piculoſu
Officiū cannoſum.
Officiū odioſum.
Officiū piculoſū eſt offic-
 q̄tū bebat. **M**ā in quir-
 vna qz eſt martirima tenebat
 vltat ambij offiāa eſt aīe
 vltat tūm pcamias qz
 vltat caritas vel pce in d-
 vltat i martir pcamias qz
 vltat qua retingit pce
 vltat eſt. vltat pce dicit m

si vnus sit subtilis et alter sit rudis illi dicuntur distare non localiter sed formaliter sic est de deo et peccatore propter diuinitatem tantam sanctitatem et tantam iniquitatem. **I**do david longe a peccatoribus salus. i. **I**hs. qz iustificaciones. i. scitantes tuas non exquisierunt. p. 3. q. 2. quod iusti sunt pro peccatore et peccatores distantes a deo. **A**d dandum est quod qui est pro peccatore non vocatur. **S**ed ille qui distat vocatur. propter hoc dicebat ipse **N**on vni vocare iustos. **R**espondeo quod iam sunt multi licet venerint eos saluare si perseuerant. sed peccatores ut scilicet pervertant. p. 3. t. 1. **I**stud tertia generale a propriando beato matheo aplo. **I**nuenio quod beatus matheus euangelista ante suam peruersionem erat longe a deo. qz erat iniustus et magnus peccator. **I**do fuit vocatus a deo di. vni sequere me. **C**irca eius vocaciones de beato matheo declaranda sunt quatuor.

Primo sua vocacio graciosa

Secundo inuitacio fructuosa

Tercio opacio virtuosa

Quarto profectio gloriosa (in fine glori)

Primo fuit principium gloriosum.

Secundo fructus copiosus.

Tercio actus virtuosus.

Quarto effectus gloriosus. in fine

Quantum ad primum modum sue conuersionis et vocacionis fuit gloriosus. **Q**uestum quod officia habebat beatus Matheus. **E**t inueni quod tria officia habebat mala in mundo scilicet **O**fficium periculosum

Officium criminiosum.

Officium odiosum.

Officium periculosum est officium feneratorum quod ipse habebat. **N**am in ciuitate capharnaum que est maritima tenebat tabulam siue mensam cambij officium est a se periculosum. tractare raras pecunias quod sicut qui tractat oleum carbonem vel picem inquinatur ab eis. **I**ta qui tractat pecunias. **E**t propter hoc dicit scriptura qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. **E**t. iij. p. x. dicit moneta. **R**espondeo quod

multas nigredines dimittit in aia tractantibus pecuniam. **P**rimo in cogitacione. **S**ecundo in temporibus predicacione et negociorum occupacione. **I**n signum huius moneta siue sit aurea siue argentea quando tractatur dimittit maculas nigras in manu hominis quod raro est quam de feneratoribus faciunt fraudes etc. **S**ecundum erat criminiosum quod erat usurarius. **I**ta dicit **B**eda quod post peruersionem distribuit propria qui rapere solebat aliena scilicet per usuras. **D**icit quod inuocabat. x. p. xij. et sic de alijs speciebus usure sicut quod requirit. scilicet emere plus et vendere propter expectaciones minus. **I**tem mutuando super possessiones recipiendo fructus sic faciunt multi. et excusant se dicendo false quod ecclesia permittit etc. **I**stud est per diuinam ordinacionem que vult quod omnes creature libere ministrent. et coiscant illa que deus communiuicauit eis ut patet de sole qui coiscat lumen a deo sibi coiscatur contra tenebras et calorem contra frigus et influentiam ad fructificandum. **I**dem de igne qui coiscat suam claritatem et caliditatem. **I**dem de aere ad respirandum. et de aqua ad lauandum et pisces capiendum. terra plantas etc. **S**i ergo creature irrationales coiscant contra magis nos. **I**do magnus peccatus est in usurariis. **E**cce officium criminiosum **S**ed ille qui libere et sine usura accommodat iustus est ut dicit propheta. **C**ir qui ad usuram non accommodauerit iustus est. **E**zech. xviij. **T**ercium officium erat odiosum et tediosum quod erat theolonarius in ciuitate capharnaum colligens iura imperatorum. **I**deo dicit theolonarius. i. publicanus quod tenebat officium publicum theolonarium **I**stud officium est tediosum et odiosum quia aliquoties tales faciunt magnas iniurias ex potestate quam habent. **E**t ista ratione **J**ohannes baptista ad quem venerunt publicani dicentes. **Q**uid faciemus ut salui simus. **R**espondit beatus **J**ohannes nihil aliud quam quod constitutum est vobis faciant **L**uc. iij. **E**t huiusmodi officij beatus matheus

distabat a deo p tres magnas dietas. **S** audite quod fuit vocatus et fuit sextus quia habebat. v. alios vocatos. **C**um xps in saret iuxta mare galilee et beatus matheus sederet ad mensam cibum in domo sua magna quam habebat coram mari in negociis occupatus. **D**icat practice de negociis campis pecunias colligentibus et xps stetit et vidit publicanum nomine leui inuolutum in negociis etc. qui nec de deo nec de anima sua poterat cogitare. **E**t xpus vidit .i. attente respexit. **E**t beatus matheus ordinacione eleuatis oculis vidit xpm coram se quem non agnoscebat sed tanta erat reuerentia et maiestas sue sanctitatis quod matheus admirando respiciebat eum. **A**d quem xps ait. **D**ei et sequere me subito et tunc diuina. sic xps protulit ista verba radius claritatis illuminauit eius mentem et cognouit xpm verum messiam esse et cor ad contritionem peccatorum dicit. **E**cce ego domine quia vocasti me. **Reg. iij.** Subito relictis omnibus secutus est. dimittens libros et computum etc. **R**ed dicitur quod dixit xpo domine gratias vobis quia vultis me in discipulum etc. **P**otestis credere quod xpus dixit. **E**x tunc de te. **R**edde tunc et propterea dominus et habeas diffinitionem et recipes quod mutuasti sine usuris nullo modo recipias nisi forte principalem debentis credere quod fecit promissari. **S**i tenebat alicui quodcumque per usuram vel iniustitiam quod satisfaceret omnibus. **I**ste est modus satisfaciendi usurariis publicorum. **D**icitur de secretis que secretum dicit restituere. **N**on vult intrare paradysum ideo sic satisfacere. **N**on enim dimittit peccatum nisi restituat ablatum. **R**egula est iuristarum et theologorum. **N**on recipiamus dicendo. **E**go ponam testamentum etc. **D**icat pro illos qui dicunt si restituere oporteret me minuere de statu. **I**te de quo hereditare filios etc. **I**o ideo seruare pecunias ut poma vel malograna que respiciatis ne sint maculara et purida etc. **I**ta debentis vos facere quoniam recipitis

florentium vel alia bona debentis respicere eum dicendo videamus si est hic dominus vsure vel macula de furto et prociat restituendo alio corrumperet alia etc. et non dubitatis quod nihil deficiet vobis. **I**o dixit dauid. **I**unior fui et tamen senui et non vidi iustum derelictum nec semen eius querens panem. **P**s. **N**oli emulari. **S**ed de usurario dicit ibidem. **V**idi impium super altarium et eleuatum sicut cedrus libani et transiit et ecce non erat questum eius. et non est inuentus locus eius. **P**s. **xixvi.** **Q**uamuis ad secundum se de fructu copioso. **D**icat quod postquam omnia restituit remansit sibi domus et aliqua moneta de bono iusto et voluit facere christo magni iunioris ut faceret religiosi quoniam intrant ordinem etc. **D**e isto iunior habet **Luc. v.** **E**t fecit ei iunior magni leui in domo sua agnomine beati mathei erat leui dicitur practice istud. **C**onuenit dicitur **Luc. v.** **E**t erat turba multa publicorum discubentes. **I**ntentio beati mathei fuit ut illi etiam puererentur. **I**sta ratio ponit beatus **Iero.** **C**ogitabat beatus matheus. **S**i me puerit qui etiam ita inuolutus etiam puerit istos. **D**icat quod ordinatum fuit a christo ut ianue essent apertae et apostoli sederent circa portas et christus in publicanos dicitur. **Q**uasi omnium etc. et postquam fuit se ad mensam cum eis tunc fuit completa illa propheta. **Mat. ij.** **S**icut malus .i. pomum inter ligna siluarum sed infructuosus. **S**ic dilectus meus inter filios. **E**t factus interuallo inter cibum et cibum ut sit in magnis conuiuiis christus quasi per modum lectoris dicebat. **M**odo audite quibus debemus deum laudare qui tanta fecit ad seruicium hominum sed omnia aialia et omnes fructus. **E**t illi peccatores attendebant et cum primo viderent incipiebant flere etc. **I**dem postquam comederunt cibum assatum dixit christus. **M**odo cogitare si iste esse corruptibiles dant tantum saporis etc. quod debet esse de cibis incorruptilibus celi quoniam quoniam rex dicitur suus seruitoribus tam sapidas escas quales

sunt ille esce quas ipse retinet p se. ita de deo et de illis publicanis et uertebatur multum et flebat. Idem postquam comederunt coctum in aqua. Intimam quod credit quod omnes illi fuerunt uerbi. tanta erat virtus uerborum christi. Et cum iam essent quasi in fine prandij uidentes pharisei quod portae erant apertae et dicebant discipulis eius. quod comedebat circa portam quare manducat magister uester cum publicanis et peccatoribus ac si diceret. hoc praequalis ipse est. Dicis mihi cum quo uadis et dicam tibi quid facis. hoc audies ipse uocauit eos ad se et ipsi inflati fuerunt coram eo dicentes quid uultis. dixit christus Dicis mihi quoniam in aliqua ciuitate sunt multi sani et multi infirmi qui indigent medico sani uel infirmi. Et illi intelligentes noluerunt respondere. et christus non uult respondere ego dicam uobis. Non opus est ualentibus meis dicis si male habentibus. Ille erat infirmus pro superbia et modo curatus est et ille pro auaritia et sic de alijs. **Idem ait Aug. magnus** de celo ad nos uenit medicus quod magnus pro totum mundum iacebat egrotus tunc dixit Non ueni uocare iustos sed peccatores. Et iudei quasi recesserunt. **Matth. 23** fructus copiosus quod ex quo ipse fuit uersus laborauit ut conuerteret alios. **Moraliter habet** hic doctrinam quod quilibet nostrum de cura te si est in uia saluationis de familia de ancillis uir de uxore et conuerso de familia ut confiteantur et coequent in pascha. ut audiant missas sermones ne operentur in diebus festiuis. Si quis suorum maxime domesticorum curam non habet fide negauit et est infideli terrenorum. **Ad thym. v.** Quamquam ad terram scilicet actum uirtuosum scilicet de operibus que fecit postquam fuit conuersus. **Dicitur** quod post christi resurrectionem ascensionem et spiritus sancti missionem apostoli diuiserunt sibi mundum ad predicandum et uertendum homines etc. Et beatus **Matthaeus** iuit in ethyopia predicando et miracula faciendo illuminando cecos et sic de alijs. et multas

gentes uertebat ad christum. **Ecce actus** et tuosus. **Dicitur** quod semel dum ipse predicaret fuit factus magnus tumultus et placatus in populo de morte filij regis uingenti etc. Et dum sepultura pararet quidam christianus scilicet ille eunuchus quem philippus baptisauit. ut habet **Actu. viij.** Fuit ad regem dicens sibi quod unus sanus uir erat in ciuitate qui posset resuscitare etc. **Dicitur** miraculum ut habet in hystoria et fuit completa propheta. **Unum** uocaui eum et benedixi eum. **Isa. 1.** Si uis dicere moraliter per questionem que fuit causa quod beatus matthaeus solus conuertit tantam gentem scilicet totam ethyopiam. et egyptum et cum modo sint toti predicatores que est causa quod non conuertimus paucos iudeos qui hic sunt nobiscum etc. **Dicitur** quod apostoli habuerunt sanctam uirum et bonam doctrinam. et nihil aliud uoluerunt nisi honorem dei et salutem animarum. **Ideo** dicebat apostolus. **Habentes** alimmenta et quibus regamur hijs contenti sumus. **pria ad Thymo. vi.** **Modo** deficiamus in uita quia noluit quolibet die audire homines miracula sanctorum etc. nec bonam doctrinam nisi tantum peritum etc. nec curamus de salute animarum nisi de rebus et de familiaritatibus etc. **Idem** de clericali uenditibus sacramenta. **Ideo** non solum infideles non conuertunt immo fideles peruertuntur et perdunt fides. **Ideo** apostolus **Omnes** que sua sunt querunt non que ille su christi **Ad phil. ij.** **Quantum** ad quartum scilicet de fine glorioſo. **nam** martinisatus fuit pro defensione cuiusdam monialis **Primum** monasterium quod ego legi fuit istud quod beatus **Matthaeus** instituit. **Dicitur** quod postquam uertit illam terram mortuus fuit rex quem ipse conuerterat cuius filia nomine ephigeia fuerat cum alijs uirginibus sacro uelamine deo dedicata. Et rex patri succedens alienigena uoluit illam in uxorem habere. **Dicitur** hystoria et quomodo fuit dictus regi quod ipse nunquam haberet

De scō michaelē.

Bermo

pmates celestis exercit⁹ michaelē in virtute conterentē zabolon. i. dyabolū. p^o quod dicit thoma. **V**idete ne contemptis vniū ex his sez segregādo ab officio ecclē q^oli dicat xp̄us pape z plati s cleris z religiofis z secularibus. **V**idete ne etē p^oz thoma z sū in materia p^odicanda Inueni in sacra scriptura q^o sep vtilitates habem⁹ a scīs angelis. **N**ō nō ē aliq^o ex pellend⁹ ab officio ecclē. **N**ā i b mūdo **P**er angelos sum⁹ z demones defēlati **P**er angelos sum⁹ i tēptatōibz cōsolari **P**er āgelos sum⁹ ad verā p^oniāz puocari **P**er āgelos sum⁹ i fide xp̄iana p^ofortari **P**er āgelos sum⁹ corā deo aduocari. **P**er āgelos sum⁹ i celo festiuari. **P**er angelos erim⁹ ad gliam p^ortari **B**ico p^omo q^o p scōs angelos sum⁹ in b mūdo z demōes defēsi. bñ ē nobis ne cessariū. **R**ō qz nos nō possum⁹ videre demones inimicos n^oos qz velū carnis ipedit q^o amoto vident⁹ ab aīa z miratur **S**z ipi inimici vidēt nos stāt in domibz in vijs zc. **E**t nisi haberem⁹ angelos defensores destruerēt nos stāt qñ creatura nasat ab eis suffocaret ne haberet baptismū. **I**dē qñ peccat ne faceret p^oniāz h angel⁹ bon⁹ defendit. **I**re qñ creatura facit aliq^o bonū vt ozare missam celebrare. p^odicare z silia destrueret creaturā stāt nisi boni angeli nos defenderēt qui in oībz opibz z vijs nos p^oregūt. **N**am dicit b. tho. in p^oma p^ote q. cxiij. ar. p^omo i corpe vbi q^orit vtz hoies impugnent a demonibz. q^o demones impugnant hoies z est cōtinuū bellū inter hoies z demones iuxta illud apli ad **E**p^ol. vi. **N**ō est nobis colluctatio aduersus carnem z sanguinē sed aduersus p^oncipes z potestas aduersus mūdi rectores tenebratū baz. **S**p^oñalia neq^ocie in celestibz. **U**nde circa impugnatōnem illā duo oz cōsiderare vt dicit ibidē p^omo. ipam impugnatōnem. scdo impugnatōnis ordinē. **I**mo

pugnatio qdē ipa ex demonū malicia p^ocedit qui p^opter inuidiā p^ofectū hoim imp^opedire nitunt⁹ z p^opter supbiā silitudinē diuine potestatis sibi vsurpant reputando sibi ministros detentatos ad hoim impugnationem sicut z angeli deo ministrant in detentatis officijs ad hoim salutē. **S**z ordo impugnationis ipi⁹ est a deo q^o ordinate nouit malis vti ad bona ea ordinando. **S**ed etiam angeloz. tam ipa custodia q^o ordo custodie reducit ad teum. sicut ad p^oimū auctore zc ille ibidem **E**t sic q^ouis permittat nos deus temptari tamen prebet auxiliū angeloz. **E**t ideo recte facit de⁹ ut dñs vl pastor q^o hz mltas oves i nemore ad custodiēdū q^obz dat pastores z canes ne a lupis deuorent. **I**ta fecit xp̄s q^o dicit. **E**go sū pastor bonus et cognosco. zc **J**oh. x. **N**os nō sumus oves pascētes i nemore h⁹ mudi z deuoremur a lupis inferni nisi qz xp̄s mittit ad nos pastores. s. scōs āgelos q^o custodiūt regna puincias ciuitates. villas castra z quālibz p^osonā i p^oiculari. **V**n̄ ait dauid. **A**ngelis suis de⁹ mā dicit zc ps. xc. **B**icat⁹ practice quō de⁹ p^ocipit angel qñ mulier dz parere xp̄s q^o oīa videt vocat vniū āgelū suo. p^oprio noie vt ait dauid oībus eis noīa vocās nos nescim⁹ nisi tria noīa āgeloz. s. michael. gabriel. raphael. **Q**ui dicit. **E**cce vides talē mulierē tali hora piet cōmitto tibi filiū vel filiā zc z angel⁹ rīdet dñe reputo mihi ad maximā grāz z honozē q^o cōmittat⁹ mihi creaturā ad ymaginē z silitudinē v^oaz factā v^oo sāguīe redēptā. **E**t hoc hūano dicendo ē intelligēdū. **E**t qñ nascit⁹ creatura cuius venit i manibz āgeli qm obstetricis **E**t b seq^o correlariū q^o nūq^o aliq^o mulier p^orit sine obstetrice. s. āgelo q^o nūq^o deserit creaturā illā quibz ē i paradiso i inferno aut purgatorio. **N**on dico q^o sp sit p^onciū creaturati sp ē pat⁹ ad adiuuādum creaturā r^ospiciēdo creaturā d celo qd fa

que facim⁹ vt orōnes ieiunia ⁊ alias a
 sperantes pñales q̄ multū placent deo.
Jobie. xij. qñ orabas cum lacrimis ⁊ se
 peliebas moztuos ⁊ derelinquebas p̄ā
 diū. **Ego** obruli orationē tuā dño. **Prē**
 aliter aduocāt p nobis qz si ex nris pec
 catis meremur punitionem dicāt dño
 xpo. **E dñe** spectet ad huc ⁊ cōde hoc no
 ta pabolā xpi **Luc. xij.** d cultore vinee lo
 quere p ficulnea vinea vel ortū xpi est
 xpianitas in qua plantat arbor seu ho
 mo in die baptisimi ⁊ c. **In primo anno**
 scz pueriæ dominus quent fructum vt
 sciant se signare ⁊ d̄r p̄ n̄r. aue maria. et
 credo in deū sed non inuenit qz vos ma
 le nutritis filios. **In secdo anno a. xv. an**
 no vsqz ad. xl. q̄ d̄r annus iuuentutis que
 rit dñs fructū bone vite ⁊ pñie sed nō in
 uenit nisi folia vanitatis in ornāmētis ⁊ c̄
 hō enī inuenit fructū bone vite **In ter**
 cio anno scz senectutis nō inuenit nisi fo
 lia hō p̄nt facere pñiam. **Ieiunādo** vel
 et̄. **Et xps tūc** vocat ortulanū. i. angelū
 custodē dicēs sande eā. vt qd̄ terrā oc
 cupat ⁊ mittat in igne. **Ac ille rñdēs** di
 cit dñe dimitte illā ⁊ hoc anno vsqz fo
 diā circa illā ⁊ mittā stercoza fodit enī
 qñ dat cōpunctōes ⁊ mittit stercoza qñ
 reducat pctā ad memoriā. **Rigat** qñ ex
 cōrtitōe fundunt lacrimē **Eccē** q̄lē aduo
 catū habem⁹. **Id̄** videte ne cōtempnat̄
 et̄. **Sexta** vtilitas ē qz p eos sumus
 in celo festuati ex amore quē hñt ad nos
 faciūt festū de nobis qñ facim⁹ aliqd̄ bo
 nū opus gaudent ⁊ tripudiant. **Auctas**
Luc. xv. Dico vobis gaudiū ē in celis su
 per vno peccatore pñiam agente. **Mora**
 gaudiū ē in celis. **Triplex** ē grad⁹ bono
 rū. **Prim⁹** grad⁹ ē bonoz pñie q̄ pfici
 unt p̄sone p̄culari vt ieiunare orare ⁊ c̄
De isto fit gaudiū in ordine angeloz qz
 q̄rtū cunqz fiat secreta angeli sciunt ⁊ vi
 dent totū ⁊ dicūt adinuicē vides illū q̄
 ieiunat vel orat vel se disciplinat ⁊ c̄ et

gaudent om̄es // **Secūd⁹** grad⁹ bono
 rū q̄ nō solū pficiūt p̄sone p̄culari sed
 bono totius cōitatis ut qñ rectores cu
 rant magis de bono cōitatis q̄m de p̄rio.
 de hoc fit festū in ordine archangeloz
 qñ vidēt qz corrigūt pctā notoria. **Ter**
 cius grad⁹ bonoz ē q̄ nō solū respiciunt
 bona p̄cularis cōitatis sed totius regni
 qñ reges ⁊ cōsiliarij faciūt sanctas ⁊ ius
 tias ordinationes ⁊ c̄ de hoc fit festū i or
 dine p̄ncipatuū. **Eccē** q̄re dicit gaudium
 est angelis ⁊ c̄. **Mora** de opposito. **Ma.**
xxij. **Eccē** vidētes scz pctā n̄ra clama
 mabūt foris angeli pacis amare flebunt
 detestationē illā vocat sterus. // **Septi**
 ma vtilitas est qz p sanctos angelos ad
 gliam sum⁹ portati dicat quō qñ p̄sone
 que tenuit bonā vitā moztū exire in arti
 culo mort̄. **Angel⁹** diuinit⁹ null⁹ p̄es
 dit extū p̄t demones aduēntēs ⁊ ascē
 dentē custodit inf̄ aereas p̄ates ⁊ tan
 dem secure introducit i celū **Exod. xij.**
Eccē ego mittā angelū meū qui p̄cedat
 te ⁊ custodiat in via ⁊ c̄. **Mora** exemplū
Luc. xvi. Factū ē ut mozeret̄ medic⁹ et
 portaret ab angelis in sinū abrahe. **Se**
 cus si moztū impenitens p̄tz ergo quō est
 fiendū festū de eis. **Id̄** videte ne ⁊ c̄ **Id̄**
 do vob̄ vnū bonū cōsiliū. **Crede** qz q̄li
 bet v̄m hz aliq̄e sc̄m i deuocōe cui facit
 oratōem ⁊ aliquoties curat̄ paz de vo
 bis p̄t pctā v̄ra s̄ angelus custos nūq̄
 deserit. **Id̄** eēt bonū q̄libet mane ⁊ iero
 genibz flexis dicere angele q̄ me⁹ es cu
 stos pietate sup̄na. **De** tibi cōmissū ser
 ua. s. a malis in dinationibz defende. s. a cū
 ctis impugnatōibz gubernā. s. in bonis o
 pationibz. sed sic eos festuando ⁊ oran
 do ipi cū dei adiutorio parabūt bonū
 n̄m. **Et** habebim⁹ hic dei grām ⁊ i fu
 turo gloriā **Amen.**

De beato Francisco.

6m

noto

De sancto fr
 uerna
 na illuminabit
 uerari ē strā
 deo nō eēt de
 mōm cōfōs ⁊ am
 de vira
 saluerit vingo
 hōm d̄tate b̄m
 p̄m d̄tē q̄ i sc̄p
 hōm. sic i no. s̄a do
 e hōm in lucerna s̄m
 q̄ hōm s̄m ad ignē. s̄o
 reo hōm d̄tā. Ita s̄m
 s̄m tra corp⁹ fragile q̄
 hōm i lacrimis. s̄o
 s̄m d̄tā innocētē q̄
 oparatio hōm q̄ expel
 s̄m maliciā ⁊ p̄mū.
 s̄m de sine q̄ nō cēnt
 s̄m ad cognōcēdū
 s̄m m̄ch ad calefacē
 s̄m q̄re p̄sōa s̄a de lu
 s̄m p̄e loq̄ns filio suo d̄
 s̄m lucernā. s̄o
 s̄m sic vocat̄ eū **Jo**
 s̄m ad d̄s ⁊ illians
 s̄m qz s̄a p̄sōa
 s̄m hōm p̄p̄m s̄m
 s̄m hōm. ⁊ loq̄tur
 s̄m gōdōm vel laycō de
 s̄m hōm eēt. **Mora** i
 s̄m d̄s p̄sōm ⁊ illi
 s̄m s̄m ap̄stolical
 s̄m p̄m̄ntialē
 s̄m d̄tā cordialis
 s̄m d̄tā d̄m̄alis
 s̄m p̄m̄ntialē
 s̄m hōm qz b. fr̄a c̄lue
 s̄m d̄m̄ pauat̄ ap̄lice
 s̄m oīa relinquat v̄i
 s̄m d̄m̄. **Eccē** nos re
 s̄m re **Mar. ij.** **E**
 s̄m d̄m̄ emia qz pau
 s̄m d̄m̄ oīa. **Mora**

Lucerna fulgo

ris illuminabit te **Luc. xi. Et** recitatu e stat i euagelio ho die. **Ser**mo n̄ erit de vita illi? glo/ riosissimi cofessoris z amici dei b̄ri fran/ cisci z habebim? de vita sua bonas do/ ctinas zc saluret virgo maria zc **Pro** breui declarade hui? vbi z venedi ad ppositu **Sci**edū q̄ i scriptura **Ira** i veteri testamē. sic i no. sc̄i dei dicit lucerne. iō qz sicut in lucerna sūt tria. cera fragilis q̄ liq̄sat stat ad ignē. sc̄do lignen album tercio lux clara. **Ira** qlibet psona sc̄a hz ista tria cozp? fragile qd̄ igne deuorōnis liq̄sat i lacrimis. **Sec**do int? h̄nt aniam albā clarā innocentē purificatā a malis cogitationibz q̄s expellit hō h̄nt odium nec maliciā z p̄mū. **Ter**cio h̄nt lucem gr̄e dei sine q̄ nō eēt sancti q̄ clarificat i/ rellectū ad cognoscēdū deū z se in misē/ riā h? mūdi ad calefacenduz i opibz **Ec** ce rō q̄re p̄sca sc̄a dr lucerna. **au**ctas de? ei p̄ loq̄ns filio suo d̄ iobē baptista dixit pau lucernā. s. **Iobem** xpo meo. **Eniā** xps sic vocauit eū **Iob. v.** Ille erat lu/ cerna ardēs z illūians pz ergo rōe z au/ cōritate q̄ sc̄a psona dr lucerna. z i isto intellectu p̄posui th̄ma **Lucerna fulgor** illuminabit te. z loq̄tur cuilibet psonē reli/ gioso clerico vel layco deuoto d. **Lucer** na fulgoris zc. **Nota** i ip̄o. v. radios cla/ rirat a q̄bz possum? illuminari z sūt isti. s.

Pauptras apostolicalis.

Asperitas penitentialis.

Humilitas cordialis

Charitas diuinalis

Firmitas perpetualis.

Dico p̄mo q̄ b. fr̄aciscus dedit huic mū/ do radiū pauptrat. aplice q̄ in b̄ consistit vt hō oia relinquat vt i euagelio disci/ puli dixerūt. **E**cce nos relinqm? oia z se/ cuti sum? te **Mar. xix.** **Sz** diceres. si nō habebant omia qz paupes erant quō er/ go relinqrūt oia. **Nota** relinqrūt omia

sz habita z habēda q̄stū ad desiderium habēdi. **L**u dimittis regnū vl plationē qm forte nūq̄ habuisses qm dimittit de/ sideriū h̄ndi. **I**ō religios? lz nō habuent vxorē nec filios tñ p̄misit p xpo qz po/ tuit h̄re. **I**ō qz petr? z alij apli dimiserūt oia h̄ta z desiderū zc. **I**ō dicit **E**cce nos relinqm? zc. **M**odo audite quō be/ at? fr̄aciscus reliquit oia. **B**icat quō qm erat iuuenis erat mercator z subtilis zqm̄ fuit q̄li. xx. annoz dū sic negociaret intrā uit quādā ecciaz b̄ bonū hēbat. **I**deo p nullo negocio dz dimittere aliquā orō/ nē qz de p̄fundo abyssi extrahit pctōrē. **I**ō ait **dauid.** **B**ndict? de? q̄ nō amoue/ rit orōnē meā zc **p̄s. lxx. glo.** **A**ugusti. **N**ūq̄ amoueat a te orō tua z nūq̄ a/ mouebit a te mīa diuina ergo ad bonū fi/ nē p̄ducat te p̄p̄ b. fr̄acisc? orabat cui crucifix? corā q̄ orabat locut? fuit d. **E**c/ clesia mea cadit repara eā. **C**ogitate q̄le/ riorē debuit h̄re. z irelligēs q̄ loq̄ret de illa eccia v̄tit se z vidit q̄ minabat ruinā et v̄didit oia q̄ hēbat z portauit pecu/ nias curato ut eā repararet. **E**t xps loq̄ba/ tur de eccia vli q̄ rota cadebat. dñi tpa/ les p iniusticiā. plati p negligētiā. religi/ osi p indeuorōdem. clerici p inhonestatem **E**t b̄ p̄ncipalit̄ intelligebat xps vt repa/ ret. s. b. fr̄acisc? adhuc nō intelligebat qz ista fuit p̄ma reuelatio q̄ tñ de cetero fuit ardentissim? amator pauptrat. dimittēs oia z recepit saccū n̄ indigebat sartore z cū cor da cingebat se nec iduebat alia ves/ te z dic̄ hystoria q̄ de die erat vestl z d̄ nocte stratu pedicul plenu pauptratē vo/ cabat dñaz suā. hic dat exēplū religiosi/ clerici layc q̄ deuote se obligarūt ad pau/ p̄tratē aplicā q̄ nihil possideāt tāq̄ p̄mū vt possint dicere cū b. petro z alijs. **E**cce nos relinquit omnia z secuti sum us te. **S**ed nos modo seruamus pauperta/ tem sine defectu. bene passi induti z si ali/ quid nobis deficiat murmuramus. **I**ōo perdemus promissionem factam nob a

xpo d. Amen amē dico vobis quē vos
 secuti estis in regeneratione cū sederit fi-
 lius hoīs in sede maiestatis sue sedebitis
 et vos sup sedes. xij. iudicantes. xij. tribu
 isrl. **Matth. xij.** Clerici etiā hnt exemplū
 q̄ ex quo hnt suos redditus nō cōgregēt
 supfluos thezuros iuxta verbū xpi. **No-**
lite thezaurizare cōgregando i castas rē
Mon solū hnt cauere ab vsuris rē r sy-
monijs seb ab auaricia r qd oportet face-
re cisternā in domo vbi ē fons emanās
Bern. O clera q̄cqd p̄ter victū r vesti-
 tū simplicē retines furtū facitis sacrilegi-
 ni cōmittis. layci etiā hnt exemplū. **Nō**
oportet oīa dimittere vt br̄s franciscus
sed recognoscatis domū taxiam bursā r
si ē ibi aliqd de vsura furto rapina dimit-
tatis restituendo als corruppes omīa a-
lia exemplū de pomo corrupto qd omīa
alia corrumpet. Ita de florenis. Iō apo-
stol. Reddite oīb; debita rē p̄ma ad
Aozinē. xij. Ecce p̄m^o radius. Iō dic-
 thema **Aucerna fulgens rē** **Secund^o**
radius ē de aspirate p̄niali mirū ē tantā
aspiratē faciebat. Bican^o aliq̄. p̄mo non
portabat nisi illū saccū in hyeme r stati
intellexit illud euāgelū ad lram neq; du-
as tunicas habeat. dormiebat sup terras
Si aliqui fieret sibi aliq̄ scurella de bono
cibo ponebat cineres vel aquā frigidam.
Bican^o de temptatione vt haberet vxorē
r filios rē demū fecit r piccit se i ni-
ue ibat discalciatus hic dat nobis exem-
plū vt faciam^o aliquā aspiratē p̄nialē
dicūt aliq̄ stulti r ignorantēs vt r qd o-
portet facere aspiratē r qd pdest deo rē
Rñdeo q̄ de aspirate quā nos facimus
de^o hz honore r nos vtilitatē. qz sic rex
qui hz vnū castrū rebelle r miles subiat
castrū rē rebelle deo. Sensus enī r cog-
itatio hūani cordis in malū p̄na sūt ab
adolescētia sua **Bern. xij. Sed subicitur**
deo paup̄tatē ieiunando rē. Iō si estis
bonus miles subiciatis ip̄m deo quia lo-

nor est dei. vtilitas aut v̄ra. **Nā** de^o ser-
 uat istū modū p̄cōzib; q̄ si in hoc m̄do
 facit iusticiā de se ip̄e in alio m̄do non
 facit iusticiā de p̄cis. **Iusticia p̄ peccas-**
tis fit p̄ p̄niales aspirates r qn̄ aīa talis
venit ad iudiciū vbi accusat a dyabolo.
dicat xps qd dicit tu aīa. Rñder dñe vt
tū ē q̄ ego feci illa tū dñe feci iusticiā qz
si aliqui sui supb; hūiliaui me rē d alis
feci iudiciū. s. confitendo r iusticiā. Non
tradas me calūmātib; dicit xps. Ego sū
content^o. Ecce vtilitas. Iō xpus dico
vobis q̄ nisi p̄niam habuerit oēs simul
piabit. **Luc. xij. Tercius radi^o ē de hu-**
milirate cordiali. Erat enī ita hūilie q̄
reputabat se viliorē oīb; r magl p̄cōzē
Dicat quō socio oranti fuit visa in celo
pulcherrima cathedra cū corona r dicenti
Benedict^o erit q̄ in illa collocabit. Re-
spondit xps cathedra p̄didit vn^o p̄nceps
de ordine seraphim ex sua supbia r refer-
uat humili francisco. Unde cū semel ille
socius q̄reret a beato francisco pater q̄
lem estimatōnē habet de vobismet. Re-
spondit nō credo esse hoīem magis pecca-
torē in mundo qm̄ ego. Et socius quō
habere potestis talē ymaginatōnē de vo-
bis cuz tot gr̄as recipiatis a deo. Rñdit
tot gr̄as recipio q̄ si alius recpet hūili-
oz me fieret r manus bonū faceret. Bi-
catur similitudo. Sint duo hoīes vn^o
habet paucas possessiones r pecunias
tamen transit. Alius vero recepit mu-
tuo magnū thezaurū de quo annuatim
habet facere certam pensionem sub pena
mortis. Item habet reddere totū illum
thezaurū dño certo die sub pena mortis
obligata r reddere rē magnum onus
tenet supra se. Alius autē licet non habe-
at tantum transit lete r sine illa obliga-
tione. Ita in proposito detis mibi vnū
sanctum nichil aliud vult dicere qm̄ re-
cepisse a christo diuite mutuo magnum
thezaurū sub pena rē r q̄ certo tempe-

reddat sibi rōnē. Et qz sanctus cogitat o
te? fecit mihi tantā grām de scia vel clo
quētia vel faciendi miracula dum volo
re z iusticia z in magna hūilitate dz vi
uere. Et istud cogitās virgo maria hu
miliabat q̄ sciuit se esse matrē dei z esse
virginē reginā celi. nā q̄nta p̄sona san
cta excellentior tanto esse dz humilior p̄
sona enī q̄ cogitat. **E**go sum sanctus
etc. viciū ē. **P**ersona autē q̄ a deo nō re
cipit tot grās p̄t viuere lere qz nō est ita
obligata z cito reddet computū suū. **S**i
cut enī diues hz reddere computū de q̄
libet floreno. ita scis de q̄libet grā p̄ter
hoc sancti dū magis honorabant pl̄ hu
miliabant. **I**ō x̄ps hōi autē cui multū est
multū queret ab eo z cui accommodaue
runt multū pl̄ petet ab eo **L**uc. xij. **I**sta
de cā b̄tis franciscus hūiliabat recor
dans se illius x̄rbi quāto magnus es. s.
in diuitijs dignitate p̄latione sanctitate
enā hūilia te i oibz **E**ccl. iij. **Q**uart?
gradus ē de charitate diuinali. nā intm̄
erat inflāmatu in amoze dei z primi q̄
volebat q̄ oēs saluarent z in signū hui?
fundauit ordinē frat̄z minor̄ quo sū da
to fuit sibi dictū qd̄ regula erat multum
fortis nec posset seruari q̄ t̄paret. **R**ūdit
ego scripsi qd̄ x̄ps ore suo ordinauit. **I**ō
nihil mutabo qz seruus in l̄ra d̄ni nihil
p̄t mutare q̄ illā regulā seruat sancti? ē z
q̄n̄ morit posset canonizari s̄ de mille v
nus nō seruat. **B**einde dixit z nūqd̄ etiā
mulieres d̄nt suare r̄ndit z nūqd̄ x̄ps de
muliere voluit nasci. **I**ō p̄ saluatōne mu
lier̄ fecit aliū ordinē. **E**cce q̄nta caritas
Deinde vt de statu m̄imonij possent fa
cilius saluari fecit terciāz regulā. **E**t q̄a
ita erat ardens in caritate apparuit quasi
seraph z subito ac si a balista emitteret
clauus quidā de nerno percussit manū dex
tram. deinde sinistrā. **E**t iā in pedibz ha
buit plagas intm̄ q̄ poterat dicere. **E**go
stigmata ih̄u porto i corp̄e meo ad **Gal**

ulti. **D**icat quō ex hūilitate abscondes
bat plagas z viraret vanā gliam optie
seruabat illud p̄ceptū. **C**haritas vestra
magis ac magis habundet ad **P**hilip. p̄
mo. **N**ic habem? exemplū nos religiosi
qz nō possum? tantā h̄re caritatē vt bea
tus franciscus ad min? habeam? istā for
mā seruandi regulā nō viuam? sicut alij
viuūt sed sicut vouim? vt dicit ap̄lus.
Quicūqz enī in lege peccauerit p̄ legem
iudicabunt ad **R**oma. ij. **L**ex religiosoz
est regula. **D**icat practica de examine i ca
pitulo culpārū in iudicio x̄pi ad portā pa
radisi cū miraculo illius fratris minoris
qd̄ legit in vita b̄ti francisci cōposita a. xij
socijs. **S**i vellet se religiosus excusare d.
d̄ne nō seruauī quia alij non seruabant.
Ideo vadas cū eis ad infernū. **B**icit a
liqui plarus dispensat. **N**ota differētiā
inter dispensationem z dissipationē. **D**i
spensatio est relaxatio iuris cōis p̄ loco
et tpe. p̄ loco q̄n̄ cū rege habet comedere
re zc. **T**empes z pestilentie vel venit
de foris lassus zc. sed indifferēter cōme
dere carnes non est dispensatio sed disti
p̄tio. **E**t qui dispensat isto modo z qui
vnt peccant. **R**eligiosus enī debet respi
cere regulā vt mulier vana speculū. **C**a
ritas vero laycoz sacerdotū consistit in
duobz. **P**rimo vt dicant officij diuinū
distincte nō a ei ad duas partes zc. **S**e
cundo vt viuant honeste p̄ter illud sa
cramētū qd̄ tractant zc. **C**haritas lay
coz vt seruent d̄nicā ip̄i filij z famuli z
aīalia quia magis p̄ficiunt campi z vi
nec z alia ex missa q̄m ex vestro labore
Ideo p̄ma ad **C**orinth. xvi. **O**ia opera
vestra fiant in caritate zc. **Q**uint? ras
dius est firmitas perpetualis. quia in tota
vita sua perseueravit in sanctitate z bō
na vita. **M**ulti incipiunt seruire deo fer
uenter vt religiosus in nouiciatu. sed ex
quo fecerunt professionem etcetera dicit
vnus ego sum iubileus ego magister

Non dicit votū vsq; ad iubileū vel ad magisteriū sed vsq; ad mortē. Idem de clericis deuote incipientib; sed paulatim dimittūt rē Idē de laicis vt aqua calida que paulatim frigescit. Nō sic fecit beatus Franciscus sed firmiter perseuerauit, ppter hoc rē sibi reuelauit diē sui obitus d. tali die venies ad paradisum et reuelauit fratribus suis et in die obitus fecit portare cineres et alia et posuit se ibi nudus petens habitū sibi accomodari a gardiano quousq; obisset. In obitu autē ei? aīa ei? sanctissima clara vt luna visa ē celum ascendere. Ideo cōtinuem? in bona vita. Modus ē cogitādo et dicēs infra se videam? est ann? ubi ego erā et quō vadit modo si inuenit se meliorem bene stat signū ē qd ambulastis. Non credatis qd pfectio sanctitatis consistat in addicōne bonoz opum sed in cōtinuatione bonoz opum cū augmēto deuorōis. Ita fecit bñs franciscus. Ideo dicit iheron. Lucerna fulgoris illuminabit te.

De sancto Luca euangelista

Dignus ē ope
rarius mercede sua **Luc. xiiij.**
Intellectus hui? verbi sū i
tellectū que volo ptractare est iste beatus
lucas Bonus operarius scz de gloria sua
Modo ptractādo istud verbū inuenio
in sacra scriptura qd p qtuor virtutes sin
gulariter meremur gliam paradisi scz.

Per generalem obedientiam.

Per liberalem misericordiam.

Per diuinalem sapientiam.

Per virtuales penitentiam

Ecce hic qtuor virtutes p qas in sacra scri
ptura dare oñdit qd possum? acquirere
salariū glie celestis. Et qz b. Lucas ha
buit istas qtuor in generali et qmlibet in
pcculari. Iō possum de eo cōcludere iheron.

ma. Dignus est operarius mercede sua.
Modo dicam? de quolibet. Dico pmo
et generalis obedientia est obedire oib; p
ceptis dei p nullo honore seu utilitate
habenda facere cōtra dei pcepta talis ē
dign? salario glie. Sed volo vos auisa
re hic nō credat? p aliqua obedientia vel
sancta vita de beatis bñe gliam ex debito
sed ex diuina ordinatione et pmissione.
qz ipse ira pmissit nō dicere debet dñe de
tis mihi gliam qm mihi debetis qz serui
ui vobis sed dicere oportet. dñe ego ob
bediui et seruiui vobis. Ideo dicit mihi
gliam qz ira pmissistis. Declaret? exēplo
captiui obedientis pceptis dñi si ex hoc
peteret salariū diceret sibi dñs. Et tu pe
tens salariū et nūqd es captiu? me? serui
as mihi bene et sis mihi obediens qz pro
mitto tibi qd p quolibet ope dabo tibi sa
lariū et hereditatē meā. Tūc captiu? pos
sēt petere salariū nō ex debito sed ex pro
missione dñi. Ita de nobis nullus repu
tet sibi ad iniuriā qz oēs sum? captiui xpi
iusto pccō empti scz sanguine suo In mē
sa enī cābñ scz crucis. Soluēs patri ape
riens bursā corpis sui in capite p coroz
nā spineā. Et sic de alijs Iō omēs sum?
captiui sui et illō nō honoz ē. Iō bñs agas
tha dicebat sūma ingenuitas ē. i. nobili
tas est in qua xpi seruitus compbat? Iō
seruile me oñdo psonā. Nō enī estis ve
stri. Empti estis pccō magno gloriificate
et portate xpi in corpe vō pma ad Co
rint. vi. Igit? licet bñ seruiam? et obedi
am? pceptis dei ex debito non possum?
petere paradisum. Si aīa alicui? sancti ad
portam paradisi allegaret dētis mihi padi
sum qz ego seruiui vobis rē. Non ē bo
na rō qz posset rñdere xps fecisti qd de
buiti als rē. Auctas Cū fecerit oīa q
pcepta sunt vobis dicit? serui inuites su
m? qd facere debuim? fecim? **Luc. xvij.**
ergo quo iure poterō petere gliam Dico
qd sic dñe dētis mihi gliam qm pmissist

illis qui obedirent vobis. instrūi recepit. Qui fecerit voluntatē patris mei q̄ in celis est ip̄e intrabit in regnū celoz. **Mar. vii.** Cui dicit x̄ps. Veni iupra in gaudiū dñi tui. Ecce quō intelligit̄ obediētia generalis. Da mercedem dñe sustinētib⁹ re. i. sup se tenētib⁹ mā data tua vt p̄be tui fideles inueniātur **Eccl. xxxvi.** Dico q̄ isto mō beatus Lucas acq̄siuit mercedē gl̄e. Fuit ei obediens nō solū p̄ceptis s̄ etiā p̄silijs qz dicit beatus **Iero.** q̄ nunq̄ peccauit mortalit̄ qz semp sine crimine fuit. Sequitur ḡ q̄ nunq̄ fecit cōf̄ p̄cepta diuina nec p̄ supbiaz licet haberet sc̄iaz que inflat qz erat medicus ap̄tissimus. Dicat̄ quō in qualiter facultate q̄to aliq̄s est excellēti⁹. tanto est magl̄ supbus qz sc̄ia inflat in corde. p̄ia ad corinth. **viii.** Sed beatus Lucas talit̄ se gub̄ nauit q̄ ex supbia nō fecit cōf̄ dei p̄ceptis in studio nō respiciebat aliquē nec supbiebat legendo seu disputādo zc̄. nec repericōne quā fecit reuersus de studio. Itē nec cōtra peccatū auaricie. Medic⁹ enī penitus multa p̄t̄ p̄gregare magni domini recurrūt ad eos zc̄. Sed beatus Lucas a diuitib⁹ recipiebat a paup̄ib⁹ nihil. ymo aliquociēs emebat medicinas eis necessarias Itē nec p̄ luxuriā ymo vt dicit **Iero.** nunq̄ habuit vxorē nec filios. Dicat̄ hic p̄actice quō amici tractabāt dare sibi vxorem postq̄ fuit reuersus de studio. Nec p̄ inuidiaz q̄ coiter est inter medicos s̄ beatus Lucas sp̄ comedabat alios nec respiciebat ymo qm̄ amici infirmi xl infirmoz dicebant nos sumus cōtenti de vobis. dicebat ymo teneatis talem qz bonā sc̄iam hz zc̄. Nec p̄ gulam dicit **Iero.** q̄ d̄go pseuerauit sp̄. Mō virginitas nō potest bene custodiri de q̄libet statu dic. qz p̄sona gulosa nēctio erit luxuriosa. Rō qz ille pres vicine sunt. z vnus inuitat aliū sicut socius sociū. Ido qui vult viuere caste in mala societate z

cū pleno v̄tre dicit **Bernar.** q̄ esset maior miraculū q̄ suscitare mortuos. Nec ex peccato ire v̄tinā omēs religiosi essēt ita paciētes nunq̄ ex aliqua iniuria abstulit verbū alicui. Dicat̄ cōtra viciū mulierū. Itē p̄io ibat ad petendū vxorē licet fuisset iniuriatus. Nec p̄ accidiā qz si cut ouū est plenū ita tps beati **Luca.** quor p̄mittit̄ p̄dere tps z qz nō fecit p̄ mandatū dei possum⁹ dicere q̄ habuit obediētiā generalē. totū hoc dicit beatus **Iero.** in p̄logo sup lucā. Lucas anthycenus nacōe syrus apud anthiochia medicine arte egregius sine crimine fuit neq̄ vxorē v̄mq̄ habuit neq̄ filios in v̄ginitate p̄manēs dñō maluit deseruire. ḡ possumus dicere dignus ē oparus mercede sua. Moraliter h̄ est norandū nobis q̄ ad minus habeam⁹ obediētiā ad decē mandata. Ido dedit deus decē digitos in manus p̄cludēdo p̄ illud. Si vis ad vitā ingredi serua mādata dei. **Mar. ix.** Dico sc̄do zc̄. liberalis mīa est qm̄ te bonis sp̄alib⁹ xl sp̄ialib⁹ homo var indigenti talis meret̄ salariū glorie. Rō quilibet enī thesaurarius dispensās bona dñi s̄m voluntatē domini sui meret̄ salariū. Mōdo quilibet diues est dispensator z mīster illius magni regis **Ihu x̄pi** Mō credatis vos eē dños nec talis stulticia intret in cordib⁹ diuitū. qz qui dñs est nulli tenet̄ reddere cōputum. vos aut̄ te oibus oz reddere tōem quō acquisiuisis exp̄didistis zc̄. vsq̄ ad vltimū quadrante habetis dare cōputū x̄po. Iste error dicendo de meis pecunijs zc̄. nunq̄ potero recipere aliqd̄ interesse facit multos damnare. Rō est vsurarioz s̄ realiter x̄ps est dñs. domini est terra zc̄. vos diuites estis solū mīstri z dispensatores Sic vos existimet homo vt mīstros x̄pi et dispensatores. **Ad cor. iiii.** Si ḡ dispensatis s̄m voluntatez suam digni estis mercede. voluntas sua est vt dispensatis p̄

de istis q̄ rex regnū dicēs in instrō com-
 missionis custodi remeti p̄m ⁊ aiaz tuaz
 solliare. **Deut. iij.** In fine q̄n dicit regi
 xpo. **Ecce dñe aiam quaz p̄seruauit ⁊ c.**
 meret salariū ⁊ c. **Sz** q̄n non solū custo-
 dit castrū p̄ bonā viraz **Sed** ultra hoc
 lucratur de castris inimicōz p̄ bonā vi-
 rā seu doctrinā. **Castra** inimicōz sunt p̄
 sone male ⁊ pctōres persona superba est
 castrū possessū a dyabolo leuiathan ⁊ sic
 ⁊ alijs. **vij.** **Et** expugnātur per scāz vi-
 rā ⁊ doctrinā bonā p̄dicando q̄n p̄uertit
 superbo ⁊ huiliat subiat xpo ⁊ sic ⁊ alijs
 vñ quor pctōres p̄uertit vnus p̄dicator
 tot castra acq̄rit talis magnū salariū me-
 retur **Auctas** ⁊ fuit dicitū victorioso a
 brabā scz p̄dicator. **Ego** p̄p̄tor tu
 sum ⁊ merces tua magna nimis. **Gen.**
xy. **Nora** noli timere qz p̄dicator ml-
 rōs habet inimicos. **P̄rio** dōnes. **Se-**
 cūdo terra tozes iuidos ⁊ c. **seminatū** iu-
 stias merces fidelis. **puer. ij.** **Seinaroz**
 iusticie in agris p̄cie est p̄dicator. **Istā**
 sapiāz ⁊ virtutē habuit beatus **Lucas** ex-
 cellenter qui. **xxxvij.** ānis p̄dicauit p̄ mū-
 dū cum beato **Paulo**. socius suus fuit
 ibat de villa in villā ⁊ c. **Q** quot castra
 acquisiuit xpo nō recedebat ab aplo intrā-
 tū q̄ dicit ap̄ls. **In** p̄ria defensione mea
 nemo mibi affuit s̄ omēs me dereliquit
Lucas est mecū solus. **ij. ad thym.** **ijij.** ymo
 etiā hodie quolibet die bellat ⁊ acq̄rit ca-
 stra ex suo deuoto ⁊ magis p̄pleto euan-
 gelio q̄ alioz ⁊ cū acibus ap̄loz. **Ad**
 ta enī dicit q̄ alij tacuerūt sicut de p̄cepti-
 one ⁊ natiuitate beati **Johis** baptiste de
 annūciacōe d̄ginis **Lucas** hoc dicit. **Itē**
 de natiuitate xpi in porticu ⁊ de angel can-
 tando solus **Lucas** hoc dicit. **Itē** de pas-
 storibz adorantibz sol⁹ **Lucas** dicit. **Item**
 de circūcisione ⁊ tēpli p̄ntacōe. **Itē** de
 vita xpi ⁊. **xij.** annis vsqz ad. **xxx.** sol⁹ dicit
Lucas. **Erat** subditus illi dicit **Lyra** q̄ iu-

uabat **Joseph** ⁊ c. **Et** beatus **Lucas** ista
 habuit a d̄gine **Maria**. q̄ multū euz di-
 ligebat qz erat d̄go. ⁊ ip̄e etiā diligebat
 d̄ginē **Jō** eaz tepinir ⁊ fecit cronicas
 veniebat enī ad d̄ginē dicēs. d̄go benedi-
 dicta ⁊ c. **Matth.** nec **marcus** nō dicit
 aliqd de annūciacōe natiuitate. **Jō** ⁊ c.
Itē de passione dixit benedcā. **Alij** euan-
 geliste nihil ponūt nec dicit nisi q̄ dixit.
Helij **Helij** dicaris tibi que alia d̄ba dix.
Et d̄go **Maria** incepit flere. **v.** **Q** **Luca**
 hoc esset renouare dolorē. **Et** **Lucas**. **E**
 d̄go glōsa bonū est q̄ xp̄iam scāt p̄pter
 deuocōez **Jō** virgo **Maria** ⁊ c. **Ad** q̄z
 ait d̄go in die x̄neris scā q̄n **Johes** ve-
 nit ad me di. q̄ fili⁹ me⁹ ducebat ad cru-
 cifigēdū enī domū ⁊ obuiaui filio meo
 etē vidi mulieres flentes retro enī ⁊ fili⁹
 metus d̄rens se ad eas dixit. **Filie** **ih̄rlm**
 etē. ⁊ d̄go **Maria** ⁊ **Lucas** abo flebant
Solus **Lucas** sc̄psit hoc vrbū sicut habu-
 it a d̄gine **Maria**. **Itē** alia die **Lucas** q̄si-
 uit a d̄gine **Si** q̄n fuit i cruce dixit aliqd
 vrbū. **Q** dixit d̄go **Maria** ⁊ taz mag-
 nus dolor ⁊ c. **Pater** dimitte illi ⁊ c. **Itē**
 quesuit de vltio vrbō ⁊ c. **In** man⁹ tu-
 as ⁊ c. **Ita** q̄ euāgeliz luce ē magis cō-
 pletū **In** m̄ q̄ beata **martha** ex h̄is duo
 coibus in suo obitu solū istud euāgeliz
 luce voluit vt sibi legeret. **Et** a p̄cipio
 legebāt p̄ omēs eccias. **Ad** simus fratrē
 nostrū. **glo. Lucā** ⁊ laus est in euāgelio
 p̄ oēs eccias ⁊ c. **ij. ad Cor.** **vij.** **Fiat** ḡ
 rō **Si** ex diuina sapiā aliq̄s meret salari-
 um glē ⁊ beatus **Lucas** ⁊ c. **Dico** quar-
 to ⁊ c. p̄nā virtualis est ieiunare discipli-
 nare se vel portare alicū ⁊ c. vt facebāt
 sancti d̄nicus. **frā** **ascus**. **benedict⁹** ⁊ c. ex
 h̄is meret salariū glē. **Auc.** **Beati** qui
 nūc esuritis. **Ecce** ieiunia qz saturabimī
Beati qui nūc fletis qz ridebitis ⁊ c. vs̄
 in celo **Luc.** **vi.** **Diceret** h̄ aliq̄s ignorās
 qd oz facere aliō. **Nā** xps q̄n t̄ndit que
 rēti d̄ne quid boni faciā vt habeā vitam

eternā. dixit xps Si vis ad vitā ingredi serua mādata dei. et nō dixit fac pniaz igitur. **R**ñ deo q̄ ad seruandū bonā vitam in futurū sufficit seruare mādata scz. x. p̄cepta s̄ p̄ peccatis p̄teritis ē penitētia et xps hoc p̄cepit dices. p̄niam agite appin quabit et c. **M**atth. iij. Et nisi hoc faciat Ecce qd̄ dicit dico vob̄ q̄ nisi pniaz habueritis oēs similit̄ peribit. **L**uc. xij. **I**stā fecit beatus lucas qui. xxxvij. ānis laborauit cū paulo int̄ infideles vt fuis set martir s̄ nullus voluit eū ocadere. s̄ ip̄e seip̄m mortificauit iuxta p̄siliuz apli. **M**ortificate mēbra vstra q̄ sunt super terrā. **A**d col. iij. **M**ortificat corpus suum q̄ pniaz v̄tualē facit **I**ō ecclia in col̄ lecta sua dicit. **D**ñe sanctus tuus lucas euāgelista crucis mortificacōem iugiter in suo corpe p̄ tui nominis amore portauit et c. **D**eo gratias.

De apostolis Simone et Iuda.

Qonformes i
maginis filij dei. **H**abet̄ ver̄
bū istud textualiter ad **R**o.
vij. **I**n epistola hodierna tora festiuitas
solemnitas et officii hodiernū est duozū
sanctoz̄ aploz̄. **S**ymonis et **I**ude. **N**ō
illius p̄ditori. qz de illo xpiani nō faciūt
festū s̄ demones i inferno. **S**ed iste dici
tur **I**udas thadeus sc̄is bonus et apl̄s
Ihu xpi. de hys ecclā erit sermo noster.
Si placet deo de eoz̄ vita et sanctitate
recipiemus instructōem vite. **S**alutē
vgo **M**aria. **I**stud verbū dicit in epla
hodierna loquēs de hys duobz̄ apl̄s. di
cit q̄ isti duo apl̄i fuerūt p̄formes. i. siles
ymaginis filij dei. **P**ro e^o intellectu oꝝ
declarare qd̄ est ymago filij dei. **P**ro q̄
sciendū q̄ ymago ppria filij dei ē vita s̄c̄
ta benedicta et p̄fecta xpi. **R**ō qz qui stri
cte vult cogitare vitā sanctissimaz xpi. s.

eius incarnacōez. natiuitatē p̄uersacōem
passionē. resurrectōez. et eius ascensionē
inueniet q̄ erat ppria ymago filij dei. **N**ō
solū filij v̄ginis. **S**icut enī ymago sc̄a ali
cui? vt v̄ginis vel beati petri et c̄ p̄sentat
sc̄m vel sc̄am. **I**ta vita xpi tenore cōtem
plata rep̄ntat nob̄ q̄ est filius dei eterni.
Pro in eius incarnacōe qz sine homine
in m̄e v̄gine fuit cōceptus. **I**te qz nar̄
te matre v̄gine sine dolore parere. **I**te
de noctis claritate. qz de corpe xpi p̄ce
tebat claritas plus q̄ a sole. **I**te de an
gelis cātantibz̄ et tripudiantibz̄ et cantis
lenā cantātibz̄. **G**la in excelsis deo et c̄.
Ite qz a boue et asino et p̄sepio adorat̄
ecclā a pastoribz̄. **I**te de stella orientis.
et tribz̄ regibus. **I**te miracula q̄ fecit vi
ta **I**te in baptismo celū fuit ap̄tuz et spi
ritus sc̄is in sp̄e columbe visus ē. et vox
patris intonuit dices et c̄. **I**te resurrectō
et ascensio oīa ista ostēdebāt **I**hu xpm
esse filiū dei eternū. **P**ro qz q̄ vita xpi ē
ymago ppria filij dei. **I**ō dicit apl̄s in p̄
sona xpianoz̄ bone vite. **N**os omēs re
uelata facie nō coopra facie vt iudei glo
riam dñi specularē in eādē ymaginē
transformamur. ij. ad **C**or. iij. **N**os
transformamur. **S**ic ei pictores qñ vo
lunt extrahere aliquā ymaginē ponūt il
lā coram se et illā p̄templādo depingūt.
Ita sancti corā se ponebāt ymaginē filij
dei. i. vitā xpi ad cuius similitudinē ordina
bant suā vitā p̄rio respiciēdo vitā xpi. s.
incarnacōez in qua oñt infinitā huilitatē
qz voluit de illo pallacō descendere ad
carcerē h̄ mūdi et dicebāt. **Q**ñtū ego
debeo huiliari q̄ sū v̄rmis purridus et c̄
Ite cū esset dñs oīm voluit fieri paup̄.
Iō vitabāt auariaciā. **I**te potuit eligere
aliā matrem s̄ noluit nisi v̄ginē. **I**ō vita
bāt luxuriā. **I**te cuz nullū haberet pat̄m
voluit facere tantā abstinentiā q̄. xl. die
bus et noctibz̄ ieiunauit nihil comedens.
huncq̄ fuit talis. xl. tota enī alia vita xpi

erat quadragesima hō comedebat nisi semel
in die. Ex isto sancti depingebāt vitā su-
am vitādo gulā. **I**te habuit maxiaz pa-
cienciā. **I**o sancti nō portabāt malā vo-
luntatē nec volebāt de iniurijs vindictā.
Ites xpus habuit magnā diligenciā q̄si
p̄ totā noctē p̄noctabat orādo. **C**ogit-
tare q̄ cū lacrimis et genibz flexis totuz
hoc p̄ nobis fecit qz p̄ se non indigebat.
Ibat cū labore predicādo et. **A**b ista
ymagine scz vita xpi xpiani debent reape-
re exemplar eoz vitā depigendo in bo-
nis opibus. **E**cce quare dicit nos reuela-
ta face specularē et. **P**tz q̄ ymago
filij dei est vita xpi. **M**odo thema ē cla-
rum cum dicit de hys duobz scis aplis.
Conformes. i. siles ymagine filij dei. i.
vite xpi. **M**odo videam⁹ in q̄bus fuerūt
similes vite xpi. **E**t inuenio q̄ in sex fue-
runt similes scilicet.

Prio in corpore materiali.

Scdo in anima rōnali.

Tercio in ope virtuali.

Quarto in puerfacōe spūali.

Quinto in predicacōe euāgelicali.

Sexto in passione martiriāli

In hys sex fuerūt xpo similes. **I**deo di-
cit thema. **C**onformes ymagine et.
Bico prio et. in corpore materiali. h̄ qua-
re magis isti duo q̄ alij. qz isti fuerūt filij
marie cleoplx sororis v̄ginis scde geni-
te. **D**icit quō beata **A**нна mater v̄ginis
marie nunq̄ habuit filios h̄ habuit tres
filias. **P**rima fuit v̄go **M**aria m̄ dei.
Scda maria cleoplx mater istoz aploz
Symonis et **J**ude. **T**ercia maria fuit sa-
lomee mater **J**ohis euāgeliste et **J**acobi
maioris p̄pinq̄ozes erant isti duo xpo q̄
alij qz filij scde genite. **Q**ualis honoz
est iste. **S**icut si rex vestiret se de capite
optime pecie p̄ani et diceret duobz militi-
bus **I**nduat vob de sine magnū hono-
rē et maiorē dilectōez ostenderet illis q̄
de medio induerētur pecia p̄ani. **I**sta p̄-

ciosa scarlata fuit beata **A**нна mater v̄gi-
nis et ista pecia caput fuit v̄go **M**aria.
de qua xpus indutus ē veste huānitatis.
Media enī fuit maria cleoplx de qua i-
duti fuerūt isti duo. finis pecie fuit maria
salomee de q̄ induti fuerūt **J**ohes et iaco-
bus. **E**cce quō fuerūt p̄formes xpo i cor-
pore materiali. **E**t ista p̄formitate nō so-
lū scriptura dicit ipos cōsanguineos xpi.
sed fratres p̄pter p̄ximitatē. **N**ōne mat-
er eius dicit maria. et fratres eius **S**ymon
et iudas. **M**arth. iij. **C**ōformes ymagi-
nis filij dei scz in corpore materiali. **M**odo
raliter ista vel similez cōformitatē possu-
mus nos habere cuz xpo in corpore virtu-
aliter et erit melior q̄ istoz duoz. **I**sta
ei fuit carnalis h̄ nostra erit v̄tualis que
est melior. **I**sta est p̄mā de qua xps erat
indutus in m̄ q̄ cum fuisset. xxx. annoz
videbat. xl. xl. l. **J**oh. viij. dicit glo. q̄
ex ieiunijs et laboribz et afflictōibus vi-
debat. l. annoz. **S**i q̄ volum⁹ esse ei cō-
formes nō curem⁹ q̄ nō sumus filij ma-
rie cleoplx h̄ alterius sororis v̄ginis ma-
rie que prioz erat q̄ maria cleoplx scz
penitencia. qz quādo virgo **M**aria fuit
triū annozū incepit penitēciāz facere scz
in templo et. **I**stus q̄ sumus filij quia
licet **S**ymon et **J**udas fuissent filij ma-
rie cleoplx et p̄sanguinei germani xpi ni-
si fuissent filij penitēcie p̄ bonā vitā dā-
nati fuissent. **M**agis sunt sācti et salua-
ti quia sūt filij penitēcie q̄ qz sūt filij ma-
rie cleoplx. **I**ta est te nobis si facim⁹ pe-
nitenciā de quibz dicit **A**pl̄s. **N**ō confū-
ditur fratres eos vocare scz illos qui fa-
ciunt penitenciā. **A**d heb. ij. **A**lij valde
fugiūt istam parētelaz xpi elongātes se
a penitēcia. **P**rio a ieiunijs vigiliariū et
quadragesime nolūt audire missā ieiuni.
Si ei aliq̄s h̄z loqui regi vel pape cauet
sibi ne habeat anhelitū fetidū. h̄ q̄n oracō
fit in ieiunio est q̄si incensuz et p̄t dicere.
Dirigat oracō mea et. **A**lij ieiunant per

De factio Simone et Iuda. Bermo

totā diem ⁊ in collacōe frangūt ieiuniū comedētes panē cōi ordinacōem ecclie et volendo se excusare dicūt maiorē cōforzacōez dāt confectōnes quas comedūt pzelati ⁊c. **D**icat silitudo de duobz quoz vnus in qdragesima comedit bonū piscē ⁊ cū bono salsamēto ⁊ alter de pane vnū modicū cū caseo antiquo quis istoz fregit ieiuniū vl. xl. nō qui comedit pisces licet daret maiorē sforzacōem qz nō facit cōi deterniacōez ecclie. **D**icunt doctozes spēaliter petrus de palude i. iij. distinctōe. xv. arri. iij. q. nihil debem⁹ comedere in collacōe de quo fiat cibus in pzādio vel cena diu licet sint pfecte nō debent comedi in collacōe qz loco cibi sumūtur in pzādio **D**artili pepones auellane amigdola coriandruz ⁊ oīa silia frangunt ieiunia nisi sint pfecte. **A**ssimilemur ḡ xpo p penitentiā. **I**ō apls. **S**p mortificacōem **I**hu xpi in corpe nostro circūferentes vt ⁊ vita ihesu i corpi bō nostrū manifestetur. ij. ad cor. iij. **D**ico scdo etē. in aīa rōnali. hoc est plus. **M**odo videamus hā xps habebat corpus aīam et diuinitatē. **A**īa autē in pmo creatōnis sue habuit tantā sciam q sciuit omīa pterita pñcia ⁊ futura. **I**ō dauid loquēs xpo dic. **E**cce dñe tu cognouisti oīa nouissima ⁊ antiqua. ps. c. xxxij. **I**n hoc isti duo sancti apli fuerūt siles xpo q fuerūt multū illūiati scientes nō solū pterita s futura multa. **D**icat quō post penthe. iuerūt ad pdicandū in psidam ⁊ rex psidē ⁊ rex indie hēbāt guerrā. **D**icat quō rex psidē mittebat vnū duce⁹ capitaneū cōtra regez indie ad bellandū qui ab ydolis suis nullū potuit hēre responsū quid esset de bello. **D**icat hystoria ⁊ quō apli denūciauerunt duci de pace futura ⁊c. **M**oraliter bellū paratur nob for⁹ in hoc mūdo sez de aīa cum dyabolo ⁊c in dīcō vbi mille demones eam iuadent ⁊ accusāt. qz aīa anteq̄ intret paradīsum

q̄stuncūq̄ sancta vel mala venit ad iudiciū ⁊ dicūt demones si sit mala. dñe fiat iusticia. **T**u domine damnasti nos vno peccato irremocabiliter ⁊ ista anima fecit hoc p superbiā auariciā etē. **Q**uid tunc dicitis. **R**emediū est ḡ confiteri peccata cōfessorī qui est mediū inter deū ⁊ aīaz. **E**t tunc anima sic portat instrumentū absolucōis in fronte scriptū ⁊ rīdet xpo dicēs. **F**eci iudiciū sez i confessione ⁊ iusticiam in penitēcia. **N**ō tradas me ⁊c. **I**deo moyses ait. **U**tinā saperēt ac nouissima pnderent **B**euro. xxxij. **B**i co tercio ⁊c **O**pus xpi patz. pzia **I**obis iij. **I**n hoc apparuit filius dei vt dissoluat opa dyaboli que sūt peccata temptacōnes guerte diuisiones ⁊c. **E**t ista dissoluit xps. **I**n hoc fuerūt similes xpo **I**sti duo sancti apli. **D**icatur quō inuenerunt in psida duos in cantatozes zaroen ⁊ arpharat ad quos omīs gentes recurrēbāt p sanitate obtinenda vel p re pdita inuēnienda vel pro filijs ⁊c. **E**t quādo inuocabāt demones dicendo faciatis hoc vel hoc quādoq̄ pmissione diuina fuit factū **N**am ipi demones neminē possunt curare nisi a lesione cessando ac si ego essem iuisibilis ⁊ cū aci vel als infligerē vobis dolorem in naribus vel tenibz ⁊c. **I**ta faciūt demones qui ex peccato possūt dare dolores peccatozi deo non confidēte vt recurrant ad eos p sanitate ⁊ tūc fidem in eis vt tandem damnentur. **S**ed apli corā rege infideli q̄ istis habuerunt magnū conflictū. **D**icat de serpētibz ⁊c **E**t de uersione regis ex miraculō fuit cōformes ymaginis ⁊c. **M**oraliter hoc die sūt in mūdo opa dyaboli ⁊ multi nō credūt facere certū est q̄ deus fecit nos. et nō ipsi nos. **M**odo opus dyaboli est q̄n homo vult adaptare illō qd̄ deus bene fecit vt faciūt mulieres pigendo se ⁊c **S**citis qlis iniuria fit deo ac si melior peccator mūdi fecisset vnā pulchrā ymaginē

et tu qui nescis depingere velles illā ad
 aptare **Ita** de deo. **C**ogita q̄ deus scuit
 depingere rē. quare ḡ vos vult aliter
 facere vos. hā deus dedit vob̄ mulierib̄
 vbera grossa quare ḡ vos ita p̄stringitis
 ea. **I**dē de oculis rē dedit vob̄ oculos
 paruos ⁊ vos facitis rē. **I**dē si fecit ca-
 pillos nigros ⁊ vos vult rubeos de cau-
 da bouis rē. **I**dē quādo oratis xp̄us ab-
 scondit facē suā a vob̄is q̄z habet facē
 dyaboli ⁊ nō suaz. **S**i dicat dñe. **E**go
 sū creatura vestra rē. **R**ūt mēritis. **B**i-
 carur quō mulier maritata p̄t se lauare ⁊
 mundā tenere ne sit turpis ⁊ vir habeat
 displicentiā. **I**tē camisiā suā potest tene-
 re mundā ne vir sentiat malū odorēz ne
 habeat fastidiū. hec viri debent eis cōsen-
 tire vt depingāt se s̄ debēt dicere qz v̄l s̄
 facitis p̄ me v̄l p̄ alio hō pro me qz nō
 in domo s̄ qñ vaditis extra rē. **I**dē dicit
 scriptura viris ⁊ ecclā parētib̄. **N**olite
 coicare opib̄ infructuosis sc̄z pictur̄ v̄l
 orū tenebrarū magis aut redarguite. ad
Eph. v. **D**ico q̄rto rē. xp̄s enī paup̄
 nme voluit p̄uersari in hoc mūdo amore
 v̄stri **S**atis grām dñi nostri **I**hu xp̄i.
 quō p̄pter nos egenus fact̄s est cū cēt di-
 ues vt illius inopia nos diuites essem̄
 ij. ad **Cor. viij.** **I**n hoc isti duo sc̄i apli
 fuerūt sibi p̄formes. qz postq̄z p̄uenerūt
 regē p̄side ⁊ babilonie ⁊ tot mille xp̄ias
 nos ibant paup̄ime induri. **D**ixit rex
 tales hoies nō debent sic incedere obtulit
 eis magna donaria seu dona thesauri rē.
Apli autē vt stercoza respiciētes dixerūt
 nihil terrenū v̄l carnale. s̄ solū v̄olum̄
 dei honozē ⁊ aiāruz saluacōnez ⁊ de illis
 p̄cantijs edificauerūt ecclās hospitalia rē
Ecce quō in p̄uersacōe fuerūt xp̄o siles.
Moraliter hoc tāgit religiosos clericos
 et ecclā laycos. **R**eligiosi enī debent h̄re
 solā strictā necessitatē vite nihil ampli⁹
 reape ecclā si vellēt dare. qz hoc destruxit
 ordines q̄ a p̄ncipio inceperūt cum tāta

paup̄tate q̄ beatus **Bernard⁹** de folijs
 fagi comedebat rē. s̄ post reges ⁊ p̄ci-
 pes philocapri de eis edificauerūt eis ma-
 gna monasteria dantes eis villas castra
 et c. int̄m q̄ tota religio est p̄dita nō nisi
 p̄oci grossi p̄pter hoc beatus dñicus ⁊ fr̄ā
 ciscus instituerūt suos ordines sine red-
 ditib̄ vt essemus mēdicantes ⁊ incepit
 deuocō gentiū ⁊ edificarunt magnas do-
 mos eis rē. ecclā totū est p̄ditū. **I**dē de
 heremitis qui incipiūt stricte s̄ post edifi-
 cāt rē. paup̄tas apl̄ialis est ita custo-
 dienda sicut puella suā virginitatē quia
 multi philocapri mittūt sibi iocalia si reci-
 pit erit putana. **I**dē de religiosi. **S**z si
 cur mulier que vult caste viuere nō vult
 reape dona. **S**i est paup̄ ⁊ mittit sibi es-
 lemosina illā potest reape p̄ necessitate
Idē seruiamus bene deo qz nihil deficiet
 nob̄ de necessarijs. **I**dē de clericis caue-
 ant a symonia ⁊ dicāt bene ⁊ deuote su-
 um officiū qz deus p̄uidebit eis. **I**tem
 layci caueāt ne recipiāt aliqd̄ p̄ vsuram.
 nec alijs qualitercūqz iniuste. **S**i non po-
 testis huare tantā paup̄tatez q̄tuz apo-
 stoli ad minus nihil recipiatis iniuste nec
 ecclā fructus. **Q**ui furabat iam nō furet.
 magis aut laboret opando manib̄ suis
 qd̄ bonū est vt habeat. ij. ad **Eph. iij.**
Dico quīto rē. xp̄us p̄dicauit genti-
 bus p̄ncip̄ postq̄z dixerat aliqua secreta
 theologie de alio mūdo statiz reducebat
 se ad moralitates **V**enit **I**hs p̄dicans
 euangeliuz regni dei dicēs **V**eniremini
 et credite euāgelio **M**arth. x. **I**n hoc apo-
 stoli fuerūt sibi similes. **D**icatur quomō
 postq̄z conuerterāt multas gentes que-
 dam puella philocapta de quodā pau-
 larim uenerunt de uerbis ad tactis rē.
Ab illo fuit impregnata ⁊ ipsa cooperuit
 sed in partu clamādo rē. fuit discooper-
 ta ⁊ volens celare illū iuuenem quā uolū-
 gebat diffamauit vnū dyaconū discipu-
 lū istoz ap̄loz virginē sanctū ⁊ deuorū

ille magister faceret opus nō solū mirabile sed vtile tūc talis magister laudaretur non solū de subtilitate sed de bonitate dicendo. **B**enedicat ipse et tam vtile opus operatus est nobis. **D**ecretum hoc per casū de magistro faciente nauē q̄ sine piculo nauigasset in qua nō oportet time re ventū aquā nec inimicos et q̄si ē onerata per se sine nautis et sine puisione ciborum iter ad portū ultra mare et rediret bñ op̄ mirabile esset. **S**i aliq̄s magister sciret facere talē nauē et quō laudaretur et cōmendaretur dicēdo. **Q**uilibet magister qui fecit op̄ tā mirabile et tā vtile et sine expensis sine piculis nauis vadit. **D**ico q̄ talis magister ē x̄p̄s in suis sanctis huius trini coopraz ē quilibet aīa cui libet sancti. **A**īa enī a solo deo creat in q̄ sunt tres potentie q̄si tres coopzure. s. memoria p̄teritorū. intelligentia p̄ntium et voluntas futuroz. **Q**uilibet magister. **E**t in instanti fit ista nauis aīe. **Q**uā est onerata de merabz p̄ciosis virtutū scōz op̄erū et mentorū misericōdie et deuotōis patientie et cetera. **I**n morte recedit de p̄te huius mundi et sine nautis nauigat vsq̄ ad portū paradisi et ibi exoneratur. **O**ndit opa q̄ fecit et licet x̄p̄s iā sciat tū interrogat v̄n̄rent et cetera. **R**ūdit dñe de tali monasterio villa xl curare et cetera. **D**einde honorat d̄ honore gl̄ie fructiois iocunditatis et leticie et post redibit sc̄z in iudicio generali q̄si resurgēt ad recipiēdū quilibet suū corpus p̄p̄riū clarius sole cū quoz d̄nibus et post cum x̄p̄o redient in celum. **E**cce quōd ihs x̄p̄s ē bonus magister. **I**ō laudā dus est de ope tam mirabili de sapia subtilitate bonitate et vtilitate n̄ra. **I**ō dauid tangens istā rōnē dicit. **M**irabilis deus in sanctis suis. hic laudat de bonitate deus et ipse dabit virtutē. **E**cce onus nautis et fortitudinē plebi sue cōtra piculā maris et inimicōz. **B**enedictus deus q̄ sc̄z tale opus fecit. **I**deo sicut dauid de hoc

laudabat deum dicit nobis q̄ etiā de hoc laudem? eū dicens **L**audate dñm in sanctis eius per thema. **S**i diceret aliq̄s ex quo vos dauid dicitis q̄ laudem? deum ondatis nobis quō est laudand? in sanctis. **P**ropter hoc dauid in dicto ps̄. ostēdit modū declarādo p̄ricularit̄ d. **L**audate eū in firmamento virtutis eius et vsq̄ in finē ubi ponit .x. grad? sanctorū in quibus laudand? ē deus. **I**n p̄mo gradu et alio est virgo maria de qua dicit **L**audate dñm in firmamento virtutis eius. **S**ecundū ē sanctorū angeloz sc̄dm ordinem t̄pis de isto d̄r **L**audate eū in virtutibus eius. **T**ercū ē p̄riarchaz et sic de alijs p̄m? ergo grad? ē virgis marie. de quo dicit **L**audate dñm in firmamento virtutis eius. **F**irmamentū virtutū dei ē virgo maria qz ita fuit confirmata a deo in sua sanctificatione. qz añq̄s nasceret iā erat sc̄a int̄m q̄ nūquā peccauit nec corde cogitando. nec ore loquēdo. nec ope operando mortaliter nec venialiter nunq̄s fuit sanct? nec sc̄a q̄ mortaliter nec venialiter peccaret nisi virgo maria et ihs x̄pus filius eius firmamentū fuit virtutū sc̄z sanctificatōis. **D**avid fundauit tabernaculum suum altissimus sc̄z virginem mariam qz sicut miles q̄ vadit ad bellū h̄z clipeū sic x̄p̄s q̄n̄ debuit intrare campū huius mundi ad bellandū p̄ nob̄ posuit clipeuz suū sc̄z v̄ginē mariā p̄ incarnationē. **D**eus in medio eius nō cōmouebit nō dicit nō p̄strabit p̄ pctm̄ mortale s̄ nō cōmouebit p̄ pctm̄ veniale nūq̄m sc̄is fuit vel sc̄a q̄ n̄ fuerit mort? p̄ veniale v̄l p̄strat? p̄ mortale nisi i v̄ginē maria **C**olūna ē et firmamentū virtutū p̄ma ad **A**bimo. iij. **I**ō **L**audate dñm singularit̄ hodie in firmamento virtutū eius. **Q**uōd istud firmamentū fuit forte i x̄pi passiōe q̄n̄ maḡ castra et turres siue motanee. s. apli ceciderūt fidē p̄ dēdo. **I**ō laudem? deū n̄ solū ore dicendo s̄ ope faciendo qd̄ si incepimus bonā vi-

tā et sanctā in quouis statu firmare quilibet se debet in illo cū tñ dicant aliqui incōstātes. **M**elius esset sic vel sic. **D**icatur q̄ anq̄ homo eligat statū viuēdi hō d̄z petere consiliū a sp̄ialibz p̄sonis s̄ p̄ electionē statū confirmare se q̄si dicendo cū dauid h̄c requies mea sc̄z iste modus vel status viuēdi in seculū seculi. hic habitabo q̄m̄ elegi eā. **S**ed aliqui cū vento incipiūt et cū vento dimittūt. sed q̄n hō stat firmiter tūc laudat virgo maria firmamētū virtutis nō solū corde cogitando vel ore laudando s̄ ope se firmando. **S**ecund⁹ gradus ē scōz de q̄bus dicit laudate eū in virtutibz ei⁹. **S**ancti angeli dicunt virtutes dei. **R**ō ē ista p̄hie q̄ virtus ē media inter substantiam et actū p̄ q̄m res p̄duat suā opationem verbi gr̄a de sole. **S**ubstantia enī solis habet multas opationes in hoc mundo et tñ sb̄a solis nō descendit hic sed ad istas opationes seu actus venit p̄ lumen ad illuminādū calefaciendū et fructificandū. **I**ō virtus lucis ē caliditas materie inter sb̄am solis et opationē. **I**dē de igne qui habet multas opationes et calor ē virtus media inter sb̄am ignis et opationem. **M**odo videam⁹ de⁹ p̄ quas creaturas opat in hoc mundo q̄ ille dicunt ei⁹ virtutes q̄ deus mediantibz angelis sanctis dicit q̄ de⁹ mouet celū et terrā ē q̄ mouet ab angelo q̄ a p̄bis vocat̄ intelligentia. **I**dē de motu solis lune et stellarū quelibet enī stella h̄z suū angelū et q̄libz homo. **A**lie autē creature nō h̄nt angelū vn⁹ enī angelus curat de bobz. alius de equis. alius de azimis et c. alius vt ter habundantiā. alius siccitatē. alius pluiam oīa enī opa corpalia q̄ facit de⁹ facit per angelos. **G**rego. in p̄mo dyalo. **I**n hoc mundo visibili nihil nisi p̄ creaturā inuisibilem sc̄z angelū disponi p̄t. **S**i ergo virtus d̄r illud p̄ q̄d res exit in opationem et deus p̄ angelos opat. **E**rgo angeli p̄

prie dicunt virtutes dei. **A**uctoritas ip̄i loquens de signis futuris ante diē iudicij dicit. **E**runt signa in sole et c. **E**t sequitur virtutes celoz mouebunt. **Luce. xi.** dicit hic **G**rego. **Q**uid dñs virtutes celoz nisi angelos archangelos appellat ergo laudate deū in virtutibz ei⁹ nec tradant obliuioni. **M**oralit̄ laudandus est de⁹ nō solū cogitādo vel loquendo sed imitando. q̄ sicut angeli faciūt officium deo et c. **I**ta faciamus nos clerici in officio et vos layci audiendo et interestēdo in dñicis et festis audire missam cōpletā cū silentio. **S**ic laudat de⁹ in angelis et de⁹ et angeli curabunt de negocijs n̄ris de agris vineis gregibz et alijs. **B**icatur cōtra cōsuetudinē puellorū non venientū ad ecciam et c. **T**ercius grad⁹ est sanctorū p̄riarchaz s̄m ordine ip̄is postq̄ adam peccauit de⁹ noluit totalit̄ deserere mundū sed misit aliquas sc̄as p̄sonas sc̄z p̄riarchas a p̄re archas q̄d est p̄nceps. i. p̄ncipiū patrū. **B**e istis dicit dauid. **L**audate eū s̄m multitudinez magnitudis ei⁹. **M**agnitudo dei d̄r ei⁹ misericordia tā magna q̄d dicit dauid. **M**isericordia dñi ab eterno. i. vsq̄ in eternum p̄riarche aut fuerūt valde misericordes int̄m q̄ exibant hora prandij ad vias si viderent paupes pegrinos vt ducerent ad domos suas spantes salarium a deo. **I**dē faciebāt de sero hora q̄ gentes veniūt ad hospicia et lauabāt eis pedes et c. credit q̄ inuanū habuēt paradisū dabāt eis cibū potū et in crastinū p̄ expensis p̄viā. **E**cce m̄lritudo misericōdie ei⁹. laudem⁹ viros gliosos et p̄ntes. n̄os in generatione sua et c. **E**ccl. xli. ij. **M**oralit̄ laudādi sūt nō solū cogitādo et locutōe vt modo ego laudo s̄ oparde seu imitatōe in opibz mie libere cōicare paupibz bōa et de⁹ abūdāt dabit vob oīa. p̄z h̄ quō est magnū p̄m̄ illoz qui non solum nō dant ymo furantur dicatur contra fur

tum fructuū vel de ortis rē dicendo nō est pctm̄ rē nūq̄ intrabitis padisū nisi restituatis qz nūq̄ dimittit pctm̄ nisi restituat ablatū regula est iuristar. r̄ r̄xq̄ logoz. **Iō** apls qui furabat iā nō furet etc ad **Epl̄. iij.** **Quar?** ē p̄lx̄taz qz fuerit filij patriarchaz q̄s misit dē? p̄ p̄lx̄taz qz p̄lx̄ta. i. p̄culsans qz fidem qm̄ mō tenem? ip̄i p̄lx̄tarūt venūctian tes x̄pi incarnationē natiuitatē p̄dicatio nē passionē. resurrectōez rē de istis dicit dauid. **Laudate dñm in sono tube.** p̄dicatio enī p̄lx̄taz d̄r son? tube triplici rōne. **P̄rio** qz tuba nō est recta s̄ curua et est vna i se r̄ tñ triplex. **Ira** p̄dicatio p̄lx̄taz erat de vno teo i essentia s̄ trino in p̄sonis. **Ires** d̄ x̄po vna p̄sona s̄ aliq̄ r̄iens de diuinitate aliq̄tēs de ei? hūanitate p̄dicabāt. **Secda** rō qz tuba est str̄cta circa sonantē s̄ lata circa aliud caput **Ira** p̄dicatio p̄lx̄taz ar̄ta erat circa eos p̄ p̄niam r̄ ita illūiabant̄ reuelatōibus. **Alijs** aut̄ erat lata r̄ clara. **Tercia** rō ē qz tuba nō ē vt fistula pua qz oz qz tu ba manibz tangat̄ sonādo tal̄ erat p̄dicatio p̄lx̄taz p̄us tangebāt scz faciendo ope q̄ alijs p̄dicabat̄ fiendū nō sic nō qz p̄dicam? alijs r̄ nos nihil seruamus. **Si** enī p̄lx̄te p̄dicabāt cōtra supbiā ip̄i erāt hūiles r̄ sic de alijs. **Ecce** q̄re eoz p̄dicatio d̄r tuba **Auctas.** **Clama** ne cel ses q̄si tuba exalta vocē tuā r̄ annūctia p̄plo meo scelera eoz r̄ domui iacob rec cata eoz. **Isa. lvi.** **Iō** d̄r laudate dñm i sono tube **Mozalif** laudet̄ dē? i p̄phetis nō solū corde. oze s̄ ope. imitādo. lau dādo deū cauere debem? a falsis iura mentis blasphemijs rē **Maledicta** ē dom? r̄ villa vbi hec fuit. vis cognoscere qd̄ pctm̄ est ac li cōtra regē ense euagina to ires cōtra euz rē. **Ex** isto pctō venit totū malū etiam si nō esset nisi vn? blas phem? tota villa pateret. **Si** dicat̄ r̄ in quo temeruerūt alij rē. dicat̄ q̄ sic con

tra lupū intrantē villā omēs clamarent ita r̄ fortius clamādū est quādo deus blasphemāt vel bñdicat? ē q̄ p̄r dicere cū **dauid.** **Benedicā** dñm in oī tpe sp̄ laus ei? i ore meo rē **Quint?** grad? ē apo stolor. q̄ licet sint maiores cōputat̄ tñ fm̄ ordinez de q̄bz dicit **Laudate** eum i psalterio r̄ cythara. apli dicūt̄ psalteriū et cythara. **Rō** est qz psalteriū ē son? ca mere q̄ fit cū. x. cordis. **Cythara** enī hz vocē altā r̄ accurā. **Apli** at̄ ex bona r̄ scā vita r̄ ex obseruātia. x. p̄ceptoz dei dicūt̄ psalteriū. **Dicunt** etiā cythara ex eoz p̄dicatōe altissima r̄ accurissima. qz in omnē terrā exiit son? eoz rōne p̄di catōis r̄ psalteriū dicūt̄ ex vita. cythara ex doctrina. **Iō** laudate deū in psalterio et cythara. **Mozaliter** nō sufficit solum corde vel ore laudare s̄ etiā imitatōe ser uantes. x. p̄cepta. **Et** in doctrina scire cre do rē. **Hic** dicat̄ cōtra ludū tanilloz in quo dē? blasphemāt r̄ aie interficiuntur **Cōfitemi** dñō in cythara r̄ psalterio. x. cordarū psallite illi **ps. xxxij.** **Sertus** est martiz de quibz dicit **Laudate** eū in tympano r̄ choro. **Tympanū** in vulgari sc̄at die pucken. chorus aut̄ i vulgari sc̄at puā fistulā r̄ signat martires q̄ per cutiebant̄ in martirio varijs cruciatibz. si cut tympanū r̄ clamabāt ut fistula pua dicēdo xpian? sū r̄ in q̄libz icu cōfitebā tur ihm eē filiū dei r̄ redēptozē mundi. nolētes fidē abnegare **Ergo** dicit paul? sc̄i. i. martires p̄ fidem vicerūt regna ad **Hebre. xi.** **Et** āgeli tripudiabāt ad istū sonum. **Ecce** quare dicit **Laudate** eum in rē. **Dicebant** enim maledicimur r̄ be nedicimus persecutionem patimur r̄ sustinemus. blasphemamur r̄ obsecramus tanq̄ purgamenta mūdi huius facti sumus p̄ma ad **Chozint̄. q̄rto** **Mozaliter** non solum ore vel corde sed opere imitādo laudandus est deus in martiribus p̄ patientiā in aduersitatibz rē iuxta

diceret alijs ergo tediū debent habere
 qz hic clerici qñ diu cantant attediantur
 Rñsio vez ē in hoc mōdo s̄ in paradiso nō
 attediant imo sicut famelic⁹ comedit de
 lectat⁹ rē magis incōpabiliter delectant⁹
 sancti i laude diuina. Moralit⁹ assimi
 lemur eis in celo nō solū magni sancti. s̄
 etiā minores laudāt deū. Ita dz esse in
 hoc mūdo magni ⁊ parui dñt deū lauda
 re. Maiores dñt taliter nutrire pueros
 et quolibet die qñ petunt panē dicāt aue
 maria rē. Itē qñ sunt. v. vel. vi. annoz
 qz cōstent qz dicit sanct⁹ Grego. qz pu
 er. v. annoz fuit damnat⁹ qz sicut audie
 bat iurare iurabat. Nam tota illa etas
 plena ē delictis rē. vt dicit illa de cretal⁹
 de delictis pueroz. Itē qz ducatis eos
 ad missam ⁊ quolibet anno in pascha de
 bent cōicare qñ erūt. x. vel. xi. annoz. qz il
 la est etas discretionis dicit b. th. in q̄to
 scripto dis. ix. ar. v. q. iij. in corpe signa de
 uotionis in eis apparuerūt licet aliq̄ cleri
 ci ex ignorantia dicāt qz nō dñt cōicare qz
 usqz sūt. xx. annoz. Dicat quō curat⁹ de
 bet scribere qz cōitent ⁊ cōicant rē Ido
 aplus. Nolite ad iracundiā supple dei p
 uocare filios rē ad Ep̄. v. Sic ergo si
 hic deū laudauerim⁹ in sanctis suis ipse
 hic largiet⁹ nobis grām ⁊ in futuro gliaz.

De oibus sanctis Sermo secundus

Vidi turbam
 magnā qm nemo dinumerare
 poterat q̄bū istud habet
 originalit⁹ Apoc. vii. ⁊ recitatū ē stari
 in epla hodierna p̄ns solēntas ē oim san
 ctoz. Rñōē vide i p̄nti s̄mōe s̄m qd in
 uenit i scā scriptura singularit⁹ i libro re
 uelationū. s. Apoc. Iohes semel ex̄ns in
 oratōne subito fuit rapt⁹. Cui de⁹ oñ dit
 torā gliam paradisi. sicut amic⁹ amico do
 mū qm edificauit ⁊ finita reuelatōe ac si
 fuisset interrogat⁹ qd vidit i paradiso Re
 spondit vidi turbā magnā rē vsqz agno

vtz in epla hodierna q̄ habet originalit⁹
 Apoc. vii. Nota qz tenebāt palmas i si
 gnū victorie. de dyabolo p hūilitatē. de
 carne p castitatē. ⁊ de mūdo p paup̄ta
 tem. De tota ista reuelatōne eple hodie
 ne ego solū recepi p thēmate. Vidi tur
 bam magnā qm dinumerare nemo pote
 rat. De ista magnitudie seu q̄titate scō
 rū volo mō declarare duo p̄cta. Pri
 mo enī declarabo eoz magnitudinē seu
 q̄titatē innumerabilē. Secō magnitu
 dinē seu q̄titatē virtualē Pro p̄mo
 dicit Iohes in thēmate. vidi turbā ma
 gnā rē. Sed stari arguo cōtra hoc Nā
 xps loqns de sp̄destinatis dicit. Multi
 sūt vocati pauci vero electi Math. xx.
 Adodo ē q̄stio. Cū iohes dicat eos eē
 innumerabiles xps vero dicat pauci vero
 electi Adēt iohes Rñsio nō qz verba
 sūt xpi reuelata iohāni. nec xps p̄t mēti
 ri nec falli. Cōcordat hec difficultas the
 ologica qm de sc̄is possum⁹ loq̄ duplici
 ter scz absolute vl respectiue siue compa
 riue. Priō mō sūt mlti ⁊ q̄si innumerabi
 les nob ⁊ s̄z istū modū loq̄ Iohes v.
 vidi turbā rē. Secō mō sūt pauci ⁊ s̄z
 istū modū loq̄ xps. Dicat similitudo de a
 rena i littoze maris ⁊ dilla quā teneo in
 manu. Si enī q̄rat. si teneo mltā grana
 arene in manu. Rñ deo absolute infinita
 sūt s̄ respectiue cōpando ad illa q̄ sūt in
 littoze maris pauca grana sūt i manu ita
 est de sc̄is. Si loq̄mur de eis absolute
 sūt innumerabiles. Iō iohes ait. vidi tur
 bā magnā. Istud maxie patebit i iudicō
 generali qñ ad dextrā recipiet⁹ boni erit
 magna turba ⁊ q̄si innumerabilis s̄ cōp
 ando eos dānatl q̄erūt ad sinistrā pauci
 erūt saluati s̄bi grā añ xpi aduētū transi
 uerūt q̄si. v. milia ānoz ⁊ illo tpe null⁹
 saluabat⁹ de p̄t pauci de abrahā q̄ i lym
 bo reseruabant⁹ vsqz ad xpi aduentum
 qui debebat eos collocare in paradiso
 omnes autem alij damnabantur. Ex

quo aut venit xps et lex euagelica p apo-
stolos fuit p mundu publicata. Nullus
pt saluus fieri nisi xpiani. Jo oes iudei a-
gareni tartari et turci cauarij pigmei hereti-
ci et mali xpiani seismatici inobedientes
et qui moriunt in pcto mortali omis isti
damnant qz nullus saluat nisi q tenet le-
gem xpi et moriunt sine pcto mortali et
isti sunt valde pauci. Ideo xpus Multi
sunt vocati pauci vero electi. Compatri-
ue vni de ista materia dicit Isa. vna co-
patione vel similitudine. Quo si pauce oli-
ue q remaserunt excuantur ex olea. Et ra-
cemi cu fuerit finita vindemia eleuabunt
voco sua atqz laudabunt cu glorificat fu-
erit dñs. Isa. xliij. Itē alia similitudo quia
multi sunt lapides piosi i mundo absolu-
te sed respectiue copando ad alios lapi-
des pauci sunt. Ita de sanctis absolute
multi sunt qd possit coputare qd fuerunt
patriarche lz tres fuerunt pncipales. s. abra-
ham ysaac et iacob. tñ omnes scī qui fuerunt
ante pphetas dicuntur patriarche. Itē qd fue-
runt pphete qd sancti sacerdotes. qd reges
qd penitentes sunt in nouo testamento qd
renouent vitam aplicā qd possit coputare
Itē quot martires qd p xpo passi fuerunt
Et iam sit festu innumerabiliu martiruz
qd doctores qd confessores deuote cele-
brādo et sacramēta sine symonia ministrā-
do. qd virgines qui cu abstinentijs se con-
seruauerunt quot innocētes qd penitētes
qd cōtinētes qd de mīmonio sibi mutuo
fidem seruantes qd deuoti derici religiosi
heremite puz qd scī absolute multi sunt Jo
Jobes ait vidi turbā magnā et puz ter-
cia ps. Quantū ad scdm punctum oz
reclatate de magnitudine seu qritate scī-
ator etuali q in tribu cōsistit.

In potentia excellenti.

In scientia relucenti.

In clementia diligenti.

Bico qd pma cōclusio ē theologie qd oīs
sanctus magnus vel paruus est omnis sue

voluntatis. Nam quilibet est potēs face-
re qd qd vult. et enī simpliciter et sine re-
strictione est omnis sed sancti sunt omni-
potentes sue voluntatis sub deo. qz i pa-
radiso nulla ē tristitia. Jo si aliquis sanctus
vellet aliqd q non possit facere vel ha-
bere tristitiā haberet et tristaret. Sed qz
ibi nulla est tristitia nec esse potest. Ideo qd
quid vult habet et facit. Erat enī potēs
samson dicant aliqua de sua potentia et
pncipaliter de diruptione templi tamen
potentia ipi? nihil ē respectu potentie scī-
ator qz aia minoris sancti paradisi si vellet
diruere vniū magnū montē et pncipere in
mari posset. Itē potens esset rex cu mille
milia armorū tñ potentior est vna aia bea-
ta que si vellet posset regem et alios mil-
le milia hoīm armorū occidere istā poten-
tiā hnt sancti ex merito partim ex gratia
partim ex merito. qz licet in hoc mundo
habuissent libertū arbitriū boni et mali. tñ
suā voluntatē restringebāt cu diuina vo-
luntate nihil faciēdo nisi qd deo volebat
Jo mō habent potatē faciendi qd qd vo-
lunt dum enī hic viuerēt habebāt ita li-
bertū arbitriū sicut et nos faciendi supbi-
as pompas et vanitates et c. sed restringe-
bant se gubernādo fm dei voluntatez et
nō fm suā inclinādoem. dicēdo dñe nolo
facere hoc qd possum sed volo facere fm
vram voluntatē. Idem de auaricia lu-
xuria et sic de alijs. Ideo sūt omnipotentes
sue voluntatis. Sicut enī xps omnis nos
luit in hoc mundo conuersando vti omni-
potentia sua sed humiliavit se ad passio-
nem habuit tñ omnipotentia sup omnes
creaturas. De hoc figura Gen. xlvij.

Nota hystoria de iacob qn debuit mori
bñ dixit filijs ioseph scz manasses et effra-
ym Isti duo significabāt duos populos
Manasses. i. obliuio figurabat populuz
iudeoz qui fuit anteq plus xpianus de
ista obliuione Jere. et plus me? oblitus
est mei diebus inimicis effraym. i. aug

De obusfa

venit sperabat plm xp
deus et xpiani Sed
deus et iordan et hoc ē
venit et bene viuere
venit in quo aia sapien
venit utra padulum
venit iohi hñs duae
venit notia oim artū
venit et puerare o
venit pma carta ē du
venit plus sat tñ c vñ
venit hic omnes ap
venit fuit illumi
venit est au qd nō
venit videt. Jo in
venit p dicarozes
venit ppheta Jere
venit dicit dñs nō
venit suū et vñ frat
venit omnes enī co
venit ad maximū air
venit indigem? magis
venit et fructuā nō
venit et volēdo qz tunc
de tercio nota qd qz
venit virtutis ē
venit qm ipi hnt
venit p nobis vt ad l
venit enī amia fi
venit p nobis. Dic
venit supra noia cū
venit correspondētia.
venit nōa vñ scripta
venit qm amia nū
venit et lerant et rogant
venit et c. Sed qn hō
venit nōmē et scribit
venit. Qui aut peccauerit
venit in libro meo. Eo. q.
venit iā videt ibi nō
venit in esse tristitia quō
venit vt conuertamur
venit piam et c. Ecce
venit. Alucoras Cypria

mentū figurabat pplm xpianū qz fuerūt
 tot iudei qz xpiani **S**ed de sciētia san-
 ctōz est notādū z hoc ē magna consola-
 tio rusticoz bene viuentiū. Nam in illo
 puncto in quo aīa sapientis vel rustici si-
 ue pueri intrat paradisum de? apit sibi vi-
 num librū solū hñs duas cartas z subi-
 to hñt noticiā oīm artū sciētes naturas
 et virtutes z pprietates oīm rez. **I**ste li-
 ber ē xps pma carta ē diuinitas. scda est
 hūanitas plus scit tūc vn? rusticus btūs
 qm sauent hic omnes apli z virgo ma-
 ria q p oibus fuit illuminata hoc tangit
Grego. Qd est aut q nō videāt. qui vi-
 dent oīa vident. **I**n paradiso non sunt
 magistri nec pdicatores docentes alios.
 qz tūc cōplet ppxia **Iere. xxi.** Ecce di-
 es veniet dicit dñs nō docebunt vltra
 vie pīmū suū z vir fratre suū dicēs co-
 gnosce dñm omēs enī cognoscēt me a mi-
 nio vsqz ad maximū air dñs. Sed in hoc
 mundo indigem? magistris. **I**n teneat
 bonā vitā z studeat mō in libro carita-
 tis z dilectōnis qz tunc scietis oīa zc.
**De tercio nota q qritas siue magnitu-
 do sanctoz virtualis ē clemētia diligēs**
 qz gloriā qm ipi hñt desiderāt nos hñe
 rogādo p nobis vt ad illā glīam puenia-
 mus pntes enī amici filij quos ibi habes-
 m? orant p nobis. **D**icat quō in cathe-
 dris sunt scripta noīa exñtū in grā fm p-
 mia eis correspondētia. **G**audete z ex-
 ultate qm noīa vīa scripta sūt in celis **Lu-
 ce. x.** Cogita qm amici nīi vident ibi noīa
 scripta z lerant z rogant deū vt cōserue-
 mur in grā zc. **S**ed qm hō peccat morta-
 liter delet nomē z scribit in inferno **Au-
 ctōritas.** Qui aut peccauerit mihi telebo-
 eū de libro meo **Exo. xxi.** Cogitare quō
 amici nostri iā vidēt ibi nomia scripta si
 posset ibi esse tristitia quō tristarent tunc
 orant deū vt conuertamur de peccatis z
 faciam? pñiam zc. **E**cce clemētia san-
 ctōz. **A**uctoritas **Cypria.** patriā nostrā

paradisum cōputem? pntes pñarchas z
 pphetas iam habere cepim? ut qd nō p-
 peramus vt qd non curamus ut pñiam
 nīam videre z pntes nostros visitare
 possem? magnus illic caroz numer? nos
 expectat turba filioz pntū z amicoz q
 iam sunt de sua salute securi adhuc de no-
 stra salute solliciti.

De oibz sanctis. Sermo. iij.

Merces vestra

Merces vestra copiosa est in celis **Mat. v.**
 Volens nūc vobis pdicare
 de oibz sanctis dei de quoz bñtudie ho-
 die p totū mūdū fit solēntas. **I**n vt ser-
 mo nīr dicat a me z audiat a vobis i lau-
 dem z reuerētiā pncipalit? z oīm scōz p-
 sentem? virgini illud locale q ipa tñm vi-
 ligit .s. salutarōem angelicā zc **H**oc ver-
 bū est xpi in euāgelio hodierno dicēt oī-
 bus scīs paradisi. **M**erces vīa .i. glia z be-
 atitudo qm hēt ē in celis copiosa. **M**o-
 do de bñtudie scōz fm motiū themas-
 tis z fm q festū requir volo tria puncta
 declarare.

- P**rimo de loco z de glia excellenti
- S**edo de numero scōz transcendēti.
- T**ercio de statu scōz cōuenienti.

Istis declaratis credo q intelligatis glo-
 riā paradisi. **Q**uātū ad pīmū de loco de
 glia excellenti dicit thēma in celis non in
 terris qz i h mōdo nō habuerūt magnam
 gliaz h labores tedia z misērias h in cel-
 hñt gliam. **I**do apls in psona oīm scōz
 dic. **N**ostra cōuersatio i celis ē. vñ z sal-
 uatorē expectam? dñm nīm ihm xpm q
 reformabit corp? hūanitatē nīe cōfigura-
 tū corpi claritatis sue ad **Epl. iij.** **Q**ue-
 stio ē hic theologicalis z pñsical. **C**ertū
 est hic q glia scōz ē i celo empireo imo-
 bili z impmutabili. **C**ū q celū empireale
 nō sit nisi vñū qre xpus dicit in thēmate
Merces vīa copiosa ē i celis plurali. ma-
 xie qz **Luc. recitās** hoc verbū dicit **E**cce

am? ut patria

merces vestra copiosa est in celo **Luc. vi**
 Rñdeo q̄ de celo empireo possum? loq̄
 dupliciter sc̄z cōiter vel distincte. **Com**
 munit̄ aut̄ loq̄ndo tota portio q̄ ē supra
 p̄mū mobile vel celū cristallinū vel aq̄
 que sup̄ celos sūt dr̄ celū empireale 7 sic
 nō est nisi vnū celum empireale. **Et** isto
 modo loquit̄ **Lucas** in p̄dicta auct̄ate.
Si aut̄ volum? loq̄ de celo empireali di
 stincte s̄m q̄ ē distinctū 7 ordinatū ī no
 uē ordinibz angeloz quoz q̄libet ē ma
 ior tota terra isto mō sunt multi celi.
Primū introitū ē scōz angeloz q̄ sim
 pliciter dicunt̄ angeli q̄ descendit̄ ad cu
 stodiendū nos adiuuādū. **In** isto ordie
 habitāt p̄sone penitētes q̄ in hoc mūdo
 affligūt carnē suā aliquo modo. **Ibi** enī
 fit magnū festum de eis. **Dico** vobis q̄
 gaudiū ē in celo corā angelis rei nō dicit̄
 corā archangelis sup̄ vno peccatore peni
 tentiā agente **Luc. xv**. **Scōz** maius ē
 archangeloz q̄ sūt s̄be spūales. **In** isto scri
 bunt̄ p̄sone que cū afflictione p̄niali ha
 bent simul deuotionē spūalē nō solū af
 fligunt 7 tormentāt carnē p̄ afflictionē
 sed cōfortāt sp̄m p̄ deuotionē orando le
 gendo cōtemplando 7 missas 7 sermo
 nes audiendo. **Ideo** dauid ait **Mibi** at
 adlxere deo p̄ deuotōem spūalē bonus
 est ponere in deū spem meam **ps. lxxij**.
Tercū 7 excellentius ē p̄ncipatū ī hoc
 habitāt aīe scāz p̄sonaz q̄ vltra afflictō
 nē p̄nialē 7 deuotōem spūalē dederūt
 se ad miserationē fraternalē nō miserabi
 lī sed copiose 7 habundāt qui magl̄ de
 lectant̄ in elemosinas dando q̄m auar?
 in cōgregando. **Beati** misericordes q̄m
 ip̄i misericordiā cōsequūt̄ **Matth. v**.
Quartū mai? est potestatiū in hoc stāt
 patientes q̄ vltra afflictionē deuotionē
 et miserationem habuerūt patiā virtu
 alem qz ex nulla tribulatione seu aduer
 sitate recipiunt amaritudinē cordis con
 tra deū sed dulciter se cōformant diuine

voluntati hō murmurāt sed deū laudant.
Ideo ait apl's patiā vobis necia ē vt vo
 luntatē dei facientes reportetis rep̄mis
 sionē ad **Hebr. x**. **Quintū** ē virtuti.
In isto stant p̄sone que vltra p̄dicta h̄nt
 concordantiā p̄malē ex nulla iniuria re
 cipiunt desiderū vindictē nec auferunt
 verbū bonū q̄ sui ex vindicta neminem
 odiunt. **Iō** dicit scriptura. **Cū** oib? hoī
 bus pacē h̄ntes non vos defendentes ca
 rissimi. i. vindicātes sed date locū ire ad
Ro. xij. **Sextū** ē dñationū maius et
 nobilius sibi collocāt qui h̄nt p̄sidentiaz
 humanalē sc̄z impatores. reges. duces.
 comites 7c̄ 7 p̄loz rectores qui h̄nt do
 minū iustū 7 bono titulo 7 seruāt iusti
 ciā nō faciūt rapinā nec alicui faciūt iniu
 riā sunt cōtenti de suis redditibz n̄strāt
 iusticiā tam p̄uis q̄ magnis s̄m ordinez
 iuris 7 cōsuetudinē. **Ide** de p̄latis q̄ in
 trant p̄ portā 7 q̄ sūt intrus gubernāt se
 de redditibz faciūt tres p̄tes. vnā dant
 ecclēsijs 7 hospitalibz aliā paup̄ibz tertiā
 retinent sibi magis curāt de aiabz q̄ de
 redditibz tales q̄m moriūt̄ cū magno ho
 noze in isto sexto ordine collocāt q̄ trā
 seunt p̄ ordines angeloz archangeloz
 et̄ in quolibet ordine fit eis magnū fe
 stū **Dicit** angeli faciamus magnū festū
 qz tot anni sūt q̄ nullus huc venit de istl.
Iō dicit scriptura. **Si** delectamini in se
 dibz 7 sceptis. **Reges** populi diligite
 sapiā vt in p̄petuū regnetis **Sap. vi**.
Septimū ē thronoz q̄ quiescūt in cō
 templatione gl̄ie. **In** hoc vadit illi q̄ in
 hoc mūdo tenuerūt paup̄tatē ap̄licalem
 dimittentes p̄ x̄po oīa habita 7 habens
 da 7 etiā desiderū habendi vt habeant
 cor liberū sed tñ diuites sunt virtutibus
 et̄ talibz dicit x̄ps. **Amen amen** dico vo
 bis q̄ vos qui reliquistis oīa 7 secuti est
 me in regeneratione cū sederit fili? hoīs ī
 sede maiestatis sue sedebitis 7c̄ **Mat.**
xix. 7 Luc. xxiij. dicit sedebit̄ sup̄ thronos

Octauū est dexrubinoꝝ. i. plenitudo sapie. In isto stabunt illi q̄ dant se ad sci entia diuinale studendo ⁊ contēplando habent tantā claritatē intellectū q̄ alios etiā illuminant. De istis d̄r scriptura q̄ doc ti fuerint fulgebūt q̄si splendor firmamē ri ⁊ qui ad iusticiā erudiūt plurimos q̄si stelle iꝑerpetuas eternitates. Daniel. xij.

Nonū est seraphinoꝝ q̄ sunt maiores ⁊ excellenciores omnibus alijs. In isto sunt p̄sone de caritate supnali qz maior hoz est caritas. j. ad Cor. xij. quia sicut lucerna statim ad ignē liquescit sic tales sunt ita ardētes in dei amore qz statim qñ cogitant de eo liq̄sunt in lacrimis susti nent oēs labores p̄ deo tales qñ moriūt tur collocant in isto ordine cū magna so lemmitate sicut sponsa ducit cū honore ⁊ collocat a x̄po. Ideo d̄r apls. Sup oia caritatē habere q̄ est vinculū p̄fectionis.

Ad col. iij. Ex ista declaracione patet q̄ licet celi empiriale nō sit nisi unū loquen do cōiter s̄ tñ distinctū in nouē ordinibz sunt plures celi ⁊ scdm hoc d̄r x̄ps omni bus sc̄s. Merces v̄stra copiosa est in ce lis qz non oēs sc̄i sunt in vno ordine s̄ ali qui cū angelis aliqui cū archangelis ⁊c.

Sic ergo patet de eoz gloria excellenti qz in celis. Quantū ad scdm videndū ē de numero sc̄oz transcendentī an sint mul ti qz de multitudine sc̄oz d̄r th̄ma. Co piofa est intm̄ q̄ beat? Johānes euuāge lista uui deus oñdit gloriā vt amic⁹ oñdit amico domū suā ⁊ vidit multitudinē bea toꝝ ⁊ q̄ dicit i epistola hodierna vidi tur bam magnā qm̄ dinumerare nemo pote rat ⁊c. Ap̄c. vij. Sed est hic nūc q̄stio bona ⁊ intricata diceret aliq̄s. Mirū est q̄ Johannes dicat esse turbā magnā ⁊ quasi innumerabilē. Et nunq̄d d̄r x̄pus Multi sūt vocati pauci x̄ro electi. ma thei. xx. Hec difficultas th̄ologica cōcor datur sic qz de sc̄s possum⁹ loqui dupli. scz absolute vel respectiue. Primo sancti sunt multi quasi innumerabiles a nobis ⁊

scdm istū modū loquit̄ Johānes qsi d̄r vidi turbā magnā ⁊c. Sc̄do loquendo sunt pauci electi ⁊ scdm istū modū loq̄ tur x̄ps. Multi sunt vocati ⁊c. Nota si militudinē de pugillo arene absolute lo quendo in q̄ sunt q̄si infinita grana Sed cōparatiue loquendo respectu montanee arene pauca grana sūt ita etiā natura hu mana est quedā mōtanea arene. Multi plicabo semē tuū velud arenā q̄ in litto re maris. Gen. xij. hoc fuit dictū abrahe s̄ multo maḡ potuit dici ade ⁊c de ista mon tanea arene scz hūane nature recepit ⁊c? Iustoz aie in manu dei sunt. Sapie. iij. De ista materia vide i illo sermone oim̄ sanctorz. vidi turbā magnā ⁊c. Quantū ad terciū de statu sc̄oz cōuenienti exquo vidim⁹ de gloria sc̄oz excellenti ⁊ de nu mero sc̄oz transcendentī. Nunc videndū est de statu sc̄oz cōuenienti de q̄ d̄r. Mer ces v̄stra Salariū est q̄ scz habuerūt ex bonis operibz q̄ hic fecerunt Gloria istā sc̄oz possum vobis declarare tripliā scz Primo p̄ potenciā excellentē Sc̄do p̄ scientiā resplendentē Tercio p̄ benignitā diligentē De ista materia vide in sermone ibi vidi turbā magnā ⁊c.

In die animarū. Sermo primus

Et cogitacio

pro defuncti exorare. sc̄do li bzo machabeoz. xij. ca. To ta solemnitas ⁊ officiū p̄sent̄ diei est p̄ defunctis exorare oim̄ fidelīū defunctorz sicut sc̄a mater ecclesia h̄xi fecit festū de sancti animabz que iā sunt in paradiso q̄ ibidez sunt cū certitudine. Sed hodie fit de animabz q̄ sunt in purgatorio speran tes ad paradysum puenire p̄pter hoc etiā orat eccl̄a vt oro ad gloriā introducant̄ Ido volens me ordinacioni ecclesie con formare. Volo nunc vob̄ p̄dicare de ani mabus purgatorij. S̄z p̄us salutē d̄go maria ⁊c. Pro fundamēto sciendum

q̄ deus q̄n̄ creauit mundū magnā differētiā fecit inter creacionē creaturarū corporaliū virā habentiū ⁊ hominē qz te creaturis corporalibz virā habentibz aliq̄ habent solū animā vegetatiuā vt plante q̄ possunt augmētari. Alique autē habēt animā vegetatiuā ⁊ sensitiuā vt animalia irrōnabilia. Sed hō habet animā vegetatiuā ⁊ sensitiuā ⁊ intellectuā. Et est talis differētia inf̄ creaturas corporales ⁊ hominē quia in creaturā virā habentibz aīa vegetatiua ⁊ sensitiua educat̄ de potencia materie. Et q̄n̄ creatura moritur aīa vegetatiua ⁊ sensitiua morit̄ ⁊ desinūt eē. nō sic de aīa intellectuā hoīs quia nō educatur de potencia materie nec habet fundamentū nec aliqd̄ sustentamētū actiue. imo ipsa sustinet corp⁹ ⁊ totū esse corporis est ab aīa ⁊ ipsa a solo deo creat̄ in vtero matris. Ideo mortuo hoīe aīa remanet in suo esse quia nihil habet a corpore. Ideo d̄t deus oēs aīe mee sunt vt anima patr̄. Ita ⁊ aīa filij mea est. **Ezedielis** xvij. Anima q̄ peccauerit ipsa morietur. ibidē q̄n̄ homo peccat mortalit̄ moritur aīa quia perdit diuinā grām s̄ nō perdit esse essenciale. Ideo mortuo corpore aīa intellectuā remanet in suo essenciale esse ⁊ peretualē. Ideo dixit deus a principio faciam⁹ hominē ad ymaginē ⁊ similitudinē nostrā ⁊ p̄sit piscibz ⁊ volatilibz celi ⁊ bestijs terre vniuersę creature. **Gen. p̄mo** Mora ad ymaginē ⁊ similitudinē nrām quia sicut de⁹ vnus est ī toto mūdo ⁊ in quilibet eius pte ⁊ regit ⁊ gubernat mūdū n̄n̄ nihil recipit s̄ dat sibi esse. Et si mundus corrip̄ret̄ ex hoc nō corrip̄ret̄ de⁹ quia nihil habet ab eo. Ita de aīa intellectuā vna in toto corpore ⁊ in qualibet eius pte ⁊ c̄. Ideo corrupto corpore non corrip̄tur aīa. In ista excellētia homo p̄sudet piscibus maris v̄qz creature quia in illis anima totū esse habet a corpore ⁊ ipsis corrupt̄ corrip̄t̄ aīa. Mora h̄ errorem saduceoz qui recitāt a tribz euāge-

listis. **Matth. xxiij. ⁊ Luce. xi.** qui credēbant q̄ sicut in alijs creaturā corrip̄t̄ simul corp⁹ ⁊ aīa q̄ etiā in homine quibz dixit x̄ps **Errat̄ nesciētes sc̄pturas neqz virtutē dei.** De mortuis autē n̄n̄qd̄ legitis in libro moysi q̄ndo dixit illi deus. **Ego sum de⁹ abrahā ⁊ deus ysaac ⁊ de⁹ iacob.** Non est de⁹ mortuoz s̄ viuētiū vos ergo multū errat̄. Mora errat̄ nesciētes sc̄pturas q̄ dicunt oppositū. Neqz virtutē dei q̄ creat animā te nichilo vos ergo multū errat̄ quia error q̄ maxime multū nocet hoī ē nō credere aīe p̄petuitatem q̄ ex hoc statim perdit sp̄m glorie q̄m nō desiderat ⁊ p̄dit timorē penarū inferni quas nō vitat h̄ijs amoris oīa peccata veniunt sibi in p̄mpro qz nō timet diuinū iudiciū. p̄pter hoc dyabolus subtilis singularit̄ temptat gentes. De isto errore q̄ admissio gentes faciliē peccant tali bus accidit vt asino q̄ oculis clausis circūcūit tumbā. Sic dyabol⁹ clausis gētiū oculis aīe sez sp̄i ⁊ timoris circūcūit bona tēporalia ⁊ in fine inueniunt se receptos. Ideo dicit x̄pus multū erratis. Contra hunc errorem sancta mater ecclesia fecit h̄xi solemnitatē de sanctis animabz que viuunt in paradiso ⁊ hodie de illis que viuunt in purgatorio. Ideo dicit th̄ma. Est cogitacio sez ecclesie vniuersalis p̄ defunctis sez qui sunt in purgatorio exorare. Patet th̄ma. Mora pro defunctis hō dicit p̄ omnibus vniuersaliter sed pro defunctis particulariter seu indiffinitē. Nā defuncti sunt in triplici gradu seu differētia sc̄dm̄ **Augustinū** in libro de cura pro mortuis agenda. Quidā sunt ita boni ⁊ perfecti qd̄ nostris orōnibus non indigent. Quidā sunt ita mali ⁊ p̄uersi q̄ oraciones ⁊ suffragia nostra nichil eis proficiunt. Quidā sunt mediocres q̄ de nr̄is oracionibz ⁊ suffragijs magnū p̄fectum sentiunt. Et de istis

animarū

In die a

thema. Et cogitacio q̄ non indigent oracionibus. Quidā sunt ita mali ⁊ p̄uersi q̄ oraciones ⁊ suffragia nostra nichil eis proficiunt. Quidā sunt mediocres q̄ de nr̄is oracionibus ⁊ suffragijs magnū p̄fectum sentiunt. Et de istis

tercis de thema. Et cogitatio rē. Quantū ad p̄mū sicut sunt illi q̄ iam sunt beati in paradiso q̄ nō indigent nostro suffragio imo nos indigem⁹ eorū. Rō quia ī instan- ti in q̄ aīa innocentē vel cōdigne penitēt intrat paradisu statim recipit salariū simul totū de omnib⁹ bonis q̄ fecit siue corde cogitādo seu ore loq̄ndo vel opere facien- do scz dare aquā frigidā si nō potest dare aliud p̄ illo habebit salariū in paradiso. **Auctas.** q̄ cūq̄ dedit potū vni ex mini- mis istis calicē aque frigide tm̄ in nomīe discipuli Amē. dico vob̄ nō perdet mer- cedē suā. **Matth. x.** Quāto ergo magl ex magnis operib⁹ hā seruat deus modū ali- quoz dñoz q̄ seruitozibus suis soluunt modicū s̄ simul intrū q̄ gradus glorie essentialis nunq̄ post augmentat̄. Ideo ait **Job.** Constituisi t̄minos ei⁹ scz glo- tie essential qui p̄teriri nō poterūt dicunt p̄bi⁹ signant̄ mediā q̄ augmentū eēndā. **le hoīs cōter t̄minat in tercio septenario** quīs etiā viteri⁹ delectacionibus valeat pinguedine dilatarī. **Ira** etiaz de aīa q̄ intrat paradisu statim attingit vltimū gra- dū sue glorie essentialis vltra quē nō est ascensus dilatat̄ tm̄ qz gaudet de bonis operib⁹ q̄ faciūt p̄ter dei ⁊ p̄p̄ vtilitatē nostrā ⁊ hoc vocat̄ gloria acadēral. **Sz** gloria essential q̄ ē visio ⁊ dilectio ⁊ frui- tio nō augmentat̄. **Eccē q̄re d̄r.** Consti- tuisi t̄minos eius scz hoīs scz augmenti corporalis ⁊ glorie essential qui p̄teriri nō poterūt. **Ido nō oram⁹ p̄ istis vt eorū gloria augmentet̄. Sz oram⁹ eos vt ipi orent̄ p̄ nobis dicendo.** Orate p̄ nobis oēs scī dei vt digni efficiamur p̄missio- nib⁹ xp̄i. **Quantū ad scdm nota quidā sunt ita mali ⁊ pueri.** Sic q̄ n̄e orōnes nō possunt eis valere. Sicut sūt pctōzes q̄ sciunt se stare ⁊ viuere in pctis ⁊ mala vira ⁊ nō conuertunt̄ deus ordinauit viā humilitatē ad paradisu ⁊ ipi volunt ire per viā superbie ⁊ sic de alijs nec confitē- tur nisi p̄pter vrecundiā mundi ⁊ tunc

fictē. Tales q̄n moriuntur statim descen- dunt ad ifernū ducūt in bonis dies suos **Et in puncto ad iferna descendūt. Job xx.** Nota in puncto scz onere peccatoz vt si mola caderet de aere subito in mari hoc declarauit **Jobānes** q̄ vidit angelus cū magno lapide molari. **Ad quē Jobā- nes** quid est hoc. **R̄dit angelus** hoc im- peru mittet̄ babylon. i. confusio sicut sūt illi qui nullum ordinē seruant in vita sua mittent̄ in pfundū inferni. **Apocal. xvij** Istis autē non pficiunt orōnes nec suf- fragia. **Racio** quia sicut mēbro p̄ciso ⁊ mortuo vitalia abaria non pficiunt sibi nec medicine. Sic nec dāpnatis in infer- no quib⁹ tanq̄ mēbris mortuis ⁊ a cor- pore p̄sis ecclesie totaliter vitalia abar- ria ecclesie scz corp⁹ ⁊ sanguinis ih̄su xp̄i ⁊ orōnes ⁊ bona opera nihil eis pficiunt intantū q̄ si oēs misse dicerent̄ pro vna anima dāpnata nō pficerent sibi in quo- cūq̄ nec etiā medicine eccē nec sac̄mē- ta eis possunt pficere nec cōfortacio san- ctarij doctrinaz. **Auctoritas.** **Mortuo** hoīe impio nulla vltra erit spes. **puer. xi.** Nota mortuo impio nō dicit̄ homine peccatoze quia peior est hō impius qz im- pius est peccatoz ipenitens. **Eccē** quales impietate facit ac si haberet filiā pulchrā ⁊ gratā q̄ caderet in puteo ⁊ nollet eam inde extrahere vel in igne seu ī luto vel aq̄ sic quilibet pctōz habet vna filiā legit- timam pulchrā ⁊ gratā scz animā ⁊ vi- des q̄ cadit in luto supbie ⁊ tu posses eā retinere p̄ humilitatē ⁊ nō curas. **Itē** in igne auaricie dimittis cadere dicēs. pro certo ego congregabo pecunias ⁊ tu pos- ses eā extrahere per restitutionē ⁊ nō cu- ras. **Itē** cadit in flumine per decessū luxu- rie ⁊ posses retinere per castitatē ⁊ p̄ ab- stinenciā quia venter ⁊ ille partes vicine sunt rē. talis dicit̄ impius quia nō curat de sua filia imo vtrius de filia xp̄i. **Ido d̄r** mortuo homine ipio nulla vltra erit spes nec alleuandi nec deponēdi penarū infer-

stet nisi per mensē et quod datur sibi ad comedendum et vel exeat statim. Ita fit hodie de amicis nostris de quibus cogitamus quod sint in purgatorio in illa dura captione propter hoc hodie congregati vadimus ad regem christum in domo sua scilicet ecclesia supplicando communiter et generaliter pro omnibus licet enim simus peccatores tamen serui sui sumus et presentamus sibi cupam auri scilicet hostiam consecratam in qua est christus verus deus et verus homo ut fuit in utero virginis marie que plus placet sibi quam si regi presentaret mille milia florenorum si dicitur sit bonus quia aliter dicit gregorius. Cum is qui displicet ad intercedendum mittitur irati animi ad deteriora puocat. Deinde ad reginam virginem mariam presentando sibi auream gemmam flebis dicendo. Aue maria et virgo maria orate pro patre meo vel matre mea et plus placet sibi quam margarite unquam placuerunt regine. Deinde ad consiliarios scilicet patriarchas presentando eis florenos scilicet pater noster et versos stabularios. scilicet per pauperes qui vadunt pro terra et factore opere debet deo offerri. Et tunc rex christus pius et benignus qui non mutat intentionem offerentem alleviat penam vel extrahit de purgatorio. Quod si possit videri processio que hodie exit de purgatorio sanctarum animarum. Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis saluantur. secundo machabeorum. xij. Mora sancta quia placet deo et salubris quia liberat animas a penis purgatorii et perficit amicis offerentibus.

De omnibus animabus Bermo. ij.

Omnes qui in monumentis sunt audient vocem filii dei. Verbum istud habet originaliter Iohannis. v. et recitatur in euangelio hodierno. Sicut heri fecimus memoriam et solemnitatem omnium sanctorum qui sunt iam in paradiso in gloria celesti. Ita hodie fit officium de omnibus animabus que sunt in pur-

gatorio et convenit multum bene quia nos non sumus sufficientes extrahere animas de purgatorio iungimus nobis omnes sanctos. Ideo modo volo predicare de statu et conditionibus animarum. Materia est de qua nullus quasi predicat et est tamen materia utilis et necessaria. Salutes prius virgo maria et cetera. Morandum est igitur quod articulus est fidei christiane et veritas clara quod in fine mundi omnes gentes scilicet boni et mali magni et parvi fideles et infideles habentur resurgere in iudicio et in adventu christi ad iudicium et hoc dicit sanctus thomas quarto scripto. distinxit. xliij. q. prima articulus. primo. q. ij. et ratio est quod anima separata a corpore est quasi imperfecta ideo ut ultimam perfectionem habeat iterum anima corpori iungetur ut dicit ibidem doctor et hoc fiet in resurrectione. Est tamen etiam alia. Ratio ad hoc quia certum est quod bona vel mala que fecimus non solum fecimus cum anima sed simul cum anima et cum corpore. Primo enim fiunt ab anima cogitando deliberando desiderando et ordinando sed in executione corporis associatur anime. et ex ista ratione de primo datur animabus gloriam vel penam quam corporibus. anime enim sanctorum iam sunt in gloria et corpora eorum adhuc sunt in terra. Et ergo vult deus quod anima que prius habuit meritum etiam habeat gloriam. Sed quod finaliter in executione corporis operatum est partem suam vult deus ut corpora resurgant et simul cum animabus habeant gloriam. Idem de malis operibus prius anima ordinando cogitando et cetera. habuit suum peccatum sic deterrando et ordinando. Sed in executione corpus operatur. Corpus enim cum anima facit homicidium ex vindicta vel furat vel luxuriatur. Ideo deus primo datur penam animabus ubi sunt modo anime iude et machometi in inferno quia prius temeraverunt ergo prius puniunt anime quam corpora. Et quod corpora in executione cooperata sunt ideo vult deus ut suscendant in iudicio ut simul cum animabus habeant dampnationem. Ista est ratio que boni et mali resurgent ut corpora simul cum animabus recipiant gloriam vel penam.

nam. de hoc est auctoritas Athanasij qui dicit in simbolo ad cuius adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis et redditori sunt de factis propriis ratione. Et qui bona egerunt ibunt in vitam eternam. Qui vero mala in ignem eternum. **I**sta resurrectio non fiet per posse nature vel alicuius creature. ut dicit sanctus thomas i. iij. dist. xliij. q. pma arti. pmo. q. iij. ubi dicit quod simpliciter loquendo resurrectio est miraculosa non naturalis nisi secundum quid ut ibidem ad longum declarat quod licet creature possint occidere viuos non tamen possunt suscitare mortuos. Solus enim creator qui de nihilo cuncta creauit solo verbo cuncta creauit non ut magister de axe laborando etc. Sed verbo dicendo fiat celum fiant luminaria et statim ipse dixit et facta sunt ut ait dauid tanta est virtus eius verbi quod qui de nichilo fecit creaturas suscitabit sui verbi imperij. **Q**uid est plus creare de nihilo vel restituere illud quod iam fuit certum est quod plus est creare quod est de nihilo aliquid facere quam illud quod est facere aliquid ex presupposito quia argentarius de puluere argenti facit cyphum ut erat purus qui tamen de nichilo non posset facere cyphum argenteum. Non est ergo mirum si summus argentarius deus de puluere corporum restituit integra corpora quando in iudicio precipiet venire omnes mortuos di. surgite mortui etc. De ista voce loquitur thoma. dicens. Omnes qui in monumentis sunt etc. De ista voce dicit dauid. **E**cce dabit voci sue vocem virtutis gloria suscitandi mortuos. patet thoma. **S**unt hic due questiones subtiles. Prima super prima clausula thomae scilicet omnes qui in monumentis sunt. Secunda super secundam cum dicit audient vocem filij dei. In prima clausula christus respondet tacite questionem quasi esset sibi dictum qui suscitabunt in iudicio. Respondit omnes qui in monumentis sunt. **E**st hic igitur questio quod erit de illis qui non sunt nec unquam fuerunt sepulti in monumentis si aut sunt illi qui moriuntur in desertis et co-

meduntur a bestijs. Item de submersis qui comeduntur a piscibus. Item de suspensis in aere qui comeduntur ab auro. Item de combustis et sunt cineres et sic de similibus qui nunquam habuerunt monumentum vel sepulchrum. quod ergo erit de istis. Nota pro illo dubio duas responsiones. prima est litteralis secunda moralis. Pro prima litterali dico quod impossibile est aliquem mori quocumque quando sepelietur in monumento. Et hoc declarat sic. **M**axime deus fecit quatuor monumenta generalia pro omnium hominum corporibus et nullus est qui in aliquo istorum sepelietur. Et ista monumenta sunt quatuor elementa. Terra aqua aer ignis. Terra est monumentum commune licet a quo nobilior monumentum sit quam terra sed quia non est consuetum ideo raro ibidem sepeliuntur homines nisi pro delictis puniantur. Et isti comeduntur a piscibus sed qui sepeliuntur in terra a vermibus et a serpentibus. nobilior autem est comedi a piscibus quam serpentibus vel vermibus. **T**ercium monumentum scilicet aer est nobilissimum in quo sepeliuntur suspensi sed et comeduntur ab auro. Alii sepeliuntur in igne scilicet illi qui comburunt. Non enim aliquid est corpus hominis nec fuit nec erit quod in aliquo istorum monumentorum sit sepultum vel in omnibus quod sicut corpus est mixtum et compositum ex quatuor elementis in illis resoluitur ergo ubicumque vadat in monumentum sepelietur. **I**deo dicit christus. Omnes qui in monumentis sunt etc. Quia autem elementa dicantur necessario sepulchra vel monumenta hoc patet ex scriptura dauid in ps. **A**udite hoc omnes gentes sepulchra eorum scilicet hominum domus eorum scilicet corporum in eternum. **M**odo nec monumenta papae nec regum nec christi durabunt in eternum quia ignis combustionis destruet etiam aurum et argentum quod purgabit totum mundum et remouebit omnem imperfectionem ex culpa relicta et in puritate permutationis et erit dispositio ad glorie perfectionem ut dicit sanctus thomas ad longum. iij. dist. xlviij. q. ij. ar. i. q. ij. **E**t etiam totus mundus immouabitur ut dicit in. iij. dist. xlviij. q. ij. ar. i. ergo necessario auctoritas intelligit de de-

In die a
nichil element
de clementia in cel
omnes qui in mon
gustata respicio est in
notam nostram
perone male
ad h est ratio
numme
sunt omnia
corruptio
male vite
picte
gratia quan
portatur eni
ipse face
tore corin
Sepulch
papa vel
extra q
male r
moniacus etc
ad extra
plemas peccatis
ad extra portat
ignar honestatem albi
male vite etc
coronaz regalem
Sed si intrus sit co
Item de vicari
baculum se
Item de m
incedunt ornare
purana plen
resurrectio
ratione scriptura
sepulchra talibus
pbanet ego
sepulchris realbar
intus vero
si spurcia
apparere con
pleni estis rpe
Ecce qua
monumenta
omnes qui

mentis qz nichil elementatum remanebit. Et de elementis intelligit cum dicit thema. omnes qui in monumentis rē. Secunda responsio est moralis ad bonā instructionem nostram Inuenit in sacra scriptura qz persone male vite dicuntur sepulchra et ad h est ratio et auctoritas. Rō est qz p̄muniter monumenta maxime viturum defozū sunt ornata et picta. Sed in his plena corruptiōibz cadauerz. Tales sunt persone male vite et peccatores que extra sunt ornate et picte s̄ intus plene peccatis. Verbi gratia quando videris regē coram quo portatur ensis qui representat iusticiam q̄ ipse facere debet omnibus et tamen forte cōtingit qz ipse erit iniustus talis. Sepulchz est rē. Item de malo prelatō papa vel cardinali episcopo rē. Jam videris extra quomodo sunt ornati rē. Sed si sit male vite porcus p luxuriam symoniacus rē. Pulchrum monumentum est ad extra sed intus caue ab eo qz plenus peccatis. Item de predicatorē qui ad extra portat habitum nigrum signat honestatem albū puritatem. s̄ si sit male vite rē. Item de clerico qui iaz portat coronaz regalem et pulchz superpellicium. Sed si intus sit corruptus sepulchrum est. Item de vicariis et de baiulis q̄ extra portant baculum sed si intus. Pulchra dicuntur. Item de mulieribz que cōmuniter incedunt ornate et et picte s̄ intus secrete erit putana plena odij et malis voluntatibz et desiderijs sepulchra sūt. Ex ista ratione scriptura vocat malas personas sepulchra talibz dicebat x̄ps vobis scribe et pharisei ypoerite qui similes estis sepulchris dealbatis qui affozū apparent speciosa intus vero plena sūt ossibus mortuoz et oi spurciā Sic et vos quitez affozis apparetis hominibus iusti Intus autem pleni estis ypocrisi et iniquitate **Matthi. xxij.** Ecce quare male persone dicuntur monumenta Cū ergo dic̄ x̄ps in thēmate. Omnes qui in monumē

tis sunt rē. Quasi dicat non solū boni de quibz nunq̄ fuit dubium. quia ex quobis non habuerunt remuneracōem alibi habuerunt i celo. Nam ratio dicitur vt illic remunerentur de malis autem fuit dubium ex illo verbo dauid. Non resurgūt impij in iudicio neqz peccatores in cōsilio iustoz. Et hoc opinati sūt aliqui qz peccatores nō resurgent s̄ dicit imo qz oēs q̄ i monumentis sūt rē. Nō solū loquitur de bonis s̄ etiam de malis vt ex dicitis. Ad auctoritatē dō dō. In iudicio boni nō resurgūt vt iudicent s̄ vt iudicent maxie Illi qui tenuerūt vitā apostolicā. qz dicit sc̄is thō. iij. dis. xl. vij. q. j. q. ij. q. ij. q. iudiciaria prās pauprati debet ppter tria. p̄ma ratio qz ppter teū oia de te limunt et soli x̄po inhrent et ideo non est in eis aliqd qz eoz iudicium a iusticia reflectat. vñ et ydonei ad iudicandū reddunt. Secda ratio est ppter humilitatē cui cōfiter exaltacō s̄ nichil ita respectū facit hoiez in hoc mūdo vt paupertas q̄ merito exaltant vt alios iudicent. Tercia ratio qz paupertas est dispositio ad predictā prātem vt reclat ibidē et q̄ nō oibz paupibz reppromittit s̄ illis qui relinquentes oia sequuntur x̄pm s̄m p̄fectionē vite s̄ ille ibidēz. In illa q̄ die v̄go maria apli et alij sancti de vita aplica erūt iudicātes cū x̄po et totus mundus erit subtrus infero a dextris et a sinistris. Et x̄ps dicit v̄gini Mater mea quid vobis videretur. Nō qz x̄ps iudicet p̄silio s̄ ppter honore v̄ginis et sc̄oz s̄ peccatores nō sic resurgūt vt iudicent sed vt iudicent. Neqz peccatores in p̄silio. i. cōgregacōne iustoz seu sc̄oz. S̄ inferus erūt a sinistris. Ideo x̄ps s̄ dubium illoz dixit om̄s qui in monumentis sūt. Pater q̄ clara est p̄ma questio. Secda questio est sup clausulā sc̄dam sc̄z audiet vocē filij dei. Contra ē h questio qz certū ē qz in monumentis q̄cūqz mō sūmat in eo nō sunt nisi corpora putrida et resoluta talia em̄ corpora non possunt audire quia non est ibi anima q̄re ergo dic̄ om̄s qui in mo

nummentis sūt audient vocem filij dei. Si nō habent aures nec aīam. **R**esponso est q̄ sic deus ordinavit quatuor monumēta copibz ita etiā quatuor aīabz et nō est aliqua aīa bona sive mala quin in aliq̄ isto rū quatuor collocatur et ista monumēta dicunt receptacula que p̄venienter aīa bō post mortē assignant vt dicit sc̄us thō in. iij. d. xl. v. q. j. ar. j. q. j. et in illis aīe col- locant vt in monumentis. **M**onumentū igitur

Primū est infernus dāpnatorum.

Scōm est limbo puerorum.

Tercium est locus purgatorum

Quartum est locus beatorum

Omnes aīe vadūt in aliquo istoz qua- tuor locoz sic corpa in aliq̄ q̄n ergo dicit x̄ps om̄s qui in monumētis sūt. **I**ntelligunt de animabz q̄n ad q̄ruoz p̄tes mundi clamabitur. **S**urgite mortui etc. **I**sta vox audiet in inferno dāpnatorū in limbo pueroz in purgatorio et in celo et statim quelibet aīa in virtute dei inueniet suū corpus qd̄ cognoscat sic tu surgis de mane de lecto et cognoscas tunicā q̄ expo- liar? fuisse infero. **D**e istis monumentis potest intelligi illud **Mat. xxiij.** **M**ittet angelos suos cū tuba voce magna et congregabūt electos a quatuor ventis celi a sūmis celoz vsq̄ ad terminos eoz. **N**ota a sūmis celoz sc̄z nouē ordinibz ange- loz in quibz aīe sanctorū sunt collocatē et oēs audient illā vocē vsq̄ ad terminos eoz. **T**erminus est illud qd̄ plus distat qz om̄s qui sūt ibi audient etiā illā vocē tube. **N**ō intelligatis q̄ sit ibi tuba mate- rialis. s̄ qz illa vox x̄pi resurrectōz in pan- tis et dicentis surgite mortui etc. ad iu- dīcū v̄ est vox angeli vt dicit sc̄us thō. iij. d. xl. iij. q. j. ar. iij. q. ij. in corpe erit terribi- lis q̄ p̄parat voci tube q̄ ē vox terroris **I**n p̄mo monumento sc̄z in inferno dāpna- torū ibi est ignis quasi flāma de sulphure qz dicit sc̄us **Thō. iij. d. l. q. ij. ar. iij. q. iij.** q̄ loc⁹ inferni talis erit vt p̄petat miserie

beatorū vnde s̄m hoc sūt ibi lux et tenebra pur maxie spectat ad miseriā dāpnatorū ipa aut visio est delectabilis s̄m se vt ha- bet in p̄ncipio metaphisice sensus oculo- rū est maxie diligibilis eo q̄ p̄p̄m plura agnoscim? s̄ p̄ ac c̄ns p̄tingit visionē esse afflictiaz inq̄ntū vitē? aliq̄ nobis no- ua vel repugnātia volūtatē et ido in infer- no s̄ mō debet esse locus dispositus ad vi- tendū s̄m lucē et tenebras q̄ ibi nichil p̄ spiciū videat s̄ solū illa sub quadam v̄m- bzositate videant q̄ afflictōz cordi inge- rere p̄nt. v̄n simplr loquēdo loc⁹ ē tene- bzos? s̄ t̄n etiā dīa disposicōe ē ibi aliqd̄ lūis q̄ntū sufficit ad vidēdū illa q̄ roq̄- re p̄nt et ad b̄ satis facit n̄alīs situs loci qz in medio terre vbi infern⁹ ponit vbi n̄ p̄or esse ignis fetulent⁹ et turbidus et q̄si fumo? hec ille ibidē. **N**ō t̄n sūt ibi neces- saria ligna qz durat p̄ dīnam volūtatē ibi sepeliunt aīe illoz q̄ tenet hic malā vitā vt religiosi dicit et aliq̄ et nolūt cor- rigi nec facē p̄niam q̄n tales moriūt aīe sepeliunt. **I**n inferno auctoritas x̄pi de quo dā luxurioso diuite guloso pomposo etc. **M**ortu⁹ est diues et sepultus est in infer- no. **E**t loquit de aīa qz corpe? in fra fuit sepultrū **Luce. xvi.** **E**rgo infern⁹ dicit sepul- tra siue in monumētū et p̄ istis nō est in- tēcō ecclie facere aliqd̄ bonum qz eis nō p̄tessēt eo q̄ sūt dāpnati. **S**z oīa bona que hodie sūt in mūdo et vnq̄ fuerūt fac- ta essent p̄ vna aīa dāpnata non extraherent eā de inferno qz ibi nlla est redēptio nec exundi nec penaz alleuandi qd̄ ostē- dit in illo diuite q̄ q̄n fuit in rosmētis et in illo igne eleuatis oculis in celū dixit p̄- abrahā. **E**t p̄tinue petiūt illā guttā aque nec vnq̄ obtinuit nec obtinebit et s̄ sig- nat q̄ nullū refrigeriū p̄nt habere aucto- ritas de b̄. **M**ortuo hōie impio nulla vl- tra erit spes de eo **2. p̄. xi.** **I**do mō aui- sensus nos faciāmus penitentiam si vna anima de illis posset exire et facere penitē- tiam. **Q**ualem penitentiam faceret

Et nos miseri nō curam⁹ s̄ p̄ castitiam⁹
 ac si essemus certi de vita proposito diu
 viuendi. Ideo dicit scriptura ante obitū
 tuū opare iusticiā. i. penitentiā qm̄ nō est
 apud inferos inuenire cibum. i. refrigeriū
Eccl. xiiij. Ergo nō eligatis ibi sepultu-
 rā vel monumentū In sc̄do loco sc̄z lym-
 bo puerorū ibi sepeliunt pueri nō baptisā-
 ti. Iste locus est circa infernū dāpnato-
 rū s̄ nō est ibi ignis nō sunt ibi demones
 nec tormēta nec dolores s̄ nō habent lu-
 men gr̄e nec claritatē glorie licet habeāt
 plus de scientia naturali qm̄ habuerint in
 hoc mundo p̄hi nec apostoli licet hic non
 habuerint scientiam aliq̄z qz caro impedit
 Sic si ego tenerē cristallū absconditum
 sub cappa s̄ extra cappā ad lucem solis re-
 splenderet. Ita de aīa illoz puerorū ibi
 sunt filij xpianorū iudeorū agarenorū z ali-
 orū infidelū in solo originali teccentes
 disputāt letantur z gaudēt ad inuicem s̄
 nunq̄ videbūt teū z ille loc⁹ dicit eoz
 monumentū de quib⁹ d̄r in scriptura quid
 tu hic aut quasi quis hic qz exadisti tibi s̄
 sepulchz. **Mat. xxij.** Et loquit̄ puero ī ori-
 gnali teccenti. **Ter** dicit̄ hic te tibi lo-
 cis fecit mentionē p̄io de vtero matris ī
 quo fuit p̄ceptus dicens. Quid tu s̄ sup̄
 contraxisti q̄ nō habes paradisū z t̄ndere
 p̄t nichil feci nisi t̄m̄ p̄traxi origiale. **Sec-**
undo de mundo in q̄ est nat⁹ d. **Aur** q̄si
 quis s̄ q̄si diceret fecisti peccatū z respō-
 dere p̄t nō. **Tercio** de lymbo d. qz exad-
 disti tibi s̄ sc̄z in lymbo sepulchz s̄ quia
 nunq̄ fecerūt aliq̄d peccatū in mūdo. **Idō**
 nō habēt tormētū s̄ sūt imundi. **Ex** illa
 carnali generacōne a qua nō possunt laua-
 ri nisi per baptismum. Ideo remittunt̄ ad
 libū de q̄ dixit x̄ps. Amen amē dico vo-
 bis nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aqua z sp̄san-
 cto nō p̄t intrare in regnū dei. **Johis. iij.**
Nec p̄ istis oram⁹ qz non p̄t̄ in te exire
Tercius locus est purgatorij z est ī cor-
 de terre circa locū puerorū z ibi est ignis

qui durabit vsq̄ ad diem iudicij solū est
 ibi in magna latitudine z p̄s̄ditate. Ibi
 em̄ sūt aīe penitentiū q̄ hic nō perfecerūt
 p̄niaz nec de peccatis habuerūt tantā cō-
 tritōez q̄ntaz habuit magdalena s̄ tenuē-
 rūt p̄niaz datā a confessoze nichil addē-
 do cū p̄posito nō reuēdi ad peccata t̄les
 qm̄ moriunt̄ nō vadūt ad infernū nec sta-
 tim ad paradisū qz oportet p̄plere p̄niam.
Sed ad purgatorij vbi stāt s̄m̄ temp⁹
 a deo ordinatū alique p̄ diem alique per
 mensē annū vel annos vel circa iuxta pec-
 cata purganda zc̄. Iste locus d̄r etiaz se-
 pulchz animarū auctoritas allegorice.
Emerit ex illis agz figuli in sepulturam
 peregrinorū. **Mat. xxvij.** Nota emerit s.
 p̄nīa eis data a confessoze agz nō carcerē
 rem inferni s̄ purgatorij vbi sunt flores
 vt in agro gratiarū z orationum licet nō
 meritoz dicentes domine p̄natis in cor-
 de filij mei vel amicoz z māumissoz vt
 impleāt volūtatē tuā zc̄. **Quando** vxo-
 sūt negligētes nec curāt ad implere petunt
 a deo iusticiā contra illos. **Idō** auferunt̄
 manumissozes z heredes qz de⁹ faciet il-
 lis iusticiāz qui sunt in maiori pena qm̄ si
 hic cum corpore z anima p̄burentur qz ille
 ignis est maioris actiuitatis de s̄ dicit scrip-
 tura. **Nunq̄d** deus faciet vindictā electo-
 rum clamantiū ad se. **Luce. xvij.** **Et** quia
 multi sunt in purgatorio qui nō fecerunt
 testamentū vel nō habebāt vnde v̄l quia
 subito mortui sūt vel si fecerūt nō p̄plet
Ideo ecclia ordinauit p̄ omnib⁹ istis ho-
 die orare. Sūt t̄m̄ inter omnia tria p̄cedi-
 pua que defunctis pl⁹ p̄sunt vt dicit sc̄s
 thomas quarta distinctione. xl v. q. ij. ar.
 iij. q. j. sc̄z oratio sacrificium altaris z ele-
 mosina. vnde dicit sic in corpore. **Suffragia**
 viuozum p̄sunt defunctis sc̄dm̄ q̄ vni-
 unt̄ viuētib⁹ caritate z s̄m̄ q̄ intentio
 viuozum refertur in mortuus pertinet
 vel ad directionem intentionis in alteris
Ad caritatem sacramentum eukaristie.

ad p̄munionem caritatis p̄tinet vel ad di-
 rectionez intencōis in alterz. Ad carita-
 tē sac̄m eukaristie p̄cipue p̄t̄z cū sit sac̄-
 mentū eccliaſtice vn̄ionis p̄t̄nens illū in
 q̄ tota ecclia vn̄it̄ z p̄solidat̄ sc̄z xp̄m. vñ
 eukaristia est quasi caritatis origo siue vi-
 culū. **S**z inter caritatis effectus p̄cipuū
 est elemosinaz op̄ z ita ista duo ex par-
 te caritatis p̄cipue mortuis suffragāt sc̄z
 sacrificiū ecclie z elemosine. **S**z ex p̄te i-
 rencōnis directe in mortuos p̄cipue va-
 let oꝛo qz ozatio s̄m suā rōez nō solū di-
 cit respectū adorātē sic z cetera opa. sed
 directius ad id p̄ quo ozatur z iteo ista
 tria ponit̄ quasi p̄cipua mortuoz subsi-
 dia q̄muis quecūq; alia bona ex karitate
 fiant p̄ defunctis eis valē credenda sint
 h̄c ille ibidem. **Q** si haberetis oculos cla-
 ros videretis quō aie hodie exeūt de pur-
 gatorio z p̄cessionaliter intrāt ad nupti-
 as paradisi. **J**am pat̄ p̄rādū mō p̄ eis de
 illis escis incorruptibilibz que nō possunt
 declarari quibus dixit xp̄s. **E**go dispono
 vob̄ **Luc. xxi.** **Q** quot mense sūt iam ibi
 pate p̄ refectione aīaz que ieiunarunt in
 purgatorio **I**deo dicunt̄ tot misse p̄ mī-
 dū tot ozōnes sūt elemosine. **I**deo faci-
 atis vt bene p̄sueuistis **Q**uartus loc̄ est
 beatorz in celo empirreo in illo sanctissio
 sepulchro vadūt hoīes z mulieres qui in
 hoc mundo tenuerūt vitā p̄fectam qui li-
 cet peccauerint tñ p̄ tempore p̄ueterunt
 se ad deum p̄tendo p̄ponendo decetero
 abstinere a peccatis fecerūt p̄dignā peni-
 tentiā int̄m q̄ bona excedūt peccata q̄ fe-
 cerunt tales qñ moriunt̄ statim ab ange-
 lis portant̄ coram xp̄o quibz dicit xp̄s la-
 borastis. **I**deo mō quiescite ieiunastis iō
 mō s̄medite. **D**e B dixit xp̄s factū est vt
 moreret̄ mendic̄ z portaret̄ ab angelis
 in sinum abrahe **Auce. xvj.** qz iam habue-
 rat̄ hic purgatoriu p̄ penitentiā z paciāz
De isto monumento auctoritas anagoy-
 ce. **Q**uasi effodientes thesaurz gaudētq;
 vlximent̄ cum inuenerint sepulchz **Joh**

ij. **D**icat̄ quō illi qui fodiūt p̄ inueniēdo
 thesaurz gaudent qñ inuenerit licet labo-
 rauērt fodiendo ita q̄s telectat̄ faciendo
 penitentiā. qz expectat̄ thesaurz paradisi z
 pro istis nō ozamus qz nichil indigent a
 nobis licet gaudeāt de bonis q̄ facim̄ re-
 spiciunt em̄ nos per fenestras gaudentes
Dico vobis q̄ gaudiū est angelis in cel̄
Lu. xv. **I**deo h̄c festiuauim̄ z de omnibz
 sanctis vt nos iuuēt̄ hodie de mortuis in
 purgatorio exeuntibz vt habeāt glam̄

De sancto Martino sermo primus

Cognouit eum
 in benedictionibz suis habet̄ ori-
 ginaliter **Eccl. xliij.** **R**ecuratiue in episto-
 la hodierna. **S**icut festum z solēntas ho-
 dierna presentis diei est illius gl̄osissimi
 cōfessoris beati martini amici dei. **I**ta de
 eodem erit noster sermo z de sua vita et
 perfectione spirituali nos poterim̄ extra
 h̄re exemplū z instructionez ad salua-
 cio- nem aīaz nr̄az z informacōez vite. **S**a-
 luter̄ p̄us v̄go maria. **E**go p̄posui istud
 thema v̄re deuocōni sub tali intellectu q̄
 deus cognouit sc̄z approbando z acceptā-
 do b̄m̄ martinū in suis b̄ndictionibus. **P**
 et intellectu z declaracōne sciendū q̄ v̄-
 tutes z bona opa sancta z meritoria per
 quas hō acquirit̄ glam̄ celi dicūt̄ b̄ndicti-
 ones. **R**atio z fundat̄ in quadaz regula
 phie d. **A** fine tenominat̄ res z cuius fi-
 nis bonus est ip̄m qz bonū est. **E**t cuius
 finis malus est ip̄m qz malū est **M**odo
 ista regula declarēt̄ in theologia v̄ream̄.
 peccata q̄ homo facit contra deū z sua p̄-
 cepta ad quē finem ducunt̄ ad mortē h̄-
 nis illoz sc̄z peccatoz mors est ad **Ro.**
vj. **Q**uia mala opa z peccata que homo
 facit auferūt̄ vitam anime **I**tem auferūt̄
 vitaz gl̄e. **E**t ab isto fine dicunt̄ peccata
 mortalia p̄ regulā qz a fine tenominatur
 res. **I**ta p̄ oppositū seruire deo in bonis
 operibz in penitentiā in sancta vita viuēt̄
 to s̄m ei? volūtate z nō s̄m sensualita?

De sancto
 quodam ad quē finē
 ad v̄ram cre-
 habens fructū
 v̄ram cre-
 s̄m̄ in gr̄a
 ad v̄ram cre-
 virtutes
 virtutes the-
 caritas. **E**t ca-
 p̄tentiā. **R**e-
 virtutes sp̄s
 s̄m̄. **I**te
 benedicti-
 s̄m̄. **I**te
 iudicē
 maledicōne.
 q̄m̄ q̄
 angelis eius
 virtutis d̄
 p̄s mei p̄
 cōstruōne
 re-
 ad illā finalē be-
 virtutes v̄ram
Et benedictiones
 virtutis d̄
 angeloz in fron. **L**eg
 Ratio qz nulla bona
 s̄m̄ redit̄ lege mor-
 v̄re ignis. **I**te
 virtutis humanitas
 legem euan-
 suauē. **I**te
 benedictiones z declarat
 virtutem sc̄licet
 p̄tentiā ego q̄ virtutes
 Cum ego beatus
 virtutis z valde
 s̄m̄ d̄ co. **L**ogonim
 benedictionibz in
 s̄m̄. **S**i omnes e-
 virtutibus declarare nor-
 Sed de presenti
 quibus poterim̄ hab-
 tē.

tenitalia opa ad quē finē ducunt. **B**icit
 scriptura sancta ad vitā eternam. **S**erui
 aut facti teo habetis fructū vestrū in sanc
 tificacōm finē vero vitā eternam ad. **R**o
 vj. **I**do opa q̄ sūt in grā dicunt vira qz
 finaliter ducit ad vitā eternā facientes
Modo viream? virtutes ad quē finem
 ducit sicut sūt virtutes theologicales scz
 fides. spes. ⁊ caritas. **E**t cardinales siue
 morales vt. prudentia. temp̄tia. iusticia
 ⁊ fortitudo ⁊ virtutes spūs sancti vt sūt. sci
 entia. intellect⁹. p̄siliū. **I**ste virtutes du
 cit ad finē diuinā benedictionem in die
 iudicij qm̄ xps̄ se debet iudicādo ⁊ peccato
 ribz dabit maledictionē. **D**iscidere a me
 maledicti in ignēz eternū qui paratus est
 dyabolo ⁊ angelis eius. **M**at. xvj. **S**ed
 p̄sonis bonis ⁊ virtuosis dabit b̄ndictiōz
 d. Venite b̄ndicti p̄ris mei possidete pat̄i
 vobis regnū a cōstitucōne mundi. **M**at
 xv. **S**i q̄ a fine tenōiat res ⁊ virtutes du
 cunt vobz ad illā finalem benedictionem
Ido virtutes dicunt beatus dies dicit
 ritas. **E**t b̄ndictiones dabit legisla
 tor ibūt de virtute in virtutē videt de
 or. i. angeloz in syon. **L**egislatoz est cr̄
 stus. **R**atio qz nulla bona lex dat nisi p̄
 eum sp̄e em̄ dedit legē moysi in monte sy
 nai indut⁹ veste ignis. **I**lle itē ⁊ nō ali⁹
 indutus veste humanitatis que est pulch
 rior igne dedit legem euangelicam dul
 cem ⁊ benignam ⁊ suauē. **I**ste legislatoz
 dat benedictiones. ⁊ declarat cū dicit **I**būt
 de virtute in virtutem scilicet de bono in
 meli⁹. **P**atet ergo qz virtutes dicunt be
 nedictiones. **C**um ergo beatus martinus
 fuerit plenus virtutibz ⁊ valde virtuos⁹
 bene dicit thema d̄ eo. **C**ognouit eum scz
 dominus in benedictionibz. i. in virtutibz
 suis. **P**atet thema. **S**i omnes eius virtu
 tes vellem vobis declarare non suffice
 ret tempus. **S**ed de presenti declarabo
 quinqz de quibus poterim⁹ habere bonā
 instructionem ⁊c.

Prima est fidelitas mentis.
Secunda humilitas cordis
Tercia pietas operis.
Quarta asperitas corporis
Quinta firmitas vite
Et de istis dicit thema. **C**ognouit eum i
 benedictionibus suis. **P**ico primo qz bea
 tus martinus fuit multum perfectus in fi
 delitate mentis scz in fide catholica nō so
 lum quando fuit adultus sed etiam puer
 octo vel nouem annorum prudenter sci
 uit eligere te credentijs que tunc erant in
 mundo meliozes hec voluit dimittere cre
 dentiam electam nec ppter minas patris
 nec aliter. **T**empore enim suo erant in mū
 do tres credentie seu leges generales.
Paganica
Mosayca
Euangelica
Pagani em̄ adorabant ydola de auro et
 argento lapide seu ligno **I**ntra que erat
 demon dans eis responsa quando recur
 rebant ad ea volentes scire quis fecit fur
 tum d. **D**eus quis furat⁹ est hoc. **D**i
 cebāt vt iuuarent ⁊c. **I**stius secte erant
 parentes beati martini licet essent valde
 generosi s̄m mundum **S**ecda erat lex mo
 sayca vel iudaica qm̄ tenent multi. **T**er
 cia est lex euangelica qz cr̄stus ore pro
 prio promulgauit. **S**ecta aut seracenicā
 nō dum erat quia nondum sunt octuagin
 ta anni qz agareni essent hec sūt nisi cristia
 ni renegati. **P**arentes autem beati **M**ar
 tini volebant eum facere ea adorare ⁊ ip
 se nolebat. **C**ogitare quid dicebat sibi pa
 ter **E**tiam. **A**doza deum meum. **S**ed di
 cebat beatus martinus. **N**ō ego adoro
 illum qui me fecit qz illa que vos adora
 tis opera sunt hominum arte humana fa
 bricata. **A**d quē pater **I**nunqd vices qz
 loquunt ⁊ respondēt ad interrogata. **E**t
 puer **I**lli sūt demones qui loquunt⁹ quia
 deus non est nisi vnus in mundo. **S**icut
 est vnus rex in vno regno **S**ed vestri dy
 multi videntur esse. **F**inaliter beatus mar

pm

et confiteri. Et in alio mundo permittit sibi obedientibus gloriam eternam quia omnes anime sanctarum personarum statim quando receperunt a corporibus per mortem ab angelis portantur ad gloriam et post in iudicio resurgent et simul cum corporibus habebunt gloriam perpetuam. Et ait martinus. O pater multum placet mihi lex vestra. Rogo vos detis mihi in scriptis fidem vestram et detis sibi in scriptis. Credo in teus et infra paucos dies sciunt cordetenus quam fidem dicebat quolibet die mane et sero flexis genibus te articulo ad articulum. Ecce beatus martinus quomodo habuit fidelitatem mentis. Si dicat frater unde habuistis ista dico quod de historia si bene videtur eius historia. Martinus ex nobilibus gentibus natus cum esset annorum decem in vitis parentibus ad ecclesiam confugit sequens cathecuminus. i. in lege instructus fieri postulavit. Cathexizare id est quod instruere. cathecuminus. i. instructus. Conuincet autem eis quod cathexizatur verbo et qui se cathexizat in omnibus bonis. Ad gala. vi. Moraliter in hac virtute imitemur beatum martinum adiscendo et quilibet die dicendo credo in teum quia alias magnus periculum est maxime tempore antixpi. Ideo apostolus ait. Corde creditur ad iusticiam ore autem confessio fit ad salutem. Ad roma. x. Secunda virtus beati martini fuit humilitas cordis quia intantum erat humilis quod nihil presumebat de se licet esset filius tribuni. Tribunus enim id est quod capitaneus mille hominum armorum sicut centurio te. C. Patre beati martini ducebat sub pandera sua mille homines armorum. Et beatus martinus non se exaltauit de hoc immo quando pater fuit senex Imperator voluit ut filius suus sanctus martinus teneret locum patris quod tunc erat. xvij. annorum et noluit si coactus factus fuit miles quod dixit infra se solo nomine militabo si opere tenebo vitam heremice. pater eius iuerat cum mille et ipse vno scutifero erat contentus. pater enim sella te

aurata et ipse nihil horum habebat potest cogitare quomodo iuxta malam consuetudinem mundi quia quando aliquis vult pro teo humiliari quomodo teridebat. Sed beatus martinus non curabat de detractionibus sed ut placeret deo hoc fecit quod humilitas semper placuit deo. Qui vult attendere ad verba obloquencium nunquam faciet aliquid boni certe non. Ideo beatus martinus non curabat quando dicebat. Ecce quomodo vadit in vituperium generis sui. poterat dicere cum apostolo si hominibus placere seruum tei non essem. Ad galathas primo. Item de scutifero creditis quod vellet seruicium ab eo immo ipse ministrabat scutifero. Et historia factus ergo miles vno vero seruo comite contentus erat et cui versa vite a deo seruiebat ut plerumque calciamenta detraheret et ipsa detegeret. Ad practicas dicat quomodo lauabant se de mane. Item in prandio dabat sibi aquam ad manum et seruiebat sibi in mensa et in sero discalcabat contradicente scutifero quia dicebat christus. Non veni ministrari sed ministrare. Ecce quanta humilitas cordis. Et nos inflati sumus de nihilo intantum quod nihil valemus. Ideo christus dixit quicumque voluerit inter vos maior fieri sit vester minister. etc. Matxi. xx. Ex virtute huius humilitatis curauit leproso. Dicatur quomodo semel obuiauit cuidam leproso pilus corrupto quod omnes fugiebant. Et beatus martinus contemplantus est eum dicens infra se talem faciem ihesus christus habuit in die sue passionis inflatam ex alapis et turpem ut iste nec cognoscebat ut iste quia dixit ysaias. vidimus eum et non erat aspectus reputauimus eum quasi leprosum. Ysaie. liij. Et beatus martinus amplextus est eum et osculatus subito leprosus fuit curatus in quo ostendit christus quantum sibi placebat humilitas beati martini. Ideo attendatis ne superbia inflat cor vestrum omnes inuicem humilitatem insinuate quia dominus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam. prima petri. v. Tercia virtus beati

Martini erat pietas operis. **N**ā ita erat pius erga xpi pauperes q̄ dicitur historia op̄e ferebat miseris alebat egentes vestiebat nudos nihil autē sibi ex stipendijs milicie p̄ter cotidianū victum reseruans de crastino nō cogitabat. **N**on expendebat in vanitatib⁹ ornamentū rē. **N**on op̄e follo cimbali suspēdere collo. s̄ i pauperib⁹ v̄ dūis puellis orphanis hospitalib⁹ ⁊ captiuis rē. **A**d p̄acticā nota postq̄ deederat pecunias dicebat scurifer cras quid comedem⁹. **R**idēbat beatus martin⁹. **M**odice fidei. **E**st auis aliqua q̄ quando se ponit ad dormiendū desero fecerit p̄uisionē non. **T**amē deus in crastinū p̄uidet sibi. quia quādo facit suū officiū se ⁊ cantare ⁊ volare in quo benedicit deus iuxta illud. **Daniel. iij.** **B**enedicite oēs volucres celi dño rē. **Q**uelibet enī auis laudat deū s̄m̄ consuetā naturā ⁊ s̄m̄ breuiarium sibi a deo datur. **A**liter philomena **A**liter ozeneta. **A**liter galandra facimus nos ista duo laudem⁹ teū mane ⁊ sero genib⁹ flexis rē. **V**olem⁹ volatus n̄ est labor. **J**uxta illud homo nascit̄ ad laborem auis ad volandū **Job. v.** qui facit ista duo. in quocunq̄ stratu sit. nunq̄ deficiet sibi aliquid nec moriet̄ fame. **D**icat de elemosina q̄m dedit pauperi nudo de parte mantelli ⁊ in nocte cū oraret vidit celos apertos ⁊ xpm̄ indutū illo medio mantello ⁊ angeli sibi dicebāt q̄modo sic erat indut⁹. **R**idit xps. **M**artinus hac veste me cōrexit. **I**deo a more sui porto. ostendēs in hoc quātū placuit sibi pietas beati **M**artini. **Q**ūmodo debem⁹ esse p̄ij ad pauperes homo credit dare pauperi ⁊ dat xpo. **I**deo in iudicio dicit xpus. **V**enite benedicti patris mei possidere paratum vobis regnū a cōstitutione mundi. **E**surui enim ⁊ dedistis mibi māducare sitiui ⁊ dedistis mibi bibere. hospes erā ⁊ collegistis me. nudus ⁊ operuistis me **I**nfirmus ⁊ visitastis me rē. vsq̄ minimis meis fecistis. **M**artini victuū quoq̄

Quarta est asperitas corporis licet alius esset pius sibi erat crudelis intantū q̄ mirū erat q̄ poterat viuere. **R**esignata mulier posuit se cū heremitis in quos faciebat magnas asperitates. **P**rimo in lecto stricto culitra plume erant cineres **L**intheamina ciliū ceruicale lapis. nihil p̄terq̄ tunicā ⁊ ciliū induebat **E**tis vici⁹ condian⁹ erat panis ⁊ aqua nisi in festiuitatibus pasche ⁊ natalis rē. quia tunc comedebat caules **E**rat valde macer sic cōseruadat virginitatē semp̄ fuit virgo. **V**irginitas enī non cōseruatur cū delectamētis rē. **S**ed rē. **E**t intantum placuit deo q̄ v̄gines beata katherina ⁊ beata lucia descendebant de celo ad loquendū cū eo in cella. **E**t quādo diuina reuelacione fuit factus ep̄s **T**uronens̄ in francia mutauit modū viuendi nec statū. imo dicit scriptura fact⁹ archiep̄s thuronens̄ **I**dē cōstantis sine p̄seuerabat qui p̄us fuerat **E**adez in corde humilitas in vestitu vilitas atq̄ ira implebat ep̄i dignitatē vt p̄positi monachi nō deserēt t̄p̄e q̄m habuit in cella cathedra ep̄iscopale fecit. **C**redo q̄ p̄ sua p̄sona de redditib⁹ ep̄a tus non expendebat decē florenos in anno totū dabat in ecclesijs rē. **D**icat enī senex semel visita ret ep̄atū equitans in azino p̄ necessitate vt xpus rē. obuiauit duob⁹ equis. **D**icitur historia q̄modo equi fugiebāt ⁊ milites ceciderunt. ⁊ indignati contra beati martini quē nō cognoscebāt ⁊ p̄uidebant eū bene ipso nihil dicere rē. **E**x ista patientia ⁊ asperitate corporis deus fecit sibi graciā in mortuis suscitandis ac si a somno eos excitaret. **M**oraliter notate iuxta illud apostoli. **M**ortificate mēbra vestra rē. **A**d **Col. iij.** **Q**uinta virtus fuit firmitas vite quia p̄seuerauit in h̄is asperitatibus ⁊ virtutib⁹ vsq̄ in finē dixit enī circa centū annos ⁊ in fine deus misit sibi angelū nunciās ei diē obitus sui ⁊ ip̄e reuelauit suis discipul⁹ q̄ dixerūt. **C**urnos p̄ desens aut cui nos desolatos relinq̄s.

Inuadent enim gregem tuum lupi rapaces
 Rogabat enim ut rogaret ut amplius vi-
 ueret qui copaciens eis orauit di. **D**ne
 si adhuc populo tuo sum necessarius etc.
Media autem qui visitabant dixerunt sibi
 quod miraret lectum etc. quod noluit di. quod ubi
 vixerat volebat mori. **H**oc erat miracu-
 lum quod si aliquis modo vellet facere esset
 stulticia quod si a zinus onerat cadit opo-
 ret reponere onus etc. et iacebat in dorso
 ut per quendam trapam seu fenestram respiceret
 celum et fuit sibi dictum ut videret se. **R**e-
 spondit sinitre me celum videre ut spiritus diri-
 garur ad dominum finaliter venit dyabolus
 ad eum **Q**uisate quia quantumcumque homo sit
 scis in fine veniunt demones **V**go maria
 obtinuit per gratiam ne in fine videret demo-
 nes. **M**artinus autem reprehendens eum dixit.
Quid hic stas contra bestiam hinc in me
 reperies si sinus abrahe me suscipiet **D**e
 comuniter quod quando martinus erat puer
 quinquaginta annorum inuenit unum obulum quem re-
 cepit et non restituit et dyabolus habebat
 illud peccatum in scriptis et beatus martinus
 non recordabatur si orauit deum et dominus sibi re-
 uelauit et statim confessus est et restituit. **V**t
 dicitur quibus tamen peccata omnia in baptismo re-
 mittantur et ergo non est hoc verisimile quod te-
 narius subtraheret tamen possibile est **M**odo
 cogitate hic si tam modico contra tam sancti
 viri dyabolus habuit. quid faciet te te
 raptoze quod tot milia florenorum rapuisti quid
 dices et centum vel mille florenos te vsu-
 ra furto vel rapina tulisti: et vos iudices
 qui te sententia iniusta habuistis tot etc. et
 tu latro. **I**deo modo te bona hora respi-
 ciatis domum et bursam et restituantis etiam.
Si sciret vendere etc. **D**icat quomodo tra-
 didit animam sanctissimam in manibus ange-
 lozum et fuerunt auditi cantus angelorum.
Dicatur miraculum quod factum fuit cum
 corpus honorifice portaretur ad sepulchrum
 de duobus pauperibus ceco scilicet et claudo.
Lecis enim portabat claudum et claudus
 dirigebat ceco viam et gentes videntes vel

videndo tantam caritatem dabant eis lar-
 gas elemosinas quoniam ergo audiebant mira-
 cula que corpus beati martini facebat non
 lentes curari ne questum amitterent volue-
 runt diuertere ne obuiaret sacro corpori
 cui tamen preter intentionem obuiauerunt et
 curari sunt **I**n quod inuinit magna sanctitas cum
 tamen in miraculis requirat fides et deuotio
 patiente **D**e christo legitur quod fecit pauca mira-
 cula in nazareth propter eorum inuocacionem
 etc. **I**deo perseuerate in bona vita quod christus
 dixit. **Q**ui perseuerauerit usque in finem
 hic saluus erit

De sancto Martino. Sermo scdus

Diebus suis

placuit deo. **E**ccl. xliii. **I**n omnia
 preciosa que nobis deus dedit in hoc mundo est
 tempus et dies quibus viuimus quia in hoc so-
 lo tempore potest homo penitere confiteri et amo-
 rem dei ac gloriam eternam acquirere. in alio
 autem tempore non. **A**uctoritas. **N**e oportet
 operari opera eius qui misit me donec
 dies est. veniet enim nox quando nemo potest
 operari. **J**oh. ii. hoc signum sicut statum post
 mortem in inferno ubi sunt tenebre exteri-
 ores ubi nemo potest operari sed recipere
 quod operatus est. **I**deo dicitur **Q**ui vi-
 uis fac si quid facturus es quia ultra neque
 fides est. neque labores. neque penitencia.
Ideo salomon dicit quodcumque scilicet boni po-
 test facere manus tua instant operare glo-
 sa domini dies est domini tempus habet sequitur. quod
 nec opus nec ratio nec scientia nec sapientia erunt
 apud inferos glosa. i. valebunt tibi post
 mortem que tu operas **E**ccl. ix. **E**st ergo tem-
 pus multum preciosum. **A**ug. nihil preciosius
 tempore. **S**ed heu hodie nihil vilius reputatur
Ideo apostolus ecce nunc tempus acceptabile ecce
 nunc dies salutis. **1** cor. vi. **Q**ui igitur di-
 es suos bene expendit talis placet deo et
 de quolibet tali dicuntur verba premissa in diebus
 suis placuit deo. que verba ad laudem et glo-
 riam sancti martini applicando. **S**ciendum
 quod reperio quinquaginta dies in quibus ipse deo pla-

interpretatur deus meus adiutor et significat
 beatus martinus qui fuit filius dei per orationem
 in quibus in iuuentute quiescebat propter quod
 placuit deo. Moraliter ita debet doceri
 pueri ut sciant patrem nostrum auctorem et tunc
 vadant ad ecclesiam etc. Sed iam docetis
 eos cantilenas et choreas etc. **Ido** dicitur
 filii qui nascuntur exurgunt et narrabunt fili-
 liis suis et ponant in deo spem suam et non ob-
 liuiscant opera dei et mandata eius exqui-
 rant ne fiant sicut patres eorum generatio
 praua et trasperas. ps. lxxvii. glosa christi
 ni qui nascuntur ex aqua et spiritu sancto debent
 docere filios suos ponere spem suam in deo
 per orationes deuotas et fide et seruare man-
 data dei etc. ut non fiant sicut patres eorum
 .i. sicut pagani et iudei per choreas et canti-
 lenas etc. et **Item** xij. Si ethyops pote-
 rit mutare pelle suam quasi diceret non hora
 de puero dampnato de quo **Gregorius** **Se-**
 cunda dies est adolescentie et agilitatis quia
 adolescentia etiam bene placet deo **Inter-**
 autem omnia propter que adolescentia placet deo
 est humilitas et pietas precipue in adoles-
 centia quia ista sunt que ornant puritatem
 et innocentiam quia sine humilitate non pla-
 cet pulchritudo nec puericia sine pietate
 quia tales vult nos esse christus quoniam ipse fuit
 in illa etate **Ipse** enim fuit humilis dicens. d. s.
 discite a me quia mitis sum et humilis corde.
Matthi. xi. fuit etiam pius et misericors.
Unde **gregorius** deus cui proprium est mise-
 reri semper et peccare fuit etiam sobrius quia quinquaginta
 diebus ieiunauit. **Matthi. x.** **La-**
 lis etiam fuit iste gloriosus sanctus martinus.
Nota quoniam vincit et castrensis factus est mi-
 les et ex precepto cesaris pro parte militabat.
Sed vult audire humilitatem eius ipse con-
 tentus erat vno seruo cui vestra vice adeo
 seruiebat ut ei plerumque calceamenta detere-
 get et abstraheret. **Nota** de eius pietate
 quod arbiamis in porta cum nihil preter ar-
 ma et vestem haberet medietatem vestem argenti
 pauperi nudo tribuit et in nocte vidit christum

loquentem angelis et dicentem **Martinus**
 adhuc castrensis hac me vestem detexit.
Nota etiam quomodo omnia que erant in mensa
 dabat et de crastino non cogitabat. **Nota**
 de eius sobrietate quod tante fuit sobrietatis
 ut iam non miles sed monachus putaretur
 propter quod comilitones eius miro venera-
 bantur affectu. **Moraliter** tales deberent
 esse adolescentes scilicet humiles misericordes
 et sobrii sed hodie totum est contrarium ut
 patet in habitu truhis et comessationibus
 etc. **Auctoritas.** nemo adolescentiam tuam
 condempnat sed exemplum esto fidelium in ver-
 bo in conversatione in caritate in fide in ca-
 stitate. prima rhimo. x. et prima petri quinto.
Adolescentes subditi estote senioribus omnes
 autem inuicem humilitatem insinuate quia dominus
 superbis resistit. humilibus autem dat gratiam.
Tales non sunt hodie adolescentia. immo
 rimio ne simus in fine mundi iuxta prophetiam
 apostoli dicentem. hoc satio quia in nouissi-
 mis diebus instabunt tempora periculosa et
 erunt homines seipsum amantes cupidi elari
 superbi blasphemii parentibus non obediens
 res ingrati scelesti sine affectione habentes
 spem quidem pietatis virtutem autem eius
 abnegantes. ij. rhimo. iij. **Hec** omnia hodie in
 adolescentibus patent ad oculum. **Tercius**
 dies est iuuentutis et integritatis et incipit in
 xv. anno usque ad quadragimum **In** hac
 etate christus baptizari voluit quia in tricesi-
 mo anno ubi audita est vox patris. **Hic** est
 filius meus dilectus. **Et** statim post duc-
 tus est in desertum a spiritu sancto ubi ieiunauit
 quadraginta diebus et noctibus etc.
 postea predicauit et miracula fecit et mul-
 tos conuertit etc. **Sic** etiam iste sanctus mar-
 tinus. **Nam** cum esset annorum viginti ad
 baptismum conuolauit. **Post** hoc fere per
 biennium licet solo nomine militauit ad preces
 tribuni sui qui permittebat se renunciare
 seculo et sic ad heremum conuolauit induens
 alicui etc. postea visitauit sanctum hilarius
 pictauiensis episcopi et ab eo est acolitus

ordinatus vbi mouet a dño per superior
rem parentes visitare vbi incidit in larro
nes quos cõuertit. **N**ota q̄modo dyabo
lus ei apparuit q̄rens quo iret respondit
quo dñs eñ vocauit. **Q**ui ait quocunq̄
ieris dyabolus tibi aduersabit. **R**espon
dit dñs tibi adiutor nõ timeo tẽ. **I**taq̄
matrẽ conuertit patre in errore p̄manen
te. **C**ũ rediisset pictauia quidã carthecu
minus mortu⁹ est quẽ per orõnẽ suscitauit
etia aliu qui suspensus fuerat resuscitauit.
Postea autẽ tantũ placuit deo ⁊
hominib⁹ q̄ factus est episcop⁹. **T**iburo
nens. ira vt de eo dici possit illud dilect⁹
deo ⁊ hominib⁹ cui⁹ memoria in benedic
tione est simile illi fecit in ecclesia scõp̄.
Eccl. xl. **N**ota dilectus quia suavis ⁊
nuitis sup omnes hoies. **Q**uart⁹ dies
est senectut⁹ ⁊ antiq̄tatis in quo placuit
deo quia postq̄ fuit episcopus non p̄pter
hoc mutauit statũ quia eadẽ erat in cor
de humilitas eadẽ in victu p̄tas tẽ. qz
sciebat dictum apostoli dicentis oportet
episcopũ irrephensibile esse sobriũ pru
dentem ornati pudici hospitalem docto
rem nõ violentũ non p̄cussorem s̄ mo
destum nõ litigiosum nõ cupidũ. p̄ma t̄bi
mort. iij. ⁊ alibi oportet episcopus sine
crimine esse sicut dei dispensatorẽ non su
perbum nõ iracundũ tẽ. s̄ hospitalem be
nignum sobriũ instũ sanctũ continentẽ
amplectentẽ eũ qui s̄m doctrinã infidel
lem sermonẽ vt potens sit exhortari i do
ctrina sana reos qui contradicũt arguere
Ad titũ p̄mo. **T**unc autẽ multũ se ar
mauit de patientia. **N**ota de imperatore
q̄ noluit eũ p̄mittere intrare domũ suaz
Nota q̄modo sanauit vaccã a demonio
vide legendã. **M**ozalif ista patientia e
sembõ necessaria. **U**nde apostol⁹. **P**aci
entia vobis necessaria est vt voluntates
dei facientes reportet. p̄missionẽ ad huc
enĩ modicũ aliquãtulũ q̄ ventur⁹ est
veniet ⁊ nõ tardabit iustus autẽ meus ex

fide viuit. **Q** si subtraxerit se non place
bit anime mee. **N**os autẽ tẽ. **A**d heb. x.
⁊ dauid. vsq̄ ad senectã ⁊ senũ deus ne
derelinquas me. ps. lxx. tẽ. **Q**uintus
dies est debilitatis ⁊ decrepitis in quo
homo debet perseverare in bonis operib⁹
qz hoc facit placere deo. **A**uctoritas q̄ p̄
seuerauerit vsq̄ in finem hic saluus erit.
Martiri xiiii. sic sanct⁹ **M**artinus. **N**o
ta quomodo dixit fratib⁹ dissolutionẽ
sui corporis iminere ⁊ q̄modo flebant tã
vi febriũ positus est in loco vbi in alicio
iacebat. **N**ota quãdo fratres parabant
sibi lectũ tẽ. dixit non decet xpianũ nisi in
cinere ⁊ alicio mori. **E**go si aliud vobis
ostendo ipẽ peccauit. **N**ota quomodo vi
dit demones cui dixit quid hic stas mala
bestia tẽ. **N**ota quomodo dicebat domi
ne si adhuc populo tuo sum necessarius.
tẽ. tandem anima ab angelis portata est
in paradysum. **N**ota q̄modo sanctus **S**e
uerin⁹ episcopus in colonia audiuit ange
los cantantes in aere tẽ. ⁊ **A**mbrosius
in mediolano tẽ. **R**ogem⁹ igit dominũ
vt possimus ei placere. **A**men.

De sancta Cecilia virgine ⁊ martire.
Sermo.

Liberasti me
domine de perditione. **E**ccl.
sastici ultimo. **R**ecitatũ
est in epistola hodierna hodie in ecclesia
sit solẽpnitas ⁊ officiu vnius gloriose vir
ginis ⁊ martiris beate **C**ecilie de qua erit
sermo noster. **S**ed p̄mo salutetur virgo
maria. **V**erbũ istud intelligo in persona
beate cecilie virginis que regradans deo
dicit. **D**omine liberaisti me a perditione.
Modo ego inuenio in scriptura q̄ in hoc
mundo sunt q̄nq̄ perditiones hominũ ⁊
mulier ex peccatis ex quib⁹ deus libera
uit beatam ceciliam.
Prima perditio est anime. ⁊ ista venit ex
peccato superbie

Secunda est corporis et ista venit ex peccato luxurie.
 Tercia est temporis et ista venit ex peccato accidie.
 Quarta est diuitiarum et ista venit ex peccato auaricie.
 Quinta est glorie et ista venit ex peccato inconstantie.
 Dico quod prima perditio est ex peccato superbie. Jam scitis quod humana anima habet istas excellentias super animas iumentorum animalium et volucrum quod habet rationem discretam et intelligentiam sed peccatum superbie facit perdere animam quod aufert sibi rationem discretam et intelligentiam. Recte enim superbia est ut frenesis que facit ridere cantare infirmum cum sit in puncto mortis vel sit sententia eius ad furcam. Si quoniam aliquis ducit ad furcam irret cantando ridendo stultus iudicaretur ab omnibus. Ita recte est de superbis. Certum est quod omnes vadunt ad mortem ex sententia a deo iudice data tam diuitibus quam pauperibus. Omnes tam homines quam mulieres parui et magni omnes moriuntur statutum est hominibus sel mori ad Heb. ix. Ergo quoniam superbus vadit ornatus pompose stultus potest reputari quod cantando et ridendo vadit ad mortem cum debet flere quod ad mortem tendit. De ista perditione prohibuit thobias filium suum dicens. Superbiam nunquam in tuo sensu aut in tuo verbo dominari permittas in ipsa enim inicitium sumptus sit omnis perditio Thobie quarto. Utinam instruere vos filios vestros vocando eos et docendo diceretis eis filii caueat. Nota omnis perditio scilicet angelorum et hominum. Angelorum quod postquam deus creauit angelos in celo maior omnium erat lucifer ut dicit Gregorius. Cui deus dedit maiorem partem super omnes creaturas et non fuit contentus voluit deo parificari et reuelauit alijs et aliqui adulatione approbauerunt. Ecce hic perditio luciferi et aliorum applaudentium sibi. Secunda perditio fuit hominum. Nam deus ab initio creauit adam et eam cum tanta scientia quod dicunt doctores

quod extitit non fuit philosophus nec doctor qui tamen sciret sed non contenti voluerunt scire ut deus bonum et malum. Ideo expulsi fuerunt de paradiso et fuissent dampnati nisi quod penitentia iuuuisset eos. Ecce prima perditio ab ista fuit liberata beata cecilia quod in tanta humilitate seruauit se quod nunquam habuit superbiam in sua mente. Tria sunt enim que communiter dant superbiam mulieribus et puellis scilicet
 Primum pulchritudo corporis
 Secundum diuitie in ornamentis.
 Tercium nobilitas generis.
 Illa que habet ista et quantum ventum superbie habet. Certe magnam. Illa tria habuit beata cecilia sed armauit se contra ventum superbie. Nam cum esset pulchrior omnibus domicellis romanis ne superbiere reciperebatur ieiunium et abstinentiam ut esset discolorata. Non solum diminuit de pulchritudine immo augmentant sibi colorem ut dicat ego sum pulchrior. Et beata cecilia dicebat. Quis mihi sera si ex mea pulchritudine aliquis careret per cupiditatem quod dicerem deo. Ideo affligebat se biduanis aut triduanis ieiunijs orans domino suam pudicitiam commendabat ut cantat ecclesia. Secundum quod dicitur mulieri superbiam est copia ornamentorum vestrum coronarum annulorum et iocalium quod licet sit pulchra si non sit ornata erit humilis. Sed quoniam simul concurrunt pulchritudo et ornatus tunc insurgit superbia. Sed beata cecilia ne superbiere vestimentis sericis et de auratis et ornamentis quod habebat patrem generosum et diuitem nec legit aliam habuisse prolem ornabant eam nec ex toto audebat parentibus contradicere in hoc sed ad carnem induebat alio modo et ex eius afflictione stabat humiliter. Ideo cantat ecclesia. Cuius cecilia carnem suam domabat desuper auratis vestibus tegebatur. Tercium est nobilitas generis quoniam homo vel mulier cogitat ego sum de genere regali. Sed contra hoc beata cecilia cum etiam fuisset de ma-

O vos forte diligatis alium qz vir cum
 vxore potest vri mrimonio. Rñ dicit cecilia.
 Ego dico hoc ad iudicandum qz ange
 lū dei habeo amatorem q̄ nimio zelo cu
 stodit corpus meū. Et sponsus incepit ti
 mere dicens. nisi michi ondati. nō credā.
 Tunc beata Cecilia orauit et ecce subito
 apparuit angelus cum duabz coronis de
 rosīs et lilijis celi dicens. Ex parte dei por
 trauit istas coronas. Et sicut bucyseq̄ p̄ser
 uastis dignitatē etiā de cetero cōseruetis
 et p̄sūt coronas in capitis eoz que nō
 marcescent nec p̄teent odorez. Tunc ambo
 simul fecerūt votum dignitatis q̄ uiue
 rent vt maria virgo et Joseph. Ecce q̄
 modo fuit liberata ab ista p̄dicōne non so
 lum ip̄a s̄ et sponsus. Adoraliter hic ha
 bēmus exēplū et doctrinā q̄ beata Cecilia
 et etiā sponsus erant v̄gines q̄ venerūt
 ad mrimonium. Dixit est de sponso cum
 esset Iuuenis. xv. annoz tam nobilis et
 diues etc. Cum modo nō inueniatur puer
 xv. annoz qui sit v̄go. Jam completa est
 p̄phā dō. Corrupte sūt et abhōiabilis fac
 ti sūt hō est qui faciat bonum nō est vsq̄
 ad vni etc. scz de adultis aliqui sunt uon
 p̄tenti de vxore vadunt. Alij ad lupanar
 Quid dicemus deo tā male gubernam?
 nos volumus em̄ equū aut asinum esse
 castū et nos nō sumus. Audire par viui
 mus et iam mortalitates regnant i mū
 do que antiquitus erāt inaudite. Sed ex
 quo damus nos corrupcōibz et de? mit
 rit corrupcōnes. Ideo seruemus castita
 tem q̄ pulchra est casta generatio cū
 caritate. Nota multi sunt casti timore scz
 p̄fusionis etc. Nichil valet s̄ castitas cuz
 amore dei ista est pulchra. Tercia p̄dicō
 est t̄pis ex peccato accidit de? dat nobis
 tempus vni dat tempus. x. annos alteri
 xx. alteri. xxx. Ad faciendū bona opa vt i
 hoc mūdo acquiram? paradisi. Ipse em̄
 liberauit nos a carceris inferni p̄ passio
 nem suā et aperuit nobis ianuaz celi per

baptismū. Restat ergo vt nos vadam?
 per bona opera qz ex quo captus est solu
 tus a vinculis et p̄ccati solucōis est solu
 tum. Restat vt captiu? vadat. Ideo ait
 dauid. Ibunt te virtute in virtutē vide
 bitur deus deoz in syon. Sed quid facit
 accidia? Illa facit hominē stare in vno loco
 imo facit redire retro q̄ enim homo inci
 pit habere discrecōnez et cognoscat se. tūc
 homo incipit ambulare. Adhōc dicatis
 mihi quantū ambulastis etc. Dñe ego sū
 p̄p̄se sic fui ante te etc. annos et vrinas nō
 p̄p̄oz. Si em̄ nauis staret. xx. annis i vno
 loco nō faciendo viam omnes mirarent.
 Ita omnes nos transfretam? ad celum
 et quor anni sunt q̄ incepim? et stamus
 in vno loco vno redimus retro. Quia in
 via dei non progredi est ait. Bernardus ^{in agordi}
 Verbi gratia. Si queratur a religioso q̄t
 annos habetis in ordine decem vel vigin
 ti etc. Et nouit? eram deuotus s̄ modo
 nichil. Item de clericis qui in primo an
 no sunt deuoti etc. Item de laicis si que
 ratur modo sunt decem anni eratis deuo
 tus. Ita parum et modo nichil. Ecce per
 dicio temporis benedictus est qui potest
 dicere modo sum deuotior q̄ lxxi et si pla
 cet deo cras etc. Contra istam perdicōez
 dicit scriptura. Nos non sumus filij sub
 tractionis filij in perdicōm sed fiti in ac
 quisicōm anime ad Hebreos etc. Mo
 ta q̄ ociositatem vocat subtractionē. Sub
 tractio est quando de bona vita incepta et
 de orationibz homo dimittit modo vnuz
 modo aliud dicendo. Q̄ nimis esset toci
 ens ieiunare vel tot orationes dicere etc.
 de similibus. Ideo dicit nos non sumus.
 etc. Ab ista perditione se custodiuit et li
 berauit beata Cecilia. Si enim vultis scire
 in quo exp̄tebat tempus. Bicā vo
 bis. Dicatur quomodo dormiebat sepa
 ratim cū domicellis in vna camera et sp̄o
 sus in alia. et surgebat in media nocte s̄m
 illud dauid. Media nocte surgebam. etc

IMITAT

passu erit de p̄ datum q̄ de quo viuetis in alio mundo. Si em̄ p̄ ista materia modica et miserabili vita et incerta t̄m̄ laboratoris nunq̄d p̄ illa vita beata perpetua etc. Mittatis q̄ ibi aliqd̄ vnde viuaris vnde ip̄s Beati miserabes qm̄ ipsi miserabiz consequant̄. **Mat. v.** Quinta p̄dicio est gl̄e et inconstantia et est qm̄ est homo inapit bonā et sc̄tāz vitā vel in regione vel in sacertorio vel m̄rimonio. **homo** vadit ad paradisi recta via. **S**z si illa bona vita dimittit p̄dit gl̄ozia. Dicatur similitudo de quozozibz incipientibz ardēter currere ad huius p̄ter spinas dimittit cursum et alij procedunt et lucrant̄. Ita accidit multis quoz sunt religiosi qui ardēter incēperūt currere ad xp̄m qui in capite cursus tenent coronā et animā do clamat. **d.** **V**enite ad me om̄es qui laboratis et onerati estis et ego reficiā vos. **Mat. xj.** Sed caueatis de spinis. Spine sunt derisiones et truffe quas mali faciunt de bonis et tenentis. Si v̄o ille timens **d.** **O** miser et oēs trufant de me et dimittit bonaz vitam et perdit sic coronā gl̄e. Alij autē plurimi hoies dimittit p̄ter modicam infirmitatē capitis vel stomachi vel tēptacōnes dyaboli vel occasiones mundi dicendo o miser **Ego** non p̄ueni ista h̄re. **I**deo dimittit bonā vitā etc. **V**el h̄is qui p̄dicerēt sustinentiā et qui dereliquerūt vias rectas et diuerterūt in vias prauas et qd̄ faciēt cū inspicere ceperit dñs sc̄z in iudicio p̄ticulari vel generali **Eccl. ij.** **S**z beata ceclia in vita sancta et v̄tuosa q̄ in cepit p̄tinuauit de bono in melius vsq̄ in fines et tūc habuit coronā p̄ martiriū postq̄m em̄ p̄ses occidit sponsū suū vocauit eaz querens de sua p̄dicōe que respōdit dices **Stulte** queris qz vel queris de p̄dicione sp̄iali. **De** ista dico q̄ sū xp̄iana vel queris de carnali de ista dico q̄ sū nobilis **Si** dicat quare r̄ndit cum iniuria qz ip̄e erat luxuriosus et timuit. **I**deo puocauit ip̄z ad itā qz tunc amor p̄uertit. **Et** ait iudex

tu es fortilēga et deceptrix qz p̄uertis corda gentiū vt p̄z in viro tuo qui mortuus est qui adorauit hominē crucifixum. **R**ndit ipsa non sum deceptrix s̄ opus est spiritus sancti. **T**unc iudex dedit sententiā vt esset p̄busta vt deceptrix s̄ vt penā haberet fecit eam poni in balneo sicco et ignito in quo stetit p̄ vnam diem et noctē et orauit **d.** q̄ parata erat mori sed vellet prius distribuere domū suam et exaudita fuit a domino et nō fuit in balneo mortua et erat magna rō qz ignis luxurie illd̄ corpus nō p̄bussit. **I**deo nec ignis material. **Et** hoc miraculo multi p̄uertebant. **T**unc iudex p̄cepit eā decapitari que ter p̄cussa nō fuit mortua et erat lex romanorum q̄ in decapitacōne nō darentur. **iij.** ictus. **T**unc amica receperunt eā dicendo. quid est hoc que ait. **T**riduanas a domino p̄positi inducias vt domū meā dñō ecclesiam p̄secraret quo facto expirauit et fuit coronata. **I**deo eius exemplo cōtinuare in bona vita

Sermo beati Clementis

Quis putas est fidelis et prudens habetur **d.** **b**um istud textualiter **Mat. xij.** et officialiter in euuāgelio hodierno. **S**icut officii et solennitas p̄ntis diei est vni⁹ gl̄oziosi et mirabilis martiris **Beati** clementis ita etiam erit sermo. **Et** habebimus multas bonas doctrinas speculatiuas ad illuminacōm intellectū et morales ad correctionē viciorum et informacōm virtutum. **S**ed primo salutetur virgo maria etc. **V**erbum p̄positū s̄m̄ intellectum quē volo pertractare indiget declaracōe pro qua est sciendum q̄ regula et doctrina vniuersalis in theologia est q̄ deus dat et distribuit gl̄ziā celestē p̄adisi s̄m̄ bonam vitam qm̄ hō tenuit in hoc mūdo qz quāto p̄sona fuit melior vite i hoc mūdo tāto habet maiorē gl̄zā in alio

luxuriā facere isti non credebant aliā vi-
 ram. Et sumebāt fundamentū ab aucto-
 ritate illi? magni philosophi salomonis
 qui in libro ecclesiastes dicit. Dixi in cor-
 de de filijs hominū vt pbarer eos deus et
 ostenderet similes esse bestijs. Idcirco
 vnus interit? est hominis et iumentoz et
 vtriusq; equa cōdicio. Sicut morit? ho-
 mo sic et illa moriuntur. Similit? spirant
 omnia et nihil habet hō amplius iumento
 et. Ecclesiastes. iij. Fortis auctoritas ē
 nisi bene intelligat? et multi errant. Hoc
 vix est qd salomon dicit istā auctoritatem
 Sed ipsemet in dicto libro declarat qd
 modo intelligit di. in mult? locis dicit li-
 bri vidi cuncta q sunt sub sole anima au-
 tem rōnalis non fit sub sole virtute solis
 nec influentiaz nature vt aie iumentoz.
 quia nō est effectus solis nec celi et. sed
 fit sup solem scz virtute dei q eam creat
 et. Salomon autē solum loquit? de sen-
 sualitate et de bñs q habent esse sub sole
 iste est intellect? vrus dicte auctoritatē
 beatus autē Clemens audiens opinionē
 illoz tristis recedebat. Secunda scola
 erat stoicor? qui totā felicitatē humanaz
 ponebant in honestate virtuali. Isti erāt
 aliquat? meliores viuebāt discrete iuste
 et prudent? rēperatez fortit? contra incli-
 nationes carnis humilitatis. Sed aliqui
 eoz dicebant q anima moriebat? cū cor-
 pore simul et conseqnter q tota felicitas
 erat in hoc mundo viuendo et viose et mo-
 raliter. bene recipiebant enī in hoc qz qñ
 aliquis moriebat? non videbant aliquo
 exire de corpore hoīs. Sicut nec de corpo-
 re bestie quantūcumq; obseruaret. Sed
 ecce hic decepcio eoz quia anima qd diu
 est in corpore nō potest videre nisi corpo-
 ralia. Ratio quia velū carnis impedit? ver-
 bi gracia. Si ego tenerē vitreas rubeas
 an oculos quicqd viderē esset illi? color
 qz iudicat? fm illū colorē. Idē si essent al-
 terius coloris. Ita est etiā de aīa qd diu
 est in corpore nō potest videre nisi corpo-

rālia s? dimissa carne statim videt spirit?
 angelos bonos et malos et animas. Infer-
 num purgatoriu celū et. Ideo apostol?
 vt videm? nunc per speculū et in enigma
 te tunc autē face ad facē. p̄ma ad Cor.
 xij. Aliqui alij dicebant qui erant de illa
 scola melius q est alia vita vt seneca dyo-
 genes Aristotiles et multi alij faciendo
 istā racionē. Certū est q dñs potens et
 sapiens et iustus suis bonis seruitoribus
 dat remuneracionē malis autē seruitori-
 bus dat punicionē. Cū ergo p̄ma causa
 vel p̄nceps sit dñs potēs sapiens et iust?
 suis bonis seruitoribz dat remuneracio-
 nem malis autē seruitoribz dat punicio-
 nem. Ideo et. Cū ergo boni in hoc mū-
 do nō remunerent? immo multi boni ha-
 bent hic multas miseras et desolaciones
 nec mali puniant? immo habent hic mul-
 tas desolaciones. Ergo dicebāt ipsi opor-
 tet dicere q est alia vita in qua boni pre-
 mient? et mali puniant? qñ beatus demēs
 audiebat ista consolabat? sperans videre
 parētes. Tercia scola erat peripatetico-
 rum q ponebāt felicitatē humanā in ve-
 ritate intellectuali. De ista erat Aristo-
 tiles plato socrates anaxagoras et. qui
 semp studebant ad cognoscendū vritatē.
 Isti tenebāt q erat alia vita in qua
 anime viuebant faciendo vnā rōnē quaz
 tangit phus in libro de anima scz q sub-
 stancia spūalis qualis est aīa rōnalis nō
 accepit esse suū nec viuere nec duracionē
 a re corporali imo ipsa cōmunicat rei cor-
 porali esse et viuere et durare cum anima
 rōnalis sit substancia spūalis vt per intel-
 lectum eleuat? super oīa corporalia et ni-
 hil recipit a corpore immo dat esse cor-
 poris anime autē iumentoz recipiunt suū
 esse a corporibz. Ideo morientibz corpo-
 ribz desinunt esse s? non sic de anima ra-
 tionali. Ista ratio consolabat? multū bea-
 tum clementē quia isti erāt maiores phi-
 losophi s? non erant xpiani. Quarta
 scola erat iudeoz et ista erat iudeoz in q

Z .i.

inuenit duas opiniones sibi q̄ erāt due
secte iudeorū scz saduceorū z phariseorū.
Saducei nō credebant aliā vitā dicē-
tes q̄ moyses nō fuit locutus de alia vi-
ta p̄mittente gloriā bonis z penā malis
sed omnes p̄missiones sunt in hac vita in
signū q̄ nō est alia vita s̄ errabant in hoc
quia lex moysi solū fuit ordinata ad finē
regis messie q̄ fuit finis z termin⁹ illi⁹ le-
gis. Ideo nihil p̄mittebat in alio mūdo
quia hoc spectabat ad messiā. Ideo moy-
ses nō fuit locut⁹ de alio mundo. Mirū
est q̄ moyses fuit locut⁹ de creacione iu-
mentorū z nihil dixit de creacione ange-
lorū. Racio quia loquebat̄ populo ru-
di cōfiteus q̄ rex messias declararet ea q̄
sunt alterius mundi. Ecce quare saducei
errabant. Ideo dixit x̄ps. Erratis nescien-
tes sc̄pturas neq̄ virtutē dei. **Matth. xij.**
Alia secta erat phariseorū z isti credebāt
aliā vitā. Quinta scola erat xp̄ianorū.
p̄m⁹ qui legit theologiā in roma fuit bea-
tus Barnabas z post legebant ibi petrus
z paulus q̄ clare dicebāt p̄dicabāt z de-
clarabant q̄ ē alia vita in qua boni a deo
p̄miant z mali puniunt in maximis tor-
mentis. Q̄ dicebat beatus Clemens isti
benedicūt s̄ male pbant. Et illi nō p̄ba-
amus expecta modicū postq̄ p̄dicauerunt
de alia vita in signū pbacionis suscitabāt
aliquē mortuū eis portatū facientes re-
dire animā de alio mūdo ecce ratio z ar-
gumentū insolubile. Cogitare q̄ modo
beatus clemēs interrogabat suscitati vñ
de veniebat z q̄ in alio mūdo viderat z
illuminat⁹ ex doctrina hui⁹ sc̄ole credidit
firmiter z baptizatus est. Ecce q̄ modo
beatus clemēs fidelis fuit ad credulitatē
diuinā quia fidelis z potest dici hic scz
rome. Jā querit̄ infer dispensatores vt si-
delis quis inueniat. prima ad **Cor. iij.**
Nota mē dispensatores scz philosophos
qui dispensant scientiā. Moralit̄ ha-
temus hic doctrinā. ex q̄ habemus certitu-
dinem infallibilem q̄ est alia vita bonis

gloriosā z malis dolorosa instrumur vt
hanc vitā recipiamus tanq̄ viā per quā
transeunt. Aliqui intrant p̄ portā natui-
tatis z aliqui exeunt p̄ mortis portā vbi
sunt homines z mulieres qui erāt modo
sunt mille anni zc̄. q̄m bene ergo debem⁹
nos hic p̄parare. Ideo dī sc̄ptura. Iusto-
rum aīe in manu dei sunt z non tangit il-
los tormentū malicie siue mortis vili sūt
oculis insipientiū mori. Illi autē sunt in
pace. **Sapie. iij.** Ergo stulte noli esse in-
credulus s̄ fidelis. **Johānis. xx.** Dico
sc̄do q̄ beatus clemēs habuit humilitatē
cordialē quia seruus. hoc nomē seruus ē
nomē humilitatē vult cognoscere suam
humilitatē. Sciendum q̄ postq̄ petrus
apostol⁹ p̄dicauit circa xxxviij. annis post
xp̄i ascensionē deus reuelauit sibi mortē
q̄ congregatis xp̄ianis in roma dixit. Cer-
tus sum q̄ vobis est repositio tabernaculi
mei s̄m q̄ z dñs noster ihesus xp̄s signi-
ficauit mibi. sc̄da petri p̄mo. Ideo velles
tenere modū quē xp̄s tenuit ante suam
passionē qui ordinauit de me successore
suo. Ita volo ego facere notificabo vobis
quē reputo ad hoc sufficientē z nomina-
uit beatū clementē p̄pter eminentiā sa-
piencie z potencie ad faciendū miracula
z beatus clemēs totus humilis cepit se
totis viribus excusare. Modo notate h̄
magnā sanctitatē beati clementis quia q̄
beatus petrus dixit ista verba adhuc viue-
bant aliqui apostoli vt beatus Johānes
z iacobus minor z multi discipulorū vt
lucas zc̄. z nullū nominauit nisi beatū
clementē in quo concludit̄ maxima san-
ctitas vite z excellencia beati clementis s̄
ipse excusauit se humiliter magis voluit eē
seruus q̄m dñs iuxta psalmū dñi. Qui
cunq̄ voluerit inter vos maior fieri sit ve-
ster minister. Et quicunq̄ voluerit inter
vos p̄mus esse erit vester seruus. Sicut
filius hominis nō venit ministrari sed mi-
nistrare z dare animā suā redempcionē
p̄ multis. **Matth. xx.** Mortuo igit̄ bea-

to petro xpiani plati z episcopi congrega
uerunt se ad eligendū. Et licet nondūz
nominarent hoc nomine cardinales iam
tunc habebāt officium. Et vnus proposuit
quomodo vicarius xp̄i beatus petrus obie
rat z ecclesia erat sine pastore z capite.
Et ideo q̄ eligerent dixit alius quomodo
beatus petrus iā nobis declarauit z no
minauit successorē suū sanctū clementē
Ideo per comunē spiracionē eligamus
eū. Beatus autē clemens voluit hoc im
pedire surrexit dicēs dñi x̄r̄i est q̄ bea
tus petrus me noiauit s̄ non me fecit pa
pam nec expedit ecclesie aliquo modo q̄
ego sum. Racio quia si ex nominacione
beati petri vos me eligitis intrabit con
suetudo in ecclesia tēi q̄ papa anteq̄ mo
riatur eliget sibi successorē z paulatim
veniet corruptio q̄ fiet per successorē
carnalē quia papa eliget z nominabit ne
potem suum vel filiū. Ideo responderūt
omnes bene dicit z fuit determinatū q̄
non eligeret s̄ q̄ eligerent linū quē bea
tus petrus nō nominauerat. Itē mortuo
lino congregati sunt ad eligendū etiam
clementē qui vixit eadē rōne z elegerunt
clerū quo mortuo congregati ad electio
nem elegerūt clementē dicendo. p̄ cer
to expedit satisfacere voluntati beati pe
tri nec valuit excusacio quia iā duo tran
suerant z factus fuit papa. Si modo tan
tum facerēt se rogare nō esset vnq̄ scis
ma in ecclesia potius eligebatur vt esset
omniū seruus q̄m pontifex summus bene
tenebat consiliū xp̄i dicens. Quāto ma
gnus es in sciencia vel potencia sanctitate
zē. humilia te in omnibz. **Ecclesiastica. iij.**
Moraliter instruunt hic clerici z layci.
clerici ne curent de placione. Racio q̄re
modo ingerunt se omnes quia nō deside
rant periculū nec onus vt antiqui sancti s̄
honorē z redditus. Oppositū te antiq̄s
sanctis quia d̄t scriptura. Iudiciū durissi
mum in h̄is q̄ p̄sunt fiet exiguo enim zē
Sap̄e. vi. Nota iudiciū durissimū fiet

eis de corpore dūm de operibz p̄sonalibz
durissimū de omibz sue dyoces. Itē layci
etiā habent hic doctrinā. Modo quilibet
se pmouet ad habendū regimen comuni
tatis z sunt multi qui nesciunt regere suā
personā nec domū suā z tamen volunt re
gere cōmunitatem totā cum tamen esset
fugendū s̄ non considerant onus nec pe
riculum sed honorē quia omnes dicent ei
domine z vadunt ad infernum. Ideo vt
beatus Clemens humiliamini sub poten
ti manu dei vt vos exaltet zē. p̄ma petri
q̄nto. Dico tercio q̄ habuit sagacita
tem virtualem quia prudens. Nam pru
tētia s̄m philosophū sexto ethicoz stat
in ordinando conuenient res in debitum
finem patronus siue nauta dicit prudens
qui nō obstante fortuna maris z contradi
cione ventoz ducit nauē ad portum ad
quē tendit. Sic etiā de nobis finis noster
p̄pter quē finaliter sumus creati est habere
eternā gloriā taliter ergo debemus vt
tam nostrā gubernare vt ad illam pueni
amus non obstantibz inclinacionibz car
nis occasionibus mundi z tēptacionibus
dyaboli. vnde ordinantibz res ad seip
sos ad bursam vel domū dicitur. Ne qui
sapientes estis in oculis vestris z coram
vobismetipsis prudentes. **Ysaie. v.** dicit
Cognoscitis talem q̄d vobis videtur di
cunt z quomodo est prudens sciuit con
gregare. Ego vidi patrē suum nichil ha
bentem zē. Nota quomodo beatus demēs
vitam z doctrinā suam z mortē etiam or
dinauit in graciā dei. Nota eius exilium
z passionē p̄ d̄risto. Ecce qualiter sci
uit nauigare tenens consiliū beati petri di
centis. Omniū autē finis appropinq̄bit
Estote itaq̄ prudentes z vigilate in ora
cionibus. ante omnia autē mutuā in vo
bismetipsis charitatē continuā habentes
Quia charitas operit multitudinē pecca
toz. p̄ma petri q̄nto. Moralit̄ instrui
mur hic vt ordinem vitam nostrā z ope
ra quia nescimus diem neq̄ horā

De sancta Katherina virgine et martire

Descriptio thesauri suo noua et vetera mar. xij. Scdm qd tota solennitas hodierna et officium est beate katherine. ita erit et sermo et habebimus magnas speculationes intellectuales et bonas instructiones morales. Saluteretur prius virgo maria etc. Pro declaracione verbi et introductione materie predicande sciendum qd xps volens dare modum et doctrinam discipulis suis quomodo deberent predicare per mundum et disputare dedit eis talem regulam. Omnis scriba doctus in regno celorum similis est homini patrifamilias qd profert de thesauro suo noua et vetera mar. xij. Scriba est nomen equiuocum qd dicitur vel ab officio scribendi vel a noticia scripture. Et in isto modo sumit hic. Omnis scriba doctus etc. Regnum celorum dicitur scriptura sancta. Ratio sic enim celum empiricum continet secreta fidei que nos hic credimus. putat deus nobis reuelauit et ad extra videmus solem lunam et stellas licet non videamus secreta interiora sed intellectus allegoricales et figurales tropologicales et morales anagogicales et supernaturales non videntur. Ideo dicitur celum auctoritas. Simile est regnum celorum thesauro abscondito in agro quem qui inuenit homo abscondit etc. Mat. xij. Ager est sancta scriptura laboratores istius agri fuerunt sancti apostoli martires professores etc. Infra cuius thesaurus est secretum diuine cognicionis que qui inuenit abscondit sed in corde. Et emit ager illum vendendo oia que habet vel dimittendo vt teneat vitam apostolicam qd aliter iste thesaurus sacre scripture non potest haberi. Ideo videtur hoc in religiosis qd quando sunt pauperes predicant gratissime quando vero habundant produnt gratias. Ideo optet vendere oia nolle aliquid de mundo vt homo possit emere thesaurum sacre scripture. Ideo dicit ois scriba doctus

in regno celorum. i. in sacra scriptura. Similis est homini patrifamilias genitui casus est numeri singularis sicut in grecis de dinacionem. Quis est iste paterfamilias nisi xps qui est pater vniuersalis. Aliqui dicitur pater particularis vt genitor vel confessor vel etiam patronus sicut pater vniuersalis est xps qui creat animas et format corpus baptizat et audit confessionem generalis pater sicut vniuersalis. Nolite vocare vobis super terram etc. Mat. xij. Huic patri predicator debet esse similis sicut predicando doctrinas noui et veteris testamenti licet veteris testamenti non obliget nos nisi oia sunt figura noui testamenti. Omnia enim in figura prefigebant illis ad Ro. xv. Et can. vij. loquitur ipse scilicet christo homini oia potestas. i. auctoritates et doctrina noua et vetera dilecte mihi suauiter tibi. Sicut ergo christus in suis predicacionibus et disputacionibus cum iudeis seruauit regulam quod cum doctrinis noui testamenti. Ita omnis scriba doctus. Istam regulam tenuit beata katherina que fuit in magnis et subtilibus disputacionibus et predicacionibus et cum auctoritatibus noui et veteris testamenti. Ideo dicitur ea dicitur thesaurus. profert de thesauro. Inuenio quod beata katherina fuit in magnis et strictis tribus disputacionibus et in omnibus deus sibi dedit victoriam. Prima fuit domestica secreta. Secunda fuit publica facunde. Tercia fuit tyrannica terribiliter. Sed ipsa cum auctoritatibus noui et veteris testamenti habuit victorias etc. Ideo dicitur profert de thesauro suo noua et vetera etc. Dico primo etc. Primo enim disputauit cum matre sua. Secundo cum quodam sancto heremita. Tercio cum virgine maria. Et ecce qualiter beata katherina habuit quatuor excellentias. Prima est nobilitas generis quod filia regis et patris. Secunda est pulchritudo maxime corporis. Tercia est sapientia intellectualis quod pater voluit vt adiceret artes liberales. In-

De sancta

Katherina Bermo

quibus tñ pfect q null? cum ea audebat
disputare habebat em intellectum valde
clar. Quarta erat ditissima qz cum esset
xviij. annoz obiit ei? pater z ipa reman
sit heres. Et exstis qtuor fama sua exte
debat p orbē intm q fili? impatozis ro
me voluit eā in vxore z misit nūcios sup
hoc ad matrem de quibus mater fuit mul
tum gausa qz mundana erat. qz filia sua
esset imperatrix. Et nunciavit filie que re
spondit mater mea placz michi pro bono
Simuni regni mei habere virum vt dicitis.
Sed sicut dicitis fama est de prudentia
mea. Ideo nullo modo ducam virum ni
si prius eum videaz qz societas viri z vx
oris non est vnus diei sed ad semper Et
mater replicauit. Et nunquid est licitum
vos ire romam vel ipm huc venire ad vi
dendum absit Ideo. Respondit matri ma
ter vos satis q multi sunt defectuosi. qz
sunt fatui vel infirmi. Ideo nunq ducam
virum nisi vteā prius. Et mater huncq
fuit q mulier respiciat virum. Respōdit
vbi esset sapia mea. Sapia dat ut hō sci
at se regere z gubernare hā null? emit ali
qd in sacco. Et ait mī filia quid g respō
debimus impatozi quales excusaciones.
Rīdit sicut vobis placuerit qz ego nul
lo mō pntirem. Ecce disputacio dome
stica. Mater vero anxia cogitauit vt per
quendā scīm heremita eā ad matrimoni
um induceret ppter qd beata katherina et
heremita locuti sunt dixit em sibi heremi
ta. Audiui q filius impatozis vult vos
in vxore hoc ent magnū bonū. nō solum
vobis s regno vō. Rīdit sicut dixi mī
mee. Ita etiā dico vobis qd placet michi
mīmonii s oz me videre vix. quē reci
piā als nō faciā. Tūc scīs heremita a dō
inspirat? cogitauit tractare aliud mīmo
niū. Nam tūc beata katherina erat infir
lis z heremita sibi dixit quō ipē seruebat
vni dñō nobilissimo qui dicitur xps ihs
qui est tante potencie sapientie z pulchri
tudinis q sol z luna mirantur. habet ma

trēm virginē zc. velletis istū in sponsum
Respondit beata Katherina q pmo vel
let eum videre. Tūc ait heremita Ergo
ista nocte dormiatis sola in camera vā
sine cameraria zc. z oz abitū genibz flexis
dicēs virgo maria ex vestra misericordia
ostendatis mibi filium vestrū. Et ego ex
alia parte rogabo vt vobis ostendat Et
ipsa iam tota p̄hlocapta de ihesu recessit
ab heremita expectans noctē cū desiderio
z ornauit camerā suam licet camera filie
regis semp sit ornata z accendit cereos
z posuit se in orōne zc. Rogando virgi
nem vt ostenderet sibi filiū quē tantū he
remita sibi laudauerat. Dicitur qmodo
virgo sibi cū imenso lumine apparuit an
gelis z virginibz associata. Cogitate vi
lectionem z admiracionē beate Katheri
ne tota distracta de tanta pulchritudine.
Ad quā ait virgo maria Quare vocast
me quid vultis? Respondit vt ostendat
mibi filiū vestrū. Et ait virgo placet mi
chi z eleuato mantello ostendit sibi filiū
etatis. xiiij. annoz vel qndecā dicens Ec
ce vultis eū. Tūc beata Katherina tota
ignita amore benedicta nō sum digna
vt sim eius sponsa sed ancilla zc. Et ait
dgo ad filiū. Et vos fili vultis eā tñ dit.
non quia turpis ē z subito tota visio dis
paruit z ipsa remāsit tota desolata de vx
bo xpi cū reputaret pulchrior de mūdo.
Et iii crastinū de mane iuit ad heremita
narrans sibi oīa per ordinē. Et heremita
cepit qsi videre dicēs veritatē dixit vob.
vos enī filia in corpore est pulchrior de
mūdo s nō in anima. Sciatis filia q aīa
est facta ad ymaginē dei quia est vna ha
bens tres potencias seu vtutes z declara
uit sibi misterii trinitatē. Sed qz in vte
ro creata est recepit maculam. Sicut si
ymago imergeret in pelui de luto tetur
paretur z macularet tota Ita est anima
Et cū anima vestra sit adhuc maculata.
Ideo xps qui videt non solū corpus sed
animā dixit q estis turpis Et Katheri
Z .iij.

nao pater est aliqua medicina vt possem
lauari. Respondit heremita. Ita baptismus
qui ab isto ipse h est ordinatus et instruit
ea in fide catholica et ipsa requirente bap-
tismauit eam. Et dixit sibi quod iterum oraret in
nocte sequenti et faceret sicut in preceden-
ti nocte et ita fecit. Et virgo sibi apparuit
iterum vt prius etc. Et quando dixit virgo filio
placet vobis. Respondit ita quod modo est
pulchra tunc potuit sibi dicere. Tota pul-
chra es amica mea tota pulchra es ma-
cula non est in te. Cantico. iij. Tunc virgo
maria tradidit anulum Beate katherine
et responsauit eam cum filio suo. Ecce hic
victoria prime disputacionis quod fuit spon-
sa christi de nulla alia sancta legitur simile licet
etiam omnes virgines honeste et omnes anime
sancte sint sponse christi non tamen cum tali sole-
nitate videndo christum nec cum annulo. Et
poterat tunc christus dicere beate katherine.
hanc amavi et exquisiui a iuuentute mea
et quesui sponsam michi eam assumere
et amator factus sum forme illius. Sapie-
vii. Moraliter hic per mulieribus cogitare
hic rationabiliter quod virgo maria postquam
sponsauit eos dedit sponse filii sui doctri-
nam et modum quomodo gubernaret voca-
liter vel mentaliter vt sibi placuit dedit si-
bi quinque doctrinas vt esset digna venire
ad nuptias glorie celestis et se conserua-
ret in amore sponsi sui. Prima quod esset hu-
milis sicut sponsus semper voluit esse hu-
milis hoc modo. Ideo filia foris repona-
tis ornamenta vana coronas et iocalia
monilia et alia etc. Quanto enim eritis hu-
milior tanto magis placebitis sponso vestro.
Sponsus enim vester habet contrarias con-
dicionem dominorum et hominum mun-
danorum qui in suis sponsis volunt pom-
pam etc. Non sic filius meus. Secunda
quod sitis misericors vt sponsus vester qui
semper fuit misericors dans omnia aurum
et argentum nihil sibi retinuit sic placebi-
tis sibi. Tercia quod caueat a societate ma-

la d. Noueritis filia mea quod filius meus est
valde zelosus quod sicut semper fuit vir-
go et voluit nasci de me virgine diligit sin-
gulariter virginitatem non curatis ducere
specialiter nolite respicere homines quia de
vno aspectu possetis infideli in curia vestra
habere homines et mulieres senes.
Quarta nouerit filia quod filius meus fuit ma-
gne abstinentie tantum semel comedebat
in die non carnes etc. Ideo vos filia dimit-
tatis capones predicis etc. Nam virginitas
sine abstinentia non potest conseruari.
Quinta sponsus vester fuit semper dili-
gens orando predicando. Ita vos filia ore-
tis et legatis non in libris gentium philoso-
phorum sed in euangelis et sic conseruabit
vos in amore sponsi vestri et in breui facie-
mus nuptias in celo. Recte poterat dice-
re virgo maria. Emulor enim vos dei emu-
lacione respondi enim vos vni viro. scda
ad Cor. x. pmitto vobis quod beata Kather-
ina optime seruauit ista consilia ex quo
sciuit condiciones sponsi. Ideo de ea po-
test intelligi illud. Mulier innupta et vir-
go cogitat que dei sunt vt sit sancta corpo-
re et spiritu. prima ad Cor. vij. Secun-
da disputacio fuit philosophica facunde
dicitur quomodo tunc repositis erat quidam
imperator maxencius nomine non tamen to-
manus sed ultra mare occupauerat sibi to-
tum mundum et morabatur in ciuitate alexan-
drie persequebatur christianos vt adorarent
ydola vel quod morerentur in templo sacri-
ficabat ydolis. Beata Katherina tota ar-
dens in amore sui sponsi accessit ad eum
et intrepide dixit imperatori. Imperator
de bona ratione debui tibi exhibere reue-
rentiam sed non feci quia non facis reueren-
ciam creatori tuo qui est in celo sed ado-
ras ydola in quibus demones habitant
quomodo tu potes credere quod illi sint di-
ci nec tibi sit aliquid diuinitatis. Eleua
oculos tuos et cognosce quod ille qui crea-
uit celum et terram est deus solus vide ordi-

nem solis lune et stellaz in zodyaco et ipsa que mirabiliter sciebat istam artem dicens. Cogita potentiam diuinam que toti mundo prouideret. Quod ergo potes adorare ydola que arte humana sunt facta de hoc imparator indignatus cepit eam in carcerari iussit beatam katherinam et voluit habere consilium quod esset de ea sciendum. Et fuit sibi dictum quod erat sapientissima et si per rationem posset vinci esset maior quam si per rationem. Et multi christiani sequerentur eam. Et placuit imparatori et misit per vniuersas provincias et vocauit id est retrores in omni facultate acutissimos nescientes causam eorum vocacionis. Cumque imperator dixisset eis quod erat vna nobilis domicella que dixerat quod dii nostri sunt demones et quod non est nisi vnus deus creator celi et terre. Et licet possem eam superare rationem sed magis volo ut per rationem vincat. Ideo permitto vobis magis donaria. Si eadem ratione superare potestis vnus autem eorum in superbiam elatus dixit. O magnum imparatoris consilium ut hac de facili tor sapientissimos iuaret. Et alter dixit. Veniat puella veniat quia quando viderit cognoscat quod nunquam vidit nec audiuit sapientes nisi modo hic est enim flos scientie totius mundi seu orbis. Angelus autem domini in nocte apparuit beate katherine ex parte sponsi sui confortans eam et reuelauit sibi de disputatione in crastinum fienda. Tota ciuitas voluit interesse disputationi. Dicat quomodo in crastinum conueniant omnes rethores in aula imperatoris. Et imparator fecit venire beatam katherinam in medio eorum. Cum autem omnes tacerent dixit imparator quare non dicitis aliquid. Et vnus rethorum dixit. Nos venimus ad docendum. Ideo ponas conclusiones. Ad quam imperator. Illud quod dudum dixisti de diis dicas hic modo. Respondit beata katherina. Imperator male ordinasti bellum contra sapientes contra vnam puellam et eis fecisti magnas promissiones si me superent et mihi

nichil promittis sed nolo aliquid a vobis. sed a domino ihesu christo. Et statim vnus rethorum superbe dixit. Ecce de quo loquitur te quodam homine crucifixo tradito ab vno discipulo suo. Nos sperabamus quod diceret altissima de astrologia. Respondit beata katherina. Ego incepti loqui de illo quod est principium omnium operum quia de prioribus prior est speculatio. Tu ergo christus sit principium omnium rerum. Et phis cum indignacione et ira voluit respondere sed dixit beata katherina non cum impetu et ira orloqui. Ira enim impedit animum ne possit discernere verum. Et phis ait imperatori. Ecce domine quia iam est in contradictione. quia dicunt christiani quod ille homo Iesus habuit principium in quadam muliere. quomodo est principium omnium rerum. Respondit beata katherina. Dico quod dominus meus ihesus christus est homo verus ut alij natus de matre virgine. Spiritus sancti opere et habuit principium essendi hominem non tamen essendi deum quia iam erat deus eternaliter sic de te phis. Rex vel imparator faceret te militem modo tu inciperes esse miles licet non inciperes modo esse homo. Dixit imparator ista est magna ratio et phis obmutuit. Alius phis arguit d. Probo quod cecidistis in errorem superbiam. Regula est phis quod finiti ad infinitum nulla est proportio. Certum est quod homo est finitus deus autem est infinitus ergo non potest esse proportio. Igitur attendat quid dicitis et reuocate quod dixistis. Respondit beata katherina. Verum est quod finiti ad infinitum nulla est proportio mensuratiua licet causatiua bene vel contentiua. Ita quod in christo deo et homine non est ibi proportio humanitatis ad diuinitatem mensuratiua sed causatiua. quia diuinitas est causa humanitatis et contentiua quia suppositum diuinum continet humanitatem. Iste rationes et argumenta tanguntur in eius verba hystoria seu legenda et philosophus non

potuit replicare. **Et** de diato capite. **Ali**⁹ phus ait vos dicitis **I**hesus voluit incarnari nasci et pati pro solutione hominum. **C**ontra frustra fit per plura quod potest fieri per pauciora. **C**ertum est quod si ille ihesus erat deus. **S**olo velle vel verbo poterat saluare quod ergo oportet tot pati. **R**espondit beata katherina pbe quando dicit frustra fit. **V**erum est si ita bene fiat sed aliqua sunt que cum magno labore fiunt que subito non ita bene fierent. **C**ertum est quod in deo nulla est qualitas sed sua misericordia et iusticia sunt sua essentia. **E**t in omnibus operibus suis ostendit simul suam misericordiam et suam iusticiam quia sic non potest dimittere se non potest enim dimittere suam misericordiam nec iusticiam. **S**i enim solo verbo saluaret omnes maxima misericordia fuisset sed ubi esset sua iusticia. **S**i vero dampnasset omnes fuisset maximus rigor iusticie sed ubi fuisset sua misericordia. **I**deo voluit incarnari nasci et pati ut semel appateretur sua misericordia ut ipse amore nostri pateretur qui in nullo temeruit et sua iusticia soluens precium iustitiam scilicet sanguinem suum pro nostra redemptione. **E**t phus non habuit replicam. **A**lius dixit vos dicitis ex vna parte quod est vnus deus et ex alia dicitis quod sunt tres persone. **E**cce hic contra dicitio manifesta quia que sunt supposita tot sunt essentie. **R**espondit beata katherina quod sit vnus deus non est dubium sed quod sint tres persone pater filius et spiritus sanctus ostendo ad oculum. **I**n sole ubi est pater generans quia qui generat pater potest dici. **E**cce suba solis que de se generat radium. genitus potest dici filius. **E**t suba et radius spirant calorem. **S**piratus enim spiritus sanctus potest dici. **I**tem in deo. **A**li⁹ dixit ista puella est loquax et nescit quid dicit. **N**az credo quod stultior gens mundi sunt christiani primo quia adorant panem et comedunt illum quem dicit deum esse. **E**cce stulticia nec mundus debet sustinere hoc. **R**espondit beata katherina. **M**os non adoramus panem sed christum infra hostiam quia dicitis verbis a christo ordinatis

virtute diuina non remanet ibi panis sed corpus christi prinet infra illam cortinam albam quemadmodum imparator in templo stat infra cortinas et adoratur a milibus licet non vireat tamen credit ibi esse. **I**ra et nos. **I**tem qui frangit hostiam in tribus partibus quemadmodum in passione humanitas fuit diuisa in tres partes scilicet sanguinis corporis et anime. **N**on frangit christus ut si frangit speculum non frangit ymago dicebant milites magnam rationem habet ista domicella. **I**tem christus non est ibi cibus qui in stomacho corporis recipiatur in digestionem sed in memoriam ignee caritatis. **A**li⁹ dixit imperatori domine ista reprehendit vos quia adoratis ydola et ipsi christiani adorant etiam ydola seu ymages idolo. **R**espondit beata katherina. **M**os non adoramus ymagines sic nec tu adoras lras sed quero quare tu tenes lras. **R**espondit ut reducatur michi ad memoriam et representent facta preterita. **E**t beata katherina ait. **E**t propter hoc etiam nos tenemus ymages ad representandum et reducendum ad memoriam. **Q**uando enim videmus crucem representat nobis passio christi et reducimus ad memoriam illud tamen beneficium. **S**icut notabile opus imperatoris depingit vel scribitur ut memoretur tunc fuit verificata in beata katherina illa propheta christi d. **E**go dabo vobis os et sapiam cui non poterunt resistere et contradicere omnes aduersarii vestri. **L**uc. xij. **R**etores enim tacebant ut muti. **E**t imperator iratus dixit. **E**t nunquid dicebatis quod vnus discipulus vester minimus fuisset sufficiens quare vocaui vos tot sapientes. **T**unc surrexit vnus de principibus d. **I**mperatori. **N**unquam aliquis ausus fuit se nobis parare nec nobiscum disputare. **S**ed ex quo spiritus sanctus loquitur in ore istius domicelle nisi secta deorum probabilior ostenderis. **E**t ecce omnes conuertimur ad christum et flexis genibus ad pedes beate katherine prosternuntur christum verum deum et hominem et mundi saluatorem et fuit plebs illa propheta. **J**eremie. xv. **S**i sepaueris

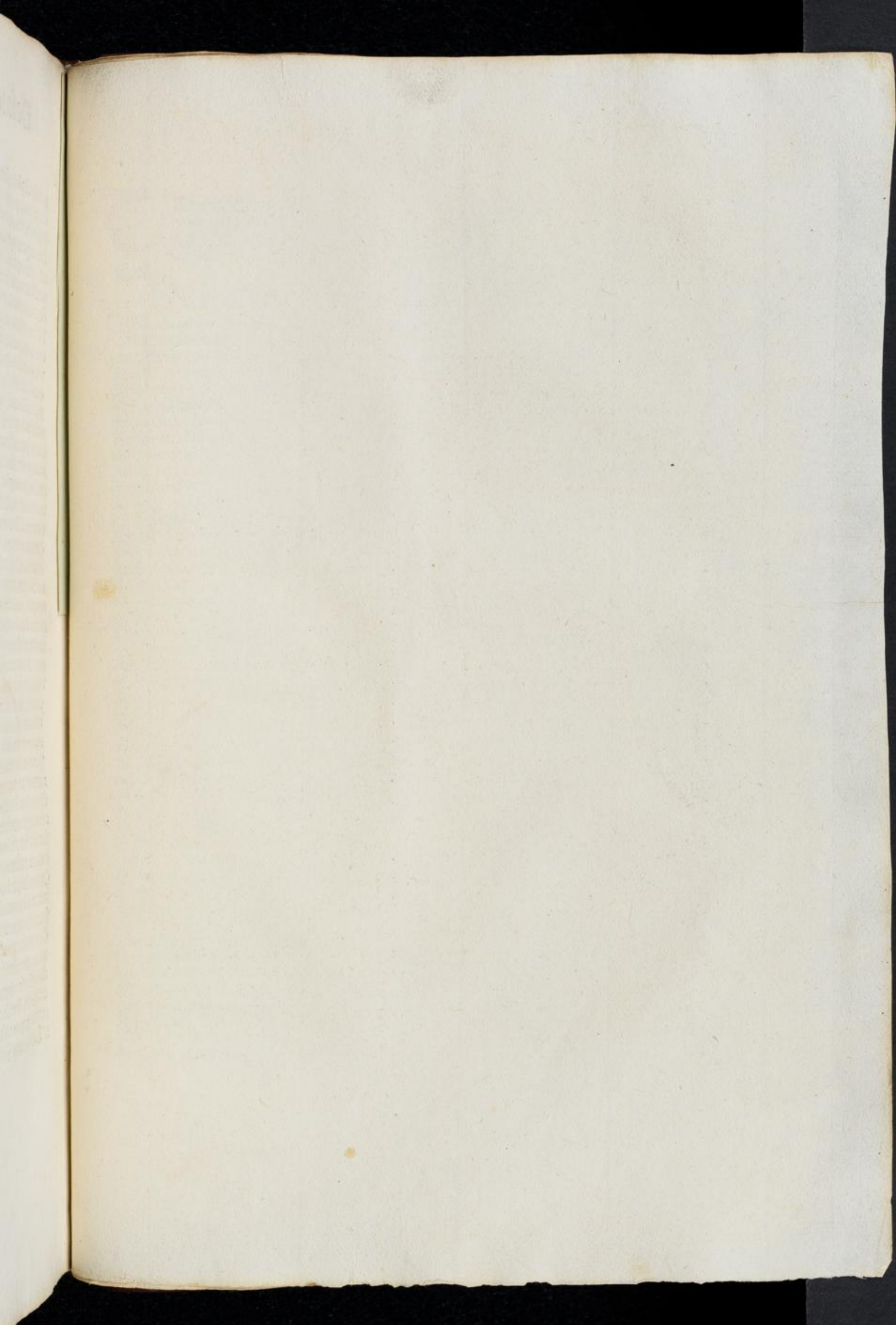
... et sic frater christianus
... quasi os meum
... non conuenit
... ut ab idua
... contra. L. re
... qui dicitur be
... sine baptisim
... equo non potest
... martiri
... alleli ab igne
... caput. obul
... in morte. Sec
... anhelitum
... in manibus an
... phice.
... katherine. Diffi
... Dicit beatu
... quid et c
... dispu
... terribilis.
... conuerter
... verbis agr
... istos pbo
... meritis
... remittat
... faciam ti
... sic
... ipam
... locum a d
... patientiam
... locum a
... centiam
... locum a re
... constantiam
... locum a
... uerantia
... quando nud
... corpiomb
... rui sang
... respondit per
... Non sit co
... ad fut
... octavo. Sed

preciosum scz fidem xpianam a vili scz a
secta pagana quasi os meū enī puerterē
tur ipsi ad te et tu non conuerteris ad eos
Tunc impator vt rabidus sicut debuit p
tulit sententias contra .l. rethores vt obu
terent statim qui dixerūt beate katherine
erit periculum si sine baptismo morimur.
Respondit Ex quo nō potest recipere san
ctum baptisma martiriz supplebit et erit
vobis in baptismum. **D**icatur miraculū
quomō fuerunt illesi ab igne qui nec ves
tres nec capillos capitū obussit nec sentie
runt dolorem in morte **S**ed sicut sine do
loze homo spirat anhelitum sic tradiderūt
animas suas in manibus angeloz. **E**cce
victoria disputaōis phice. **E**t possum?
dicere beate katherine. **D**iffusa est gratia
in labijs tuis etc. **D**icit beatus gregorius
q bona vita ostēdit quid et quomodo de
bet homo loqui. **T**ercia disputatio et for
tior fuit tyrannica terribilis. **N**am vidēs
imperator q multi conuertebant ex mira
culo cum blandis verbis agredit eam di
cēdo tu recepisti istos phos cum tua elo
quentia et scientia et mereris mortē. **S**z
si vis adorare idola remittam tibi mortē
et eris vxor mea et faciam tibi ymagines.
videns q nichil faciebat sic fecit quatuor
argumenta contra ipam.
Primum fuit per locum a dolore. s ipsa
respondit per patientiam.
Secundum fuit per locum ab horroze. s
respondit per confidentiam.
Tercium fuit per locum a terroze. sed re
spondit per constantiam.
Quartum fuit per locum a timoze. sed re
spondit per pseuerantiā.
Primum fuit quando nuda fuit posita ī
eculeo et cum scorpiomb percussa. **D**ica
tur practica quomō riuī sanguinis tecur
rebant et ipsa respondit per patientiā di
cēdo **I**hs ihs. **N**on sūt condigne passi
ones huius temporis ad futuram gloriā
ad **R**omanos octauo. **S**ecōm fuit quan

do posita fuit in carcere tenebroso et feti
do vt terretur et q nō daretur sibi cibus
nec potus duodecim diebus vt ibi more
retur fame. s respondit per confidentiam.
Et venerunt angeli et illuminauerūt car
cerem et in nomine ihesu curauerunt vulne
ra et plagas et quolibet die portabant sibi
cibū qd videntes regina et porphirius cō
uerterunt se cum ducentibz militibz et po
terat dicere beata katherina cum dauid.
Dominus regit me et nichil michi deerit
in loco pascue ibi me collocauit. **T**ercuz
fuit per locum a terroze. **I**mperator cre
dēs qd esset mortua qm vidit eam dixit qd
dedit sibi cibū et voluit occidere custodes
s ipsa phibuit. d. q non custodes s crist?
prouidit sibi **I**mperator autem spumās
et cogitans quale tormentum sibi daret.
dixerunt sibi aliqui q faceret duas rotas
volentes se vna contra aliam. vt terre
retur non solum eā s alios cristianos. etc.
Huic argumento respondit per constan
tiam d. **E**cce enim deus adiuuat me et do
minus susceptor est anime mee. **Q**uartū
fuit per locum a timoze dicit phus q vl
timum terribilium est mors quando em
imperator vidit q omnes conuertebant
visis tot miraculis et de occasione gentiliū
a rotis pcepit sibi caput amputari. **T**ūc
beata katherina respondit per pseuerantiā
et flexis genibz orauit regratians deo de
castitate in qua conseruauit eam et de vi
ctoria et de perseuerantia finali et orauit
p sui memoriam agentibz et statim vox
de celo dixit. **V**eni electa mea. **E**cce tibi
beatitudinis ianua aperitur hīs vero qui
passionem tuam celebrabūt opem de ce
lis promitto et mox decollata est fluxitq
lac p sanguine in signum virginitatis. **A**c
cedentes autem angeli visibiliter corpus
eius et caput per aera terulerunt in mon
tem synai et ibi fabricato sepulchro age
licis manibz vbi inter innumera miracu
la que sūt ibidem vnum est in signe q de

sepulchro ipsius oleum dicitur incessan-
ter emanare. et possumus dicere sibi. **Ecce**
Accesserunt angeli et ministrabant ei
Matxi quarto capitulo.

Diuini uerbi interpretis et predicatoris
inaccessibilis sacreque theologie professor
etiam sancti Vincentii confessoris diuini
ordinis predicatorum. Sermones subtilis-
simi et sanctis. Per totius anni arculum.
In felici Colonia. Diligenti uigilantia
emendati et impressi felici termino hic fi-
nuntur.

*De la in sermones
de sancti p totius
de la pntor in by
de la hnce directi*

De litera

...m pnter solus
...m scō: qd nobis
...sā Jobānis b
...m mēture sed āno.
...m eandem bapiste
...m regalis bono: ope
...m amūstrat ser. de
...m quas scis Anth
...m loctas Reque
...m quatuor cause. s. eff
...m pntur vt hāer i
...m biles erūt t mil
...m caritate t fide.
...m non ad yd
...m subtili dīspu
...m amūbilat ser. de
...m equū duo req
...m dīrigitur
...m dīst.
...m circūdati q
...m qdā moralū
...m nōstrū affi
...m ser. de sancto
...m ipō in ser fi
...m festo.
...m qre interfe
...m de scō laur
...m rācia tēbet h
...m dīstis ser. ij. scī J
...m Jobānem
...m scī Jobān
...m p trā. s. p o
...m subroctiōne. t p
...m sancto Barthol
...m tres sunt gradu
...m Jobānem euāge
...m vilitates septē
...m sancto Micha
...m sine ordines
...m sub t supra dī
...m mōratiōne scī Pa
...m posse sciri certi
...m in gracia ser.
...m viderūt sancti
...m hāer ser. octa.
...m bānā yginē

Tabula

Tabula in sermones de sanctis sancti Vincetij p totius anni circuli specialin punctoz in hys contentozum alphabetice directina et ostensua.

Incipit.

De litera A

Aron summus pater solus accedere solet altare sancti scorum quod nobis hoc designat. pater sermone secundo sancti Iohannis baptiste
Abraha non in iuuetute sed anno. lxxv. locutus est cum deo ser. p. i. eiusdem baptiste xpi.
Abstinentia corporalis bonorum operum multiplicatiuone reportat et ammittat ser. de sancto lauretio
Abstinentias quas sanctus Anthonius habuit nobis in exemplum factas Requere de eodem.
Actiuam vitam quatuor cause. scilicet efficiens. material. formal. final. pcurrit ut habet in ser. de sancto gregorio.
Adolentes huiles erunt et misericordes et fideles in puerilacoe caritate et fide. ser. ij. sancti martini.
Adoraco fiet ad deum non ad ydola ser. i. martini.
Adoraco ydolorum subtili disputacoe sancte catherine yginis annihilat ser. de eadem.
Ad gubernandum equum duo requiruntur que ad nostram emendacoe diriguntur sermone de sancto Iohanne euangelista.
Adversitatibus circumdatus quomodo paciens esse debeat de hoc habet quidam moralisacoe de sancto siluestro.
Afflicto qua corpus nostrum affligere debemus. ut deo placeamus ser. de sancto Nicolao
Agatha beata filia christo in ser. fuit ut habetur in sermone de eius festo.
Alexander magnus quare interfecit leonidem magistrum suum per sermone de sancto lauretio
Altare dei quanta reuerencia debet haberi. et quales erunt ministri altaris ser. ij. sancti Iohannis bap.
Amanit christus beatus Iohannem propter puritates yginale ut in octava sancti Iohannis euangeliste.
Amici dei efficiuntur per tria. scilicet per ordinem spiritualem. per vniuersalem subiectionem. et per materialē afflictionem ser. de sancto Bartholomeo.
Amoris diuini tres sunt gradus et quoto gradu christus dilexit Iohannem euangelista. ser. Ioh. eu. a.
Angeli nobis utilitates septem pferat et ammittat sermone de sancto Michaele.
Angelorum chori sine ordinibus quot et qui sunt et quomodo secundum sub et supra differunt Sermone de commemoracione sancti Pauli.
An in hac vita possit sciri certitudinaliter de aliqua persona aut sit in gracia ser. de sancto Siluestro
Angeli dei oes viderunt sanctissimam incarnationem filii dei ut habetur ser. octa. sancti Stephani.
Angelus salutem beatam yginem Quare dixit. Et

et concipies in utero cum tamen alibi non percipit sermone de Incarnacione filii dei
Angelus domini virginem mariam salutem in benedicta incarnatione declarauit sibi octo secreta fidei. que habentur in ser. de Incarnacione filii dei
Aiarum peditio ptingit ex septem vicij capitalibus Requere illa secundum ordinem ser. secunde Ecclie
Animarum defunctorum quomplex est gradus siue status et quibus psumt suffragia et quibus non sermone primo animarum.
Anna genitrix marie quare plus colitur quam sanctus Iohannem pater marie sermone de sancta Anna
Apostoli post receptionem spiritus sancti mortaliter peccare non potuerunt ut habetur sermone de sancto andrea
Apostoli an fuerunt duodecim vel quatuordecim quare hoc in sermone de sancto barnaba
Apolorum duorum scilicet petri et pauli comparatio. quis inter illos duos dicit maior ser. de commemoracione beati Pauli
Archana dei vidit paulus raptus in celum. que non licet homini loqui Requere ibidem
Argumenta rethororum et philosophorum subtilia de uicit facillime beata catherina ser. de eadez.
Argumenta que fecerunt legis piti contra sanctum stephanum quibus ipse virtuose restitit ut habet sermone de sancto Stephano.
Assimilamur et placeamus christo si fecerimus opera que ipse fecit sermone de sancto Nicolao.

De litera B

Bella quibus in hoc mundo sunt de quibus victoriam habenti datur corona paradisi ser. de sancto petro mediolanensi.
Beneficium petens cum cura. homo etiam quatuor quibus sanctus efficitur symoniac. sermone de sancto Thoma cantuariensi
Benedicti sancti exemplo dyabolo resistere debemus ser. de sancto Benedicto
Biblia dicitur liber vite. sed codices poetarum libri mortis ser. de commemoracione pauli
Blaspheias deo efficit mutus Vide miraculum in sancto petro mediolanensi
Bona duo singularia de sancto Stephano ostendunt in sermone eodem de sancto stephano.
Bonorum vita crescit et augmentat. malorum vero decrescit et minuit ser. de sancto Iacobo
Bonum per successum et variacionem temporis efficit reprobabiliter malum ser. de sancto marco.
Bonitas veri serui dei non solum ad seipsum. sed omnes primos suos misericordia et pietatem respiciet sermone de sancto barnaba.

Tabula

De litera **L**

O Arcere tenebroso detenti sunt peccatorum
multitudine inuoluti ser. pe. ad vincula
Lamina angelorum magdalena sepius i die ele-
uatus in aere q fuerunt ser. de magdalena.
Caritatis duodecim gradus que in sermone de sa-
cro Thoma aplo
Caritatis diuine exempla marie nobis fructu-
osa ponuntur in ser. beati francisci
Cataracta qd significet et quo interpretetur ha-
letur in sermo. de sco Thoma aplo.
Castitate sanctus Johannes euangelista seruauit vl-
tra oes sanctos paradisi. de mpra castissima ma-
tre xpi. et quo xps ipm ad castitate vocauit. ser.
de sancto Johane euangelista.
Catus leticie scz Bla in excelsis. Alleluia. et.
non canit in die innocetuz quare hoc habetur
Sermone innocentii.
Causa de duobus incarceratis a rege q tenetur
soluere regi qd contigit ser. de sco Siluestro
Athene due sunt qb peccator fixe ligat et deti-
net in peccatis. pna est puetudo longa. scda e
societas mala. ser. ad vincula petri
Catholice fidei lucida declaratio manifesta qz
demonstratio ser. sancte catherine
Celoz tres disposicoes que in octa. scz stepha
Centies in die et totide in nocte flexis genibus
orabat sanctus Bartholomeus vt in ser. de eo
Cymbola benesonatia et cymbolum iubilationis
quo dicit in psalmo puz ser. oim scoz i fine
Conformes efficiuntur deo cu vestigia e operan-
do bona sequuntur in humilitate et pacia sermo. Si-
monis et iude. et ser. ij. beati Martini.
Consuetudo mala et longa pceptationes bono-
rum iduat et infinita scadala generat ser. ad vi. pe-
Contemplatiue vite godus que de sacro gregorio.
Consilium de omes habuerunt quo btm anthoni-
um de heremo et bona vita reuocaret ser. de. f. an-
Concepcoes qnqz beatissime yginis Marie
declaratur ser. de pceptione bte virginis.
Chori sine ordies angeloz q et qd sunt ser. i. oim. f.
Correctio quedam non seruantes ieiunia pcepta
ser. de sancto Nicolao
Corona gle recipiet q in bellis qnqz victor exti-
terit. ser. petri mediolanens
Corona yguinitatis virginitate seruatis dact
vt habet in ser. de sancta Lucia
Corona vnde pponi solet et quare dicit dyade-
ma patet ser. de corona spinea.
Corpus nostrum spui pparatu equus dicit sermo.
de sancto Johane euangelista.
Correctio quedam contra has ygines q cladesine

matrimoniu adent scz sine scitu parctuz in ser-
mone de sancta Agnetha.

Contra vagos studentes habet quedam correcto-
ria informaco quo se exemplo sci Vincetii i stu-
dio habere debent In ser. de sco Vincetio

Corpus ihesu xpi gloriosum post venerabile re-
surrectione xpi quatuor floribus siue donis floru
it sermo. puerisionis sci Pauli
Creatura cui pdicandū est euangelium xpi q est.
quare dicit xps oi creature. et ite in orbem vni-
uersuz puz ser. de comemoraco Pauli.

Creaturas interficere vel destruere an sit pecca-
tu vel non. et quare deus fecit creaturas. sermo-
ne de sancto Johane euangelista

Christus et christianus debent scribi p litera. L.
quare tñ in litera. F.

Christiana fides annulo pparat vt habetur i ser-
mone de sancta Agneta.

Crucis xpi festiuitas quare bis in anno seruat
ab ecclia. quare sub crucis tormeto voluit mo-
ri xps. Unde crucis lignu cepit ortu et initium
patet hec oia ser. exaltacois et etiā inuētio. crucis

Crucis scandalu enacuatu est multis modis.
Ite crux quondam suppliciu latronu. iaz transit
ad frontes imperatoz ser. ij. de inuētio. crucis.

De litera **D**

Dantes elemosina de bonis male acqstis
diaz quid e faciunt sed non cum iusticia.

sermo. de sancto Nicolao

Defuncti sunt i triplici gdu vl dicit ser. i. aiazuz

Dei voluntas e ea omnium sciendoz vt habetur i
sermo. de sancto Mathia aplo.

Desperare nemo dz de mia rei vt dicitur in qua-
da moralisaco in ser. de sancto Andrea.

Deuotio spual in duobus pssit vt i ser. de. f. Nj

Dies dimca sanctificari dz a nobis hoc demrat
p exepa ihesu et marie que in sabbo in lra. S.

Dies vite nostre q et qd sunt puz ser. ij. Martini

Dines qz vere dicat habetur p distinctoz ca-
iusda questionis ser. de sancto Andrea

Differetia vite bone et male. bonoz et malozuz
sermo. de sancto Iacobo.

Digitus qnqz in manu dei designat qnqz specialia
attributa q deo insunt puz ser. ij. Joha. baptiste

Digitus mie dei qntuplices puz ser. scz margarete.

Dilectiois diuine tres sunt godus. f. general spe-
cialis et singularis. ser. de sancto Jo. euangelista.

Diligetibz deū oia cooperat in bonu. de. l. Jaco.

Dies in sacra scptura qnqz p die naturali. qnz
p die vsuali sumit. ser. de sancto Nicolao

Disputationes quas increduli contra btm sil-
uestru habuerunt habetur ser. de sco Siluestro.

... quos increduli
... habent sermone
... contra
... quos more par
... dirigere
... que deus
... sancta agnet
... Thome quo app
... de ser. de sco Tho
... Pauli excedebat
... de memoza
... mundi fo
... ad doc
... et uniuersal
... est que
... in carcer
... vide in oca
... scri possit ab a
... an sit reuela
... innocenti
De litera
... dicit natus. m
... feminatores di
... coz dicit re
... beati petri apli
... qnqz que in
... de sancto Silu
... vere sapiencie
... regere sunt ser.
... et tri innume
... ser. ij. de omil
... de bono im
... sed n in
... marie dili
... euangeliste.
... quo sit pncip
... puz ser. ij. Martini
... de ser. de sco Tho
... sed Mathia
... de ser. de sco Tho
... ponit in re
... sectari ser
... equitavit scus
... eius crepuit
... Thomas o
... de sco th
... vel bon
... filii dei. et ser.
... large accepit
... nolle ser. ij. de

Tabula

Disputat oēs quas increduli contra beatū mathiā
disputabāt habent sermone de s̄cto mathiā
Disputacōes triplices contra tres status hoīm
S̄go deo dilecta supra m̄t ser. de s̄ca catherina
Doctrina quedā quō more parētuz s̄ci Nicolai
parētes suos natos dirigere d̄nt ser. s̄ci Nycō.
Dona septē magna que deus beate agnetē tribu
it habent in ser. de sancta agneta.
Doctrina s̄ci Thome quō appbata sit q̄ null⁹
in ea diffidere d̄z ser. de s̄co Tho. de aq̄no
Doctrina s̄ci Pauli excedebat doctrinas alioꝝ
aploꝝ in trib⁹ ser. de m̄emoracōe eiusdem
Doctrina sapientū h⁹ mūdi sophistica dicitur
et vacillās in cōparacōe ad doctrinā spūs sanc
ti q̄ verissima est et inuincibil⁹ ser. s̄cē catherine
Dm̄ca dies sanctificāda est q̄re de sabbo in S.
Dormire in peccatis et in carcere dyaboli teneri
periculosissimū est vidē in octa. s̄ci domici.
Dubiū est quō sciri possit ab aliq̄ q̄ apparicō q̄
in somnio apparet an sit reuelacō vel somnium
ser. in octa. lcoꝝ innocentū

De litera E

Ecclēsia dī dicit natus. ministri p̄fessores
et s̄bi dei seminatores dicitur piscatores
doctrina et p̄dicacō eoz dicit rethē siue hamus
quare hoc ser. beati petri apli.
Effectualia signa q̄nq; que in s̄co Siluestro re
perta fuerūt ser. de sancto Siluestro
Effectus ppriū vere sapiencie qui eciaz in beato
Thoā de aq̄no reperti sunt ser. de s̄co tho. de aq̄.
Electi pauci sunt et t̄m̄ innumerabiles sunt quō
hoc intelligi debet ser. ij. de omnib⁹ s̄cis
Elemosinā faciētes de bono iniuste acq̄sito mi
sericordiā quidē faciūt sed n̄ iusticiā ser. de. s. m.
Elemosinā faciētes maxie diliguntur a deo ser.
in octaua s̄ci Johā. euāgeliste.
Electō dei eterna quō sit p̄ncipiū et fundamētū
saluatōis hoīm ser. de p̄uersione s̄ci Pauli.
Electō regere debentū exēplo xpi qui non elegit
germanū aliq̄ sed Mathiā. Sic in coitatis
bus regendis nō debet fieri electō nisi p̄ coi bo
no totius coitatis ser. de s̄co Mathiā.
App̄ari felicitatē ponūt in delectacōibus car
nis vide diuersitatē sectarū ser. sancti clemētis.
Equus in q̄ equitauit s̄cūs Thoās de aquino
quō post mortē eius crepuit q̄n̄ prior eiusdem
puētus in q̄ s̄cūs Thomas obiit in eodē equo
equitare voluerat. ser. de s̄co tho. de aq̄no.
Etates septem mūdi vel hominis habentur in
ser. de incarnatōe filij dei. et ser. sancti Johā. bap
tistibus q̄nq; large acceptis placebimus deo
a. toto tpe vite nostre ser. ij. de s̄co Martino.

Euacuātū est scādaluꝝ crucis multipliciter. vi
de infra in scādalo de litera S.
Euāgelium xpi predicādū est in vniuerso mun
do nullo loco exempto. omi creature. i. omni hoī
non at doctrina poetarū vel gentiliū sermōe
de cōmemoracōe Pauli.
Excellentie. x. reperiūtur in deo et quelibet illarū
decē habet effectus et sic decies decē faciūt centū
q̄re centies in die et centies i nocte flectebat san
ctus Bartholome⁹ genua sua deuote orādo et
graciaz actōes faciēdo ser. de s̄co bartholo.
Excellentias quatuor habuit sancta catherina
patet sermone eiusdem
Aposicōem sacre scripture triplicem Require
in ser. Petri ad vincula
Excellentias quinq; de xpo quere sermone de s̄a
cto Johāne euāgelista
Exēplo sancti Andree non debemus nos im
plicare negocijs secularibus ser. de s̄co Andree.
Exēplū de sancto Nicolao quō tres filias mi
litis quas ad lupanaria dare voluit redemit in
sermo. de sancto Nicolao
Aposito subtilis huius auctoritatis In prin
cipio creauit deus celū et terram. Gen. p̄rio. qd
p̄ celum et quid p̄ terram intelligitur. habet ser
mone de p̄ceptione b̄tē virginis.
Exēplum de quodā presbitero cui s̄cūs Tho
mas canthuariens̄ misse celebrationē p̄hibuit
cui postea a beata virgine dictū fuit q̄ ipsuz ce
lebrare permitteret. sermone de sancto tho. can.
Exēpla plus q̄ verba virtutes in gentib⁹ ge
nerant vt habetur ser. in octa. innocentū.
Exēplū de tribus socijs quoz primus elegit
vitā solitariā. Secundus elegit seruire infirmis
in hospitali. Tercius elegit tractare pacē Ser
mone in octa. Innocenti
Exēplū de quodā p̄ncipe latronum in quo
dam via ad depredandū existens quomodo p̄
quendam abbatem p̄uersus fuit. sermone con
uersionis sancti Pauli.

De litera F

Fabule poetarū non debent predicari po
pulo sed euāgelium xpi p̄ vniuersum mū
dum sup̄ de euāgelio in litera E
Facies dei est predicatō euāgelica que animas
grauidat ser. de p̄ceptione b̄tē virginis
Familiaritatē magnā fecit xps ambulans sup
erram peccatorib⁹ et peccatricib⁹ q̄re de magda
femine castitatē seruare cupientes quō se i cō
uersationibus suis habebūt ser. ij. n̄tita. ma.
Festū sancte agnetis quare inter festum sancti
sebastiani et sancti Vincentij mediat sermone

Tabula

de sancta Agneta.

Festa tria de sancto petro principe ap'oz colit ecclesia quare hoc est pater ser. ad vincula petri

Festum conceptionis sanctissime virginis marie triplici rone colitur. vt habetur in sermone de conceptione beate virginis.

Festum purificationis virginis gloriose que tamen purificari non indiguit pulchre declarat sermone in purificatione beate virginis

Fidei catholice corroborazione et eiusdem defensione marie fecit sca virgo Katherina vide de ea

Finis seculorum nunc est pater sermone de sancto Johanne baptista

Finis ad infinitum nulla est proportio. quo ergo diuinitas et humanitas in xpo sunt vnite. cum in infinitum distant ser. de sancta Katherina.

Finis et principium vite xpi differunt vt habetur sermone de Innocentibus.

Filij descendendi vel non descendendi quo habetur in sermone de sanctis Innocentibus.

Filius non portabit iniquitatem patris. et pater non portabit iniquitatem re. que auctoritas habetur Ezechiel. xvij. Apositio et similitudo habetur sermone Innocentium.

Firmitas siue stabilitas vite bone nullam recusat laborem no extollit in prosperis nec tristat in aduersis ser. primo de sancto Martino

Fluminis impetus lificat ciuitatem dei qua duplex reperit flumē peccatoris penitentis scz olei mellis. aque et sanguinis. quo hoc intelligitur. Require sermone de sancto Johanne bap.

Fornicationem simplicem dicentes non eē peccatum mortale contra hos quere quandā correctionem in sermone de sancta Agatha.

Franciscus minor quinqz radios claritatis habuit in se qui et qles fuerunt illi p' ser. de eodem fructificauit maria quali vitis quadrupliciter pater de natiuitate eius sermone primo.

Fuga xpi virtuosa pulcherrime describitur sermone Innocentium

Fuga mane et ioseph cum xpo in egiptum in tribus punctis pulcherrime declaratur sermone in octaua Innocentium.

Fuga xpi ad egiptum quare fuit beate marie virgini abscondita. sed potius xpi ioseph i somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph ser. in octaua Innocentium

De litera G

Gaudes gaudebo in dño re. Istud verbum Gaie. lxi. positum p quatuor clausulas pulcherrime declaratur in sermone de san

cto Johanne euangelista.

Gaudia huius mundi tristitij et doloribus sunt admixta patet hoc ex tribus. vide in sermone tercio natiuitatis marie.

Gaudia principalia beate ma. q fuerunt ibidez

Genua flectebat centies in die sanctus bartholomeus. et totidem in nocte. quare vide supra

Centies in littera **L**

Gloria mundana querēs et placere hoib' reprobis efficit corā deo patet ser. ad vincula petri

Gloriosi verus christianus non debet nisi in cruce domini p quā omnes ad veram gloriam et perfectissimū gaudium sumus reuocati ser.

de inuentione sancte crucis.

Gradus quindecim ascendebat sancta virgo maria cum presentabatur in templum. et quid designat per illos p' ser. prio natiuitatis marie

Gradus omnium supercelestium creaturarum scz sanctorum et angelorum sunt decē sermone primo de omnibus sanctis.

Gradus siue status animarū oim defunctorum triplex sermone oim fidelium animarū primo

Gradus sex sanctificationis quere in sermone de conceptione beate virginis.

Gradus tres philosophie quos beatus Hieronimus ponit sexto capitulo ad paulinum.

Require sermone de sancto Vincentio.

Gradus tres sanctorum de quibus festa sunt habent ser. Purificationis beate marie virginis

Gradus quatuor sanctitatis in sancto Mathia apostolo inuenti declarant in ser. de eodem

Gradu triplici doctores sacre scripture distinguunt vt hēt in ser. de scō Thoma de aquino

Gradus tres seruicij dei quere i sermone de sancto Gregorio papa

Gratia dei quo in homie sit mutabilis et no mutabilis habetur in ser. de scō Ambrosio

De litera H

Heresis orit et nutrit vbi euangelus xpi no pdicat ser. de comemoratōe b. pauli

Hystoria sancti Joachim et scē Anne patet in ser. de scā Anna. et in ser. natiuitatis marie.

Hystoria de Costantino leproso q ex innocetum puerorū sanguine baptizari iussus fuit sermone de sancto Siluestro.

Hystoria martirizationis sanctorū Innocentū pulchre describitur in sermone Innocentium

Homo p'm' de generatōe carnali dē fuisse adā sermone vigilie natiuitatis xpi

Honores q's xps b'ō Johāni euangeliste cōdit et donauit habent ser. de scō Johāne euangelista

Tabula

Hominiū et iumentorū dām quere sermone de
taue sancti stephani

Honorē dei in omnibus factis et actibus no/
stris preferre debem⁹ exemplo sancti Vincētij.
vt habet in ser. de sancto Vincētio

Uospita xpi dicebat sancta Martha p̄ cunctis
hominibus. et hoc ppter opa multa pietatis et
misericordie eius q̄ exhibuit xpo. q̄re de. s. mar

Humilitas cordis vera ad plurima bona dis/
poit nihil de seipso presumes ser. pri. de sancto
Martino. Et ser. de sancto Aleme. te.

Humilitas et pietas in adolefcētia magis pla/
cet deo. ser. scdo de sancto Martino.

Humilitatē duplicē Req̄re ser. de. s. Blasio

De litera J

Ieiunantes hora nona comedere debent.
quare hoc quere ser. de. s. Nicolao

Ihesus ē nomē suauissimū et mire virtutis qd̄
caput sancti pauli abscisū ter saltando trib⁹ vi/
cibus vociferādo expressit. ser. de cōme. Pauli

Infirmetas corporis a malo retrahit et ad bo/
nū inducit Nota de scā martha.

Iohānes euangelista cū in pectore dñi quieuit.
et in cena recubuit coronabat corona quatuor
flores habente vt in ser. de eodē.

Joachim scūs cur non venerat ab ecclia tm̄ sic
sancta Anna quere sup̄ in litera A.

Iohānes baptista quinqz mirabilia alta et sin/
gularia habuit a deo p̄t̄ ser. de eodem

Iudeorū duas sectas distinctas scz saduceorū
et phariseorū habes ser. de sancto Aleme. te

Judices tpales nullā excipient personā nec pa/
rentes nec fratres nec amicos sed oibus equali/
ter facient iusticiā vide ser. ad vincula petri

Jugū domini ab adolescentia portandū est. re/
quire hoc in ser. sancti Laurentij.

Jurans false vel sine necessitate. deo blasphemāt
in octa. sancti Domini ser. pri.

Ictu triplici p̄ns mundus bellās multos nesci/
entes se defendere occidit. ser. de scō Anthonio

Ignorātes aut in aliquo deuitates instructionē
ab expertioribus petere non formidēt de quo ha/
betur subtilis instructio et correctō in sermone
de sancto Thoma aplo.

Intencō oim̄ nostrorū bonorū operū d̄z ad deū
dirigi sermo. de sancto Nicolao.

Inimicorū vindictā exemplo beate agathe por/
tare et sufferre nō debem⁹ ser. de Agatha

Instructō parentū p̄eros habentiū quō exem/
plo parentū scī marthe suos natos dirigere de/
bent ser. de sancto Mathia.

Inimici p̄ncipales xpianorū et maxime clerico

rū qui sunt Require ser. de sancto Mathia

De litera K

Katherina virgo beata in tribus strictis et
arduis disputacōibus victoriā obtinuit.

sermo. de sancta catherina

Katherina sancta quatuor excellentias habuit
scz nobilitatē generis. pulchritudinē corporis.
potenciā in diuitijs. et sapientiā intellectus. pa/
tet ibidem

Katherina ab heremita cōuertitur. xpo per anu/
lum desponsatur. quinqz doctrinas in visione
vt sponso suo placeret a Maria recepit. quinqz
ginta rethorū argumēta subtilia sup̄auit. marti/
rij palmam p̄ capitis truncatoem p̄meruit. et ī
monte synai maibus angelicis deportata sepul/
chrū recepit. de quo oleum multis medicamen/
tis incessanter fluit. patet ibidem.

De litera L

Libores principis aploz vide de predica/
tione in litera P.

Laudis species patet in ser. de scā Agnete

Laudare deū tenemur quō et qualiter Ibidem

Legenda scī Andree ppulchre et intricate de/
clarat ser. de sancto Andrea.

Legenda et vita sancti Nicolai ppulchre decla/
ratur ser. de sancto Nicolao

Legenda scī stephani ppulchre et cū alijs intrica/
tis habet sermone de scō stephano

Legenda et vita sancti Siluestri pulchre descri/
bitur sermone de eodem

Leges generales hominum tres sunt scz paga/
nica mosaica. et euāgelica. ser. de scō marco.

Legenda sancti Marci vide in sermone de eo/
dem. sed perfectius et plenius de eo et de alijs san/
ctis reperies in nouo passionali scōz

Leonides magister et informator alexātri ma/
gni ab alexandro interficitur qua de causa. vi/
de in ser. de sancto Laurentio.

Leticia et gaudiū mūdānū p̄t̄ sup̄ in lrā S

Lex moysi quondā bona. q̄re nūc reprobat p̄t̄
hoc in sermone de scō Marco

Libri sacre scripture dicuntur libri vite. libri ve/
ro poetarum et rethorū gentiliū dicuntur libri
mortis sermōe de memoracione sancti pauli

Lignū sancte crucis unde traxit originem q̄re
sup̄ de cruce in lrā C.

Locus corporis defuncti q̄druplex reperitur et quis
locus est nobilior p̄t̄ ser. scdo animaz.

Locus aiaz defunctorū q̄druplex est p̄t̄ ibidez
Lucia virgo scā m̄rē suā ad diuinos recurre
re volentē ad deū fugere ppulit et ab ipo de fluxu

Tabula

De litera **D**

Officia tria exercuit matheus mala et of-
ficiofa p[er] sermone de sc[ilicet] Matheo
Officiu[m] omnibus creaturis corporalibus
e[ss]e quid est illud ser. de sancto d[omi]nico
Operarius dignus est mercede sua ser. sci luce.
Opa pietatis et misericordie transcendunt alia
opa bona patet de sancta Martha.
Opimones quatuor falsas sc[ilicet] paulus ante
conversionem habuit vt habetur i[n] Sermonem de
conversione sancti pauli
Opa sex in quibus si quis se exercitauerit deo pla-
cebit sermone de sancto Nicolao.
Originale peccatu[m] quid sit. Et quedam subtilis
declaratio ad intelligendu[m] peccatu[m] originale ha-
betur sermo. sanctoru[m] Innocentiu[m]
Orabat centies flexis genibus in diebus totidem
in nocte vide sup[er] de centies in lra **L**.
Orationes et obseruaciones quomodo fient et quomodo exau-
diuntur ser. de sancto petro ad vincula
Orare tenemur p[ro] plato et d[omi]no terre. q[ui] capita
sunt totius co[m]munitatis p[er] ibidem
Ordines angeloru[m] qui et quot sunt patet in sermo
ne o[mn]iu[m] sanctoru[m] p[ri]mo et tercio
Ordines siue status o[mn]iu[m] supercelestiu[m] creatura-
ru[m] patet sermo. p[ri]mo o[mn]iu[m] sanctoru[m].
Ordines angeloru[m] et eoru[m] nomina querere sermo
de conceptione beate virginis.
Dynameta corporis quisq[ue] sp[irit]ualiu[m] et deuotoru[m]
recusare tenetur querere de sancto Agostino.
Quis p[ro]dices et p[ro]prietates s[unt] de corona spinea

De litera **D**

Daradisi gloria[m] meremur singulariter q[ui]n-
tuor virtutibus que patet sermo. sancti
Luce euangeliste
Pariendi tempus elizabeth. quid nobis desig-
nat vide in sermo. Johannis baptiste
Parturire quid sit. Et quomodo qlibet a malo decli-
nans et bono inherere volens parturire dicitur s[er]mo
de conceptione beatissime virginis marie
Passio et vita sc[ilicet] qua[m] habuit beatus Thomas.
ap[osto]lus subtiliter declaratur ser. de eodem
Patientia martialis p[ro]sistit in tormentoru[m] suscep-
tione sermo de sc[ilicet] laurencio
Patres sancti ante xpi[n]i natiuitate[m] sanctissimam
ardenter desiderauerunt quot modis et qui habentur
sermo. vigilie natiuitatis xpi
Pauli labor et p[re]dicatio p[re]cellerat o[mn]iu[m] ap[osto]lo-
ru[m] p[re]dicat[i]o sermo. de memoracione beati Pauli.
Peccatu[m] quod p[er] penitentiam statim non diluitur
mox suo pondere trahit ad aliud

Peccatores vocat christ[us] et non iustos. quomodo hoc
intelligitur p[er] sermo. de sancto Matheo
Perfectiones vel excellencias tres in vita sancti
sebastiani reptas req[ui]re i[n] ser. de sc[ilicet] Sebastiano
Persone multe sunt caste sine virginitate sermo.
de sancta Agneta
Personas bonas et deuotas tres disputaciones
vincere op[er]e vt habet ser. de sancta Agatha
Personaru[m] quatuor p[ro]ditiones quibus subuenire
est magna misericordia ser. de sancto Gregorio
P[ro]dicionem anime vide sup[er] de anima in lra **A**.
Peripatheticoru[m] secta ponit felicitate[m] humanam
in veritate intellectuali vide d[omi]nam illaru[m] sectaru[m]
in sermone sancti Clementis
Petrus et paulus ap[osto]li compant adinuicem in
dignitate tribus modis sermo. de comemoratio-
ne sancti pauli
Pietas opis ornatu[m] et delicias p[ro]p[ri]i corporis
abicit et penurias alio[rum] compaciendo subleuat
sermone p[ri]mo Martini
Placebimus deo quisq[ue] t[em]p[or]ibus siue etatibus vi-
te n[ost]re. vide infra t[em]p[or]ibus in litera **L**.
Placere volens hominibus displicet deo sermo
Petri ad vincula.
Potenciam diuiciaru[m] an possumus dimittere.
Quere de sancta Lucia
Prelatio nisi iuret a xpo onus habet importa-
bile sermone beati Ambrosii.
Presencia dei cognouit baptista Johes in vtero
eris q[ui] vsus liberi arbitrii finem quosdam in eo fuit
accelerat[ur] ser. p[ri]mo Johis baptiste
P[re]dicatio sci Ambrosii in duob[us] p[ri]ncipaliter
p[ro]sistebat vt p[er] in sermo. de eodem
Presens vita q[ui] ad corp[us] et quo ad animam capus
p[ro]p[ri]i dicit vt declarat sermo de sc[ilicet] Antonio
P[re]dicato[rum] ymbri assilii ser. de sc[ilicet] vincetio
Presentari in templu[m] xps sp[irit]us b[en]edictus p[ro]pter q[ui]n-
tuor voluit ser. de purificatione beate virginis.
Principiu[m] et causa bonoru[m] nedu[m] deus sed etiam
maloru[m] deus est sermo de sc[ilicet] Sebastiano.
Prolem in matrimonio suscitare cupientes q[ui]lem
medicina[m] adhibebunt patet sermone de sca[ilicet] anna
et sermo natiuitatis marie p[ri]mo
P[ro]missio maria[m] et mirabilis qua[m] xps sp[irit]us b[en]edi-
ctus suis discipulis alijsq[ue] martirib[us] et scis tri-
buit q[ui] fuerit q[ui]re ser. de sancto Stephano
Prodigiu[m] quid sit h[ab]etur ser. de sca[ilicet] Agneta.
Proxialis misericordia duplex est. sc[ilicet] corporalis et sp[irit]ualis
Prima nutrit corpus sc[ilicet] reficiendo colligendo
vel vestiendo. sc[ilicet] nutrit animam p[ro]fortando in fide
et i[n] bonis opib[us] et a malo retrahendo s[er]mo. de sc[ilicet] lau-
rentio
Prudencias siue sapiencias quosq[ue] scis vincens
in hoc mundo habuit sermo. de sc[ilicet] vincetio

Tabula

Purificatio marie celebrat̃ cum tñ ipsa purifi-
cari nõ indiguit sermõe de purificacione

Pulchritudinẽ bñe virginis in trib⁹ declaratur
qz in tribus pulchritudinẽ habuit sermõe i die
purificacõis beate virginis

Purgacionis festũ vt habeat mulieres p⁹ ptuz
quare deus hac legẽ instituit **E**t quã differẽter
et multis modis mulieres q̃ p̃ceperũt r̃ peperũt
p̃ccauerũt ser. purificacionis marie virginis

Pueri de societatibus maloz subtrahendi sunt
ne ex p̃licitudine sequatur vestigia pueroz ser/
mone de sancto **L**aurencio.

Pueri q̃liter a parẽtib⁹ erudient̃ dicẽdo pater
noster **A**ue maria. **C**redo. ser. ij. de scõ martino.

De litera **Q**

Quare d̃r de scis **I**nnocẽtib⁹ **R**achel
plorauit filios suos cũ tamẽ ipsi filij ra-
chel non fuerũt sermone **I**nnocentium

Quare sc̃s **A**mbrosi⁹ ep̃atũ recusauit cũ sc̃r̃z
se multa bona posse facere ser. de scõ ambrosio.

Quaternio quis dicit ser. petri ad vincula

Questio q̃re **J**oachim vir iustus nõ colit̃ tan-
tũ sicut vxor eius sc̃a **A**нна ser. sancte aune.

Questio inter theologos quõ potest verbũ xpi
verificari cũ dicit pauci sunt electi cũ tñ **J**oh̃a-
nes euangelista vidit turbã electoz tam magnã

q̃ nemo eã dinumerare poterat patz istud liq̃de
Sermõẽ sc̃do r̃ terciõ de omnibus sanctis.

Querit̃ quare merces sanctorz d̃r copiosa in ce-
lis cum tñ vnũ sit celum sc̃z empiricũ loc⁹ san-
ctorz **S**olutio habet ser. iij. de omnibus sanctis.

Questio est q̃liter beata virgo ante creacõnem
abissi cõcepta ab eterno fuit. cum tñ pater eius
et mater eius venerabiles p̃ntes non erant ante
creacõem abissi subtiliter declarat̃ sermõẽ de cõ-
ceptiõẽ beate virginis

Questio quare xps in egipto septem añis mo-
rari voluit sermõẽ in octa. **I**nnocentiũ

Questio est p̃funda quare filius qui idem est
substantialiter cũ patre r̃ sp̃scõ humanitatem
assumpsit r̃c. declaratur subtili exemplo in sermo-
ne de incarnacõẽ filij dei

Quis reuelauit nobis noia r̃ ordinacões ordi-
nũ beatorz hoc habet ser. de cõceptiõẽ bñe r̃ginis

Quiqz lumia bñs **A**mbrosi⁹ habuit in q̃bus
declaracio sue sc̃e vite p̃sistit sermo. de eodem

Quiqz sunt que faciũt hominẽ valde p̃fectum
sermone p̃mo martini

Quiquaginta rethores hui⁹ mundi sapientis-
simi per vnã puellulam sp̃ũ veritatis plenaz
sunt lupari sermõẽ de sc̃a **K**atherina.

Quitupliciter arguit impator catherine virgi-

ni p̃ q̃ntuplicẽ locũ seu modũ arguẽdi p̃z ibidẽ

Qno ad p̃ces sancte agnere q̃dã infidelis refur-
rerit r̃ postea fide suscepit ser. de sc̃a **A**gneta.

Qno differẽter festũ fiat i die purificacõis ma-
rie de xpo. bñã virgine. **S**ymeone habet sermo-
ne purificacõis beate virginis.

De litera **R**

Ratio quituplici illuminatus fuit bñs
Franciscus sermõẽ de eodem

Raciones decẽ atiquas d̃r p̃posuit
creare beatissimã virginem mariã habentur ser-
mõẽ de p̃ceptione beate virginis.

Ratio quare xps saluator noster deo patri i om-
nibus obedire voluit habet ser. **I**nnocentiũ.

Racões mortis innocentiũ quere **S**ermõẽ de
Innocentibus

Radios virtutũ septem bñs **B**enedictus ha-
buit quib⁹ hũc mundũ illustrauit **S**ermõẽ de
sancto **B**enedicto.

Regulas quot q̃les r̃ q̃re instituit francisc⁹ p̃z
sermone de eodem.

Regulas philosophoz perfectissime nouit sc̃a
Katherina patet ser. de eadem

Reuerencie q̃nos que sũt anime bone a corpo-
re recedẽti ser. vigilie natiuitatis xpi

Religiosus factus ep̃us **A**n adhuc teneat̃ sua
uare suas ceremonias sicut ante sermone de sanc-
to **T**homa **L**anthuariensi

Redimũ christus voluit q̃nos siclis in templo.
cũ tamẽ sit mudi redemptor sermone de purifi-
catõẽ virginis marie

Regula quã deus ab inicio mundi in missione
alicuius sancti obseruauit declaratur tripliciter
sc̃z p̃ tres leges a deo datas vt habet in sermone
de sancto thoma de aquino

Rethores eloq̃ntissimos h⁹ mundi disputan-
do deicit virgo tenera sancta catherina **P**ater
sermõẽ de sancta **K**atherina

Roman⁹ quidã sanct⁹ in martirio beati lauren-
cij p̃mo fuit p̃uersus r̃ ab eodem baptisatus ser-
mone de sancto laurencio

Rub⁹ ardẽs que vidit moyses de q̃ hẽtur exod.
tercio de bñissima r̃gine maria exponit vt habet
Sermõẽ de p̃ceptione beate virginis

De litera **S**

Sabbatum siue diem festum solemnisa-
re tenemur vide exempla quõ christus
et maria festinabãt in die dñice r̃ qua
decausa sermõẽ p̃mo in octa. sancti dominici

Sacerdos necãrio tria hẽbit. sc̃. clarã sc̃iam. san-
ctã vitã r̃ bonã famã p̃z ser. de scõ marco

Tabula

Sal tres bonas conditiones hz. emūdat de infectione. p̄seruat de corruptōe. ⁊ delectat in refectōne. quō iste cōditiones p̄ueniūt verbi dei p̄dicatōrib⁹ patet sermone de sancto **D**ominico.

Salarū glorie celestis acquirif singulariter q̄ tuor virtutibus ser. de sancto **L**uca

Sanctificat de hōiem quintupliciter de sancto **J**ohanne baptista.

Sanctitatis tota p̄fectio consistit in quinq; virtutibus sermone de sancta **M**argareta.

Sanctificata sunt differenter brā virgo electa dei mater beatus **J**ohānes **J**eremias **M**aria magdalena sanct⁹ **P**aulus. hō mox baptizat⁹ latro hec oīa p̄ pulchre i ser. d̄ p̄ceptio. b. virgi.

Sacrificior⁹ tres species ⁊ p̄ quolibet eor⁹ fiebat sermo. in octa. sancti **J**ohānis euāgeliste.

Sanctus anthoni⁹ tres victorias i hoc mūdo habuit vt habet in sermo. de eodem

Sanctitē habere volens ⁊ q̄ quot seruare debet sermone de sancto **S**ebastiano

Sapientia a scīa pulchrā inuenies differētiā in sermone de sancto **V**incēntio.

Sanctitatem sanctus **M**athias magnā habuit ex ieiunio ⁊c manet in sermone de eodem.

Sapientia cū pctō stare nō potest. sicut nec albi ⁊ nigrū ser. de scō **T**homa de aquino

Sapientia diuinalis in hōie q̄le exercitiū ⁊ gubernationē habet sermo. sancti **L**uce.

Sapientia diuina dicitur corona triplici rōe sermone de corona spinea

Scandalū quid ē ⁊ quōduplex ē quōduplexiter euacuātū ē scandalū crucis p̄t̄ sermone iij. de Inuentione crucis

Scientia hui⁹ mundi stulticia coram deo sermone de sancta **K**atherina

Scole vel studia quinq; quondā vigeabant in roma scz tres phōz ⁊ due theologoz ser. d̄ scō **M**artino

Seculū duplex reperif ser. ij. natiuitat⁹ marie.

Senib⁹ necessariū est h̄re virtutē patientie ser. secundo sancti **M**artini

Sepulture tres inueniūt de scō **J**ohāne bap.

Sepulchrum hōim quadruplex est quō homines cōsciētia fetidi dicunt sepulchra ser. ij. aiaz

Signo crucis quilibet xpianus sepe seipm et pueros debet munire sermone de cōmemoratōne sancti **P**auli

Synagoga quid sit. ⁊ quare doctores synagoge plus iniurerunt contra sanctū **S**tephānum q̄ cōtra discipulos xp̄i qui p̄tunc etia iherosolim⁹ fuerunt. Ratio hui⁹ habetur in sermone de sancto **S**tephano

Si volum⁹ saluari quinq; siclis exemplo xp̄i nos redēmi oportet sermone de Purificatione

beate **M**arie virginis

Symon ⁊ Judas plus ceteris apl̄is fuerunt xpo similes scz corpe martiriāli. aia rōnali. ope virtuali. conuersatione sp̄iali. p̄dicatione euāgelicali. ⁊ passione martiriāli ser. eorūdem

Societas mala plurimos ad casum trahit. et ad infernū baratra ducit ser. ad vincula petri

Solemnizatur ter in anno festū **J**ohānis bap. p̄pter tres excellentias bone vite sue ser. d̄ eodē

Sozoz sancti thome de aquino in purgatorio p̄pter excessus nimios vestiū detenta quō precibus sancti thome fuit liberata sermōe de sancto **T**homa de aquino.

Sponsa xp̄i dicit⁹ sancta **K**atherina p̄ excellentiā p̄ ceteris virginibus ser. de scā **K**atherina

Sponsum quē aliqua puella vel matrona matrimonio sumpsit an ipm derelinquere poterit vel econuerso sermo. de sancta **L**ucia

Steriles quibus modis p̄curabunt suscitare p̄lem vide in ser. scē anne ⁊ natiui. marie prio

Strocy ponebāt felicitatē hūanā in honestate virtutis. epicuri in delectatiōe carnis. Peripateticū in veritate intellectuali ser. sancti **A**lem.

Studiū in quo studuit paulus apl̄us quale fuit vide in ser. de cōmemoratione eius.

Suffragia ⁊ orationes quibus defunctis pro sunt ⁊ quibus non ser. primo aiarum

Supbia q̄magnū peccatum sit quere sermo. ne de conceptione beate virginis.

De litera **T**

Taciturnitatis plaga fuit zacharias pater **J**ohānis baptiste q̄re hoc infra de zacharia in littera 3.

Temporebus quinq; placebimus deo. i. oib⁹ etatibus vite nostre ser. ij. de scō **M**artino

Temprationes quas habuit sanctus **A**ntho. in hoc mundo quere in sermone de eodem

Temptationibus dyaboli resistens. coronari p̄meretur in celesti paradiso sermōe infra octa. sancti **D**ominici.

Timor dei in omnibus agendis p̄ponend⁹ ē qz sp̄ialiū gr̄az fons ē redūdās ser. d̄ scō **M**arco

Timores quos habuit brā virgo ⁊ ioseph qm xpm ad egiptū ducere debebāt **R**equire sermone in octaua **I**nnocentium.

Thomas hoc nomen tribus sanctis comune est sic nominatis. **E**t quomodo diuersis annis t̄pibus talium sanctor⁹ festa celebrantur habetur sermone de sancto **T**homa cantuarienī

Thomas sanctus cantuariensis quinq; conditionibus et obseruantis deo sedule ministravit vt habetur in sermone de eodem.

Tabula

Tormēta octo q̄ sc̄us vincenci^o p̄passus est ha-
bent sermōe de sc̄o vincencio

Tormēta que passus est sanctus Blasius. p̄
xpi noie passus est. habent ser. de sc̄o blasio.

Thōme sancti de aquino excellēcias sup̄ alios
dōctores q̄re in sermōe de eodem

Tormēto triplici martirisat^o fuit sc̄us bartho-
loime^o et de quibet martir^o dici p̄meruit ser. eodē.

Tormētis decē martirisatus fuit sc̄us lauren-
cius patēt sermōe de eodem

Transitus q̄nq; quos iuērit vel trāsierūt san-
cti et electi dei habent ser. de sc̄o Gregorio

Tres plagas et penas deus mittit p̄tra illos qui
p̄tra deū hoībus placent sermōe Innocentium

Tres dīcōes p̄sonaz sunt q̄ non attediant de
quibusdā negocijs ser. purificacōis b̄re ḡginis

Tres similitudines inter deū et hoīem et de q̄ simi-
litudine thēma itelligat de quo est sermo de san-
cta Agatha

Tria alta et trāscedencia de Incarnacōe filij
dei declarantur ser. de Incarnacōe filij dei.

Tria didicit Ambrosi^o ab Augustino multuz
p̄ficiā Require in ser. de sancto Augustino.

Turbū^o quis dicit ser. p̄mo sancti martini.

Turbam magnā factoz vidit euāgelista Jobā-
nes quā nemo dinumerare poterat quō intelli-
git hoc cū pauci sunt electi ser. ij. de oib^o sanctis

De litera W

Uelitus fuit sanctus iohānes de eodē
panno cū xpo ut habetur Sermonē de
sancto iohāne

Ueste duplici nos iduere debem^o exemplo san-
cte Agnetē ut habet ser. de sancta agneta

Uigilant quidā ex q̄tuor defectibus sc̄z v^l pro-
lucro tpali. vel p̄pter piculum. vel afflictionem
corp̄is. vel propter vocē alicui^o. sermone i octa-
ua sancti dominici sc̄z Tu es.

Uinculatur peccator carcere iniquitatis tenebro-
sō duabus cathenis de difficili solubilibus ser-
mone petri ad vincula

Uincenti q̄nq; bella hui^o mūdi corona paradi-
si dabit sermōe de sancto petro mediolanensi.

Uirtutes sex que de sancto andrea fore facte ha-
bentur in sermōe de sancto Andrea

Uirtutes sex quas beatus thomas ap̄lus ha-
buit declarant in ser. de sc̄o Thoma apostolo

Uirtutes septem beatus iohānes euāgelista
habuit ut habetur in sermone in octaua sancti

iohānis euāgeliste. Quibus seruatis a nobis
a deo diligimur

Uirtutes quas debent habere homines qui nō
habent proprijs manibus laborare. Sermonē

de sancto Sebastiano.

Uirtutes q̄nq; in thēmate declarantur et in bea-
to Blasio reperte de quibus est sermo de sancto

Blasio

Uirtutes hui^o nois ihesus. vide supra de No-
mine in hā N.

Uirtutes nobis infuse a deo dicitur lucerne ar-
dentes. quō hoc exponit ser. de sc̄o bartholomeo

Uirginitatem cōseruare volentem que et quot
necessario respiciet ser. ij. natiuitatis marie

Uita triplex rep̄itur sc̄z nature gracie et glorie et
quare p̄ma dicit bona. sc̄da melior. tertia opti-
ma sermōe de assumptōe marie

Uite stabilitas seruozum dei nō deficiet vel agi-
tabitur vsq; ad mortem ser. sc̄e margarete

Uita siue legenda sanctorū p̄fectus quere i pas-
sionali nouo de q̄ plurimis sanctis

Ubi sit beatus iohānes euāgelista quia aliq̄
dicit eum esse in paradiso terrestri. Aliqui ve-
ro dicunt ipsum esse assumptum cum corpore
et anima. Quid tamen dicendum et tenendum
sit habetur Sermonē de sancto iohanne euā.

Uniuersitas siue latitudo creaturaz abissus
dicitur ut habetur sermone de conceptione vir-
ginis marie

Unum est necessarium nobis quōis erga turba-
mur plurima sermōe sancte margarete et assūp-
tiōis marie et sermōe de maria magdalena.

Uocare venit p̄ctōres et nō iustos quō itelligit
Require supra in lra p.

Uotū religionis vel melioris status d̄r q̄nq; i
sufficiens et stultū ex tribus sermone primo na-
tiuitatis marie

Uisura p̄mittitur in multiplici statu hominuz
diuersis negocijs et officijs sc̄z q̄stnātibz sermo-
ne de sancto Matheo

Utilitates septem cōferuntur nobis ab angelo
Sermonē de sancto Michaele

De litera X

Xp̄s Anteq̄ nasceret nonē mēsis i
vtero ḡgineo stare voluit quare hoc q̄-
re sermōe vigilie natiuitatis xpi

Xp̄s saluator n̄r eodem die q̄ adam de terra for-
mauit p̄cipi voluit ser. vigilie natiuitatis xpi.

Xp̄s in hūc mūdū venit ut ap̄iret tres portas
paradisi sermōe de Innocentibus

Xp̄s solus mori voluit nō in societate aliqua
rū sanctaz aīaz sermōe de Innocentibus.

Xp̄ristus cognomen est. ihesus proprium no-
men est saluatoris sermone de cōmemo. pauli

Xp̄ristiani quale studiū et q̄les scolas in p̄mū
na ecclia seruabāt sermōe sancti clemētis

Tabula

Spūs quō fuit p̄ncipiū et p̄ncipiātū factor et
fēns finit' et infinitus causa et causatus .patet
Sermonē sancte catherine

De litera Y

Ydolor adoratio maxime lucidissime
reprobata fuit. vide sermone de sancta
catherine

Ydola dabant responsa paganis Sermonē pri
mo martini

Ymago ppria filij dei que est et quō in ea tamq̄
in speculo transformemur de inspecto ad p̄fectū
sermone Ibidem

Ymaginem dei quisq; hominum tenet in se ser
mone p̄mo animarum.

Ymages quare venerant a christianis et non
adorantur sicut ydola infidelium ser. scē catherine.

De litera Z

Zacharias diu stans in m̄rimonio cum
vxoze sua elizabeth sine prole templū
intrauit orās deum vt messiam verum
mitteret de proprio fructu desperans qz sterilis
erat cū iuge sua Statim p̄ angelum cōsolat'
est vt elizabeth p̄cipere ser. de scō Jo. baptista

Zacharias qz incredulus certiterat plaga rati
turnitat' p̄cuss' fuit qd hoc designat vide ibidē

Zacharias interpretat memorans deū et quare
Johānes nō vocabat' noie patris scz Zachari/
as patet Ibidem

Explicit tabula Sermonū sancti Vincen
tij ordinis pdicatorū de sanctis.

1781

Sept 1st 1781

Sept 2nd 1781

Sept 3rd 1781

Sept 4th 1781

Sept 5th 1781

Sept 6th 1781

Sept 7th 1781

Sept 8th 1781

Sept 9th 1781

Sept 10th 1781

Sept 11th 1781

Sept 12th 1781

Sept 13th 1781

Sept 14th 1781

Sept 15th 1781

Sept 16th 1781

Sept 17th 1781

Sept 18th 1781

Sept 19th 1781

Sept 20th 1781

Sept 21st 1781

Sept 22nd 1781

Sept 23rd 1781

Sept 24th 1781

Sept 25th 1781

Sept 26th 1781

Sept 27th 1781

Sept 28th 1781

Sept 29th 1781

Sept 30th 1781

